

G.-

İNFAZ MEVZUATI

İçindekiler

	Sayfa
G.1 İnfaz K.	5
G.1a İnfaz Tüzüğü	67
G.1b Açık İnfaza Ayrılma Yön.	157
G.1c Kurumlarda Bulundurulacak Eşya	165
G.1d Hükümlü ödüllendirilmesi	171
G.1e Tutukluların Ziyareti Yön.	181
G.1f Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Şuçlar	197
G.2 İnfaz Hakimliği K.	209
G.3 Denetimli Serbestlik Hizmetleri K.	215
G.3a Denetimli Serbestlik Yön.	231
G.4 Adli Sicil K.	305
G.4a Adli sicil Yön.	315

G.1

CEZA VE GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN İNFAZI HAKKINDA KANUN

Kanun Numarası : 5275
Kabul Tarihi : 13/12/2004
Yayımlandığı Resmî Gazete: : Tarih : 29/12/2004 Sayı : 25685
Yayımlandığı Düstur: : Tertip : 5 Cilt : 44

DEĞİŞİKLİK YAPAN KANUNLARIN LİSTESİ

(1) 2005 - 5328	(17) Anayasa MK; 2013/28;
(2) 2005 - 5351	(18) Anayasa MK, 2014/14;
(3) 2006 - 5485	(19) Anayasa MK, 2014/26;
(4) 2006 - 5560	(20) 2014 - 6545
(5) 2008 - 5739	(21) 2016- 6655
(6) 2010 - 6008	(22) KHK/671
(7) 2011 - 6217	(23) KHK/674
(8) 2011 - KHK/650	(24) KHK/676
(9) 2012 - 6291	(25) 2016 - 6757
(10) 2012 - 6301	(26) 2016 - 6758
(11) 2013 - 6411	(27) 2016 - 6763
(12) 2013 - 6459	(28) 2017 - 7035
(13) 2014 - 6462	(29) KHK/694
(14) Anayasa MK, 2011/113;	(30) KHK/696
(15) 2013 - 6494	(31) 2018 - 7070
(16) Anayasa M K; 2013/33;	(32) 2018 - 7078

(33) 2018 - 7079
(34) KHK/700
(35) 2019 - 7179

(36) 2019- 7188
(37) Anayasa MK; 2018/73

KANUNUN DEĞİŞEN MADDELERİ

(Maddeyi değiştiren Kanunun numarası için yukardaki listeye bakınız).

Madde; Değiştiren Kanun	
4; 11	91; 34
6; 34	92; 2, 23, 26
9; 2	93; 34
14; 19	94; 7, 8, 10, 11
16; 11, 13, 20	95; 11
17; 11	101; 28
17/A; 36	102; 34
19; 11	105; 9
23; 2, 34	105/A; 9, 13, 16, 18, 20
30; 34	106; 2, 5, 20
31; 2	107; 2, 4, 6, 28
33; 27	108; 20
37; 34	109; 34
43; 30, 33	110; 2, 3
47; 2	116; 7, 8, 10, 11, 15, 30, 33
48; 17	118; 29, 32, 35
51; 11	121; 34
54; 11	123; 1
58; 11	Ek Madde 1; 30, 33
59; 2, 24, 31, 37	Geçici Madde 3; 9
62; 34	Geçici Madde 4; 11, 21
66; 34	Geçici Madde 5; 12
69; 34	Geçici madde 6; 22, 25
83; 11	Geçici Madde 7; 23, 26, 29, 32
85; 8, 14, 15	Geçici Madde 8; 29, 32

G.1

CEZA VE GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN İNFAZI HAKKINDA KANUN

BİRİNCİ KİTAP

Amaç ve Temel İlkeler, Hapis Cezası ve Güvenlik Tedbirleri

BİRİNCİ KISIM

Amaç ve Temel İlkeler

BİRİNCİ BÖLÜM

Kanunun Amacı

Amaç

Madde 1 - (1) Bu Kanunun amacı, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin usûl ve esasları düzenlemektir.

İKİNCİ BÖLÜM

Temel İlkeler

İnfazda temel ilke

Madde 2 - (1) Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin kurallar hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefi inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanır.

(2) Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazında zalimane, insanlık dışı, aşağılayıcı ve onur kırıcı davranışlarda bulunulamaz.

İnfazda temel amaç

Madde 3 - (1) Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazı ile ulaşılmak istenilen temel amaç, öncelikle genel ve özel önlemeyi sağlamak, bu maksatla hükümlünün yeniden suç işlemesini engelleyici etkenleri güçlendirmek, toplumu suça karşı korumak, hükümlünün; yeniden sosyalleşmesini teşvik etmek, üretken ve kanunlara, nizamla ve toplumsal kurallara saygılı, sorumluluk taşıyan bir yaşam biçimine uyumunu kolaylaştırmaktır.

İnfazın koşulu

Madde 4 - (1) Mahkûmiyet hükümleri kesinleşmedikçe infaz olunamaz.

İnfazın dayanakları ve kimin tarafından izleneceği

Madde 5 - (1) Mahkeme, kesinleşen ve yerine getirilmesini onayladığı cezaya ilişkin hükmü Cumhuriyet Başsavcılığına gönderir. Bu hükme göre cezanın infazı Cumhuriyet savcısı tarafından izlenir ve denetlenir.

İKİNCİ KISIM**Hapis Cezaları ve Güvenlik Tedbirleri****BİRİNCİ BÖLÜM****Hapis Cezaları ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazında Gözetilecek İlkeler***Hapis cezalarının infazında gözetilecek ilkeler*

Madde 6 - (1) Hapis cezalarının infaz rejimi, aşağıda gösterilen temel ilkelere dayalı olarak düzenlenir:

a) Hükümlüler ceza infaz kurumlarında güvenli bir biçimde ve kaçmalarını önleyecek tedbirler alınarak düzen, güvenlik ve disiplin çerçevesinde tutulurlar.

b) Ceza infaz kurumlarında hükümlülerin düzenli bir yaşam sürdürmeleri sağlanır. Hürriyeti bağlayıcı cezanın zorunlu kıldığı hürriyetten yoksunluk, insan onuruna saygının korunmasını sağlayan maddî ve manevî koşullar altında çektirilir. Hükümlülerin, Anayasada yer alan diğer hakları, infazın temel amaçları saklı kalmak üzere, bu Kanunda öngörülen kurallar uyarınca kısıtlanabilir.

c) Cezanın infazında hükümlünün iyileştirilmesi hususunda mümkün olan araç ve olanaklar kullanılır. Hükümlünün kanun ve yönetmeliklerle tanınmış haklarının dokunulmazlığını sağlamak üzere cezanın infazında ve iyileştirme çabalarında kanunilik ve hukuka uygunluk ilkeleri esas alınır.

d) İyileştirmeye gereksinimleri olmadığı saptanan hükümlülere ilişkin infaz rejiminde, bu hükümlülerin kişilikleriyle orantılı bireyselleştirilmiş programlara yer verilmesine özen gösterilir ve bu hususlar yönetmeliklerde düzenlenir.

e) Cezanın infazında adalet esaslarına uygun hareket edilir. Bu maksatla ceza infaz kurumları kanun ve yönetmeliklerin verdiği yetkilere dayanarak nitelikli elemanlarca denetlenir.

f) Ceza infaz kurumlarında hükümlülerin yaşam hakları ile beden ve ruh bütünlüklerini korumak üzere her türlü koruyucu tedbirin alınması zorunludur.

g) Hükümlünün infazın amacına uygun olarak kanun ve yönetme-

liklerin belirttiği hükümlere uyması zorunludur.

h) Kanunlarda gösterilen tutum, davranış ve eylemler ile kurum düzenini ihlâl edenler hakkında Kanunda belirtilen disiplin cezaları uygulanır. Cezalara, Kanunda belirtilen merciler, sürelerine uygun olarak hükmederler. Cezalara karşı savunma ve itirazlar da Kanunun gösterdiği mercilere yapılır.

İyileştirmede başarı ölçütü

Madde 7 - (1) Hapis cezalarının infazında hükümlülerin iyileştirilmeleri amacını güden programların başarısı, elde ettikleri yeni tutum ve becerilerle orantılı olarak ölçülür. Bunun için iyileştirme çabalarına yönelik olarak hükümlünün istekli bulunması teşvik edilir.

(2) Hapis cezasının, kendisinde var olan zararlı etki yapıcı niteliğini mümkün olduğu ölçüde azaltacak biçimde düzenlenecek programlar, usûller, araçlar ve zihniyet doğrultusunda yerine getirilmesi esasına uyulur. İyileştirme araçları hükümlünün sağlığını ve kişiliğine olan saygısını korumasını sağlayacak usûl ve esaslara göre uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Ceza İnfaz Kurumlarının Türleri

Kapalı ceza infaz kurumları

Madde 8 - (1) Kapalı ceza infaz kurumları, iç ve dış güvenlik görevlileri bulunan, firara karşı teknik, mekanik, elektronik veya fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasın olanaklı bulunduğu, yeterli düzeyde güvenlik sağlanmış ve hükümlünün gereksinimine göre bireysel, grup hâlinde veya toplu olarak iyileştirme yöntemlerinin uygulanabileceği tesislerdir.

Yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumları

Madde 9 - (1) Yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumları, iç ve dış güvenlik görevlilerine sahip, firara karşı teknik, mekanik, elektronik ve fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları sürekli kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasların geçerli olduğu sıkı güvenlik rejimine tâbi hükümlülerin bir veya üç kişilik odalarda barındırıldıkları tesislerdir. Bu kurumlarda bireysel veya grup hâlinde iyileştirme yöntemleri uygulanır.

(2) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm olanlar ile süresine bakılmaksızın, suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, yönetmek veya bu örgütün faaliyeti çerçevesinde, Türk Ceza Kanununda yer alan;

a) İnsanlığa karşı suçlardan (madde 77, 78),

- b) Kasten öldürme suçlarından (madde 81, 82),
 c) Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçundan (madde 188),
 d) Devletin güvenliğine karşı suçlardan (madde 302, 303, 304, 307, 308),
 e) Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlardan (madde 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315),

Mahkûm olanların cezaları, bu kurumlarda infaz edilir.

(3) Eylem ve tutumları nedeniyle tehlikeli hâlde bulunan ve özel gözetim ve denetim altında bulundurulmaları gerekli olduğu saptananlar ile buldukları kurumlarda düzen ve disiplini bozanlar veya iyileştirme tedbir, araç ve usûllerine ısrarla karşı koyanlar bu kurumlara gönderilirler.

(4) Birinci fıkrada tanımı yapılan kurumların ihtiyacı karşılama bakımından yetersiz olması hâlinde, diğer kapalı ceza infaz kurumlarının yüksek güvenlikli bölümleri kullanılır.

(5) Müebbet hapis cezasına hükümlülerden, 107 nci maddede belirtilen koşullu salıverilme süresinin üçte ikisini, süreli hapis cezasına hükümlülerden toplam cezalarının üçte birini, üçüncü fıkrada belirtilen hükümlülerden geriye kalan toplam cezalarının üçte birini bu kurumlarda geçirerek iyi hâl gösterenlerin, tutum ve kişiliklerine uygun diğer ceza infaz kurumlarına gönderilmelerine karar verilebilir.

Kadın kapalı ceza infaz kurumları

Madde 10 - (1) Kadın kapalı ceza infaz kurumları, kadın hükümlülerin hapis cezalarının infaz edildiği Kanunun 8 ve 9 uncu maddelerine göre kurulmuş kurumlardır. Bu kurumlarda iç güvenlik görevlileri kadınlardan oluşturulur.

(2) Bu maksatla kurulmuş kurumların ihtiyacı karşılama bakımından yetersiz olması hâlinde, kadın hükümlülerin hapis cezaları diğer kurumların, erkek hükümlülerin kaldığı bölümlerle bağlantısı olmayan bölümlerinde infaz edilir.

Çocuk kapalı ceza infaz kurumları

Madde 11 - (1) Çocuk tutukluların ya da çocuk eğitimevlerinden disiplin veya diğer nedenlerle kapalı ceza infaz kurumlarına nakillerine karar verilen çocukların barındırıldıkları ve firara karşı engelleri olan iç ve dış güvenlik görevlileri bulunan, eğitim ve öğretime dayalı kurumlardır.

(2) Oniki-onsekiz yaş grubu çocuklar, cinsiyetleri ve fizikî gelişim durumları göz önüne alınarak bu kurumların ayrı ayrı bölümlerinde barındırılırlar.

(3) Bu hükümlüler, kendilerine özgü kurumun bulunmadığı hâllerde kapalı ceza infaz kurumlarının çocuklara ayrılan bölümlerine

yerleştirilirler. Kurumlarda ayrı bölümlerin bulunmaması hâlinde, kız çocukları kadın kapalı ceza infaz kurumlarının bir bölümünde veya diğer kapalı ceza infaz kurumlarının kendilerine ayrılan bölümlerinde barındırılırlar.

(4) Bu kurumlarda çocuklara eğitim ve öğretim verilmesi ilkesine tam olarak uyulur.

Gençlik kapalı ceza infaz kurumları

Madde 12 - (1) Gençlik kapalı ceza infaz kurumları, cezanın infazına başlandığı tarihte onsekiz yaşını bitirmiş olup da yirmibir yaşını doldurmamış genç hükümlülerin cezalarını çektikleri, eğitim ve öğretim esasına dayalı, firara karşı engelleri olan, iç ve dış güvenlik görevlileri bulunan kurumlardır.

(2) Bu hükümlüler için ayrı bir kurum kurulmadığı takdirde, yukarıdaki fıkra kapsamındaki hükümlüler, diğer kapalı ceza infaz kurumlarının gençlere ayrılan bölümlerinde bu maddedeki esaslara göre barındırılırlar.

(3) 9 uncu madde kapsamındaki gençlerin cezaları, gençlik kapalı ceza infaz kurumlarının güvenli bölümlerinde yerine getirilir.

Gözlem ve sınıflandırma merkezleri

Madde 13 - (1) Hükümlülerin durumlarına uygun kurumlara ayırımı, 23 üncü maddede belirtilen gözlem ve sınıflandırma merkezlerince yapılır.

(2) Gözlem ve sınıflandırma merkezlerinin kuruluş, görev, çalışma esas ve usûlleri yönetmelikte gösterilir.

Açık ceza infaz kurumları

Madde 14 - (1) Açık ceza infaz kurumları, hükümlülerin iyileştirilmelerinde, çalıştırılmaları ve meslek edindirilmelerine öncelik verilen, firara karşı engelleri ve dış güvenlik görevlisi bulunmayan, güvenlik bakımından kurum görevlilerinin gözetim ve denetimi ile yetinilen kurumlardır. Açık ceza infaz kurumları ihtiyaca göre ayrıca;

- a) Kadın açık ceza infaz kurumları,
 - b) Gençlik açık ceza infaz kurumları,
- Şeklinde kurulabilir.

(2) Hükümlülerin açık cezaevlerine ayrılmasına ilişkin esas ve usûller yönetmelikte gösterilir.

(3) İlk kez suç işleyen ve iki yıl veya daha az süreyle hapis cezasına hükümlü bulunanların cezaları doğrudan açık ceza infaz kurumlarında yerine getirilebilir.

(4) Açık ceza infaz kurumunda bulunan hükümlülerden kınama-dan başka bir disiplin cezası alanlar ve hükümlü oldukları suçtan başka bir fiilden dolayı haklarında tutuklama kararı (...) (1) olanlar ile yaş,

sağlık durumu, bedensel veya zihinsel yetenekleri bakımından çalışma koşullarına uyum sağlayamayacakları saptananlar, kurum yönetim kurulunun kararı ile kapalı ceza infaz kurumlarına geri gönderilirler. Bu karar, infaz hâkiminin onayına sunulur.

Çocuk eğitimevleri

Madde 15 - (1) Çocuk eğitimevleri; çocuk hükümlüler hakkında verilen cezaların, hükümlülerin eğitilmeleri, meslek edinmeleri ve yeniden toplumla bütünleştirilmeleri amaçları güdülerek yerine getirdiği tesislerdir. Bu kurumlarda firara karşı engel bulundurulmaz; kurum güvenliği iç güvenlik görevlilerinin gözetim ve sorumluluğunda sağlanır.

(2) Kurum içinde veya dışında herhangi bir eğitim ve öğretim programına devam eden ve onsekiz yaşını dolduran çocukların, eğitim ve öğretimlerini tamamlayabilmeleri bakımından yirmibir yaşını bitirmeye kadar bu tesislerde kalmalarına izin verilebilir.

(3) Haklarında tutuklama kararı bulunanlar ile 11 inci madde kapsamına girenler hariç olmak üzere, bu tesislerde bulunan çocuk hükümlüler kapalı ceza infaz kurumlarına gönderilmezler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Cezanın İnfazının Ertilenmesi

Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi

Madde 16 - (1) Akıl hastalığına tutulan hükümlünün cezasının infazı geriye bırakılır ve hükümlü, iyileşinceye kadar Türk Ceza Kanununun 57 nci maddesinde belirtilen sağlık kurumunda koruma ve tedavi altına alınır. Sağlık kurumunda geçen süreler cezaevinde geçmiş sayılır.

(2) Diğer hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunur. Ancak bu durumda bile hapis cezasının infazı, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa mahkûmun cezasının infazı iyileşinceye kadar geri bırakılır.

(3) Yukarıdaki fıkralarda belirtilen geri bırakma kararı, Adli Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet Başsavcılığınca verilir. Geri bırakma kararı, mahkûmun tâbi olacağı yükümlülükler belirtilmek suretiyle kendisine ve yasal temsilcisine tebliğ edilir. Mahkûmun geri bırakma süresi içinde bulunacağı yer, kendisi veya yasal temsilcisi tarafından ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilir. Mahkûmun sağlık durumu, geri bırakma kararını veren Cumhuriyet Başsavcılığınca veya onun istemi üzerine, bulunduğu veya tedavisinin yapıldığı yer Cumhuriyet Başsavcılığınca, sağlık raporunda

belirtilen sürelerle, bir süre bulunmadığı takdirde birer yıllık dönemlere göre bu fıkrada yazılı usule uygun olarak incelettirilir. İnceleme sonuçlarına göre geri bırakma kararını veren Cumhuriyet Başsavcılığınca, geri bırakmanın devam edip etmeyeceğine karar verilir. Geri bırakma kararını veren Cumhuriyet Başsavcılığının istemi üzerine, mahkûmun izlenmesine yönelik tedbirler, bildirim yapıldığı yerde bulunan kolluk makam ve memurlarınca yerine getirilir. Bu fıkrada yazılı yükümlülüklerle aykırı hareket edilmesi hâlinde geri bırakma kararı, kararı veren Cumhuriyet Başsavcılığınca kaldırılır. Bu karara karşı infaz hâkimliğine başvurulabilir.

(4) Hapis cezasının infazı, gebe olan veya doğurduğu tarihten itibaren altı ay geçmemiş bulunan kadınlar hakkında geri bırakılır. Çocuk ölmüş veya anasından başka birine verilmiş olursa, doğumdan itibaren iki ay geçince ceza infaz olunur.

(5) Kapalı ceza infaz kurumuna girdikten sonra gebe kalanlardan koşullu salıverilmesine altı yıldan fazla süre kalanlar ile eylem ve tutumları nedeniyle tehlikeli sayılanlar hakkında dördüncü fıkra hükümleri uygulanmaz. Bu kişilerin cezasının dördüncü fıkrada öngörülen kısmı, ceza infaz kurumlarında kendileri için düzenlenen uygun yerlerde infaz olunur.

(6) Maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazı üçüncü fıkrada belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabilir.

Hükümlünün istemiyle infazın ertelenmesi

Madde 17 - (1) Kasten işlenen suçlarda üç yıl, taksirle işlenen suçlarda ise beş yıl veya daha az süreli hapis cezalarının infazı, çağrı üzerine gelen hükümlünün istemi üzerine, Cumhuriyet Başsavcılığınca ertelenebilir.

(2) Erteleme, her defasında bir yılı geçmemek üzere en fazla iki kez uygulanabilir.

(3) Erteleme süresi içinde, hükümlü hakkında kasten işlenen bir suçtan dolayı kamu davası açılması hâlinde, erteleme kararı kaldırılarak ceza derhal infaz olunur.

(4) Birinci fıkrada belirtilen hapis cezalarının infazına başlanmış olsa bile, hükümlünün yükseköğrenimini bitirebilmesi, ana, baba, eş veya çocuklarının ölümü veya bu kişilerin sürekli hastalık veya malullükleri nedeniyle ailenin ticari faaliyetlerinin yürütülebilmesinin veya tarım topraklarının işlenebilmesinin imkânsız hâle gelmesi veya hükümlünün hastalığının sürekli bir tedaviyi gerektirmesi gibi zorunlu ve çok ivedi hâllerde, Cumhuriyet Başsavcılığınca altı ayı geçmeyen

sürelerle hapis cezasının infazına ara verilebilir. Ancak bu ara verme iki defadan fazla olamaz.

(5) Erteleme isteminin kabulü, güvence gösterilmesine veya diğer bir şarta bağlanabilir.

(6) Bu madde hükümleri;

- a) Terör suçları, örgüt faaliyetleri çerçevesinde işlenen suçlar ve cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlardan mahkûm olanlar,
 - b) Mükerrirlere özgü infaz rejimi uygulanmasına karar verilenler,
 - c) Disiplin veya taziyik hapsine mahkûm olanlar,
- hakkında uygulanmaz.

Mahkemeye infazın ertelenmesi veya durdurulması

Madde 17/A -(1) Birlikte işlenmiş olup da 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 280 inci maddesinin üçüncü fıkrası ve 306 ncı maddesinin uygulanma olanağının bulunduğu hâllerde, hükmü veren ilk derece mahkemesinden infazın ertelenmesine veya durdurulmasına ilişkin karar verilmesi istenebilir. Karar verilmeden önce Cumhuriyet savcısı ve hükümlünün görüşlerini yazılı olarak bildirmesi istenebilir. Karar, duruşma açılmaksızın verilir ve bu karara karşı itiraz yoluna gidilebilir. Erteleme veya durdurma talebinin kabulü, güvence gösterilmesine veya diğer bir şarta bağlanabilir.

Akıl hastalığı dışında ruhsal rahatsızlığı olan hükümlülerin cezalarının infazı

Madde 18 - (1) Hapsedilme ve diğer nedenlerden kaynaklanan akıl hastalığı dışında ruhsal rahatsızlıkları bulunup da ruh ve sinir hastalıkları hastanelerinde tutulmaları gerekli görülerek infaz kurumlarına geri gönderilenlerin cezaları, belirlenen infaz kurumlarının mahsus bölümlerinde infaz edilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilenlerin cezalarının infazı için belirlenen infaz kurumlarının ihtiyaç duyduğu uzman ve diğer tıp görevlileri, Sağlık Bakanlığınca karşılanır.

Yakalama emri

Madde 19 - (1) Hükümlü, hapis cezası veya güvenlik tedbirinin infazı için gönderilen çağrı kâğıdının tebliği üzerine on gün içinde gelmez, kaçar ya da kaçacağına dair şüphe uyandırırorsa, Cumhuriyet savcısı yakalama emri çıkarır.

(2) Kasten işlenen suçlarda üç yıl, taksirle işlenen suçlarda ise beş yıldan fazla hapis cezasının infazı için doğrudan yakalama emri çıkarılır.

(3) Adli para cezasından çevrilen hapsin infazında hükümlüye öncelikle çağrı kâğıdı gönderilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Hükümlülerin Ceza İnfaz Kurumlarına Kabul İşlemleri

Cumhuriyet Başsavcılığınca yapılacak işlemler

Madde 20 - (1) Hapis cezasını içeren kesinleşmiş mahkûmiyet kararları, mahkemece, hangi hükümlü ve hangi cezanın infazına ilişkin olduğu açıkça belirtilmek suretiyle Cumhuriyet Başsavcılığına verilir.

(2) Cumhuriyet Başsavcılığınca infaz defterine kaydedilen ilâmdaki cezanın süresi gözetilerek hükümlü hakkında çağrı kâğıdı veya yakalama emri çıkarılır.

(3) Çağrı kâğıdı, hükümde gösterilen adrese tebliğ edilir. Hükümlü, adres değişikliklerini mahkemeye veya Cumhuriyet Başsavcılığına bildirmekle yükümlüdür. Aksi hâlde hükümde gösterilen adreste yapılan tebligat geçerlidir.

(4) Hükümlüye, Cumhuriyet Başsavcılığınca düzenlenen ceza infaz kurumuna alındığı ve salıverileceği tarih ile ceza süresini ve cezanın hangi hükme ilişkin bulunduğunu belirten bir belge verilir.

Kuruma alınma ve kayıt işlemleri

Madde 21 - (1) Haklarında kesinleşmiş hapis cezasını içeren mahkûmiyet ve ödenmeyen adli para cezalarının hapse çevrilmesine ilişkin karar bulunanlar, Cumhuriyet Başsavcılığının yazılı emriyle ceza infaz kurumuna gönderilirler. Üstleri ve eşyaları arandıktan sonra kabul odalarına konulur ve hekim muayenesinden sonra kuruma yerleştirme işlemleri yapılır.

(2) Ceza infaz kurumuna alınan hükümlülerin adı ve soyadı, işledikleri suç, cezalarının türü ve süresi, mahkûmiyet ilâmının tarih ve numarası ve infaza başlandığı gün "hükümlü defteri"ne kayıt olunur. Bu defterdeki sıra numarası, hükümlünün numarasını oluşturur.

(3) Tanıya yönelik olarak hükümlülerin parmak ve avuç içi izleri alınır, fotoğrafları çekilir, kan grupları, vücutlarının dış özellikleri ve ölçüleri belirlenir. Kayıt altına alınan söz konusu bilgiler hükümlünün kişisel dosyasında veya elektronik ortamda saklanır. Bu bilgiler, Kanunun zorunlu kıldığı hâller dışında hiçbir kurum ve kişiye verilemez.

Hükümlüler ile yakınları ve ilgililerin bilgilendirilmesi

Madde 22 - (1) Hükümlülere, kuruma alındıklarında uygulanacak iyileştirme çalışmaları, disiplin suçları ve cezaları, bilgi edinme ve şikâyet yolları, hak ve sorumlulukları gibi konular ile kurumdaki yaşam biçimine uyum sağlamaları için gereken bilgiler, kurum yöneticileri tarafından sözlü olarak anlatılır ve yazılı olarak tebliğ olunur. İnfaz sonrası koruma ve yardım konusunda ayrıca bilgi verilir. Türkçe bilmeyen yabancı uyruklu hükümlülere kendi dilinde, mümkün olmadığında İngilizce, Fransızca veya Almanca olarak bildirilir. Duyuma ve konuşma

engellilere işaret diliyle anlatılır. Görme engellilere ise kendi alfabeleri ile yazılmış kitapçık verilir.

(2) Hükümlülerin ceza infaz kurumlarına alınmalarında, başka kuruma nakillerinde ve hastaneye yatırılmalarında, istekleri üzerine ailelerine veya gösterdikleri kişilere; hükümlü yabancı ise, yazılı olarak karşı çıkmaması hâlinde, uyuştuğu devletin diplomatik temsilcilik veya konsolosluluğuna durum bildirilir.

(3) Askerlik çağına giren, hâlen silâh altında bulunan kişilerin ceza infaz kurumlarına alınmalarında, başka kuruma nakillerinde veya kurumda iken askerlik çağına girmeleri veya salıverilmeleri hâlinde durum, kayıtlı buldukları askerlik şubesine bildirilir.

(4) Hükümlülerin ölümü hâlinde de yukarıdaki hükümler uygulanır ve ayrıca durum ailelerine derhâl bildirilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Hükümlülerin Sınıflandırılması ve Cezaların İnfazı

Hükümlülerin gözlem ve sınıflandırılması

Madde 23 - (1) Hükümlülerin gözlem ve sınıflandırılması aşağıdaki esaslara göre yapılır:

a) Hükümlülerin kişisel özellikleri, bedensel, akli ve sağlık durumları, suç işlemekten önceki yaşamları, sosyal çevre ve ilişkileri, sanat ve meslek faaliyetleri, ahlâkî eğilimleri, suça bakış açıları, hükümlülük süreleri ve suç türleri belirlenerek, durumlarına uygun infaz kurumlarına ayrılmalrı ve bunlara göre saptanacak infaz ve iyileştirme rejimi; gözlem, inceleme ve değerlendirme yöntemiyle çalışan gözlem ve sınıflandırma merkezlerinde veya kapalı ceza infaz kurumlarının bu hizmete ayrılan bölümlerinde yapılır. Hükümlüler, işledikleri suç tiplerine, gösterdikleri eğilimlere, tutum ve davranışları nedeniyle sıkı gözetim ve denetim altında bulundurulmaları gerekıp gerekmediğine göre yüksek güvenliklı ceza infaz kurumlarına veya normal güvenliklı ceza infaz kurumlarına veya açık ceza infaz kurumlarına gönderilirler.

b) Bu merkezlerde; mümkün olduğunca kriminoloji, penoloji, davranış bilimleri, adalet psikolojisi veya ceza hukuku alanında bilgi ve deneyime sahip yöneticiler, psikiyatri uzmanı, hekim, adli tıp uzmanı, psikolog, pedagoğ, çocuk gelişimcisi, sosyal çalışmacı, psikolojik danışman, rehberlik uzmanı ve öğretmen gibi uzman görevliler ile diğer kurum görevlileri bulundurulur.

c) Kadın, çocuk ve genç hükümlüler ile ilgili gözlem ve sınıflandırma, gerekli görülen yer veya bölgelerdeki ayrı gözlem ve sınıflandırma merkezlerinde veya bunların noksanlığı hâlinde kadın, çocuk ve kadın ve erkek gençlik kapalı ceza infaz kurumlarının bu hizmete ayrılan bölümlerinde yerine getirilir.

d) Hükümlülerin gözlemleri, gözlem kurulunca kuruma kabul

tarihinden başlayarak tek kişilik odalarda yapılır. Ancak kurumun tek kişilik odası bulunmaması veya kısıtlı sayıda olması durumunda tahsis edilmiş özel bölümlerinde de yapılabilir.

e) Ağırlaştırılmış müebbet hapis ve müebbet hapis cezalarına veya iki yıldan fazla süreli hapis cezasına mahkûm olanlar, haklarında uygulanacak rejimi ve gönderilmeleri gereken infaz kurumunu ve bu maksatla kişisel ve sosyal özelliklerini belirlemek için Kanunda gösterilen esaslar uyarınca gözleme tâbi tutulurlar. Gözlem süresi altmış günü geçemez.

f) Hükümlü; kişiliğine, sair hâllerine, suçun işlenmesindeki özelliklere göre gerektiğinde gözleme tâbi tutulmayabilir.

g) Gözlem sonunda, gözlem merkezi hükümlüye ait dosyayı görüşü ile birlikte Adalet Bakanlığına gönderir. Gözlem sonucuna göre hükümlünün gönderileceği infaz kurumu Bakanlıkça belirlenir. Ancak, yapılan gözlem ve sınıflandırma sonunda idare ve gözlem kurulunca aynı ceza infaz kurumunda veya o yer Cumhuriyet Başsavcılığına bağlı diğer ceza infaz kurumlarında kalması uygun bulunan hükümlülerin dosyaları Bakanlığa gönderilmez ve cezalarının infazına, buldukları veya Cumhuriyet Başsavcılığınca gönderilecekleri bağlı ceza infaz kurumlarında devam olunur.

(2) (Mülga)

(3) Kısa süreli hapis cezaları, Kanunda gösterilen esaslara göre infaz olunur. (Mülga)

Hükümlülerin gruplandırılması

Madde 24 - (1) Hükümlüler;

a) İlk defa suç işleyenler, mükerrirler, itiyadî suçlular veya suç işlemeyi meslek edinenler,

b) Akıl ve bedensel durumları nedeniyle veya yaşları itibarıyla özel bir infaz rejimine tâbi tutulması gerekenler,

c) Tehlike hâli taşıyanlar,

d) Terör suçluları,

e) Suç örgütlerine veya çıkar amaçlı suç örgütlerine mensup olan suçlular,

Gibi gruplara ayrılırlar.

(2) Hükümlüler ayrıca yaşları, hükümlülük süreleri ve suç türleri itibarıyla da gruplandırılırlar.

Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının infazı

Madde 25 - (1) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının infazı rejimine ait esaslar aşağıda gösterilmiştir:

a) Hükümlü, tek kişilik odada barındırılır.

b) Hükümlüye, günde bir saat açık havaya çıkma ve spor yapma hakkı tanınır.

c) Risk ve güvenlik gerekleri ile iyileştirme ve eğitim çalışmalarında gösterdiği gayret ve iyi hâle göre; hükümlünün, açık havaya çıkma ve spor yapma süresi uzatılabileceği gibi kendisi ile aynı ünitelerde kalan hükümlülerle temasta bulunmasına sınırlı olarak izin verilebilir.

d) Hükümlü, yaşadığı yerin olanak verdiği ve idare kurulunun uygun göreceği bir sanat veya meslek etkinliğini yürütebilir.

e) Hükümlü, kurum idare kurulunun uygun gördüğü hâllerde ve onbeş günde bir kez olmak üzere (f) bendinde gösterilen kişilere, süresi on dakikayı geçmemek üzere telefon edebilir.

f) Hükümlüyü; eşi, altsoy ve üstsoyu, kardeşleri ve vasisi, belirlenen gün, saat ve koşullar içerisinde onbeş günlük aralıklarla ve günde bir saati geçmemek üzere ziyaret edebilirler.

g) Hükümlü hiçbir suretle ceza infaz kurumu dışında çalıştırılmaz ve kendisine izin verilmez.

h) Hükümlü, kurum iç yönetmeliğinde belirtilenlerin dışında herhangi bir spor ve iyileştirme faaliyetine katılamaz.

ı) Hükümlünün cezasının infazına, hiçbir surette ara verilemez. Hükümlü hakkında uygulanacak tüm sağlık tedbirleri, tıbbî tetkik ve zorunluluklar hariç ceza infaz kurumlarında, mümkün olmadığı takdirde tam teşekküllü Devlet ya da üniversite hastanelerinin tek kişilik ve yüksek güvenli mahkûm koşullarında uygulanır.

ALTINCI BÖLÜM

Hükümlünün Yükümlülükleri

Cezayı çekme, güvenlik ve iyileştirme programına uyma

Madde 26 - (1) Hükümlü, hapis cezasının yerine getirilmesine katlanma ve bu amaçla düzenlenen infaz rejimine uygun tutum ve davranışlar içinde bulunmakla yükümlüdür.

(2) Hükümlü, ceza infaz kurumunun güvenlik ve iyileştirme programlarına tam bir uyum göstermekle yükümlüdür. Her ne amaçla olursa olsun, bilerek kendi yaşamlarını ve bedensel bütünlüklerini tehlikeye düşürecek eylemlere girişmeleri, cezanın yerine getirilmesine katlanma yükümlülüğünün ihlâli sayılır.

Sağlığın korunması kurallarına uyma

Madde 27 - (1) Hükümlü, sağlığının korunması ve salgın hastalıkların önlenmesi için gerekli ve alınmış tedbirlere uymak, kişi sağlığı için tehlike doğuran durumları gecikmeksizin kurum yönetimine bildirmek, kendi ve içinde yaşadığı ortamın temizliğine uygun davranışlar göstermek zorundadır.

(2) Hükümlü, hem kendi, hem de diğer hükümlülerin sağlığını tehlikeye düşürebilecek eylemlerden kaçınmakla yükümlüdür.

Bina ve eşyanın korunması

Madde 28 - (1) Hükümlü, barındırıldığı odayı, kurum binasını, yönetimce kendisine bırakılan şeyleri düzenli bir biçimde kullanmak ve bunlarla diğer kişilere ait eşyayı özenle korumakla yükümlüdür.

Hükümlülerin çalıştırılması

Madde 29 - (1) Kurum hekimi tarafından ruhsal ve bedensel olarak sağlıklı olduğu belirlenen meslek sahibi olmayan hükümlüler ile meslek sahibi olan istekliler, kurum imkânları ölçüsünde belirlenen ücret karşılığında atölye veya işyurtlarında çalıştırılabilirler.

(2) Çalıştırmanın amacı, hükümlülerin salıverilmelerinden sonra yaşamlarını sürdürecektir. Meslek ve sanatları öğrenmelerini sağlamak, çalışma ve üretme isteklerini geliştirmek veya güçlendirmektir. Çalıştırmada hükümlünün yeteneği, becerisi, eğilimi, zihinsel ve bedensel durumları göz önünde bulundurulur.

(3) Çocuk hükümlülerin çalıştırılması yalnızca meslek eğitime yönelik olur. Öğretim kurumlarına veya örgün eğitime devam eden çocuk ile genç hükümlüler, öğretim yılı içinde atölye ve işyerlerinde çalıştırılmazlar.

(4) Bunların çalıştırılmalarında 5.6.1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununun bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

Kurum dışında çalıştırma

Madde 30 - (1) Açık ceza infaz kurumlarında bulunanlar ile kapalı ceza infaz kurumlarında bulunup da açık ceza infaz kurumlarına ayrılmaya hak kazanmış hükümlüler, kurum dışındaki iş alanlarında çalıştırılabilirler.

(2) Açık ceza infaz kurumlarında bulunanlar ceza infaz kurumu görevlileri gözetiminde, kapalı ceza infaz kurumunda bulunanlar ise iç ve dış güvenlik görevlilerine alınacak tedbirler altında çalıştırılırlar.

(3) Çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlülerin, kurum dışında çalıştırılmaları sırasında kurum görevlilerinin gözetimi ve muhafazası aranmaz.

(4) İş alanlarına sahip kuruluşların hükümlü çalıştırmaları teşvik olunur.

(5) Hükümlülerin kurum dışında çalışma esasları Cumhurbaşkanınca çıkarılan yönetmelikte gösterilir.

Kurum hizmetinde çalıştırma

Madde 31 - (1) İyi halli hükümlüler, idare ve gözlem kurulu kararı ile kurum yönetimi tarafından durumlarına uygun kurum içi hizmetlerde çalıştırılabilir. Çocuk hükümlüler, kendi yaşam alanları veya eğitsel amaçlar dışında çalıştırılmazlar.

(2) Hükümlü, yöneticilerin ve görevlilerin kişisel işlerinde çalıştıramaz.

Ücret ve sosyal haklar

Madde 32 - (1) Çalışan hükümlülere ürettiklerinden elde edilen gelirden, çalışmaları karşılığı ücret ödenir ve bu hükümlüler sosyal haklardan yararlandırılırlar.

(2) Sosyal güvenlik kurumlarına tâbi olanlar ile bunların hak sahiplerine yapılan her türlü yardım ve giderler, kendi mevzuatları çerçevesinde ilgili sosyal güvenlik kurumunca karşılanır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Ceza İnfaz Kurumlarında Düzen ve Güvenlik

Kurumların iç güvenliği

Madde 33 - (1) Kurumların iç güvenliği, Adalet Bakanlığına bağlı infaz ve koruma görevlileri tarafından sağlanır. İç güvenlik görevlileri, gerektiğinde dış güvenlik görevlileri ile işbirliği yapar.

(2) Açık kurumlar ile çocuk eğitimevlerindeki idare ile infaz ve koruma görevlileri; firarların önlenmesi, asayiş ve disiplinin sağlanması için gözetim ve denetimle yükümlüdürler.

(3) Yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumları ile diğer kapalı ceza infaz kurumlarının yüksek güvenlikli bölümlerinde kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili olarak ceza infaz kurumlarında düzenlenen tutanaklara, ilgili görevlinin açık kimliği yerine sadece sicil numarası yazılır. Bu kapsamdaki kurum görevlilerinin ifadesine başvurulması hâlinde çıkarılan davetiye veya çağrı kâğıdı görevlinin iş yeri adresine tebliğ edilir. Bu kişilere ait ifade ve duruşma tutanaklarında adres olarak sadece iş yeri adresi gösterilir.

Kapıların açılmaması ve temasın önlenmesi

Madde 34 - (1) Kapalı ceza infaz kurumlarında oda ve koridor kapıları kapalı tutulur. Kapılar aşağıdaki hâllerde açılır:

- Kurum hekimine, revir, hamam ve berbere gitme, başka odaya nakil.
- Hastane ve duruşmaya gönderme ve başka kuruma nakil.
- Tahliye, ziyaret, arama, sayım, denetim, eğitim, öğretim, spor ve iyileştirme çalışmaları, kurumda çalıştırma.
- Kurullara çağırılma.
- Ölüm, deprem veya yangın gibi olağanüstü hâller.
- Cezaevi idaresince gerekli görülen hâller.

(2) Hükümlüler, yukarıda sayılan hâller dışında, diğer odalardaki hükümlüler ve kurum görevlileri ile temasta bulunamazlar.

Oda ve eklentilerinde bulundurulabilecek kişisel eşyalar

Madde 35 - (1) Kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlülerin oda ve eklentilerinde bulundurulabilecekleri veya bulunduramayacakları kişisel eşya, gıda, tıbbî malzeme ve diğer ihtiyaç maddeleri yönetmelikle düzenlenir.

Arama

Madde 36 - (1) Kurumlarda, odalar ve eklentilerinde, hükümlülerin üst ve eşyasında habersiz olarak her zaman arama yapılabilir. Her ay bir kez mutlaka arama yapılır.

(2) Aramalar, gerektiğinde dış güvenlik görevlileri veya kolluk kuvvetleriyle veya diğer kamu görevlilerince ortaklaşa gerçekleştirilebilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM**Disiplin Ceza ve Tedbirleri, Ödüllendirme***Disiplin cezalarının niteliği ve uygulama koşulları*

Madde 37 - (1) Hükümlü hakkında kurumda, düzenli bir yaşamın sürdürülmesi, güvenliğin ve disiplinin sağlanması bakımından kanun, yönetmelikler ile idarenin uyulmasını emrettiği veya gerekli kıldığı davranış ve tutumları, kusurlu olarak ihlâl ettiğinde, eyleminin niteliği ile ağırlık derecesine göre Kanunda belirtilen disiplin cezaları uygulanır.

(2) Suç oluşturan eylemlerden dolayı açılan kamu davası, disiplin soruşturması yapılmasını ve cezanın uygulanmasını engellemez.

Disiplin cezaları ve tedbirleri

Madde 38 - (1) Çocuklar haricindeki hükümlüler hakkında uygulanabilecek disiplin cezaları ağırlık derecesine göre şunlardır:

- a) Kınama.
- b) Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma.
- c) Ücret karşılığı çalışılan işten yoksun bırakma.
- d) Haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama.
- e) Ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma.
- f) Hücreye koyma.

(2) Toplu, bedensel, zalimane, insanlık dışı veya küçültücü cezalar disiplin cezası olarak uygulanamaz.

Kınama

Madde 39 - (1) Kınama cezası, hükümlüye eyleminin kötü niteliğinin ve uygunsuzluğunun açıklanması ve tekrarı durumunda doğuracağı sonuçlara dikkatinin çekilmesidir.

(2) Kınama cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

- a) Mektuplarda tehdit, hakaret ve sövme gibi çirkin ifadeler kullan-

mak.

b) Hükümlü ve tutuklulara karşı edep ve nezakete aykırı şekilde konuşmak veya davranışlarda bulunmak.

c) İdareden habersiz mektup göndermek.

d) Görevlilere hediye vermek veya buna kalkışmak.

e) Görevlilere herhangi bir taahhütte bulunmak.

f) İdarece belirtilen miktardan fazla para bulundurmak.

g) Hükümlü kimliğini yanında bulundurmamak.

h) Yatma plânına uymamak.

i) Ceza infaz kurumlarının duvarlarına yazı yazmak, resim yapmak veya afiş yapıştırmak.

j) İdarece verilen eşya ve benzeri şeyleri kötü kullanmak.

k) Kişisel temizliğe veya çevre temizliğine dikkat etmemek.

l) İdarece alınan sağlık önlemlerine uymamak.

m) Kurumda gereksiz gürültü yapmak.

Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma

Madde 40 - (1) Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma cezası, hükümlünün bir aydan üç aya kadar süreyle kurumun kültürel ve spor etkinliklerine katılmaktan yoksun bırakılmasıdır.

(2) Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

a) İdarenin izni olmaksızın yasak yerlere girmek.

b) Eğitim yerini terk etmek.

c) Eğitimi savsaklamak.

d) Olumsuz davranışa yönelik gruplaşmaya neden olmak veya bu amaca yönelik gruba katılmak.

e) Kurum görevlilerine karşı uygunsuz söz sarf etmek veya davranışta bulunmak.

f) Çıkar sağlamak amacıyla hükümlülere veya kurum görevlilerine eşya vermek veya satmak.

g) Açlık grevi yapmak.

Ücret karşılığı çalışılan işten yoksun bırakma

Madde 41 - (1) Ücret karşılığı çalışılan işten yoksun bırakma cezası, hükümlünün kurum yönetiminde ücret karşılığı çalıştığı işten bir aydan üç aya kadar yoksun bırakılmasıdır.

(2) Ücret karşılığı çalışılan işten yoksun bırakma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

a) İş elbisesini giymemek.

b) İş yerini izinsiz terk etmek.

c) İş yerindeki çalışma yönergelerine uymamak.

d) İşte gerekli özeni göstermemek veya işin gereği olan özeni göstermemek.

- e) Başkalarının ciddiyle çalışmalarını engellemek.
- f) İşte kullanılan aletleri ve gereçleri kasten bozmak.
- g) İş yerini veya çalışanları dikkatsiz ve tedbirsiz davranışlarıyla tehlikeye düşürmek veya bunlara ağır zarar vermek.
- h) İşti kasten kötü yapmak veya gerektiği hâlde çalışmamak.

Haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama

Madde 42 - (1) Haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama cezası, hükümlünün bir aydan üç aya kadar mektup, faks ve telgraf almak ve yollamaktan, televizyon izlemekten, radyo dinlemekten, telefon etmekten ve diğer iletişim araçlarından yararlanmaktan tamamen veya kısmen yoksun bırakılmasıdır.

(2) Bu cezayı gerektiren eylemler şunlardır:

- a) Protesto amacıyla idarece verilen yemeği topluca almama eylemine katılmak.
- b) Kurum işyurdu yönetim kurulunca uygun görülen işte çalışmamak.
- c) Herhangi bir şeyi protesto amacıyla veya idareye karşı toplu olarak sessiz direnişte bulunmak.
- d) Odalarda, eklentilerinde ve diğer alanlarda ilâç ve gıda maddesi stoku yapmak.
- e) Gereksiz olarak marş söylemek veya slogan atmak.

(3) Hükümlüye gelen mektup, faks ve telgraflar, disiplin cezasının infazından sonra kendisine verilir. Aynı türden olsa bile sonraki disiplin cezasının infazına bu işlem yapılmadan başlanamaz.

(4) Anne, baba, eş, çocuk ve kardeşlerin ölüm veya ağır hastalıkları ile doğal afet hâllerinde yapılması gereken haberleşmeler ve avukat ile ilişkilerde bu madde hükmü uygulanmaz.

Ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma

Madde 43 - (1) Ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma cezası, hükümlünün bir aydan üç aya kadar ziyaretçi görüşüne çıkarılmamasıdır.

(2) Ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

- a) Sayım yapılmasına karşı çıkmak.
- b) Aramaya karşı çıkmak.
- c) Sevke, nakle veya bunlarla ilgili olarak alınacak tedbirlere karşı çıkmak.
- d) Kurumda korku, kaygı veya panik yaratabilecek biçimde söz söylemek veya davranışta bulunmak.
- e) Hükümlülerin haberleşmelerini, ziyaretçileriyle görüşmelerini, iyileştirme ve eğitim programları çerçevesinde eğitim ve spor, meslek kazandırma ve işyurdu çalışmaları ile diğer sosyal ve kültürel faaliyet-

lere katılmalarını, kurum hekimince muayene ve tedavi edilmelerini, avukat tayin etmelerini, mahkemelere veya Cumhuriyet Başsavcılıklarına gitmelerini, kurum görevlileri ile görüşmelerini, salıverilenlerin kurum dışına çıkmalarını her ne suretle olursa olsun engellemek, hükümlü ve tutukluları bu fiillere teşvik etmek, bu yolda talimat vermek, mevzuatın hükümlü ve tutuklulara tanıdığı sair her türlü görüşme ve temas olanaklarını engellemek.

f) Kumar ve benzeri oyunlar oynamak veya oynatmak.

g) Ceza infaz kurumu idaresince verilen kıyafetleri giymemek veya verilen kıyafetlere kasten zarar vermek.

(3) Resmî ve yetkili merciler ile avukatlar ve yasal temsilcilerle görüşmelerde bu madde hükmü uygulanmaz.

Hücreye koyma

Madde 44 - (1) Hücreye koyma cezası, hükümlünün eylemlerinin nitelik ve ağırlığına göre bir günden yirmi güne kadar, açık havaya çıkma hakkı saklı kalmak üzere, geceli ve gündüzlü bir hücrede tek başına tutulması ve her türlü temastan yoksun bırakılmasıdır.

(2) Bir günden on güne kadar hücreye koyma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

a) Kurum tesislerine, araç ve gereçlerine zarar vermek.

b) Tünel kazmaya teşebbüs etmek.

c) Firara teşebbüs etmek.

d) Hükümlü ve tutukluları idareye karşı kışkırtmak veya isyana kalkışmak.

e) Hükümlü ve tutukluları daha az cezayı gerektiren şekilde kasten yaralamak.

f) Hükümlü ve tutuklular üzerinde baskı kurarak çıkar sağlamak, özel işleriyle başka işlerde kullanmak, bunlara kalkışmak veya bu amaçları gerçekleştirmek için oluşturulan gruplara katılmak veya bunlarla dayanışma içinde olmak.

g) Üçüncü fıkranın (g) bendinde belirtilenler dışında kalıp da Kanuna uygun olarak yasaklanmış bulunan her türlü eşya, araç, gereç veya malzemeyi ceza infaz kurumlarına sokmak, bulundurmak, kullanmak.

h) Sayım ve aramalar ile 43 üncü maddenin (e) bendinde belirtilen faaliyetlere şiddet kullanarak engel olmak veya buna kalkışmak.

ı) Kurum görevlileri ile dış güvenlik görevlilerine rüşvet teklif etmek veya vermeye kalkışmak.

j) Kurum görevlilerine hakaret veya tehditte bulunmak.

k) Kuruma, kurum görevlilerine veya hükümlü ve tutuklulara ait şeyleri çalmak veya bunlara kasten zarar vermek.

l) İzin süresini özürsüz olarak en fazla iki gün geçirmek.

m) Hükümlü ve tutukluların beslenmelerini engellemek, açlık grevine ve ölüm orucuna teşvik veya ikna etmek, bu yolda talimat vermek.

(3) Onbir günden yirmi güne kadar hücreye koyma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

a) İsyan çıkartmak.

b) Kuruma ağır zarar vermek.

c) Kasten yangın çıkarmak.

d) Adam öldürmek veya öldürmeye kalkışmak.

e) Hükümlü ve tutukluları kasten veya neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış yaralamak ile görevlileri her türlü kasten yaralamak.

f) Cinsel saldırıda veya çocuklara karşı cinsel istismarda bulunmak, bu suçlara kalkışmak veya cinsel tacizde bulunmak.

g) Her türlü ateşli silâh, mermi, patlayıcı madde, kesici, delici, yaralayıcı, bereleyici alet, yakıcı, aşındırıcı, boğucu, bayıltıcı, kör edici gaz ve ecza, her türlü zehir ve uyuşturucu ilâç ve madde, cep telefonu, telsiz ve sair elektronik haberleşme aracını kuruma sokmak, bulundurmak, kullanmak.

h) Görevlileri veya hükümlü ve tutukluları rehin almak.

ı) Firar etmek veya tünel kazmak.

j) Hükümlü ve tutuklular üzerinde baskı kurarak çıkar sağlamak, özel işleriyle başka işlerde kullanmak, bunlara kalkışmak veya bu amaçları gerçekleştirmek için nüfuz kullanarak grup oluşturmak.

k) Suç örgütlerine ait her türlü yayın, bez afiş, pankart, resim, sembol, işaret ve benzeri eşyayı kurumların herhangi bir yerine asmak veya teşhir etmek.

l) Suç örgütlerinin eğitim ve propaganda faaliyetlerini yapmak veya yaptırmak.

m) Kurum görevlileri ile dış güvenlik görevlilerine rüşvet vermek.

(4) Hücre, yaşamsal gereksinimleri karşılayacak biçimde düzenlenir.

(5) Hücreye konulan hükümlünün, resmî ve yetkili merciler ve avukat ile görüşmesine engel olunmaz.

Çocuk hükümlüler hakkında uygulanabilecek disiplin tedbirleri

Madde 45 - (1) Çocuk hükümlüler hakkında uygulanabilecek disiplin tedbirleri, çocuğun disiplin cezası gerektiren eyleminin gerçekleşme riskinin bulunması hâlinde bu riski ortadan kaldırmak veya soruşturma sürerken giderilmesi güç ve imkânsız zararların doğmasını önlemek amacıyla uygulanan ve ceza niteliği taşımayan koruma ve önleme amaçlı tedbirlerdir.

(2) Çocuklar hakkında uygulanabilecek disiplin tedbirleri şunlardır:

a) Teşvik esaslı ayrıcalıkları ertelemek.

- b) Kaldığı odayı ve yatakhaneyi değiştirmek.
- c) Bulunduğu kurumun başka bir kısmına nakletmek.
- d) Meslek eğitiminin bütünlüğünü ve sürekliliğini bozmayacak şekilde çalıştığı işyerini veya atölyeyi değiştirmek.
- e) Belli yerlere girmesini yasaklamak.
- f) Bazı eşyaları bulundurmasını veya kullanmasını yasaklamak.

Çocuk hükümlüler hakkında uygulanabilecek disiplin cezaları

Madde 46 - (1) Uyarma: Çocuğa eyleminin niteliğinin kötü ve uygunsuz olduğunun açıklanması ve tekrarı durumunda doğuracağı sonuçlara dikkatinin çekilmesidir. Uyarma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

- a) Yatakhane, atölye, etüt salonu, kütüphane ve buna benzer yerlerde sigara içmek.
- b) Aynı alanı veya etkinliği paylaştığı arkadaşlarının rahatsız olmasına neden olacak biçimde gürültü yapmak veya davranışlarda bulunmak.
- c) Yattığı odayı ve yatma yerlerini izinsiz değiştirmek.
- d) Yatma ve kalkma zamanına uymamak.
- e) Sayımı geciktirmek veya geç çıkmak.
- f) İzin alması gereken durumlarda diğer odalara izinsiz gitmek.
- g) Yemek yeri varken odalarda yemek yemek, yiyecek bulundurmak.

h) Kurum görevlilerine, kurumu ziyaret eden kişilere, kurum dışında katıldığı faaliyetlerin görevlilerine ve arkadaşlarına kaba veya saygısız davranmak.

ı) Kişisel durumu, adresi ve buna benzer konularda kurum görevlilerini yanlış bilgilendirmek, yalan söylemek.

j) Kılık ve kıyafetine, kişisel temizliğine dikkat etmemek.

k) Katıldığı etkinlikler ve derslerle ilgili olarak bulundurması gereken araç ve gereçleri yanında bulundurmamak.

l) Kurum içinde katılması gereken faaliyetlere katılmamak, geç katılmak veya katıldıktan sonra izinsiz ayrılmak.

m) Siyasî partilere, bu partilere bağlı yan kuruluşlara ait amblem, rozet, yazı, slogan, bildiri, ilân, broşür ve buna benzer eşyaları bulundurmamak, asmak, teşhir etmek ya da üzerinde taşımak.

(2) Kınama: Çocuğun, daha önce uyarı cezası verilmesine sebep olan davranışı ikinci kez tekrarlaması hâlinde, davranışının sonuçlarına ikinci kez dikkatinin çekilmesidir.

(3) Onarma, tazmin etme ve eski hâle getirme: Disiplin cezası gerektiren eylemin sonuçlarının, istekli olması koşulu ile çocuk tarafından onarma, tazmin etme veya eski hâle getirme suretiyle giderilmesidir. Bu disiplin cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

- a) Başkasına ait eşyayı izinsiz almak, kullanmak.
- b) İdarece alınan sağlık önlemlerine uymamak.
- c) Çevre temizliğine dikkat etmemek, kurumu ve çevresini kirletmek.
- d) Kişisel temizliğini yapmamakta ısrar etmek.
- e) Kurum içindeki iş ve eğitim yerini izinsiz terk etmek.
- f) Kuruma ait eşyayı usulüne uygun olmayan şekilde almak veya kullanmak.
- g) İşini kasten kötü yapmak veya çalışması gerekirken çalışmamak.
- h) İyileştirme ve eğitim faaliyetlerinde kendisine verilen ödev ve görevleri yapmamak.
- ı) Kurum kitaplığından, atölye ve derslik gibi yerlerden aldığı kitap, araç ve gereçleri zamanında geri vermemek, eksik vermek ve bunlara zarar vermek.
- j) Dikkatsizlikle kurumun bina, eklenti ve donanımları ile kuruma ait taşınır ve taşınmaz malları veya başkasına ait herhangi bir eşyayı yakmak, kırmak veya hasara uğratmak.
- k) Üzerinde bulundurulmasına izin verilmeyen veya bulundurabileceğinden fazla eşya veya para bulundurmak.
- l) Yasaklanmış her tür yayını kuruma veya kuruma bağlı yerlere sokmak veya yanında bulundurmak.
- m) Kurum eşyasına, kendisinin veya arkadaşlarının araç ve gereçlerine ahlâk dışı, ideolojik veya siyasi amaç taşıyan resim, amblem ve benzerlerini yapmak, yazılar yazmak ve asmak.
- (4) Harcamalarına sınır koyma: Çocuğun daha önce onarma, tazmin etme ve eski hâle getirme cezası verilmiş olan davranışı ikinci kez tekrarlaması hâlinde çalışması karşılığında aldığı ücret ve ailesinden gelen paranın haftalık harcama limitinin üçte birinin otuz gün süre ile kesilmesidir.
- (5) Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma: Çocuğun otuz güne kadar sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere katılmaktan yoksun bırakılmasıdır. Bu disiplin cezasını gerektiren eylemler şunlardır:
- a) Kumar oynamak.
- b) Kavga etmek.
- c) Dikkatsiz davranışı sonucu başkalarının güvenliğini veya sağlığını tehlikeye düşürmek.
- d) Katıldığı kurum dışı faaliyetlerden zamanında dönmek veya uyması gereken koşullara uymamak.
- e) Kullanması için kendisine verilen bir şeyi satmak veya başkasına vermek.
- f) Kurum veya dış güvenlik görevlilerine rüşvet vermek.
- g) Suç örgütlerine ait her türlü yayın, bez afiş, pankart, resim, sembol, işaret ve benzeri eşyayı kurumun herhangi bir yerine asmak veya

teşhir etmek.

h) Katıldığı faaliyetlerin akışını ve düzenini engelleyici ve bozucu nitelikte kastî davranışlarda bulunmak, faaliyeti yürüten kişinin uyarısına rağmen bu davranışlarına devam etmek.

1) Arkadaşlarının verilen görevleri yapmasına engel olmak.

(6) Teşvik esaslı ayrıcalıkları geri alma: Çocuğun, daha önce bazı faaliyetlere katılmaktan alıkoyma cezası verilmiş olan davranışı ikinci kez tekrarlaması hâlinde, teşvik esaslı ayrıcalıkların otuz gün süre ile geri alınmasıdır.

(7) İznin ertelenmesi: Disiplin cezasını gerektiren eylemin niteliğine ve ağırlık derecesine göre çocuğun izninin altmış güne kadar ertelenmesidir. Bu disiplin cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

a) Diğer çocuklar üzerinde nüfuz kurmak ve husumet hislerini tahrike çalışmak, imtiyaz ve menfaat hırsları yaratmak.

b) Her türlü bağımlılık yapıcı maddeyi kuruma getirmek, kullanmak, bulundurmamak, satmak, kullanmış olarak kuruma gelmek.

c) Başkalarına ait para ve eşyayı almak için zor kullanmak, haraç almak.

d) Taarruz ve firara yarayacak ve gerektiğinde bu işler için kullanılacak madde ve aletleri yapmak, saklamak, bulundurmamak.

e) İdareye ait olup kendisine verilmemiş bulunan yatak, battaniye, karyola ve dolap gibi eşyayı zapt etmek ve yeni gelenlere satmak.

f) Kurum görevlilerine hakaret etmek, karşı gelmek.

g) Başkalarının güvenliğini veya sağlığını tehlikeye sokan davranışlarda bulunmak.

h) Mazeretsiz olarak izinden dönmesi gereken zamandan geç dönmek ve uyması gereken koşullara uymamak.

1) Kuruma yasak eşya sokmak, başkasına vermek veya satmak.

j) Okul, işyeri gibi gitmesi gereken bir yere gitmemek, katılması gereken faaliyetlere katılmamak.

k) Hakaret veya iftira etmek, alçaltıcı söz söylemek veya davranışta bulunmak, başkalarını bu tür davranışlara kışkırtmak.

l) Suç örgütlerinin propaganda ve eğitim faaliyetlerini yapmak veya yaptırmak.

m) Kurum dışına izinsiz çıkmak.

n) Kurumca verilen kimlik kartında veya kendisine verilen her tür belgede tahrifat yapmak, sahte belge düzenlemek, kullanmak.

o) İyileştirme ve eğitim faaliyetlerinin yapılmasına engel olmak, katılanları faaliyetleri terk etmeye zorlamak veya kışkırtmak.

p) Kasten başkasını yaralamak.

(8) Kapalı ceza infaz kurumuna iade: Çocuğun, eyleminin nitelik ve ağırlığına göre çocuk kapalı ceza infaz kurumlarına, bulunmadığı hâllerde kapalı ceza infaz kurumlarının çocuklara ayrılan bölümler-

rine altı ay süre ile iadesidir. Çocuk, bu fıkra dışında işlenen disiplin suçları ve disiplin cezalarından dolayı çocuk kapalı infaz kurumuna iade edilemez. Kapalı ceza infaz kurumuna iadeyi gerektiren eylemler şunlardır:

a) Kurum içinde veya dışında yaralayıcı, öldürücü her türlü âlet, silâh ve patlayıcı madde kullanmak suretiyle herhangi bir kimseyi yaralamaya teşebbüs etmek, yaralamak.

b) Bir kimseyi rızası hilafına alıkoymak.

c) Şiddet ve tehdit ile kurum görevlilerinin görevini engellemek.

d) Firara teşebbüs etmek veya firar etmek.

e) Kasten kurumun bina, eklenti ve donanımları ile taşınır ve taşınmaz mallarını yakmak veya yakmaya teşebbüs etmek, ağır hasar vermek.

f) Hükümlü ve tutukluları idareye karşı kışkırtmak, isyan çıkartmak veya isyana teşebbüs etmek.

g) Adam öldürmek veya öldürmeye teşebbüs etmek.

h) Cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı ve cinsel tacizde bulunmak veya bunlara teşebbüs ve bu tür davranışlara kışkırtmak.

i) Görevlilere, diğer çocuklara işkence yapmak veya yaptırmak.

(9) Odaya kapatma cezası: Sekizinci fıkrada belirtilen kapalı infaz kurumunda bulunan çocuğun, aynı fıkrada belirtilen eylemlerde bulunması hâlinde, beş güne kadar açık havaya çıkma hakkı saklı kalmak üzere, gece ve gündüz tek başına bir odada tutulmasıdır. Bu ceza, çocuğun kurum görevlilerine istediği zaman ulaşmasına engel olmayacak şekilde uygulanır. Çocuk, cezanın infazı öncesinde, sırasında ve sonrasında doktor kontrolünden geçirilir. Cezanın infazı sırasında çocuğun; ailesi, avukatı ve yasal temsilcisiyle görüşmesine izin verilir.

Disiplin soruşturması

Madde 47 - (1) Uyarma, kınama ve bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma cezaları kurumun en üst amiri tarafından verilir ve uygulanır.

(2) Hükümlülerin diğer disiplin cezalarını gerektiren eylemlerinin öğrenilmesinden itibaren derhâl ve en geç iki gün içinde kurum en üst amirince atanan bir görevli tarafından soruşturmaya başlanır.

(3) Soruşturma en geç yedi gün içerisinde tamamlanır ve düzenlenen rapor ve ekleri disiplin kuruluna sunulur. Soruşturma süresi eylemin ve soruşturmanın niteliğine göre infaz hâkiminin yazılı onayı ile yedi güne kadar uzatılabilir.

(4) Savunma alınmadan disiplin cezası verilemez. Haklarında disiplin soruşturması yapılanlara, yüklenen eylemin niteliği ve sonuçları ile üç gün içinde savunmalarını vermeleri, aksi hâlde bu haklarından vazgeçmiş sayılacakları yazılı olarak bildirilir. Savunma yazılı olarak sunulabileceği gibi sözlü olarak da yapılabilir. Sözlü savunma tu-

tanakla saptanır. Türkçe bilmeyenlerle, sağır ve dilsizlerin savunmaları tercüman aracılığıyla alınır.

(5) Disiplin cezaları disiplin kurulunca evrak üzerinden görüşülerek en geç üç gün içinde karara bağlanır. Disiplin kurulu, yasada yazılı disiplin cezası uygulanmasına veya disiplin cezası verilmesine yer olmadığına karar verebilir. Disiplin kurulu kararları gerekçeli olarak yazılır ve kararda şikâyet mercii ve süresi açıkça gösterilir.

(6) Disiplin kurulu kararı, haklarında soruşturma yapılanlara yönetim tarafından derhâl tebliğ edilir.

(7) Kurumun iç düzenini ve hükümlülerin yaşam ve beden bütünlüklerinin ciddî tehlike altında bulunması nedeniyle derhâl tedbir alınması zorunlu olan hâllerde, kurumun en üst amiri 49 uncu maddede belirtilen tedbirleri almakla beraber soruşturmayı başlatır. Bu hâlde infaz hâkimine bilgi verilir.

Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı, disiplin cezalarının infazı ve kaldırılması

Madde 48 - (1) (İptal)

(2) Bir eylemden dolayı verilen disiplin cezası kesinleştikten sonra bu cezanın kaldırılması için gerekli süre içinde yeniden disiplin cezasını gerektiren bir eylemde bulunan hükümlü hakkında, her defasında bir üst ceza uygulanır.

(3) Disiplin cezalarının infazı;

a) Hücreye koyma cezasının infazına, infaz hâkiminin onayı ile başlanır. Hücreye koyma cezasına ilişkin diğer hükümler saklı kalmak üzere, kesinleşen disiplin cezalarının infazına derhâl başlanır. Birden fazla disiplin cezası verilmiş olması hâlinde, bu cezalar kesinleşme tarihleri sırasına göre ayrı ayrı infaz edilir. Bir cezanın infazı tamamlanmadan diğerinin infazına başlanmaz.

b) Disiplin cezalarının tamamı infaz edilip kaldırılmadıkça koşullu salıverilme işlemi yapılmaz, ancak bu süre hakederek salıverme tarihini geçemez.

c) Hücreye koyma cezasına ilişkin disiplin cezalarının infazından önce ve infazı sırasında hükümlü, hekim tarafından muayene edilir. İlgilinin bu cezaya katlanamayacağı anlaşılırsa cezanın infazı sonraya bırakılır veya hekiminin belirleyeceği aralıklarla infaz edilir. Koşullu salıverilme tarihine kadar hükümlünün iyileşemeyeceğinin tam teşekküllü Devlet veya üniversite hastanesi sağlık kurulu raporu ile saptanması hâlinde hücreye koyma cezası infaz edilmez; yerine ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma cezası iki katı süreyle uygulanır. Raporlar infaz dosyasına konulur.

(4) İnfaz edildiği tarihten itibaren disiplin cezasının kaldırılmasında ve iyi hâlin kazanılmasında aşağıda belirtilen süreler esas alınır;

- a) Kınama cezası onbeş gün,
- b) Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma cezası bir ay,
- c) Ücret karşılığı çalışılan işten yoksun bırakma cezası üç ay,
- d) Haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama cezası üç ay,
- e) Ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma cezası üç ay,
- f) Hücreye koyma cezası 44 üncü maddenin ikinci fıkrasındaki hâllerde altı ay, üçüncü fıkrasındaki hâllerde bir yıl,
- g) Hücre cezasına karşılık ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma cezası, (f) bendinde belirtilen süre,

Sonunda disiplin cezası almamak ve iyi hâlli olmak koşuluyla (a) ve (b) bentlerinde belirtilen cezalar kurum en üst amiri tarafından, diğer bentlerde belirtilen cezalar, kurumun en üst amirinin önerisi ve disiplin kurulu kararıyla kaldırılır.

(5) Çocuk hükümlüler hakkında verilen disiplin cezaları;

- a) Uyarma ve kınama cezaları kararla birlikte,
- b) Onarma, tazmin etme ve eski hâle getirme cezası yedi gün sonunda,
- c) Harcamalarına sınır koyma cezası otuz gün sonunda,
- d) Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma cezası otuz gün sonunda,
- e) Teşvik esaslı ayrıcalıkları geri alma cezası otuz gün sonunda,
- f) İzin ertelenmesi cezası altmış gün sonunda,
- g) Kapalı ceza infaz kurumuna iade cezası altmış gün sonunda,
- h) Odaya kapatma cezası doksan gün sonunda,

Kendiliğinden kalkmış sayılır. (a) bendi hariç, bu fıkradaki diğer süreler karar tarihinden, firar hâlinde infaz tarihinden itibaren başlar.

(6) Disiplin kurulu, kurum kurallarına uyma, iyileştirme programında ilerleme veya verilen ceza ile amaçlanan sonucun gerçekleşmesi durumunda, çocuk hakkında vermiş olduğu cezayı süre koşulu aranmaksızın her zaman kaldırabilir.

Yönetim tarafından alınabilecek tedbirler

Madde 49 - (1) Yönetim, disiplin soruşturması yapılan hükümlünün odasını, iş ve çalışma yerini değiştirebilir, hükümlüyü kurumun başka kesimine nakledebilir veya diğer hükümlülerden ayırabilir.

(2) Kurumun düzeninin ve kişilerin güvenliklerinin ciddi tehlikeyle karşı karşıya kalması hâlinde, asayiş ve düzeni sağlamak için Kanunda açıkça belirtilmeyen diğer tedbirler de alınır. Tedbirlerin uygulanması, disiplin cezasının verilmesine engel olmaz.

Zorlayıcı araçların kullanılması

Madde 50 - (1) Hiçbir hâlde zincir ve demire vurmak tedbir olarak uygulanmaz. Kelepçe ve bedensel hareketleri kısıtlayıcı araçlar;

- a) Yetkili makamın önüne getirildiğinde çıkarılmak kaydıyla, sevk

ve nakil sırasında kaçmayı önlemek için,

- b) Hekimin talimat ve gözetiminde olmak üzere tıbbî nedenlerle,
- c) Diğer kontrol usûllerinin yetersizliği hâlinde hükümlünün kendisine veya başkalarına zarar vermesine veya eşyayı tahrip etmesine engel olmak için kurum en üst amirinin emriyle,

Kullanılabilir.

(2) Çocuk hükümlüler için birinci fıkranın (a) bendi hükmü uygulanmaz.

Ödüllendirme

Madde 51 - (1) Hükümlüler, kurum içindeki veya dışındaki genel durumları, eğitim ve iyileştirme faaliyetlerine etkin katılımları, kurum düzenine karşı tutumları ve kendilerine verilen işlerdeki gayretleri dikkate alınarak teşvik esaslı ödüllerden yararlandırılabilirler.

(2) Bu madde hükümleri, çocuk hükümlüler için de geçerlidir.

(3) Hükümlülere verilebilecek ödüller şunlardır:

a) Kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan evli hükümlüler, en geç üç ayda bir kez olmak üzere, üç saatten yirmidört saate kadar eşleri ile kurum veya eklentilerinde ceza infaz kurumu personelinin yakın nezareti olmaksızın mahrem şekilde görüştürülebilir.

b) Çocuk hükümlülere, en geç iki ayda bir kez olmak üzere, üç saatten yirmidört saate kadar ana ve babasıyla veya vasisiyle kurum ya da eklentilerinde ceza infaz kurumu personelinin yakın nezareti olmaksızın aile görüşmesi yaptırılabilir.

c) Haftalık ziyaret süresi iki saate kadar uzatılabilir.

d) Kapalı ziyaret yerine açık ziyaret yaptırılabilir.

e) Üst üste kullanılmayan en fazla üç haftalık ziyaret süresi toplu olarak kullanılabilir.

f) Haftalık telefonla görüşme süresi veya sayısı iki katına kadar artırılabilir.

g) Sosyal, kültürel veya sportif etkinliklerden öncelikli veya daha uzun süreli yararlanmaları sağlanabilir.

h) Haftalık harcama miktarı yarı oranında artırılabilir.

ı) Tek kişilik odalarda televizyon bulundurma imkânı verilebilir.

j) Hediye verilebilir.

k) Takdir belgesi veya tavsiye mektubu verilebilir.

(4) Ödüllendirme sisteminin usul ve esasları ile bu ödüllerden yararlanmanın kapsam ve şartları, suç türleri dikkate alınarak yönetmelikle belirlenir.

Şikâyet ve itiraz

Madde 52 - (1) Disiplin cezalarına ve tedbirlerine karşı şikâyet ve itiraz durumunda 16.5.2001 tarihli ve 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu hükümleri uygulanır.

(2) Diğer mevzuattan kaynaklanan dilekçe ve şikâyet hakkı saklıdır.

DOKUZUNCU BÖLÜM Hükümlülerin Nakilleri

Nakiller

Madde 53 - (1) Hükümlüler, kendi istekleri veya toplu sevk, disiplin, asayiş ve güvenlik, hastalık, eğitim, öğretim, suç ve yargılama yeri nedenleriyle başka bir kuruma nakledilebilirler.

(2) Hükümlü nakilden önce aranır ve kurum hekimine, yoksa diğer bir resmî hekime muayene ettirilir; muayene sonucu yola çıkarılmayacağı anlaşılanlar, kurumun en üst amirince derhâl resmî bir sağlık kuruluşuna sevk edilir. Mazeretinin, biri hastalığın uzmanı olmak üzere en az iki uzman hekimin imzaladığı ve hastane başhekiminin onayladığı resmî rapor ile belgelenmesi hâlinde nakil, mazeret ortadan kalkıncaya kadar geri bırakılır ve durum Adalet Bakanlığına bildirilir.

Kendi istekleri ile nakil

Madde 54 - (1) Hükümlülerin kendi istekleri ile buldukları kurumdan başka kurumlara nakledilebilmeleri için;

- a) Gitmek istedikleri kurumlardan durumlarına uygun en az üç yeri belirten bir dilekçe vermeleri,
- b) Nakil giderlerini peşin olarak ödemeyi kabul etmeleri,
- c) Koşullu salıverilmelerine beş aydan az süre kalmamış olması,
- d) İyi hâl göstermeleri, disiplin cezası almamış veya kaldırılmış olması,
- e) İstekte bulunulan kurumda yer, kapsama gücü ve sınıfının uygun bulunması ve tutukevi olmaması,
- f) Mahkûmiyet sürelerine uygun hükümlülerin barındırıldığı bir kurum olması,
- g) Daha önce disiplin nedeniyle ayrılmak zorunda kaldıkları kurum olmaması,

Gerekir. Çocuk hükümlüler bakımından bu fıkranın (b) bendi uygulanmaz.

(2) Bu hükümlüler nakledildikleri kurumlarda, eğitim öğretim veya hastalık nedeniyle nakil hariç, bir yıl kalmak zorundadırlar. Çocuklar bakımından bu süre altı ay olarak uygulanır.

Disiplin nedeniyle nakil

Madde 55 - (1) Hükümlü, hücreye koyma cezasını gerektiren eylemlerde bulunması hâlinde kurum yönetiminin hakkında disiplin işlemi yapılır ve kurum en üst amirinin istemi üzerine Bakanlıkça başka kurumlara nakledilebilir. Disiplin cezaları yeni kurumlarda çektirilir.

(2) Bu hükümlüler nakledildikleri kurumlarda, mahkeme kararı, kurum güvenliği, can güvenliği veya hastalık sebepleriyle nakil hariç,

altı ay kalmak zorundadırlar.

Zorunlu nedenlerle nakil

Madde 56 - (1) Kurumların elverişsiz ve yetersiz kalması, kapsama gücünün aşılması, kullanılamaz hâle gelmesi, afet, güvenlik, doğal afet, yangın ve büyük onarım gibi zorunlu nedenlerle başka kurumlara nakledilmeleri gerekli görülen hükümlüler, yargı çevresi dışında Adalet Bakanlığınca belirlenen ve konumlarına uygun olan diğer kurumlara nakledilebilirler.

Hastalık nedeniyle nakil

Madde 57 - (1) Hastaneye sevki zorunlu görülen hükümlü, bulunduğu yere en yakın tam teşekküllü Devlet veya üniversite hastanesinin hükümlü koğuşuna yatırılır.

(2) Bu hastanelere gönderilen hükümlülerin başka yerlerdeki hastanelere sevki, sağlık kurulu raporuyla, acil ve yaşamsal tehlikesi bulunması hâlinde, varsa biri hastalığın uzmanı olmak üzere iki uzman hekim tarafından verilip, başhekim tarafından onaylanan ve hastalığın sebebi, tedavinin hangi sebeple bulunduğu hastanede gerçekleştirilemediği, hastaya nerede ve ne tür bir tedavi gerektiğini açıkça belirten bir raporla mümkündür. Bu durumda da en yakın ve hükümlü koğuşu bulunan Devlet veya üniversite hastaneleri tercih edilir.

(3) Hükümlünün bu hastanelerde kontrol ve tedavisinin devam edip etmeyeceğinin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi gerekir; aksi hâlde hükümlü ait olduğu kuruma iade edilir.

(4) Hükümlü, acil hâller dışında özel sağlık kuruluşlarında tedavi edilemez. Acil hâllerin varlığı hâlinde Adalet Bakanlığına bilgi verilir.

(5) Hükümlü, sağlık nedenleriyle bulunduğu kurumda kalmasının uygun olmadığı, kurum hekiminin önerisi ve en üst amirinin isteği üzerine alınacak sağlık kurulu raporuyla belirlendiği takdirde, başka kurumlara nakledilebilir.

Nakillerde alınacak tedbirler

Madde 58 - (1) Hükümlülerin kuruma veya başka bir yere götürülüp getirilmesi sırasında, halkla bir araya gelmelerine ve başkaları tarafından görülmelerine engel olacak tedbirler alınır.

(2) Hükümlü, havalandırma ve ışık durumu yetersiz araçlarla, eziyet verici veya onur kırıcı şekilde nakledilemez. Nakil sırasında alınacak tedbirler, hükümlünün firarını önleyici ve yukarıdaki fıkrada yazılı engelleri gerçekleştirici sınırları aşamaz, birbirleriyle ve görevlilerle herhangi bir tartışmaya girmelerini engelleyici boyutları geçemez.

(3) Çocuk eğitimevlerine nakiller kurum görevlisinin nezaretinde yapılır. Açık ceza infaz kurumlarına nakiller ise kurum görevlisi olmaksızın yapılır. Bu hâlde hükümlünün, aynı il sınırları içinde bulunan

ceza infaz kurumları arasındaki nakillerde aynı gün içinde; farklı illerde bulunan ceza infaz kurumları arasındaki nakillerde ise kurum amirinin kırksekiz saati geçmeyecek şekilde belirleyeceği süre içinde, nakledildiği açık ceza infaz kurumuna giriş yapması gerekir. Belirlenen sürelerde açık ceza infaz kurumuna giriş yapmayan hükümlüler hakkında 97 nci madde hükümleri uygulanır.

(4) Görevli nezaretinde yapılan nakiller sırasında hükümlünün iâşe ve bedensel ihtiyaçları giderilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Ceza İnfaz Kurumunda Hükümlünün Hakları, Güvenceleri ve Kısıtlamalar

BİRİNCİ BÖLÜM

Savunma Haklarının Kullanılması, Kültür ve Sanat Etkinliklerine Katılma, İfade Özgürlüğü

Avukat ve noterle görüşme hakkı

Madde 59 - (1) Hükümlü, avukatlık mesleğinin icrası çerçevesinde avukatları ile vekâletnamesi olmaksızın en çok üç kez görüşme hakkına sahiptir.

(2) Avukat ve noter ile görüşme, meslek kimliklerinin ibrazı üzerine, tatil günleri dışında ve çalışma saatleri içinde, bu iş için ayrılan görüşme yerlerinde, konuşulanların duyulamayacağı, ancak güvenlik nedeniyle görülebileceği bir biçimde yapılır.

(3) Avukatlar, vekâletnameleri olsa da aynı anda birden fazla hükümlü ile görüşme yapamazlar.

(4) Görüşme sırasında; hükümlünün avukatına veya avukatın hükümlüye verdiği belge veya belge örnekleri, dosyalar ve aralarındaki konuşmaya ilişkin olarak kendilerinin tuttukları kayıtlar incelenemez; hükümlünün avukatı ile yaptığı görüşme dinlenemez ve kayda alınmaz.

(5) Türk Ceza Kanununun 220 nci maddesinde ve İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümlerinde tanımlanan suçlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan mahkûm olanların avukatları ile görüşmelerinde, toplumun ve ceza infaz kurumunun güvenliğinin tehlikeye düşürüldüğüne, terör örgütü veya diğer suç örgütlerinin yönlendirildiğine, bu örgütlere emir ve tâlimat verildiğine veya yorumları ile gizli, açık ya da şifreli mesajlar iletildiğine ilişkin bilgi, bulgu veya belge elde edilmesi hâlinde, Cumhuriyet başsavcılığının istemi ve infaz hâkiminin kararıyla, üç ay süreyle; görüşmeler teknik cihazla sesli veya görüntülü olarak kaydedilebilir, hükümlü ile avukatın yaptığı görüşmeleri izlemek amacıyla görevli görüşmede hazır bulundurulabilir,

hükümlünün avukatına veya avukatın hükümlüye verdiği belge veya belge örnekleri, dosyalar ve aralarındaki konuşmalara ilişkin tuttukları kayıtlara elkonulabilir veya görüşmelerin gün ve saatleri sınırlandırılabilir.

(6) İnfaz hakimliği hükümlünün; kurallara uyumunu, toplum veya ceza infaz kurumu bakımından arz ettiği tehlikeyi ve rehabilitasyon çalışmalarındaki gelişimini değerlendirerek, kararda belirttiği süreyi üç aydan fazla olmamak üzere müteaddit defa uzatabileceği gibi kısıtılmasına veya sonlandırılmasına da karar verebilir.

(7) Beşinci fıkra kapsamına giren hükümlünün yaptığı görüşmenin, aynı fıkroda belirtilen amaca yönelik yapıldığının anlaşılması hâlinde, görüşmeye derhal son verilerek, bu husus gerekçesiyle birlikte tutanağa bağlanır. Görüşme başlamadan önce taraflar bu hususta uyarılır.

(8) Hükümlü hakkında, yedinci fıkra uyarınca tutanak tutulması hâlinde, Cumhuriyet başsavcılığının istemiyle hükümlünün avukatlarıyla görüşmesi infaz hâkimince altı ay süreyle yasaklanabilir. Yasaklama kararı, hükümlüye ve yeni bir avukat görevlendirilmesi için derhal ilgili baro başkanlığına bildirilir. Cumhuriyet başsavcılığı baro tarafından bildirilen avukatın değiştirilmesini baro başkanlığından isteyebilir. Bu fıkra hükmüne göre görevlendirilen avukata, 23/3/2005 tarihli ve 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanununun 13 üncü maddesine göre ücret ödenir.

(9) İnfaz hâkimi tarafından bu madde uyarınca verilen kararlara karşı 4675 sayılı Kanuna göre itiraz edilebilir.

(10) Bu madde hükümleri 9 uncu maddenin üçüncü fıkrasına göre yüksek güvenlikli ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüler ile beşinci fıkradaki suçlardan hükümlü olup, başka bir suçtan dolayı şüpheli veya sanık sıfatıyla avukatıyla görüşen hükümlüler hakkında da uygulanır.

(11) Tutuklular hakkında bu madde hükümlerine göre karar vermeye soruşturma aşamasında sulh ceza hâkimi, kovuşturma aşamasında mahkeme yetkilidir.

(12) Türkiye Cumhuriyetinin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere ve karşılıklılık esasına uygun olmak koşuluyla, Yabancı ülkelerde haklarında soruşturma veya kovuşturma yapılmakta olan, yabancı ülke veya uluslararası yargı mercilerinde dava açmak isteyen, leh veya aleyhine açılmış davası olan Türk vatandaşı veya yabancı uyruklu hükümlülerle yabancı uyruklu avukatları, bu soruşturma ve kovuşturma, açılacak veya açılmış davalarla sınırlı olmak ve vekâletname sunmak koşuluyla görüşebilirler. Vekâletnamesi olmayan yabancı uyruklu avukatlar, hükümlü ile Türkiye barolarına kayıtlı bir avukatla birlikte görüşme yapabilirler.

Kültür ve sanat etkinliklerine katılma, ifade özgürlüğü

Madde 60 - (1) Ceza infaz kurumlarında, olanaklar elverdiğince, kültürün ve sanatın çeşitli dallarını temsil eden programlar hazırlanır ve hükümlülerin bunlara katılmaları hususundaki usûller düzenlenir.

(2) Bu programların temel hedefi, hükümlülerin ifade yeteneklerini geliştirmelerini ve bilgilerini artırmalarını sağlamaktır.

(3) Kurumun kültür ve sanat programları, Adalet Bakanlığınca belirlenen esaslara göre kurum en üst amiri tarafından düzenlenir. Bu maksatla Devletin kültür ve sanat işleriyle görevli kuruluşları gerekli yardımları yaparlar.

(4) Hükümlülerin ifade özgürlüğü çerçevesinde gerçekleştirebilecekleri yayın etkinlikleri, kurumda çalışma esaslarını düzenleyen hükümlere ve bu husustaki koşullara bağlıdır.

Kütüphaneden yararlanma

Madde 61 - (1) Ceza infaz kurumlarında, kurumun büyüklüğüne göre, kütüphane veya kitaplık oluşturulur. Kütüphanelerde veya kitaplıklarda verilen derslere kaynaklık edecek kitapların yanı sıra olanaklar ölçüsünde hükümlülerin boş zamanlarını değerlendirmelerini, okuma alışkanlığı edinmelerini ve kültür bakımından ufuklarını geliştirmelerini sağlayacak kitaplar da bulundurulur.

(2) Hükümlüye kurum kütüphanesinden yararlanma imkânı verilir.

(3) Bu hizmet, gezici kitaplıklarla da yerine getirilebilir.

Sürelili veya süresiz yayınlardan yararlanma hakkı

Madde 62 - (1) Hükümlü, mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla sürelili ve süresiz yayınlardan bedelini ödeyerek yararlanma hakkına sahiptir.

(2) Resmî kurumlar, üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler tarafından çıkartılan gazete, kitap ve basılı yayınlara hükümlülere ücretsiz olarak ve serbestçe verilir. Eğitim ve öğretimine devam eden hükümlülerin ders kitapları denetime tâbi tutulamaz.

(3) Kurum güvenliğini tehlikeye düşüren veya müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan hiçbir yayın hükümlüye verilmez.

İKİNCİ BÖLÜM**Günlük Yaşamda Haklar ve Yükümlülükler*****Hükümlünün barındırılması ve yatırılması***

Madde 63 - (1) Tehlikeli hâli bulunan hükümlü ancak bir veya üç kişilik odalarda, diğer hükümlüler ise kurumun fizikî yapısı, kapasite durumu ve güvenlik gerekleri göz önüne alınarak cezaevi yönetimi

tarafından belirlenecek sayıda mahkûmun kalabileceği odalarda barındırılırlar.

(2) Her hükümlüye yöresel iklime uygun nitelikte tek tip yatak ve yeterli sayıda yatak takımı verilir.

(3) Kadınların erkeklerle, hükümlülerin tutuklularla, çocukların yetişkinlerle, örgüt veya çıkar amaçlı örgüt suçluları ile terör suçlularının Kanunda sayılan hâller dışında bir araya gelmelerine ve bağlantı kurmalarına izin verilmez.

(4) Oda ve kısımlarda iklim koşulları göz önüne alınarak yeterli yer, ışık, ısınma, havalandırma ve hijyen sağlanır.

Hükümlünün giydirilmesi

Madde 64 - (1) Muhtaç hükümlülere talepleri hâlinde, idare tarafından iklime ve sağlığa uygun giysiler verilir. (2) Hükümlülerin giysileri, iç ve dış güvenlik görevlilerinin giymekte olduğu üniformalara benzer şekil ve renkte olamaz.

Hükümlünün bakıma muhtaç çocuklarının barındırılması

Madde 65 - (1) Anaları hükümlü olup da dışarıda korumasına bırakılacak kimsesi bulunmayan sıfır-altı yaş grubundaki çocuklar, annelerinin yanında kalabilirler. Bu çocuklar gündüzleri ceza infaz kurumu bünyesindeki veya Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu veya diğer kurum ve kuruluşlara ait kreş ve gündüz bakımevlerinde barındırılırlar.

(2) Analarının yanında kalan çocuklara, yaş ve durumlarına ve ihtiyaçlarına göre yiyecek ve içecek verilir.

(3) Üç yaşını doldurmuş çocuklar, hâkim kararıyla çocuk yuvalarına veya yetiştirme yurtlarına yerleştirilebilirler. Bu çocukların belirlenecek bir program ve usule göre zaman zaman anneleriyle temasları sağlanır.

Hükümlünün telefon ile haberleşme hakkı

Madde 66 - (1) Kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlüler, Cumhurbaşkanınca çıkarılan yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre idarenin kontrolündeki ücretli telefonlar ile görüşme yapabilirler. Telefon görüşmesi idarece dinlenir ve kayıt altına alınır. Bu hak, tehlikeli hâlde bulunan ve örgüt mensubu hükümlüler bakımından kısıtlanabilir.

(2) Açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde hükümlüler, ücretli telefonlarla serbestçe görüşme yapabilirler.

(3) Açık ve kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlüler altsoy, üstsoy, eş ve kardeşlerinin ölüm, ağır hastalık veya doğal afet hâlinde, kuruma ait telefon ve faks cihazından derhâl yararlandırılırlar. Görüşmeler, tutanak ile belgelenir ve tutanaklar özel bir dosyada sakla-

nır.

(4) Hükümlüler açık ve kapalı ceza infaz kurumlarında, çocuk eğitimevlerinde araç telefonu, telsiz telefon veya cep telefonu ve benzeri iletişim araçlarını bulunduramaz ve kullanamazlar.

Hükümlünün radyo, televizyon yayınları ile internet olanaklarından yararlanma hakkı

Madde 67 - (1) Hükümlü, ceza infaz kurumlarında merkezî yayın sistemi bulunduğu takdirde bu sisteme bağlı olarak radyo ve televizyon yayınlarını izleme hakkına sahiptir.

(2) Merkezî yayın sistemi bulunmayan kurumlarda, yararlı olmayan yayınların izlenmesini ve dinlenmesini engelleyecek önlemler alınmak suretiyle bağımsız anten kullanılarak televizyon ve radyo izlenmesine ve dinlenmesine izin verilir. Bu cihazlar, bedeli kendisi tarafından ödenmek koşuluyla hükümlü adına kurumca satın alınır. Her ne biçimde olursa olsun dışardan gelenler tarafından getirilen radyo, televizyon ve bilgisayarlar kuruma alınmaz.

(3) Kapalı ve açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde ancak, eğitim ve iyileştirme programları çerçevesinde kurum yönetimine belirlenen yerlerde görsel ve işitsel eğitim araç ve gereçlerinin kullanımına izin verilebilir. Eğitim ve iyileştirme programları gerekli kıldığı takdirde denetim altında internette yararlanılabilir. Hükümlü, odasında bilgisayar bulunduramaz. Ancak, Adalet Bakanlığının uygun görmesi hâlinde eğitim ve kültürel amaçlı olarak bilgisayarın ceza infaz kurumuna alınmasına izin verilebilir.

(4) Bu haklar, tehlikeli hâlde bulunan veya örgüt mensubu hükümlüler bakımından kısıtlanabilir.

Hükümlünün mektup, faks ve telgrafları alma ve gönderme hakkı

Madde 68 - (1) Hükümlü, bu maddede belirlenen kısıtlamalar dışında, kendisine gönderilen mektup, faks ve telgrafları alma ve ücretleri kendisince karşılanmak koşuluyla, gönderme hakkına sahiptir.

(2) Hükümlü tarafından gönderilen ve kendisine gelen mektup, faks ve telgraflar; mektup okuma komisyonu bulunan kurumlarda bu komisyon, olmayanlarda kurumun en üst amirince denetlenir.

(3) Kurumun asayiş ve güvenliğini tehlikeye düşüren, görevlileri hedef gösteren, terör ve çıkar amaçlı suç örgütü veya diğer suç örgütleri mensuplarının haberleşmelerine neden olan, kişi veya kuruluşları paniğe yöneltecek yalan ve yanlış bilgileri, tehdit ve hakareti içeren mektup, faks ve telgraflar hükümlüye verilmez. Hükümlü tarafından yazılmış ise gönderilmez.

(4) Hükümlü tarafından resmî makamlara veya savunması için avukatına gönderilen mektup, faks ve telgraflar denetime tâbi değildir.

Hükümlüye dışarıdan gönderilen hediye kabul etme hakkı

Madde 69 - (1) Kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlü, dinî bayram, yılbaşı veya kendi doğum günlerinde, dışarıdan gönderilen ve kurum güvenliği için tehlikeli olmayan bir hediye kabul etme hakkına sahiptir. Bunun esas ve usûlleri Cumhurbaşkanınca çıkarılan yönetmelikte gösterilir.

Din ve vicdan özgürlüğü

Madde 70 - (1) Hükümlü, ceza infaz kurumunda, mensup bulunduğu dinin ibadetlerini, düzeni bozmayacak ve çalışmayı engelleme-yecek biçimde serbestçe yerine getirebilir ve ibadette kullanılan eşyayı, dinî yaşamı bakımından zorunlu olan kitap ve eserleri temin ve bulunduğu yerlerde muhafaza edebilir.

(2) Hükümlünün, mensup bulunduğu dinin görevlilerince ziyaret edilmesine ve onlarla iletişim kurmasına, kurum güvenliğini tehlikeye düşürmemek koşuluyla izin verilir.

Hükümlünün muayene ve tedavi istekleri

Madde 71 - (1) Hükümlü, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için muayene ve tedavi olanaklarından, tıbbî araçlardan yararlanma hakkına sahiptir. Bunun için hükümlü öncelikle kurum revirinde, mümkün olmaması hâlinde Devlet veya üniversite hastanelerinin mahkûm koşullarında tedavi ettirilir.

Hükümlünün beslenmesi

Madde 72 - (1) Hükümlüye Adalet ve Sağlık bakanlıklarınca birlikte belirlenecek kalori esasına göre, sağlıklı ve güçlü kalması için nitelik ve nicelik olarak besleyici, sağlık koşullarına uygun, makul çeşitlilikte, yaş, sağlık, çalıştığı işin özelliği, dinî ve kültürel gerekleri göz önünde tutularak besin verilir ve içme suyu sağlanır.

(2) Hükümlü, kendisine verilen günlük besin ve ihtiyaç maddeleri dışındaki ihtiyaçlarını kurum kantininden sağlayabilir. Kantini bulunmayan kurumlarda, bu maddeler, idarenin izin ve kontrolü altında dışardan sağlanabilir.

(3) Hasta hükümlüye, kurum hekiminin belirleyeceği besinler verilir.

(4) Kurumda annesiyle birlikte kalan çocuklara ve süt emziren annelere durumlarına uygun gıda verilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

İyileştirme

BİRİNCİ BÖLÜM

Bireyselleştirme

İyileştirme programlarının belirlenmesi

Madde 73 - (1) Hükümlünün geçmişi, suçluluk nedenleri, suç sicili, fizik yeteneği ve ruhsal yapısı, kişisel doğası, arz edebileceği tehlike hâlleri, hapis cezasının süresi, salıverildikten sonraki beklentisi dikkate alınarak, toplumun hukuka uygun hareket eden ve üretken bir üyesi olarak yaşamını sürdürmesini sağlayacak ve bireysel ihtiyaçlarına uygun bir biçimde iyileştirme programları uygulanır. Bu programların hazırlanması ve uygulanması amacıyla ceza infaz kurumlarında eğitim ve psiko-sosyal hizmet servisleri oluşturulur.

(2) Hükümlü, amaca uygun iyileştirme gereklerinin gerçekleştirilebileceği kurumlara veya bölümlere yerleştirilir.

Hükümlülerin sayısı ve uygulanacak güvenlik tedbirleri

Madde 74 - (1) Hükümlülerin yerleştirildikleri kurum veya bölümlerde bireyselleştirmeyi mümkün kılacak sayıda bulundurulmalarına özen gösterilir.

(2) İyileştirme programları uygulanan grupların özelliklerine göre değişik güvenlik tedbirlerine yer verilir.

(3) Tehlikeli hâlde oldukları saptanan hükümlüler, bireyselleştirilmeleri için yapılacak çalışmalarda on kişiyi aşacak biçimde gruplandırılmaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Eğitim

Eğitim programları

Madde 75 - (1) Ceza infaz kurumlarında bulunduğu süre içinde hükümlüye, kişiliğini geliştirecek, eğitimini güçlendirecek, yeni beceriler elde etmesini, suç işleme eğilimini yok etmeyi sağlayacak ve salıverilme sonrasına hazırlayacak programlar uygulanır.

(2) Hükümlünün yaş, ceza süresi ve yeteneklerine öncelik verilerek ekonomik ve kültür durumuna uygun biçimde düzenlenen eğitim programları; temel eğitim, orta ve yüksek öğretim, meslek eğitimi, din eğitimi, beden eğitimi, kütüphane ve psiko-sosyal hizmet konularını kapsar.

Öğretimden yararlanma

Madde 76 - (1) Açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlülerin örgün ve yaygın, kapalı ceza infaz kurumunda

bulunan hükümlülerin yaygın öğretimden yararlanmaları sağlanır.

Dernekler, vakıflar, gönüllü kuruluşlar ve kamu kurum ve kuruluşları ile ilişkiler

Madde 77 - 1) Hükümlülerin iyileştirilme çabalarında başarıya ulaşılması için dernekler, vakıflar ve gönüllü kişi ve kuruluşlar ile işbirliği yapılabilir. Kamu kurum ve kuruluşları bu maksatla olanakları ölçüsünde, gerekli yardımları yapmakla yükümlüdürler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sağlığın Korunması ve Tıbbî Müdahâleler

Hükümlünün muayene ve tedavisi

Madde 78 - (1) Kurumun sağlık koşullarının düzenlenmesi, hükümlünün acil veya olağan muayene ve tedavisi kurumun hekimi tarafından yapılır. Genel veya hastalık nedeniyle yapılan tüm muayene ve tedavi sonuçları, sağlık izleme kartına işlenir ve dosyasında saklanır.

(2) Sağlık Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile üniversitelerin sağlık kuruluşları, hükümlülerin tedavileri bakımından gerekli yardımları yapmakla görevlidirler.

(3) Rızası olsa bile hiçbir hükümlü üzerinde tıbbî deney yapılamaz.

Sağlık denetimi

Madde 79 - (1) Kurum hekimi, kurumu ayda en az bir kez denetleyerek genel ve özel önlem alınması gereken hastalıklar ile kurumda sağlık koşulları yönünden alınması gereken önerileri içeren bir rapor düzenler ve kurum yönetimine verir.

Hastaneye sevk

Madde 80 - (1) Hükümlünün sağlık nedeniyle hastaneye sevkine gerek duyulduğunda durum, kurum hekimi tarafından derhâl bir raporla ceza infaz kurumu yönetimine bildirilir.

İnfazı engelleyecek hastalık hâli

Madde 81 - (1) Kurum hekimi veya görevli hekim tarafından yapılan muayene ve incelemeler sonucunda hükümlünün cezasını yerine getirmesine engel olabilecek hastalığı saptanırsa durum, kurum yönetimine bildirilir.

Hükümlünün kendisine verilen yiyecek ve içecekleri reddetmesi

Madde 82 - (1) Hükümlüler, hangi nedenle olursa olsun, kendilerine verilen yiyecek ve içecekleri sürekli olarak reddettikleri takdirde; bu hareketlerinin kötü sonuçları ile bırakacağı bedensel ve ruhsal hasarlar konusunda ceza infaz kurumu hekimince bilgilendirilirler. Psiko-sosyal hizmet birimince de bu hareketlerinden vazgeçmeleri yolunda çalışmalar yapılır ve sonuç alınamaması hâlinde, beslenmelerine ku-

rum hekimince belirlenen rejime göre uygun ortamda başlanır.

(2) Beslenmeyi reddederek açlık grevi veya ölüm orucunda bulunan hükümlülerden, birinci fıkra gereğince alınan tedbirlere ve yapılan çalışmalara rağmen hayatî tehlikeye girdiği veya bilincinin bozulduğu hekim tarafından belirlenenler hakkında, isteklerine bakılmaksızın kurumda, olanak bulunmadığı takdirde derhâl hastaneye kaldırılmak suretiyle muayene ve teşhise yönelik tıbbî araştırma, tedavi ve beslenme gibi tedbirler, sağlık ve hayatları için tehlike oluşturmamak şartıyla uygulanır.

(3) Yukarıda belirtilen hâller dışında, bir sağlık sorunu olup da muayene ve tedaviyi reddeden hükümlülerin sağlık veya hayatlarının ciddi tehlike içinde olması veya ceza infaz kurumunda bulunanların sağlık veya hayatları için tehlike oluşturan bir durumun varlığı hâlinde de ikinci fıkra hükümleri uygulanır.

(4) Bu maddede öngörülen tedbirler, kurum hekiminin tavsiye ve yönetimi altında uygulanır. Ancak, kurum hekiminin zamanında müdahale edememesi veya gecikmesi hükümlü için hayatî tehlike doğurabilecek ise, bu tedbirlere ikinci fıkrada belirtilen şartlar aranmaksızın başvurulur.

(5) Bu madde uyarınca hükümlülerin sağlıklarının korunması ve tedavilerine yönelik zorlayıcı tedbirler, onur kırıcı nitelikte olmamak şartıyla uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Dışarıyla İlişkiler

Hükümlüyü ziyaret

Madde 83 - (1) Hükümlü, belgelendirilmesi koşuluyla eşi, üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımları ile vasisi veya kayını tarafından haftada bir kez ve ayrıca kuruma kabullerinde, zorunlu hâller dışında bir daha değiştirilmemek üzere, ad ve adreslerini bildirdiği en fazla üç kişi tarafından, yarım saatten az ve bir saatten fazla olmamak üzere çalışma saatleri içinde ziyaret edilebilir. Çocuk hükümlüler için ziyaret süresi bir saatten az, üç saatten fazla olmamak üzere belirlenir.

(2) Birinci fıkrada belirtilenler dışındaki kimselerin ziyaretine Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yazılı olarak izin verilebilir.

(3) Görüşler, koşul ve süreleri Adalet Bakanlığınca hazırlanan yönetmelikle kapalı ve açık olmak üzere iki biçimde yaptırılır.

Yabancı hükümlüleri ziyaret

Madde 84 - (1) Yabancı hükümlülerin, vatandaşı olduğu devletin diplomatik temsilciliği veya konsolosluğunun ziyaret istemleri, mevzuatta belirlenen esas ve usûllere uygun olarak geciktirilmeden yerine getirilir.

(2) Diplomatik temsilciliği veya konsolosluğu bulunmayan devletler vatandaşlığındaki hükümlüler ile mülteci veya vatansız olan hükümlülerin, yararlarını koruyan devletin diplomatik temsilciliği veya bu gibi kimseleri koruma görevini üstlenmiş ulusal veya uluslararası kuruluşlarla görüştürülmelerinde yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

(3) 83 üncü madde hükümleri saklıdır.

Adalet Bakanlığının ziyaret izni verme yetkisi

Madde 85 - (1) Kurum, kurul ve kuruluşlar, heyet hâlinde veya bireysel olarak ceza infaz kurumlarını ziyaret edebilmek ve hükümlülerle görüşebilmek için Adalet Bakanlığından izin almak zorundadırlar. Bilimsel araştırma yapanlarla görsel ve yazılı basın mensupları hakkında da bu hüküm uygulanır. Adalet Bakanlığı talepte bulunan kişilerin hükümlüleri ziyaret etmelerine de izin verebilir.

(2) Hükümlü, denetim amacıyla Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerle yetkisi kabul edilen kurum ve kuruluşların temsilcileri tarafından gerekçesi belirtilmek suretiyle ve Adalet Bakanlığının izniyle ziyaret edilebilir.

(3) Bu ziyaret ve görüşmelerde güvenliği tehlikeye düşürmeyecek tedbirler kurum yönetimince alınır. Ziyaret ve görüşmeler yasal zorunluluk olmadıkça kurum görevlilerinin gözetiminde yapılır.

(4) Güvenlik bakımından bir araya getirilemeyecek hükümlülerle toplu görüşme yapılamaz. Önceden izin verilmiş olsa bile doğal afet, yangın ve ayaklanma gibi olağanüstü durumlarda ziyaret ve görüşmeler ertelenebilir.

Ziyaret ve görüşlerde uyulacak esaslar

Madde 86 - (1) Kapalı ve açık ceza infaz kurumlarına ziyaret veya görüşe gelen resmî heyet ve özel kişiler, kurum güvenliğini tehlikeye sokacak davranışlarda bulunamaz, kurum güvenliği için alınan ve uygulanan yasal ve idarî tedbirlerin değiştirilmesini istemezler.

(2) Kurumun düzen ve güvenliğini, hükümlülerin sağlığını bozabilecek nitelikteki eşya ve maddeler ile her türlü iletişim araçları ve taşıma izin belgesi olsa da silâhlar kuruma sokulamaz. Ziyaret ve görüşlerde hükümlülere para, kıymetli evrak ve eşya verilemez.

(3) Kurum görevlileri ve dış güvenlik görevlileri dahil olmak üzere, sıfat ve görevi ne olursa olsun, ceza infaz kurumlarına girenler duyarlı kapıdan geçmek zorundadır. Bu kişilerin üstleri metal dedektörle aranır; eşyaları x-ray cihazından veya benzeri güvenlik sistemlerinden geçirilir, ayrıca şüphe hâlinde elle aranır. Bu cihazların bulunmadığı yerlerde arama ve kontrol elle yapılır. Ancak milletvekilleri, mülkî amirler, hâkim, Cumhuriyet savcıları ve bu sınıftan sayılanlar, avukatlar, noterler, ceza infaz kurumları ve tutukevleri kontrolörleri, izleme kurulu başkan ve üyeleri, uluslararası sözleşmelerle yetkileri tanınmış

kişi ve kuruluşların temsilcileri, ceza infaz kurumu ve tutukevi koruma birlik komutanı ile kurum müdürünün üstleri ağır cezayı gerektiren suçüstü hâlleri dışında elle aranamaz. Duyarlı kapı cihazının ikazının sürmesi hâlinde bu kişiler ancak, elle aramayı kabul ettikleri takdirde kuruma girebilirler. Ziyaret yerleri de ziyaret öncesi ve bitiminde aranır.

(4) Ceza infaz kurumlarına giren avukatlarca savunmaya ilişkin olduğu yazılı olarak beyan edilen belge ve dosyalar incelemeye tâbi tutulmaz.

(5) Konusu suç teşkil etmemekle birlikte ceza infaz kurumlarına sokulması yasak olan her türlü eşya, çıkışta sahibine verilmek üzere idare tarafından muhafaza altına alınır.

(6) Hükümlüler, odalarından çıkış ve dönüşlerinde ayrı yerlerde ve farklı memurlarca üst ve eşya aramasına tâbi tutulurlar.

(7) Aramalarda insan onuruna saygı esastır.

(8) Ziyaret ve görüşlerde kurallara uymayan heyet ve kişilerin ziyaret ve görüşmeleri sürdürmelerine derhâl son verilir. Suç oluşturan davranışlar, ilgili idarî ve adlî makamlara bildirilir. Görüşme hakkına sahip özel kişilerin kurum güvenliğinin korunması amacıyla alınan tedbirlere aykırı davranışları ve istekleri nedeniyle görüşme hakları, kurumun en üst amirince bir aydan bir yıla kadar kısıtlanabilir. Mevzuatın avukatlar bakımından getirdiği hükümler saklıdır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Beden Eğitimi ve Boş Zaman Etkinlikleri

Beden eğitimi

Madde 87 - (1) Hükümlünün toplumsal, ruhsal ve bedensel gelişmelerini sağlamak amacıyla fizik ve ruhsal sağlık durumlarının elverdiği ölçüde spor, beden eğitimi ve eğlendirici etkinliklere katılmasına müsaade olunur ve olanaklar ölçüsünde yer ve araç sağlanır.

(2) Açık havada çalışmayan veya kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüye, hava koşulları elverdiği ölçüde, günde en az bir saat açık havada gezinmek olanağı verilir. Bu süre içerisinde bireysel spor da yapılabilir. Kurum dışındaki etkinliklere açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlüler katılabilirler.

Kütüphane ve kurslardan yararlanma

Madde 88 - (1) Hükümlü, çalışma saatleri dışında ve belirlenecek düzene göre idarece tertiplenen kurslara katılabilir ve kütüphaneden yararlanabilir. Bu konudaki programlar uzmanların önerileri ve hükümlünün istekleri dikkate alınarak kurum yönetiminde belirlenir.

ALTINCI BÖLÜM

Salıverilme İçin Hazırlama

Koşullu salıverilmeye iyi hâlin saptanması

Madde 89 - (1) Hükümlünün, Kanunun 107 nci maddesinde öngörülen süreleri, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara içtenlikle uyarak, haklarını iyi niyetle kullanarak, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirerek geçmiş ve uygulanan iyileştirme programlarına göre de toplumla bütünleşmeye hazır olduğunun disiplin kurulunun görüşü alınarak idare kurulunca saptanmış bulunması gerekir.

Salıverilme öncesi için önlem ve ilişkiler

Madde 90 - (1) Hükümlünün salıverildikten sonraki geleceğini düzenlemeyi düşünmesini sağlayıcı tedbirler alınır ve toplumla uyumu ile ailesinin çıkarları için bu konularda hizmet veren resmî ve özel kuruluş veya kişilerle ilişki kurması doğrultusunda katkı ve yardımda bulunulur.

Hükümlüye iş bulmada yardım

Madde 91 - (1) Hükümlü, salıverildiğinde iş bulması veya kendi işini kurması yönünde özendirilir. Bu konuda gönüllü kişi ve kuruluşlar ile resmî kurumlarla işbirliği yapılır. Bu husustaki ayrıntılar Cumhurbaşkanınca çıkarılan yönetmelikte gösterilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

İzinler

Kapalı ceza infaz kurumu dışına çıkma hâlleri

Madde 92 - (1) Hükümlü; izin, hastaneye, Cumhuriyet Başsavcılığına veya duruşmaya sevk, eğitim, öğretim, işyurdu, cezanın ertelenmesi, salıverilme, nakil, deprem, sel gibi doğal afet ve yangın hâlleri dışında ve yetkili makamca verilmiş yazılı bir emir olmadıkça kapalı kurumun dışına çıkarılamaz. (Ek cümle: 15/8/2016-KHK-674/16 md.; Aynen kabul: 10/11/2016-6758/16 md.) 9 uncu maddenin ikinci fıkrasında yazılı suçlardan hükümlü ve tutuklu olanların, ceza infaz kurumu düzeni ile toplum güvenliğini tehlikeye düşürebileceği, terör örgütü veya diğer suç örgütü üyelerinin örgütsel amaçlı faaliyet ve haberleşmelerine imkân sağlayabileceği, yol, kalınacak ceza infaz kurumu ya da sınav merkezi veya okulda güvenlik açısından sakınca bulunabileceği değerlendirildiği takdirde kurum dışına çıkmaları Cumhuriyet başsavcılığı tarafından kısıtlanabilir.

(2) 5271 sayılı Kanununun 250 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan suçlarla ilgili olarak alınan bilgilerin doğruluğunun araştırılması bakımından zorunlu görülen hâllerde, hükümlü veya tutuklular, rıza-

ları alınmak koşuluyla, ilgili makamın ve Cumhuriyet Başsavcılığının talebi üzerine hâkim kararı ile geçici sürelerle ceza infaz kurumundan alınabilirler. Bu süreler, hükümlü veya tutuklu dinlendikten sonra işin niteliğine göre, her defasında dört günü ve hiçbir surette onbeş günü geçmemek üzere hâkim tarafından tayin olunur ve hükümlülük ve tutuklulukta geçmiş sayılır. Ceza infaz kurumundan ayrılış ve dönüşlerinde hükümlü veya tutuklunun sağlık durumu doktor raporu ile tespit edilir. Yer gösterme sırasında yapılan işlemlere ilişkin belgelerin bir örneği ilgilinin dosyasında muhafaza edilmek üzere Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir.

İzinler

Madde 93 - (1) Yüksek güvenlikli ceza infaz kurumlarında bulunanlar dışındaki hükümlülere mazeret izni, özel izin veya iş arama izni verilebilir. İzinde geçen süreler hükümlülükte geçmiş sayılır.

(2) İzinlerin kullanılması ile ilgili ayrıntılar Cumhurbaşkanınca çıkarılan yönetmelikte gösterilir.

Mazeret izni

Madde 94 - (1) Hükümlülük süresinin beşte birini iyi hâlde geçirmiş olanlara hükümlünün isteği ile;

a) Ana, baba, eş, kardeş veya çocuğunun ölümü nedeniyle ceza infaz kurumu en üst amirinin önerisi ve Cumhuriyet Başsavcılığının onayı ile,

b) Yukarıdaki bentte sayılan yakınlarından birisinin yaşamsal tehlike oluşturacak önemli ve ağır hastalık hâllerinin veya depresyon, su baskını, yangın gibi felâketler nedeniyle zarara uğradıklarının belgelendirilmesi koşuluyla kurum en üst amirinin görüşü, Cumhuriyet Başsavcılığının önerisi ve Adalet Bakanlığının onayı ile,

Yol dışında on güne kadar mazeret izni verilebilir.

(2) Bu Kanunun 25 inci maddesi kapsamına girenler hariç, yüksek güvenlikli ceza infaz kurumunda bulunanlar da dâhil olmak üzere, güvenlik bakımından sakınca oluşturmaması koşuluyla tehlikeli olmayan hükümlünün, dış güvenlik görevlisinin refakatinde bulunmak şartıyla, talebi ve Cumhuriyet Başsavcısının onayıyla;

a) İkinci derece dahil kan veya kayın hısımlarından birinin ya da eşinin ölümü nedeniyle cenazesine katılması için yol süresi dışında iki güne kadar,

b) Sağlık Kurulu raporu ile belgelendirilmesi şartıyla ana, baba, eş, kardeş, çocuk ile eşin anne veya babasından birinin yaşamsal tehlike oluşturacak önemli ve ağır hastalık hâllerinin bulunması nedeniyle bunlardan her biri için bir defaya mahsus olmak üzere hasta ziyareti amacıyla yol süresi dışında bir güne kadar,

izin verilebilir. Hükümlünün, izin süresi içinde gece konaklaması

gerektiği takdirde, kendi evi veya (a) bendinde belirtilen bir yakınının evinde, güvenli görülen başka bir yerde ya da gidilen yerde bulunan kapalı ceza infaz kurumunda kalmasına, güvenlik hususu değerlendirilmek ve gerekli güvenlik tedbirleri alınmak suretiyle, gidilen yerin valisi tarafından karar verilir. Yurt dışına çıkmasını gerektirmesi durumunda hükümlüye, bu madde gereğince izin verilemez.

Özel izin

Madde 95 - (1) Açık ceza infaz kurumlarında bulunanlarla kapalı ceza infaz kurumunda olup da açık ceza infaz kurumlarına ayrılmaya hak kazananlara, aileleriyle bağlarını sürdürmelerini veya güçlendirmelerini ve dış dünyaya uyumlarını sağlamak amacıyla kurum en üst amirinin önerisi ve Cumhuriyet Başsavcılığının onayı ile üç ayda bir, yol hariç üç güne kadar izin verilebilir.

İş arama izni

Madde 96 - (1) Ceza infaz kurumlarında hükümlülük sürelerinin en az altı ayını kesintisiz geçirmiş ve koşullu salıverilmelerine bir ay kalmış hükümlülere olağan yaşantılarına döndüklerinde uyum sorunu ile karşılaşmamaları ve iş bulma olanakları sağlanmak üzere kurum en üst amirinin önerisi ve Cumhuriyet Başsavcılığının onayı ile çalışma günleri içinde sekiz saate kadar izin verilebilir.

İzinden dönmeme, geç dönme

Madde 97 - (1) İzinden dönmeyen veya iki günden fazla bir süre geçtikten sonra dönen hükümlüler hakkında Türk Ceza Kanununun 292 nci ve izleyen maddelerinde yazılı hükümler uygulanır.

(2) İzin süresini iki gün veya daha az bir süre geçiren hükümlüler hakkında disiplin işlemi yapılır. İzinli iken firar eden hükümlüye bir daha izin verilmez.

SEKİZİNCİ BÖLÜM İnfazla İlgili Kararlar

Mahkûmiyet hükmünün yorumunda veya çektirilecek cezanın hesabında duraksama

Madde 98 - (1) Mahkûmiyet hükmünün yorumunda veya çektirilecek cezanın hesabında duraksama olursa, cezanın kısmen veya tamamen yerine getirilip getirilemeyeceği ileri sürülür ya da sonradan yürürlüğe giren kanun, hükümlünün lehinde olursa, duraksamanın giderilmesi veya yerine getirilecek cezanın belirlenmesi için hükmü veren mahkemeden karar istenir.

(2) 16 ncı madde gereğince cezasının ertelenmesi isteminin reddi hâlinde de aynı hüküm uygulanır.

(3) Yukarıdaki fıkralar uyarınca yapılan başvurular cezanın infazını

ertelemeyebilir. Ancak, mahkeme olayın özelliğine göre infazın ertelenmesine veya durdurulmasına karar verebilir.

Birden fazla hükümdeki cezaların toplanması

Madde 99 - (1) Bir kişi hakkında hükmolunan herbir ceza diğerinden bağımsızdır, varlıklarını ayrı ayrı korurlar. Ancak, bir kişi hakkında başka başka kesinleşmiş hükümler bulunur ise, 107 nci maddenin uygulanabilmesi yönünden mahkemeden bir toplama kararı istenir.

Hastanede geçen sürenin cezadan indirilmesi

Madde 100 - (1) Cezanın infazına başlandıktan sonra hastalık nedeniyle hükümlünün ceza infaz kurumundan hastaneye kaldırılması hâlinde burada geçirdiği süre, cezadan indirilir.

(2) Ancak, cezanın infazını durdurmak için hükümlü, hastalığına kasten neden olmuşsa bu hükümden yararlanamaz. Bu hâlde Cumhuriyet savcısı mahkemeden bir karar verilmesini ister.

İnfaz sırasında verilecek kararların mercii ve usulü

Madde 101 - (1) Cezanın infazı sırasında, 98 ilâ 100 üncü maddeler gereğince mahkemeden alınması gereken kararlar duruşma yapılmaksızın verilir. Karar verilmeden önce Cumhuriyet savcısı ve hükümlünün görüşlerini yazılı olarak bildirmeleri istenebilir.

(2) 99 uncu madde gereğince cezaların toplanması gerektiğinde bu hususta hüküm verme yetkisi, en fazla cezaya hükmetmiş bulunan mahkemeye, bu durumda birden çok mahkeme yetkili ise son hükmü vermiş olan mahkemeye aittir. En fazla cezanın;

a) Yargıtay tarafından ilk derece mahkemesi sıfatıyla verilmesi hâlinde Ankara ağır ceza mahkemesince,

b) Bölge adliye mahkemesi tarafından ilk derece mahkemesi sıfatıyla verilmesi hâlinde bölge adliye mahkemesinin bulunduğu il ağır ceza mahkemesince,

c) Bölge adliye mahkemesi tarafından duruşma açmak suretiyle verilmesi hâlinde ise hükmü kaldırılan ilk derece mahkemesince, bu hususta karar verilir.

(3) Bu madde uyarınca verilen kararlara karşı itiraz yoluna gidilebilir.

BEŞİNCİ KISIM**Salıverilme Öncesi ve Sonrası Hükümlüye ve Eski Hükümlüye Yardım****BİRİNCİ BÖLÜM****İnfaz Kurumuna Dış Yardımlar ve Hükümlüler Arası Yardımlaşmalar***İnfaz kurumuna dış yardımlar*

Madde 102 - (1) Hükümlülerin ceza infaz kurumlarından salıverilmelerinden önce veya salıverilmelerinden sonra kişisel zorluklarını aşmalarını, iyileştirilmelerini ve dışarıdaki yaşama uyumlarını sağlamak amacıyla ilgili bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu tüzel kişileri görev alanlarına giren konularda gerekli desteği ve hizmeti vermekle yükümlüdürler.

(2) Bu konuda gönüllü kişi, kurum ve kuruluşlardan yardım alınabilir.

(3) Bu yükümlülük ve yardımların yöntem ve esasları Cumhurbaşkanınca çıkarılan yönetmelikte belirlenir.

Hükümlüler arası yardımlaşma

Madde 103 - (1) Meslek ve sanatlarında becerili olan hükümlüler, çalışma yeteneğine sahip ve istekli diğer hükümlülere, yönetimle işbirliği yaparak ceza infaz kurumunda ve salıverilmelerinden sonraki yaşamlarında iş, meslek veya sanat öğrenmelerini sağlamak amacıyla katkıda bulunabilirler.

İKİNCİ BÖLÜM**Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezi ile Koruma Kurulları***Denetimli serbestlik ve yardım merkezleri ile koruma kurulları*

Madde 104 - (1) Cezaları ertelenen, salıverilen veya haklarında hapis cezası dışında herhangi bir tedbire hükmedilen hükümlülerin toplum içinde izlenmesi, iyileştirilmesi, psiko-sosyal problemlerinin çözülmesi, salıverme sonrası korunması ve yargılanan kişiler hakkında sosyal araştırma raporlarının düzenlenmesi ve mağdurun korunması gibi görevleri yerine getirmek üzere denetimli serbestlik ve yardım merkezleri kurulur.

(2) Salıverilme sonrasında hükümlülere iş sağlanması için koruma kurulları kurulur.

(3) Denetimli serbestlik ve yardım merkezleri ile koruma kurullarının kuruluşu, çalışma yöntem ve esasları, ilgili kanununda düzenlenir.

İKİNCİ KİTAP

Diğer Cezalar, Tedbirler, Koşullu Salıverilme ve Tutukluluk

BİRİNCİ KISIM

Diğer Cezalar

BİRİNCİ BÖLÜM

Kamuya Yararlı Bir İşte Çalıştırma ve Adli Para Cezalarının İnfazı

Kamuya yararlı bir işte çalıştırma

Madde 105 - (1) Türk Ceza Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan kısa süreli hapis cezasının yaptırım seçeneklerinden kamuya yararlı bir işte çalıştırma; hükümlünün, ücretsiz olarak bir kamu kurumunun veya kamu yararına hizmet veren bir özel kuruluşun belirli hizmetlerinde çalıştırılmasıdır.

(2) Denetimli serbestlik ve yardım merkezleri, bölgelerinde bulunan bu tür kurumlardan hükümlüleri ne suretle çalıştırabileceklerine dair bilgi alırlar ve hizmetler listesini oluştururlar. Bu listeler mahkemelere verilir. Mahkeme, bu listelerden uygun gördüğü hizmeti ve süresini hükümlüye önerir ve bunu reddetme hakkına sahip olduğunu hatırlatır.

(3) Diğer bir hapis cezasına hükmedildiğinde kamu yararına çalıştırma kararı verilemez.

(4) (Mülga)

(5) (Mülga)

Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı

Madde 105/A - (1) Hükümlülerin dış dünyaya uyumlarını sağlamak, aileleriyle bağlarını sürdürmelerini ve güçlendirmelerini temin etmek amacıyla;

a) Açık ceza infaz kurumunda cezasının son altı ayını kesintisiz olarak geçiren,

b) Çocuk eğitimevinde toplam cezasının beşte birini tamamlayan, koşullu salıverilmesine bir yıl veya daha az süre kalan iyi hâlli hükümlülerin talebi hâlinde, cezalarının koşullu salıverilme tarihine kadar olan kısmının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infazına, ceza infaz kurumu idaresince hükümlü hakkında hazırlanan değerlendirme raporu dikkate alınarak, infaz hâkimi tarafından karar verilebilir.

(2) Açık ceza infaz kurumuna ayrılma şartları oluşmasına karşın, iradesi dışındaki bir nedenle açık ceza infaz kurumuna ayrılamayan veya bu nedenle kapalı ceza infaz kurumuna geri gönderilen iyi hâlli hükümlüler, açık ceza infaz kurumuna ayrılma şartlarının oluşmasından itibaren en az altı aylık sürenin geçmiş olması durumunda, diğer şartları da taşımaları hâlinde, birinci fıkrada düzenlenen infaz usulün-

den yararlanabilirler.

(3) Yukarıdaki fıkralarda düzenlenen infaz usulünden; (2)

a) Sıfır-altı yaş grubunda çocuğu bulunan ve koşullu salıverilmesine iki yıl veya daha az süre kalan kadın hükümlüler,

b) Maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlüler,

diğer şartları da taşımaları hâlinde yararlanabilirler. Ağır hastalık, engellilik veya kocama hâli, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirilmelidir.

(4) Adli para cezasının ödenmemesi nedeniyle, cezası hapse çevrilen hükümlüler yukarıdaki fıkralardaki infaz usulünden yararlanamazlar.

(5) Denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezasının infazına karar verilen hükümlünün, koşullu salıverilme tarihine kadar;

a) Kamuya yararlı bir işte ücretsiz olarak çalıştırılması,

b) Bir konut veya bölgede denetim ve gözetim altında bulundurulması,

c) Belirlenen yer veya bölgelere gitmemesi,

d) Belirlenen programlara katılması,

yükümlülüklerinden bir veya birden fazlasına tabi tutulmasına, denetimli serbestlik müdürlüğüne karar verilir. Hükümlünün risk ve ihtiyaçları dikkate alınarak yükümlülükleri değiştirilebilir.

(6) Hükümlünün;

a) Ceza infaz kurumundan ayrıldıktan sonra, talebinde belirttiği denetimli serbestlik müdürlüğüne üç gün içinde müracaat etmemesi,

b) Hakkında belirlenen yükümlülüklerle, denetimli serbestlik müdürlüğünün hazırladığı denetim ve iyileştirme programına, denetimli serbestlik görevlilerinin bu kapsamdaki uyarı ve önerileriyle hakkında hazırlanan denetim planına uymamakta ısrar etmesi,

c) Ceza infaz kurumuna geri dönmek istemesi,

hâlinde, denetimli serbestlik müdürlüğünün talebi üzerine, koşullu salıverilme tarihine kadar olan cezasının infazı için kapalı ceza infaz kurumuna gönderilmesine, infaz hâkimi tarafından karar verilir.

(7) Hükümlü hakkında;

a) **(İptal)**

b) **(İptal)**

c) **(İptal)**

(8) Denetimli serbestlik müdürlüğüne müracaat etmesi gereken sürenin bitiminden itibaren iki gün geçmiş olmasına karşın müracaat etmeyenler ile kapalı ceza infaz kurumuna iade kararı verilmesine rağ-

men iki gün içinde en yakın Cumhuriyet başsavcılığına teslim olmayan hükümlüler hakkında, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 292 nci ve 293 üncü maddelerinde yazılı hükümler uygulanır.

(9) Yükümlülüklerin gereklerine ve denetim planına uygun davranan hükümlünün koşullu salıverilmesi hakkında denetimli serbestlik müdürlüğü tarafından hazırlanan gerekçeli rapor, 107 nci ve 108 inci maddeler uyarınca işlem yapılmak üzere ilgili mahkemeye gönderilir.

(10) Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezaların infazına ilişkin esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir.

Adli para cezasının infazı

Madde 106 - (1) Adli para cezası, Türk Ceza Kanununun 52 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen usule göre tayin olunacak bir miktar paranın Devlet Hazinesine ödenmesinden ibarettir.

(2) Adli para cezasını içeren ilâm Cumhuriyet Başsavcılığına verilir. Cumhuriyet savcısı otuz gün içinde adli para cezasının ödenmesi için hükümlüye 20 nci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca bir ödeme emri tebliğ eder.

(3) Hükümlü, tebliğ olunan ödeme emri üzerine belli süre içinde adli para cezasını ödemezse, Cumhuriyet savcısının kararı ile ödenmeyen kısma karşılık gelen gün miktarı hapis cezasına çevrilerek, hükümlünün iki saat çalışması karşılığı bir gün olmak üzere kamuya yararlı bir işte çalıştırılmasına karar verilir. Günlük çalışma süresi, en az iki saat ve en fazla sekiz saat olacak şekilde denetimli serbestlik müdürlüğünce belirlenir. Hükümlünün, hakkında hazırlanan programa ve denetimli serbestlik görevlilerinin bu kapsamdaki uyarı ve önerilerine uymaması hâlinde, çalıştığı günler hapis cezasından mahsup edilerek kalan kısmın tamamı açık ceza infaz kurumunda yerine getirilir.

(4) Çocuklar hakkında hükmedilen adli para cezasının ödenmemesi hâlinde, bu ceza hapse çevrilemez. Bu takdirde onbirinci fıkra hükmü uygulanır.

(5) Adli para cezasının hapse çevrileceği mahkeme ilâmında yazılı olmasa bile üçüncü fıkra hükmü Cumhuriyet Başsavcılığınca uygulanır.

(6) Hükümde, adli para cezası taksidinde bağlanmamış ise, bir aylık süre içinde adli para cezasının üçte birini ödeyen hükümlünün isteği üzerine geri kalan kısmının birer ay ara ile iki eşit taksitte ödenmesine izin verilir. İlk taksidin süresinde ödenmemesi hâlinde, verilen ikinci taksidinde ilişkin izin hükümsüz kalır.

(7) Adli para cezası yerine çektirilen hapis süresi üç yılı geçemez. Birden fazla hükümle adli para cezalarına mahkûmiyet hâlinde bu süre beş yılı geçemez.

(8) Hükümlü, hapis yattığı veya kamuya yararlı işte çalıştığı gün-

lerin dışındaki günlere karşılık gelen parayı öderse hapisten çıkartılır veya kamuya yararlı işte çalıştırılma sona erer.

(9) Adli para cezasından çevrilen hapsin infazı ertelenemez ve bunun infazında koşullu salıverilme hükümleri uygulanmaz. Hapse çevrilmiş olmasına rağmen hak yoksunlukları bakımından esas alınacak olan adli para cezasıdır.

(10) **(Mülga)**

(11) İnfaz edilen hapsin veya kamuya yararlı işte çalışmanın süresi, adli para cezasını tamamıyla karşılamamış olursa, geri kalan adli para cezasının tahsili için ilâm, Cumhuriyet Başsavcılığınca mahallin en büyük mal memuruna verilir. Bu makamlarca 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre kalan adli para cezası tahsil edilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Koşullu Salıverilme, Mükerrirlere Özgü İnfaz Rejimi ve Denetimli Serbestlik Tedbiri

Koşullu salıverilme

Madde 107 - (1) Koşullu salıverilmeden yararlanabilmek için mahkûmun kurumdaki infaz süresini iyi hâlli olarak geçirmesi gerekir.

(2) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar otuz yılını, müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar yirmidört yılını, diğer süreli hapis cezalarına mahkûm edilmiş olanlar cezalarının üçte ikisini infaz kurumunda çektikleri takdirde, koşullu salıverilmeden yararlanabilirler.

(3) Koşullu salıverilme için infaz kurumunda geçirilmesi gereken süre;

a) Birden fazla ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına veya ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile müebbet hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde otuzaltı,

b) Birden fazla müebbet hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde otuz,

c) Bir ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla otuzaltı,

d) Bir müebbet hapis cezası ile süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla otuz,

e) Birden fazla süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla yirmisekiz,

Yıldır.

(4) Suç işlemek için örgüt kurmak veya yönetmek ya da örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçtan dolayı mahkûmiyet hâlinde; ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar otuzaltı yılını, müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar otuz yılını, süreli hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar cezalarının dörtte üçünü

infaz kurumunda çektikleri takdirde, koşullu salıverilmeden yararlanabilirler. Ancak, bu süreler;

a) Birden fazla ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına veya ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile müebbet hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde kırk,

b) Birden fazla müebbet hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde otuzdört,

c) Bir ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla kırk,

d) Bir müebbet hapis cezası ile süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla otuzdört,

e) Birden fazla süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla otuziki,

Yıldır. Bu fıkra hükümleri çocuklar hakkında uygulanmaz.

(5) Koşullu salıverilme süresinin hesaplanmasında, hükümlünün onbeş yaşını dolduruncaya kadar infaz kurumunda geçirdiği bir gün, iki gün olarak dikkate alınır.

(6) Koşullu salıverilen hükümlünün tâbi tutulacağı denetim süresi, yukarıdaki fıkralara göre infaz kurumunda geçirilmesi gereken sürenin yarısı kadardır. Ancak süreli hapislerde hakederek tahliye tarihini geçemez.

(7) Hükümlü, denetim süresinde, infaz kurumunda öğrendiği meslek veya sanatı icra etmek üzere, bir kamu kurumunda veya özel olarak aynı meslek veya sanatı icra eden bir başkasının gözetimi altında, ücret karşılığında çalıştırılabilir.

(8) Onsekiz yaşından küçük olan hükümlüler, denetim süresinde eğitimlerine, gerektiğinde barınma imkânı da bulunan bir kurumda devam ederler.

(9) Hâkim, denetim süresinde hükümlüye rehberlik edecek bir uzman kişiyi görevlendirebilir. Bu kişi, kötü alışkanlıklar edinebileceği çevrelerden uzak kalması ve sorumluluk bilinciyle iyi bir hayat sürmesini temin hususunda hükümlüye öğütte bulunur; eğitim gördüğü kurum yetkilileri veya yanında çalıştığı kişilerle görüşerek, istişarelerde bulunur; hükümlünün davranışları, sosyal uyumu ve sorumluluk bilincindeki gelişme hakkında üçer aylık sürelerle rapor düzenleyerek hâkime verir.

(10) Hâkim, koşullu salıverilen hükümlünün kişiliğini ve topluma uyumdaki başarısını göz önünde bulundurarak; denetim süresinin, denetimli serbestlik tedbiri uygulanmadan veya herhangi bir yükümlülük belirlemeden geçirilmesine karar verebileceği gibi, denetimli serbestlik tedbiri uygulanmasını veya belirlenen yükümlülükleri denetim süresi içinde kaldırabilir.

(11) Bir hükümlünün koşullu salıverilmesi hakkında ceza infaz

kurumu idaresi tarafından hazırlanan gerekçeli rapor, hükmü veren mahkemeye; hükümlü başka bir yerde bulunuyorsa o yerde bulunan aynı derecedeki mahkemeye; hüküm veya hükümlerden biri bölge adliye mahkemesi veya Yargıtay tarafından verilmiş ise 101 inci maddenin ikinci fıkrasına göre belirlenen ilk derece mahkemesine; hükümlü başka bir yerde bulunuyorsa o yerde bulunan aynı derecedeki mahkemeye verilir. Mahkeme, bu raporu uygun bulursa hükümlünün koşullu salıverilmesine dosya üzerinden karar verir. Mahkeme, raporu uygun bulmadığı takdirde gerekçesini kararında gösterir. Bu kararlara karşı itiraz yoluna gidilebilir.

(12) Koşullu salıverilen hükümlünün, denetim süresinde hapis cezasını gerektiren kasıtlı bir suç işlemesi veya kendisine yüklenen yükümlülükler, hâkimin uyarısına rağmen, uymamakta ısrar etmesi hâlinde koşullu salıverilme kararı geri alınır.

(13) Koşullu salıverilme kararının geri alınması hâlinde hükümlünün;

a) Sonraki suçu işlediği tarihten itibaren kalan cezasının aynen,

b) Yükümlülüklerine aykırı davranması hâlinde, bu yükümlülüklere uymama tarihi ile hak ederek salıverilme tarihi arasındaki süreyi geçmemek koşuluyla takdir edilecek bir sürenin,

Ceza infaz kurumunda çektirilmesine karar verilir. Koşullu salıverilme kararının geri alınmasından sonra aynı hükmün infazı ile ilgili bir daha koşullu salıverilme kararı verilmez.

(14) Denetim süresi yükümlülükler için uygun ve iyi hâlli olarak geçirdiği takdirde, ceza infaz edilmiş sayılır.

(15) Hükümlü, geri kalan süre içinde işlediği kasıtlı bir suçtan dolayı hapis cezasına mahkûm edilirse ya da bağlı tutulduğu yükümlülükleri yerine getirmese hükmü veren ilk derece mahkemesi, cezaların toplandığı hâller ile hükmün bölge adliye mahkemesi veya Yargıtay tarafından verilmiş olması hâlinde ise 101 inci maddenin ikinci fıkrasına göre belirlenen ilk derece mahkemesi tarafından koşullu salıverilme kararının geri alınmasına dosya üzerinden karar verilir. Bu kararlara karşı itiraz yolu açıktır.

(16) 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap, Dördüncü Kısım, "Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar" başlıklı Dördüncü Bölüm, "Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine

Karşı Suçlar" başlıklı Beşinci Bölüm, "Milli Savunmaya Karşı Suçlar" başlıklı Altıncı Bölüm altında yer alan suçlardan birinin bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi dolayısıyla ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde, koşullu salıverilme hükümleri uygulanmaz.

Mükerrirlere ve bazı suç faillerine özgü infaz rejimi ve denetimli serbestlik tedbiri

Madde 108 - (1) Tekerrür hâlinde işlenen suçtan dolayı mahkûm olunan;

- a) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının otuzdokuz yılının,
- b) Müebbet hapis cezasının otuzüç yılının,
- c) Süreli hapis cezasının dörtte üçünün,

İnfaz kurumunda iyi hâlli olarak çekilmesi durumunda, koşullu salıverilmeden yararlanılabilir.

(2) Tekerrür nedeniyle koşullu salıverme süresine eklenecek miktar, tekrüre esas alınan cezanın en ağırından fazla olamaz.

(3) İkinci defa tekerrür hükümlerinin uygulanması durumunda, hükümlü koşullu salıverilmez.

(4) Hâkim, mükerrir hakkında cezanın infazının tamamlanmasından sonra başlamak ve bir yıldan az olmamak üzere denetim süresi belirler.

(5) Tekerrür dolayısıyla belirlenen denetim süresinde, koşullu salıverilmeye ilişkin hükümler uygulanır.

(6) Hâkim, mükerrir hakkında denetim süresinin uzatılmasına karar verebilir. Denetim süresi en fazla beş yıla kadar uzatılabilir.

(7) Cezanın infazı tamamlandıktan sonra devam eden denetim süresi içinde, bu madde hükümlerine göre kendilerine yüklenen yükümlülüklerle ve yasaklara aykırı hareket eden mükerrirler, infaz hâkimi kararı ile disiplin hapsine tabi tutulur. Disiplin hapsinin süresi on beş günden az ve üç aydan fazla olamaz.

(8) Çocuğa karşı işlenen bir suçtan dolayı ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına veya müebbet hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde birinci fıkradaki koşullu salıverilme süreleri uygulanır.

(9) Birinci fıkradaki koşullu salıverme süreleri, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 102 nci maddesinin ikinci fıkrasında tanımlanan cinsel saldırı suçundan, 103 üncü maddesinde tanımlanan çocukların cinsel istismarı suçundan, 104 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrasında tanımlanan reşit olmayanla cinsel ilişki suçundan, 188 inci maddesinde tanımlanan uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçundan dolayı hapis cezasına mahkûm olanlar hakkında da uygulanır. 188 inci madde hariç olmak üzere bu suçlardan dolayı hapis cezasına mahkûm olanlar hakkında, cezanın infazı sırasında ve koşullu salıverildikleri takdirde denetim süresi içinde, aşağıdaki tedavi veya yükümlülüklerden bir veya birkaçına infaz hâkimi tarafından karar verilir:

- a) Tıbbi tedaviye tabi tutulmak
- b) Tedavi amaçlı programlara katılmak
- c) Suçun mağdurunun oturduğu ve çalıştığı yerleşim bölgesinde

ikamet etmekten yasaklanmak

d) Mağdurun bulunduğu yerlere yaklaşmaktan yasaklanmak

e) Çocuklarla bir arada olmayı gerektiren bir ortamda çalışmaktan yasaklanmak

f) Çocuklar hakkında bakım ve gözetim yükümlülüğünü gerektiren faaliyet icra etmekten yasaklanmak

(10) Dokuzuncu fıkra hükümleri çocuklar hakkında uygulanmaz.

(11) Bu maddenin dokuzuncu fıkrasının uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Sağlık Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.

İKİNCİ KISIM

Tedbirler ve Tutukluluk

BİRİNCİ BÖLÜM

Kısa Süreli Hapis Cezasına Seçenek Yaptırımlar ile Kısa Süreli Hapis Cezalarının Özel İnfaz Şekilleri

Seçenekli yaptırımların uygulanması

Madde 109 - (1) Kısa süreli hapis cezası yerine Türk Ceza Kanununun 50 nci maddesine göre hükmedilen seçenekli yaptırımların infazında uygulanacak rejim, Cumhurbaşkanınca çıkarılan yönetmelikte gösterilir.

Özel infaz usulleri

Madde 110 - (1) Hükümü veren mahkeme veya hükümlü başka bir yerde bulunuyorsa o yerde bulunan aynı derecedeki mahkeme, altı ay veya daha az süreli hapis cezasının;

a) Her hafta cuma günleri saat 19.00'da girmek ve pazar günleri aynı saatte çıkmak suretiyle hafta sonları,

b) Her gün saat 19.00'da girmek ve ertesi gün saat 07.00'de çıkmak suretiyle geceleri,

Ceza infaz kurumlarında çektirilmesine karar verebilir.

(2) Mahkûmiyete konu suç nedeniyle doğmuş zararın aynen iade, suçtan önceki hale getirme veya tazmin suretiyle tamamen giderilmesine dair hukukî sorumlulukları saklı kalmak üzere;

a) Kadın veya altmışbeş yaşını bitirmiş kişilerin mahkûm oldukları altı ay,

b) Yetmiş yaşını bitirmiş kişilerin mahkûm oldukları bir yıl,

c) Yetmişbeş yaşını bitirmiş kişilerin mahkûm oldukları üç yıl,

veya daha az süreli hapis cezasının konutunda çektirilmesine hükümü veren mahkemece veya hükümlü başka bir yerde bulunuyorsa o yerde bulunan aynı derecedeki mahkemece karar verilebilir.

(3) (Mülga)

(3) Cezanın özel infaz usulüne göre çektirilmesi kararı, infaza baş-

landıktan sonra da verilebilir.

(4) Cezanın özel infaz usulüne göre çektirilmesine karar verilenler hakkında koşullu salıverilme hükümleri uygulanmaz.

(5) Bu infaz usulünün gereklerine geçerli bir mazeret olmaksızın uyulmaması hâlinde, cezanın baştan itibaren infaz kurumunda çektirilmesine karar verilir.

(6) Bu madde hükümlerine göre verilen kararlara itiraz yolu açıktır.

İKİNCİ BÖLÜM

Tutuklama Kararının Yerine Getirilmesi

Tutuklama kararının yerine getirildiği kurumlar

Madde 111 - (1) Tutuklular, iç ve dış güvenlik görevlisi bulunan, firara karşı teknik, mekanik, elektronik veya fizikî engelleri olan, 34 üncü maddede sayılan hâller dışında oda ve koridor kapıları sürekli olarak kapalı tutulan ve yasal zorunluluklar ayrık, dışarıyla irtibat ve haberleşme olanağı bulunmayan normal güvenlik esasına dayalı tutukevlerinde veya maddî olanak bulunmadığı hâllerde diğer kapalı ceza infaz kurumlarının bu amaca ayrılmış bölümlerinde tutulurlar.

(2) Eylem ve davranışları ile 9 uncu madde kapsamına giren tutuklular, yüksek güvenliktir tutukevlerinde veya buna olanak bulunmadığı hâllerde yüksek güvenliktir kapalı ceza infaz kurumlarının tutuklulara ayrılan bölümlerinde barındırılırlar.

(3) Kadın, çocuk ve gençlik tutukevleri müstakil olarak kurulabilir. Tutuklular, tutukevlerinde veya maddî olanak bulunmadığı hâllerde kapalı ceza infaz kurumlarının tutuklulara ayrılan bölümlerinde, büyükler, kadınlar, gençler, çocuklar olmak üzere ve suç türleri de gözetilerek ayrı yerlerde barındırılırlar.

Tutukevine kabul

Madde 112 - (1) Sanığın tutukevine kabul edilebilmesi için hâkim veya mahkeme tarafından verilmiş bir tutuklama kararının bulunması zorunludur.

(2) Tutuklunun tutukevine konulduğu, kararı veren hâkim veya mahkemeye gün ve saati belirtilerek bildirilir.

Tutukluların barındırılması

Madde 113 - (1) Tutuklular, maddî olanaklar elverdiğince suç türlerine ve taşıdıkları güvenlik riskine göre ayrı odalarda barındırılırlar. Aralarında husumet bulunanlar ile iştirak hâlinde suç işlemiş olanlar aynı odalarda barındırılmazlar ve birbirleri ile temas etmelerini engelleyecek tedbirler alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tutukluların Hakları ve Kısıtlayıcı Önlemler

Tutukluların hakları

Madde 114 - (1) Tutuklulardan çalışmaları istenebilir; ancak, buna mecbur tutulamazlar. Tutuklular istediklerinde idare, barındırıldıkları odalarda çalışmalarına izin verebilir. Odada çalışma imkânı yoksa, tutukluların iş yerlerinde çalışmalarına da izin verilebilir. Bu takdirde kendileri hakkında çalışmakta olan hükümlülere ait rejim uygulanır.

(2) Soruşturma ve kovuşturma evrelerinde tutuklular, kurumun bu husustaki genel düzenine uymak suretiyle ziyaretçi kabul edebilirler. Ancak soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde hâkim veya mahkeme, soruşturmanın veya davanın selâmeti bakımından tutuklunun ziyaretçi kabulünü yasaklayabilir veya bu hususta kısıtlamalar koyabilir.

(3) Tutukluların yazılı haberleşmeleri ile telefonla görüşmeleri, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde hâkim veya mahkemesince kısıtlanabilir.

(4) Tutuklu, savunması için istediği müdafii seçmek ve görevlendirmek hakkına sahiptir. Her dereceden kurum görevlileri bu hususta tutukluya tavsiyelerde bulunamaz.

(5) Tutuklunun müdafii ile olan haberleşmesine ve kurum düzeni çerçevesinde temas ve görüşmelerine hiçbir suretle engel olunamaz ve kısıtlamalar konulamaz.

(6) Özel kanunda yer alan hükümler saklıdır.

Kısıtlayıcı önlemler

Madde 115 - (1) Tehlikeli hâlde bulunan, delil karartma tehlikesi olan, soruşturmanın amacını veya tutukevinin güvenliğini tehlikeye düşüren veya suçun tekrarına olanak verecek davranışlarda bulunan tutuklulara soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde hâkim veya mahkemesince aşağıdaki tedbirler uygulanabilir:

a) Tutuklunun tek başına, sıkı bir rejim altında muhafaza edilmesi ve kaldığı odanın kamera ile izlenmesi.

b) Belirli süre ile dışarıyla ilişkisinin, ziyaretçi kabulünün ve telefon görüşmelerinin kısıtlanması.

c) Gerekiyorsa kendisine veya başkalarına zarar vermesini önleyici biçimde hazırlanmış özel bir odada barındırılması ve kaldığı odanın kamera ile izlenmesi.

d) Saldırganlık göstermesi hâlinde belirli süreyle kelepçelenmesi veya hareketlerinin engellenmesi.

e) Yüksek güvenli bir kuruma nakledilmesi.

Tutukluların yükümlülükleri

Madde 116 - (1) Bu Kanunun; yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumları, hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi, kuruma alınma ve kayıt işlemleri, hükümlüler ile yakınları ve ilgililerin bilgilendirilmesi, cezayı çekme, güvenlik ve iyileştirme programına ve sağlığın korunması kurallarına uyma, bina ve eşyaların korunması, kapıların açılmaması ve temasın önlenmesi, oda ve eklentilerinde bulundurulabilecek kişisel eşyalar, arama, disiplin cezalarının niteliği ve uygulanma koşulları, kınama, bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma, ücret karşılığı çalışılan işten yoksun bırakma, haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama, ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma, hücreye koyma, çocuk hükümlüler hakkında uygulanabilecek disiplin tedbirleri ve cezaları, disiplin soruşturması, disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı, disiplin cezalarının infazı ve kaldırılması, yönetim tarafından alınabilecek tedbirler, zorlayıcı araçların kullanılması, ödüllendirme, şikâyet ve itiraz, nakiller, disiplin nedeniyle nakil, zorunlu nedenlerle nakil, hastalık nedeniyle nakil, nakillerde alınacak tedbirler, avukat ve noterle görüşme hakkı, kültür ve sanat etkinliklerine katılma, ifade özgürlüğü, kütüphaneden yararlanma, süreli veya süresiz yayınlardan yararlanma hakkı, telefonla haberleşme hakkı, radyo, televizyon yayınları ile internet olanaklarından yararlanma hakkı, mektup, faks ve telgrafları alma ve gönderme hakkı, bu Kanunda sayılan günlerde dışarıdan gönderilen hediyeyi kabul etme hakkı, din ve vicdan özgürlüğü, muayene ve tedavi istekleri, hükümlülerin beslenmesi, iyileştirme programlarının belirlenmesi, hükümlülerin sayısı ve uygulanacak güvenlik tedbirleri, eğitim programları, öğretimden yararlanma, muayene ve tedavileri, sağlık denetimi, hastaneye sevk, infazı engelleyecek hastalık hâli, kendilerine verilen yiyecek ve içecekleri reddetmeleri, ziyaret, yabancı hükümlüleri ziyaret, ziyaret ve görüşlerde uygulanacak esaslar, beden eğitimi, kütüphane ve kurslardan yararlanma konularında 9, 16, 21, 22, 26 ilâ 28, 34 ilâ 53, 55 ilâ 62, 66 ilâ 76 ve 78 ila 88 inci maddelerinde düzenlenmiş hükümlerin tutukluluk hâliyle uzlaşır nitelikte olanları tutuklular hakkında da uygulanabilir.

(2) İkinci derece dâhil kan veya kayın hısımlarından birinin ya da eşinin ölümü hâlinde, tutukluya, ceza infaz kurumu en üst amirinin önerisi ve Cumhuriyet başsavcılığının onayı ile soruşturmanın veya kovuşturmanın selameti ve güvenlik bakımından sakınca oluşturmaması koşuluyla, dış güvenlik görevlisinin refakatinde yol süresi dışında iki güne kadar cenazeye katılması için izin verilebilir.

(3) Ana, baba, eş, kardeş, çocuk ile eşin anne veya babasından birinin yaşamsal tehlike oluşturacak önemli ve ağır hastalık hâllerinin bulunduğu sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmesi durumunda

tutukluya, soruşturmanın veya kovuşturmanın selameti ve güvenlik bakımından sakınca oluşturmaması koşuluyla, ceza infaz kurumu en üst amirinin önerisi ve Cumhuriyet başsavcılığının onayı ile dış güvenlik görevlisinin refakatinde yol süresi dışında, bunlardan her biri için bir defaya mahsus olmak üzere hasta ziyareti amacıyla bir güne kadar izin verilebilir.

(4) İkinci ve üçüncü fıkraya göre izin verilen tutuklunun, izin süresi içinde gece konaklaması gerektiği takdirde, kendi evi veya ikinci fıkroda belirtilen bir yakınının evinde, güvenli görülen başka bir yerde ya da gidilen yerde bulunan kapalı ceza infaz kurumunda kalmasına, güvenlik hususu değerlendirilmek ve gerekli güvenlik tedbirleri alınmak suretiyle, gidilen yerin valisi tarafından karar verilir. Yurt dışına çıkmasını gerektirmesi durumunda tutukluya, bu madde gereğince izin verilemez.

(5) Dördüncü fıkra ile 94 üncü maddenin ikinci fıkrasının uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Adalet ve İçişleri bakanlıklarınca müştereken hazırlanacak yönetmelikle belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Hapis cezalarının ve tedbirlerin infazında göz önünde bulundurulacak ve uygulanacak diğer kanunlardaki hükümler

Madde 117 - (1) Cezanın kesinleşmesinden sonra asker edilen kişiler hakkındaki hapis cezasının infazı ve geri bırakılması hususunda da 21.6.1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 39 uncu maddesi göz önünde bulundurulur ve uygulanır.

Asker edilen kişilerin cezalarının infazı

Madde 118 - (1) Sırf askerî suçlar ile askerî disiplin suçları ayrı olmak üzere, askere alınmadan önce ve askerlikleri sırasında işledikleri suçlardan dolayı er ve erbaşlar ile yedek astsubay ve yedek subaylar hakkında kısa süreli hapis cezaları yerine hükmedilen Türk Ceza Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (c), (e) ve (f) bentlerinde yazılı tedbirler ile bu Kanunun 106 ncı maddesinde yazılı adli para cezasının yerine getirilmesi askerlik hizmetlerinin sonuna bırakılır. Bu süreler içinde zamanaşımı işlemez.(1)

(2) (Mülga)

Bu Kanunda geçen terimlerin etkisi

Madde 119 - (1) Bu Kanunda kullanılan terimler, mevzuatta bunun karşılığı olarak kullanılmış olan terimlerin yerini alır.

Diğer kanunlarda yapılan yollamalar

Madde 120 - (1) Diğer kanunlarda 13.7.1965 tarihli ve 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun hapis cezaları ile tedbirlerin infazına ilişkin hükümlerine yapılan yollamalar bu Kanunda düzenlenen ilgili hükümlere yapılmış sayılır.

Yönetmelikler

Madde 121 - (1) Bu Kanun gereğince çıkarılması gereken yönetmelikler, Cumhurbaşkanı veya ilgili bakanlıklar tarafından çıkarılır.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

Madde 122 - (1) 13.7.1965 tarihli ve 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanun ile 14.6.1930 tarihli ve 1721 sayılı Hapishane ve Tevkifhanelerin İdaresi Hakkında Kanunun 3, 4 ve 6 ncı maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Ek Madde 1 - (1) 3713 sayılı Kanun kapsamına giren suçlar nedeniyle tutuklu veya hükümlü bulunanlar, duruşmaya sevk nedeniyle ceza infaz kurumu dışına çıkarılmaları durumunda, ceza infaz kurumu idaresince verilen giysileri giymek zorundadır. 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 309 ila 312 nci maddelerinde düzenlenen suçlardan tutuklu ve hükümlü olanlar badem kurusu; bu maddede belirtilen diğer suçlardan tutuklu ve hükümlü olanlar ise gri renginde göğüs ve pantolon bölümü bitişik (tulum) giysiler giyer. Ancak kadın tutuklu ve hükümlülerin giysileri bitişik şekilde (tulum) olmayabilir. Bu madde hükümleri çocuklar ile hamile kadınlar hakkında uygulanmaz. Kadın tutuklu ve hükümlülerin giysileri ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar yönetmelikle belirlenir.

(2) Bu maddede öngörülen yönetmelik bir ay içinde yürürlüğe konulur. Bu madde hükümleri söz konusu yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren uygulanır.

Geçici Madde 1 - (1) 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu dışındaki diğer kanunlarda yer alan adli para cezasının ödenmemesi hâlinde, hükümlüler bir gün yüz Türk Lirası hesabı ile hapsedilirler.

Geçici Madde 2 - (1) 14.7.2004 tarihli ve 5218 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile değişik 3.8.2002 tarihli ve 4771 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunla; ölüm cezaları, müebbet ağır hapis cezasına dönüştürülen terör suçluları ile ölüm cezaları ağırlaştırılmış müebbet ağır hapis cezasına dönüştürülen veya ağırlaştırılmış müebbet ağır hapis cezasına mahkûm olan terör suçluları, koşullu salıverilme hükümlerinden yararlanamaz. Bunlar hakkında, ağırlaştırılmış müebbet ağır hapis cezası, hayatı boyunca devam eder.

Geçici Madde 3 - (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla koşullu salıverilmelerine bir yıldan az süre kalan;

- a) Açık ceza infaz kurumunda bulunan,
- b) Kapalı ceza infaz kurumunda bulunup da açık ceza infaz kurumuna ayrılma şartlarını taşıyan, iyi hâlli hükümlülerin talepleri hâlinde, cezalarının koşullu salıverilme tarihine kadar olan kısmının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infazına karar verilebilir.

(2) Koşullu salıverilmelerine bir yıl kala açık ceza infaz kurumuna ayrılma hakkını kazanan hükümlüler, bu infaz usulünden en fazla altı ay süreyle yararlanırlar.

(3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 105 inci maddenin dördüncü fıkrası hükmüne göre mahkûmiyet sürelerinin geriye kalan yarısı kamuya yararlı bir işte çalışmak suretiyle infaz edilmekte olan hükümlüler hakkında aşağıdaki şekilde işlem yapılır:

- a) Koşullu salıverilme süresini tamamlamayanların cezalarının infazına 105/A maddesi hükümleri uyarınca devam olunur.
- b) Koşullu salıverilme süresini tamamlayanların infaz dosyası 107 nci ve 108 inci maddeler uyarınca işlem yapılmak üzere ilgili mahkemeye gönderilir.

Geçici Madde 4 - (1) Bu Kanunun 105/A maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde ve ikinci fıkrasında belirtilen altı aylık süre şartı ile birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen cezanın belirli bir süre infaz edilmesine ilişkin şart 31/12/2020 tarihine kadar uygulanmaz.

Geçici Madde 5 - 7 Kasım 1982 tarihinden önce işlemiş olduğu bir suç dolayısıyla hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûm olan kişi hakkında, mahkûm olduğu cezanın infazı sürecinde koşullu salıverildikten sonra deneme süresi içinde işlediği yeni bir suç sebebiyle koşullu salıverilme kararı geri alınmaz.

Geçici Madde 6 - (1) 1/7/2016 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından; 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun kasten öldürme suçları (madde 81, 82), üstsoya, altsoya, eşe veya kardeşe ya da beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı işlenen kasten yaralama ve neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış yaralama suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar (madde 102, 103, 104, 105), özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar (madde 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138), uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçu (madde 188) ve İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar hariç olmak üzere, bu Kanunun;

- a) 105/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan “bir yıl”lık süre “iki yıl”,
b) 107 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “üçte iki”lik oran “yarısı”,
olarak uygulanır.

Geçici Madde 7 - (1) Maliye Bakanlığınca Adalet Bakanlığına tahsis edilen Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazlar, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler ve Adalet Bakanlığına tahsis edilen ya da izin verilen mülkiyeti kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar üzerinde, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten 31/12/2020 tarihine kadar, yılı yatırım programında yer alma ve ödeneği bulunma şartı aranmaksızın, 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu kapsamında imar planı yapım ve onay süreleri beklenilmeksizin, birinci ve ikinci derece arkeolojik sit alanları ile doğal sit alanları hariç olmak üzere özel kanunlar kapsamında kalan yerlerde bu kanunlardaki kısıtlamalara tabi olmaksızın, vaziyet planı ve avan proje üzerinde, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin tabi olduğu usule göre ceza infaz kurumlarının yapım işi ihalesi yapılabilir.

(2) Birinci fıkra uyarınca yapılacak olan ceza infaz kurumlarının, 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanunu kapsamında kalan yerler üzerinde yapılmasının gerekmesi halinde, Adalet Bakanlığının talebi üzerine bu yerlerin tahsis amaçları, 4342 sayılı Kanun hükümlerine tabi olmaksızın ve ot bedeli alınmaksızın değiştirilerek tapuda Hazine adına tescil edilir ve bu taşınmazlar Maliye Bakanlığı tarafından Adalet Bakanlığına tahsis edilir.

Geçici Madde 8 - 5237 sayılı Kanunun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde ve 220 nci maddesinde düzenlenen suçlar ve cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar ile bunların mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanunundaki karşılığı olan suçlardan ve 3713 sayılı Kanun kapsamına giren suçlardan hükümlü ve tutuklu olanlar ile bu Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında kalan hükümlü ve tutuklular hakkında verilenler hariç olmak üzere; 1/8/2017 tarihinden önceki eylemler nedeniyle bu Kanunun 39 ila 46 ncı maddeleri uyarınca verilen disiplin cezası ve tedbirleri, infaz edilmeleri kaydıyla 48 inci maddedeki süre ve karar şartı aranmaksızın idare ve gözlem kurulunca verilecek iyi hal kararı üzerine kaldırılır. 55 inci madde hükümleri saklıdır.

Yürürlük

Madde 123 - (1) Bu Kanunun;

- a) Geçici 1 inci maddesi 1 Ocak 2005 tarihinde,
 - b) Diğer hükümleri 1 Haziran 2005 tarihinde, (1)
- Yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 124 - (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

G.1a

CEZA İNFAZ KURUMLARININ YÖNETİMİ İLE CEZA VE GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN İNFAZI HAKKINDA TÜZÜK

Bakanlar Kurulu Kararının tarihi : 20/3/2006 Sayı:2006/10218
Yayımlandığı Resmi Gazete : 6/4/2006 Sayı:26131
Yayımlandığı Düstur : Tertip: 5 Cilt: 14

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazında Temel İlkeler

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç ve kapsam

MADDE 1 - (1) Bu Tüzüğün amacı, ceza infaz kurumlarının yönetimine, ceza ve güvenlik tedbirlerinin ne şekilde yerine getirileceğine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Askerî ceza infaz kurumları ve tutukevleri ile ilgili hükümler saklıdır.

Dayanak

MADDE 2 - (1) Bu Tüzük, 14/6/1930 tarihli ve 1721 sayılı Hapishane ve Tevkifhanelerin İdaresi Hakkında Kanun, 29/3/1984 tarihli ve 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun, 6/8/1997 tarihli ve 4301 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri

İşyurtları Kurumunun Kuruluş ve İdaresine İlişkin Kanun, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 121 inci maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Kısaltmalar

MADDE 3 - (1) Bu Tüzükte yer alan;

a) Bakan: Adalet Bakanı,

b) Bakanlık: Adalet Bakanlığını,

c) Genel Müdür: Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürünü,

d) Genel Müdürlük: Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünü,

e) Cezaevi Tabibi: Ceza infaz kurumlarında görev yapan hekimleri,

f) Kurum: Ceza infaz kurumlarını,

g) Ceza infaz kurumları: Kapalı, yüksek güvenlikli kapalı, kadın kapalı, çocuk kapalı, gençlik kapalı, açık ceza infaz kurumları ile gözlem ve sınıflandırma merkezleri ve çocuk eğitimevlerini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazında Temel İlkeler

Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazında gözetilecek temel ilkeler

MADDE 4 - (1) Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin

kurallar hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefi inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanır. Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazında zalimane, insanlık dışı, aşağılayıcı ve onur kırıcı davranışlarda bulunulamaz.

(2) Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazı ile ulaşılmak istenilen temel amaç, öncelikle genel ve özel önlemeyi sağlamak, bu maksatla hükümlünün yeniden suç işlemesini engelleyici etkenleri güçlendirmek, toplumu suça karşı korumak, hükümlünün; yeniden sosyalleşmesini teşvik etmek, üretken ve kanunlara, nizamla ve toplumsal kurallara saygılı, sorumluluk taşıyan bir yaşam biçimine uyumunu kolaylaştırmaktır.

(3) Mahkûmiyet hükümleri kesinleşmedikçe infaz olunmaz.

(4) Mahkeme kesinleşen ve yerine getirilmesini onayladığı ceza ve güvenlik tedbirine ilişkin hükmü Cumhuriyet başsavcılığına gönderir. Kesinleşen mahkûmiyet kararlarının infazı Cumhuriyet savcısı tarafından izlenir ve denetlenir.

a) Cumhuriyet başsavcısı veya görevlendireceği Cumhuriyet savcısı; kurumun mevzuata göre yönetilmesini ve infaz hizmetlerinin

temel insan haklarına uygun olarak yerine getirilmesini ister ve denetler. Görüş ve önerilerini denetleme defterine yazar, gerekli gördüğü durumlarda Bakanlığa bilgi verir.

b) Kurumda çalışan tüm görevliler Cumhuriyet başsavcısının veya görevlendireceği Cumhuriyet savcısının istediği her türlü bilgiyi vermekle yükümlüdür.

Hapis cezalarının infazında gözetilecek ilkeler

MADDE 5 - (1) Hapis cezalarının infaz rejimi, aşağıda gösterilen temel ilkelere dayalı olarak düzenlenir:

a) Hükümlüler, kurumlarda, güvenli bir biçimde ve kaçmalarını önleyecek tedbirler alınarak düzen, güvenlik ve disiplin çerçevesinde tutulurlar,

b) Kurumlarda, hükümlülerin düzenli bir yaşam sürdürmeleri sağlanır. Hürriyeti bağlayıcı cezanın zorunlu kıldığı hürriyetten yoksunluk, insan onuruna saygının korunmasını sağlayan maddî ve manevî koşullar altında çektirilir. Hükümlülerin, Anayasada yer alan diğer hakları, infazın temel amaçları saklı kalmak üzere, 5275 sayılı Kanunda öngörülen kurallar uyarınca kısıtlanabilir,

c) Cezanın infazında hükümlünün iyileştirilmesi hususunda mümkün olan araç ve olanaklar kullanılır. Hükümlünün kanun, tüzük ve yönetmeliklerle tanınmış haklarının dokunulmazlığını sağlamak üzere cezanın infazında ve iyileştirme çabalarında kanunilik ve hukuka uygunluk ilkeleri esas alınır,

d) İyileştirmeye gereksinimleri olmadığı saptanan hükümlülere ilişkin infaz rejiminde, bu hükümlülerin kişilikleriyle orantılı bireyselleştirilmiş programlara yer verilmesine özen gösterilir ve bu hususlar yönetmeliklerde düzenlenir,

e) Cezanın infazında adalet esaslarına uygun hareket edilir. Bu maksatla kurumlar, kanun, tüzük ve yönetmeliklerin verdiği yetkilere dayanarak nitelikli elemanlarca denetlenir,

f) Kurumlarda, hükümlülerin yaşam hakları ile beden ve ruh bütünlüklerini korumak üzere her türlü koruyucu tedbirin alınması zorunludur,

g) Hükümlünün, infazın amacına uygun olarak mevzuat hükümlerine uyması zorunludur,

h) Kanunlarda gösterilen tutum, davranış ve eylemler ile kurum düzenini ihlâl edenler hakkında 5275 sayılı Kanunda belirtilen disiplin cezaları uygulanır. Disiplin cezalarına karşı disiplin soruşturmasında yapılan savunma ve itirazlarda aynı Kanunun gösterdiği esas ve usuller uygulanır.

İyileştirmede başarı ölçütü

MADDE 6 - (1) Hapis cezalarının infazında iyileştirme amacını

güden programların başarısı, hükümlülerin elde ettikleri yeni tutum ve becerilerle orantılı olarak ölçülür. Bunun için iyileştirme çabalarına yönelik olarak hükümlünün istekli bulunması teşvik edilir.

(2) İnfaz, hapis cezasının zararlı etkisini mümkün olduğu ölçüde azaltacak, hükümlünün sağlığını ve kişiliğine olan saygısını korumasını sağlayacak anlayış doğrultusunda düzenlenecek programlar, usüller, araçlarla yerine getirilir.

İKİNCİ KISIM

Ceza İnfaz Kurumlarının Türleri, Ceza İnfaz Kurumlarında Görev Yapan Personelin Yetki ve Sorumlulukları, Kurulların Oluşumu ve Çalışmaları

BİRİNCİ BÖLÜM Ceza İnfaz Kurumları

Hapis cezalarının infaz edileceği kurumlar

MADDE 7 - (1) Hapis cezaları kurumlarda infaz olunur.

(2) Kurumların, hangi tür olarak kullanılacağı ihtiyaca göre Bakanlık tarafından belirlenir.

Kurumların türleri ve kurulması

MADDE 8 - (1) Kurumlar; kapalı, yüksek güvenlikli kapalı, kadın kapalı, çocuk kapalı, gençlik kapalı, gözlem ve sınıflandırma merkezleri ile açık ceza infaz kurumları ve çocuk eğitimevleridir.

(2) Kurumlar, Bakanlıkça ihtiyaç bulunan yerlerde ayrı ayrı veya bir arada kurulabilir. Bir arada kurulma durumunda, müdür ve personeli aynı veya aynı olabilir.

(3) Çocuk eğitimevleri, müdür ve personeli ayrı olacak şekilde diğer kurumlardan ayrı yerlerde kurulur.

Akıl hastalığı dışında ruhsal rahatsızlığı olan hükümlülerin barındırılacakları kurumlar

MADDE 9 - (1) Hapsedilme ve diğer nedenlerden kaynaklanan akıl hastalığı dışında ruhsal rahatsızlıkları bulunup da ruh ve sinir hastalıkları hastanelerinde tutulmaları gerekli görülmemek üzere kurumlara geri gönderilenlerin cezaları, kurumların belirlenen mahsus bölümünde infaz edilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilenlerin cezalarının infazı için belirlenen kurumların ihtiyaç duyduğu uzman ve diğer tıp görevlileri, Sağlık Bakanlığınca karşılanır.

Kapalı ceza infaz kurumları

MADDE 10 - (1) Kapalı kurumlar, iç ve dış güvenlik görevlileri

bulunan, firara karşı teknik, mekanik, elektronik veya fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasın olanaklı bulunduğu, yeterli düzeyde güvenlik sağlanmış ve hükümlünün gereksinimine göre bireysel, grup hâlinde veya toplu olarak iyileştirme yöntemlerinin uygulanabileceği tesislerdir.

Yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumları

MADDE 11 - (1) Yüksek güvenlikli kapalı kurumlar, iç ve dış güvenlik görevlilerine sahip, firara karşı teknik, mekanik, elektronik ve fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları sürekli kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasların geçerli olduğu sıkı güvenlik rejimine tâbi hükümlülerin bir veya üç kişilik odalarda barındırıldıkları tesislerdir. Bu kurumlarda bireysel veya grup hâlinde iyileştirme yöntemleri uygulanır.

(2) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm olanlar ile süresine bakılmaksızın, suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, yönetmek veya bu örgütün faaliyeti çerçevesinde, 5237 sayılı Kanunda yer alan;

a) İnsanlığa karşı suçlardan (madde 77, 78),

b) Kasten öldürme suçlarından (madde 81, 82),

c) Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçundan (madde 188),

d) Devletin güvenliğine karşı suçlardan (madde 302, 303, 304, 307, 308),

e) Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlardan (madde 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315),

Mahkûm olanların cezaları, bu kurumlarda infaz edilir.

(3) Eylem ve tutumları nedeniyle tehlikeli hâlde bulunan ve özel gözetim ve denetim altında bulundurulmaları gerekli olduğu saptananlar ile buldukları kurumlarda düzen ve disiplini bozanlar veya iyileştirme tedbir, araç ve usûllerine ısrarla karşı koyanlar idare ve gözlem kurulunun kararı ve Bakanlık onayı ile bu kurumlara gönderilirler.

(4) Birinci fıkrada tanımlanan kurumların ihtiyacı karşılama bakımından yetersiz olması hâlinde, diğer kapalı kurumların yüksek güvenlikli bölümleri kullanılır.

(5) Müebbet hapis cezası hükümlülerinden, 5275 sayılı Kanununun 107 nci maddesinde belirtilen koşullu salıverilme süresinin üçte ikisini, süreli hapis cezası hükümlülerinden toplam cezalarının üçte birini, üçüncü fıkrada belirtilen hükümlülerden geriye kalan toplam cezalarının üçte birini bu kurumlarda geçirerek iyi hâl gösterenlerin idare ve gözlem kurulunun kararı ve Bakanlık onayı ile tutum ve kişiliklerine uygun diğer kurumlara gönderilmelerine karar verilebilir.

(6) Kanun hükümlerine göre etkin pişmanlık hükümlerinden yararlanan hükümlüler, ceza süresine bakılmaksızın, Bakanlık onayı ile diğer kurumlarda barındırılabilir.

Kadın kapalı ceza infaz kurumları

MADDE 12 - (1) Kadın kapalı ceza infaz kurumları, kadın hükümlülerin hapis cezalarının infaz edildiği 5275 sayılı Kanunun 8 ve 9 uncu, Tüzüğün 10 ve 11 inci maddelerine göre kurulmuş kurumlardır. Bu kurumlarda iç güvenlik görevlileri kadınlardan oluşturulur.

(2) Bu maksatla kurulmuş kurumların ihtiyacı karşılama bakımından yetersiz olması hâlinde, kadın hükümlülerin hapis cezaları diğer kurumların, erkek hükümlülerin kaldığı bölümlerle bağlantısı olmayan bölümlerinde infaz edilir.

Çocuk kapalı ceza infaz kurumları

MADDE 13 - (1) Çocuk tutukluların ya da çocuk eğitimevlerinden disiplin veya diğer nedenlerle kapalı kurumlara nakillerine karar verilen çocukların barındırıldıkları ve firara karşı engelleri olan iç ve dış güvenlik görevlileri bulunan, eğitim ve öğretime dayalı kurumlardır.

(2) Oniki-onsekiz yaş grubu çocuklar, cinsiyetleri ve fizikî gelişim durumları göz önüne alınarak bu kurumların ayrı ayrı bölümlerinde barındırılırlar.

(3) Bu hükümlüler, kendilerine özgü kurumun bulunmadığı hâllerde kapalı kurumların çocuklara ayrılan bölümlerine yerleştirilirler. Kurumlarda ayrı bölümlerin bulunmaması hâlinde, kız çocukları kadın kapalı kurumların bir bölümünde veya diğer kapalı kurumların kendilerine ayrılan bölümlerinde barındırılırlar.

Bu kurumlarda çocuklara eğitim ve öğretim verilmesi ilkesine tam olarak uyulur.

Gençlik kapalı ceza infaz kurumları

MADDE 14 - (1) Gençlik kapalı ceza infaz kurumları, cezanın infazına başladığı tarihte onsekiz yaşını bitirmiş olup da yirmibir yaşını doldurmamış genç hükümlülerin cezalarını çektikleri, eğitim ve öğretim esasına dayalı, firara karşı engelleri olan, iç ve dış güvenlik görevlileri bulunan kurumlardır.

(2) Bu hükümlüler için ayrı bir kurum kurulmadığı takdirde, yukarıdaki fıkra kapsamındaki hükümlüler, diğer kapalı kurumların gençlere ayrılan bölümlerinde bu maddedeki esaslara göre barındırılırlar.

(3) 5275 sayılı Kanunun 9 uncu ve Tüzüğün 11 inci maddeleri kapsamındaki gençlerin cezaları, gençlik kapalı kurumların güvenlikli bölümlerinde yerine getirilir. Bu hükümlüler kendilerine özgü kurumun bulunmadığı hâllerde yüksek güvenlikli kapalı kurumların kendilerine ayrılan bölümlerine yerleştirilir.

Gözlem ve sınıflandırma merkezleri

MADDE 15 - (1) Hükümlülerin durumlarına uygun kurumlara ayrımı, 5275 sayılı Kanununun 23 üncü maddesinde belirtilen gözlem ve sınıflandırma merkezlerince yapılır.

Açık ceza infaz kurumları

MADDE 16 - (1) Açık kurumlar, hükümlülerin iyileştirilmelerinde, çalıştırılmaları ve meslek edindirilmelerine öncelik verilen, firara karşı engelleri ve dış güvenlik görevlisi bulunmayan, güvenlik bakımından kurum görevlilerinin gözetim ve denetimi ile yetinilen kurumlardır. Açık kurumlar, ihtiyaca göre ayrıca;

- a) Kadın açık ceza infaz kurumları,
 - b) Gençlik açık ceza infaz kurumları,
- şeklinde kurulabilir.

(2) Hükümlülerin açık kurumlara ayrılmalarına ilişkin esas ve usûller yönetmelikte gösterilir.

(3) İlk kez suç işleyen ve iki yıl veya daha az süreyle hapis cezasına hükümlü bulunanların cezaları doğrudan açık kurumlarda yerine getirilebilir.

(4) Açık kurumda bulunan hükümlülerden kınamadan başka bir disiplin cezası alanlar ve hükümlü oldukları suçtan başka bir fiilden dolayı haklarında tutuklama kararı veya soruşturma konusu olan suçun ilgili kanunda öngörülen cezasının üst sınırı yedi yıldan az olmayan bir başka suçtan soruşturması veya böyle bir suçtan tutuksuz yargılaması devam etmekte olanlar ile yaş, sağlık durumu, bedensel veya zihinsel yetenekleri bakımından çalışma koşullarına uyum sağlayamayacakları saptananlar, kurum yönetim kurulunun kararı ile kapalı kurumlara geri gönderilirler. Bu karar, infaz hâkiminin onayına sunulur.

Çocuk eğitimevleri

MADDE 17 - (1) Çocuk eğitimevleri; çocuk hükümlüler hakkında verilen cezaların, hükümlülerin eğitilmeleri, meslek edinmeleri ve yeneden toplumla bütünleştirilmeleri amaçları güdülerek yerine getirildiği tesislerdir. Bu kurumlarda firara karşı engel bulundurulmaz; kurum güvenliği iç güvenlik görevlilerinin gözetim ve sorumluluğunda sağlanır.

(2) Kurum içinde veya dışında herhangi bir eğitim ve öğretim programına devam eden ve onsekiz yaşını dolduran çocukların, eğitim ve öğretimlerini tamamlayabilmeleri bakımından yirmibir yaşını bitirmeye kadar bu tesislerde kalmalarına izin verilebilir.

(3) Haklarında tutuklama kararı bulunanlar ile 5275 sayılı Kanunun 11 inci ve Tüzüğün 13 üncü maddeleri kapsamına girenler hariç olmak üzere, bu tesislerde bulunan çocuk hükümlüler kapalı kurumlara gönderilmezler.

İKİNCİ BÖLÜM

Personel, Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Personel

MADDE 18 - (1) Kurumlar, yönetim bakımından müdürü bulunan ve bulunmayan olmak üzere ikiye ayrılır. Müdürü bulunmayan kurumların amiri, idare memurudur.

(2) Müdürü bulunan kurumlarda; bir müdür ve yeteri sayıda ikinci müdür ile hükümlü ve tutuklu sayısına ve kurumların önem ve niteliğine göre, imkanlar ölçüsünde aşağıda sayılan personel bulundurulabilir.

a) Yönetim servisinde; idare memuru, ambar memuru ve cezaevi katibi,

b) Güvenlik ve gözetim servisinde; infaz ve koruma başmemuru ile infaz ve koruma memuru,

c) Teknik serviste; mühendis, mimar, tekniker, teknisyen, teknisyen yardımcısı,

d) Psiko-sosyal yardım servisinde; psikolog ve sosyal çalışmacı,

e) Sağlık servisinde; cezaevi tabibi, dış tabibi, eczacı, veteriner, diyetisyen, sağlık memuru ve hayvan sağlık memuru,

f) Eğitim ve öğretim servisinde; öğretmen ve kütüphaneci,

g) İşyurdu servisinde; işyurdu müdürü, sayman, veznedar, tahsilat, işyurdu ambar memuru, satınalma memuru, bütçe, pazarlama ve benzeri işlerden sorumlu görevliler, işçi statüsünde çalışan personel ile gerektiğinde bütçeden aylık alan kadrolu personel,

h) Yardımcı hizmetler servisinde, santral memuru, gemi adamı, şoför, kaloriferci, aşçı, hizmetli.

(3) Kurumlarda, ikinci müdürler ile diğer personel nöbet ve vardiya yöntemiyle çalıştırılabilir. Nöbet ve vardiya çizelgeleri kurum müdürlüğünce düzenlenir.

Müdürün görevleri

MADDE 19 - (1) Müdür, kurumun en üst amiri olup, aynı zamanda işyurdunun da müdürüdür. Görevlerinden dolayı sıralı amirlerine karşı sorumludur. Müdürün görevleri şunlardır:

a) Kurum personeli üzerinde mevzuatın öngördüğü şekilde gözetim ve denetim hakkını kullanmak,

b) Kurum personeline verilen yazılı veya sözlü emirlerin yerine getirilip getirilmediğini izlemek ve denetlemek,

c) Mevzuat ve yetkili mercilerce verilen emirler çerçevesinde kurumun genel idare ve işyurduna ait hesap işlerinin yürütülmesini ve denetimini yapmak,

d) Hükümlülerin iyileştirilmesi, bilgilerinin artırılması, atölye çalışmaları, kişisel uğraşlarının düzenlenmesi ve geliştirilmesinin sağlanması

ması bakımından mevzuat hükümlerini uygulamak ve sağlık durumlarıyla yakından ilgilenmek,

e) Kamu kurum ve kuruluşları ile bakanlıklar tarafından istenilen istatistiki bilgi ve belgelerin hazırlanmasını sağlamak ve Cumhuriyet başsavcılığına sunmak,

f) Haftada en az bir defa olmak üzere gündüzleri, on beş günde en az bir defa olmak üzere de geceleri kurumun bütün faaliyetlerini tetkik ederek, işlerin mevzuat ve emirler çerçevesinde yürüyüp yürümediğini denetlemek ve aldığı sonuçları ve gördüğü eksiklikleri denetleme defterine kaydetmek ve takip etmek,

g) Kurum hizmetleriyle ilgili genel ihtiyaçları, öncelikleri, bir sonraki yılda yapılacak işleri belirlemek ve bu konularla ilgili tahmini gider verilerini hazırlayarak Bakanlığa sunmak,

h) Asayiş, güvenlik, sağlık ve benzeri konularda ortaya çıkan sorunlarla ilgili gecikmeksizin önlem almak, önlemlerin yetersiz kalması halinde, durumu derhal Cumhuriyet başsavcılığı aracılığıyla Bakanlığa bildirmek,

ı) Mevzuatla verilen diğer görevleri yapmak.

İkinci müdürün görevleri

MADDE 20 - (1) İkinci müdür, müdürün yardımcısı olup müdür tarafından kendisine verilen işleri yürütür ve müdürün yokluğunda kendisine vekâlet eder. Birden fazla ikinci müdürün bulunması hâlinde, kimin vekâlet edeceği Cumhuriyet başsavcısının görüşü alınarak Bakanlıkça belirlenir.

(2) İkinci müdürler arasındaki iş bölümü kurum müdürü tarafından yapılır ve kendilerine yazılı olarak tebliğ edilir.

(3) Nöbet veya vardiya sırasında görevli ikinci müdür; kurum müdürü veya vekalet eden diğer ikinci müdürün yokluğunda veya acil ve zorunlu hâllerde, kurum müdürünün yetkilerini kullanır.

Yönetim servisi

MADDE 21 - (1) Yönetim servisi, kurumun personel işlemleriyle hükümlü ve tutuklular hakkındaki her türlü idarî ve malî hizmetlerin yürütüldüğü servistir. Yönetim servisinde, idare memuru, ambar memuru ve cezaevi katibi görev yapar.

(2) İdare memuru; müdürü bulunan kurumlarda kurum müdürü ve ikinci müdürlerden sonra gelen yönetici personeldir. İdare memuru, amirlerinin talimatı ile sayman ve ambar memurunun görevleri dışında kalan bütün idarî işleri ve yöneticilikte yetiştirilmek amacıyla farklı servislerde kendisine verilen diğer işleri yapar.

(3) Ambar memuru; ambara gelen malzemeyi teslim alır, giriş çıkış kayıtlarını tutar, muhafaza ve kontrolünü sağlar,

(4) Cezaevi katibi; kurumun yazı işlerini ve müdürün kendisine

verdiği diğer işleri yapar.

Güvenlik ve gözetim servisi

MADDE 22 - (1) Güvenlik ve gözetim servisi; kurumun güvenliği, düzeni ve disiplininden sorumludur. Bu serviste infaz ve koruma başmemurları ile infaz ve koruma memurları görev yapar.

(2) Kurum müdürü tarafından seçilen bir infaz ve koruma başmemuru "sorumlu infaz ve koruma başmemuru" olarak görev yapar.

(3) Sorumlu infaz ve koruma başmemuru, kurumun güvenlik ve gözetiminden, bu serviste görev yapmakta olan, infaz ve koruma başmemurları ile infaz ve koruma memurlarının sevk ve idaresi ile organizasyonundan sorumludur. Güvenlik ve gözetim servisinin nöbet cetvellerini düzenler ve bunları kurum müdürüne onaylatır. Müdürün bulunmaması durumunda ikinci müdür ya da idare memuru onay makamıdır.

(4) İnfaz ve koruma başmemuru, kurumdaki güvenlik, düzen ve disiplinin sağlanması için infaz ve koruma memurlarının sevk ve idaresinden sorumlu olup, bu hizmetlerin yerine getirilmesi sırasında kurum müdürü, ikinci müdür veya bu amirlerin bulunmadığı kurumlarda idare memurunun vermiş olduğu emirlerin yerine getirilmesini ve uygulanmasını sağlar. Bu görevlerini yerine getirirken, sorumlu infaz ve koruma başmemurunun talimatına göre hareket ederler.

(5) İnfaz ve koruma memuru, kurumun güvenlik, düzen ve disiplinini sağlanması, hükümlülerin kurum içindeki hareketlerinin takip ve kontrolü ile gözetimi ve kurumun temiz tutulması ile hükümlülerin iç yönetmeliklere uygun surette hareket etmelerini sağlamakla görevli olup, müdür ve ikinci müdür veya bunların bulunmadığı yerlerde idare memuru ile infaz ve koruma başmemuru tarafından verilen görevleri yapar.

(6) Güvenlik ve gözetim servisinde görev yapanlar, aşağıdaki görevleri düzenli olarak yerine getirir.

a) Sayım;

1. Müdürü bulunan ve vardiya sistemi uygulanan kurumlarda, sabah ve akşam sayımları, nöbetçi ikinci müdürün başkanlığında, sorumlu infaz ve koruma başmemuru, vardiya infaz ve koruma başmemurları ile infaz ve koruma memurları tarafından yerine getirilir. Gece sayımları, nöbetçi ikinci müdürün başkanlığında, bulunmaması hâlinde, bu konuda görevlendirilen infaz koruma başmemuru başkanlığında, vardiya infaz ve koruma başmemurları tarafından yapılır. Sayımlarda nöbetçi infaz ve koruma memurları da hazır bulunur.

2. Müdürü bulunmayan kurumlarda yapılan sabah, akşam ve gece sayımları, sorumlu infaz ve koruma başmemuru veya görevlendirilen infaz koruma başmemuru başkanlığında, vardiya infaz ve koruma

başmemurları ve nöbetçi infaz ve koruma memurları tarafından yerine getirilir.

3. Sayım sırasında mevcudun tam olup olmadığı kontrol edilir ve sayım defteri sayıma katılan görevliler tarafından isim yazılarak imzalanır.

b) Nöbet: İnfaz ve koruma başmemurları ile infaz ve koruma memurları, vardiya hizmetleri sırasında ya da vardiya dışında görevlendirilmeleri durumunda, kendilerinin sorumluluğuna verilen nöbet yerlerinde görevlerini yerine getirirler. Belirlenen nöbet yerleri ve burada görev yapacak infaz ve koruma başmemurları ile infaz ve koruma memurlarının isimleri, hazırlanan vardiya çizelgeleri ve nöbet cetvelinde gösterilir.

(7) İyileştirme çalışmaları: Güvenlik ve gözetim servisi görevlileri, topluma kazandırma çalışmalarına katkı sağlar ve buna ilişkin programlarda öğreticilik yapabilecek ya da bilgi, meslek ya da sanat nedeniyle o hizmete katkıda bulunabilecek olanlar vardiyada ya da vardiya dışında iyileştirme çalışmalarında ve kurslarda görevlendirilebilir.

(8) İnfaz ve koruma başmemuru ile infaz ve koruma memuru, kurumun güvenliğini bozan firara teşebbüs, isyan, rehin alma, saldırı, yasaya veya düzenlemelere dayalı bir emre karşı aktif veya pasif fiziki direnme gibi olaylar ile 5237 sayılı Kanununun 25 inci maddesindeki meşru savunma ve zorunluluk hâli ortaya çıktığında kurum en üst amirinin izni ile zor kullanabilir. Acil hâllerde tehlikenin ortadan kaldırılması amacıyla izin alınmaksızın da zor kullanılabilir. Durumu derhâl en üst amire iletir. Zor kullanan personel gerekenden fazla kuvvet kullanamaz.

(9) Çalışma süreleri ve izinler: İnfaz ve koruma başmemurları ile infaz ve koruma memurlarının, zorunlu hâller dışında, günde sekiz saat çalışmaları ve haftada iki gün tatil yapmaları esastır.

(10) Çalışma saatleri ve tatil günleri hazırlanan vardiya çizelgesinde gösterilir.

(11) Personel yetersizliği nedeniyle, dörtlü vardiya sisteminin uygulanmadığı kurumlarda, kurum amirinin önerisiyle, mahallindeki Cumhuriyet başsavcılığı tarafından uygulanacak vardiya sistemine uygun çalışma saatleri belirlenir.

Teknik servis

MADDE 23 - (1) Teknik servis, kurumun araç ve gereçleri ile binanın bakım, onarım ve tamirat işlerinin yapımı, kullanımı, sürekli çalışır durumda olmalarının takibi ve sağlanması gibi teknik işleri yapar. Bu serviste mühendis, mimar, tekniker, teknisyen, teknisyen yardımcısı ve benzeri personel çalışır.

(2) Bu serviste görev yapan personel, genel idare veya işyurdu

faaliyetleri ile ilgili olarak çalıştıkları iş kolunun bütün gereklerini yerine getirmekle sorumlu olup, çalışmalarını en az üç ayda bir raporla kurum idaresine bildirir.

Psiko-sosyal yardım servisi

MADDE 24 - (1) Psiko sosyal yardım servisi personel ve hükümlülerin ruh ve beden sağlığı ve bütünlüğüne ilişkin koruyucu, geliştirici programları araştıran, uygulayan ve gerektiğinde tedavi sürecine katılarak psikolojik destek ve müdahalede bulunan, ayrıca hükümlülerin bireysel özelliklerini, yaşam koşullarını ve suç işleme nedenlerini belirleyerek bireysel gelişmelerine yardımcı olan, kurum yaşamına uyumlarını ve toplumsal yaşamla uyumlaşmalarını sağlayan ve bireyin yeniden suç işlemesini engelleyecek önlemleri alan ve bu amaçla gerektiğinde kurum en üst amirinin bilgisi dahilinde, aileler ve sosyal çevreyle görüşme yapan servistir. Psiko-sosyal yardım servisinde, psikolog, sosyal çalışmacı, sosyolog ve çocuk gelişimi uzmanı görev yapar.

(2) İyileştirme programları kapsamında spor alanları, çok amaçlı salon, kütüphane ve iş atölyelerinden yararlanma, meslek edinme kursları gibi faaliyetlere katılabilecek durumdaki hükümlüler ile kurumun iç hizmetlerinde çalıştırılacak hükümlüleri belirleyerek idare ve gözlem kuruluna sunar.

(3) Psiko-sosyal yardım servisi, hükümlülerin gözlem ve sınıflandırma formunu düzenler, ayrıca; servisin çalışmalarıyla ilgili olarak üç ayda bir raporla kurum en üst amirine bildirir.

Sağlık servisi

MADDE 25 - (1) Kurumda koruyucu ve tedavi edici sağlık hizmetlerini cezaevi tabibinin başkanlığında yerine getiren servistir. Sağlık servisinde cezaevi tabibi, diş tabibi, eczacı, veteriner, diyetisyen, sağlık memuru ve hayvan sağlık memuru görev yapar.

(2) Cezaevi tabibinin görevleri:

a) Kurumun sağlık koşullarını düzenleyerek, hükümlülerin ve kurum personelinin muayene ve tedavilerini yapar,

b) Kurumun sağlık koşullarını bozan hareketlerin önlenmesi amacıyla, tedavi olmayı reddedenlerin ve kurumun sağlığını bozacak şekilde hareket edenleri kurum en üst amirine bildirir,

c) Kurumda ortaya çıkan hastalıklar ve bu hastalıkların önlenmesi için alınacak tedbirler ile ayrıca iaşenin kalitesine, miktarına ve dağıtım şekillerine, hükümlülerle personelin temizliğine, kurumun sıhhi tesisat, ısıtma, aydınlatma ve havalandırma tesislerinin sağlık şartlarına elverişli bir şekilde işleyip işlemediğine, beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin sağlık şartlarına uygun bir şekilde yürütülüp yürütülmediğine ilişkin hususları tespit etmek maksadıyla, kurumu ayda en az

bir kez denetleyerek hazırlayacağı raporu kurum en üst amirine sunar ve sağlık istatistiklerini düzenler,

d) Merkezi bütçe ve işyurdu tarafından alınan tüm gıda maddelerinin muayenesini yapar ve tüketilmesinde sakınca görülen ve imha edilmesi gereken gıda maddelerini tespit eder,

e) Kurumda eczacının bulunmaması durumunda ilaçların dağıtımını sağlar,

f) Sağlık servisinin; tıbbi, idarî ve teknik hizmetlerini mevzuata uygun yürütür ve denetler,

g) Sağlık servisinin, tıbbi kayıt ve arşiv sistemini oluşturur ve kayıtların düzenli ve doğru bir şekilde tutulmasını sağlar,

h) Tıbbi atıkların kontrolü ve imhası için gereken önlemleri alır.

(3) Dış tabibinin görevleri: Hükümlülerle kurum personelinin, ağız ve diş sağlığıyla ilgili koruyucu ve tedavi edici hizmetlerini yapar ve sağlık istatistiklerini düzenler.

(4) Tabiplerin ortak görev ve sorumlulukları: Cezaevi tabibi ve dış tabibi, sağlık servisinde çalışan diğer personel ile birlikte, aşağıda belirtilen işleri yapmak amacıyla, ortak görev anlayışı içinde hareket eder.

a) Sağlık gözetimi: Tabipler kurumu sık sık denetler ve kurumun mevcuduna göre ayda bir veya iki kez olmak üzere kurumun tamamını gezerek, kurumun genel sağlık durumunu kontrol eder, acele önlem alınmasını gerektiren bir hastalığın bulunması hâlinde durumu derhâl kurum en üst amirine bildirir,

b) Tabipler, diğer unvanlardaki personel gibi kurumun özelliği dik-kate alınarak vardiya sistemine göre çalıştırılabilir. Vardiya sisteminin uygulanmadığı hâllerde, önemli bir rahatsızlığın bildirildiği durumlarda, günün her saatinde kuruma gelerek gerekli önlemleri alır.

(5) Eczacının görevleri:

a) Eczacı; cezaevi tabibinin vereceği reçetelere göre ilâçları hazırlar, yeşil ve kırmızı reçeteye satılan uyuşturucu ve uyarıcı nitelikteki ilâçların tane olarak verilmesini ve huzurda içirerek kontrolünü yapar, diğer ilâçları ise cezaevi tabibinin belirlediği miktarda hastalara verir,

b) Kurumda bulunan ilâçları korur ve gereken ilâçları almak için cezaevi tabibine zamanında haber verir.

(6) Veterinerin görevleri: Hayvancılık faaliyetinde bulunulan işyurtlarında, üretimin sağlıklı biçimde yapılabilmesi için koruyucu ve tedavi edici önlemleri alır, üretimi plânlar, ırkların seçimi ve geliştirilmesini sağlar, alanıyla ilgili olarak her ay kurum en üst amirine rapor sunar ve istatistikleri düzenler.

(7) Diyetisyenin görevleri: Kurumlarda kalan hükümlüler ile iase edilen personelin yeterli kalori esasına göre sağlıklı beslenmesini sağlayıcı düzenlemeler ile günlük, haftalık ve aylık iase plânlamalarını

yapar, rahatsızlığı bulunanlar için, uygun yemeklerin hazırlanması ve bu konularla ilgili diğer işlerin yerine getirilmesini sağlar.

(8) Sağlık memurunun görevleri: Cezaevi tabibinin gözetimi altında olup, onun göstereceği işleri yapar. Meslekî bilgisi ve yetkisi çerçevesinde koruyucu ve tedavi edici hizmetleri yerine getirir.

(9) Hayvan sağlık memurunun görevleri: Hayvancılık faaliyetinde bulunulan işyurtlarında meslekî bilgisi ve yetkisi çerçevesinde koruyucu ve tedavi edici hayvan sağlık hizmetlerini yerine getirir.

Eğitim ve öğretim servisi

MADDE 26 - (1) Kurumdaki eğitim ve öğretim hizmetleri ile kültürel etkinlikler ve kütüphane çalışmalarının yürütüldüğü servistir. Kurumların eğitim ve öğretim servislerinde öğretmen ve kütüphaneci görev yapar.

(2) Öğretmenin görevleri:

a) Hükümlülerin eğitim ve öğretimleri ile manevî kalkınmalarını sağlar, örgün ve yaygın eğitime devam eden hükümlülerin okul kayıtları, sınava giriş işlemleri, sevk hâlinde okul kayıtlarının nakledilmesi gibi eğitim ve öğretimleri için gerekli her türlü işlemleri yürütür ve konu hakkında bilgilendirme yapar,

b) Her yılın eğitim ve öğretim döneminin başlangıcında eğitim ve öğretim, kurs gibi görev alanına giren konularda bir yıllık plan hazırlayarak kurum en üst amirine sunar ve eğitim ve öğretim istatistiklerini düzenler,

c) Yıl içinde değişebilecek koşullar nedeniyle, yıllık plânda değişiklikler yapar,

d) Kütüphanecinin bulunmadığı hâllerde onun görevlerini yerine getirir,

e) Öğretmen, okuma yazma bilmeyen hükümlülere, okuma yazma öğretilmesinden sorumludur. Herhangi bir sebeple öğrenme güçlüğü görülenler, öğretmen tarafından kurum en üst amirine bildirilir. Kurum en üst amiri ve öğretmen bunların okuma yazma öğrenmeleri için gereken önlemleri alır,

f) Öğretmen, kurumda eğitim ve öğretim faaliyetlerine devam edenlerin isimlerini, başladıkları tarihi, hangi sınıfa devam ettiklerini, başlangıçtaki öğrenim düzeylerini, eğitim ve öğretimde gösterdikleri ilerlemeyi, başarısını, devam sürelerini, sınıf yükselmelerini, davranış notlarını, gözlem ve sınıflandırma formunun ilgili bölümüne kaydeder.

(3) Kütüphanecinin görevleri : Kütüphane ve kitaplığa gelen eserlerin kaydını yapar, bakım ve muhafazasını, dağıtılıp toplanmasını, kütüphane ve kitaplık olarak ayrılan yerin düzeni ile her türlü ihtiyaçlarını tespit eder.

İşyurdu servisi

MADDE 27 - (1) Kurumun işyurdu çalışmalarını düzenleyerek, bunların etkinlik ve verimlilik ilkeleriyle gerçekleşmesini, hükümlülere meslek edindirilmesini, piyasa şartlarına uygun üretim yapılmasını ve işyurduna ilişkin işlemlerin yürütülmesini sağlayan servistir.

(2) İşyurdu servisinde; işyurdu müdürü, sayman, veznedar, tahsildar, işyurdu ambar memuru, satınalma memuru, bütçe, satın alma, pazarlama ve benzeri işlerden sorumlu görevliler ile işçi statüsünde çalışan personel görev yapar. Gerektiğinde kurumun kadrolu personeli de işyurdu hizmetlerinde çalıştırılabilir.

(3) Saymanın görevleri; işyurdunun para ve muhasebe işlerini, mevzuat çerçevesinde yerine getirir, muhasebe defterleri ile sarf evrakını düzenler ve korur, işyurdu ayniyat hesaplarının tutulması ile ilgili işlemleri yapar.

(4) Veznedarın görevleri: vezne teşkilatı bulunan işyurtlarında, kasadan yapılacak ödemelerin veya kasaya yapılan tahsilatla ilgili işlemleri ve kayıtları düzenler. Kasa mevcudunun kayıtlar ile mutabakatını sağlar, vezne işlemlerini mevzuata uygun olarak yürütür.

(5) Tahsildarın görevleri; tahsildar makbuzlarına istinaden, haricen yapılacak tahsilatı gerçekleştirir, günlük tahsilatı bordro düzenlemek suretiyle vezneye yatırır, veznedarın bulunmadığı zamanlarda bu göreve vekalet eder.

(6) Ambar memurunun görevleri; işyurdu ambarına gelen malzemenin teslim alınması, kayıtlarının tutulması ve muhafazası ile ihraç işlemlerini yapar. Bu husustaki belgeleri düzenler ve korur.

(7) Satınalma memurunun görevleri; işyurdu müdürü veya ihale yetkilisinin, satınalma öncesi veya satınalma sırasında vereceği görevleri yapar.

(8) Bütçe, pazarlama ve benzeri işlerden sorumlu görevliler; işyurdunun bütçe, pazarlama, araştırma ve geliştirme gibi hizmetlerini yürütürler.

(9) İşçi statüsünde çalışan personel; işyurdu faaliyetlerinde iş kanunlarına tâbi olarak, sürekli ve süreksiz işlerde belirli ve belirsiz süreli, kısmi ve tam süreli, deneme süreli ve diğer türde oluşturulan sözleşmeleri ile personel çalıştırılabilir. Bu personelden bazıları atölye şefi veya usta olarak görevlendirilebilir. Bunlar aşağıdaki görevleri yerine getirir;

a) Atölye şefleri ve ustalar, hükümlülerin atölyelerde verimli bir şekilde çalışmalarını, meslek ve sanatlarını koruyup geliştirmelerini veya meslek ve sanat öğrenmelerini sağlar, bu çalışmalara fiilen katılır,

b) Hükümlülerin salıverilmesinden sonra hayatını kazanabileceği bir meslek öğrenebilmesinden atölye şefleri sorumludur,

c) Herhangi bir şekilde meslek öğrenmekte yetersizliği görülen

hükümlüler atölye şefi tarafından kurum en üst amirine bildirilir.

(10) İşçi statüsünde çalıştırılan personelin ücret ve diğer sosyal hakları işyurdu bütçesinden karşılanır.

Yardımcı hizmetler servisi

MADDE 28 - (1) Kurumun santral hizmetleri, temizlik, ısınma, ulaşım, yemek yapımı, malzeme taşınması, boşaltılması ve yüklemesi ile evrakın ilgili yerlere götürülüp getirilmesi gibi görevleri yerine getiren servistir. Yardımcı hizmetler servisinde santral memuru, gemi adamı, şoför, kaloriferci, aşçı, hizmetli gibi personel görev yapar. Bu personel, kurumun en üst amirinin vereceği işler ile çalıştığı iş kolunun bütün gereklerini yerine getirir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Personelin Yükümlülüğü ve Yasaklar

Personelin genel tutumu

MADDE 29 - (1) Kurumlarda çalışan personel, kamu görevlilerinin tâbi olduğu mevzuata uygun hareket eder.

(2) Görevin özelliği nedeniyle, hükümlülere karşı ciddi, dürüst ve tarafsız davranır. Görev gerekleri ve hükümlülerin eğitilerek yeniden topluma kazandırılması çalışmalarının zorunlu kıldığı ilişkiler dışında, hükümlüler ve yakınları ile herhangi bir suretle kişisel ilişki kuramaz.

Eşit işlem

MADDE 30 - (1) Kurum personeli, bütün hükümlü ve yakınlarına dil, din, mezhep, ırk, renk, cinsiyet ve düşünce ayrımı gözetmeksizin eşit işlem yapmak zorundadır.

Yasak tutum ve davranışlar

MADDE 31 - (1) Kurum personeli, kamu görevlileri için yasaklanmış tutum ve davranışlarda bulunmamak zorundadır.

(2) Hükümlü veya yakınlarından, her ne ad altında olursa olsun, para, hediye veya buna benzer şeyleri almaları, vermeleri veya bunlarla alım satım işlemleri yapmaları yasaktır.

Sır saklamak

MADDE 32 - (1) Kurum personeli, görevi nedeniyle kendisine verilen veya edindiği bilgileri ve gizli kalması gereken diğer belgeleri kanunlarla belirtilen hâller dışında açıklayamaz veya yayınlamaz.

Personel hakkında uygulanacak disiplin işlemleri

MADDE 33 - (1) Kurum personeli hakkında, 657 sayılı Kanunda ve Adalet Bakanlığı Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Yönetmeliğinde yazılı disiplin işlemleri uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kurulların Oluşumu ve Çalışması

İdare ve gözlem kurulu

MADDE 34 - (1) İdare ve gözlem kurulu; kurum müdürünün başkanlığında, gözlem ve sınıflandırmadan sorumlu ikinci müdür, idare memuru, cezaevi tabibi, psikiyatrist, psikolog, sosyal çalışmacı, öğretmen, infaz ve koruma başmemuru ile kurum müdürü tarafından teknik personel arasından seçilen bir görevliden oluşur.

(2) Birinci fıkrada sayılan personelin tamamının kurumda bulunmaması hâlinde, kurul mevcut olanlarla oluşturulur.

İşyurdu yönetim kurulu

MADDE 35 - (1) İşyurdu yönetim kurulu; işyurdu müdürünün başkanlığında, işyurdudan sorumlu ikinci müdür, sayman, idare memuru, ambar memuru ve cezaevi katibinden oluşur.

(2) Teknik işler, malzeme alımları ve taahhüt işleri ile ilgili konuların görüşülmesinde yönetim kuruluna, işin içeriğine göre konuyla ilgili bir personel ve atölye şefi de katılabilir.

Disiplin kurulu

MADDE 36 - (1) Disiplin kurulu; kurum müdürünün başkanlığında idare memuru, psiko-sosyal yardım servisinde görevli her meslek grubundan kurum müdürü tarafından seçilen birer temsilci, öğretmen, atölye şefi ile sorumlu infaz ve koruma başmemurundan oluşur.

(2) Birinci fıkrada sayılan personelin tamamının kurumda bulunmaması hâlinde, kurul, mevcut olanlarla oluşturulur.

Eğitim kurulu

MADDE 37 - (1) Eğitim kurulu; kurum müdürünün başkanlığında, eğitimden sorumlu ikinci müdür, cezaevi tabibi, psikolog, sosyal çalışmacı ve kurumda görev yapan bütün öğretmenler ile kütüphaneciden oluşur.

2) Birinci fıkrada sayılan personelin tamamının kurumda bulunmaması hâlinde kurul mevcut olanlarla oluşturulur.

Kurulların toplanması

MADDE 38 - (1) Kurullar mevcut üyelerinin çoğunluğuyla toplanır ve toplantıya katılanların çoğunluğu ile karar verir. Oylarda eşitlik olması halinde başkanın bulunduğu tarafa üstünlük tanınır.

(2) Kurum müdürü, kurulları ayda bir kez ve gerektiğinde her zaman toplayabilir. Ancak, işyurdu yönetim kurulu, düzenli olarak haftada bir defa toplanır.

(3) Kurullarda görüşülecek konular müdür tarafından belirlenir.

(4) Müdürü bulunmayan kurumlarda kurulların oluşturulmasına

imkan bulunmayan hallerde kurullar, kurum amirinin başkanlığında, hükümet tabibi, öğretmen, infaz ve koruma başmemuru ile infaz ve koruma memurundan oluşturulur.

Kararların deftere geçirilmesi

MADDE 39 - (1) Kurullar tarafından verilen kararlar ilgili kurulların karar defterine yazılır, üyeler tarafından imzalanır ve teftişe hazır halde tutulur. Bu defterlere kayıt usul ve esasları yönetmelikte gösterilir.

İdare ve gözlem kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 40 - (1) İdare ve gözlem kurulu aşağıda sayılan işleri yapmakla görevli ve yetkilidir;

a) Hükümlülerin suç türlerini belirleyerek, durumlarına uygun kurumlara ayrılmaları ve bunlara uygun olacak infaz ve iyileştirme rejimini saptamak,

b) Hükümlülerin kurumlara kabullerinden sonra kalacakları odaları belirlemek,

c) Kurumlarda kalmakta olan hükümlüleri gruplandırmak,

d) Hükümlülerin kalmakta oldukları odaları değiştirmek,

e) Hükümlülerin bireysel olarak, psiko-sosyal yardım servisinde hazırlanan iyileştirme programlarına uyumunu ve sonuçlarını değerlendirmek,

f) İyileştirme programları kapsamında spor alanları, çok amaçlı salon, kütüphane ve iş atölyelerinden yararlanma gibi faaliyetlere katılabilecek durumdaki hükümlüler ile kurumun iç hizmetlerinde çalıştırılacak hükümlülerin belirlenmesi ile ilgili karar almak,

g) Tehlikeli hâli bulunan ya da örgüt mensubu olan hükümlülerle ilgili olarak, telefon görüşmeleri ile radyo, televizyon yayınları ve internet olanaklarından yararlanma hakkının kısıtlanmasına karar vermek,

h) Açık kurumlar ile eğitimevlerinde bulunan hükümlülerin kurum dışındaki eğitim, ağaçlandırma, çevre düzenlemesi ve temizliği, doğal afet sonrası yardım, tiyatro çalışmaları gibi sosyal, kültürel ve sportif etkinliklere katılacak hükümlülerin kurum dışına çıkabilmeleri için karar almak,

ı) Açık kurumlarda ve eğitimevlerinde kalan hükümlülerin, oda ve eklentilerinde bulundurabilecekleri eşyaların cinsleri ve miktarlarını belirlemek,

j) Koşullu salıvermeye ve uygulanacak infaz rejimine esas teşkil edecek iyi hâl kararını almak,

k) Muvazata verilen görevleri yerine getirmek.

(2) İdare ve gözlem kurulu yukarıda sayılan görevlerini yerine getirirken diğer kurulların önerilerini de dikkate alır.

(3) İdare ve gözlem kurulunun (b) ilâ (ı) bentlerinde sayılan görev-

leriyle ilgili olarak aldığı kararlarla diğer kurumların kararları arasında uyumsuzluk bulunması durumunda, psiko-sosyal yardım servisinde çalışan personelin görüşü de alındıktan sonra, idare ve gözlem kurulu tarafından verilecek karar uygulanır.

İşyurdu yönetim kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 41 - (1) İşyurdu yönetim kurulu aşağıda sayılan işleri yapmakla görevli ve yetkilidir;

- a) İşyurdunun geliştirilmesine ve genel gidişine ait her türlü faaliyetlere yön vermek,
- b) Hükümlülerin iyileştirme programları çerçevesinde çalıştırılmalarını sağlamak,
- c) Sürekli veya geçici olarak kurum işlerinde çalıştırılacak işçilere işyurdu tarafından ödenecek ücretleri ve bunların iş akitlerinin feshi konularında İşyurtları Kurumu Daire Başkanlığına öneride bulunmak,
- d) Kurumda üretilip satışa arz edilen ürünlerin satış fiyatını belirlemek,
- e) İşyurdunda fazla çalışma yapılmasına ilişkin önerileri karara bağlamak,
- f) Bakanlık, İşyurtları Kurumu Yüksek Kurulu, Genel Müdürlük ve İşyurtları Kurumu Daire Başkanlığının onayını gerektiren işlemler hakkındaki kararları onaya sunmak,
- g) Mevzuatla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Disiplin kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 42 - (1) Disiplin kurulu aşağıda sayılan işleri yapmakla görevli ve yetkilidir;

- a) Hükümlüleri tutum ve davranışlarına göre ödüllendirmek,
- b) Hükümlülere uyarma, kınama ve bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma cezaları dışında kalan disiplin cezalarını vermek,
- c) İyi hâlin tespitine esas oluşturacak görüş bildirmek,
- d) 5275 sayılı Kanunda öngörülen hallerde disiplin cezalarını kaldırmak,
- e) Hükümlülere gelen veya hükümlüler tarafından gönderilen mektup, telgraf ve faks iletilerinden mektup okuma komisyonu tarafından sakıncalı olduğu değerlendirilenlerin, ilgililerine verilir verilmemesine karar vermek,
- f) Mevzuatla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Eğitim kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 43 - (1) Eğitim kurulu aşağıda sayılan işleri yapmakla görevli ve yetkilidir;

- a) Kurumda uygulanacak eğitim ve iyileştirme programlarının esaslarını belirlemek, izlemek ve değerlendirmek,

- b) Kuruma yeni gelen hükümlüyle ilgili gerekli araştırmanın yapılmasını, rapor hazırlanmasını sağlamak ve bu raporları değerlendirmek,
- c) Eğitim ve iyileştirme programlarının işleyişini ve sonuçlarını değerlendiren, kullanılan yöntemlerde yapılması gereken değişiklikleri saptamak ve uygulanmasını sağlamak,
- d) Eğitim-öğretim programları çerçevesinde hükümlülerin eğitim giderlerinin karşılanması için yapılacak çalışmaları plânlamak,
- e) Hükümlülerin korunması, eğitimleri ve yönlendirilmeleri konusunda duyarlılık oluşturulması, kurumların işleyişi ve önemi hakkında kamuoyunun bilgilendirilmesi ile ilgili çalışmalar yapmak,
- f) Hükümlü ile durumu hakkında bilgi sahibi olması gerekli ya da yararlı görülen kişi, kurum ya da kuruluşları, özel hayata saygı, gizlilik ve etik kurallarına uygun biçimde bilgilendirmek,
- g) Kurum kitaplık veya kütüphanesine satın alma, bağış ya da ödünç alma gibi yollarla kazandırılacak yayınların tespitini yapmak,
- h) Kuruma gelen kitabın, kitaplık ya da kütüphaneye kabul edilip edilmemesine karar vermek,
- ı) Kuruma gelen her türlü yayının, kurum güvenliğini tehlikeye düşüren veya müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan nitelikte olup olmadığına karar vermek,
- j) Kitap okumayı özendirici çalışmalar yapmak,
- k) Kurum dışından getirilecek kişileri ve bu kişilerin yapacağı etkinlikleri ve konusunu belirlemek,
- l) Mevzuatla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İç Güvenlik

Kurumların iç güvenliği

MADDE 44 - (1) Kurumların iç güvenliği, Bakanlığa bağlı infaz ve koruma görevlileri tarafından sağlanır. İç güvenlik görevlileri, gerektiğinde dış güvenlik görevlileri ile işbirliği yapar.

(2) Açık kurumlar ile çocuk eğitimevlerindeki idare ile infaz ve koruma görevlileri; firarların önlenmesi, asayiş ve disiplinin sağlanması için gözetim ve denetimle yükümlüdürler.

(3) Kurumlarda meydana gelen isyan, yangın, deprem, toplu firar, tünel kazma, duvar delme gibi asayiş ve güvenlikle ilgili olaylarda, iç güvenlik görevlilerinin yetersiz kalması hâlinde, kurum en üst amirinin istemi üzerine, kapalı kurumlarda dış güvenlik görevlileri, açık kurumlar ile eğitimevlerinde kolluk görevlileri kuruma girerek olaya müdahale etmek suretiyle gerekli tedbirleri alır.

(4) Asayiş ve güvenlikle ilgili olarak, kurumda meydana gelen olayın yatıştırılması ve gerekli tedbirlerin alınması için kurum dış güvenlik görevlilerinin de yetersiz kalması hâlinde, kurum en üst amirinin Cum-

huriyet başsavcılığı aracılığıyla yapacağı yazılı istem üzerine, kolluk kuvvetlerinden veya mahalli diğer kuvvetlerden ya da olayın kapsam ve mahiyetine göre diğer kamu kurum ve kuruluşlarından yardım alınabilir.

Kapıların açılmaması ve temasın önlenmesi

MADDE 45 - (1) Kapalı kurumlarda oda ve koridor kapıları kapalı tutulur. Kapılar aşağıdaki hâllerde açılır:

- a) Cezaevi tabibine, revir, hamam ve berbere gitme, başka odaya nakil,
- b) Hastane ve duruşmaya gönderme ve başka kuruma nakil,
- c) Salıverilme, ziyaret, arama, sayım, denetim, eğitim, öğretim, spor ve iyileştirme çalışmaları, kurumda çalıştırma,
- d) Kurullara çağırılma,
- e) Ölüm, deprem veya yangın gibi olağanüstü hâller,
- f) Kurum idaresince gerekli görülen hâller.

(2) Hükümlüler, yukarıda sayılan hâller dışında, diğer odalardaki hükümlüler ve kurum görevlileri ile temasta bulunamazlar.

(3) Odaların havalandırma bahçesine açılan kapılarının açılış ve kapanış saatleri, kurumların fiziki yapıları, kapasiteleri, mevcutları ve bölgenin coğrafi koşulları değerlendirilerek kurumun iç yönetmeliğinde düzenlenir.

Arama, güvenlik tatbikatı ve sayım

MADDE 46 - (1) Kurumlarda, oda ve eklentilerinde, hükümlünün üst ve eşyasında habersiz olarak her zaman arama yapılabilir. Kurumun tamamında her ay bir kez mutlaka arama yapılır. Oda ve eklentilerinde yapılacak aramalarda bir hükümlü hazır bulundurulur.

(2) Hükümlünün üzerinde, kuruma sokulması veya bulundurulması yasak madde veya eşya bulunduğu dair makul ve ciddi emarelerin varlığı ve kurum en üst amirinin gerekli görmesi hâlinde, çıplak olarak veya beden çukurlarında aşağıda belirtilen usullere göre arama yapılabilir.

a) Çıplak arama, hükümlünün utanma duygusunu ihlal etmeyecek şekilde ve kimsenin görmemesini sağlayacak tedbirler alınarak gerçekleştirilir,

b) Arama sırasında önce bedenin üst kısmındaki giysiler çıkarttırılır, bedenin alt kısmındaki giysiler üst kısmındaki giysiler giyildikten sonra çıkarttırılır. Bu giysiler de mutlaka aranır,

c) Çıplak arama sırasında bedene dokunulmaması için gerekli özen gösterilir. Aranılan kişinin beden çukurlarında bir şeyin bulunduğu dair makul ve ciddi emarelerin bulunması hâlinde öncelikle, hükümlüden madde veya eşyanın kendisi tarafından çıkartılması istenir, aksi hâlde bunun zor kullanılarak gerçekleştirileceği bildirilir. Beden çukur-

larındaki arama, cezaevi tabibi tarafından yerine getirilir,

d) Çıplak olarak arama, mümkün olan en kısa süre içinde bitirilir.

(3) Beden ve üst aramaları aynı cinsiyetten güvenlik ve gözetim görevlileri tarafından yapılır.

(4) Aramalar, gerektiğinde dış güvenlik görevlileri veya kolluk kuvvetleriyle ya da diğer kamu görevlilerince ortaklaşa gerçekleştirilebilir.

(5) Kurum en üst amiri, Cumhuriyet başsavcısına bilgi vermek suretiyle önceden hazırlanan olağanüstü hâl plânlarına göre kurumun fiziksel özelliği ve mevcudunu değerlendirerek, yılda en az iki kez olmak üzere uygun gördüğü zamanlarda diğer kamu görevlilerinin katılımıyla; isyan, firar, yangın ve benzeri olaylara karşı tatbikat yaptırır.

(6) Sayımlar, Tüzüğün 22 nci maddesinde belirtilen görevliler tarafından, dörtlü vardiya hizmetinin uygulandığı kurumlarda sabah, akşam ve gece olmak üzere günde üç kez, diğer vardiya hizmetlerinin uygulandığı kurumlarda ise her vardiya değişiminde yapılır.

(7) İdare tarafından uygun görülmesi durumunda, her zaman sayım yapılabilir. Olağanüstü durumlarda, kurum en üst amirinin talebi, Cumhuriyet başsavcısının oluru ile dış güvenlik görevlileri sayımlara katılabilir.

(8) Sayımlar, yatma plânları da göz önünde bulundurularak odalarda yapılır. Sayımın yapılış şekli, kurum güvenliğini tehlikeye düşürmeyecek biçimde odada bulunan hükümlülerin sayısı dikkate alınarak idare tarafından belirlenir.

(9) Arama ve sayımlar sırasında insan onuruna saygı esastır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Cezalar, Tedbirler ve İnfazla İlgili Kararlar

BİRİNCİ BÖLÜM

Hapis Cezalarının İnfazı

Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının infazı

MADDE 47 - (1) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası, hükümlünün hayatı boyunca devam eder. Bu ceza, aşağıda belirtilen esaslara göre infaz edilir:

a) Hükümlü, tek kişilik odada barındırılır,

b) Hükümlüye, günde bir saat açık havaya çıkma ve spor yapma hakkı tanınır,

c) Risk ve güvenlik gerekleri ile iyileştirme ve eğitim çalışmalarında gösterdiği gayret ve iyi hâle göre; hükümlünün, açık havaya çıkma ve spor yapma süresi uzatılabileceği gibi kendisi ile aynı ünitelerde kalan hükümlülerle temasta bulunmasına sınırlı olarak izin verilebilir,

d) Hükümlü yaşadığı yerin olanak verdiği ve idare ve gözlem kurulunun uygun göreceği bir sanat veya meslek etkinliğini yürütebilir,

e) Hükümlü, kurum idare ve gözlem kurulunun uygun gördüğü hâllerde ve onbeş günde bir kez olmak üzere (f) bendinde gösterilen kişilere, süresi on dakikayı geçmemek üzere telefon edebilir,

f) Hükümlüyü eşi, altsoy ve üstsoyu, kardeşleri ve vasisi, belirlenen gün, saat ve koşullar içerisinde onbeş günlük aralıklarla ve günde bir saati geçmemek üzere ziyaret edebilirler,

g) Hükümlü hiçbir suretle kurum dışında çalıştırılmaz ve kendisine izin verilmez,

h) Hükümlü kurum iç yönetmeliğinde belirtilenlerin dışında herhangi bir spor ve iyileştirme faaliyetine katılamaz,

ı) Hükümlünün cezasının infazına, hiçbir surette ara verilemez. Hükümlü hakkında uygulanacak tüm sağlık tedbirleri, tıbbî tetkik ve zorunluluklar hariç kurumlarda, mümkün olmadığı takdirde tam teşekküllü Devlet ya da üniversite hastanelerinin tek kişilik ve yüksek güvenli mahkûm koşullarında uygulanır.

Müebbet hapis cezası

MADDE 48 - (1) Müebbet hapis cezası, hükümlünün hayatı boyunca devam eder. Bu ceza, süreli hapis cezasına uygulanan infaz rejimine göre infaz edilir.

Süreli hapis cezası

MADDE 49 - (1) Süreli hapis cezası, kanunlarda aksi belirtilmeyen hâllerde bir aydan az, yirmi yıldan fazla olamaz.

(2) Hükmedilen bir yıl veya daha az süreli hapis cezası, kısa süreli hapis cezasıdır.

(3) Süreli hapis cezası, tüzükte belirtilen infaz rejimine göre yerine getirilir.

Kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırımlar

MADDE 50 - (1) Kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırımlar, 5237 sayılı Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) ilâ (f) bentlerine göre, suçlunun kişiliğine, sosyal ve ekonomik durumuna, yargılama sürecinde duyduğu pişmanlığa ve suçun işlendiği özelliklere göre mahkemece belirlenen yaptırım şekilleridir.

Seçenekli yaptırımlarda uygulanacak rejim

MADDE 51 - (1) Kısa süreli hapis cezası yerine hükmedilen adli para cezasının infazı:

a) 5237 sayılı Kanununun 50 nci maddesine göre hapis cezasına seçenek olarak mahkemece belirlenen adli para cezası, hükümde yer alan para miktarı Devlet Hazinesine ödenerek yerine getirilir,

b) Kesinleşen adli para cezasını içeren ilâm, Cumhuriyet başsavcılığına verilir. Cumhuriyet savcısı hapis cezasından çevrilen adli para cezasının otuz gün içinde ödenmesi için hükümlüye bir ödeme emri

tebliğ eder,

c) Hükümde, adlı para cezası taksidde bağlanmamış ise, otuz günlük süre içinde adlı para cezasının üçte birini ödeyen hükümlünün isteği üzerine geri kalan kısmının birer ay ara ile iki eşit taksitte ödenmesine imkan sağlanır. İlk taksidin süresinde ödenmemesi hâlinde, durum mahkemeye bildirilir. Cumhuriyet savcısının talebi üzerine mahkemece, kısa süreli hapis cezasının kısmen infazına karar verilir ve bu karar derhâl infaz edilir,

d) Hükümde adlı para cezası taksidde bağlanmış ise kararda belirtilen süreye göre infaz edilir. Otuz gün içinde ilk taksidin ödenmemiş olması hâlinde, durum mahkemeye bildirilir, kararda yer almamış olsa bile Cumhuriyet savcısının talebi üzerine hükmü veren mahkemece kısa süreli hapis cezasının tamamen infazına, sonraki bir taksitin ödenmemiş olması hâlinde ise kısmen infazına karar verilir ve bu karar derhâl infaz edilir,

e) Bu fıkra hükümlerine göre hapis cezasından adlı para cezasına çevrilip de ödenmeyen adlı para cezasının mahkemece hapis cezasına dönüştürülmesi hâlinde bu cezanın infazında koşullu salıverilme hükümleri uygulanır,

f) Bu fıkra hükümlerine göre çocuklar hakkında hapis cezasından adlı para cezasına çevrilen ancak ödenmeyen adlı para cezaları yeniden hapse dönüştürülemez. Bu cezalara ilişkin ilâm, tahsili için mahallin en büyük mal müdürlüğüne gönderilir. Bu makamlarca, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre adlı para cezası tahsil edilir. İlâmın gönderme tarihi esas alınmak suretiyle Cumhuriyet başsavcılığınca infaz defterindeki kayıt kapatılır ve mahkemesine bildirilir,

g) 5237 sayılı Kanununun 50 nci maddesinin dördüncü fıkrasına göre taksirli suçlardan dolayı hükmolunan hapis cezalarının adlı para cezasına çevrilmesi hâlinde, bu cezanın infazı hakkında da bu fıkra hükümleri uygulanır.

(2) Mağdurun veya kamunun uğradığı zararın giderilmesi yaptırımının infazı:

a) Mağdurun veya kamunun uğradığı zararın giderilmesi, suç nedeniyle uğranılan zararın aynen iade edilmesi, suçtan önceki hâle getirilmesi veya tazmin edilmesi suretiyle tamamen giderilmesi şeklinde yerine getirilir,

1. Zararın aynen iade edilmesi; hükümlünün işlediği suç nedeniyle haksız olarak ele geçirdiği şeyi aynen ya da satın almak suretiyle suçtan zarar görene iade etmesidir.

2. Suçtan önceki hâle getirme; suç nedeniyle verilen zararın, hükümlü tarafından ya da başkası aracılığıyla çalışmak, çalıştırılmak, tamir etmek veya buna benzer faaliyetlerle giderilmesidir.

3. Zararın tazmin edilmesi; suç nedeniyle verilen zararın bedelinin suçtan zarar görene ödenerek tazmin edilmesidir.

b) Mağdurun veya kamunun uğradığı zararın miktarı, mahkemece kararda belirtilmemiş ise, 5275 sayılı Kanununun 98 inci maddesine göre Cumhuriyet savcısının talebi ile uğranılan zararın tespiti mahkemeden istenir,

c) Mağdurun ya da kamunun uğradığı zararın tamamen giderilmesini içeren kesinleşmiş ilâm, Cumhuriyet başsavcılığına verilir. Cumhuriyet savcısı, zararın otuz gün içinde tamamen giderilmesini hükümlüye tebliğ eder,

d) Hükümlü adresine yapılan bu tebligatta gösterilen zararı, otuz günlük süre içinde tamamen gidermezse Cumhuriyet başsavcılığınca, durum hükmü veren mahkemeye bildirilir.

(3) Bir eğitim kurumuna devam etme yaptırımının infazı:

a) Bir eğitim kurumuna devam etme yaptırımının infazı, hükümlünün mahkeme kararıyla en az iki yıl süreyle, bir meslek veya sanat edinmeyi sağlamak amacıyla gerektiğinde barınma imkanı da bulunan eğitim kurumunda eğitime tabi tutulması suretiyle yerine getirilir,

b) Denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü ya da bürosu, ilgili kurumlarla işbirliği yaparak, bölgelerinde bulunan eğitim kurumlarını belirler ve mahkemelere verir,

c) Kesinleşen bir eğitim kurumuna devam etme yaptırımını içeren ilâm Cumhuriyet başsavcılığına verilir. Cumhuriyet başsavcılığınca ilâm denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğüne ya da bürosuna gönderilir. Bu birimlerce yapılacak tebligatta on gün içinde hükümlünün kararın infazı için başvurması istenir. Başvuru halinde hükümlüye eğitim kurumuna devam etme yaptırımının infaz şekli bildirilir. Hükümlünün, haklı, geçerli ve gerektiğinde belgelendirilebilen mazereti olmaksızın on gün içinde gelmemesi ve otuz gün içinde seçenek yaptırımın infazına başlanmaması hâlinde durum Cumhuriyet başsavcılığı aracılığı ile mahkemeye bildirilir.

(4) Belirli yerlere gitmekten veya belirli etkinlikleri yapmaktan yasaklanma yaptırımının infazı:

a) Belirli yerlere gitmekten veya belirli etkinlikleri yapmaktan yasaklanma yaptırımının infazı, hükümlünün mahkeme kararıyla mahkum olduğu hapis cezasının yarısından, bir katına kadar süreyle belirli yerlere gitmekten ya da belirli etkinlikleri yapmaktan yasaklanması şeklinde yerine getirilir,

b) Kesinleşen mahkeme kararında gösterilen belirli yerlere gitmekten veya belirli etkinliklere katılmaktan yasaklanma yaptırımını içeren ilâm Cumhuriyet başsavcılığına verilir. Cumhuriyet başsavcılığınca ilâm denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü ya da bürosuna gönderilir. Bu birim tarafından, yapılacak tebligatta on gün

içinde hükümlünün kararın infazı için başvurması istenir. Başvurması halinde hükümlüye belirli yerlere gitmekten veya belirli etkinliklere katılmaktan yasaklanma yaptırımının infaz şekli bildirilir. Hükümlünün haklı, geçerli ve gerektiğinde belgelendirilebilen mazereti olmaksızın on gün içinde gelmemesi ve otuz gün içinde seçenek yaptırımın infazına başlanmaması hâlinde durum Cumhuriyet başsavcılığı aracılığı ile mahkemeye bildirilir.

(5) Ehliyet ve ruhsat belgelerinin geri alınması, belli bir meslek ve sanatı yapmaktan yasaklanma yaptırımının infazı:

a) Ehliyet ve ruhsat belgelerinin geri alınması ile belli bir meslek ve sanatı yapmaktan yasaklanma yaptırımının infazı, mahkûm olunan cezanın yarısından bir katına kadar süreyle, hükümlünün ehliyet ve ruhsat belgelerinin geri alınması, belli bir meslek ve sanatı yapmaktan yasaklanması şeklinde yerine getirilir,

b) Kesinleşen ehliyet ve ruhsat belgelerinin geri alınması, belli bir meslek ve sanatı yapmaktan yasaklanma yaptırımını içeren ilâm, Cumhuriyet başsavcılığına verilir. Cumhuriyet başsavcılığınca, ilâm denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü ya da bürosuna gönderilir. Bu birim tarafından yapılacak tebligatta on gün içinde hükümlünün kararın infazı için başvurması istenir. Başvurması halinde hükümlüye belli bir meslek ve sanatı yapmaktan yasaklanma yaptırımının infaz şekli bildirilir. Hükümlünün haklı, geçerli ve gerektiğinde belgelendirilebilen mazereti olmaksızın on gün içinde gelmemesi ve otuz gün içinde seçenek yaptırımın infazına başlanmaması hâlinde durum Cumhuriyet başsavcılığı aracılığı ile mahkemeye bildirilir.

(6) Kamuya yararlı bir işte çalıştırma yaptırımının infazı:

a) Kamuya yararlı bir işte çalıştırma; hükümlünün, bir kamu kurumu veya kuruluşunda belirli hizmetlerde, mahkûm olunan cezanın yarısından bir katına kadar süreyle ve gönüllü olmak koşuluyla ücretsiz olarak çalıştırılmasıdır,

b) Denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü ya da bürosu, bölgesinde bulunan kamu kurum ve kuruluşlarında hükümlülerin ne suretle çalıştırabileceklerine ilişkin olarak bilgi alırlar ve hizmetler listesini oluştururlar. Bu listeler mahkemeye verilir. Mahkeme bu listelerden uygun gördüğü hizmeti ve süresini hükümlüye önerir ve bunu reddetme hakkına sahip olduğunu hatırlatır,

c) Diğer bir hapis cezasına hükmedildiğinde kamu yararına çalıştırma kararı verilemez,

d) İki yıl veya daha az süre ile hapis cezasına mahkûm olanlardan, hükümlülük süresinin yarısını iyi hâlle geçirenlerin, istekleri bulunmak koşuluyla kendilerinin veya yasal temsilcilerinin veya Cumhuriyet başsavcılığının istemi üzerine, mahkûmiyet sürelerinin geriye kalan yarısını kamuya yararlı bir işte çalıştırılmasına mahkemece karar

verilebilir,

e) Çalışma süresinin hesabında hükümlünün çalıştığı kurumun bu konudaki mevzuatı esas alınır,

f) Kesinleşen kamuya yararlı bir işte çalışma yaptırımını içeren ilâm Cumhuriyet başsavcılığına verilir. Cumhuriyet başsavcılığınca ilâm, denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü ya da bürosuna gönderilir. Bu birim tarafından, yapılacak tebligatta on gün içinde hükümlünün kararın infazı için başvurması istenir. Hükümlünün haklı, geçerli ve gerektiğinde belgelendirilebilen mazereti olmaksızın on gün içinde gelmemesi ve otuz gün içinde seçenek yaptırımın infazına başlanmaması hâlinde durum Cumhuriyet başsavcılığı aracılığı ile mahkemeye bildirilir.

(7) Hükmedilen seçenekli yaptırımın hükümlünün elinde olmayan nedenlerle yerine getirilememesi durumunda, yaptırım, hükmü veren mahkemece değiştirilir.

Özel infaz usulleri

MADDE 52 - (1) Hafta sonu veya geceleri infaz:

a) 5275 sayılı Kanununun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine göre altı ay veya daha az süreli hapis cezasının infazı aşağıdaki şekilde yapılır;

1. Hükümlü, her hafta cuma günleri saat 19.00'da kuruma girmek ve pazar günleri de aynı saatte kurumdan çıkmak suretiyle cezası hafta sonları infaz edilir.

2. Hükümlü her gün saat 19.00'da kuruma girmek ve ertesi gün de saat 07.00'de kurumdan çıkmak suretiyle cezası geceleri infaz edilir.

3. Bu hükümlüler, kurumlarda diğerlerinden ayrı yerlerde barındırılır.

4. Cezanın bu şekilde çektirilmesine karar verilenler hakkında koşullu salıverilme hükümleri uygulanmaz.

b) Hükümlü, bu fıkrada belirtilen yükümlülüklere uymaması hâlinde, durum, kurum tarafından Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir.

(2) Konutta infaz:

a) 5275 sayılı Kanununun 110 uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre altı ay ve daha az süreli hapis cezalarının konutta infazı aşağıdaki şekilde yapılır,

1. Bu cezalara ilişkin ilâmlar, Cumhuriyet başsavcılıklarınca infaz amacıyla denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü ya da bürosuna gönderilir ve cezalar bu birimler tarafından infaz edilir.

2. Konutta infaz hükümlünün mahkemeye beyan etmiş olduğu yerleşim yerinde yapılır.

3. Cezanın bu şekilde çektirilmesine karar verilenler hakkında koşullu salıverilme hükümleri uygulanmaz.

b) 5275 sayılı Kanununun 110 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına göre üç yıl ve daha az süreli hapis cezalarının konutta infazı aşağıdaki şekilde yapılır,

1. Bu cezalara ilişkin ilâmlar, Cumhuriyet başsavcılıklarınca infazı amacıyla denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü ya da bürosuna gönderilir ve cezalar bu birimler tarafından infaz edilir.

2. Konutta infaz hükümlünün mahkemeye beyan etmiş olduğu yerleşim yerinde yapılır.

3. Cezanın bu şekilde çektirilmesine karar verilenler hakkında kollu salıverilme hükümleri uygulanır.

c) Cezaları konutta infaz edilen hükümlülerin meşru ve kabul edilebilir mazeretine binaen konuttan geçici süreli ayrılmayı gerektiren sebeplerin ortaya çıkması hâlinde, bu durum denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü ya da bürosuna hükümlü tarafından yazılı olarak bildirilir. Talep, Cumhuriyet savcısı tarafından değerlendirilir,

d) Cezaları konutta infaz edilen hükümlülerin talepleri hâlinde konutlarının değiştirilmesine, Cumhuriyet savcısının talebi ile mahkeme tarafından karar verilebilir,

e) Hükümlünün konutta infazın gereklerine uyup uymadığı denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü ya da bürosu tarafından değerlendirilir. Hükümlünün yükümlülüklerine aykırı hareket etmesi hâlinde durum, Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir.

(3) Bu infaz usulünün gereklerine geçerli bir mazeret olmaksızın uyulmaması hâlinde, cezanın baştan itibaren kurumda çektirilmesine karar verilir.

(4) Bu madde hükümlerine göre verilen kararlara itiraz yolu açıktır.

İKİNCİ BÖLÜM

Erteleme

Ertelenen hapis cezasının infazı

MADDE 53 - (1) 5237 sayılı Kanununun 51 inci maddesine göre, hapis cezası ertelenen hükümlünün denetim süresi içinde kasıtlı bir suç işlemesi veya kendisine yüklenen yükümlülüklerle, hâkimin uyarısına rağmen uymamakta ısrar etmesi nedeniyle; ertelenen hapis cezasının kısmen veya tamamen kurumda çektirilmesine karar verilmesi hâlinde, ceza durumlarına uygun kurumlarda çektirilir.

(2) Cezanın ertelenmesi, mağdurun veya kamunun uğradığı zararın, aynen iade, suçtan önceki hâle getirme veya tazmin suretiyle, tamamen giderilmesi koşuluna bağlı tutulmuşsa, koşul gerçekleşmeye kadar durumlarına uygun kurumlarda, cezanın infazına devam edilir. Koşulun yerine getirilmesi hâlinde, hâkim kararıyla hükümlü kurumdan derhâl salıverilir.

Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi

MADDE 54 - (1) Akıl hastalığına tutulan hükümlünün cezasının infazı geriye bırakılır ve hükümlü, iyileşinceye kadar 5237 sayılı Kanunun 57 nci maddesinde belirtilen sağlık kurumunda koruma ve tedavi altına alınır. Sağlık kurumunda geçen süreler ceza infaz kurumunda geçmiş sayılır.

(2) Diğer hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının hükümlülere ayrılan bölümlerinde devam olunur. Ancak bu durumda bile hapis cezasının infazı, hükümlünün hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa cezanın infazı, hükümlü iyileşinceye kadar geri bırakılır.

(3) Yukarıdaki fıkralarda belirtilen geri bırakma kararı, Adli Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca verilir. Geri bırakma kararı, hükümlünün tâbi olacağı yükümlülükler belirtmek suretiyle kendisine ve yasal temsilcisine tebliğ edilir. Hükümlünün geri bırakma süresi içinde bulunacağı yer, kendisi veya yasal temsilcisi tarafından ilgili Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir. Hükümlünün sağlık durumu, geri bırakma kararını veren Cumhuriyet başsavcılığınca veya onun istemi üzerine, bulunduğu veya tedavisinin yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca, sağlık raporunda belirtilen sürelerle, bir süre bulunmadığı takdirde üçer aylık dönemlere göre bu fıkrada yazılı usule uygun olarak incelettilir. İnceleme sonuçlarına göre geri bırakma kararını veren Cumhuriyet başsavcılığınca, geri bırakmanın devam edip etmeyeceğine karar verilir. Geri bırakma kararını veren Cumhuriyet başsavcılığının istemi üzerine, hükümlünün izlenmesine yönelik tedbirler, bildirim yapıldığı yerde bulunan kolluk makam ve memurlarınca yerine getirilir. Bu fıkrada yazılı yükümlülüklerle aykırı hareket edilmesi hâlinde geri bırakma kararı, kararı veren Cumhuriyet başsavcılığınca kaldırılır. Bu karara karşı infaz hâkimliğine başvurulabilir.

(4) Hapis cezasının infazı, gebe olan veya doğurduğu tarihten itibaren altı ay geçmemiş bulunan kadınlar hakkında geri bırakılır. Çocuk ölmüş veya anasından başka birine verilmiş olursa, doğumdan itibaren iki ay sonra ceza infaz olunur.

Hükümlünün istemiyle infazın ertelenmesi

MADDE 55 - (1) Üç yıl ve daha az süreli hapis cezalarının derhâl infazının, hükümlü veya ailesi için mahkûmiyetin amacı dışında ağır bir zarara neden olacağı anlaşılırsa, hükümlünün istemi üzerine infazı Cumhuriyet başsavcılığınca ertelenebilir. Erteleme süresi altı ayı geçemez.

(2) Üç yıl ve daha az süreli hapis cezaları; hükümlünün yüksek öğ-

renimini bitirebilmesi, ana, baba, eş veya çocuklarının ölümü veya adı geçenlerin sürekli hastalık veya malûllükleri nedeniyle ailenin tarım topraklarının işlenebilmesinin olanaksız hâle gelmesi veya hükümlünün hastalığının sürekli bir tedaviyi gerektirmesi gibi zorunlu ve çok ivedi hâllerde, Cumhuriyet başsavcılığınca altı ayı geçmeyen sürelerle ara verilerek infaz edilebilir. Ancak bu ara verme iki defadan fazla olamaz.

(3) Erteleme isteminin kabulü, güvence gösterilmesine veya diğer bir koşula bağlanabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Adlî Para Cezasının İnfazı

Adlî para cezasının infazı

MADDE 56 - (1) Adlî para cezası, beş günden az ve kanunlarda aksine hüküm bulunmayan hâllerde yediyüzotuz günden fazla olmak üzere belirlenen tam gün sayısının, bir gün karşılığı olarak takdir edilen miktar ile çarpılması suretiyle hesaplanan meblağın hükümlü tarafından Devlet Hazinesine ödenmesinden ibarettir.

(2) Adlî para cezasını içeren ilâm, Cumhuriyet başsavcılığına verilir. Cumhuriyet savcısı, ilâmda belirtilen ödeme şekline göre, adlî para cezasının otuz gün içinde ödenmesi için hükümlüye 5275 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca bir ödeme emri tebliğ eder. Ancak, kurumda bulunan ve kanun hükümlerine göre vasi atanması zorunlu olan hükümlülere yapılacak tebligat, vasilerine yapılır.

(3) Çocuklar hakkında hükmedilen; adlî para cezası ile hapis cezasından çevrilen adlî para cezasının ödenmemesi hâlinde, bu cezalar hapse çevrilemez. Bu takdirde onuncu fıkra hükmü uygulanır.

(4) Hükümde, adlî para cezası takside bağlanmış ise, kararda belirtilen süreye göre infaz edilir. Otuz gün içinde ilk taksidin ödenmemiş olması hâlinde veya taksitlerden birisinin hükümde gösterilen süre içerisinde ödenmemesi hâlinde, adlî para cezası, Cumhuriyet savcısının kararı ile gösterilen gün karşılığı miktar esas alınarak hapse çevrilir.

(5) Hükümde, adlî para cezası takside bağlanmamış ise, bir aylık süre içinde adlî para cezasının üçte birini ödeyen hükümlünün isteği üzerine geri kalan kısmının birer ay ara ile iki eşit taksitte ödenmesine izin verilir. İlk taksitin süresinde ödenmemesi hâlinde, verilen ikinci takside ilişkin izin hükümsüz kalır. Ödenmeyen adlî para cezası, Cumhuriyet savcısının kararı ile gösterilen gün karşılığı miktar esas alınarak hapse çevrilir.

(6) Adlî para cezasının hapse çevrileceği mahkeme ilâmında yazılı olmasa bile dört ve beşinci fıkra hükümleri Cumhuriyet başsavcılığınca uygulanır.

(7) Adlî para cezası yerine çektirilen hapis süresi üç yılı geçemez.

Birden fazla hükümle adli para cezalarına mahkûmiyet hâlinde bu süre beş yılı geçemez.

(8) Hükümlü, hapis yattığı günlerin dışındaki günlere karşılık gelen parayı öderse hapisten çıkartılır.

(9) 5237 sayılı Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi saklı kalmak üzere, adli para cezasından çevrilen hapsin infazı ertelenemez ve bunun infazında koşullu salıverilme hükümleri uygulanamaz. Hapse çevrilmiş olmasına rağmen hak yoksunlukları bakımından esas alınacak olan adli para cezasıdır.

(10) İnfaz edilen hapsin süresi, adli para cezasını tamamıyla karşılamamış olursa, geri kalan adli para cezasının tahsili için ilâm, Cumhuriyet başsavcılığınca mahallin en büyük mal memuruna gönderilir. Bu makamlarca, 6183 sayılı Kanuna göre, kalan adli para cezası tahsil edilir. Mahallin en büyük mal memuruna gönderme tarihi esas alınarak Cumhuriyet başsavcılığınca infaz defterindeki kaydı kapatılır ve mahkemesine bildirilir.

(11) 5237 sayılı Kanun dışındaki diğer kanunlara göre; gün karşılığı olarak miktarı belirtilmeyen ilâmlardaki adli para cezaları ödenmemesi hâlinde Cumhuriyet başsavcılığınca bir gün karşılığı yüz Türk Lirası hesabı ile hapse çevrilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Güvenlik Tedbirleri

Belli hakları kullanmaktan yoksun bırakılma

MADDE 57 - (1) Belli hakları kullanmaktan yoksun bırakılma, kasten işlemiş olduğu bir suçtan dolayı hapis cezasına mahkûmiyetin kanunî sonucu olarak kişi hakkında uygulanan 5237 sayılı Kanununun 53 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ilâ (e) bentlerinde sayılan tedbirlerdir.

(2) Belli hakları kullanmaktan yoksun bırakılma tedbirleri aşağıda belirtilen esaslara göre yerine getirilir:

a) Mahkemece Cumhuriyet başsavcılığına gönderilen ilâm, infaz defterine kaydedilerek infaza başlama ve bitiş tarihleri yazılır. Ancak bu tedbirlerin infazına, mahkûmiyetin kanunî sonucu olarak hapis cezasının infazına başlama tarihi ile birlikte başlanır,

b) Cumhuriyet başsavcılığınca, hapis cezasının infazına başlanacağı tarih de dikkate alınarak, bu tedbir içeren ilâmın içeriği, tedbirin konusu ve niteliğine göre ilgili kurum ve kuruluşlar ile kolluğa bildirilir. Cumhuriyet başsavcılığınca, ayrıca infaza başlama ve bitiş tarihleri de bildirilir,

c) 5237 sayılı Kanununun 53 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ilâ (e) bentlerinde belirtilen yoksun bırakılma konusu faaliyet ve görevlerle ilgili olarak, tedbirin infazının tamamlanmasından sonra hükümlünün

bu faaliyet ve görevlerde bulunabilmesi, 5352 sayılı Adlî Sicil Kanunu hükümlerine göre temin edeceği adlî sicil kaydının ilgili yere ibrazı ile mümkündür.

(3) 5237 sayılı Kanununun 53 üncü maddesinin beşinci ve altıncı fıkralarına göre hükmedilen tedbirler, 5275 sayılı Kanununun 104 üncü maddesine göre denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü ya da büroları tarafından yerine getirilir.

Eşya ve kazanç müsadereci

MADDE 58 - (1) 5237 sayılı Kanununun 54 ve 55 inci maddelerine göre mahkemece hükmedilen eşya veya kazanç müsaderecine ilişkin mahkûmiyet hükümlerinin infazının esas ve usulleri yönetmelikte düzenlenir.

Çocuklara özgü güvenlik tedbirleri

MADDE 59 - (1) 5237 sayılı Kanununun 56 ncı maddesinde belirtilen çocuklara özgü güvenlik tedbirleri, 3/7/2005 tarih ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununda gösterilen esas ve usullere göre infaz edilir.

Akıl hastalarına özgü güvenlik tedbirleri

MADDE 60 - (1) Mahkemece, akıl hastalarına özgü güvenlik tedbirini içeren ilâm, Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir. Bu ilâm, Cumhuriyet başsavcılığınca ayrı bir infaz defterine kaydedilir. Bu tedbir, 5237 sayılı Kanununun 57 nci maddesinde belirtilen esas ve usullere göre infaz edilir.

Mükerrirlere özgü güvenlik tedbirleri

MADDE 61 - (1) 5237 sayılı Kanununun 58 inci maddesine göre haklarında tekerrür hükmü uygulanan hükümlülerin cezası, mükerrirlere özgü infaz rejimine göre çektirilir.

(2) Mükerrirlere özgü infaz rejimi, 5275 sayılı Kanununun 108 inci maddesinin bir ilâ üçüncü fıkrasında gösterilen esas ve usullere göre yerine getirilir.

(3) 5275 sayılı Kanununun 108 inci maddesinin dört ilâ altıncı fıkralarına göre hükmedilen denetimli serbestlik tedbirleri, aynı Kanununun 104 üncü maddesine göre denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlükleri ya da büroları tarafından yerine getirilir.

Sınır dışı edilme

MADDE 62 - (1) 5237 sayılı Kanununun 59 uncu maddesine göre sınır dışı işlemi uygulanabilecek hükümlüler hakkında aşağıdaki esaslar uygulanır :

a) Mahkemece sınır dışı işlemi uygulanabilecek ilâm Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir. Cumhuriyet başsavcılığınca, bu ilâm infaz defterine kaydedilir ve o yer en üst emniyet makamına gönderilir,

b) Kurumdan salıverilmeden önce kurum idaresince o yer en üst emniyet makamına hükümlünün salıverileceği tarih bildirilir. Salıverilme tarihinde hükümlü sınır dışı işlemlerine esas olmak üzere kolluğa teslim edilir,

c) Kanun hükümlerine ve durumlarına göre kurumda barındırılmayan hükümlüler hakkında sınır dışı edilmeye ilgili işlemler emniyet makamlarınca yürütülür.

(2) Bu maddeye göre hükümlüler hakkında sınır dışı edilme işlemleriyle ilgili gerekli değerlendirmeler İçişleri Bakanlığınca yapılır.

Tüzel kişiler hakkında güvenlik tedbirleri

MADDE 63 - (1) Tüzel kişiler hakkında güvenlik tedbirleri, kasıtlı bir suçtan dolayı mahkûmiyet hâlinde 5237 sayılı Kanununun 60 ıncı maddesinde yazılı olan tedbirlerdir.

(2) Tüzel kişiler hakkında güvenlik tedbirleri aşağıda belirtilen esaslara göre yerine getirilir.

a) Mahkemece Cumhuriyet başsavcılığına gönderilen ilâm, infaz defterine kaydedilir,

b) Cumhuriyet başsavcılığınca, güvenlik tedbirini içeren bu ilâm, tedbirin niteliğine göre tüzel kişiliğin faaliyetine izni vermeye yetkili makamlara bildirilir. Bu makamlarca yargı kararının gereği yerine getirildikten sonra, durum Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir ve ilâm iade edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM İnfazla İlgili Kararlar

İnfaz sırasında verilecek kararlar

MADDE 64 - (1) Cezaların infazı sırasında; mahkûmiyet hükmünün yorumunda veya çektirilecek cezanın hesabında duraksamaya düşülmesinde, birden fazla hükümdeki cezaların toplanmasında, hastanede geçen sürenin cezadan indirilmesinde veya infaz sırasında verilecek kararların mercii ve usulünde 5275 sayılı Kanununun 98 ilâ 101 inci maddesi hükümleri uygulanır.

(2) Kuruma, hükümlü hakkında birden fazla mahkûmiyet hükmü içeren ilâm gönderildiği takdirde, 5275 sayılı Kanuna göre işlem yapmak üzere durum Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir.

(3) Cezanın infazını durdurmak için hükümlü, hastalığa kasten neden olmuşsa, hastanede geçen süre cezadan indirilmez. Bu hâlde durum, kurum tarafından Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

**Ceza İnfaz Kurumlarına Kabul, Gözlem ve Sınıflandırma,
Hükümlülerin Beslenmesi, Giydirilmesi ve Barındırılması**

BİRİNCİ BÖLÜM

Ceza İnfaz Kurumlarına Kabul

Yakalama emri

MADDE 65 - (1) Hükümlü, hapis cezası veya güvenlik tedbirinin infazı için gönderilen çağrı kâğıdının tebliği üzerine on gün içinde gelmez, kaçar ya da kaçacağına dair şüphe uyandırırorsa, Cumhuriyet savcısı yakalama emri çıkarır.

(2) Üç yıldan fazla hapis cezalarının infazı için doğrudan yakalama emri çıkarılır.

Cumhuriyet başsavcılığınca yapılacak işlemler

MADDE 66 - (1) Hapis cezasını içeren kesinleşmiş mahkûmiyet kararları, mahkemece Cumhuriyet başsavcılığına verilir. Mahkûmiyet kararının kesinleşme şerhinde;

- a) Mahkûmiyetin hangi hükümlü hakkında verildiği ve hangi ceza veya tedbirin infazına ilişkin olduğu,
- b) Kararın kesinleşme şekli ve tarihi,
- c) Cumhuriyet başsavcılığına infaz için kararın gönderiliş tarihi,
- d) Mahkûmiyet kararı birden çok hapis cezasını içeriyorsa;
 1. Süreli hapis cezalarında bunların toplamı,
 2. Süreli hapis cezası, müebbet hapis cezası veya ağırlaştırılmış müebbet hapis cezalarında bunlardan hangilerinin infaz edileceği, gösterilir.

(2) Cumhuriyet başsavcılığınca mahkeme tarafından gönderilen ve birinci fıkrada sayılan hususları içeren ilâm, geciktirilmeksizin ilgisine göre infaz veya denetimli serbestlik genel defterine kaydedilir. İlâmdeki cezanın süresi gözetilerek hükümlü hakkında çağrı kâğıdı veya yakalama emri çıkarılır.

(3) Kuruma alındıktan sonra Cumhuriyet başsavcılığınca hükümlüye bir süre belgesi verilir. Düzenlenecek bu belgede hükümlünün:

- a) Kimlik, tebligat ve iletişim bilgileri,
- b) İnfaz defteri numarası,
- c) Kuruma alındığı tarih,
- d) Tutuklulukta veya göz altında geçirdiği süre,
- e) Ceza süresi, hakederek ve koşullu salıverileceği tarih,
- f) Cezanın hangi hükme ilişkin olduğu, belirtilir.

Kuruma alınma ve kayıt işlemleri

MADDE 67 - (1) Haklarında kesinleşmiş hapis cezasını içeren

mahkûmiyet ve ödenmeyen adlî para cezalarının hapse çevrilmesine ilişkin karar bulunanlar, Cumhuriyet başsavcılığının yazılı emriyle kuruma gönderilir.

(2) Kuruma alınan hükümlülerin adı ve soyadı, işledikleri suç, cezalarının türü ve süresi, mahkûmiyet ilâmının tarih ve numarası ve infaza başlandığı gün "hükümlü kayıt defteri"ne kayıt olunur. Bu defterdeki sıra numarası, hükümlünün numarasını oluşturur.

(3) Tanıya yönelik olarak hükümlülerin parmak ve avuç içi izleri alınır, fotoğrafları çekilir, kan grupları, vücutlarının dış özellikleri ve ölçüleri belirlenir. Bu amaçla, gerektiğinde teknik ve tıbbî konularda, Cumhuriyet başsavcılığının talebi ile dış güvenlik görevlileri ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarından yardım alınabilir.

a) Kayıt altına alınan bu bilgiler, hükümlünün kişisel dosyasında veya elektronik ortamda saklanır. Bu bilgiler, kanunların zorunlu kıldığı hâller dışında hiçbir kurum ve kişiye verilemez. Talep hâlinde, bilgi veya kayıtların verilip verilmeyeceği Cumhuriyet başsavcılığınca değerlendirilir ve yerine getirilir,

b) Firar veya asayiş olaylarının önlenmesi amacıyla hükümlülerin; kimlik bilgileri, fotoğrafı, kişisel veya fiziksel özelliklerine ait bilgiler aynı kurumda görevli dış güvenlik görevlileri ile bu görevlilerin bağlı bulunduğu kuruma verilebilir. Ancak bu durumda verilen bilgiler amaç dışında kullanılamaz.

(4) Hükümlüler hakkında üst ve eşyası arandıktan sonra aşağıdaki işlemler yapılır:

a) Kuruma gelen her hükümlü kabul odasına alınır. Bu süre içerisinde hükümlünün kuruma uyumuna yönelik yardım yapılarak, gerekli olan bilgiler sözlü ve yazılı olarak kendisine bildirilir. Kabul odasına alınan hükümlü burada en çok üç gün kalır,

b) Kabul odasında geçen süre içerisinde cezaevi tabibi tarafından muayeneleri yapılır ve muayene sonucu sağlık fişine kaydolunur,

c) Muayene sonucunda, kurumda tedavisi mümkün olmayan veya bulaşıcı bir hastalığı veya cezasının infazına engel herhangi bir maluliyeti olduğu tespit edilenler, kurum en üst amiri tarafından derhâl Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir,

d) Kabul odasında bulunan hükümlülerin okuma, yazma ve öğrenim durumları öğretmen tarafından belirlenir,

e) Hükümlülerin bir meslek ve sanatı olup olmadığı, var ise seviyesi, atölye şefi tarafından belirlenir,

f) Psiko-sosyal yardım servisi görevlileri tarafından hükümlüye ilişkin ilk bilgiler alınır,

g) Her hükümlünün odaya gönderilmeden önce yıkanması sağlanır,

h) Her hükümlüye kurumunda çekilmiş fotoğrafı bulunan bir "hü-

kümlü kimlik belgesi" verilir.

(5) Kabul odasındaki işlemler bitirildikten sonra hükümlü suç grubuna uygun odaya yerleştirilir.

Hükümlüler ile yakınları ve ilgililerin bilgilendirilmesi

MADDE 68 - (1) Hükümlülere, kuruma alındıklarında uygulanacak iyileştirme çalışmaları, disiplin suçları ve cezaları, bilgi edinme ve şikâyet yolları, hak ve sorumlulukları gibi konular ile kurumdaki yaşam biçimine uyum sağlamaları için gereken bilgiler, kurum yöneticileri tarafından sözlü olarak anlatılır ve yazılı olarak tebliğ olunur. İnfaz sonrası koruma ve yardım konusunda ayrıca bilgi verilir. Türkçe bilmeyen yabancı uyruklu hükümlülere kendi dilinde, mümkün olmadığında İngilizce, Fransızca veya Almanca olarak bildirilir. Duyma ve konuşma engellilere işaret diliyle anlatılır. Görme engellilere ise kendi alfabeleri ile yazılmış kitapçık verilir.

(2) Hükümlüye, kurum en üst amirine veya görevlendirdiği bir personele, talep veya şikâyetlerini her gün bildirme olanağı tanınır. Talep veya şikâyetler, ilgisine veya konusuna göre yargı mercilerine veya diğer yetkili makamlara iletilir. Talep veya şikâyet konusu başvurunun sonucu hakkında hükümlü, geciktirilmeden bilgilendirilir.

(3) Hükümlünün kuruma alınmasında, başka kuruma naklinde ve hastaneye yatırılmasında, isteği üzerine ailesine veya gösterdiği kişilere durum bildirilir.

a) Hükümlü yabancı uyruklu ise, kendisine uyruğu olduğu devletin diplomatik temsilcilik veya konsolosluğuna durumun bildirilmesini isteyip istemediği sorulur. Bildirimi yazılı olarak istememesi hâlinde, bu isteği bir tutanağa bağlanır ve kendisine imzalatılır. Aksi hâlde durum, uyruğu olduğu devletin diplomatik temsilcilik veya konsolosluğuna bildirilir,

b) Yabancı uyruklu hükümlünün uyruğu olduğu devletin Türkiye'de yerleşik diplomatik temsilcilik veya konsolosluğunun bulunmaması hâlinde, hükümlünün yazılı olarak karşı çıkmaması koşuluyla durum, Cumhuriyet başsavcılığı aracılığıyla Dışişleri Bakanlığına bildirilir.

(4) Askerlik çağına giren, hâlen silâh altında bulunan kişilerin kuruma alınmalarında, başka kuruma nakillerinde veya kurumda iken askerlik çağına girmeleri veya salıverilmeleri hâlinde durum, kayıtlı buldukları askerlik şubesine bildirilir.

(5) Hükümlünün ölümü hâlinde bildirimle ilgili yukarıdaki hükümler uygulanır ve ayrıca durum ailesine derhâl bildirilir.

Kuruma yerleştirme

MADDE 69 - (1) Hükümlülerin kuruma yerleştirilmesi, 5275 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinde belirtilen gruplandırmalara uygun

olarak yapılır. Bu yerleştirmede aşağıda sayılan ilkeler uygulanır:

- a) Hükümlü kadın ve erkekler, mümkün olduğu kadar ayrı kurumlarda bulundurulur. Aynı kurumda barındırılmaları zorunlu ise, kadın ve erkekler için bölümler birbirlerinden tamamen ayrılır,
- b) Hükümlü çocuklar ve gençler öncelikli olarak kendilerine ait kurumlarda, mümkün olmadığı takdirde diğerlerinden tamamen ayrı bölümlerde barındırılır,
- c) Hükümlüler, tutuklulardan ayrı kurumlarda veya tamamen ayrı bölümlerde bulundurulur,
- d) Genel kolluk hizmetlerinde veya diğer kamu görevlerinde çalışmış hükümlüler, kurumların ayrı bir bölümünde barındırılır,
- e) Cinsel yönelimi farklı hükümlülerin diğerlerinden ayrı odalarda kalmaları sağlanır.

Hükümlünün bakıma muhtaç çocuklarının barındırılması

MADDE 70 - (1) Anaları hükümlü olup da dışarıda korumasına bırakılacak kimsesi bulunmayan sıfır-altı yaş grubundaki çocuklar, analarının yanında kalabilirler. Bu çocuklar gündüzleri kurum bünyesindeki veya Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu veya diğer kurum ve kuruluşlara ait kreş ve gündüz bakımevlerinde barındırılırlar.

(2) Analarının yanında kalan çocuklara, yaş ve durumlarına ve ihtiyaçlarına göre yiyecek ve içecek verilir.

(3) Üç yaşını doldurmuş çocuklar, kurumda bulunan psiko-sosyal yardım ve sağlık servisinin önerisi, Cumhuriyet savcısının talebi ve hâkim kararıyla çocuk yuvalarına veya yetiştirme yurtlarına yerleştirilebilirler. Bu çocukların belirlenecek bir program ve usule göre zaman zaman analarıyla temasları sağlanır.

(4) Altı yaşını doldurmuş çocukların menfaati de göz önünde tutularak kurum dışında barındırılacakları yerler, ilgili mevzuat hükümlerine göre belirlenir

Hükümlünün kişisel eşyasının korunması

MADDE 71 - (1) Hükümlünün beraberinde getirmiş olduğu eşya ve elbiseler temizlendikten sonra bir paket yapılır ve ambar memuruna teslim edilir. Ambar memuru, her paket için üçer nüsha olarak bir makbuz düzenler ve eşyanın sayı ve çeşitlerini kaydederek imzalar. Makbuzlardan birisi hükümlüye verilir, birisi eşya paketi üzerine iliştilir, diğeri de dipkoçanında kalır.

Hükümlülere ait kıymetli eşyanın korunması

MADDE 72 - (1) Hükümlülerin beraberinde getirdikleri yüzük, kolye, bilezik ve benzeri kıymetli eşya, özellikleri tam olarak belirlenerek kurum en üst amirinin görevlendirdiği bir memurun gözetiminde emanet para memuruna teslim edilir. Teslimde hazır bulunanlar, teslim

alınan bu kıymetli eşyanın dökümünü içeren üçer nüsha tutanak düzenler ve hükümlüye imzalatılır. Tutanağa bağlanan kıymetli eşya bir torba ya da zarfa tutanakla birlikte konulmak suretiyle kapatılır ve mühürlenir. Tutanaklardan birisi hükümlüye verilir, diğeri ise defterinde saklanır.

(2) Birinci fıkra hükmüne göre hükümlüden teslim alınan kıymetli eşya, bu amaçla tahsis edilen kasada saklanır.

Hükümlülerin emanete alınan kişisel paraları

MADDE 73 - (1) Hükümlülerin beraberinde getirdikleri ya da adlarına gelen paralar Bakanlık tarafından belirlenen bir bankada bunlar için açılan, ortak cari hesaba yatırılır. Yabancı paralardan bankada hesap açtırılmayanlar hakkında 72 nci maddenin ikinci fıkra hükmü uygulanır.

(2) Bu paralarla ilgili hususlar kurum en üst amirince görevlendirilecek memur tarafından tutulacak özel bir deftere yazılır.

(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte gösterilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Gözlem ve Sınıflandırma

Hükümlülerin gözlem ve sınıflandırılması

MADDE 74 - (1) Hükümlülerin gözlem ve sınıflandırılması aşağıdaki esaslara göre yapılır:

a) Hükümlülerin kişisel özellikleri, bedensel, aklî ve sağlık durumları, suç işlemeden önceki yaşamları, sosyal çevre ve ilişkileri, sanat ve meslek faaliyetleri, ahlâkî eğilimleri, suça bakış açıları, hükümlülük süreleri ve suç türleri belirlenerek, durumlarına uygun kurumlara ayrılmaları ve bunlara göre belirlenecek infaz ve iyileştirme rejimi; gözlem, inceleme ve değerlendirme yöntemiyle çalışan gözlem ve sınıflandırma merkezlerinde veya kapalı kurumların bu hizmete ayrılan bölümlerinde yapılır. Hükümlüler, işledikleri suç tiplerine, gösterdikleri eğilimlere, tutum ve davranışları nedeniyle sıkı gözetim ve denetim altında bulundurulmaları gerekip gerekmediğine göre yüksek güvenlikli kurumlara veya normal güvenlikli kurumlara veya diğer kurumlara gönderilir,

b) Bu merkezlerde; mümkün olduğunca kriminoloji, penoloji, davranış bilimleri, adalet psikolojisi veya ceza hukuku alanında bilgi ve deneyime sahip yöneticiler, psikiyatri uzmanı, cezaevi tabibi, adli tıp uzmanı, psikolog, pedagog, çocuk gelişimcisi, sosyal çalışmacı, psikolojik danışman, rehberlik uzmanı ve öğretmen gibi uzman görevliler ile diğer kurum görevlileri bulundurulur,

c) Kadın, çocuk ve genç hükümlüler ile ilgili gözlem ve sınıflan-

dırma, gerekli görülen yer veya bölgelerdeki ayrı gözlem ve sınıflandırma merkezlerinde veya bunların bulunmadığı hâlde kadın, çocuk ve kadın ve erkek gençlik kapalı kurumların bu hizmete ayrılan bölümlerinde yerine getirilir,

d) Hükümlülerin gözlemleri, gözlem kurulunca kuruma kabul tarihinden başlayarak tek kişilik odalarda yapılır. Ancak kurumun tek kişilik odası bulunmaması veya kısıtlı sayıda olması durumunda tahsis edilmiş özel bölümlerinde de yapılabilir,

e) Ağırlaştırılmış müebbet hapis ve müebbet hapis cezalarına veya iki yıldan fazla hapis cezasına mahkûm olanlar, haklarında uygulanacak rejimi ve gönderilmeleri gereken kurumu ve bu maksatla kişisel ve sosyal özelliklerini belirlemek için 5275 sayılı Kanunda gösterilen esaslara göre gözleme tâbi tutulur. Gözlem süresi, altmış günü geçemez,

f) Hükümlü; kişiliğine, suçun işlenmesindeki özelliklere ve sair hâllerine göre idare ve gözlem kurulunun kararıyla gerektiğinde gözleme tâbi tutulmayabilir. Bunlar hakkında uygulanacak esas ve usuller yönetmelikte gösterilir,

g) Gözlem sonunda, gözlem merkezi hükümlüye ait dosyayı görüşü ile birlikte en kısa süre içinde Bakanlığa gönderir. Gözlem sonucuna göre hükümlünün gönderileceği kurum, Bakanlıkça belirlenir. Ancak, yapılan gözlem ve sınıflandırma sonunda idare ve gözlem kurulunca aynı kurumda veya o yer Cumhuriyet başsavcılığına bağlı diğer kurumlarda kalması uygun bulunan hükümlülerin dosyaları Bakanlığa gönderilmez ve cezalarının infazına buldukları veya Cumhuriyet başsavcılığınca gönderilecekleri bağlı kurumlarda devam olunur.

Hükümlülerin gruplandırılması

MADDE 75 - (1) Hükümlüler, 5275 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinde gösterilen esaslara göre gruplandırılır.

(2) Hükümlülerin gruplandırılmasına ilişkin esas ve usuller yönetmelikle gösterilir.

Tehlikeli hükümlü

MADDE 76 - (1) Suçun nitelik ve işleniş şekline göre, toplum için ciddi bir tehlike oluşturan veya kurumun güvenlik ve düzenini ihlal edebileceği konusunda delil veya ciddi emareler olan hükümlüler tehlikeli hükümlü sayılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Hükümlülerin Beslenmesi, Giydirilmesi ve Barındırılması

Hükümlünün beslenmesi

MADDE 77 - (1) Hükümlülerin beslenmesinde, 5275 sayılı Kanunun 72 nci maddesinde belirtilen hükümler uygulanır.

(2) Hükümlülerin beslenmesine ilişkin esas ve usuller yönetmelikle

gösterilir.

Hükümlülerin giydirilmesi, barındırılması ve yatırılması

MADDE 78 - (1) Hükümlülerin giydirilmesi, barındırılması ve yatırılmasında 5275 sayılı Kanununun 63 üncü ve 64 üncü maddeleri uygulanır.

(2) Hükümlüler idare tarafından hazırlanan ve koridordaki oda kapılarının yanına asılan resimli yatma plânına uygun olarak yerleştirilir.

BEŞİNCİ KISIM

Hükümlülerin Yükümlülükleri, Hakları ve Çalıştırmaları

BİRİNCİ BÖLÜM

Hükümlülerin Yükümlülükleri ve Yaşam Tarzları

Cezayı çekme, güvenlik ve iyileştirme programına uyma

MADDE 79 - (1) Hükümlü, hapis cezasının yerine getirilmesine katlanma ve bu amaçla düzenlenen infaz rejimine uygun tutum ve davranışlar içinde bulunmakla yükümlüdür.

(2) Hükümlü, kurumun güvenlik ve iyileştirme programlarına tam bir uyum göstermekle yükümlüdür. Her ne amaçla olursa olsun, bilek kendi yaşamlarını ve bedensel bütünlüklerini tehlikeye düşürecek eylemlere girişmeleri, cezanın yerine getirilmesine katlanma yükümlülüğünün ihlâli sayılır.

Sağlığın korunması kurallarına uyma

MADDE 80 - (1) Hükümlü, sağlığının korunması ve salgın hastalıkların önlenmesi için gerekli ve alınmış tedbirlere uymak, kişi sağlığı için tehlike doğuran durumları gecikmeksizin kurum en üst amirine bildirmek, kendi ve içinde yaşadığı ortamın temizliğine uygun davranışlar göstermek zorundadır.

(2) Hükümlü, hem kendi, hem de diğer hükümlülerin sağlığını tehlikeye düşürebilecek eylemlerden kaçınmakla yükümlüdür.

Bina ve eşyanın korunması

MADDE 81 - (1) Hükümlü, barındırıldığı odayı ve kurum binasını, yönetimce kendisine bırakılan şeyleri düzenli bir biçimde kullanmak ve bunlarla diğer kişilere ait eşyayı özenle korumakla yükümlüdür.

Hükümlülerin yaşam tarzları

MADDE 82 - (1) Her kurumun, hükümlülerin kurum içindeki yaşam tarzını ayrıntıları ile gösteren bir iç yönetmeliği bulunur.

(2) İç yönetmelikler, Bakanlıkça hazırlanan örnek iç yönetmeliklere uygun olarak, kurumun ihtiyaçları ve özel nitelikleri göz önünde tutulmak suretiyle ve bu Tüzük hükümleri de dikkate alınarak kurum en üst amiri tarafından düzenlenir ve Genel Müdürlüğün onayından

sonra uygulanır.

Diğer yükümlülükler

MADDE 83 - (1) Hükümlüler, kurumlarda yaşamları sırasında, kanunlarla belirtilen esas ve kurallara uymak zorundadır. Hükümlülerin, kurum içindeki yaşamları sırasında ayrıca dikkat etmeleri gereken kurallar şunlardır:

a) Hükümlüler, iş atölyelerinde, eğitim yerlerinde, ortak faaliyetlerin sürdürüldüğü diğer ortamlarda ve kalmakta oldukları mekanlarda yatma saatinden sonra başkalarını rahatsız edecek şekilde konuşamaz,

b) Hükümlüler yazı, resim ve işaretlerle yapılan gizli münasebetler ve ahlâka aykırı söz ve hareketlerde bulunamaz. Parola mahiyetinde anlaşılmaz sözler kullanamaz,

c) Hükümlüler birbirlerine karşı dürüst davranmak zorundadır. Diğerleri üzerinde hiçbir surette nüfuz icra edemez,

d) Hükümlüler, yatılan yerlerde, atölyelerde, yemekhanelerde ve eğitim kurumlarında sigara içemez. Ancak; gündüzleri havalandırma bölümlerinde, geceleri ise, kalınan mekanların uygun bölümlerinde ayrılan yerlerde ve pencereler açılmak suretiyle sigara içilebilir,

e) Hükümlülerin kumar niteliğinde olan oyunları oynaması yasaktır. Kumar niteliğine haiz olmamak şartı ile hangi oyunlara izin verilebileceği iç yönetmeliklerde gösterilir,

f) Hükümlüler alkollü içkiler içemez, uyuşturucu, uçucu ve uyarıcı maddeler kullanamaz,

g) Hükümlüler, kuruma veya diğer hükümlülere ait eşyayı izinsiz olarak alamaz ve bunları tahrip edemez,

h) Hükümlüler, kurumun eşyasını veya aletlerini kullanıma sundukları işlerden başka işlerde kullanamaz,

ı) Hükümlüler, yaşadıkları, çalıştıkları ve ortak etkinliklerde buldukları mekanların temizliğini yapmak zorundadır.

İKİNCİ BÖLÜM Hükümlülerin Hakları

Avukat ve noterle görüşme hakkı

MADDE 84 - (1) Hükümlü, kurumda avukat ve noterle görüşme hakkına sahiptir.

(2) Hükümlülerin avukat ile görüşmesinde aşağıdaki kurallar uygulanır:

a) Hükümlü, avukatlık mesleğinin icrası çerçevesinde avukatları ile vekâletnamesi olmaksızın en çok üç kez görüşme hakkına sahiptir,

b) Avukatlar, vekâletnameleri olsa da aynı anda birden fazla hükümlü ile görüşme yapamaz,

c) Avukatların savunmaya ilişkin belgeleri, dosyaları ve müvekkil-

leri ile yaptıkları konuşmaların kayıtları incelemeye tâbi tutulamaz.

1. Hükümlü ile görüşmek üzere kuruma gelen avukatların, yanlarında bulundurdukları belge ve dosyaların savunmaya ilişkin olup olmadıkları konusunda kendilerinden yazılı beyanları alınır. Savunmaya ilişkin olduğu beyan edilen belge ve dosyalar, her ne suretle olursa olsun incelenemez. Hükümlü ile doğrudan ilişkisi olmak koşulu ile avukatın yanında getirmiş olduğu ve bir hukuki uyumsuzluk konusunu oluşturan belge ve dosyalar hakkında da aynı hükümler uygulanır.

2. 5237 sayılı Kanununun 220 nci maddesinde, İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü ve Beşinci Bölümlerinde yer alan suçlardan mahkûm olan hükümlülerin avukatları ile ilişkisinde avukatın savunmaya ilişkin olduğunu beyan ettiği belge ve dosyalar fiziki olarak aranabilir. Konusu suç teşkil eden fiilleri işlediğine, infaz kurumunun güvenliğini tehlikeye düşürdüğüne, terör örgütü veya diğer suç örgütleri mensuplarının örgütsel amaçlı haberleşmelerine aracılık ettiğine ilişkin bulgu veya belge elde edilmesi halinde, Cumhuriyet başsavcılığının istemi ve infaz hâkiminin kararıyla, bir görevli görüşmede hazır bulundurulabileceği gibi bu kişilerin avukatlarına verdiği veya avukatlarınca bu kişilere verilen belgeler infaz hâkimince incelenebilir. İnfaz hâkimi belgenin kısmen veya tamamen verilmesine veya verilmemesine karar verir. Bu karara karşı ilgililer, 4675 sayılı Kanuna göre itiraz edebilirler.

3. Avukatların hükümlü ile kurumda yapmış olduğu görüşme sırasında konuşmaları yansıtan ve bizzat avukat tarafından elle tutulan kayıtlar hakkında da bu bent hükümleri uygulanır.

d) Türkiye Cumhuriyetinin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere ve karşılıklılık esasına uygun olmak koşuluyla; yabancı ülkelerde haklarında soruşturma veya kovuşturma yapılmakta olan, yabancı ülke veya uluslararası yargı mercilerinde dava açmak isteyen, leh veya aleyhine açılmış davası olan Türk vatandaşı veya yabancı uyruklu hükümlülerle yabancı uyruklu avukatları, bu soruşturma ve kovuşturma, açılacak veya açılmış davalarla sınırlı olmak ve vekâletname sunmak koşuluyla görüşebilirler. Vekâletnamesi olmayan yabancı uyruklu avukatlar, hükümlü ile Türkiye barolarına kayıtlı bir avukatla birlikte görüşme yapabilirler,

e) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvuracak olan veya başvurusu bulunan Türk vatandaşı veya yabancı uyruklu hükümlüler; Türkiye Cumhuriyeti mahkemelerinde yetkili olan avukatlar ile soruşturma, kovuşturma veya dava konusuyla ilgili bilgi ve belgelerin tercümesinin kurum en üst amirine ibrazı koşuluyla görüşebilir.

(3) Avukat ve noter ile görüşme, meslek kimliklerinin ibrazı üzerine, tatil günleri dışında ve çalışma saatleri içinde, bu iş için ayrılan görüşme yerlerinde, konuşulanların duyulamayacağı, ancak güvenlik

nedeniyle görüşmenin görülebileceği bir biçimde yapılır.

(4) Kurumlarda, avukat ve noter ile hükümlünün görüşmeyi yapacağı mekanlar, bu hakkın kullanımına uygun şekilde kurum idaresince düzenlenir.

Kültür ve sanat etkinliklerine katılma, ifade özgürlüğü

MADDE 85 - (1) Kurumlarda, olanaklar elverdiğince, kültürün ve sanatın çeşitli dallarını temsil eden programlar hazırlanır ve hükümlülerin bunlara katılmaları hususundaki usûller düzenlenir. Bu programların temel hedefi, hükümlülerin ifade yeteneklerini geliştirmelerini ve bilgilerini artırmalarını sağlamaktır.

(2) Kurumun kültür ve sanat programları, ulusal, yerel ve kültürel değerler de dikkate alınarak Bakanlıkça belirlenen esaslara göre, kurumun en üst amiri tarafından düzenlenir. Bu maksatla Devletin kültür ve sanat işleriyle görevli kuruluşları gerekli yardımları yaparlar.

(3) Hükümlüler ifade özgürlüğü çerçevesinde yayın etkinliklerinde bulunabilirler. Ancak, bunun için hükümlünün kurumda bulunan çalışma esaslarını belirten koşullara, kurumun fiziki ortamına ve iç güvenliğine uygun hareket etmesi zorunludur.

Kütüphaneden yararlanma

MADDE 86 - (1) Kurumlarda, kurumun büyüklüğüne göre, kütüphane veya kitaplık oluşturulur. Kütüphanelerde veya kitaplıklarda verilen derslere kaynaklık edecek kitapların yanı sıra olanaklar ölçüsünde hükümlülerin boş zamanlarını değerlendirmelerini, okuma alışkanlığı edinmelerini ve kültür bakımından ufuklarını geliştirmelerini sağlayacak kitaplar da bulundurulur.

(2) Hükümlüye kurum kütüphanesinden yararlanma imkânı verilir.

(3) Bu hizmet, gezici kitaplıklarla da yerine getirilebilir.

(4) Hükümlülerin kurumlarda bulunan kütüphane ve kitaplıklar ile gezici kitaplıklardan yararlanma esas ve usulleri yönetmelikle belirlenir.

Sürelî veya süresiz yayınlardan yararlanma hakkı

MADDE 87 - (1) Hükümlü, mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla sürelî ve süresiz yayınlardan bedelini ödeyerek yararlanma hakkına sahiptir.

(2) Resmî kurumlar, üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler tarafından çıkartılan gazete, kitap ve basılı yayınlar, hükümlülere ücretsiz olarak ve serbestçe verilir. Eğitim ve öğretimine devam eden hükümlülerin ders kitapları denetime tâbi tutulamaz.

(3) Eğitim kurulunca, kurum güvenliğini tehlikeye düşürdüğü veya müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsadığı tespit edilen yayın hükümlüye verilmez.

Telefonla görüşme hakkı

MADDE 88 - (1) Kapalı kurumda bulunan hükümlüler, belgelenmeleri koşuluyla eşi, üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımları ve vasisi ile telefon görüşmesi yapabilir.

(2) Telefonla görüşmeleri aşağıda belirtilen esaslara göre yapılır:

a) Hükümlüler, haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakılma veya kısıtlama cezası ile hücreye koyma cezasının infazı sırasında olmamak koşuluyla, idarenin kontrolünde bulunan ve kurumun uygun yerlerine yerleştirilen telefonlardan yararlandırılır,

b) Disiplin cezaları olsa bile, anne, baba, eş, çocuk ve kardeşlerin ölüm veya ağır hastalıkları veya doğal afet hâllerinde, hükümlülerin telefon görüşme hakları hiçbir şekilde engellenemez,

c) Açık ve kapalı kurumlardaki hükümlüler; altsoy, üstsoy, eş ve kardeşlerinin ölüm, ağır hastalık veya doğal afet hâllerinde, kuruma ait telefon ve faks cihazından derhâl yararlandırılır. Bu hâlde, yapılan telefon konuşmaları o haftaya ait konuşma hakkından sayılmaz. Görüşmeler, tutanak ile belgelenir ve tutanaklar özel bir dosyada saklanır,

d) Kurum personeli hükümlülere tahsis edilen telefonları kullanamaz,

e) Hükümlüler, telefon görüşmesi hakkına sahip oldukları konusunda bilgilendirilir,

f) Hükümlülerin telefonla görüşme gün ve saatleri, kurumda bulunan telefon adedi, başvuru sırası, kurumun asayiş ve güvenliği dikkate alınarak idare tarafından belirlenir. Hükümlüler görüşebilecekleri yakınlarından bir veya birden fazla kişi ile haftada bir kez ve bir telefon numarasıyla bağlantı kurarak kesintisiz görüşme yapabilir. Herhangi bir nedenle görüşme gerçekleşmemişse daha önceden bildirilen numaralardan bir diğeriyle görüşebilir. Konuşma süresi görüşme başladığı andan itibaren on dakikayı geçemez. Ancak tehlikeli hükümlü oldukları idare ve gözlem kurulu tarafından belirlenen hükümlüler onbeş günde bir kez olmak ve on dakikayı geçmemek üzere sadece eşi, çocukları, annesi ve babası ile görüşebilir,

g) Hükümlünün, kurumun güvenliğini tehlikeye düşüren, suç oluşturan veya bir suça azmettirme ya da yardım etme sonucunu doğurabilecek konuşmalarda bulunduğu dinleme sırasında belirlendiğinde, görüşme derhâl kesilir. Bu hâlde hükümlü hakkında adli veya idari soruşturmaya esas olacak işlemler kurum en üst amiri tarafından yapılır,

h) Suç işlemek amacıyla kurulan silâhlı örgütün yöneticiliğini yapmaya devam eden, bu konuda herhangi bir yöntemle, kurum içi veya

dışındaki kişilere talimat veya mesaj veren hükümlülere idare ve gözlem kurulu kararıyla telefon görüşmesi hiçbir şekilde yaptırılmaz,

ı) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alan hükümlüler, idare ve gözlem kurulunun uygun gördüğü hâllerde ve onbeş günde bir olmak üzere eşi, altsoy ve üstsoyu, kardeşleri ve vasisi ile on dakikayı geçmemek üzere görüşebilir,

j) Telefonla görüşme ücreti, görüşmeyi yapan hükümlü tarafından karşılanır. Görüşme için kullanılan telefon kartları kurum kantininde satılır. Müdürü bulunmayan kurumlarda telefon kartları, ücreti hükümlülerden alınmak koşuluyla görevli memurlar tarafından temin edilir,

k) Hükümlü bu maddede belirtilen telefonla görüşme hakkını kullanabilmek için "Telefon Görüşme Formu" doldurur. Bu formda; telefon görüşmesi yapmak istediği kişiler ve bunlarla olan yakınlık derecesini, görüşme yapmak istediği sabit, cep telefon numaraları ile yurtdışı telefon numarasını, telefon görüşmesi yapacağı yakınlarının açık adreslerini belirtir ve gerekli belgeler eklendikten sonra idareye verir. İdare gerekli gördüğü takdirde gideri hükümlüden alınmak koşuluyla formdaki bilgilerin doğruluğunu araştırabilir. Telefon görüşme formunda yer alan bilgilerde değişiklik olması halinde hükümlü yeni bir form düzenleyerek idareye bildirir. Hükümlü tarafından formda gösterilmemiş olan kişilerle telefon görüşmesi yaptırılmaz,

l) Hükümlünün formda belirttiği bilgiler varsa değişiklikler deftere kaydedilir. Bu deftere, ayrıca telefon görüşmesi yapmak isteyen hükümlünün haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakılma veya kısıtlama cezası olup olmadığı ve varsa hücreye koyma cezasının infazına başlanıp başlanmadığı yazılır. Defter, bu işle görevlendirilmiş ikinci müdürün kontrolünde güvenlik ve gözetim servisi tarafından tutulur. Defterin sayfaları numaralanır ve mühürlenir; kaç sayfadan ibaret olduğu kurum müdürü tarafından tasdik olunur. Defterler, her an denetime hazır hâlde bulundurulur,

m) Telefonla konuşmak isteyen hükümlüler, "Telefon Görüşme İstek Formu" doldurarak idareye verir. Bu formlar, hükümlü telefon görüşme defteri ile karşılaştırılır. Telefonla görüşmeye engel hâlleri bulunmayan hükümlülerin isim listesi bu işle görevli ikinci müdür tarafından kontrol ve tasdik edilerek infaz ve koruma başmemurluğuna verilir. Müdürü bulunmayan kurumlarda bu işlem infaz ve koruma başmemuru tarafından yapılır. Telefon görüşmesi yapmak isteyen hükümlünün bu görüşmeyi yapmasına engel bir hâli bulunması hâlinde bunun sebepleri gerekçelendirilmek suretiyle tutanağa yazılır ve bu tutanağın içeriği hükümlüye bildirilerek dosyasına konulur,

n) Konuşma sırası gelen hükümlünün kurum içindeki tehlikelilik durumu da dikkate alınarak gerekli güvenlik önlemleri alınmak su-

retiyile telefon görüşmesi yapılacak yere getirilir. Hükümlü, öncelikle konuşmasına kendi adını ve soyadını söyleyerek başlar. Görüştüğü karşıdaki kişiye, adını, soyadını ve telefon numarasını tekrar etmesini isteyerek konuşmasına devam eder. Bu işlemin yapılması zorunlu olup, konuşma bittikten sonra, telefon görüşme istek formunun konuşmanın yapıldığına ilişkin bölümü doldurulur, konuşmayı yapan hükümlü ve görevli memur tarafından imzalanır. Bu formdaki bilgiler, deftere kaydedilmek üzere güvenlik ve gözetim servisine verilir,

o) Hükümlülere dışarıdan telefon açılmak suretiyle görüşme yaptırılmaz,

p) Telefon görüşmeleri Türkçe yapılır. Ancak hükümlünün, kendisinin veya görüşeceğini bildirdiği kişinin Türkçe bilmediğini beyan etmesi hâlinde, konuşmanın yapılmasına izin verilir ve konuşma kayda alınır. Kayıtların incelenmesi sonucu, konuşmanın suç teşkil etme ihtimali olan faaliyetler için kullanıldığının anlaşılması durumunda, hükümlünün bir daha aynı kişiyle Türkçeden başka bir dille konuşmasına izin verilmez,

r) Yabancı uyruklu hükümlülerin görüşmeleri için bildirdiği telefon numaralarının, bildirilen kişilere ait olup olmadığı, ayrıca; görüşmek istenen kişinin, belirtilen kişi olmadığı yönünde bir şüphe bulunması hâlinde, ilgili konsolosluk makamlarından bilgi istenir. Görüşme yapılması talep edilen telefon numaralarının kime ait olduğunu gösteren, yetkili makamlarca düzenlenmiş resmî evrakın Türkçe tercümesi, hükümlünün yasal temsilcisi veya yakınları tarafından da ibraz edilebilir.

(3) Açık kurumlar ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlüler, ücretli telefonlarla serbestçe görüşme yapabilirler. Çocuk hükümlülerin telefonla konuşması hiçbir şekilde kısıtlanamaz ve engellenemez.

(4) Kapalı kurumlarda bulunan hükümlülerin, bu maddede belirtilen yakınları ile yaptığı telefon görüşmeleri, idare tarafından dinlenir ve elektronik aletler ile kayda alınır.

(5) Hükümlüler, açık ve kapalı kurumlarda, çocuk eğitimevlerinde araç telefonu, telsiz telefon veya cep telefonu ve benzeri iletişim araçlarını bulunduramaz ve kullanamaz.

Telefon görüşmesi yaptırılmayacak hâller

MADDE 89 - (1) Hükümlülere tanınan telefonla görüşme hakkı;

a) Genel ve kısmî aramalar sırasında,

b) Yemek dağıtım saatlerinde,

c) Kurum asayiş ve güvenliğini bozucu her türlü bireysel veya toplu olaylar sırasında, kullanırlmaz.

Hükümlünün radyo, televizyon yayınları ile internet olanaklarından yararlanma hakkı

MADDE 90 - (1) Hükümlü, kurumlarda merkezî yayın sistemi

bulunduğu takdirde bu sisteme bağlı olarak radyo ve televizyon yayınlarını izleme hakkına sahiptir.

(2) Merkezî yayın sistemi bulunmayan kurumlarda, yararlı olmayan yayınların izlenmesini ve dinlenmesini engelleyecek önlemler alınmak suretiyle bağımsız anten kullanılarak televizyon ve radyo izlenmesine ve dinlenmesine izin verilir. Bu cihazlar, bedeli kendisi tarafından ödenmek koşuluyla hükümlü adına kurumca satın alınır. Her ne biçimde olursa olsun dışardan gelenler tarafından getirilen radyo, televizyon ve bilgisayarlar kuruma alınmaz.

(3) Kapalı ve açık kurumlar ile çocuk eğitimevlerinde ancak, eğitim ve iyileştirme programları çerçevesinde kurum yönetimince belirlenen yerlerde görsel ve işitsel eğitim araç ve gereçlerinin kullanımına izin verilebilir. Eğitim ve iyileştirme programları gerekli kıldığı takdirde denetim altında internetten yararlanılabilir. Hükümlü, odasında bilgisayar bulunduramaz. Ancak, Bakanlığın uygun görmesi hâlinde eğitim ve kültürel amaçlı olarak bilgisayarın kuruma alınmasına izin verilebilir. (4) Bu haklar, idare ve gözlem kurulu kararı ile tehlikeli hükümlü oldukları saptananlar veya örgüt mensubu hükümlüler bakımından kısıtlanabilir.

(5) İşlediği suçun nitelik ve işleniş biçimi göz önüne alındığında, toplum için ciddi bir tehlike oluşturan, kurumdaki tutum ve davranışlarıyla, suç işlemek amacıyla kurulan silâhli örgütün yöneticiliğini yapmaya devam eden, bu konuda herhangi bir yöntemle, kurum içi veya dışındaki kişilere talimat veya mesaj veren hükümlülerin, idare ve gözlem kurulu kararıyla televizyon yayınlarını izlemesine ve bilgisayar ile internetten yararlanmasına izin verilmez.

Hükümlünün mektup, faks ve telgrafları alma ve gönderme hakkı

MADDE 91 (1) Hükümlü, kendisine gönderilen mektup, faks ve telgrafları alma ve ücretleri kendisince karşılanmak koşuluyla, gönderme hakkına sahiptir.

(2) Hükümlü tarafından gönderilen ve kendisine gelen mektup, faks ve telgraflar; mektup okuma komisyonu bulunan kurumlarda bu komisyon, olmayanlarda kurumun en üst amirince denetlenir.

(3) Kurumun asayiş ve güvenliğini tehlikeye düşüren, görevlileri hedef gösteren, terör ve çıkar amaçlı suç örgütü veya diğer suç örgütleri mensuplarının örgütsel amaçlı olarak haberleşmelerine neden olan, kişi veya kuruluşları paniğe yöneltmek yalan ve yanlış bilgileri, tehdit ve hakareti içeren mektup, faks ve telgraflar hükümlüye verilmez. Hükümlü tarafından yazılmış ise gönderilmez.

(4) Hükümlü tarafından resmî makamlara veya savunması için avukatına gönderilen mektup, faks ve telgraflar denetime tâbi değildir. Ancak, hükümlünün savunması için avukatına gönderilen mektup,

faks veya telgraflar 84 üncü maddenin ikinci fıkrasının (c) bendinin (2) numaralı alt bendinde belirtilen hâllerin gerçekleşmesi hâlinde, bu gönderiler hakkında da 84 üncü maddenin ikinci fıkrasının (c) bendinin (2) numaralı alt bendinde belirtilen esas ve usuller uygulanır.

Dışarıdan gönderilen hediyeleri kabul etme hakkı

MADDE 92 - (1) Kapalı kurumlardaki hükümlü, mensup olduğu dinin bayram günlerinde, yılbaşında ve nüfus kaydında belirtilen doğum günlerinde dışarıdan gönderilen ve kurum güvenliği için tehlikeli olmayan hediyeyi, aşağıda belirtilen esaslar dahilinde kabul etme hakkına sahiptir:

a) Hükümlü hediye olarak ancak kitap veya giyim eşyası kabul edebilir,

b) Hediye, ziyaretçi tarafından verilebileceği gibi posta veya kargo yolu ile de gönderilebilir,

c) Gönderilen eşya, güvenlik kontrolünden geçirilir,

d) Kurumlarda bu amaçla "Hediye Kayıt Defteri" tutulur. Bu defterde;

1. Hediye olarak gönderilen eşyanın nitelikleri ve miktarı,

2. Hediyein kuruma gönderiliş, geliş ve hükümlüye teslim tarihleri,

3. Hediyeyi gönderenin, alıcının veya getirenin kimlik bilgileri, posta veya kargo yoluyla gelmediyse getirenin imzası,

4. Hediyein hükümlü tarafından teslim alındığına ve teslim edildiğine dair hükümlü ve görevli memurun imzası, bulunur.

(2) Kişi, kurum veya kuruluşlar tarafından hükümlülere dağıtılmak üzere dışarıdan toplu olarak getirilen veya gönderilen hediyelerin dağıtımında Cumhuriyet başsavcılığının izni aranır.

(3) Bir kişiden aynı tarih için bir kez hediye kabul edilebilir.

(4) Kurumda annesiyle birlikte kalan çocuklara, durumlarına uygun gıda maddesi, ihtiyaca uygun eşya ile kuruma girmesi yasak olan eşyaların oyuncakları hariç olmak üzere diğer oyuncaklar hediye olarak gönderilebilir veya verilebilir.

(5) Hediye edilecek eşyanın tahmini değeri hükümlülerin haftalık olarak yanlarında bulundurabilecekleri ve Bakanlıkça genelge ile belirlenen miktardan fazla olamaz.

(6) Açık kurumlar ile çocuk eğitimevlerinde barındırılan hükümlülere gönderilecek hediyelerin cins ve miktarı kurum müdürü tarafından belirlenir.

Din ve vicdan özgürlüğü

MADDE 93 - (1) Hükümlü, kurumda, mensup bulunduğu dinin ibadetlerini, düzeni bozmayacak ve çalışmayı engellemeyecek biçimde

serbestçe yerine getirebilir ve ibadette kullanılan eşyayı, dinî yaşamı bakımından zorunlu olan kitap ve eserleri temin ve bulunduğu yerlerde muhafaza edebilir.

(2) Hükümlünün, mensup bulunduğu dinin görevlilerince ziyaret edilmesine ve onlarla iletişim kurmasına, kurum güvenliğini tehlikeye düşürmemek koşuluyla izin verilir.

Hükümlünün muayene ve tedavi istekleri

MADDE 94 - (1) Hükümlü, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için muayene ve tedavi olanaklarından, tıbbî araçlardan yararlanma hakkına sahiptir. Bunun için hükümlü öncelikle kurum revirinde, mümkün olmaması hâlinde Devlet veya üniversite hastanelerinin mahkûm koşullarında tedavi ettirilir.

Oda ve eklentilerinde bulundurulabilecek kişisel eşyalar

MADDE 95 - (1) Kapalı kurumlarda bulunan hükümlülerin oda ve eklentilerinde bulundurulabilecekleri veya bulunduramayacakları kişisel eşya, gıda, tıbbî malzeme ve diğer ihtiyaç maddeleri yönetmelikle düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çalışma

Hükümlülerin çalıştırılması

MADDE 96 - (1) Cezaevi tabibi tarafından ruhsal ve bedensel olarak sağlıklı olduğu belirlenen meslek sahibi olmayan hükümlüler ile meslek sahibi olan istekliler, kurum imkânları ölçüsünde, belirlenen ücret karşılığında atölye veya işyurtlarında çalıştırılabilirler.

(2) Çalıştırmanın amacı, hükümlülerin salıverilmelerinden sonra yaşamlarını sürdüreceği meslek ve sanatları öğrenmelerini sağlamak, çalışma ve üretme isteklerini geliştirmek veya güçlendirmektir. Çalıştırmada hükümlünün yeteneği, becerisi, eğilimi, zihinsel ve bedensel durumları göz önünde bulundurulur.

(3) Çocuk hükümlülerin çalıştırılması yalnızca meslek eğitime yönelik olur. Öğretim kurumlarına veya örgün eğitime devam eden çocuk ile genç hükümlüler, öğretim yılı içinde atölye ve işyerlerinde çalıştırılmazlar.

(4) Bunların çalıştırılmalarında 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununun, 5275 sayılı Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

Kurum dışında çalıştırma

MADDE 97 - (1) Açık kurumlarda bulunanlar ile kapalı kurumlarda bulunup da açık kuruma ayrılmaya hak kazanmış hükümlüler, kurum dışındaki iş alanlarında çalıştırılabilir.

(2) Açık kurumda bulunanlar, kurum görevlileri gözetiminde; kapalı kurumda bulunanlar ise, iç ve dış güvenlik görevlilerince alınacak tedbirler altında çalıştırılır.

(3) Kapalı kurumda bulunan hükümlülerden, açık kuruma ayrılmaya hak kazanmış ve haklarında açık kuruma ayrılma konusunda idare ve gözlem kurulunca karar alınmış olanlar, açık kuruma nakil istememeleri hâlinde kurum dışındaki adalet hizmetine tahsis edilen yerlerde iç güvenlik görevlileri nezaretinde çalıştırılabilir.

(4) Çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlülerin, kurum dışında çalıştırılmaları sırasında kurum görevlilerinin gözetim ve muhafazası aranmaz.

(5) İş alanlarına sahip kuruluşların hükümlü çalıştırmaları teşvik olunur.

Kurum içinde ve kurum dışında çalıştırmada uygulanacak ilkeler

MADDE 98 - (1) Hükümlüler, kurumların içinde veya dışında iş yurduna ait atölye, tesis ve benzeri üniteler ile kurum dışındaki başka işyerlerinde çalıştırılabilirler. Bu çalışmalarına karşılık hükümlülere iş yurtları kurumu yüksek kurulunca belirlenen ücret ödenir. Açık kurumlardaki hükümlülerden iş temin edildiği halde çalışmayanlar, işi savaştıranlar, boykot edenler, sürekli hastalığı sebebiyle çalışmıyacak durumda olanlar ve iş düzenine uyum sağlayamayanlar, iş yurdu yönetim kurulu kararı ve infaz hakiminin onayı ile kapalı kurumlara iade edilirler.

(2) Hükümlüler kurum dışında kendi işyerlerinde veya üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımlarına ait iş yerlerinde çalıştırılmazlar. Bu tür işyerlerinde çalıştığı tespit edilen hükümlüler birinci fıkra hükümlerine göre kapalı kuruma iade edilir. Gerekli özeni göstermeyen idareciler hakkında da yasal işlem yapılır.

(3) Kurum dışında çalıştırılma işveren veya temsilcisi ile iş yurdu bulunan kurumlarda iş yurdu müdürü, iş yurdu bulunmayan kurumlarda ise mahalli Cumhuriyet başsavcısının imzaları ile düzenlenen protokol çerçevesinde gerçekleştirilir. Protokolde ücret, çalışma saatleri, ulaşım, iaae, güvenlik, protokolün süresi ve diğer hususlar düzenlenir. Hükümlülere verilecek ücret, onaltı yaştan büyükler için uygulanan asgari ücretten aşağı olamaz. Protokol, onay için İşyurtları Kurumu Daire Başkanlığına gönderilir.

(4) Hükümlüler en az iki kişiden oluşan ekipler halinde çalıştırılır.

(5) Kurum dışında çalışan hükümlülerin çalışma güvenliği işverence sağlanır. İş kazalarının ve meslek hastalıklarının yasal yükümlülüğünden işveren sorumludur.

(6) Kurum dışında çalıştırılan hükümlülerin, çalıştıkları işyerlerinde gece barındırılmalarına izin verilmez. Çalışılan yer kurumlarına

yakınsa, geceleri kurumlarına dönmeleri zorunludur. Kurumların bulunduğu yerin dışında bir işyerinde çalıştırılan hükümlülerin gece barındırılmaları, çalıştıkları yere en yakın açık kurumda, bulunmadığı takdirde kapalı kurumun hükümlü ve tutuklularla irtibatı olmayan bir bölümünde sağlanır.

Kurum hizmetinde çalıştırma

MADDE 99 - (1) İyi hâlli hükümlüler, idare ve gözlem kurulu kararı ile, kurum yönetimi tarafından durumlarına uygun kurum içi hizmetlerde çalıştırılabilir. Çocuk hükümlüler, kendi yaşam alanları veya eğitsel amaçlar dışında çalıştırılamazlar.

(2) Hükümlü, yöneticilerin ve görevlilerin kişisel işlerinde çalıştırılamaz.

(3) Hekim, psikiyatri uzmanı, psikolog, sosyal çalışmacı, öğretmen ve benzeri mesleklere sahip olan hükümlülerden; iyi hâl gösterenler, idare ve gözlem kurulu kararıyla, kurumun servislerinde meslekleriyle ilgili görevlere yardımcı veya eğitici olarak çalıştırılabilir.

Ücret ve sosyal haklar

MADDE 100 - (1) Çalışan hükümlülere ürettiklerinden elde edilen gelirden, çalışmaları karşılığı ücret ödenir ve bu hükümlüler sosyal haklardan yararlandırılırlar.

(2) Sosyal güvenlik kurumlarına tâbi olanlar ile bunların hak sahiplerine yapılan her türlü yardım ve giderler, kendi mevzuatları çerçevesinde ilgili sosyal güvenlik kurumunca karşılanır.

ALTINCI KISIM

İyileştirme

BİRİNCİ BÖLÜM

İyileştirmenin Amacı ve İyileştirme Programları

İyileştirmenin amacı ve iyileştirme programlarının belirlenmesi

MADDE 101 - (1) İyileştirme; hükümlülerin, kuruma girişinden salıverilmesine kadar geçen süre içerisinde, bedensel ve zihinsel sağlıklarını sürdürmeleri veya bunlara yeniden kavuşmaları için gerekli önlemlerin alınması, suçluluk duygusundan arınması, kişisel ve toplumsal gelişiminin sağlanması amacıyla uygulanacak, eğitim-öğretim, sağlık, psiko-sosyal hizmetler ile meslek edindirme, bireyselleştirilme, toplum yaşamıyla uyumlaşmasını ve geliştirilmesini sağlayacak programların tümüdür. Bu programlar; hükümlüde, kanunlara saygılı olarak yaşama düşünce ve duygusunun yerleşmesi, ailesine ve topluma karşı sorumluluk duygusunun gelişmesi, toplum yaşamına uyması, geçimini sağlayabilmesi konularında uygulanacak rejim, önlem ve yöntemleri kapsar.

(2) Hükümlü hakkında toplumun, hukuka uygun hareket eden ve üretken bir üyesi olarak yaşamını sürdürmesini sağlayacak ve bireysel ihtiyaçlarına uygun olacak şekilde "iyileştirme programları" hazırlanır. Bu programların hazırlanmasında, hükümlünün geçmişi, suçluluk nedenleri, suç sicili, fiziki ve meslekî yeteneği ve ruhsal yapısı, kişisel doğası, sebep olabileceği tehlike hâlleri, hapis cezasının süresi, salıverildikten sonraki beklentisi dikkate alınır.

(3) İyileştirme programlarının hazırlanması ve uygulanması amacı ile kurumlarda, eğitim ve psiko-sosyal hizmet servisleri oluşturulur.

(4) Hükümlü, amaca uygun iyileştirme programlarının gerçekleştirilebileceği kurumlara veya bölümlere yerleştirilir.

(5) Hükümlülerin iyileştirilme çabalarında başarıya ulaşılması için kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan vakıf ve dernekler, gönüllü gerçek ve tüzel kişilerle işbirliği yapılabilir. Kamu kurum ve kuruluşları bu maksatla olanakları ölçüsünde, gerekli yardımları yapmakla yükümlüdür.

İKİNCİ BÖLÜM

Bireyselleştirme

Bireyselleştirmenin tanımı ve amacı

MADDE 102 - (1) Bireyselleştirme, hükümlünün kendisini tanıması, anlaması, bireysel özelliklerinin, ilgi ve yeteneklerinin farkına varması, kendine ilişkin kararlar ve sorumluluklar alması, beklentiler oluşturması sürecini kapsayan çalışmaların bütünüdür. Bireyselleştirmenin amacı, hükümlünün suça yönelme eğilimlerini sona erdirmektir.

Hükümlülerin sayısı ve uygulanacak güvenlik tedbirleri

MADDE 103 - (1) Hükümlülerin yerleştirildikleri kurum veya bölümlerde bireyselleştirmeyi mümkün kılacak sayıda bulundurulmalarına özen gösterilir.

(2) İyileştirme programları uygulanan grupların özelliklerine göre, kurumda değişik güvenlik tedbirleri alınır.

(3) Tehlikeli oldukları saptanan hükümlüler, bireyselleştirilmeleri için yapılacak çalışmalarda on kişiyi aşacak biçimde gruplandırılmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim

Eğitim ve öğretimin tanımı ve amacı

MADDE 104 - (1) Kurumlarda eğitim ve öğretim; hükümlüye yeni ve olumlu davranışlar kazandırmayı hedefleyen ve bu amacı gerçekleştirmek üzere beden, zihin, ahlâk ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı bir biçimde gelişmiş bir yapıya, özgür ve bilimsel düşünceye, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan hakları ve onuruna saygılı, ya-

pıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek, bilgi, yetenek, beceri ve davranışlarını geliştirmek, birlikte çalışma ve iş görme alışkanlığı kazandırarak yaşama hazırlamak, kendilerinin geçim ve mutluluklarını sağlayacak faaliyetleri içeren hizmetlerin bütünüdür.

Eğitim programları

MADDE 105 - (1) Hükümlüye, kurumda bulunduğu süre içinde, kişiliğini geliştirecek, eğitimini güçlendirecek, yeni beceriler elde etmesini, suç işleme eğilimini yok etmeyi sağlayacak ve salıverilme sonrasında hazırlayacak eğitim programları uygulanır.

(2) Eğitim programları; temel eğitim, orta ve yüksek öğretim, meslek eğitimi, din eğitimi, beden eğitimi, kütüphane ve psiko-sosyal hizmet konularını kapsar.

(3) Eğitim programları, hükümlünün, yaş, cinsiyet, öğrenim durumu, ceza süresi, yetenekleri ve kültür durumuna uygun olarak hazırlanır.

Öğretimden yararlanma

MADDE 106 - (1) Açık kurumlar ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlülerin örgün ve yaygın, kapalı kurumlarda bulunan hükümlülerin yaygın öğretimden yararlanmaları sağlanır.

(2) Hükümlülere okuma-yazma öğretilmesi, örgün veya yaygın öğretim kurumları aracılığıyla, kuruma gelmeden önce eksik kalan eğitimlerinin tamamlattırılması ve öğrenimlerini devam ettirilmesi sağlanır.

(3) İlköğretim ara sınıflarından terk olanlardan, örgün eğitim çağını geçirmiş onbeş ve daha üst yaşlarda bulunan her hükümlünün yaygın eğitime devam etmesi teşvik edilir.

Özel Kurslar

MADDE 107 - (1) Kurum, olanaklar elverdiği ölçüde, eğitim ve öğretimle ilgili özel kurslar açabilir. Bu amaçla, Milli Eğitim Bakanlığı, diğer bakanlıklar ile kamu ve özel kuruluşlarla işbirliği yapar.

Ders araç ve gereçleri

MADDE 108 - (1) Eğitim ve öğretimle ilgili araç ve gereçleri sağlamayan hükümlülere, bu araç ve gereçler kurum tarafından sağlanır.

Etkinliklere katılma

MADDE 109 - (1) Açık kurumlarda ve çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlüler, istekli olmaları hâlinde;

a) Kurum dışındaki eğitim, ağaçlandırma, çevre düzenlenmesi ve temizlik faaliyetlerine,

b) Doğal afet sonrası yardım faaliyetlerine,

c) Tiyatro, konser veya benzeri sosyal ve kültürel çalışmalara,

d) Spor karşılaşmalarına, katılabilirler.

(2) Birinci fıkrada sayılan etkinliklere katılım için, kurumun bulunduğu belediye veya büyükşehir belediyesi sınırları içinde idare ve gözlem kurulu kararı, belediye veya büyükşehir belediyesi sınırları dışında ise Bakanlık izni gereklidir.

Konferans ve seminerler

MADDE 110 - (1) Kurumlarda, hükümlülerin, kişisel, sosyal, kültürel, meslekî, ahlâkî, ve sağlık yönünden gelişmelerini sağlayacak, onlara insan haklarına saygıyı, yurt ve ulus sevgisini geliştirecek, aile bağlarını sağlamlaştıracak nitelikte konferans veya seminerler düzenlenir.

(2) Kurumlarda, kurum müdürü, ikinci müdür, cezaevi tabibi, öğretmen, psikolog, sosyal çalışmacı, teknik personel ve atölye şefi görevlilerinden en az birisi tarafından hükümlülere her ay bir konferans veya seminer verilir. Eğitim kurulu tarafından uygun görülme ve kurum olanaklarından yararlanmak koşuluyla kurum dışındakiler de konferans veya seminer verdirilebilir.

(3) Hükümlüler, kendi aralarında da seminerler vermeye özendirilir.

(4) Konferans ve seminer metinlerinin birer örneği kurum kütüphanesinde saklanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sağlığın Korunması ve Tıbbî Müdahâleler

Kurum binasının bakımı, temizliği ve ısıtılması

MADDE 111 - (1) Kurumlarda; oda, yatakhane, atölye ve diğer ortak kullanım alanlarının temiz tutulmasına ve uygun zamanlarda havalandırılmasına özen gösterilir. Bu amaçla, gerekli araç ve gereçler kurum idaresince sağlanır.

(2) Kurumun bulunduğu yer ve iklim koşulları dikkate alınarak, kurum binası uygun sıcaklıkta tutulur.

(3) Kurum binasının bakımı, temizliği, ısıtılması ve tesisatında meydana gelecek hasar veya bozuklukların onarımından kurumun en üst amiri sorumludur.

Hükümlülerin temizliği

MADDE 112 - (1) Hükümlülerin kişisel bakım ve temizliklerinin sağlanmasına yönelik tedbirler kurum idaresince alınır.

(2) Hükümlülerin barındırıldıkları odalarda gerekli sağlık ve hijyen kurallarına uymaları özendirilir.

(3) Hükümlülerin kurum olanakları ölçüsünde kısa aralıklarla yıkanmaları sağlanır.

(4) Hükümlülerin, toplum içinde alışılmışın dışında saç, bıyık ve sakal uzatmalarına izin verilmez.

(5) Hükümlülerin kişisel bakım ve temizliklerinin sağlanmasına ilişkin esas ve usuller kurum iç yönetmeliklerinde düzenlenir.

Bulaşıcı hastalıklardan korunma

MADDE 113 - (1) Kurumda, 24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumî Hıfzıssıhha Kanununun 57 nci maddesinde yazılı bulaşıcı hastalıklardan birisinin çıkması veya çıkma şüphesinin ya da bu türden bir hastalık sebebiyle ölümün meydana geldiği hallerde durum cezaevi tabibince kurumun en üst amirine bildirilir. Bu bildirim alınması üzerine kurum en üst amiri durumu gecikmeksizin ilgili mercilere bildirir.

(2) Hükümlünün, bir sağlık kuruluşu veya cezaevi tabibince yapılan muayene ve teşhisi sonucunda, 1593 sayılı Kanunun 103 üncü maddesinde sayılan zührevi hastalıklar ile HIV virüsü taşıdığı tespit edilmesi hâlinde, durum, ilgili mercilere yazıyla gizli olarak bildirilir. Ancak, bu hâlde de, kurum olanakları ölçüsünde cezaevi tabibi, bunların ilk tedavilerini yapar ve hastalığın yayılmasını önleyici tedbirleri alır.

(3) Tedaviyi sağlayacak nitelikte özel bölümü bulunmayan kurumlardaki hükümlüler, derhâl tedavisinin yapılabileceği sağlık kuruluşuna sevk edilir. Kurum idaresi tarafından, hastalığın yayılmasına engel olmak için gerekli önlemler alınır.

Revir

MADDE 114 - (1) Her kurumda bir revir bulunur. Revir, cezaevi tabibinin sorumluluğunda faaliyet gösterir.

(2) Kurum revirinde bulundurulması gerekli tıbbî araç ve gereçler ile kurum revirinin çalışma esas ve usulleri kurum iç yönetmeliğinde gösterilir.

(3) Kanun hükümlerine ve durumlarına göre, 5275 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin dördüncü fıkrasının uygulanmadığı hâllerde, gebe olan kadın hükümlülerin bulunduğu kurumlarda, doğum öncesi ve doğum sonrası her türlü bakım ve tedavi için özel bir yer ayrılır. Doğumun kurum dışında bir sağlık kuruluşunda gerçekleşmesi için gerekli tedbirler alınır. Ancak, doğum, kurumda gerçekleşmişse çocuğun kurumda doğduğu, doğum belgesine işlenmez.

Hastaneye sevk

MADDE 115 - (1) Hükümlünün sağlık nedeniyle bir hastaneye sevkine gerek duyulduğunda durum, cezaevi tabibi tarafından bir raporla derhâl kurum en üst amirine bildirilir.

Hükümlülerin hastanelerde muayene ve tedavileri

MADDE 116 - (1) Kurumda tedavisi mümkün olmayan hastalığı bulunan hükümlülerin muayene ve tedavileri Devlet ve üniversite hastanelerinde gerçekleştirilir. Hükümlülerin yatarak tedavileri bunlar için ayrılan hükümlü koşullarında yapılır. Hükümlü koğuşu yoksa tedavileri dış güvenlikten sorumlu güvenlik görevlileri tarafından gerekli önlemler alınarak hastanelerin diğer birimlerinde yapılır.

(2) Açık kurumlar ile çocuk eğitimevi hükümlülerinin kurum dışındaki yatarak tedavileri, tedavi eden kurumun bulunduğu yerdeki kurumun iç güvenlik görevlileri gözetiminde ve hükümlü odası dışındaki bir bölümde yapılır.

(3) Kurum dışında yatarak tedavileri yapılan hükümlülerin yanında, tedaviyi yapan hekimin raporuyla zorunlu olduğunun bildirilmesi hâlinde, eşi, annesi, babası, kardeşi, çocuğu, bunların olmaması hâlinde Cumhuriyet başsavcılığının uygun gördüğü bir aile yakını refakatçi olarak bulundurulabilir.

Hükümlünün muayene ve tedavisi

MADDE 117 - (1) Kurumun sağlık koşullarının düzenlenmesi, hükümlünün acil veya olağan muayene ve tedavisi cezaevi tabibi tarafından yapılır. Genel veya hastalık nedeniyle yapılan tüm muayene ve tedavi sonuçları, sağlık izleme kartına işlenir ve dosyasında saklanır.

(2) Kurumda, hükümlünün muayene veya tedavisi sırasında cezaevi tabibi tarafından talep edilmediği sürece muayene odasında sağlık personeli dışında görevli bulundurulmaz. Ancak güvenlik amacıyla ve konuşulanların duyulmayacağı şekilde, kurum idaresi tarafından gerekli tedbirler alınır.

(3) Sağlık Bakanlığı ile üniversitelerin sağlık kuruluşları, hükümlülerin tedavileri bakımından gerekli yardımları yapmakla görevlidirler.

(4) Rızası olsa bile hiçbir hükümlü üzerinde tıbbî deney yapılamaz.

İnfazı engelleyecek hastalık hâli

MADDE 118 - (1) Cezaevi tabibi veya görevli hekim tarafından yapılan muayene ve incelemeler sonucunda hükümlünün cezasını yerine getirmesine engel olabilecek hastalığı saptanırsa durum, kurum en üst amirine bildirilir.

Hükümlünün kendisine verilen yiyecek ve içecekleri reddetmesi

MADDE 119 - (1) Hükümlüler, hangi nedenle olursa olsun, kendilerine verilen yiyecek ve içecekleri sürekli olarak reddettikleri takdirde; bu hareketlerinin kötü sonuçları ile bırakacağı bedensel ve ruhsal hasarlar konusunda cezaevi tabibince bilgilendirilirler. Psiko-sosyal hizmet birimince de bu hareketlerinden vazgeçmeleri yolunda çalışmalar yapılır ve sonuç alınmaması hâlinde, beslenmelerine cezaevi tabibince

belirlenen rejime göre uygun ortamda başlanır.

(2) Beslenmeyi reddederek açlık grevi veya ölüm orucunda bulunan hükümlülerden, birinci fıkra gereğince alınan tedbirlere ve yapılan çalışmalara rağmen hayatî tehlikeye girdiği veya bilincinin bozulduğu cezaevi tabibi tarafından belirlenenler hakkında, isteklerine bakılmaksızın kurumda, olanak bulunmadığı takdirde derhâl hastaneye kaldırılmak suretiyle muayene ve teşhise yönelik tıbbî araştırma, tedavi ve beslenme gibi tedbirler, sağlık ve hayatları için tehlike oluşturmamak şartıyla uygulanır.

(3) Yukarıda belirtilen hâller dışında, bir sağlık sorunu olup da muayene ve tedaviyi reddeden hükümlülerin sağlık veya hayatlarının ciddi tehlike içinde olması veya kurumda bulunanların sağlık veya hayatları için tehlike oluşturan bir durumun varlığı hâlinde de ikinci fıkra hükümleri uygulanır.

(4) Bu maddede öngörülen tedbirler, cezaevi tabibinin tavsiye ve yönetimi altında uygulanır. Ancak, cezaevi tabibinin zamanında müdahale edememesi veya gecikmesi hükümlü için hayatî tehlike doğurabilecek ise, bu tedbirlere ikinci fıkrada belirtilen şartlar aranmaksızın başvurulur.

(5) Bu madde uyarınca hükümlülerin sağlıklarının korunması ve tedavilerine yönelik zorlayıcı tedbirler, onur kırıcı nitelikte olmamak şartıyla uygulanır.

Hükümlülerin sağlık giderleri

MADDE 120 - (1) Aşağıda sayılanlardan;

a) Herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emekli olmuş hükümlüler ile hak sahibi olup da hükümlü olan yakınlarının,

b) Herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tâbi olarak çalışmaktayken meslek hastalığı, iş kazası ve görev malûllüğü nedeniyle bedenî veya ruhî arızaya uğramış olan ve daha sonra kurumlara giren hükümlüler ile hak sahibi olup da hükümlü olan yakınlarının,

c) Sigortalılık niteliğinin yitirilmesinden itibaren verilen süreler içinde meydana gelen ve bu süre içinde kurumlara girmiş bulunan hükümlülerin, her türlü teşhis ve tedavi giderleri ile sağlık yardımları hükümlülerin bağlı buldukları sosyal güvenlik kurumları tarafından karşılanır.

(2) İşyurdunda çalıştırılan sigortalı hükümlülerin teşhis, tedavi giderleri ve sağlık yardımları ile bunların hastalanmaları ve raporlu bulunmaları hâlinde, raporlu oldukları gün sayısı kadar geçici iş göremezlik ödenekleri hakkında da birinci fıkra hükümleri uygulanır.

(3) Herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tâbi olmayan hükümlünün, estetik amaçlı veya kurumdaki yaşantısını devam ettirmesine engel oluşturmayan şikâyetiyle ilgili tedavi giderleri kendisi tarafından

karşılır.

(4) Herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tâbi olmayan hükümlünün üniversite hastaneleri dahil sağlık kurumlarındaki muayene, tetkik, kontrol ve tedavi bedelleri Sağlık Bakanlığı, ilaç bedelleri ise Bakanlık tarafından karşılanır.

Ölüm

MADDE 121 - (1) Kurumda barındırılan hükümlünün ölümü hâlinde, durum bir tutanakla belgelendirilir. Tutanak ve cezaevi tabibinin raporu ile birlikte durum, kurum en üst amiri tarafından derhâl Cumhuriyet başsavcılığına, kuruma kabul sırasında beyan ettiği yakınlarına bildirilir, Yabancı uyruklu olması hâlinde ise 68 inci madde hükmü uygulanır.

(2) Hükümlü hakkında kurumda mevcut kayıtlara göre, ölümü bildirilebilecek yakınlarının tespit edilememesi hâlinde, durum nüfusa kayıtlı olduğu yerdeki mahallî mülkî amirine bildirilir. Hükümlünün yabancı uyruklu olup da mensubu olduğu ülkenin Türkiye’de yerleşik diplomatik temsilciliği veya konsolosluğunun bulunmaması hâlinde, durum Cumhuriyet başsavcılığı aracılığıyla Dışişleri Bakanlığına bildirilir.

(3) Kurum en üst amiri, Cumhuriyet başsavcılığının izni ile cenazenin defnedilmesi için gereken tedbirleri alır. Defin için talep edilmesi hâlinde, Cumhuriyet başsavcılığının izni ile cenaze yakınlarına verilir. Yakınlarının bulunamaması veya yakınları tarafından herhangi bir başvurunun yapılmaması hâlinde, defin işlemi Cumhuriyet başsavcılığının yazılı istemi üzerine kurumun bulunduğu yer belediyesince yerine getirilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Dışarıyla İlişkiler ve Ziyaretler

Mektupların gönderilmesi ve gelen mektupların verilmesi

MADDE 122 - (1) 91 inci maddeye göre mektup alma ve gönderme hakkı kapsamında hükümlüler tarafından yazılan mektup, faks ve telgraflar, zarf kapatılmaksızın bu işle görevlendirilen ikinci müdür başkanlığında, idare memuru ve yüksek okul mezunu iki infaz ve koruma memuru tarafından oluşturulan mektup okuma komisyonuna iletmek üzere güvenlik ve gözetim servisi personeline verilir. Yapılan incelemeden sonra gönderilmesinde sakınca görülmeyen mektuplar üzerine "görüldü" kaşesi vurulur, zarf içerisine konularak kapatılır ve postaneye teslim edilir.

(2) Resmî makamlara veya savunması için avukatına gönderilenler hakkında 91 inci maddenin dördüncü fıkrası hükmü uygulanır.

(3) Hükümlülere gönderilen ve açılıp incelendikten sonra verilme-

sinde sakınca olmadığı anlaşılan mektup, faks ve telgraflar zarfları ile birlikte verilir.

Sakıncalı görülen mektuplar

MADDE 123 - (1) Mektup okuma komisyonunca, mahalline gönderilmesi veya hükümlüye verilmesi sakıncalı görülen mektuplar, en geç yirmidört saat içinde disiplin kuruluna verilir. Mektubun disiplin kurulu tarafından kısmen veya tamamen sakıncalı görülmesi hâlinde, mektup aslı çizilmeden veya yok edilmeden şikâyet ve itiraz süresinin sonuna kadar muhafaza edilir. Mektubun kısmen sakıncalı görülmesi hâlinde, aslı idarede tutularak fotokopisinde sakıncalı görülen kısımlar okunmayacak şekilde çizilerek disiplin kurulu kararı ile birlikte ilgisine tebliğ edilir. Mektubun tamamının sakıncalı görülmesi hâlinde, sadece disiplin kurulu kararı tebliğ edilir. Tebliğ tarihinden itibaren infaz hâkimliğine başvuru için gereken süre beklenir. Bu süre içinde infaz hâkimliğine başvurulmamış ise, disiplin kurulu kararı yerine getirilir. İnfaz hâkimliğine başvurulmuş ise, infaz hâkimliği kararının tebliğinden itibaren itiraz süresi beklenir. İnfaz hâkimliği kararına itiraz edilmemiş ise bu karara göre, itiraz edilmiş ise mahkemenin kararına göre işlem yapılır.

(2) Hükümlüye yapılacak tebligatta, tebliğ tarihinden itibaren on-beş gün içinde infaz hâkimliğine şikâyet hakkının kullanılmaması veya infaz hâkimliği kararına karşı tebliğ tarihinden itibaren bir hafta içinde ağır ceza mahkemesine itiraz edilmemesi hâlinde, disiplin kurulu kararının kesinleşerek mektubun sakıncalı görülen kısımlarının okunmayacak şekilde çizilerek verileceği veya tamamı sakıncalı görülen mektubun verilmeyeceği bildirilir.

(3) Kısmen veya tamamen sakıncalı görülen mektuplar, iç hukuk veya uluslararası hukuk yollarına başvuru yapılması durumunda kullanılmak üzere idarece saklanır.

Nakledilen ve salıverilen hükümlülere gönderilen mektuplar

MADDE 124 - (1) Başka kurumlara nakledilmiş hükümlülerin mektupları, açılmaksızın en kısa sürede, nakledildikleri kuruma gönderilir. Mektuplar, bu hâlde hükümlünün nakledildiği kurum tarafından açılır ve incelenir.

(2) Salıverilen hükümlülere gönderilen mektuplar, posta idaresine geri verilir.

Eşyanın postadan alınması

MADDE 125 - (1) Hükümlülerin adlarına posta veya kargo ile gönderilen havale ve eşya, kurum mutemedi tarafından en geç 7 gün içinde postadan alınır. Gönderi, içeriği itibarıyla kuruma sokulması ve bulundurulması mevzuat hükümlerince sakıncalı olmaması hâlinde

hükümlüye teslim edilir.

(2) Sakıncalı olduğu belirlenen gönderiler hakkında, posta veya kargodan alındığı tarihten itibaren onbeş gün içerisinde hükümlüye yazılı bilgi verilir. Hükümlü, bildirim yapıldığı tarihten itibaren onbeş gün içerisinde infaz hâkimliğine itiraz hakkını kullanmadığı takdirde, gönderi, göndericiye veya hükümlünün göstereceği kişiye iade edilir. Hükümlünün isteği halinde ilk ziyaret günü yakınlarına verilmek üzere kurum emanet deposunda saklanabilir. Ancak eşyanın bozulabilir olması veya maddi değerinde azalma olasılığının bulunması halinde, gönderi gönderene iade edilir.

Hükümlüyü ziyaret

MADDE 126 - (1) Hükümlü, belgelendirilmesi koşuluyla eşi, üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımları ile vasisi veya kayyımı tarafından haftada bir kez ve ayrıca kuruma kabullerinde, zorunlu hâller dışında bir daha değiştirilmemek üzere, ad ve adreslerini bildirdiği en fazla üç kişi tarafından, yarım saatten az ve bir saatten fazla olmamak üzere çalışma saatleri içinde ziyaret edilebilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilenler dışındaki kimselerin ziyaretine Cumhuriyet başsavcılığı tarafından yazılı olarak izin verilebilir.

(3) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlüyü; eşi, altsoy ve üstsoy, kardeşleri ve vasisi, belirlenen gün, saat ve koşullar içerisinde onbeş günlük aralıklarla ve günde bir saati geçmemek üzere ziyaret edebilir.

(4) Hükümlüyü ziyaretin esas ve usulleri, kapalı ve açık görüş olmak üzere kurumların yapısı dikkate alınarak yönetmelikte düzenlenir.

Yabancı hükümlüleri ziyaret

MADDE 127 - (1) Yabancı hükümlülerin, vatandaşı olduğu devletin diplomatik temsilciliği veya konsoloslğunun ziyaret istemleri, mevzuatta belirlenen esas ve usüllere uygun olarak geciktirilmeden yerine getirilir.

(2) Diplomatik temsilciliği veya konsoloslğu bulunmayan devletlerin vatandaşlığındaki hükümlüler ile mülteci veya vatansız olan hükümlülerin, yararlarını koruyan devletin diplomatik temsilciliği veya bu gibi kimseleri koruma görevini üstlenmiş ulusal veya uluslararası kuruluşların temsilcileriyle görüştürülmelerinde yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

(3) 126 ncı madde hükümleri saklıdır.

Heyetlerin kurumları ziyaretleri

MADDE 128 - (1) Resmî kurum ve kuruluşlar, heyet hâlinde veya bireysel olarak kurumları ziyaret edebilmek ve hükümlülerle görüşebilmek için Bakanlıktan izin almak zorundadır. Bilimsel araştırma

yapanlarla görsel ve yazılı basın mensupları hakkında da bu hüküm uygulanır.

(2) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerle yetkisi kabul edilen kurum ve kuruluşların temsilcileri, denetim amacıyla ziyaret istemlerini, Bakanlığa önceden bildirmek suretiyle, ilgili sözleşme ve mevzuat hükümleri çerçevesinde hükümlüleri ziyaret edebilirler.

(3) Bu ziyaret ve görüşmelerde güvenliği tehlikeye düşürmeyecek tedbirler kurum idaresince alınır. Güvenlik bakımından bir araya getirilemeyecek hükümlülerle toplu görüşme yapılamaz. Ziyaret ve görüşmeler yasal zorunluluk olmadıkça kurum görevlilerinin gözetiminde yapılır.

(4) Önceden izin verilmiş olsa bile doğal afet, yangın ve ayaklanma gibi olağanüstü durumlarda ziyaret ve görüşmeler kurum en üst amirince ertelenebilir.

Ziyaret ve görüşlerde uyulacak esaslar

MADDE 129 - (1) Kapalı ve açık kurumlarda ziyaret veya görüşe gelen resmî heyet ve özel kişiler, kurum güvenliğini tehlikeye sokacak davranışlarda bulunamaz, kurum güvenliği için alınan ve uygulanan yasal ve idarî tedbirlerin değiştirilmesini isteyemezler.

(2) Kurumun düzen ve güvenliğini, hükümlülerin sağlığını bozabilecek nitelikteki eşya ve maddeler ile her türlü iletişim araçları ve taşıma izin belgesi olsa da silâhlar kuruma sokulamaz. Ziyaret ve görüşlerde hükümlülere para, kıymetli evrak ve eşya verilemez.

(3) Kurum görevlileri ve dış güvenlik görevlileri dahil olmak üzere, sıfat ve görevi ne olursa olsun, kurumlara girenler duyarlı kapıdan geçmek zorundadır. Bu kişilerin üstleri metal dedektörle aranır; eşyaları x-ray cihazından veya benzeri güvenlik sistemlerinden geçirilir, ayrıca şüphe hâlinde elle aranır. Bu cihazların bulunmadığı yerlerde arama ve kontrol elle yapılır. Ancak milletvekilleri, mülkî amirler, hâkim, Cumhuriyet savcıları ve bu sınıftan sayılanlar, avukatlar, noterler, ceza infaz kurumları ve tutukevleri kontrolörleri, izleme kurulu başkan ve üyeleri, uluslararası sözleşmelerle yetkileri tanınmış kişi ve kuruluşların temsilcileri, ceza infaz kurumu ve tutukevi koruma birlik komutanı ile kurum müdürünün üstleri ağır cezayı gerektiren suçüstü hâlleri dışında elle aranamaz. Duyarlı kapı cihazının ikazının sürmesi hâlinde bu kişiler ancak, elle aramayı kabul ettikleri takdirde kuruma girebilirler. Ziyaret yerleri de ziyaret öncesi ve bitiminde aranır.

(4) Kurumlara giren avukatlarca savunmaya ilişkin olduğu yazılı olarak beyan edilen belge ve dosyalar incelemeye tâbi tutulmaz.

(5) Konusu suç teşkil etmemekle birlikte kurumlara sokulması yasak olan her türlü eşya, çıkışta sahibine verilmek üzere idare tarafından muhafaza altına alınır.

(6) Hükümlüler, odalarından çıkış ve dönüşlerinde ayrı yerlerde ve farklı memurlarca üst ve eşya aramasına tâbi tutulurlar.

(7) Aramalarda insan onuruna saygı esastır.

(8) Ziyaret ve görüşlerde kurallara uymayan heyet ve kişilerin ziyaret ve görüşmeleri sürdürmelerine derhâl son verilir. Suç oluşturan davranışlar, ilgili idarî ve adli makamlara bildirilir. Görüşme hakkına sahip kişilerin kurum güvenliğinin korunması amacıyla alınan tedbirlere aykırı davranışları ve istekleri nedeniyle görüşme hakları, kurumun en üst amirince bir aydan bir yıla kadar kısıtlanabilir. Mevzuatın avukatlar bakımından getirdiği hükümler saklıdır.

Ziyaret yeri

MADDE 130 - (1) Kurumlarda kapalı ziyaretler, bu amaç için tahsis edilen yerlerde yapılır. Kapalı ziyaret yeri bulunmayan kurumlarda ise, ziyaretler, fiziksel temas ve eşya alış-verişini engelleyecek şekilde kurum idaresince uygun görülen yerlerde yapılır.

(2) Açık ziyaretler, odalar dışında, fiziksel temasa olanak verecek şekilde ve bu amaç için ayrılan bölümde veya kurum idaresince uygun görülen yerlerde yapılır.

(3) Hasta hükümlüler, cezaevi tabibinin uygun görmesi ve kurumun en üst amirinin izni ile kurum revirinde ziyaret edilebilir. Hastanede yatarak tedavi gören hükümlüler, tedaviyi yapan hekimin uygun görmesi ve Cumhuriyet başsavcılığının izni ile iç güvenlik görevlileri nezaretinde ziyaret edilebilir.

ALTINCI BÖLÜM

Beden Eğitimi ve Boş Zaman Etkinlikleri

Beden eğitimi

MADDE 131 - (1) Hükümlünün toplumsal, ruhsal ve bedensel gelişmelerini sağlamak amacıyla fizik ve ruhsal sağlık durumlarının elverdiği ölçüde spor, beden eğitimi ve eğlendirici etkinliklere katılmasına müsaade olunur ve olanaklar ölçüsünde yer ve araç sağlanır.

(2) Açık havada çalışmayan veya kapalı kurumlarda bulunan hükümlüye, hava koşulları elverdiği ölçüde, günde en az bir saat açık havada gezinmek olanağı verilir. Bu süre içerisinde bireysel spor da yapılabilir. Kurum dışındaki bu tür etkinliklere açık kurumlar ile çocuk eğitimlerinde bulunan hükümlüler katılabilir.

Kütüphane ve kurslardan yararlanma

MADDE 132 - (1) Hükümlü, çalışma saatleri dışında ve belirlenecek düzene göre kurum idaresince düzenlenen kurslara katılabilir ve kütüphaneden yararlanabilir. Bu konudaki programlar uzmanların önerileri ve hükümlünün istekleri dikkate alınarak kurum idaresince belirlenir.

(2) Genel iyileştirme programı uygulanmayan hükümlüler, her zaman kütüphaneden yararlanabilir ve düzenlenen kurslara katılabilir.

(3) Bu madde hükmüne göre düzenlenecek kursların konusu, süresi, saati ve bunlardan hükümlülerin yararlanma koşulları kurum iç yönetmeliği ile belirlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM Salıverilme İçin Hazırlama

Koşullu salıverilmeye iyi hâlin saptanması

MADDE 133 - (1) Hükümlünün, 5275 sayılı Kanununun 107 nci maddesinde öngörülen süreleri, kurumların düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara içtenlikle uyarak, haklarını iyi niyetle kullanarak, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirerek geçirmiş ve uygulanan iyileştirme programlarına göre de toplumla bütünleşmeye hazır olduğunun disiplin kurulunun görüşü alınarak idare ve gözlem kurulunca saptanmış bulunması gerekir.

(2) Tutuklu olup da Tüzükte belirtilen disiplin cezasını gerektiren bir eylemden dolayı disiplin cezası alanların bu durumları, bu madde hükümlerine göre iyi hâlin saptanmasında değerlendirilmek üzere, gözlem ve sınıflandırma formunun ilgili sütununa işlenir.

Disiplin eylemi nedeniyle iyi hâl kararı verilmesine engel hâller ve şikâyet

MADDE 134 - (1) Gözlem ve sınıflandırma formunda yazılı olup da, henüz kaldırılmamış disiplin cezası bulunan hükümlü hakkında iyi hâl kararı verilemez. Hükümlünün iyi hâline ilişkin değerlendirme, ancak daha önceden verilmiş olup da disiplin cezası infaz edilmiş ve bu cezası kaldırılmış olanlar hakkında yapılabilir.

(2) Hükümlünün, disiplin cezasını gerektiren bir eylemi işlemiş olmasına rağmen, koşullu salıverilme tarihinde bu eyleminden dolayı disiplin soruşturması henüz sonuçlandırılmayanlar hakkında iyi hâl kararının verilip verilmemesi idare ve gözlem kurulunca takdir edilir.

(3) İdare ve gözlem kurulunca, hükümlü hakkında, süre belgesindeki muhtemel koşullu salıverilme tarihi de dikkate alınarak iyi hâle ilişkin olarak bir karar verilir. İdare ve gözlem kurulunca verilen bu kararlara karşı, 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanununa göre şikâyet edilebilir.

Salıverilme öncesi önlem ve ilişkiler

MADDE 135 - MADDE 135 – (1) Hükümlünün salıverildikten sonraki geleceğini düzenlemeyi düşünmesini sağlayıcı tedbirler alınır ve toplumla uyumu ile ailesinin yararı için bu konularda hizmet veren resmî ve özel kuruluş veya kişilerle ilişki kurması amacıyla katkı ve yardımda bulunulur.

Hükümlüye iş bulmada yardım

MADDE 136 - (1) Hükümlü, salıverildiğinde iş bulması veya kendi işini kurması yönünde özendirilir. Bu konuda gönüllü kişi ve kuruluşlar ile resmî kurumlarla işbirliği yapılır.

(2) Kurumlardan salıverilen hükümlülere iş sağlanması, iş bulmalarına yardımcı olunması 5275 sayılı Kanununun 104 üncü maddesine göre denetimli serbestlik ve yardım merkezleri ile koruma kurullarınca yerine getirilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

İzinler

İzinler

MADDE 137 - (1) 5275 sayılı Kanununun 9 uncu maddesi gereğince yüksek güvenlikli kurumlarda bulunanlar dışındaki hükümlülere mazeret izni, özel izin veya iş arama izni verilebilir.

(2) İzinde geçen süreler hükümlülükte geçmiş sayılır.

Mazeret izni

MADDE 138 - (1) Hükümlülük süresinin beşte birini iyi hâlde geçirmiş olanlara hükümlünün isteği ile;

a) Ana, baba, eş, kardeş veya çocuğunun ölümü nedeniyle kurum en üst amirinin önerisi ve Cumhuriyet başsavcılığının onayı ile,

b) Yukarıdaki bentte sayılan yakınlarından birisinin yaşamsal tehlike oluşturacak önemli ve ağır hastalık hâllerinin veya depresyon, su baskını, yangın gibi felâketler nedeniyle zarara uğradıklarının belgelendirilmesi koşuluyla kurum en üst amirinin görüşü, Cumhuriyet başsavcılığının önerisi ve Bakanlığın onayı ile,

yol dışında on güne kadar mazeret izni verilebilir.

(2) Gidilecek mesafe göz önünde bulundurularak gidiş geliş için toplam dört günü geçmemek üzere yol izni verilir.

(3) Tehlikeli hükümlüler hariç olmak üzere, kurumda geçirilen süreye bakılmaksızın hükümlünün, kurumun bulunduğu il sınırları içinde olmak ve dış güvenlik görevlisinin refakatinde bulunmak şartıyla, talebi ve Cumhuriyet başsavcısının onayı ile ana, baba, eş, kardeş ve çocuğunun cenazesine katılmasına ölümün ve ölen kişiyle yakınlığının belgelenmesi kaydıyla izin verilebilir.

(4) İzin verilmesi sırasında aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur:

a) Gidilecek yerin yol ve hava şartlarının uygun olması,

b) Hükümlünün iznini geçireceği yere gitmesinde sakınca olup olmadığına ilişkin, gideceği yerde bulunan kolluk görevlilerine tahkikat yaptırılması,

c) Hükümlü ile hasta olduğu belirtilen kişi arasındaki yakınlık

- derecesinin nüfus idaresinden alınacak kayıt ile belgelendirilmesi,
- d) Hastalığı belgeleyen resmî raporun, biri hastalığın uzmanı olmak üzere en az iki uzman hekim tarafından imzalanmış olması,
- e) Ölüm ve ölen kişiyle yakınlığının resmî belge ile tespit edilmiş olması,
- f) Deprem, su baskını, yangın gibi felâketler nedeniyle verilecek mazeret izinlerinde söz konusu mazeretin, Cumhuriyet başsavcılığı tarafından, ilgili kuruluşlardan araştırması yaptırılarak tespit edilmiş olması.

(5) Birinci fıkranın (b) bendi gereğince, Bakanlıktan onay alınmak üzere gönderilecek izin evrakına, dördüncü fıkrada belirtilen (e) bendi dışındaki belgelerin tamamı eklenir.

(6) Mazeret izni verilen hükümlü kapalı kurumda ise mutlaka dış güvenlik görevlilerinin refakatinde, harcırah ve yol giderleri hükümlü tarafından karşılanmak kaydıyla, açık kurum ya da çocuk eğitimevle-
rinde ise refakatsiz gönderilir.

Mazeretin reddi

MADDE 139 - (1) Hükümlünün mazeret izin talebi, Cumhuriyet başsavcılığınca uygun görülmemesi hâlinde durum, gerekçesiyle birlikte hükümlüye bildirilir.

Özel izin

MADDE 140 - (1) Açık kurumlarda bulunanlarla, kapalı kurumda olup da açık kurumlara ayrılmaya hak kazandığı halde, nakledileceği kurumun kapasitesi ve/veya hükümlünün yaşı ve sağlığı gibi nedenlerle açık kurumlara gidemeyenler ile çocuk eğitimevlerinde bulunanlara, aileleriyle bağlarını sürdürmelerini veya güçlendirmelerini ve dış dünyaya uyumlarını sağlamak amacıyla kurum en üst amirinin önerisi ve Cumhuriyet başsavcılığının onayı ile yılda en çok üç kez olmak üzere her defasında yol hariç üç güne kadar izin verilebilir.

(2) Kaçmayacağı yönünde hakkında kanaat oluşanlar ile işyurdu çalışmaları ve diğer iyileştirme programlarına uyum göstermiş olanlardan

- a) Hükümlülük süresi onbeş yıl ve daha fazla kalanlara yılda bir defa,
- b) Hükümlülük süresi on yıldan onbeş yıla kadar kalanlara yılda iki defa,
- c) Hükümlülük süresi on yıldan az kalanlara yılda üç defa, izin verilir.(1)

(3) İzinler o güne kadar infaz edilen sürenin hükümlülük süresinden indirilerek bulunacak süreye göre hesaplanır.

(4) Haklarında özel izin kullanılmasına karar verilen hükümlülere kurumdan ayrılmadan önce kurum idaresince "izin belgesi" düzenle-

nerek verilir. Bu belge, hükümlünün iznini geçireceği yer Cumhuriyet başsavcılığınca onaylanır.

(5) Hükümlülerin özel izin kullanmasında iç ve dış güvenlik görevlilerinin gözetimi aranmaz.

(6) Gidilecek mesafe göz önünde bulundurularak gidiş geliş için toplam dört günü geçmemek üzere yol izni verilir.

(7) Belirlenen sürele uygun olarak izne gönderilen hükümlüler, aynı yıl içinde, infaz ettikleri ceza süreleri dikkate alındığında yeni izin hakları elde ederlerse, bir kez daha izne gidebilme imkânından yararlanırlar.

İş arama izni

MADDE 141 - (1) Kurumlarda hükümlülük sürelerinin en az altı ayını kesintisiz geçirmiş ve koşullu salıverilmelerine bir ay kalmış hükümlülere olağan yaşantılarına döndüklerinde uyum sorunu ile karşılaşmamaları ve iş bulma olanakları sağlanmak üzere kurum en üst amirinin önerisi ve Cumhuriyet başsavcılığının onayı ile çalışma günleri içinde sekiz saate kadar izin verilebilir.

(2) İzin süreleri, hükümlünün kalmakta olduğu kurumun bulunduğu il sınırları içinde kalan işyerleri ve yardım kuruluşları ile görüşme süresi göz önüne alınarak saptanır.

(3) Hükümlülerin iş arama izni kullanmasında dış güvenlik görevlilerinin gözetimi aranmaz.

İzinden dönmeme, geç dönme

MADDE 142 - (1) İzinden dönmeyen veya iki günden fazla bir süre geçtikten sonra dönen hükümlüler hakkında 5237 sayılı Kanunun 292 nci ve izleyen maddelerinde yazılı hükümler uygulanır.

(2) İzin süresini iki gün veya daha az bir süre geçiren hükümlüler hakkında disiplin işlemi yapılır. İzinli iken firar eden hükümlüye bir daha izin verilmez.

(3) Hastalık veya zorunlu bir nedenle dönüşün imkânsız hâle gelmesi durumunda, hükümlü izin belgesiyle bulunduğu yer Cumhuriyet başsavcılığına başvurur. Bu hâlde, hükümlü o yer kurumuna alınır ve durum, en seri haberleşme araçlarıyla izne ayrıldığı kuruma bildirilir.

(4) Hastalığın tedavisinin tamamlanması veya zorunlu nedenin ortadan kalkması hâlinde, hükümlü dış güvenlik görevlisi nezaretinde izne ayrılmış ise, yine dış güvenlik görevlisi nezaretinde, aksi takdirde serbest olarak izne ayrıldığı kuruma gönderilir.

(5) İzne gidiş veya dönüş sırasında yolda herhangi bir zorunlu nedenin doğması hâlinde, hükümlü en yakın kuruma alınır, bu durum izne ayrıldığı kuruma derhâl bildirilir.

(6) İzin dönüşlerinde, yolda geçecek yeterli süreyi dikkate almayan hükümlülerin, ikinci fıkrada belirtilen süreler içerisinde gecikmeleri

durumunda, mazeretlerine bakılmaksızın haklarında disiplin işlemi yapılır.

YEDİNCİ BÖLÜM Disiplin Ceza ve Tedbirleri ile Ödüllendirme

BİRİNCİ BÖLÜM Disiplin Cezaları ve Uygulanması

Disiplin cezalarının niteliği ve uygulama koşulları

MADDE 143 - (1) Hükümlü hakkında kurumda, düzenli bir yaşamın sürdürülmesi, güvenliğin ve disiplinin sağlanması bakımından kanun, tüzük, yönetmelikler ile idarenin uyulmasını emrettiği veya gerekli kıldığı davranış ve tutumları, kusurlu olarak ihlâl ettiğinde, eyleminin niteliği ile ağırlık derecesine göre 5275 sayılı Kanunda belirtilen disiplin cezaları uygulanır.

(2) Suç oluşturan eylemlerden dolayı kamu davası açılması, disiplin soruşturması yapılmasını ve cezanın uygulanmasını engellemez.

Disiplin cezaları

MADDE 144 - (1) Çocuklar dışındaki hükümlüler hakkında uygulanabilecek disiplin cezaları ağırlık derecesine göre şunlardır:

- a) Kınama,
- b) Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma,
- c) Ücret karşılığı çalışılan işten yoksun bırakma,
- d) Haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama,
- e) Ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma,
- f) Hücreye koyma.

(2) Toplu, bedensel, zalimane, insanlık dışı veya küçültücü cezalar, disiplin cezası olarak uygulanamaz.

Kınama

MADDE 145 - (1) Kınama cezası, hükümlüye eyleminin kötü niteliğinin ve uygunsuzluğunun açıklanması ve tekrarı durumunda doğuracağı sonuçlara dikkatinin çekilmesidir.

(2) Kınama cezası, 5275 sayılı Kanununun 39 uncu maddesinin ikinci fıkrasında sayılan eylemler hakkında uygulanır.

Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma

MADDE 146 - (1) Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma cezası, hükümlünün bir aydan üç aya kadar süreyle kurumun kültürel ve spor etkinliklerine katılmaktan yoksun bırakılmasıdır.

(2) Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma cezası, 5275 sayılı Kanununun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında sayılan eylemler hakkında

uygulanır.

Ücret karşılığı çalışılan işten yoksun bırakma

MADDE 147 - (1) Ücret karşılığı çalışılan işten yoksun bırakma cezası, hükümlünün kurum yönetiminde ücret karşılığı çalıştığı işten bir aydan üç aya kadar yoksun bırakılmasıdır.

(2) Ücret karşılığı çalışılan işten yoksun bırakma cezası, 5275 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin ikinci fıkrasında sayılan eylemler hakkında uygulanır.

Haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama

MADDE 148 - (1) Haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama cezası, hükümlünün bir aydan üç aya kadar mektup, faks ve telgraf almak ve yollamaktan, televizyon izlemekten, radyo dinlemekten, telefon etmekten ve diğer iletişim araçlarından yararlanmaktan tamamen veya kısmen yoksun bırakılmasıdır.

(2) Haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama cezası, 5275 sayılı Kanunun 42 nci maddesinin ikinci fıkrasında sayılan eylemler hakkında uygulanır.

(3) Hükümlüye gelen mektup, faks ve telgraflar, disiplin cezasının infazından sonra kendisine verilir. Aynı türden olsa bile sonraki disiplin cezasının infazına bu işlem yapılmadan başlanamaz.

(4) Anne, baba, eş, çocuk ve kardeşlerin ölüm veya ağır hastalıkları, doğal afet hâlleri ile resmî ve yetkili mercilerle yapılması gereken haberleşmeler ve avukat ile iletişimde bu madde hükmü uygulanmaz.

Ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma

MADDE 149 - (1) Ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma cezası, hükümlünün bir aydan üç aya kadar ziyaretçi görüşüne çıkarılmamasıdır.

(2) Ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma cezası, 5275 sayılı Kanunun 43 üncü maddesinin ikinci fıkrasında sayılan eylemler hakkında uygulanır.

(3) Resmî ve yetkili merciler ile avukatlar ve yasal temsilcilerle görüşmelerde bu madde hükmü uygulanmaz.

Hücreye koyma

MADDE 150 - (1) Hücreye koyma cezası, hükümlünün eylemlerinin nitelik ve ağırlığına göre bir günden yirmi güne kadar, açık havaya çıkma hakkı saklı kalmak üzere, geceli ve gündüzlü bir hücrede tek başına tutulması ve her türlü temastan yoksun bırakılmasıdır.

(2) Hücreye koyma cezası, 5275 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında sayılan eylemler hakkında uygulanır.

(3) Hücre, yaşamsal gereksinimleri karşılayacak şekilde ve özel-

likle, bel hizasında 100x75 cm ebadında penceresi olan ve en az odanın genişliğinde havalandırması bulunan dokuz veya on metrekare büyüklüğünde, duş ve tuvaleti olacak şekilde düzenlenir.

(4) Hücreye konulan hükümlünün, resmî yetkili merciler ve avukatı ile görüşmesine engel olunmaz.

(5) Hücreye koyma cezasının infazı sırasında hükümlü, günde bir saat açık havada bulunabilme hakkından mutlaka yararlandırılır ve kitap okumasına izin verilir.

Çocuk hükümlüler hakkında uygulanacak disiplin cezaları

MADDE 151 - (1) Çocuk hükümlüler hakkında uygulanabilecek disiplin cezaları ağırlık derecesine göre şunlardır:

a) Uyarma: 5275 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinin birinci fıkrasında belirtilen eylemlerde bulunan çocuğa, eyleminin niteliğinin kötü ve uygunsuz olduğunun açıklanması ve tekrarı durumunda doğuraçağı sonuçlara dikkatinin çekilmesidir,

b) Kınama: Çocuğun, daha önce uyarı cezası verilmesine sebep olan davranışı ikinci kez tekrarlaması hâlinde, davranışının sonuçlarına ikinci kez dikkatinin çekilmesidir,

c) Onarma, tazmin etme ve eski hâle getirme: 5275 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen eylemlerde bulunan çocuğun, bu eylemin sonuçlarını, istekli olması koşulu ile onarma, tazmin etme veya eski hâle getirme suretiyle gidermesidir,

d) Harcamalarına sınır koyma: Çocuğun daha önce onarma, tazmin etme ve eski hâle getirme cezası verilmiş olan davranışı ikinci kez tekrarlaması hâlinde çalışması karşılığında aldığı ücret ve ailesinden gelen paranın haftalık harcama limitinin üçte birinin otuz gün süre ile kesilmesidir,

e) Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma: 5275 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen eylemde bulunan çocuğun, otuz güne kadar sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere katılmaktan yoksun bırakılmasıdır,

f) Teşvik esaslı ayrıcalıkları geri alma: Çocuğun, daha önce bazı faaliyetlere katılmaktan alıkoyma cezası verilmiş olan davranışı ikinci kez tekrarlaması hâlinde, teşvik esaslı ayrıcalıkların otuz gün süre ile geri alınmasıdır,

g) İznin ertelenmesi: 5275 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinin yedinci fıkrasında belirtilen eyleminin niteliğine ve ağırlık derecesine göre çocuğun izninin altmış güne kadar ertelenmesidir,

h) Kapalı ceza infaz kurumuna iade: 5275 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinin sekizinci fıkrasında belirtilen eylemde bulunan çocuğun, eyleminin nitelik ve ağırlığına göre çocuk kapalı kurumlarına, bulunmadığı hâllerde kapalı kurumların çocuklara ayrılan bölümlerine altı ay

süre ile iadesidir. Çocuk, bu fıkra dışındaki nedenlerle verilen disiplin cezalarından dolayı kapalı kuruma iade edilmez,

1) Odaya kapatma: Kapalı kurumda bulunan çocuğun, 5275 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin sekizinci fıkrasında belirtilen eylemlerde bulunması hâlinde, beş güne kadar açık havaya çıkma hakkı saklı kalmak üzere, gece ve gündüz tek başına bir odada tutulmasıdır.

1. Bu ceza, çocuğun kurum görevlilerine istediği zaman ulaşmasına engel olunmayacak şekilde uygulanır.

2. Çocuk, cezanın infazı öncesinde, sırasında ve sonrasında cezaevi tabibi kontrolünden geçirilir.

3. Cezanın infazı sırasında çocuğun ailesi, avukatı ve yasal temsilcisiyle görüşmesine izin verilir.

4. Odaya kapatma cezasının infazı sırasında hükümlü, günde üç saat açık havada bulunabilme hakkından mutlaka yararlandırılır ve kitap okumasına izin verilir.

Disiplin soruşturması

MADDE 152 - (1) Uyarma, kınama ve bazı etkinliklerden alıkoyma cezaları kurumun en üst amiri tarafından verilir ve uygulanır.

(2) Hükümlülerin diğer disiplin cezalarını gerektiren eylemlerinin öğrenilmesinden itibaren derhâl ve en geç iki gün içinde kurum en üst amirince atanan bir görevli tarafından soruşturmaya başlanır.

(3) Soruşturma en geç yedi gün içerisinde tamamlanır ve düzenlenen rapor ve ekleri disiplin kuruluna sunulur. Soruşturma süresi eylemin ve soruşturmanın niteliğine göre infaz hâkiminin yazılı onayı ile yedi güne kadar uzatılabilir.

(4) Savunma alınmadan disiplin cezası verilemez. Haklarında disiplin soruşturması yapılanlara, yüklenen eylemin niteliği ve sonuçları ile üç gün içinde savunmalarını vermeleri, aksi hâlde bu haklarından vazgeçmiş sayılacakları yazılı olarak bildirilir. Savunma yazılı olarak sunulabileceği gibi sözlü olarak da yapılabilir. Sözlü savunma tutanakla saptanır. Türkçe bilmeyenlerle, sağır ve dilsizlerin savunmaları tercüman aracılığıyla alınır.

(5) Disiplin cezaları disiplin kurulunca evrak üzerinden görüşülecek en geç üç gün içinde karara bağlanır. Disiplin kurulu, yasada yazılı disiplin cezası uygulanmasına veya disiplin cezası verilmesine yer olmadığına karar verebilir. Disiplin kurulu kararları gerekçeli olarak yazılır ve kararda şikâyet mercii ve süresi açıkça gösterilir.

(6) Disiplin kurulu kararı, haklarında soruşturma yapılanlara yönetim tarafından derhâl tebliğ edilir.

(7) Kurumun iç düzeninin veya hükümlülerin yaşam ve beden bütünlüklerinin ciddî tehlike altında bulunması nedeniyle derhâl tedbir alınması zorunlu olan hâllerde, kurumun en üst amiri 154 üncü

maddede belirtilen tedbirleri almakla beraber soruşturmayı başlatır. Bu hâlde infaz hâkimine bilgi verilir.

Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı, disiplin cezalarının infazı ve kaldırılması

MADDE 153 - (1) 5275 sayılı Kanununun 37 ilâ 46 ncı maddelerinde yer alan eylemlerin tanımına uymayan ve 5275 sayılı Kanunda tanımları yapılmamış olan eylemler, nitelik ve ağırlıkları bakımından bunlara benzediklerinde, aynı maddelerdeki disiplin cezaları ile karşılanır.

(2) Bir eylemden dolayı verilen disiplin cezası kesinleştikten sonra bu cezanın kaldırılması için gerekli süre içinde yeniden disiplin cezasını gerektiren bir eylemde bulunan hükümlü hakkında, her defasında bir üst ceza uygulanır.

(3) Disiplin cezalarının infazı;

a) Hücreye koyma cezasının infazına, infaz hâkiminin onayı ile başlanır. Hücreye koyma cezasına ilişkin diğer hükümler saklı kalmak üzere, kesinleşen disiplin cezalarının infazına derhâl başlanır. Birden fazla disiplin cezası verilmiş olması hâlinde, bu cezalar kesinleşme tarihleri sırasına göre ayrı ayrı infaz edilir. Bir cezanın infazı tamamlanmadan diğerinin infazına başlanmaz,

b) Disiplin cezalarının tamamı infaz edilip kaldırılmadıkça koşullu salıverilme işlemi yapılmaz, ancak bu süre hak ederek salıverme tarihini geçemez,

c) Hücreye koyma cezasının infazından önce ve infazı sırasında hükümlü, cezaevi tabibi tarafından muayene edilir. İlgilinin bu cezaya katlanamayacağı anlaşılırsa cezanın infazı sonraya bırakılır veya cezaevi tabibinin belirleyeceği aralıklarla infaz edilir. Koşullu salıverilme tarihine kadar hükümlünün iyileşemeyeceğinin tam teşekküllü Devlet veya üniversite hastanesi sağlık kurulu raporu ile saptanması hâlinde hücreye koyma cezası infaz edilmez; yerine ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma cezası iki katı süreyle uygulanır. Raporlar infaz dosyasına konulur.

(4) İnfaz edildiği tarihten itibaren disiplin cezasının kaldırılmasında ve iyi hâlin kazanılmasında aşağıda belirtilen süreler esas alınır;

a) Kınama cezası onbeş gün,

b) Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma cezası bir ay,

c) Ücret karşılığı çalışılan işten yoksun bırakma cezası üç ay,

d) Haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama cezası üç ay,

e) Ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma cezası üç ay,

f) Hücreye koyma cezası 5275 sayılı Kanununun 44 üncü maddesinin ikinci fıkrasındaki hâllerde altı ay, üçüncü fıkrasındaki hâllerde bir yıl,

g) Hücre cezasına karşılık ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma

cezası, (f) bendinde belirtilen süre,

sonunda disiplin cezası almamak ve iyi hâlli olmak koşuluyla (a) ve (b) bentlerinde belirtilen cezalar kurum en üst amiri tarafından, diğer bentlerde belirtilen cezalar, kurumun en üst amirinin önerisi ve disiplin kurulu kararıyla kaldırılır.

(5) Çocuk hükümlüler hakkında verilen disiplin cezaları;

a) Uyarma ve kınama cezaları kararlar birlikte,

b) Onarma, tazmin etme ve eski hâle getirme cezası yedi gün sonunda,

c) Harcamalarına sınır koyma cezası otuz gün sonunda,

d) Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma cezası otuz gün sonunda,

e) Teşvik esaslı ayrıcalıkları geri alma cezası otuz gün sonunda,

f) İzin ertelenmesi cezası altmış gün sonunda, g) Kapalı ceza infaz kurumuna iade cezası altmış gün sonunda,

h) Odaya kapatma cezası doksan gün sonunda,

kendiliğinden kalkmış sayılır. (a) bendi hariç, bu fıkradaki diğer süreler karar tarihinden, firar hâlinde infaz tarihinden itibaren başlar.

(6) Disiplin kurulu, kurum kurallarına uyma, iyileştirme programında ilerleme veya verilen ceza ile amaçlanan sonucun gerçekleşmesi durumunda, çocuk hakkında vermiş olduğu cezayı süre koşulu aranmaksızın her zaman kaldırabilir.

Yönetim tarafından alınabilecek tedbirler

MADDE 154 - (1) Yönetim, disiplin soruşturması yapılan hükümlünün, soruşturma süresince odasını, iş ve çalışma yerini değiştirebilir, hükümlüyü kurumun başka kesimine nakledebilir veya diğer hükümlülerden ayırabilir.

(2) Kurumun düzeninin ve kişilerin güvenliklerinin ciddi tehlikeyle karşı karşıya kalması hâlinde, asayiş ve düzeni sağlamak için 5275 sayılı Kanunda açıkça belirtilmeyen diğer tedbirler de alınır. Tedbirlerin uygulanması, disiplin cezasının verilmesine engel olmaz.

Zorlayıcı araçların kullanılması

MADDE 155 - (1) Hiçbir hâlde zincir ve demire vurmak tedbir olarak uygulanmaz. Kelepçe ve bedensel hareketleri kısıtlayıcı araçlar;

a) Çocuk hükümlüler hariç olmak üzere, yetkili makamın önüne getirildiğinde çıkarılmak kaydıyla, sevk ve nakil sırasında kaçmayı önlemek için,

b) Kurum revirinde veya sağlık kuruluşunda hükümlü hakkında uygulanacak muayene, teşhis ve tedavi sırasında, muayene, teşhis ve tedavi işlemlerinin güvenli bir şekilde yerine getirilmesi için zorunlu görülmesi hâlinde cezaevi tabibi veya hekimin talep ve gözetiminde,

c) Diğer kontrol usûllerinin yetersizliği hâlinde hükümlünün kendisine veya başkalarına zarar vermesine veya eşyayı tahrip etmesine

engel olmak için kurum en üst amirinin emriyle, kullanılabilir.

Çocuk hükümlüler hakkında uygulanabilecek disiplin tedbirleri

MADDE 156 - (1) Çocuk hükümlüler hakkında uygulanabilecek disiplin tedbirleri, çocuğun disiplin cezası gerektiren eyleminin gerçekleşme riskinin bulunması hâlinde bu riski ortadan kaldırmak veya soruşturma sürerken giderilmesi güç ve imkânsız zararların doğmasını önlemek amacıyla uygulanan ve ceza niteliği taşımayan koruma ve önleme amaçlı tedbirlerdir.

(2) Çocuklar hakkında uygulanabilecek disiplin tedbirleri şunlardır:

- a) Teşvik esaslı ayrıcalıkları ertelemek,
- b) Kaldığı odayı ve yatakhaneyi değiştirmek,
- c) Bulunduğu kurumun başka bir kısmına nakletmek,
- d) Meslek eğitiminin bütünlüğünü ve sürekliliğini bozmayacak şekilde çalıştığı işyerini veya atölyeyi değiştirmek,
- e) Belli yerlere girmesini yasaklamak,
- f) Bazı eşyaları bulundurmasını veya kullanmasını yasaklamak.

Disiplin cezaları ve tedbirlerinin hükümlüye bildirilmesi, şikâyet hakkı

MADDE 157 - (1) Disiplin cezalarından;

- a) Çocuklar hakkında verilen uyarma, kınama ve bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma cezası,
- b) Yetişkinler hakkında verilen kınama ve bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma cezası,

kurumun en üst amiri tarafından hükümlüye bildirilir.

(2) Disiplin kurulunca verilen disiplin cezaları, kurum en üst amirince görevlendirilen infaz ve koruma başmemuru tarafından hükümlüye bildirilir.

(3) Hükümlüye yapılacak bildirimlerde, cezanın niteliği, süresi ve hangi eylemden dolayı verildiği belirtilir. Bildirim, disiplin cezalarının uygulanmasından önce yapılır.

(4) Çocuklar hakkında alınan disiplin tedbirleri ile diğer hükümlüler hakkında alınan tedbirler, kurum en üst amiri tarafından kendilerine bildirilir.

(5) Disiplin ceza ve tedbirleri ile diğer tedbirlere karşı şikâyet ve itiraz durumunda 4675 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

(6) Diğer mevzuatta yer alan dilekçe ve şikâyet hakkına ilişkin hükümler saklıdır.

Disiplin cezaları ve tedbirlerinin gözlem ve sınıflandırma formuna kaydı

MADDE 158 - (1) Hükümlüler hakkında uygulanan disiplin ceza ve tedbirleri kurum idaresinde tutulan "Gözlem ve Sınıflandırma Formu"na kaydedilir. Formda:

- a) Disiplin cezası veya tedbirini gerektiren eylemin tarihi,
- b) Disiplin cezası veya tedbirinin karar tarihi, numarası ve varsa kesinleşme tarihi,
- c) Disiplin cezası veya tedbirinin hükümlüye bildirim tarihi,
- d) Disiplin cezası veya tedbire karşı şikâyetle bulunulmuşsa, şikâyet tarihi ve bunun sonucu,
- e) Disiplin cezası veya tedbirin infazına başlama, bitiş tarihleri ile disiplin cezalarının kaldırılış tarihi,
- f) Disiplin cezası veya tedbirin hükümlü üzerinde yaptığı etki, belirtilir.

İKİNCİ BÖLÜM Ödüllendirme

Ödüllendirme

MADDE 159 - (1) Kurum içindeki veya dışındaki genel durumları, iyileştirme etkinliklerine ilgileri ve uyumları, kurum düzenine karşı tutumları, kendilerine verilen işlerdeki gayretleri gibi beklenen davranış ve tutumları gösteren hükümlülere teşvik esaslı ayrıcalıklar tanınır.

(2) Birinci fıkra hükmü, çocuk hükümlüler için de geçerlidir.

Ödüllendirilecek tutum ve davranışlar

MADDE 160 - (1) Hükümlülerin ödüllendirilecek tutum ve davranışları şunlardır:

- a) Katılması gereken iş, eğitim, öğretim ve benzeri faaliyetlerde devamsızlığı bulunmamak,
- b) Davranışları ile arkadaşları ve çevresine iyi örnek olmak,
- c) Kurum içi ve dışındaki spor, sanat, kültür ve sosyal faaliyetlerde veya yarışmalarda başarı göstermek,
- d) İyileştirme faaliyetlerinde gösterdiği davranışlarla bu çalışmalara katkı sağlamak,
- e) Kurumun araç, gereç ve donanımlarını koruma ve kullanmada örnek olmak,
- f) Sağlık ve güvenlik konularında örnek tutum ve davranışlar içerisinde olmak.

Ödüller

MADDE 161 - (1) Hükümlüler hakkında disiplin kurulunca verilebilecek ödüller şunlardır:

- a) Teşekkür, takdir veya onur belgesi: Hükümlülerin adları ve ödüle

değer bulunan tutum ve davranışları, hükümlünün talebi hâlinde, özel olarak yapılacak bir törenle, kurum personeli huzurunda diğer hükümlülere duyurulur ve söz konusu belge ailesine gönderilir,

b) Ödüllendirme listesine kaydetmek: Bir yıl içinde iki veya daha fazla ödül alan hükümlü, kurumun yıllık "Ödüllendirme Listesi" ne yazılır. Bu liste yılda en az bir kez personelin, hükümlülerin ve ailelerinin katılacağı bir törende kurum en üst amiri tarafından okunur. Bu liste, hükümlünün talebi hâlinde, kurumda herkes tarafından görülebilecek bir yere asılır,

c) Kurum dışı etkinliklerde öncelik vermek: Başka kurum ve kuruluşlar tarafından düzenlenen ve sınırlı sayıda hükümlünün katılabileceği tiyatro, konser, spor karşılaşması ve buna benzer faaliyetlere katılımda hükümlüye öncelik tanınır,

d) Ziyaretlerde azamî görüşme süresi uygulamak: Hükümlüye, ziyaret edildiğinde görüşmeleri için belirtilen azamî süre uygulanır,

e) Uygun bir hediye vermek: Hükümlüye, gösterdiği tutum veya davranışına uygun ya da varsa özel ilgi ve becerileri ile uyumlu bir hediye verilir. Hediye, hükümlünün rızası hâlinde personel, hükümlüler ve ailesinin katılacağı bir törenle verilir,

f) Tavsiye mektubu vermek: Hükümlüye, salıverilme sonrasında iş veya eğitim için başvuracağı kamu ve özel sektör nezdinde kullanmak üzere tavsiye mektubu verilir.

(2) Hükümlü hakkında verilen ödüllendirmeye ilişkin kararlar, gözlem ve sınıflandırma formuna kaydedilerek "Gözlem ve Sınıflandırma Dosyası"na konur.

Çocuk hükümlülerin ödüllendirilecek tutum ve davranışları

MADDE 162 - (1) Çocuğun, kurum içindeki ve dışındaki genel durumu, iyileştirme faaliyetlerine ilgisi ve uyumu, kurumun düzeyine karşı tutumu, kendisine verilen işlerdeki çabası gibi hususlar, eğitim kurulunun görüşü alınmak suretiyle disiplin kurulu tarafından ödüllendirilir. Bir davranışın ödüllendirilmesini kurum en üst amiri veya kurumun diğer personeli ya da iyileştirme faaliyetlerine katılan eğitimciler ile diğer kişiler de talep edebilir.

(2) Ödüllendirilecek davranışlar şunlardır;

a) Katılması gereken iş, eğitim, öğretim ve benzeri faaliyetlerde devamsızlığı bulunmamak,

b) Davranışları ile arkadaşları ve çevresine iyi örnek olmak,

c) Kurum içi ve dışındaki spor, sanat, kültür ve sosyal etkinliklerde veya yarışmalarda başarı göstermek,

d) Okulda, çıraklık eğitim merkezinde veya benzeri yerlerde teşekkür ya da takdir belgesi almak,

e) İyileştirme faaliyetlerinde gösterdiği davranışlarla bu çalışmalara

katkı sağlamak,

f) Kurumun araç, gereç ve donanımlarını koruma ve kullanmada örnek olmak,

g) Sağlık ve güvenlik konularında örnek tutum ve davranışlar içerisinde olmak.

(3) Çocuklara verilecek ödüller hakkında da 161 inci madde hükmü uygulanır. Ayrıca; Genel Müdürlüğün onayı ile gençlik kampları, izcilik kampları ve benzeri dış gezilere gönderme ödülleri de verilebilir.

(4) Hükümlü hakkında verilen ödüllendirmeye ilişkin kararlar, gözlem ve sınıflandırma formuna kaydedilerek "Gözlem ve Sınıflandırma Dosyası"na konur.

SEKİZİNCİ KISIM

Nakiller

BİRİNCİ BÖLÜM

Hükümlülerin Nakilleri

Kurum dışına çıkma hâlleri

MADDE 163 - (1) Hükümlü; izin, hastaneye, Cumhuriyet başsavcılığına veya duruşmaya sevk, eğitim, öğretim, işyurdu, cezanın ertelenmesi, salıverilme, nakil, deprem, sel gibi doğal afet ve yangın hâlleri dışında ve yetkili makamca verilmiş yazılı bir emir olmadıkça kapalı kurumun dışına çıkarılamaz.

(2) 5271 sayılı Kanununun 250 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan suçlarla ilgili olarak alınan bilgilerin doğruluğunun araştırılması bakımından zorunlu görülen hâllerde, hükümlü veya tutuklular, rızaları alınmak koşuluyla, ilgili makamın ve Cumhuriyet başsavcılığının talebi üzerine hâkim kararı ile geçici sürelerle kurumdan alınabilirler. Bu süreler, hükümlü veya tutuklu dinlendikten sonra işin niteliğine göre, her defasında dört günü ve hiçbir surette onbeş günü geçmemek üzere hâkim tarafından tayin olunur ve hükümlülük ve tutuklulukta geçmiş sayılır. Kurumdan ayrılış ve dönüşlerinde hükümlü veya tutuklunun sağlık durumu hekim raporu ile tespit edilir. Yer gösterme sırasında yapılan işlemlere ilişkin belgelerin bir örneği ilgilinin dosyasında muhafaza edilmek üzere Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir.

Nakiller

MADDE 164 - (1) Hükümlüler, kendi istekleri veya toplu sevk, disiplin, asayiş ve güvenlik, hastalık, eğitim, öğretim, suç ve yargılama yeri nedenleriyle başka bir kuruma nakledilebilirler.

(2) Hükümlü nakilden önce aranır ve cezaevi tabibince, yoksa diğer bir resmî hekime muayene ettirilir; muayene sonucu yola çıkarılamayacağı anlaşılanlar, kurumun en üst amirince derhâl resmî bir sağlık kuruluşuna sevk edilir. Mazeretinin, biri hastalığın uzmanı olmak üzere en

az iki uzman hekimin imzaladığı ve hastane başhekiminin onayladığı resmî rapor ile belgelenmesi hâlinde nakil, mazeret ortadan kalkıncaya kadar geri bırakılır ve durum Bakanlığa bildirilir.

(3) Hükümlülerin nakil işlemleriyle ilgili esas ve usuller Bakanlık tarafından belirlenir.

Kendi istekleri ile nakil

MADDE 165 - (1) Hükümlülerin kendi istekleri ile buldukları kurumdan başka kurumlara nakledilebilmeleri için;

a) Gitmek istedikleri kurumlardan durumlarına uygun en az üç yeri belirten bir dilekçe vermeleri,

b) Nakil giderlerini peşin olarak ödemeyi kabul etmeleri,

c) Koşullu salıverilmelerine beş aydan az süre kalmamış olması,

d) İyi hâl göstermeleri, disiplin cezası almamış veya kaldırılmış olması,

e) İstekte bulunulan kurumda yer, kapsama gücü ve sınıfının uygun bulunması ve tutukevi olmaması,

f) Mahkûmiyet sürelerine uygun hükümlülerin barındırıldığı bir kurum olması,

g) Daha önce disiplin nedeniyle ayrılmak zorunda kaldıkları kurum olmaması,

gerekir.

(2) Bu hükümlüler nakledildikleri kurumlarda, eğitim öğretim veya hastalık nedeniyle nakil hariç, bir yıl kalmak zorundadırlar. Çocuklar bakımından bu süre altı ay olarak uygulanır.

Disiplin nedeniyle nakil

MADDE 166 - (1) Hükümlü, hücreye koyma cezasını gerektiren eylemlerde bulunması hâlinde kurum yönetimince hakkında disiplin işlemi yapılır ve kurum en üst amirinin istemi üzerine Bakanlıkça başka kurumlara nakledilebilir. Disiplin cezaları yeni kurumlarda çektirilir.

Zorunlu nedenlerle nakil

MADDE 167 - (1) Kurumların elverişsiz ve yetersiz kalması, kapsama gücünün aşılması, kullanılamaz hâle gelmesi, asayiş, güvenlik, doğal afet, yangın ve büyük onarım gibi zorunlu nedenlerle başka kurumlara nakledilmeleri gerekli görülen hükümlüler, yargı çevresi dışında Bakanlıkça belirlenen ve konumlarına uygun olan diğer kurumlara nakledilebilirler.

Hastalık nedeniyle nakil

MADDE 168 - (1) Hastaneye sevki zorunlu görülen hükümlü, öncelikle kurumun bulunduğu yer veya buraya en yakın tam teşekküllü Devlet veya üniversite hastanesinin hükümlü koşuşuna yatırılır.

(2) Bu hastanelere gönderilen hükümlülerin başka yerlerdeki tam

teşekküllü Devlet veya üniversite hastanelerine sevki, sağlık kurulu raporuyla, acil ve yaşamsal tehlikesi bulunması hâlinde, varsa biri hastalığın uzmanı olmak üzere iki uzman hekim tarafından verilip, başhekim tarafından onaylanan ve hastalığın sebebi, tedavinin hangi sebeple bulunduğu hastanede gerçekleştirilemediği, hastaya nerede ve ne tür bir tedavi gerektiğini açıkça belirten bir raporla mümkündür. Bu durumda da en yakın ve hükümlü koğuşu bulunan Devlet veya üniversite hastaneleri tercih edilir.

(3) Hükümlünün bu hastanelerde kontrol ve tedavisinin devam edip etmeyeceğinin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi gerekir; aksi hâlde hükümlü ait olduğu kuruma iade edilir.

(4) Hükümlü, acil veya yaşamsal bir sağlık sorunu nedeniyle, muayene, teşhis ve tedavi amacıyla, kurumun bulunduğu yerdeki sağlık kuruluşuna geciktirilmeksizin nakledilir. Bunun için;

a) Sağlık sorununun ortaya çıktığı anda kurumda cezaevi tabibinin görevli olması hâlinde, bu görevlinin raporu,

b) Kurumda cezaevi tabibi bulunmaması durumunda, sağlık sorununun ortaya çıktığı anda kurumda bulunan en üst yetkilinin yazılı izni,

aranır.

c) Hükümlünün, gönderildiği sağlık kuruluşundan, acil ve yaşamsal olarak başka bir sağlık kuruluşuna nakli gerektiğinde ikinci fıkra hükmü uygulanır. Bu hâllerde Bakanlıktan izin alınmaz, ancak, yapılan işlem en seri haberleşme araçlarıyla Bakanlığa bildirilir.

(5) Hükümlü, acil hâller dışında özel sağlık kuruluşlarında tedavi edilemez. Acil hâllerin varlığı hâlinde Bakanlığa bilgi verilir.

(6) Hükümlü, sağlık nedenleriyle bulunduğu kurumda kalmasının uygun olmadığı, cezaevi tabibinin önerisi ve kurum en üst amirinin isteği üzerine alınacak sağlık kurulu raporuyla belirlendiği takdirde, başka kurumlara nakledilebilir.

(7) Analarının yanında kalmakta olan çocukların sağlık nedeniyle kurum dışına sevk edilmesi hâlinde, cezaevi tabibi tarafından verilen raporda anasının kendisine refakati zorunlu görülmüşse refakat edebilir. Çocuğun sağlık giderleri 120 nci madde hükümlerine göre karşılanır.

Nakillerde alınacak tedbirler

MADDE 169 - (1) Hükümlülerin kuruma veya başka bir yere götürülüp getirilmesi sırasında, halkla bir araya gelmelerine ve başkaları tarafından görülmelerine engel olacak tedbirler alınır.

(2) Hükümlü, havalandırma ve ışık durumu yetersiz araçlarla, eziyet verici veya onur kırıcı şekilde nakledilemez. Nakil sırasında alınacak tedbirler, hükümlünün firarını önleyici ve yukarıdaki fıkrada yazılı

engelleri gerçekleştirici sınırları aşamaz, birbirleriyle ve görevlilerle herhangi bir tartışmaya girmelerini engelleyici boyutları geçemez.

(3) Açık kurumlar ile çocuk eğitimevleri arasındaki nakiller veya kapalı kurumlardan açık kurumlara ve çocuk eğitimevlerine nakiller, infaz ve koruma memuru nezaretinde yapılır. Kapalı kurumlara nakiller dış güvenlik görevlilerince yerine getirilir.

(4) Nakil sırasında hükümlünün iye ve bedensel ihtiyaçları giderilir.

Nakledilen hükümlülerin eşıya ve paraları ile infaz dosyaları

MADDE 170 - (1) Nakledilecek hükümlüye ait, elbise ve diğer eşıyası, bu konuda görevlendirilen kurum personeline, iki nüsha hâlinde düzenlenecek bir makbuz karşılığı geri verilir. Makbuzun bir sureti imza karşılığı hükümlüye verilir, diğer sureti ise defterinde saklanır.

(2) Hükümlünün bankada şahsî parasının bulunması hâlinde, bu para, nakledileceği kurumun bankadaki "Hükümlü Emanet Para Hesabı"na kayıt edilmek üzere gönderilir.

(3) Nakledilecek hükümlüye ait gözlem ve sınıflandırma dosyası ile sevk evrakı nakli gerçekleştirecek görevliye teslim edilir. İnfaz dosyası, nakledildiği kuruma ulaştırılmak üzere, derhâl ilgili yer Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir.

Naklen gelen hükümlülerin tâbi olduğu işlem

MADDE 171 - (1) Naklen gelen hükümlü hakkında, kuruma yeni gelen hükümlülere ilişkin işlemler uygulanır.

(2) Hükümlünün, kabul odalarında bekletilmesi sırasında yapılacak işlemlerde, naklen geldiği kurum tarafından sevk sırasında gönderilen hükümlüye ait gözlem ve sınıflandırma dosyası ile sevk evrakı da dikkate alınır.

DOKUZUNCU KISIM

Koşullu Salıverilme ve Salıverilme

BİRİNCİ BÖLÜM

Koşullu Salıverilme

Koşullu salıverilme

MADDE 172 - (1) Koşullu salıverilmeden yararlanabilmek için mahkûmun kurumdaki infaz süresini iyi hâlli olarak geçirmesi gerekir.

(2) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar otuz yılını, müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar yirmidört yılını, diğer süreli hapis cezalarına mahkûm edilmiş olanlar cezalarının üçte ikisini kurumda çektikleri takdirde, koşullu salıverilmeden yararlanabilirler.

(3) Koşullu salıverilme için kurumda geçirilmesi gereken süre;

a) Birden fazla ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına veya ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile müebbet hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde otuzaltı,

b) Birden fazla müebbet hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde otuz,

c) Bir ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla otuzaltı,

d) Bir müebbet hapis cezası ile süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla otuz,

e) Birden fazla süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla yirmisekiz,

yıldır.

(4) Suç işlemek için örgüt kurmak veya yönetmek ya da örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçtan dolayı mahkûmiyet hâlinde; ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar otuzaltı yılını, müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar otuz yılını, süreli hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar cezalarının dörtte üçünü kurumda çektikleri takdirde, koşullu salıverilmeden yararlanabilirler. Ancak, bu süreler;

a) Birden fazla ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına veya ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile müebbet hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde kırk,

b) Birden fazla müebbet hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde otuzdört,

c) Bir ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla kırk,

d) Bir müebbet hapis cezası ile süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla otuzdört,

e) Birden fazla süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla otuziki,

yıldır.

(5) Koşullu salıverilme süresinin hesaplanmasında, hükümlünün onsekiz yaşını dolduruncaya kadar kurumda geçirdiği bir gün, iki gün olarak dikkate alınır.

(6) Hükümlü hakkında 5275 sayılı Kanununun 107 nci maddesinin altı ilâ onuncu fıkralarına göre mahkemece hükmedilen denetimli serbestlik tedbirleri aynı Kanununun 104 üncü maddesine göre denetimli serbestlik ve yardım merkezi şubeleri veya bürolarınca yerine getirilir.

(7) Bir hükümlünün koşullu salıverilmesi hakkında kurum idaresi tarafından hazırlanan gerekçeli rapor, hükmü veren mahkemeye; hükümlü başka bir yerde bulunuyorsa o yerde bulunan aynı derecedeki mahkemeye verilir. Mahkeme, bu raporu uygun bulursa hükümlünün koşullu salıverilmesine dosya üzerinden karar verir. Mahkeme, raporu uygun bulmadığı takdirde gerekçesini kararında gösterir. Bu kararlara

karşı itiraz yoluna gidilebilir.

(8) Koşullu salıverilen hükümlünün, denetim süresinde hapis cezasını gerektiren kasıtlı bir suç işlemesi veya kendisine yüklenen yükümlülüklerle, hâkimin uyarısına rağmen, uymamakta ısrar etmesi hâlinde koşullu salıverilme kararı geri alınır.

(9) Koşullu salıverilme kararının geri alınması hâlinde hükümlünün;

a) Sonraki suçu işlediği tarihten itibaren kalan cezasının aynen,

b) Yükümlülüklerine aykırı davranması hâlinde, bu yükümlülüklerle uymama tarihi ile hakederek salıverilme tarihi arasındaki süreyi geçmemek koşuluyla takdir edilecek bir sürenin,

kurumda çektirilmesine karar verilir. Koşullu salıverilme kararının geri alınmasından sonra aynı hükmün infazı ile ilgili bir daha koşullu salıverilme kararı verilmez.

(10) Denetim süresi yükümlülüklerle uygun ve iyi hâlli olarak geçirdiği takdirde, ceza infaz edilmiş sayılır.

(11) Koşullu salıverilme kararının geri alınmasına;

a) Hükümlü geri kalan süre içinde işlediği kasıtlı bir suçtan dolayı hapis cezasına mahkûm edilirse, hükmü veren ilk derece mahkemesi veya bölge adliye mahkemesi tarafından,

b) Hükümlünün bağlı tutulduğu yükümlülükleri yerine getirmemesi hâlinde koşullu salıverilme kararına esas teşkil eden hükmü veren ilk derece mahkemesi veya bölge adliye mahkemesi veya koşullu salıverilme kararını vermiş olan mahkeme tarafından,

dosya üzerinden karar verilir. Bu kararlara karşı itiraz yolu açıktır.

(12) 5237 sayılı Kanunun İkinci Kitap, Dördüncü Kısım, "Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar" başlıklı Dördüncü Bölüm, "Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar" başlıklı Beşinci Bölüm, "Milli Savunmaya Karşı Suçlar" başlıklı Altıncı Bölüm altında yer alan suçlardan birinin bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi dolayısıyla ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde, koşullu salıverilme hükümleri uygulanmaz.

Mükerrirlere özgü infaz rejimi ve denetimli serbestlik tedbiri

MADDE 173 - (1) Tekerrür hâlinde işlenen suçtan dolayı mahkûm olunan;

a) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının otuzdokuz yılının,

b) Müebbet hapis cezasının otuzüç yılının,

c) Süreli hapis cezasının dörtte üçünün,

kurumda iyi hâlli olarak çekilmesi durumunda, koşullu salıverilmeden yararlanılabilir.

(2) Tekerrür nedeniyle koşullu salıverilme süresine eklenecek miktar, tekerrüre esas alınan cezanın en ağırından fazla olamaz.

(3) İkinci defa tekerrür hükümlerinin uygulanması durumunda, hükümlü koşullu salıverilmez.

(4) Mükerrirler hakkında 5275 sayılı Kanunun 108 inci maddesinin dört ve altıncı fıkralarına göre mahkemece hükmedilen mükerrirlere özgü denetimli serbestlik tedbiri aynı Kanunun 104 üncü maddesine göre denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlükleri veya bürolarınca yerine getirilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Salıverilme

Hükümlülerin salıverilmesi

MADDE 174 - (1) Hükümlüler, kanunlarda belirtilen yetkili makamların yazılı emri ile salıverilir.

Hükümlü salıverilme defteri

MADDE 175 - (1) Kurumda, hükümlüler için "Hükümlü Salıverilme Defteri" tutulur.

(2) Salıverilme defterinde aşağıda sayılan bilgilere yer verilir:

- a) Mahkûmiyet kararı kesinleşmiş olan her hükümlünün adı, soyadı ve hükümlü defter numarası,
- b) Cezanın türü, süresi, ilâm tarihi ve numarası,
- c) Hürriyetin kısıtlanmasına başlandığı tarih,
- d) Disiplin cezaları ile bu cezaların verilmiş, infaz ve kaldırılış tarihi,
- e) Başka bir suçtan tutuklama kararı,
- f) Salıverilmesinden sonra askerlikle ilişkisinin bulunup bulunmadığı,
- g) Hakkında sınır dışı edilme tedbirine hükmedilip edilmediği,
- h) Salıverilme sonrası adresleri ve iletişim bilgileri.

(3) Salıverilme defteri, yılbaşından önce hazırlanır ve yılın her gününe göre ayrılmış sayfaları bulunur.

(4) Salıverilme defterindeki sayfalara, salıverilme tarihleri esas alınarak, o yıl içerisinde salıverilmesi gereken hükümlüler, tek tek kaydedilir. Defter, görevli personelce hatalı salıverilmenin önlenmesi amacıyla her gün düzenli olarak kontrol edilir.

Eşya ve paranın geri verilmesi

MADDE 176 - (1) Salıverilecek hükümlüye ait, elbise ve diğer eşyası, bu konuda görevlendirilen kurum personeline, iki nüsha hâlinde düzenlenecek bir makbuz karşılığı geri verilir. Makbuzun bir sureti imza karşılığı hükümlüye verilir, diğer sureti ise defterde saklanır.

(2) Hükümlünün bankada şahsî parasının bulunması hâlinde, bu para, görevli personel tarafından bankadan çekilerek salıverilecek hükümlüye makbuz karşılığı iade edilir.

(3) Hükümlünün, kurumda bulunduğu sürede almış olduğu belge-

ler de salıverilmeye kendisine verilir.

Salıverilmenin kaydı

MADDE 177 - (1) Hükümlüler, salıverildiklerinde, bu durum "Hükümlü Kayıt Defteri"nin ilgili bölümüne kaydedilir. Bu kayıta;

a) Salıverilme, bir mahkeme kararına dayanıyor ise, mahkeme kararının tarih, esas ve karar numaraları,

b) Salıverilme mahkeme kararı dışında hükümlünün salıverilmesi sonucunu doğuran 5237 sayılı Kanunda veya diğer kanunlarda belirtilen herhangi bir karar veya işleme dayanıyor ise, bunların tarih ve numaraları,

bulunur.

(2) Salıverilen hükümlüler, deftere kaydedilmelerini müteakip mevcuttan düşürülür.

Salıverilecek hasta hükümlüler

MADDE 178 - (1) Salıverilme tarihinde, kurum dışına çıkarılmasına engel olacak şekilde hasta olup da hastaneye nakli veya yakınlarının refakatinde kurumdaki ayrılması mümkün olmayan hükümlünün; kendi rızası ve Cumhuriyet başsavcılığının onayı ile bir hastaneye veya sağlık kurumuna nakledilinceye kadar kurumun ayrı bir bölümünde kalması sağlanır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen hâllerde, durum, hükümlünün ailesine, avukatına, asker kişi ise, kayıtlı bulunduğu askerlik şubesine ve yabancı uyruklu ise, uyruğunda olduğu devletin diplomatik temsilciliği veya konsolosluluğuna kurum idaresince bildirilir.

Salıverilme sırasında alınacak tedbirler

MADDE 179 - (1) Hükümlünün salıverilmesi sırasında kurum en üst amirinin ihtiyaç duyması veya hükümlünün talebi hâlinde gerekli tedbirler kurumun iç ve dış güvenlik görevlilerinin işbirliği ile alınır. Ayrıca durum yerel kolluk kuvvetlerine ve ilgili makamlara bildirilir.

ONUNCU KISIM

Tutukluluk

BİRİNCİ BÖLÜM

Tutuklular Hakkında Uygulanacak Genel Hükümler

Tutuklama kararının yerine getirildiği kurumlar

MADDE 180 - (1) Tutukluluk kararları, 5275 sayılı Kanunun 111 inci maddesinde belirtilen kurumlarda yerine getirilir. Ceza infaz kurumlarının personel, görev, yetki ve sorumlulukları, kurulların oluşumu ve çalışması ile iç güvenlik hususlarıyla ilgili düzenlemeler tutuklevlerinde de uygulanır.

(2) Tutuklular, hükümlülerden ayrı binalarda barındırılır. Tutuklular, bağımsız bir bina ayrılması mümkün olmadığı takdirde, kurumlarda, hükümlülerle bağlantısı olmayacak şekilde kendilerine ayrılan bölümlerde kalır. Açık kurumlar ile çocuk eğitimevlerinde tutuklu barındırılmaz.

(3) Ceza infaz kurumlarından hangilerinin tutuklulara tahsis edileceği Bakanlıkça belirlenir.

Salıverilen tutukluların yükümlülükleri

MADDE 181 - (1) Salıverilen tutukluların tabi olacakları yükümlülükler hakkında 5271 sayılı Kanununun 106 ncı maddesi uygulanır.

Kuruma kabul ve tutukluların barındırılması

MADDE 182 - (1) Tutukluların kuruma kabullerinde ve bunların kurumlarda barındırılmasında, durumlarına uygun olduğu ölçüde 5275 sayılı Kanununun 112 ve 113 üncü maddeleri uygulanır.

Tutuklunun çağırılması ve iddianamenin tebliği

MADDE 183 - (1) Tutuklu sanığın duruşmaya çağırılması ve iddianamenin tebliğinde 5271 sayılı Kanununun 176 ncı maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Tutukluların Hakları ve Kısıtlayıcı Önlemler

Tutukluların hakları

MADDE 184 - (1) Tutuklulardan çalışmaları istenebilir; ancak, buna mecbur tutulamazlar. Tutuklular istediklerinde idare, barındırıldıkları odalarda çalışmalarına izin verebilir. Odada çalışma imkânı yoksa, tutukluların iş yerlerinde çalışmalarına da izin verilebilir. Bu takdirde kendileri hakkında çalışmakta olan hükümlülere ait rejim uygulanır. İstekli tutuklular, idare ve gözlem kurulu kararıyla kurum iç hizmetlerinde de çalıştırılabilir.

(2) Soruşturma ve kovuşturma evrelerinde tutuklular, kurumun bu husustaki genel düzenine uymak suretiyle ziyaretçi kabul edebilirler. Ancak soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde hâkim veya mahkeme, soruşturmanın veya davanın selâmeti bakımından tutuklunun ziyaretçi kabulünü yasaklayabilir veya bu hususta kısıtlamalar koyabilir.

(3) Tutukluların yazılı haberleşmeleri ile telefonla görüşmeleri, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde hâkim veya mahkemesince kısıtlanabilir.

(4) Tutuklu, savunması için istediği müdafii seçmek ve görevlendirmek hakkına sahiptir. Her dereceden kurum görevlileri bu hususta tutukluya tavsiyelerde bulunamaz.

(5) Tutuklunun müdafii ile olan haberleşmesine ve kurum düzeni çerçevesinde temas ve görüşmelerine hiçbir suretle engel olunamaz ve kısıtlamalar konulamaz.

a) Şüpheli veya sanık, vekâletname aranmaksızın müdafii ile her zaman ve konuşulanları başkalarının duyamayacağı bir ortamda görüşebilir. Bu kişilerin müdafii ile yazışmaları denetime tâbi tutulamaz,

b) Soruşturma evresinde, aynı anda en fazla üç avukat tutuklu ile görüşebilir. Avukatlar aynı anda birden fazla tutukluyla görüşemez.

(6) Özel kanunda yer alan hükümler saklıdır.

Kısıtlayıcı önlemler

MADDE 185 - (1) Tehlikeli hâlde bulunan, delil karartma tehlikesi olan, soruşturmanın amacını veya tutukevinin güvenliğini tehlikeye düşüren veya suçun tekrarına olanak verecek davranışlarda bulunan tutuklulara soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde hâkim veya mahkemesince aşağıdaki tedbirler uygulanabilir:

a) Tutuklunun tek başına, sıkı bir rejim altında muhafaza edilmesi ve kaldığı odanın kamera ile izlenmesi,

b) Belirli süre ile dışarıyla ilişkisinin, ziyaretçi kabulünün ve telefon görüşmelerinin kısıtlanması,

c) Gerekiyorsa kendisine veya başkalarına zarar vermesini önleyici biçimde hazırlanmış özel bir odada barındırılması ve kaldığı odanın kamera ile izlenmesi,

d) Saldırganlık göstermesi hâlinde belirli süreyle kelepçelenmesi veya hareketlerinin engellenmesi,

e) Yüksek güvenli bir kuruma nakledilmesi.

(2) a) 5271 sayılı Kanun hükümlerine göre, mahkemece haklarında müdafii veya vekillik görevinden yasaklanmış bulunan avukatlar, Kanunda belirtilen yasaklama süreleri içinde başka davalarla ilgili olsa bile müdafiliğini veya vekilliğini üstlendiği kişiyi kurumda ziyaret edemez,

b) Müdafilik veya vekillikten yasaklanma kararları mahkemece bu kararların kesinleşmesini müteakip, kurumun bulunduğu yer Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir. Cumhuriyet başsavcılığı, kararın bir örneğini derhal kuruma gönderir,

c) Müdafilik veya vekillik görevinden yasaklama kararlarının kurum tarafından yerine getirilmesinde aşağıdaki esas ve usuller uygulanır:

1. Kararın bir örneği, hükümlü ve tutuklu gözlem ve sınıflandırma dosyasına konulur.

2. Kurumlarda bu kararlara mahsus olmak üzere bir defter tutulur. Bu defterde, müdafilik veya vekillik görevinden yasaklama kararı verilen avukatların açık kimliği, kararı veren mahkemenin adı, karar tarihi

ve sayısı, yasaklama süresi, yasaklama süresinin uzatılması hâlinde bu süre uzatımı, sürenin sona erme tarihi açıkça belirtilir.

3. Ziyaret günlerinde, avukatların ziyarete engel hâli olup olmadığı, savunma hakkı zedelenmeyecek şekilde kurum idaresince gecikmeksizin tespit edilir.

4. Hükümlü veya tutuklunun Tüzükte belirtilen sebeplerle başka bir kuruma nakli hâlinde, müdafilik veya vekilliğini üstlendiği avukat hakkında yasaklama kararının bulunduğu da yapılacak işlemlerde tereddüde yer vermeyecek şekilde belirtilir.

5. Mahkemece aksine karar verilmediği sürece, kararda belirtilen yasaklama süresinin dolması hâlinde bu kaydın tutulduğu defterden yasaklama kaydı çıkartılır.

d) Mahkemece, müdafî veya vekilliği üstlenmekten yasaklama kararı verilmiş olan avukatlar hakkında, mahkûmiyet dışında karar verilmesi hâlinde, yasaklama kararının kendiliğinden kaldırıldığı, mahkemece derhal kurumun bulunduğu yer Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir. Cumhuriyet başsavcılığı, kararın bir örneğini aynı gün kurum idaresine gönderir. Kurum idaresi, kararın kendisine ulaştığı tarihte müdafilik veya vekillik görevini üstlenmekten yasaklama kararının kaldırılması sebebiyle ilgili defterde gerekli kayıt ve düşüm işlemlerini yapar.

Tutuklulara uygulanacak hükümler ve yükümlülükleri

MADDE 186 - (1) Tüzüğün; 1, 4, 6, 9 ilâ 14, 22, 24 ilâ 27, 29 ilâ 31, 40 ilâ 46, 67 ilâ 73, 75 ilâ 96, 99 ilâ 108, 110 ilâ 117, 119 ilâ 132, 143 ilâ 171, 174, 176 ilâ 179, 185, 188, 189 uncu maddelerinde düzenlenmiş hükümlerin tutukluluk hâliyle uzlaşır nitelikte olanları tutuklular hakkında da uygulanabilir.

Tutuklunun kanun yollarına başvurusu

MADDE 187 - (1) Tutuklu bulunan şüpheli veya sanık, 5271 sayılı Kanunun 263 üncü maddesinde belirtilen esas ve usullere göre kanun yollarına başvurabilir.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Yardımlar, Bağışlar ve Son Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Hükümlüler ile Kuruma Dış Yardım ve Bağışlar, Hükümlüler Arası Yardımlaşmalar

Hükümlüler ile kuruma dış yardım ve bağışlar

MADDE 188 - (1) Hükümlülere, kurumlarından salıverilmelelerinden önce veya sonra aşağıda belirtilen esaslara göre dış yardım yapılabilir:

a) Hükümlülerin kurumda buldukları süre içinde kendileri veya aileleri ile ilgili olarak sosyal, sağlık, hukuki yardım ve benzeri ihtiyaçların belirlenmesi için gerekli incelemeler yapılır. Bu işlemler kuruma geliş tarihinden itibaren bir ay içinde tamamlanır. Belirlenen ihtiyaçların karşılanması amacıyla infaz süresince ilgili resmî, özel, gönüllü kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılır,

b) Hükümlülerin salıverilme sonrası yaşama hazırlanabilmeleri için barınma, iş, eğitim, sosyal, sağlık ve hukukî yardım gibi ihtiyaçların belirlenebilmesi ve gereken yardımlardan yararlanabilmesi amacıyla, salıverilme tarihlerinden en az iki ay önce psiko- sosyal yardım servisi, bulunmuyorsa idare ve gözlem kurulu tarafından inceleme raporu hazırlanır. Hazırlanan rapor doğrultusunda, salıverilme sonrası yaşamın düzenlenebilmesi amacıyla ilgili resmî, özel, gönüllü kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılır,

c) Salıverilme sonrası ile ilgili düzenlemeler, hükümlünün salıverilmesinden en az bir hafta önce tamamlanarak, yapılan işlemler ve sonuçları hakkında kendisi bilgilendirilir,

d) Hükümlüler, infaz sırasında ve salıverilme sonrasında, her zaman ilgili kurum ve kuruluşlardan yardım talep edebilirler.

(2) Kişiler ile diğer kurum ve kuruluşlar tarafından hükümlülere Cumhuriyet başsavcısının izni ile giyim, kitap ve benzeri yardım ve bağış yapılabilir. Açık kurumlar ile eğitimevlerindeki hükümlülere yapılacak bağış ve yardımlarda ise kurum müdürünün izni aranır.

(3) Hükümlülerin kullanımına sunulmak üzere, yardım ve bağış olarak verilen ve demirbaşa kaydedilmesi gereken eşyalar, Bakanlığın uygun görüşünün alınmasından sonra Cumhuriyet başsavcılığınca kabul edilir.

(4) Kuruma yapılan bağışlarda üçüncü fıkra hükmü uygulanır.

Hükümlüler arası yardımlaşma

MADDE 189 - (1) Meslek ve sanatlarında becerili olan hükümlüler, çalışma yeteneğine sahip ve istekli diğer hükümlülere, kurum idaresi ile işbirliği yaparak kurumda ve salıverilmelerinden sonraki yaşamlarında iş, meslek veya sanat öğrenmelerini sağlamak amacıyla katkıda bulunabilir.

İKİNCİ BÖLÜM Son hükümlüler

Tebliğat

MADDE 190 - (1) Mahkeme ilâmında yazılı hapis cezasının çektirilmesine ilişkin yapılan çağrı kağıdı veya adlî para cezasının ödenmesi için çıkartılan ödeme emrinin tebliği, hükümde gösterilen adrese yapılır. Hükümlü, adres değişikliklerini mahkemeye veya Cumhuriyet

başsavcılığına bildirmekle yükümlüdür. Aksi hâlde hükümde gösterilen adreste yapılan tebligat geçerlidir.

(2) Güvenlik tedbirleri hakkında da birinci fıkra hükümleri uygulanır.

Hapis cezalarının ve tedbirlerin infazında göz önünde bulundurulacak ve uygulanacak diğer kanunlardaki hükümler

MADDE 191 - (1) Cezanın kesinleşmesinden sonra asker edilen kişiler hakkındaki hapis cezasının infazı ve geri bırakılmasında 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 39 uncu maddesi göz önünde bulundurulur ve uygulanır.

Asker edilen kişilerin cezalarının infazı

MADDE 192 - (1) Asker edilen kişilerin cezaları, 5275 sayılı Kanunun 118 inci maddesinde belirtilen esas ve usullere göre infaz edilir.

Disiplin hapsi ve tazyik hapsi kararlarının infazı

MADDE 193 - (1) Disiplin hapsinin Cumhuriyet başsavcılığınca infazında aşağıdaki esas ve usuller uygulanır;

a) Mahkemece verilen disiplin hapsi kararları, disiplin hapsine mahsus deftere kaydedilir,

b) Disiplin hapsi cezasının infazı amacıyla, on gün içinde Cumhuriyet başsavcılığına gelmesi için hükümlüye çağrı belgesi gönderilir. Bu süre içinde hükümlünün gelmemesi veya kaçması halinde yakalama emri düzenlenir. İlgilinin bu adreste bulunamaması halinde karar, yargı çevresi dışındaki o yer Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir,

c) Kanun hükümlerine göre disiplin hapsi, kaldırılmadığı veya düşürülmediği takdirde kurumda yerine getirilir.

(2) Tazyik hapsi kararlarının Cumhuriyet başsavcılığınca infazında aşağıdaki esas ve usuller uygulanır;

a) Mahkemece verilen tazyik hapsi kararları, bu kararlara mahsus deftere kaydedilir,

b) Bu kararlar, hükümlünün kararda belirtilen adresinde bulunan mahalli kolluk kuvvetlerine veya ilgilinin bu adreste bulunamaması halinde yargı çevresi dışındaki o yer Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir,

c) Kanun hükümlerine göre tazyik hapsi kararı kaldırılmadığı sürece, kurumda yerine getirilir.

(3) Disiplin hapsi ve tazyik hapsi kararları için kurumda ayrı bir kayıt tutulur.

(4) Disiplin hapsi ve tazyik hapsi kararları, tekerrüre esas olmaz, koşullu salıverilme hükümleri uygulanmaz ve adlî sicil kayıtlarına işlenmez.

İdarî para cezasının tahsili

MADDE 194 - (1) İdarî para cezası; kanunda alt ve üst sınırları gösterilmek suretiyle belirlenebilen veya maktu ya da nispi olabilen bir kabahat karşılığı uygulanan yaptırımdır.

(2) İdarî para cezasını içeren Cumhuriyet başsavcılığı kararı veya mahkeme hükmü, tahsili için doğrudan 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrası hükmüne göre mahallin en büyük mal memuruna gönderilir.

Yürürlükten kaldırılan tüzük

MADDE 195 - (1) 5/ 7/ 1967 gün ve 6/8517 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumları ile Tevkifevlerinin Yönetimine ve Cezaların İnfazına Dair Tüzük yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Mevzuatta, Ceza İnfaz Kurumları ile Tevkifevlerinin Yönetimine ve Cezaların İnfazına Dair Tüzüğe yapılan yollamalar bu Tüzüğün ilgili hükümlerine yapılmış sayılır.

Yürürlük

MADDE 196 - (1) Danıştayca incelenmiş olan bu Tüzük hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 197 - (1) Bu Tüzük hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

G.1b

AÇIK CEZA İNFAZ KURUMLARINA AYRILMA YÖNETMELİĞİ

Yayımlandığı Resmi Gazete : 2/9/2012, Sayı 28399

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, hükümlülerin; doğrudan açık ceza infaz kurumlarına alınmalarına, kapalı ceza infaz kurumlarından açık ceza infaz kurumlarına ayrılmalarına, açık ceza infaz kurumları arası nakillerine ve açık ceza infaz kurumlarından kapalı ceza infaz kurumlarına iadelerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, kapalı ve açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde bulunan tüm hükümlüleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 14 üncü maddesinin ikinci fıkrası ile 2/7/2012 tarihli ve 6352 sayılı Yargı Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Basın Yayın Yoluyla İşlenen Suçlara İlişkin Dava ve Cezaların Ertelenmesi Hakkında Kanunun geçici 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Açık kurum: Hükümlülerin iyileştirilmesi kapsamında çalıştırılmasına ve meslek edindirilmesine öncelik verilen, firara karşı engelleri ve dış güvenlik görevlisi bulunmayan, güvenlik bakımından kurum görevlilerinin gözetim ve denetimindeki erkek, kadın ve genç hükümlülere yönelik ceza infaz kurumlarını,
 - b) Bakanlık: Adalet Bakanlığını,
 - c) Genel Müdürlük: Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünü,
 - ç) Kapalı kurum: Kapalı, yüksek güvenlikli, kadın, çocuk ve gençlik kapalı ceza infaz kurumlarını,
 - d) Koşullu salıverilme: Hükümlülerin, haklarında verilen hürriyeti bağlayıcı cezaların mevzuatta belirtilen kısmını ceza infaz kurumları veya denetimli serbestlik müdürlüklerinde iyi hâlli olarak geçirdikten sonra mahkeme kararı ile salıverilmelerini,
 - e) Kurum: Kapalı ve açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerini,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM**Açık Kuruma Alınacak veya Ayrılacak Hükümlüler*****Doğrudan açık kuruma alınacak hükümlüler***

MADDE 5 – (1) Terör suçları, örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlar ile cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar hariç olmak üzere;

- a) Kasıtlı suçlardan toplam üç yıl veya daha az süreyle hapis cezasına mahkûm olanların,
- b) Taksirli suçlardan toplam beş yıl veya daha az süreyle hapis cezasına mahkûm olanların,
- c) Adli para cezası hapis cezasına çevrilenlerin,
- ç) 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu gereğince tazyik hapsine tabi tutulanların, cezaları doğrudan açık kurumlarda yerine getirilir.

Kapalı kurumdan açık kuruma ayrılacak hükümlüler

MADDE 6 – (1) Hükümlülerden;

- a) Toplam cezaları on yıldan az olanlar bir ayını, on yıl ve yukarı olanlar ise onda birini kurumlarda infaz edip, iyi hâlli olan ve koşullu salıverilme tarihine yedi yıl veya daha az süre kalanlar,
- b) Müebbet hapis cezasına mahkûm olup, koşullu salıverilme tarihine beş yıl veya daha az süre kalanlar,
- c) Cezaları yüksek güvenlikli kapalı kurumlar veya diğer kapalı kurumların yüksek güvenlikli bölümlerinde infaz edilenlerden toplam cezalarının üçte birini bu kurumlarda iyi hâlli olarak geçiren ve koşullu

salıverilme tarihine üç yıl veya daha az süre kalanlar, açık kurumlara ayrılabilir.

(2) Açık kurumlara ayrılabilme için, ayrıca;

a) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 142, 148, 149, 188 ve 190 nci maddeleri ile 1/3/1926 tarihli ve mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 403, 404, 491/3-4, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498 ve 499 uncu maddelerinden mahkûm olanların koşullu salıverilme tarihine beş yıldan az süre kalması,

b) 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 102 ve 103 üncü maddeleri ile eşe karşı işlenen 82/1-d, 86/3-a ve 96/2-b maddeleri ve 1/3/1926 tarihli ve mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 414, 416/1, 418/1 maddeleri ile eşe karşı işlenen 449/1, 456 ve 457/1 maddelerinden mahkûm (Değişik ibare:RG-11/4/2019-30742) olanların koşullu salıverilme tarihine üç yıldan az süre kalması,

c) 29/7/2003 tarihli ve 4959 sayılı Toplum Kazandırma Kanunu, 30/7/1999 tarihli ve mülga 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleri ile Mücadele Kanununun 14 üncü maddesi ve 5237 sayılı Kanunun 221 inci maddesinden yararlananların koşullu salıverilme tarihine iki yıldan az süre kalması,

ç) Terör ve örgütlü suçlardan hükümlü olup, mensup oldukları örgütten ayrıldıkları idare ve gözlem kurulu kararıyla tespit edilenlerin koşullu salıverilme tarihine bir yıldan az süre kalması,

şartı aranır.

(3) Birden fazla cezanın toplanarak infazı hâlinde, açık kuruma ayrılmada esas alınacak suç, koşullu salıverilme tarihine en az sürenin arandığı suçtur.

(4) Açık kuruma ayrılma süresini dolduranlar hakkında altı aylık deneme süresinin tamamlanması beklenmeden açık kuruma ayrılma kararı alınabilir.

Çocuk eğitimevinden açık kuruma ayrılacak hükümlüler

MADDE 7 – (1) Çocuk eğitimevinde cezası infaz edildiği sırada eğitime devam etmeyenler on sekiz yaşını bitirdiklerinde, eğitime devam edenler ise yirmi bir yaşını bitirdiklerinde suç türüne bakılmaksızın açık kuruma gönderilir. (Ek cümle:RG-22/8/2015-29453) Açık kuruma gönderilenlerin on sekiz yaşını doldurmadan önce işlediği diğer suçların cezaları da açık kurumlarda infaz edilir.

Açık kuruma ayırlamayacak hükümlüler

MADDE 8 – (1) Kapalı kurumlarda bulunan hükümlülerden;

a) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm olanlar,

b) Haklarında ikinci defa tekerrür hükümleri uygulananlar,

c) Haklarında iyi hal kararı verilse bile, 5275 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinde sayılan eylemlerden dolayı toplam beş ve daha fazla

hücreye koyma cezası alıp, son hücreye koyma cezasının kaldırılması üzerinden bir yıl geçmemiş olanlar,

ç) Terör ve örgütlü suçlardan hükümlü olup, 6 ncı maddenin ikinci fıkrasının (c) ve (ç) bentleri dışında kalanlar, açık kurumlara ayrılamaz.

(2) Ayrıca;

a) Koşullu salıverilme kararı geri alınanların, geri alınan cezalarının tamamı,

b) Denetimli serbestlik tedbirinin ihlali sonucunda, koşullu salıverilme tarihine kadar olan sürenin tamamı,

c) Çocuk eğitimevleri hariç, kapalı kurumlardan firar edenler ile açık kurumlardan ikinci kez firar etmiş olanların, firar tarihinden önce kesinleşmiş olan cezaları ve koşullu salıverilme tarihine kadar kesinleşerek infazına başlanacak olan cezalarının tamamı,

ç) 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu gereğince verilen hapsen tazyik veya tazyik hapisleri dışında, diğer kanunlarda düzenlenen tazyik, disiplin veya zorlama hapislerinin tamamı,

kapalı kurumlarda infaz edilir. Diğer cezalar, Yönetmelikte aranan koşulların bulunması halinde açık kurumlarda infaz edilebilir.

(3) Kapalı kurumda hükümlü olup;

a) İşlediği iddia olunan başka bir suçtan dolayı haklarında 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 100 üncü maddesine göre tutuklama kararı verilenler,

b) Yaş, sağlık durumu, bedensel veya zihinsel yetenekleri bakımından çalışma koşullarına uyum sağlayamayacakları idare ve gözlem kurulu kararıyla saptananlar,

bu durumları devam ettiği sürece açık kurumlara ayrılamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Açık Kuruma Gönderme veya Ayırma Kararları

Doğrudan açık kuruma gönderme kararı

MADDE 9 – (1) Ağır ceza merkez veya mülhakat Cumhuriyet başsavcılıkları, bağlı buldukları ağır ceza merkezi yargı çevresinde açık kurum bulunması hâlinde, 5 inci madde kapsamında kalan hükümlülerin doğrudan o yerde bulunan açık kurumlara gönderilmesine karar verir.

(2) Ağır ceza merkezi yargı çevresinde açık kurum bulunmayan merkez veya mülhakat Cumhuriyet başsavcılıkları ise 5 inci madde kapsamında kalan hükümlülerin Bakanlıkça belirlenen listedeki açık kurumlardan birine gönderilmesine karar verir.

(3) 5 inci madde kapsamında kalan hükümlülerin infazına başlanabilmesi için;

a) Çağrı üzerine gelenlere birinci veya ikinci fıkralara göre gönde-

rileceği açık kurum belirlendikten sonra, on gün süre verilerek ilgili kuruma teslim olması, aksi takdirde yakalanarak açık kuruma alınacağı hususu EK-1'de yer alan açık ceza infaz kurumlarına gönderme tutanağı ile tebliğ ve ihtar olunur. Bu tebligat ve mahkeme ilâmı, derhâl açık kurumun bağlı bulunduğu Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir.

b) Çağrıya uymayan veya EK-1 belgesinde belirtilen açık kuruma teslim olmayan hükümlüler hakkında 5275 sayılı Kanununun 19 uncu maddesinin birinci fıkrası uyarınca yakalama emri çıkarılır ve yakalandıklarında kolluk marifetiyle açık kuruma teslim edilir.

(4) Bu maddenin üçüncü fıkrasının (b) bendi kapsamında yakalanan hükümlü, yakalandığı il sınırları içinde açık kurum bulunmadığı takdirde, Bakanlıkça belirlenen açık kuruma gönderilmek üzere bulunduğu yer kapalı kuruma teslim edilir. Teslim alınan hükümlü 5275 sayılı Kanununun 58 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre işlemleri tamamlandıktan sonra en kısa süre içinde açık kuruma nakledilir.

(5) Yangın, doğal afet veya hastalık gibi seyahat engeli oluşturabilecek bir sebeple on günlük süre içerisinde açık kuruma teslim olamadığı anlaşılanlar, Cumhuriyet başsavcılığının kararıyla açık kuruma gönderilir.

(6) Açık kurumları gösterir liste, ihtiyaç hâlinde Bakanlık tarafından güncellenerek Cumhuriyet başsavcılıklarına bildirilir.

Kapalı kurumdan açık kuruma ayırma kararı

MADDE 10 – (1) Kapalı kurumlarda bulunan hükümlülerin talepleri üzerine, koşulları taşıdıklarının anlaşılması hâlinde kurum idare ve gözlem kurulu tarafından açık kurumlara ayrılmasına karar verilir. Hükümlünün koşulları taşımadığının anlaşılması halinde ise talebin reddine dair verilen gerekçeli karar ilgiliye tebliğ edilir.

(2) Kararda; hükümlünün almış olduğu toplam ceza miktarı, koşullu salıverilme tarihi ve açık kuruma ayrılma hakkını kazandığı tarih ayrı ayrı belirtilir.

(3) İdare ve gözlem kurulu kararı ile birlikte;

a) İlâm,

b) Hükümlü bilgi cetveli,

c) Süre belgesi,

ç) İyi hâl kararı,

d) Gözlem ve sınıflandırma formu,

e) Bakanlıkça belirlenen listeye göre tercih edebileceği açık kurumlara ayrılmak istediğini ve nakil giderlerini peşin olarak ödemeyi kabul ettiğini belirtir dilekçesi,

Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir.

(4) Kapalı kurumun bağlı olduğu Cumhuriyet başsavcılığı tarafından yapılan inceleme sonucunda, hükümlünün açık kuruma ayrılma

şartlarını taşıdığıının belirlenmesi halinde;

a) Bağlı olduğu ağır ceza merkezi yargı çevresinde açık kurum bulunuyor ise hükümlünün o kurumlardan birine,

b) Açık kurum bulunmuyor ise hükümlünün talebi ve kapasite durumu dikkate alınarak Bakanlıkça belirlenen listedeki açık kurumlardan birine,

c) Yabancı uyruklular ile kadın hükümlülerin, Bakanlıkça belirlenen listedeki açık kurumlardan birine, gönderilmesine ilgili yer Cumhuriyet başsavcılığı tarafından karar verilir.

(5) Bakanlıkça belirlenen listeye göre gönderilen hükümlülerin açık kuruma kabulleri zorunludur. Bu zorunluluk sebebiyle kapasite fazlası oluşması hâlinde, bu husus 11 inci maddeye göre işlem yapılmak üzere Bakanlığa bildirilir.

(6) Açık kuruma ayrılma şartlarının varlığına rağmen, iradesi dışındaki bir nedenle açık kuruma ayrılamayan veya aynı nedenle kapalı kuruma geri gönderilen iyi halli hükümlüler, 5275 sayılı Kanunun 95 ve 105/A maddelerinin sağladığı izin ve denetimli serbestlik haklarından yararlandırılabilir.

(7) Hükümlülerin talebi olmasa dahi, açık kurumda barınmalarında risk bulunmadığı takdirde ve bu Yönetmelikte belirtilen şartları taşımaları halinde idare ve gözlem kurulunun vereceği açığa ayırma kararı üzerine Cumhuriyet başsavcılığınca resen açık kuruma gönderilir.

(8) Hükümlünün gönderileceği açık kurumun, aldığı disiplin cezası nedeniyle daha önce ayrılmak zorunda kaldığı kurumlardan olması halinde, bir başka açık kuruma nakli için kurum tarafından Bakanlıktan talepte bulunulur.

Açık kurumlar arası nakil kararı

MADDE 11 – (1) Hükümlülerin, buldukları açık kurumlardan başka açık kurumlara nakil olmayı talep etmeleri halinde, nakil giderlerini peşin olarak ödemeyi kabul etmeleri koşuluyla, gitmek istedikleri en (Değişik ibare:RG-22/8/2015-29453) az üç kurumu belirtir dilekçeleri ve hükümlü bilgi cetveli Bakanlığa gönderilir.

(2) Bakanlıkça, hükümlünün talepte bulunduğu kurumların kapasitesi ile daha önce aldığı disiplin cezası nedeniyle ayrılmak zorunda kaldığı kurumlardan olup olmadığı hususları birlikte değerlendirilerek talepte hakkında bir karar verilir.

(3) Hak ederek tahliyelerine veya koşullu salıverilmelerine ya da cezasının kalan kısmının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infazına beş aydan az süre kalan hükümlülerin başka açık kurumlara nakil talepleri, Cumhuriyet başsavcılığınca reddedilerek durum ilgiliye tebliğ edilir.

(4) Açık kurumlardan başka açık kurumlara nakledilen hükümlüler; eğitim-öğretim, güvenlik veya hastalık gibi zorunlu nedenler hariç, nakledildikleri kurumlarda en az bir yıl kalmak zorundadır. Çocuklar bakımından bu süre altı ay olarak uygulanır.

(5) Kapalı kurumlardan açık kurumlara ayrılan hükümlüler bakımından dördüncü fıkradaki süre şartı aranmaz.

(6) Aynı ağır ceza merkezi yargı çevresinde bulunan açık kurumlar arasındaki nakillere ağır ceza merkezi Cumhuriyet başsavcılığınca karar verilir.

(7) Bakanlık; kurum kapasitesinin aşılması, ihtiyaç, güvenlik, yangın, doğal afet veya hastalık gibi zorunlu hâllerde açık kurumlar arasında resen nakil yapabilir.

(8) Açık kurumlardan başka açık kurumlara isteği üzerine nakledilen hükümlü, kendisinden kaynaklı herhangi bir nedenle nakil bulunduğu kuruma üç ay içerisinde gitmediği takdirde, nakil durumu yeniden değerlendirilmesi amacıyla Bakanlığa bildirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kapalı Kuruma İade ve Yeniden Açık Kuruma Ayrılma

Kapalı kuruma iade

MADDE 12 – (1) Açık kurumlarda cezası infaz edilmekte olan hükümlülerden;

a) Haklarında 5271 sayılı Kanunun 100 üncü maddesine göre tutuklama kararı verilenler,

b) Fırar edenler,

c) Kınamadan başka bir disiplin cezası alıp disiplin cezası kesinleşenler,

ç) Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesi gereğince doğrudan açık kurumlara gönderilenler hariç olmak üzere; yaş, sağlık durumu, bedensel veya zihinsel yetenekleri bakımından çalışma koşullarına uyum sağlayamayacakları tespit edilenler,

d) İş temin edildiği halde çalışmayanlar veya iş düzenine uyum sağlayamayanlar,

kurum yönetim kurulu kararı ile kapalı kurumlara iade edilir ve bu karar derhâl infaz hâkimliğinin onayına sunulur. Kurum düzeni veya kişi güvenliğinin tehlike altında olması halinde asayiş ve düzeni sağlamak için hükümlünün disiplin cezasının kesinleşmesi beklenmeden tedbiren kapalı ceza infaz kurumuna gönderilmesine kurum yönetim kurulu tarafından karar verilebilir.

(2) İnfaz edilen cezası dışında başka bir suçtan haklarında mahkûmiyet kararı verilenlerin cezaları toplandıktan sonra koşullu salıverilmelerine bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen sürelerden daha fazla kaldığı tespit edilenler ile şartları tutmadığı halde açık kuruma

ayrıldığı anlaşılabilir, kurum yönetim kurulu kararı ile kapalı kuruma iade edilir.

(3) Açık kurumun bulunduğu yerde kapalı kurum bulunmaması halinde hükümlü, o il sınırları içerisindeki kapalı kuruma Bakanlıktan izin alınmadan gönderilir.

Yeniden açık kuruma ayrılma

MADDE 13 – (1) Açık kurumda cezası infaz edilmekte iken; firar suçu hariç kınama dışında disiplin cezası verilme suretiyle kapalı kuruma iade edilenler disiplin cezasının kaldırılma tarihinden itibaren, Yönetmelikte aranan diğer şartlara uyduğu takdirde açık kuruma ayrılabilir.

(2) Açık kurumda cezası infaz edilmekte iken ilk kez firar edip yakalanan ve hücreye koyma disiplin cezası verilme suretiyle kapalı kuruma iade edilen hükümlüler, disiplin cezasının kaldırılmasından itibaren Yönetmelikte aranan diğer şartlara uyduğu ve bir daha firar etmeyeceği değerlendirildiği takdirde açık kuruma ayrılabilir. Açık kurumdaki ikinci kez firar eden hükümlüler hakkında ise bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi hükmü uygulanır.

(3) Yaş, sağlık durumu, bedensel veya zihinsel yetenekleri bakımından veya güvenlik nedeniyle kapalı kuruma gönderilen hükümlüler, altı aylık süre geçtikten sonra şartları uyması halinde yeniden açık kuruma ayrılabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 14 – (1) 17/6/2005 tarihli ve 25848 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hükümlülerin Açık Ceza İnfaz Kurumlarına Ayrılmaları Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (Ek:RG-7/9/2016-29824)

5275 sayılı Kanununun Geçici 6 ncı maddesi gereğince istisna tutulan suçlardan hükümlü olanlar hariç olmak üzere, 1/7/2016 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından, beş yıldan az hapis cezasının infazı için kapalı ceza infaz kurumuna alınan hükümlüler, en geç üç gün içerisinde yapılacak ilk gözlem sonucu iyi halli oldukları tespit edildiği takdirde bu Yönetmeliğin 10 ncu maddesine göre açık kuruma ayrılabilir.

Yürürlük

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.

G.1c

CEZA İNFAZ KURUMLARINDA BULUNDURULABİLECEK EŞYA VE MADDELER HAKKINDA YÖNETMELİK

Resmî Gazete Tarihi: 17.06.2005 Resmî Gazete Sayısı: 25848

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı, ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluların koğuş, oda ve eklentilerinde bulundurabilecekleri kişisel eşya, gıda, tıbbi malzeme ve diğer ihtiyaç maddelerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Bu Yönetmelik, ceza infaz kurumlarında kalmakta olan hükümlü ve tutukluları kapsar.

Dayanak

Madde 2 - Bu Yönetmelik, 13/4/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 35, 62 ve 70 inci maddesi hükümlerine göre hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 3 - Bu Yönetmelikte geçen,

Bakanlık: Adalet Bakanlığını,

Ceza infaz kurumları: Kapalı, yüksek güvenlikli kapalı, kadın kapalı, çocuk kapalı, gençlik kapalı, açık ceza infaz kurumları ile gözlem ve sınıflandırma merkezleri ve çocuk eğitimevlerini,

İdare: Ceza infaz kurumları müdürlüklerini,

İdare ve gözlem kurulu: Ceza infaz kurumu idare ve gözlem kurulu,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Koğuş, Oda ve Eklentilerinde Bulundurulabilecek Kişisel Eşya, Gıda, Tıbbi Malzeme ve Diğer İhtiyaç Maddeleri

Mutfak teşkilatı olan ceza infaz kurumlarında bulundurulabilecek gıda maddeleri

Madde 4 - Koğuş, oda ve eklentilerinde kantinden temin edilebilen sebze, meyve ve diğer gıda maddeleri bulunabilir.

Ceza infaz kurumunda, annesiyle birlikte kalan çocuklara ve süt emziren annelere, cins ve miktarı doktor tarafından belirlenen ihtiyaç duydukları gıda maddelerini bulundurmalarına izin verilir.

Mutfak teşkilatı olmayan ceza infaz kurumlarındaki gıda maddeleri ve kullanılacak malzemeler

Madde 5 - Mutfak teşkilatı bulunmayan ceza infaz kurumlarında, yemek yapılabilecek herhangi bir yerin olmaması durumunda, hükümlülerin kaldıkları koğuş, oda ve eklentilerinde, idare tarafından verilen ve yemek yapmada kullanılacak her türlü gıda maddesi ve malzemesinin yeteri kadar bulundurulmasına izin verilir. Ancak; yemek yapmada kullanılan tüp gibi yanıcı ve parlayıcı madde veya malzemeler, yemek pişirilmesinden sonra, oda veya koğuşun dışında, idarenin kontrolünde bir bölüme alınır. Kurumun fiziki imkanları müsait olduğu takdirde, aradaki bağlantının standartlara uygun ve güvenlik bakımından sakınca oluşturmayacak şekilde, tüpün; koğuş veya oda dışında, ocağın ise; koğuş veya odada bulundurulmasına izin verilebilir.

Yeme ve içmede kullanılan araç ve gereçler

Madde 6 - Koğuş, oda ve eklentilerinde, her hükümlü için kantinden temin edilmek şartıyla bir adet uç kısmı sivri olmayan on santimetre uzunluğunda bıçak, plastik veya yumuşak metalden imal edilmiş çatal, yemek ve çay kaşığı, 0.50 mm. kalınlığında iki adet metal yemek tabağı ve ikişer adet cam su bardağı ile çay bardağı ve tabağı bulundurulabilir.

Giyim eşyaları

Madde 7 - Hükümlülerin koğuş, oda ve eklentilerinde birer adet palto, manto ve mont, iki adet ceket veya ceket yerine kullanılabilen hırka, dört adet pantolon ve/veya etek, bayan için iki adet elbise, bir takım eşofman, dört adet gömlek, iki adet kazak, iki takım pijama, bir spor ayakkabısı, bir kışlık ayakkabı, bir iskarpin, üç adet tişört, iki adet

kravat, bir adet kemer, gerektiği kadar iç çamaşır, çorap, bir terlik, havlu ve bir bornoz ile kaşkol, 25/11/1925 tarihli ve 671 sayılı Şapka İktisâsı Hakkında Kanuna aykırı olmayan bir adet şapka bulundurulmasına izin verilir.

Hükümlüler; ceza infaz kurumu dışından getirilmesine izin verilen giyim eşyalarından eskiyenlerini, yenileriyle değiştirebilir.

Sürelî veya süresiz yayınlar ile kitaplar

Madde 8 - Hükümlü, mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla sürelî ve süresiz yayınlardan bedelini ödeyerek yararlanma hakkına sahiptir.

Resmî kurumlar, üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler tarafından çıkartılan gazete, kitap ve basılı yayınlar, hükümlülere ücretsiz olarak ve serbestçe verilir. Eğitim ve öğretimine devam eden hükümlülerin ders kitapları denetime tâbi tutulamaz.

Kurum güvenliğini tehlikeye düşüren veya müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan hiçbir yayın hükümlüye verilmez.

Elektrikli eşyalar

Madde 9 - Koğuş, oda ve eklentilerinde, kantinden temin edilmek koşuluyla, bir adet otuzyedî ekran televizyon ile elektrikli su ısıtıcısı, saç kurutma makinesi ve büro tipi buzdolabı ile kurumun bulunduğu coğrafi bölgenin iklim koşulları dikkate alınarak, her koğuş veya odada bir adet vantilatör bulundurulmasına izin verilebilir. Ayrıca her hükümlü, kurum kantininden satın almak kaydıyla bir adet kulaklıklılı küçük el radyosu bulundurabilir.

Oda sistemine geçmemiş ceza infaz kurumlarında, koşulların durumuna göre, bir adet büyük ekranlı televizyon ile buzdolabı bulundurulmasına izin verilebilir.

Aydınlatma dışındaki elektrik giderleri hükümlü tarafından karşılanır.

Müzik aletleri

Madde 10 - Her hükümlüye, elektrikli olmamak ve idarece belirlenen saatlerde kullanılmak koşuluyla, vurgulu çalgılar dışında saz, ud, gitar, kemençe, keman, flüt, mızık, ney, kanun gibi müzik aletlerinden birisi verilebilir.

Birden çok hükümlünün bulunduğu oda veya koğuşlarda, bu konuda bütün hükümlülerin rızalarının alınması zorunludur.

Dinî ihtiyaçlar

Madde 11 - Her hükümlüye, mensup olduğu dinin ibadetlerinde kullanılan eşyayı, dinî yaşamı bakımından zorunlu olan kitap ve eser-

leri temin ve bulundurmasına izin verilir.

Sağlık

Madde 12 - Hükümlüler, koğuş, oda ve eklentilerinde hekim raporuyla belgelendirilmek koşuluyla, sağlıkları için gerekli protez ve benzeri tıbbi araçları ve eşyaları bulundurabilir.

Temizlik

Madde 13 - Hükümlüler, koğuş, oda veya eklentilerinde, kantinden temin edilmek koşuluyla kişisel ve çevresel temizliklerini temin için tarak, saç fırçası, sabun, kese, diş macunu, diş fırçası, tıraş sabunu, şampuan, parfüm, krem, saç boyası, çakısı bulunmayan tırnak makası, plastik saplı tıraş bıçağı, beş adet plastik elbise askısı, çamaşır mandalı ve gündelik hayatta kullanılan plastik eşyalar ile idarece uygun görülen uzunlukta çamaşır ipi bulundurabilir.

Merkezi sıcak su sistemi kurulmamış ceza infaz kurumlarında, koğuş veya odaların mevcuduna göre, hükümlülerin banyo ve diğer temizlik ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla, idare; koğuş veya odaların dışında yeteri kadar tüp gaz bulundurur.

El işi faaliyetleri

Madde 14 - Hükümlülerin, gerekli malzemeler kantinden temin edilmek koşuluyla, el işi faaliyetlerini, ceza infaz kurumlarının uygun bölümlerinde yapmaları esastır.

Ceza infaz kurumunun güvenliğini bozmamak kaydı ile bu faaliyetlerin devamına koğuş, oda ve eklentilerinde izin verilebilir.

Maket bıçağı, tornavida gibi kesici ve delici alet ile boyama ve yapıştırma kullanılan madde ve malzemelerin koğuş, oda ve eklentilerinde bulundurulmasına izin verilmez.

Bulundurulabilecek hayvanlar ile diğer eşyalar

Madde 15 - Hükümlüler, oda sistemine geçmiş ceza infaz kurumlarının koğuş, oda ve eklentilerinde, bir adet kafes ile bir çift kanarya, bülbül veya muhabbet kuşu gibi küçük kafes kuşu bulundurabilir. Henüz oda sistemine geçmemiş diğer ceza infaz kurumlarında, kafes ve kuş sayısı idare tarafından belirlenir.

Koğuş veya odada kuş bulundurulabilmesi için, birlikte kalan hükümlülerin rızalarının alınması zorunludur.

Hükümlülerin kendilerini geliştirmeleri için gerekli görülen eğitim ve kültürel çalışmalarında kullanabilecekleri malzemeleri, koğuş, oda ve eklentiler dışında, idare tarafından uygun görülecek yerlerde ve denetim altında bulundurmasına ve kullanılmasına kurum olanakları çerçevesinde izin verilebilir.

Hükümlüler, kendilerine idare tarafından verilen nevresim takımı ve battaniye dışında, kantinden temin edilmek şartıyla bir adet nevre-

sim takımı ve iklim koşulları değerlendirilerek idarenin uygun göreceği sayıda battaniye bulundurulabilir.

Kantinden temin edilmek koşuluyla, her odada bir adet, on kişiden fazla mevcudu olan koğuşlarda ise iki adet, kumar niteliğinde olmayan ve idarece belirlenen, satranç takımı gibi oyunlara ait malzemeler bulundurulabilir.

Her oda veya koğuşta, idare tarafından yaptırılan panolara asılmak ve kurum kantininden temin edilmek koşuluyla birer adet Türk bayrağı, Atatürk resmî, gazete kupürü, haber, yazı fotoğraf ve takvim bulundurulabilir.

Her hükümlünün kendisine ayrılan yattığı yer veya dolabında, aile fertlerinin fotoğraflarına ait albüm bulundurmasına izin verilir.

Hükümlüler nişan ve evlilik yüzüğü, küpe, kolye, toka, tespih ve kol saati ile kantinden temin edilmek koşuluyla bir adet masa saati ve bir adet top bulundurulabilir.

Bayan hükümlüler, kantin aracılığı ile satın aldıkları makyaj malzemelerini koğuş veya odalarında bulundurabilir.

Ceza infaz kurumu işyurdu yönetim kurulunca kantinde satışına karar verilen, bu Yönetmelikte sayılmayan ve kurum güvenliğini tehlikeye düşürmeyen eşyaların stok oluşturmayacak şekilde koğuş, oda ve eklentilerde bulundurulmasına izin verilebilir.

Açık ceza infaz kurumları ve çocuk eğitimevlerinde bulunacak eşyalar

Madde 16 - Açık ceza infaz kurumlarında ve çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlüler, kapalı ceza infaz kurumlarında bulundurulabilecek eşyalara ek olarak, ceza infaz kurumunun güvenliğini tehdit etmemek ve kanunlara aykırı olmamak koşuluyla, cins ve miktarı idare ve gözlem kurulu tarafından belirlenen giyim, gıda ve diğer eşyalarını koğuş, oda ve eklentilerinde bulundurulabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eşyaların Nakilleri ve Tutuklular Hakkında Uygulanacak Hükümler

Eşyaların nakilleri

Madde 17 - Hükümlüyü başka bir ceza infaz kurumuna nakleden ceza infaz kurumu, hükümlünün eşyalarını, eşya teslim tutanağına ayrıntılı bir şekilde kaydeder ve bu eşyalardan hangilerinin hükümlünün koğuş veya odasında bulundurulmasına izin verildiğini belirtir.

Hükümlünün naklen geldiği ceza infaz kurumunun koğuş veya odasında bulundurulması mümkün olmayan eşyaları kuruma kabul edilmez ve ailesine iade edilmek üzere tutanakla muhafaza altına alınır.

Tutuklular hakkında uygulama

Madde 18 - Bu Yönetmelikte yer alan hükümlerin, tutukluluk haliyle uzlaşır nitelikte olanları, tutuklular hakkında da uygulanır.

Yürürlük

Madde 19 - Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 20 - Bu Yönetmelik hükümlerini, Adalet Bakanı yürütür.

G.1d

HÜKÜMLÜ VE TUTUKLULARIN ÖDÜLLENDİRİLMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Yayımlandığı Resmi Gazete : 30/3/2013, Sayı 28603

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluların ödüllendirilmesine ilişkin usul ve esaslar ile bu ödüllerden yararlanmanın kapsam ve şartlarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, ceza infaz kurumlarında bulunan tüm hükümlü ve tutukluları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 51 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Adalet Bakanlığını,
- Genel Müdürlük: Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünü,
- Kanun: 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Ted-

birlerinin İnfazı Hakkında Kanunu,

ç) Kurul: İdare ve Gözlem Kurulunu,

d) Kurum: Kapalı ve açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimeverlerini,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Ödüllendirmeye İlişkin Temel İlkeler ve Denetim

Temel ilkeler

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanması ile ilgili olarak aşağıdaki ilkelere uyulur:

a) Hükümlü ve tutukluların ödüllendirilmesi ile ulaşılmak istenen temel amaç; bu kişilerin yeniden sosyalleşmesini sağlamak suretiyle insan haklarına saygılı, hukukî ve toplumsal kurallara bağlı bireyler olmalarını teşvik etmektir.

b) Hükümlü ve tutuklulara; ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî görüşleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılamaz ve sırf bu nedenlerle ayrıcalık tanınamaz.

c) Hükümlü ve tutuklulara ödül verilirken bunların bir hak değil, teşvik esaslı ayrıcalık olarak verilebileceği göz ardı edilemez.

ç) Hükümlü ve tutuklulara; işledikleri suçun türü, koşullu salıverilme tarihi, kişisel özellikleri ve ihtiyaçları, bedensel ve psikolojik yapısı, eğitim durumu ve mesleği göz önünde bulundurularak en uygun ödül verilir ve bu karar ilgiliye bildirilir.

d) Ödüllendirmede; kurumun fizikî yapısı, personel sayısı, malî ve sosyal imkânları ile mevcut doluluk durumu dikkate alınır.

e) Hükümlü ve tutuklulara, gerekli şartları taşımaları hâlinde aynı anda birden fazla ödül verilebilir.

f) Aynı odada kalan veya ortak etkinliklere katılan hükümlü ve tutuklulara, gerekli şartları taşımaları hâlinde birlikte yararlanabilecekleri bir ödül verilebilir.

g) Hükümlü ve tutuklular hakkında disiplin soruşturmasına başlanılması veya ödüllendirilen tutum ve davranışlarının ortadan kalkması hâlinde ödüllendirme kararı Kurul tarafından derhâl geri alınır ve bu karar ilgiliye tebliğ edilir.

ğ) Hükümlü ve tutuklular, kuruma kabul işlemleri sırasında bu Yönetmelikte yer alan düzenlemeler hakkında bilgilendirilir.

Ödül uygulamalarının denetimi

MADDE 6 – (1) Kurul tarafından verilen ödüllerin türleri ve kimlere verildiği ile ödüllendirme gerekçelerini içeren aylık listeler yapılacak denetimlere imkân verecek şekilde özel bir klasörde saklanır.

(2) Kurul kararlarına karşı infaz hâkimliğine şikâyet ve infaz hâkimliği kararlarına karşı ağır ceza mahkemesine itiraz yolu açıktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ödül Türleri ve Uygulanma Esasları

Ödül türleri

MADDE 7 – (1) Hükümlü ve tutuklulara;

a) Kapalı ceza infaz kurumlarındaki evli hükümlü ve tutuklulara, kurum personelinin yakın nezareti olmaksızın eşleri ile mahrem görüşme,

b) Haftalık açık veya kapalı ziyaret süresini uzatma,

c) Kapalı ziyaret yerine açık ziyaret yapma,

ç) Üst üste kullanılmayan ziyaret sürelerini toplu olarak kullanma,

d) Haftalık telefonla görüşme sayı veya süresini artırma,

e) Sosyal, kültürel veya sportif etkinliklerden öncelikli ve daha uzun süreli yararlanma,

f) Haftalık harcama miktarını yarı oranında artırma,

g) Tek kişilik odada televizyon bulundurma,

ğ) Hediye,

h) Takdir belgesi,

ı) Tavsiye mektubu,

ödülü verilebilir.

(2) Çocuk hükümlü ve tutuklulara, yukarıda sayılanlar yanında anne ve babasıyla veya vasisi ile kurum personelinin yakın nezareti olmaksızın aile görüşmesi yapma ödülü verilebilir.

Ödüllendirilebilecek tutum ve davranışlar

MADDE 8 – (1) Disiplin cezası almamış veya kaldırılmış hükümlü ve tutuklulardan aşağıda sayılan tutum ve davranışların bir veya birkaçını sergileyenler, diğer davranış türlerine de açıkça aykırı davranmamaları hâlinde ödüllendirilebilir:

a) Tutum ve davranışları ile diğer hükümlü ve tutuklulara iyi örnek olmak,

b) İyileştirme faaliyetlerine geçerli mazeret dışında sürekli ve etkin bir şekilde katılarak kişisel gelişim göstermek,

c) İş, eğitim ve öğretim faaliyetlerine geçerli mazeret dışında sürekli katılarak üstün başarı göstermek,

ç) Kurumdaki kişisel ve ortak kullanım alanları ile bu yerlerde bulunan eşyaların temizlik, düzen ve korunmasına azami özen göstermek,

d) Kurum içi ya da dışındaki sosyal, kültürel veya sportif faaliyetlere sürekli ve etkin bir şekilde katılarak kişisel gelişim göstermek,

e) Kurum işleyişini sürdürmek için gerekli olan kurum iç hizmetlerinin yerine getirilmesinde istekli olmak ve üstün gayret göstermek,

- f) Uyuşturucu, alkol veya sigara bağımlısı olup da bu bağımlılıktan kurtulmak için kurumca yürütülen eğitim veya tedavi programlarına katılarak bu konuda gelişim göstermek,
- g) Kurum asayiş ve düzenini tehlikeye düşürebilecek hukuka aykırı bir eylemin ortaya çıkarılmasını sağlamak.

Ödüllendirmede yetkili merci

MADDE 9 – (1) Hükümlü ve tutukluların ödüllendirilmesi ile verilecek ödülün türüne, sayısına, süresine veya geri alınmasına Kurul tarafından Ek-1’de yer alan form doldurulmak suretiyle karar verilir.

Ödüllendirme usulü

MADDE 10 – (1) Kurul, resen veya kurumda görev yapan servisle-
rin teklifi üzerine ilgililerin ödüllendirilmesine karar verebilir.

(2) Kurul, ödül verilecek hükümlü ve tutukluları ayda en az bir kez yapacağı toplantıda oy çokluğuyla kararlaştırır ve ödülün niteliğine göre uygun şekilde ilgililere bildirir.

(3) Ödülün geri alınmasını gerektiren şartların ortaya çıkması hâ-
linde Kurul, henüz uygulanmamış veya hâlen uygulanmakta olan
ödülün derhâl geri alınmasına karar vererek ilgiliye bildirir.

(4) Hükümlü ve tutuklulara verilen ve geri alınan ödüller kayıt
altına alınarak bir sureti ilgililerin şahsî dosyalarında saklanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Eş ve Aile Görüşmesi Ödülü

Eş görüşmesi ödülü

MADDE 11 – (1) Kapalı ceza infaz kurumundaki hükümlü ve
tutuklulara, en geç üç ayda bir kez olmak üzere, üç saatten yirmi dört
saate kadar eşleriyle kurumun bu tür ziyaretler için ayrılan bölümünde
ve personelin yakın nezareti olmaksızın mahrem şekilde eş görüşmesi
ödülü verilebilir.

Eş görüşmesi ödülü ile ilgili genel hükümler

MADDE 12 – (1) Eş görüşmesi için kuruma gelen ziyaretçilerden;
Türk vatandaşı olanların Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını içe-
ren resimli bir kimlik belgesini, yabancı uyruklu olanların ise pasaport
veya yerine geçebilecek bir kimlik belgesi ile birlikte hükümlü veya
tutuklu ile evli olduğunu ispatlayan Türkçe tercüme edilmiş resmî
onaylı belgeyi göstermesi zorunludur.

(2) Kurul, her bir ödüllendirme kararı ile bir kez eş görüşmesi
ödülü verebilir.

(3) Cinsel saldırı, cinsel istismar veya aile içi şiddet suçu işlemiş
hükümlü ve tutuklular ile eş görüşmesi ödülü verilmesinin hükümlü,
tutuklu veya eşi açısından riskli görüldüğü diğer durumlarda kurumda

bulunan veya başka kurumlardan temin edilen psiko-sosyal yardım servisi personeli eşlerle öncelikle ayrı ayrı görüşür. Gerekli hâllerde eşlerle birlikte de görüşme yapılabilir. Görüşme sonucunda hazırlanacak değerlendirme raporunun Kurul tarafından dikkate alınması zorunludur.

(4) Aynı kampüs veya kurumda barındırılan hükümlü veya tutuklu eşlerin bu ödülün yararlanmaları için her ikisi hakkında da ayrı ayrı ödüllendirme kararı verilmesi gerekir.

Eş görüşmesi ödülünün süresi

MADDE 13 – (1) Hükümlü ve tutuklulara, en erken ayda bir en geç üç ayda bir, üç saatten yirmi dört saate kadar eş görüşmesi ödülü verilebilir.

(2) İlk görüşmenin süresi üç saat olarak belirlenir. Bu süre; hükümlü veya tutuklunun tutum ve davranışları, kurumun fizikî yapısı, personel sayısı ve mevcut doluluk durumu dikkate alınarak kademeli şekilde yirmi dört saate kadar artırılabilir.

(3) Eş görüşmesi, dini ve milli bayramlar ile Bakanlık tarafından açık görüşme izni verilen özel günlerde yapılamaz.

(4) Eş görüşmesinin gün ve saati, kurumun fizikî yapısı, personel sayısı ve mevcut doluluk durumu ile hükümlü ve tutukluların talepleri dikkate alınarak 09:00 ilâ 17:00 saatleri arasında başlayacak şekilde belirlenir.

(5) Görüşme tarihi ve saati, başkalarının haberdar olamayacağı uygun vasıtalarla, hükümlü veya tutuklunun eşine haber verebileceği makul bir süre önce kendisine bildirilir.

(6) Kurumdan kaynaklanan bir sebeple veya hükümlü, tutuklu ya da eşinin kabul edilebilir bir mazereti nedeniyle görüşmenin planlanan gün ve saatte gerçekleşmemesi hâlinde kurum idaresi tarafından başka bir tarih belirlenir.

Eş görüşmesinde alınacak güvenlik tedbirleri

MADDE 14 – (1) Eş görüşmesinin güvenli bir şekilde yapılabilmesi için görüşmenin mahremiyetini ihlâl etmeyecek tüm tedbirler alınır. Görüşme odası giriş kapısının dış kısmını gösterecek şekilde kamera koyularak görüntüler kayıt altına alınabilir.

(2) Görüşme odası ve eklentileri her görüşme öncesi ve sonrasında görevli personel tarafından aranır.

(3) Görüşme süresinin sona ermesi, çağrı butonuna basılması veya acil müdahale gereken hâller dışında görüşme odasına girilemez.

(4) Görüşme odası ve eklentilerinde, 17/6/2005 tarihli ve 25848 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik ile bu Yönetmelikte belirtilenler dışında başka eşya bulundurulamaz.

Eş görüşmesinde alınacak sağlık tedbirleri

MADDE 15 – (1) Kurum, hükümlü ve tutuklular ile eşlerini, koruyucu sağlık tedbirleri ve kurumsal temizlik koşulları konusunda yazılı olarak bilgilendirir. Bu konuda hazırlanmış olan afiş ve broşür benzeri bilgilendirici materyaller hükümlü ve tutukluların kolayca erişebileceği yerlerde bulundurulur.

(2) Hepatit veya HIV gibi kan ya da cinsel yolla bulaşabilecek bir hastalığı olduğu kurumca bilinen hükümlü veya tutuklunun eşi, sağlık personeli tarafından yazılı olarak bilgilendirilir.

(3) Eş görüşmesi kapsamında kuruma gelen ziyaretçiden ikinci fıkrada yazılı türden bir hastalık taşıyıp taşımadığı konusunda hükümlü veya tutukluyu bilgilendireceği yönünde yazılı beyanı alınır.

(4) Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelikte geçen sağlık, temizlik ve kişisel kullanıma ilişkin malzemeler ile gerektiğinde bunların tek kullanımlık olanları, ayrıca ilaç niteliği taşımayan doğum kontrol ürünleri kurum kantininden satın alınabilir veya kurum idaresi tarafından imkânlar dâhilinde ilgili kurum ve kuruluşlardan temin edilebilir.

(5) Görüşme odası ve eklentilerinin düzen ve temizliğinden görüşmeden yararlanan hükümlü veya tutuklu sorumludur.

Eş görüşmesi sırasında iaşe

MADDE 16 – (1) Hükümlü ve tutuklulara, görüşme saatlerine rastlayan öğünlere ilişkin iaşeler eş görüşmesi öncesinde kumanya olarak verilir.

(2) Hükümlü ve tutuklular, eş görüşmesi öncesinde kurum kantininden satın aldığı gıda maddelerini görüşme odasında bulundurabilir.

Aile görüşmesi ödülü

MADDE 17 – (1) Çocuk hükümlü ve tutuklulara, en geç iki ayda bir kez olmak üzere, üç saatten yirmi dört saate kadar ana ve babası veya vasisi ile kurumun bu tür ziyaretler için ayrılan bölümünde ve personelin yakın nezareti olmaksızın aile görüşmesi ödülü verilebilir.

(2) Aile görüşmesinin süresi, çocuk hükümlü ve tutuklunun işlediği suçun türü, koşullu salıverilme tarihi, kişisel özellikleri ve ihtiyaçları, bedensel ve psikolojik yapısı ile eğitim durumu dikkate alınarak belirlenir.

(3) Aile görüşmesi, dini ve milli bayramlar ile Bakanlık tarafından açık görüşme izni verilen özel günlerde de yaptırılabilir.

(4) Bu Yönetmeliğin 12 ilâ 16 ncı maddelerinde düzenlenen ve aile görüşmesi ile uzlaşır nitelikte olan hükümleri, çocuk hükümlü ve tutuklular bakımından da uygulanır.

Eş ve aile görüşmesi sırasında kurallara uyulmaması

MADDE 18 – (1) Hükümlü ve tutuklu veya ziyaretçi tarafından bu Yönetmelik ve diğer ilgili mevzuatta düzenlenen kurallara uyulmaması hâlinde görüşmeye derhâl son verilebileceği gibi bu husus sonraki ödül değerlendirmelerinde de dikkate alınır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Diğer Ödüller

Haftalık ziyaret süresinin uzatılması ödülü

MADDE 19 – (1) Haftalık ziyaret süresinin uzatılması ödülü verilen hükümlü ve tutukluların açık veya kapalı ziyaret süresi iki saate kadar uzatılabilir.

(2) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanlar da Kanunun 25 inci maddesine uygun olacak şekilde bu ödülünden yararlanabilir.

(3) Kurul, açık veya kapalı ziyaretten hangisinin ne kadar süreyle uzatılacağını ödüllendirme kararında açıkça belirtir.

(4) Kurul, her bir ödüllendirme kararı ile en fazla üç kez ziyaret süresini uzatabilir.

Kapalı ziyaret yerine açık ziyaret yaptırılması ödülü

MADDE 20 – (1) Hükümlü ve tutuklulara kapalı ziyaret yerine açık ziyaret yaptırılması ödülü verilebilir.

(2) Kurul, her bir ödüllendirme kararı ile en fazla üç kapalı ziyaretin uygun zamanlarda açık olarak yapılmasına karar verebilir.

Kullanılmayan ziyaret sürelerinin birleştirilmesi ödülü

MADDE 21 – (1) Hükümlü ve tutukluların üst üste kullanmadıkları en fazla üç haftalık ziyaret süresi toplu olarak kullanılabilir.

(2) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanlar da Kanunun 25 inci maddesine uygun olacak şekilde bu ödülünden yararlanabilir.

(3) Kurul, birleştirilen ziyaret izni ödülünün süresi ile açık veya kapalı şekilde yapılacağı hususlarını ödüllendirme kararında açıkça belirtir.

Telefonla görüşme süresi veya sayısının artırılması ödülü

MADDE 22 – (1) Hükümlü ve tutukluların haftalık telefonla görüşme süresi veya sayısı iki katına kadar artırılabilir.

(2) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanlar da Kanunun 25 inci maddesine uygun olacak şekilde bu ödülünden yararlanabilir.

(3) Kurul, her bir ödüllendirme kararı ile en fazla üç kez telefonla görüşme süresini iki katına kadar artırabilir veya görüşme sayısını

ikiye çıkarabilir.

Sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerden yararlanma ödülü

MADDE 23 – (1) Hükümlü ve tutuklulara; sosyal, kültürel veya sportif etkinliklerden öncelikli olarak veya bir hafta için programlanmış sürenin en fazla iki katına kadar yararlandırılması ödülü verilebilir.

(2) Kurul, her bir ödüllendirme kararı ile en fazla üç kez bu ödülün uygulanmasına karar verebilir.

Haftalık harcama miktarının artırılması ödülü

MADDE 24 – (1) Hükümlü ve tutuklulara, haftalık harcama miktarının yarı oranında artırılması ödülü verilebilir.

(2) Kurul, her bir ödüllendirme kararı ile en fazla üç kez haftalık harcama miktarının yarı oranında artırılmasına karar verebilir.

Tek kişilik odada televizyon bulundurma ödülü

MADDE 25 – (1) Ortak yaşam alanlarında bulunan televizyon dışında hükümlü ve tutuklulara, kaldığı tek kişilik odada televizyon bulundurma ödülü verilebilir.

(2) Kurul, her bir ödüllendirme kararı ile en fazla altı aya kadar bu ödülün uygulanmasına karar verebilir.

(3) Tek kişilik odalarda ödül olarak bulundurulabilecek televizyon, hükümlü veya tutuklu tarafından kurum kantininden satın alınabilir.

Hediye verilmesi

MADDE 26 – (1) Hükümlü ve tutuklulara, kişisel özellikleri ile özel ilgi ve becerileri dikkate alınmak suretiyle ödül olarak bir hediye verilebilir.

(2) Hediye, para veya ekonomik değer taşıyan bir eşya olabileceği gibi manevi değeri olan bir eşya da olabilir.

(3) Hediye maddî değeri, hükümlü ve tutukluların kurumdaki haftalık harcama miktarının yarısını geçemez.

(4) Hediye olarak verilen para veya eşyanın bedeli; Bakanlık bütçesi dışındaki resmî veya özel kurum ve kuruluşlardan alınan bağışlardan karşılanabileceği gibi 13/7/2005 tarihli ve 25874 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hükümlü ve Tutukluların Emanete Alınan Kişisel Paralarının Kullanımına Dair Yönetmeliğin 12 nci maddesi kapsamında Eğitim Kurulunun kararı ile emanet para faizinden de karşılanabilir.

(5) Kurul, her bir ödüllendirme kararı ile sadece bir hediye verebilir.

Takdir belgesi verilmesi

MADDE 27 – (1) Hükümlü ve tutuklulara ödül olarak takdir belgesi verilebilir.

(2) Takdir belgesi, hükümlü veya tutuklunun rızası alınmak kaydıyla, kurum personeli ile hükümlü ve tutukluların huzurunda törenle

verilebilir ve söz konusu belge ailesine veya istediği başka bir kişiye gönderilebilir.

(3) Takdir belgesinin verilmesi için tören düzenlenmesi hâlinde hükümlü veya tutuklunun talebi ve kurum müdürünün onayıyla ilgilinin eşi, annesi, babası, kardeşi ve çocukları törene katılabilir.

Tavsiye mektubu verilmesi

MADDE 28 – (1) Hükümlü ve tutuklulara, salıverilme sonrasında kamu veya özel sektör nezdinde yapacağı iş başvurularında kullanmak üzere ödül olarak tavsiye mektubu verilebilir.

(2) Tavsiye mektubu, hükümlü ve tutukluların salıverilmesi sırasında verilebileceği gibi iş arama izni sırasında kullanılmak üzere de verilebilir.

(3) Tavsiye mektubunda Cumhuriyet başsavcısı ve kurum müdürünün imzası bulunur.

ALTINCI BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 29 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 30 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.

G.1e

HÜKÜMLÜ VE TUTUKLULARIN ZİYARET EDİLMELERİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Yayımlandığı Resmi Gazete : 17/6/2005, Sayı 25848

BİRİNCİ KISIM

Temel İlkeler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluların ziyaret edilmelerine dair usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluları kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik, 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 83 ve 116 ncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

Bakanlık: Adalet Bakanlığını,

Genel Müdürlük: Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünü,

Ceza infaz kurumları: Kapalı, yüksek güvenli kapalı, kadın kapalı, çocuk kapalı, gençlik kapalı, açık ceza infaz kurumları ile gözlem ve sınıflandırma merkezleri ve çocuk eğitimevlerini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Temel İlkeler

Temel ilkeler

Madde 5 — Hükümlü ve tutukluların görüşmeleri aşağıdaki esaslara göre gerçekleştirilir:

a) Ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma ve hücreye koyma disiplin cezası kesinleşmiş olup da bu cezaları infaz edilmekte olan hükümlü ve tutuklular dışında kalan hükümlü ve tutuklular ziyaretçiler ile görüşebilir. Ancak; ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma cezası infaz edilmekte olanların resmî ve yetkili merciler ile avukatları ve kanunî temsilcileriyle; hücreye koyma cezası infaz edilmekte olanların, resmî ve yetkili merciler ve avukatlarıyla görüşmeleri engellenemez.

b) Odaya kapatma disiplin cezası almış olsa dahi çocukların; annesi, babası, kardeşleri, avukatı, resmî ve yetkili merciler ile yasal temsilcisiyle görüşmesi engellenemez.

c) Görüşler kapalı ve açık olmak üzere iki biçimde yaptırılır.

d) Kurum idaresinin uygun göreceği bir hafta açık görüş, ayın diğer haftaları kapalı görüş olmak üzere, hükümlü ve tutuklular bu Yönetmelikte belirtilen yakınları ile haftada bir kez olacak şekilde görüşme yapabilir.

e) Kurum mevcudu, güvenliği ve düzeni dikkate alınmak suretiyle 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan, hükümlü ve tutuklular için ceza infaz kurumlarındaki açık görüşler idare ve gözlem kurulu kararıyla iki ayda bir yaptırılabilir.

f) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanlar, onbeş günde bir kez olmak üzere, biri açık, diğeri kapalı görüş biçiminde, ayda iki kez görüşme yapabilir.

g) Kapalı görüşlerden biri bayramlarda ve özel günlerde yaptırılacak açık görüşlerle çakıştığı takdirde, açık görüş yaptırılır.

h) Hükümlü ve tutuklular, bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinde sayılan ve eşi, üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımları ve vasisi ile kayıyı dışında kalan üç ziyaretçisinin açık kimlik ve adreslerini kuruma bildirir. Bu ziyaretçiler, ölüm, ağır hastalık, doğal afet, hükümlü ve tutukluların nakli ya da ziyaretçinin ziyaret olanağını ortadan kaldıracak yerleşim yeri değişikliği gibi zorunlu haller dışında

değiştirilemez.

i) Ziyaretçiler, ceza infaz kurumunun düzen ve güvenliğini, hükümlü ve tutukluların sağlığını bozabilecek nitelikteki eşya ve maddeler ile her türlü iletişim araçları ve taşıma izin belgesi olsa dahi silahlar kuruma alınmaz. Ziyaret sırasında hükümlü ve tutuklulara para, kıymetli evrak ve eşya verilmez.

j) Ziyaret yerleri, ziyaret öncesi ve sonrasında aranır.

k) Yönetmeliğin 20 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilenler dışında, ceza infaz kurumlarına gelen avukatların, savunmaya ilişkin olduğu yazılı olarak beyan ettiği belge ve dosyalar ile konuşma kayıtları incelemeye tâbi tutulmaz.

l) Konusu suç teşkil etmemekle birlikte, ceza infaz kurumlarına sokulması yasak olan eşya, araç, gereç veya malzemeler, çıkışta sahibine verilmek üzere muhafaza altına alınır.

m) Hükümlü ve tutuklular, odalarından çıkışlarında ve dönüşlerinde ayrı yerlerde ve farklı memurlarca üst ve eşya aramasına tabi tutulur.

n) Aramalarda insanın saygınlığını küçültecek, onurunu incitecek veya aramanın amacıyla bağdaşmayacak tutum ve davranışlarda bulunamaz.

o) Ziyaret ve görüşlerde, kurallara uymayan heyet ve kişilerin ziyaret ve görüşmeleri sürdürmelerine derhal son verilir. Suç oluşturan davranışlar, kurum idaresince tutanakla tespit edilerek, ilgili adlî ve idarî makamlara bildirilir. Görüşme hakkına sahip özel kişilerin kurum güvenliğinin korunması amacıyla alınan tedbirlere aykırı istek ve davranışları nedeniyle görüşme hakları, ceza infaz kurumunun en üst amirince bir aydan bir yıla kadar kısıtlanabilir. Mevzuatın savunma hakkı çerçevesinde avukatlar bakımından getirdiği hükümler saklıdır. Ancak; her halde ceza infaz kurumunun en üst amiri durumu tutanakla adlî makama bildirir.

Ceza infaz kurumlarına girişte arama

Madde 6 — Ceza infaz kurumu görevlileri ve dış güvenlik görevlileri dahil olmak üzere, sıfat ve görevi ne olursa olsun, ceza infaz kurumlarına girenler duyarlı kapıdan geçmek zorundadır. Bu kişilerin üstleri metal dedektörle aranır; eşyaları x-ray cihazından veya benzeri güvenlik sistemlerinden geçirilir, ayrıca şüphe hâlinde elle aranır. Bu cihazların bulunmadığı yerlerde arama ve kontrol elle yapılır. Ancak milletvekilleri, mülkî amirler, hâkim, Cumhuriyet savcıları ve bu sınıftan sayılanlar, avukatlar, noterler, ceza infaz kurumları ve tutuklevleri kontrolörleri, izleme kurulu başkan ve üyeleri, uluslararası sözleşmelerle yetkileri tanınmış kişi ve kuruluşların temsilcileri, ceza infaz kurumu ve tutukevi koruma birlik komutanı ile kurum müdürü-

nün üstleri ağır cezayı gerektiren suçüstü hâlleri dışında elle aranamaz. Duyarlı kapı cihazının ikazının sürmesi hâlinde bu kişiler ancak, elle aramayı kabul ettikleri takdirde kuruma girebilirler.

Elle arama yapılmasını gerektiren hallerde, kuruma giren bayanlar, bayan infaz koruma memurları veya bayan jandarma görevlileri tarafından, bu görevlilerin bulunmamaları halinde, ceza infaz kurumu müdürünün istemi, Cumhuriyet başsavcısının talebi üzerine, mülki amir tarafından görevlendirilecek bayan memurlarca aranılır.

İKİNCİ KISIM

Ziyaret ve Görüşlerde Uyulacak Esaslar

BİRİNCİ BÖLÜM

Kapalı Görüş

Kapalı görüş

Madde 7 — Kapalı görüş, hükümlü ve tutuklular ile ziyaretçilerinin her türlü maddi temasının önleniği, konuşulanların hazır bulunan görevli tarafından işitilebilecek şekilde izlenebildiği ve ceza infaz kurumu idaresinin bu iş için tahsis ettiği özel bölümde yapılan görüşmelerdir.

Görüş yeri

Madde 8 — Her ceza infaz kurumunda, olanaklar elverdiği ölçüde, kapalı görüş yapılabilmesi için bir ziyaretçi kabul yeri ayrılır.

Ziyaret edebilecek kişiler

Madde 9 — Hükümlü ve tutuklular; eşi, anne, babası, büyükanne ve büyükbabası, çocuğu, torunu, kardeşi, gelini, damadı, kayınbiraderi, baldızı, yengesi, eniştesi, görünçesi, kayınvalidesi, kayınpederi, kayınvalidesinin annesi ve babası, kayınpederinin anne ve babası, eşinin başkasından olma çocuğu, büyükanne ve büyük babasının anne ve babaları, torun çocuğu, kardeş çocuğu, eşi, amcası, halası, dayısı, teyzesi ve bunların eşleri ile vasisi ve kayyımıyla görüşebilir.

Hükümlü ve tutuklular, birinci fıkrada sayılanlar dışında kalan üç ziyaretçisinin adı ve soyadı ile bilmesi hâlinde adresini ceza infaz kurumuna kabulünden ve kendisine bu hususun tebliğ edildiği tarihten itibaren 60 gün içinde bildirir. Bu ziyaretçiler, ölüm, ağır hastalık, doğal afet, hükümlü ve tutuklunun nakli ya da ziyaretçinin ziyaret olanağını ortadan kaldıracak yerleşim yeri değişikliği gibi zorunlu hâller dışında değiştirilemez. Ceza infaz kurumu yönetimince, gerekli görülmesi hâlinde bildirilen ziyaretçiler hakkında, ziyarette bulunmalarında sakınca bulunup bulunmadığı konusunda kolluk aracılığıyla araştırma yaptırılır. Sakıncalı görülenlere ziyaret izni verilmez ve yeni ziyaretçinin bildirilmesi istenir.

Aynı ceza infaz kurumu ya da birden fazla ceza infaz kurumunun bir arada bulunduğu yerleşkedeki farklı kurumlarda barındırılmakta olan hükümlü veya tutuklular, birinci fıkrada sayılan kişilerden olmaları şartıyla bu Yönetmelik hükümleri kapsamında Cumhuriyet başsavcılığının yazılı emri ile birbirleriyle görüşebilir.

Birinci ve ikinci fıkrada gösterilen ziyaretçilerin, belirlenen ziyaret günü ve saatleri dışındaki ziyaretleri ile birinci ve ikinci fıkrada sayılanlar dışında kalan kişilerin ziyaretlerine, makul sebep bulunması halinde Cumhuriyet başsavcılığı tarafından yazılı olarak izin verilebilir. Bu hüküm, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlüler hakkında uygulanmaz.

Çocuk hükümlü ve tutukluların üç kişilik liste kapsamındaki kişiler tarafından ziyaret edilebilmeleri için çocuğun anne ve babasının veya yasal temsilcisinin rızası aranır.

Ziyaretçinin ergin olmaması halinde ziyaretçi çocuğun da anne ve babasının veya yasal temsilcisinin rızası aranır.

Ziyaret gün ve saatleri

Madde 10 — Ziyaret günleri ve saatleri ile bir hükümlü ve tutuklunun görüşebileceği ziyaretçi sayısı, kurumun fiziki yapısı ve kapasitesi dikkate alınarak, kurumca belirlenir.

Görüş süresi, yarım saatten az, bir saatten fazla olacak şekilde belirlenemez. Görüş süresi, görüşmenin fiilen başladığı andan itibaren işletilir.

Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanların ziyaretçileri

Madde 11 — Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanları; eşi, çocukları, torunları, torunlarının çocukları, annesi, babası, büyükannesi, büyükbabası, büyükannesi ve büyükbabasının anne ve babaları, kardeşleri ve vasisi dışında kimse ziyaret edemez.

Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanların görüş usulü

Madde 12 — Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanlar, 11 inci maddede belirtilen kişiler ile ancak teker teker ve ceza infaz kurumu müdürünün belirleyeceği gün, saat ve koşullar içinde, on beş günlük aralıklarla ve günde bir saati geçmemek üzere görüşebilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Açık Görüş

Açık görüş

Madde 13 — Açık görüş, hükümlü ve tutuklular ile ziyaretçilerinin maddi temasına imkan verecek şekilde, konuşulanların hazır bulunan

görevli tarafından ışıtebildiği ve izlenebildiği, ceza infaz kurumunun bu iş için tahsis edilmiş özel bölümünde yapılan ziyaret ve görüşmelerdir.

Ziyaret edebilecek kişiler

Madde 14 — Hükümlü ve tutuklular, anne, baba, eş, çocuk ve torunlarıyla ayda bir gün açık görüş yapabilir. Görüş günleri kurumca belirlenir.

Kınama cezası dışında disiplin cezası almış ve bu cezası kaldırılmamış hükümlü ve tutuklular açık görüşten faydalanamaz. Koşullarının uyması durumunda kapalı görüş hakkı saklıdır.

Bayramlarda ve özel günlerde açık görüş

Madde 15 — Hükümlü ve tutuklular, Bakanlıkça uygun görülen, dinî ve milli bayramlar ile özel günlere mahsus olmak üzere, belirlenen tarihlerde, anne, baba, eş, çocuk, torun, büyükanne, büyükbaba ve kardeşleriyle açık görüş yapabilir.

Bakanlıkça belirlenen yakınları olmayan hükümlü ve tutuklular, üçüncü dereceye kadar olan akrabalarından en çok üç kişiyle görüşebilirler. Ancak; bu fıkra hükmü, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlüler hakkında uygulanmaz.

Bu ziyaretin, aynı haftada yapılacak kapalı görüş ile çakışması halinde açık görüş yaptırılır.

Açık ceza infaz kurumlarında yapılan açık görüşler sırasında görsel ve yazılı basın mensupları, hükümlülerin rızasının alınması koşuluyla ve Bakanlık izniyle haber amaçlı görüntü alabilir.

Açık görüş yapılacak yer

Madde 16 — Açık görüşler, ceza infaz kurumunun oda ve eklentileri dışında, bu iş için ayrılmış özel bölümünde, bulunmadığı takdirde, ceza infaz kurumu müdürünün uygun göreceği yerde yaptırılır.

Görüş süresi ve saatleri

Madde 17 — Açık ziyaretler, bir saatten fazla olmamak kaydıyla 09.00 - 17.00 saatleri arasında yaptırılır. Ziyaret süresi, görüşmenin fiilen başladığı andan itibaren işler.

Açık görüşe ilişkin diğer konular

Madde 18 — Hükümlü ve tutuklu sayısının, verilen açık görüş günü sayısına bölünmesi suretiyle, görüş gününe kadar gruplar oluşturulur, her grubun görüş günü ve saatleri, ailelerine bildirilmek üzere, hükümlü ve tutuklulara tebliğ edilir ve hazırlanan program ayrıca koşullara ve ziyaretçilerin görebileceği uygun yerlere asılır.

Belirtilen gün ve saatler dışında görüş yaptırılmaz, bir defa görüş yapan hükümlü ve tutuklular ile ziyaretçilere aynı görüşle ilgili olarak

ikinci defa izin verilmez.

Her grubun açık görüşü bittikten sonra, görüş yerinde bulunan hükümlü ve tutuklular, görevliler nezaretinde dikkatli bir şekilde arandıktan sonra koğuş veya odalarına götürülerek burada sayılır. Kimlikleri, fotoğraflı belgelerle kontrol edilir, grup mevcudunun tam olduğunun anlaşılması üzerine, ziyaretçilerin kurum dışına çıkmasına izin verilir.

Açık görüşlerde, görüş mahallinde yeteri kadar dış güvenlik görevlisi gözlemci olarak bulundurulur.

Açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde kalan hükümlüler görüşlerini her zaman açık görüş şeklinde yapar.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Müdafi, Avukat, Noter ve Heyetlerin Görüşmesi

BİRİNCİ BÖLÜM

Müdafi, Avukat ve Noter ile Görüşme

Tutuklunun müdafi, uzlaştırmacı ve arabulucu ile görüşmesi

Madde 19 — Tutuklu, vekaletname aranmaksızın müdafi ile her zaman ve konuşulanları başkalarının duymayacağı, ancak; görüşmenin görevlilerce izlenebileceği bir ortamda, açık görüş usulüne tabi olarak görüşür. Bu kişilerin müdafi ile yazışmaları denetime tabi tutulmaz.

Soruşturma evresinde, aynı anda en fazla üç avukat tutuklu ile görüşebilir.

Tutuklu, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 253 ilâ 255 inci maddeleri uyarınca uzlaştırmacı olarak atanan kişi ile görevlendirme belgesinin ibrazı üzerine ve 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu uyarınca arabulucu olarak belirlenen kişi ile meslek kimliğinin ibrazı üzerine, mesai gün ve saatleri içerisinde konuşulanları başkalarının duymayacağı, ancak görüşmenin görevlilerce izlenebileceği bir ortamda, açık görüş usulüne tâbi olarak görüşür. Bu kişilerin uzlaştırmacı ve arabulucu ile yazışmaları denetime tâbi tutulmaz.

Hükümlünün avukat, uzlaştırmacı ve arabulucu ile görüşmesi

Madde 20 — Hükümlü ile avukatı, meslek kimliğinin ibrazı üzerine, tatil günleri dışında ve çalışma saatleri içinde, bu iş için ayrılan görüşme yerlerinde, konuşulanların duyulamayacağı, ancak; güvenlik nedeniyle görülebileceği bir biçimde, açık görüş usulüne uygun olarak görüştürülür.

Avukatların savunmaya ilişkin belgeleri, dosyaları ve müvekkilleri ile yaptıkları konuşmaların kayıtları incelemeye tâbi tutulamaz. Ancak, 5237 sayılı Kanunun 220 nci, ikinci kitap dördüncü kısım dördüncü ve beşinci bölümlerinde yer alan suçlardan mahkûm olan hükümlülerin avukatları ile ilişkisi; konusu suç teşkil eden fiilleri işlediğinin, infaz kurumunun güvenliğini tehlikeye düşürdüğüne, terör örgütü veya

diğer suç örgütleri mensuplarının örgütsel amaçlı haberleşmelerine aracılık ettiğine ilişkin bulgu veya belge elde edilmesi hâlinde, Cumhuriyet başsavcılığının istemi ve infaz hâkiminin kararıyla, bir görevli görüşmede hazır bulundurulabileceği gibi bu kişilerin avukatlarına verdiği veya avukatlarınca bu kişilere verilen belgeler infaz hâkimince incelenebilir. İnfaz hâkimi belgenin kısmen veya tamamen verilmesine veya verilmemesine karar verir. Bu karara karşı ilgililer 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanununa göre itiraz edebilir.

Zorunlu hallerde, belirlenen gün ve saatler dışındaki görüşmelere, Cumhuriyet başsavcılığı yazılı olarak izin verebilir.

Hükümlü, vekâletnamesi olmayan avukatlarıyla, avukatlık mesleğinin icrası çerçevesinde en çok üç kez görüşme hakkına sahiptir.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 253 ilâ 255 inci maddeleri uyarınca, hükümlü, uzlaştırmaya tâbi bir suçun tarafı olması, uzlaştırma yoluna gidilmesi ve rıza göstermesi durumunda, uzlaştırmacı olarak atanan kişi ile görevlendirme belgesinin ibrazı üzerine, bu iş için ayrılan görüşme yerlerinde, mesai gün ve saatleri içerisinde, konuşulanların duyulamayacağı, ancak güvenlik nedeniyle görülebileceği bir biçimde, açık görüş usulüne uygun olarak görüştürülür.

6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu uyarınca, hükümlü, arabuluculuk yoluna başvurulması ve rıza göstermesi durumunda, arabulucu olarak belirlenen kişi ile meslek kimliğinin ibrazı üzerine, bu iş için ayrılan görüşme yerlerinde, mesai gün ve saatleri içerisinde, konuşulanların duyulamayacağı, ancak güvenlik nedeniyle görülebileceği bir biçimde, açık görüş usulüne uygun olarak görüştürülür.

Uzlaştırmacının ve arabulucunun kuruma girişinde ve görüşmeler sırasında, avukatların kuruma girişlerinde ve görüşmelerinde uygulanan usul ve esaslar niteliğine uygun düştüğü ölçüde uygulanır.

Müdafilik ve vekillik görevinden yasaklanma

Madde 21 — 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre mahkemece haklarında müdafî veya vekillik görevinden yasaklanmış bulunan avukatlar, Kanunda belirtilen yasaklama süreleri içinde başka davalarla ilgili olsa bile müdafiliğini veya vekilliğini üstlendiği kişiyi kurumda ziyaret edemez.

Hükümlü ve tutuklunun noter ile görüşmesi

Madde 22 — Hükümlü ve tutuklular, meslek kimliğinin ibrazı ve göreviyle ilgili olmak koşuluyla, noterle, tatil günleri dışında ve çalışma saatleri içinde, idarenin gözetiminde açık görüş usulü çerçevesinde görüşebilir.

Avukat stajyerinin hükümlü ve tutuklu ile görüşmesi

Madde 23 — Stajyer avukatlar, avukatlarla birlikte olmak koşulu ile hükümlü ve tutuklular ile görüşebilir.

Birden çok hükümlü ve tutuklu ile görüşme

Madde 24 — Avukatlar, vekâletnameleri olsa da aynı anda birden fazla hükümlü veya tutukluyla görüşme yapamaz.

Yabancı uyruklu avukatın görüşmesi

Madde 25 — Türkiye Cumhuriyetinin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere ve karşılıklılık esasına uygun olmak koşuluyla; yabancı ülkelerde haklarında soruşturma veya kovuşturma yapılmakta olan, yabancı ülke veya uluslararası yargı mercilerinde dava açmak isteyen, leh veya aleyhine açılmış davası olan Türk vatandaşı veya yabancı uyruklu hükümlülerle yabancı uyruklu avukatları, bu soruşturma ve kovuşturma, açılacak veya açılmış davalarla sınırlı olmak ve vekâletname sunmak koşuluyla görüşebilirler. Vekâletnamesi olmayan yabancı uyruklu avukatlar, hükümlü ile Türkiye barolarına kayıtlı bir avukatla birlikte görüşme yapabilirler.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvuracak olan veya başvurusu bulunan Türk vatandaşı veya yabancı uyruklu hükümlüler; Türkiye Cumhuriyeti mahkemelerinde yetkili olan avukatlar ile soruşturma, kovuşturma veya dava konusuyla ilgili bilgi ve belgelerin tercümesinin kurum en üst amirine ibrazı koşuluyla görüşebilir.

İKİNCİ BÖLÜM**Heyetlerin Ziyaretleri***Heyetlerin ziyaretleri*

Madde 26 — Resmî ya da özel kurum ve kuruluşlar, heyet hâlinde veya bireysel olarak ceza infaz kurumlarını ziyaret edebilmek ve hükümlü ve tutuklularla görüşebilmek için Bakanlıktan izin almak zorundadır. Bilimsel araştırma yapanlarla görsel ve yazılı basın mensupları hakkında da bu hüküm uygulanır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilgili komisyonlarında görevli başkan ve üyelerin ceza infaz kurumlarına yapacakları ziyaretler hakkında bu Yönetmeliğin 40 ıncı maddesinde belirtilen usul ve esaslar uygulanır.

İzleme kurulu üyelerinden en az dört üyenin katılımıyla oluşan heyet ile infaz hâkimleri ve görevleri çerçevesinde denetimli serbestlik personeli önceden izin almaksızın ceza infaz kurumlarını ziyaret eder.

Bu ziyaret ve görüşmelerde güvenliği tehlikeye düşürmeyecek tedbirler kurum yönetiminin alınır. Ziyaret ve görüşmeler, kurum görevlilerinin gözetiminde yapılır. Ancak; İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, izleme kurulu üyeleri, infaz hâkimleri, denetimli serbestlik personeli ve kanunlarla yetkili kılınmış heyet ve kişiler hükümlü ve

tutuklularla özel görüşme yapabilir.

Güvenlik bakımından bir araya getirilemeyecek hükümlü ve tutuklularla toplu görüşme yapılamaz. Önceden izin verilmiş olsa bile doğal afet, yangın ve ayaklanma gibi olağanüstü durumlarda ziyaret ve görüşmeler ertelenebilir.

İnsan hakları il ve ilçe kurulları, Cumhuriyet başsavcılığında izin almak suretiyle ceza infaz kurumlarını ziyaret edebileceği gibi hükümlü ve tutuklularla da görüşebilir.

Resmî veya dinî bayram günleriyle özel günlerde, Cumhuriyet başsavcısı veya görevlendireceği Cumhuriyet savcısının onayı ve refakatiyle, il veya ilçe resmî protokolüne dahil kurum ve kuruluşlar ile iyileştirme programlarına yararı olabilecek sivil toplum örgütlerinin temsilcilerine, ceza infaz kurumlarındaki hükümlü ve tutukluları ziyaret izni verilebilir. Ancak, ceza infaz kurumunun fiziki yapısı, kapasitesi ve güvenlik sebebiyle bu ziyaret yaptırılmayabilir veya sınırlandırılabilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Yabancı Uyruklu Hükümlü, Tutuklu ve Ziyaretçiler

BİRİNCİ BÖLÜM

Yabancı Uyruklu Hükümlü ve Tutuklu Ziyareti

Aile fertleri, akrabalar ve yakınları tarafından ziyaret

Madde 27 — Yabancı uyruklu hükümlü ve tutuklular 9 uncu maddede sayılan kişiler tarafından ziyaret edilebilir. Ziyaret hakkının kullanılması, ziyarete esas bağı gösteren belgeler ile önceden Cumhuriyet başsavcılıklarına başvurulması ve bu belgelerin Cumhuriyet başsavcılıklarınca uygun görülmesi halinde mümkündür. Terör veya örgütlü suçlardan hükümlü veya tutuklu yabancıların, yakınları ile yaptıkları ziyaretler derhal Genel Müdürlüğe bildirilir.

Tüm ziyaret başvurularına, ziyaret edilecek kişilerin açık kimliği, yakınlık derecesini belirten bilgi veya belge ile ziyaretçinin kimlik veya pasaport fotokopisi eklenir. Ayrıca ziyaretten önce ilgili kişinin akraba olup olmadığı hükümlü veya tutukluya teyit ettirilir. Ziyareti uygun görülen ziyaretçiye Cumhuriyet başsavcılığınca renkli fotoğraflı bir ziyaret belgesi verilir. Bu belgenin bir örneği ceza infaz kurumuna da gönderilir. Daha sonraki ziyaretlerinde ziyaretçi bu belge ile doğrudan ceza infaz kurumuna giderek hükümlü veya tutukluyu ziyaret edebilir. Ceza infaz kurumu idaresi tarafından belgenin geçerliliği, belge üzerindeki fotoğrafın ilgiliye ait olup olmadığı ve ziyaretçinin kimliği denetlenir.

Yukarıdaki fıkralar dışında kalan kişiler; adli suçlardan hükümlü veya tutuklu yabancı uyrukluları Cumhuriyet başsavcılığının, terör

veya örgütlü suçlardan hükümlü veya tutuklu yabancı uyrukluları ise Bakanlığın yazılı izni ile ziyaret edebilir.

Türk vatandaşı hükümlü veya tutuklular, birinci fıkrada belirtilen kişiler dışında kalan yabancı uyruklular tarafından Bakanlığın yazılı izni ile ziyaret edilebilir.

Yabancı uyruklu ziyaretçilere öncelikle açık görüş hakkı kullandırılır ve kurumca belirlenen ziyaret günleri dışında da ziyaret yaptırılabilir.

Yukarıdaki fıkralarda öngörülen usuller, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlüler hakkında 11 ve 12 nci maddelerde belirtilen hususlar dikkate alınarak uygulanır.

Ziyaretlerde çok vatandaşlığa sahip ya da 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesi kapsamında Mavi Kart sahibi hükümlü, tutuklu veya ziyaretçiler Türk vatandaşı gibi değerlendirilir.

Aynı ceza infaz kurumunda ya da birden fazla ceza infaz kurumunun bir arada bulunduğu yerleşkedeki farklı kurumlarda barındırılmakta olan ve 9 uncu maddenin birinci fıkrası kapsamında akrabalık bağları bulunan yabancı hükümlü ve tutuklular, Cumhuriyet başsavcılığının yazılı emri ile birbirleriyle gerçekleştirecekleri ziyaretler hakkında 9 uncu maddenin üçüncü fıkrası uygulanır.

Aile fertleri ile yakınlarının hükümlü ve tutukluları ziyaretlerinde, bu Yönetmelikte düzenlenen, açık ve kapalı görüş usulleri uygulanır. Bakanlık tarafından resmî ve dinî bayramlar ile özel günlerde verilen açık görüş hakkından yabancı uyruklu hükümlü ve tutuklular da yararlandırılır.

Diplomatik temsilciliklerin ve konsolosluk memurlarının ziyareti

Madde 28 — Ülkenin diplomatik temsilciliği görevlileri veya konsolosluk memurları, sadece kendi ülke vatandaşları ile Türkiye’de diplomatik temsilciliği veya konsolosluğu bulunmayıp da anlaşmalar gereği, yararlarını korudukları yabancı uyruklu kişileri ziyaret hakkına sahiptir.

Konsolosluk memurunun ziyareti ilgili hükümlü veya tutuklunun rızası ile gerçekleşir. Hükümlü veya tutuklu görüşmeyi kabul etmiyorsa durum konsolosluk memuru ile hükümlü veya tutuklunun huzurunda tutanakla tespit edilir.

Ziyaret talebi, ziyaret tarihinden en az bir hafta önce, ceza infaz kurumunun bulunduğu ağır ceza merkezi Cumhuriyet başsavcılığına yapılır. Başvuruda, ziyaret talebinde bulunan konsolosluk memurunun açık kimliği, görevi ve ziyaret tarihi belirtilir. Acil ve kabul edilebilir haller ile yeni tutuklanmış kişileri ziyaret bakımından bir haftalık süre daha kısa tutulabilir.

Ziyaret edilmek istenen kişi, terör veya örgütlü suçlardan hükümlü veya tutuklu ise, ziyaret talebi, ziyaret tarihinden onbeş gün önce Bakanlığa iletilir. Acil ve kabul edilebilir haller ile yeni tutuklanmış kişileri ziyaret bakımından bu süre daha kısa tutulabilir.

Ziyaret edilmek istenen kişi, biri Türk vatandaşlığı olmak üzere birden fazla vatandaşlığa sahip ise, konsolosluk memurunun izin talebi karşılıklılık ilkesi de gözetilerek yerine getirilebilir.

Yabancı bir ülkenin vatandaşı olmakla birlikte, Türk kökenli olan hükümlü ve tutukluların, konsolosluk memurları tarafından ziyaret edilmek istenmesi halinde, izin verilmeden önce, ziyaret edilmek istenen kişinin Türk vatandaşlığından çıkıp çıkmadığı, ilgili il nüfus ve vatandaşlık müdürlüğünden veya Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünden araştırılır.

Yabancı ülke konsolosluk memurlarının ziyaretine izin verme yetkisi olan, ilgili ağır ceza Cumhuriyet başsavcılığı veya Bakanlık, aynı zamanda bu ziyaretin açık veya kapalı görüş şeklinde yapılmasına da karar verir. Konsolosluk memurunun açık görüşme talebi var ise kendi ülkesinde Türk konsolosluk memurlarına uygulanan ziyaret rejimine bağlı olarak, karşılıklılık esasına göre değerlendirilir.

Yabancı uyruklu hükümlü ve tutukluların durumu talepleri halinde ilgili konsolosluklara bildirildiğinden ve bu suretle ziyaret edilebildiklerinden, konsolosluk memurlarının hükümlü ve tutuklularla dışarıdan telefon açarak görüşmelerine izin verilmez. Ancak ilgili hükümlü veya tutuklunun ceza infaz kurumunda bulunan ankesörlü telefonlarla konsolosluk veya diplomatik temsilciliğini arayarak kuruma alındığını ve ihtiyaçlarını bildirmesine izin verilir.

Konsolosluklarda çalışan diğer görevlilerin ziyareti

Madde 29 — Konsoloslukta resmen çalışan din görevlisi, öğretmen, psikolog, tercüman ve benzeri mesleklerdeki konsolosluk memurlarının yabancı hükümlü ve tutukluları ziyareti bu Yönetmelik hükümlerine göre Bakanlığın iznine tabidir.

Yabancı heyetler ile kişi ve kuruluşların ziyaretleri

Madde 30 — Yabancı ülke resmî kurum ve kuruluşlar ile parlamento temsilcilerinin, heyet halinde veya bireysel olarak, ceza infaz kurumlarını ziyaretleri hükümlü ve tutuklularla görüşebilmeleri, Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla, Bakanlıktan izin alınmak suretiyle, bu Yönetmelik hükümlerinde düzenlenen usul ve esaslara göre yapılır.

Denetim amacıyla Türkiye Cumhuriyetinin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerle yetkisi kabul edilen kurum ve kuruluşların temsilcileri hükümlü ve tutukluları, ziyaret yapma niyetini Bakanlığa önceden bildirmek suretiyle, ilgili sözleşme hükümleri ve ulusal mevzuattaki usul ve esaslar çerçevesinde ziyaret edebilir. Heyet ziyaret sırasında

hükümlü ve tutuklularla özel olarak görüşebilir, kurumun her yerine girebilir. Ayrıca, heyetin hükümlü ve tutukluların buldukları yerler hakkındaki istediği tüm bilgiler kendilerine sağlanır.

Taraf olduğumuz sözleşmeler gereğince Ülkemize iade edilen Türk uyruklu hükümlü ve tutuklular, Bakanlığın izniyle iade eden ülkenin konsolosluk memurunca ziyaret edilebilir. Bu ziyaret izninde karşılıklılık aranabilir, tercüman yardımından faydalanılabilir.

Yabancı hükümlü ve tutukluların din adamları tarafından ziyareti

Madde 31 — Yabancı temsilcilikler dışında, Türkiye Cumhuriyeti'nin yetkili makamları tarafından faaliyetleri kabul edilmiş olan dinlerin resmî temsilcileri ve din adamları, yabancı uyruklu kişileri, Bakanlığın izni ile ziyaret edebilir. Ancak bu ziyaretin ilgili hükümlü veya tutuklu tarafından da kabul edilmesi gerekir. İlgili görüşmeyi kabul etmiyorsa durum bir tutanakla tespit edilir.

Tıp doktorları tarafından yabancı hükümlü ve tutuklulara yönelik tedavi amaçlı ziyaret

Madde 32 — Yabancı uyruklu hükümlü ve tutukluların hastalıklarının, ülkemizde tedavi imkanı bulunmaması veya zorunlu bir sağlık nedeniyle verilen Bakanlık izni hariç, yabancı uyruklu doktorların tedavi hizmeti amacıyla kuruma girmesine izin verilmez.

Fahri konsolosların yabancı hükümlü ve tutukluların ziyareti

Madde 33 — Ülkemizde, diplomatik temsilciliği ve konsoloslugu bulunmayan ülkelerin fahri konsolosları, bu görevlerini belgelemeleri koşuluyla, yabancı ülke konsoloslarına tanınan haklardan yararlanır.

Ülkemizde, diplomatik temsilciliği ya da konsoloslugu bulunan ülkelerin fahri konsolosları, yabancı hükümlü ve tutukluları, ancak Bakanlığın izni ile ziyaret edebilirler.

BEŞİNCİ KISIM

Ortak Hükümler, Tutuklular, Son Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Ortak Hükümler

Belgelendirme

Madde 34 — Hükümlü ve tutuklular ile görüşmek isteyen kan ve kayın hısımlarından, akrabalık durumlarını ve T.C. kimlik numaralarını beyan etmeleri ve T.C. kimlik numaralarının bulunduğu nüfus cüzdanı aslını ziyaret süresince ceza infaz kurumlarında yetkili görevlilere teslim etmeleri istenir. Ziyaretçilerin beyanlarının doğruluğu, ceza infaz kurumları tarafından Kimlik Paylaşım Sistemi üzerinden

elektronik ortamda araştırılmak suretiyle teyit edilir. Bu şekilde doğru beyanda bulunduğu tespit edilen ziyaretçilerden beyanlarına ilişkin olarak nüfus kayıt örneği veya kimlik bilgilerine ilişkin başkaca bir belge istenmez.

Kimlik paylaşım sistemi üzerinden elektronik ortamda kanuni yakınlığı tespit edilemeyenlerin veya hükümlü ve tutuklular ile görüşmek isteyen ancak T.C. kimlik numarası bulunmayan kan ve kayın hısımlarının akrabalık durumlarını, nüfus idarelerinden veya ilgili konsolosluklar tarafından verilen resmi belgeler ile ispatlamaları gerekir.

Heyetlerin ziyaret usulü

Madde 35 — Kapalı ve açık ceza infaz kurumlarına ziyaret veya görüşe gelen resmî heyet ve özel kişiler, kurum güvenliğini tehlikeye sokacak davranışlarda bulunamaz, kurum güvenliği için alınan ve uygulanan yasal ve idarî tedbirlerin değiştirilmesini isteyemez.

Hastanede ziyaret ve refakat

Madde 36 — Hasta hükümlü ve tutuklular, kurum tabibinin uygun görmesi halinde, görevli infaz ve koruma memuru nezaretinde, kurumun hastane veya revirinde ziyaret edilebilir.

Kurum dışındaki sağlık kuruluşlarında yataklı tedavi gören hükümlü ve tutuklular, tedaviyi yapan doktorun uygun görmesi ve Cumhuriyet başsavcısı veya görevlendireceği Cumhuriyet savcısının izni ile iç güvenlik görevlileri nezaretinde ziyaret edilebilir.

Kurum dışında yatarak tedavileri yapılan hükümlülerin yanında, tedaviyi yapan hekimin raporuyla zorunlu olduğunun bildirilmesi hâlinde, eşi, annesi, babası, kardeşi, çocuğu, bunların olmaması hâlinde Cumhuriyet başsavcılığının uygun gördüğü bir aile yakını refakatçi olarak bulundurulabilir.

Giriş kartı

Madde 37 — Ziyaretçilerin, ceza infaz kurumuna girişleri sırasında, idare tarafından kimlikleri alınır, yerine; basılı, seri numaralı, kurum tarafından onaylanmış giriş kartı verilir. Ziyaretçi, kurum içinde giriş kartını görünecek biçimde üzerinde taşımak zorundadır.

Hukuksal amaçlı ziyaret talepleri

Madde 38 — Yabancı bir ülkede yürütülmekte olan bir soruşturma veya kovuşturma çerçevesinde, ceza infaz kurumlarında bulunan yabancı veya Türk vatandaşı hükümlü ve tutukluların bilgilerine başvurulması isteminde bulunulması halinde, varsa o ülke ile Türkiye Cumhuriyeti arasında bulunan adlî yardım sözleşmeleri çerçevesinde, adlî yardım talepnameisi düzenlenerek Bakanlığa iletilir ve verilecek izin ile görüşme gerçekleştirilir.

Ceza infaz kurumlarında bulunan Türk vatandaşı veya yabancı

uyruklu hükümlü ve tutuklular hakkında, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ya da yetkisi tanınan diğer bir uluslar-arası mahkemede yürütülmekte olan bir soruşturma veya kovuşturma çerçevesinde, yabancı uyruklu görevlilerin ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklularla görüşmeleri veya bilgilerine başvurmaları Bakanlığın iznine bağlıdır.

Din adamları tarafından ziyaret

Madde 39 — Türkiye Cumhuriyetinin yetkili makamları tarafından faaliyetleri kabul edilmiş dinlerin resmî temsilcileri veya din adamları, kendi dinlerine mensup hükümlü ve tutuklularla istekleri halinde ve ceza infaz kurumunun güvenliğini tehlikeye düşürmemek kaydıyla, Cumhuriyet başsavcılığının izniyle görüşebilir.

Milletvekillerinin görüşmeleri

Madde 40 — Milletvekillerinin, ceza infaz kurumlarındaki yaşam şartlarını yerinde görerek tespitlerde bulunmak, inceleme yapmak veya hükümlü ve tutuklular ile görüşmede bulunmak amacıyla yapmış oldukları istemler, ceza infaz kurumu idaresine bilgi vermek koşuluyla yerine getirilir. Milletvekilleri, hükümlü ve tutuklularla açık ziyaret şeklinde görüşebilir.

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Üçüncü Kısım Beşinci Bölüm, Dördüncü Kısım Dördüncü ve Beşinci Bölümleri ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda yer alan suçlardan tutuklu ve hükümlülerin milletvekilleri tarafından ziyaret edilmelerinde Bakanlığın yazılı izni aranır.

Ceza infaz kurumlarındaki tutuklu ve hükümlüler ile barındırıldıkları bölümler, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ve diğer komisyonların başkan ve üyeleri ile yanlarında bulunan görevliler tarafından komisyon kararı ve görevleri çerçevesinde ziyaret edilebilir.

Ziyaretlerde konuşulacak lisan

Madde 41 — Ziyaret esnasında görüşmelerin Türkçe yapılması esastır. Ancak, hükümlü veya tutuklunun Türkçe bilmemesi veya görüreceğini bildirdiği yakınının Türkçe bilmediğinin beyan edilmesi halinde, Türkçe'den başka bir dilde konuşmanın yapılmasına izin verilir ve konuşma kayda alınır. Kayıtların incelenmesi sonucu, konuşmaların kurum güvenliğini veya kamu düzenini tehlikeye düşürecek nitelikte bulunması halinde, haklarında idarî ve adlî işlem yapılır.

Yabancı uyruklu hükümlü ve tutukluların ziyaret ve avukat görüşmelerinde, ücreti taraflarca karşılanmak koşuluyla bir tercümandan veya o dili bilen bir gönüllünün yardımından yararlanılabilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Tutuklular ve Son Hükümler

Tutuklulara ilişkin uygulamalar

Madde 42 — Soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde hâkim veya mahkeme, soruşturmanın veya davanın selameti bakımından tutuklunun ziyaretçi kabulünü yasaklayabilir veya bu hususta kısıtlamalar koyabilir.

Yürürlük

Madde 43 — Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 44 — Bu Yönetmelik hükümlerini, Adalet Bakanı yürütür.

G.1f

CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI SUÇLARDAN HÜKÜMLÜ OLANLARA UYGULANACAK TEDAVİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HAKKINDA YÖNETMELİK

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 102 nci maddesinin ikinci fıkrasında tanımlanan cinsel saldırı, 103 üncü maddesinde tanımlanan çocukların cinsel istismarı ve 104 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrasında tanımlanan reşit olmayanla cinsel ilişki suçlarından hapis cezasına mahkûm olanların, cezalarının infazı sırasında ve koşullu salıverildikleri takdirde denetim süresi içinde tâbi olacakları yükümlülüklerin, tıbbi tedavilerin ve iyileştirme programlarının belirlenmesi ile bunların uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Yönetmelik, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlardan hapis cezasına mahkûm olmuş kişilerin tedavi, iyileştirme ve diğer yükümlülüklerine ilişkin faaliyetleri, bu faaliyetleri uygulayacak ceza infaz kurumları, denetimli serbestlik müdürlükleri ve tedavi merkezleri ile bu merkezlerde görevli personelin görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar.

(2) Bu Yönetmelik hükümleri suça sürüklenen çocuklar hakkında uygulanmaz.

Hukukî dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Yönetmelik, 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 108 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Adalet Bakanlığını,
- b) Cinsel suç: 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 102 nci maddesinin ikinci fıkrasında, 103 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ve 104 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan suçları,
- c) Değerlendirme raporu: Hükümlü hakkında, ceza infaz kurumunda iken idare ve gözlem kurulunca, denetimli serbestlik tedbiri altında iken iyi hal komisyonunca düzenlenen raporu,
- ç) Elektronik izleme: Hükümlülerin elektronik yöntem ve araçlar ile toplum içinde izlenmesini, gözetim ve denetim altında tutulmasını sağlayan, mağdurun veya toplumun korunmasını destekleyen uygulamaları,
- d) Genel Müdürlük: Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünü,
- e) Hükümlü: 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 102/2, 103/1-2 ve 104/2-3 maddelerinde sayılan suçlardan dolayı hapis cezasına mahkûm olan kişiyi,
- f) Komisyon: İnfaz işlemleri değerlendirme komisyonunu,
- g) Kurul: Hükümlüye tıbbi tedavi uygulanıp uygulanmayacağına karar verecek olan sağlık kurulunu,
- ğ) Kurum: Ceza infaz kurumu ve denetimli serbestlik müdürlüklerini,
- h) Mağdur: Kendisine veya birinci dereceden aile üyelerinden birine karşı işlenen suçun fiziksel, duygusal veya maddi sonuçları sebebiyle desteğe ihtiyaç duyan kişiyi,
- ı) Tedavi merkezi: Cinsel suçlardan hüküm alanlara yönelik olmak üzere, ayakta veya yatarak, ilaçlı veya ilaçsız olarak veyahut her iki usul ile de yapılan ve cinsel suçlara yönelik her türlü tedavi usullerinin uygulandığı, Sağlık Bakanlığı eğitim ve araştırma hastaneleri ile üniversiteleri,
- i) Tıbbi tedavi: Cinsel suç işlemiş hükümlü hakkında ilgili kurul tarafından uygun görülen psikiyatrik veya farmakolojik tedaviyi,
- j) Vaka sorumlusu: Hükümlülere yönelik iyileştirme ve denetime ilişkin belirlenen programlar ile kararların infazına ilişkin çalışmaların yürütülmesini koordine eden denetimli serbestlik memurunu,
- k) Yükümlü: Haklarında yükümlülük kararı verilen, denetim altına alınan veya tedbir kararı verilen ve denetimli serbestlik müdürlüğünce toplum içinde denetimi, takibi yapılan ve iyileştirilmesine çalışılan

hükümlüyü,
ifade eder.

Temel ilkeler

MADDE 5 - (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında görev alanlar aşağıdaki ilkeleri dikkate alır. Buna göre görevliler;

a) İnsan haklarına saygı, dürüstlük çerçevesinde ve kararlılıkla hareket eder; görevlerini yerine getirirken aşağılayıcı, onur kırıcı veya küçük düşürücü davranışlarda bulunmaz.

b) Mağdur, hükümlü ya da bunların aileleri hakkında öğrenmiş oldukları bilgilerin veya düzenledikleri raporların gizliliğini korumak zorundadır. Bu bilgiler kanunun veya bu Yönetmeliğin zorunlu kıldığı hâller dışında hiçbir kurum ve kişiye verilemez.

c) Görevleri ile ilgili inceledikleri belgelerden elde ettikleri bilgilerle ilgili olarak yargılama sonrası oluşacak yeni durumlara ilişkin gizlilik ilkesine uymak, kişilerin şeref ve haysiyetine gölge düşürecek davranış ve ilişkilerden kaçınmak, yargılamaya ilişkin davanın taraflarına eşit uzaklıkta olmak zorundadır.

(2) Bu temel ilkelere aykırı hareket edenler hakkında ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda adli ve idari işlem yapılır.

Genel esaslar

MADDE 6 - (1) Cinsel suçlardan hüküm alanlar hakkında, cezanın infazı sırasında veya koşullu salıverildikleri takdirde denetim süresi içerisinde, ikinci fıkrada belirtilen tedavi veya yükümlülüklerden bir veya birkaçına karar verilmesi için Cumhuriyet başsavcılığı tarafından derhal infaz hâkimliğine başvuruda bulunulur.

(2) Birinci fıkrada bahsedilen yükümlülükler şunlardır:

a) Tıbbi tedaviye tabi tutulmak,

b) Tedavi amaçlı programlara katılmak,

c) Suçun mağdurunun oturduğu ve çalıştığı yerleşim bölgesinde ikamet etmekten yasaklanmak,

ç) Mağdurun bulunduğu yerlere yaklaşmaktan yasaklanmak,

d) Çocuklarla bir arada olmayı gerektiren bir ortamda çalışmaktan yasaklanmak,

e) Çocuklar hakkında bakım ve gözetim yükümlülüğünü gerektiren faaliyet icra etmekten yasaklanmak.

(3) Kapalı ceza infaz kurumundan açık ceza infaz kurumuna, kapalı veya açık ceza infaz kurumlarından denetimli serbestliğe ayrılacak ya da koşullu salıverilecek hükümlüler hakkında, ayrılma veya salıverilme tarihine bir ay kala hükümlü hakkında yeniden bir karar alınmak üzere infaz hâkimliğine başvuruda bulunulur. Bu başvuru ile birlikte, kurum müdürlüğünce verilen daha önceki kararlar gereğince yapılan tüm işlemler ve hükümlünün son durumuna ilişkin hazırlanan

değerlendirme raporu da gönderilir.

(4) Hükümlü hakkında verilen kararın uygulanmasının mümkün olmadığı durumlarda kararın değiştirilmesi için her zaman infaz hâkimliğine başvuruda bulunulabilir.

(5) Tedavi ve diğer yükümlülüklerin infazında, bulunulan kurumun koşulları ihtiyacı karşılamakta yetersiz ise hükümlü Bakanlıkça başka bir kuruma nakledilir.

(6) Kapalı veya açık ceza infaz kurumlarında iken hakkında verilen tedavi veya yükümlülük kararlarının yerine getirilmesini engelleyen hükümlüler, 15 inci madde hükümlerine göre uyarılır. İhlalin tekrarı halinde 5275 sayılı Kanununun 89 uncu maddesi uyarınca verilecek iyi hal kararının saptanmasında ve değerlendirme raporunun hazırlanmasında bu durum göz önünde bulundurulur.

(7) Denetimli serbestlik tedbiri altında iken hakkında verilen tedavi ve yükümlülük kararlarını yerine getirmeyen hükümlüler, 15 inci madde hükümlerine göre uyarılır. Uyarılara ilişkin tebligatta ihlal durumunun tekrarı hâlinde bunun yükümlülüğün ihlali sayılacağı ve dosyanın gereği için infaz hâkimliğine gönderileceği hükümlüye bildirilir.

(8) Koşullu salıverilen hükümlünün, denetim süresi içerisinde tabi olduğu yükümlülüklerle, infaz hâkiminin uyarısına rağmen uymamakta ısrar etmesi hâlinde koşullu salıverilme kararı geri alınır ve 5275 sayılı Kanununun 107 nci maddesi hükümleri uygulanır.

(9) Hükümlünün salıverildikten sonra uyması gereken yükümlülükleri ile ilgili konularda bu Yönetmelikte hüküm bulunmadığı takdirde 5/3/2013 tarihli ve 28578 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Denetimli Serbestlik Hizmetleri Yönetmeliği hükümleri esas alınır.

(10) Hükümlünün tabi tutulacağı denetim süresi hak ederek salıverme tarihini geçemez.

Tıbbi tedaviye tabi tutulmak

MADDE 7 - (1) Tedavi, tanımda belirtilen hükümlülere yönelik olmak üzere, ayakta veya yatarak, ilaçla veya ilaçsız olarak veyahut her iki usul ile cinsel dürtünün azaltılmasına veya denetimine yönelik tedaviler ile cinsel isteğin azalmasını veya yok edilmesini sağlayan yöntemdir.

(2) Cinsel suçlardan hüküm alanlar hakkında, 5275 sayılı Kanununun 108 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasının (a) bendinde sayılan tıbbi tedavi yükümlülüğüne karar verilmeden önce hükümlü, bulunduğu kurum tarafından sağlık kurulu raporu alınmak üzere bünyesinde ruh sağlığı ve hastalıkları uzmanı ile üroloji veya endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları uzmanı hekimler bulunan Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelere sevk edilir. Bu raporda kişi hakkında tıbbi tedaviye gerek

olup olmadığı, gerek var ise hangi yöntemin uygulanacağı hususlarının belirtilmesi istenir. Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerce söz konusu raporun verilemeyeceğinin anlaşılması halinde hükümlü bu hastane başhekiminin vereceği karar ile üniversite hastanelerine sevk edilir.

(3) Gelen rapor göz önüne alınarak hükümlü hakkında tıbbi tedavi uygulanıp uygulanmayacağı veya diğerk yükümlülükleri hakkında karar alınmak üzere dosya, raporlarıyla birlikte infaz hâkimliğine gönderilir.

(4) Hakkında tıbbi tedavi yükümlülüğüne karar verilen hükümlü, gerek duyulması halinde bulunduğu kurum tarafından tedavinin uygulanması için ilgili sağlık kurumuna sevk edilir. Hükümlünün bulunduğu ceza infaz kurumu bölgesinde tıbbi tedavi kararının uygulanmasını sağlayacak sağlık kuruluşu yok ise hükümlü Bakanlık tarafından uygun başka bir kuruma nakledilir.

(5) Tedavi için kullanılacak ilaçların bedelleri Adalet ve Sağlık Bakanlıkları arasında düzenlenecek protokol kapsamında ödenir.

(6) Kapalı ceza infaz kurumunda bulunan ve hastanede yatarak tedavi edilmesine karar verilen hükümlülerin tedavileri mahkûm koğuşu bulunan devlet veya üniversite hastanelerinde yerine getirilir.

(7) Tedaviye yönelik işlemler, ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüler için ceza infaz kurumu müdürlüğü, denetimli serbestlik altında ve koşullu salıverilen hükümlüler için ise denetimli serbestlik müdürlüğüne takip edilir.

(8) Tedavinin tamamlanıp tamamlanmadığı ile uygulanan tedavi ve süreç hakkındaki bilgiler altışar aylık süreler ile kurum müdürlükleri tarafından sağlık kurumundan istenir. Süresi içerisinde başvurmamış veya tedaviye uymadığı tespit edilen hükümlüler hakkında 15 inci madde uyarınca işlem yapılır.

Tedavi amaçlı programlara katılmak

MADDE 8 - (1) Tedavi amaçlı programa katılma, hükümlülerin yeniden cinsel suç işlemelerini önlemek amacıyla ihtiyaç duyulan tedavi ve iyileştirme programları ile grup çalışmalarına veya bireysel çalışmalara katılma yükümlülüğüdür.

(2) Cinsel suçlardan hüküm alanlar hakkında, 5275 sayılı Kanunun 108 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasının (b) bendinde sayılan tedavi amaçlı programlara katılma yükümlülüğüne karar verilmeden önce 7 nci maddenin ikinci fıkrasındaki usule göre tedavi amaçlı programlara katılmaları konusunda rapor alınır. Bu yükümlülüğe karar verilmeden önce hükümlü veya yükümlünün onayı aranmaz.

(3) Bu programlar Adalet Bakanlığınca hazırlanabileceği gibi ilgili kurum ve kuruluşlar veya üniversiteler ile birlikte de hazırlanabilir, ayrıca yükümlünün bu kuruluşların programlarına katılmaları da sağ-

lanabilir.

(4) Tedavi amaçlı programlara katılma kararı verilen hükümlülere uygulanacak tedavi programları ceza infaz kurumunda psiko-sosyal servis, denetimli serbestlik müdürlüklerinde ise eğitim iyileştirme bürosu görevlilerince uygulanır. Gerekli görüldüğü takdirde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından da yardım alınır.

(5) Bu Yönetmelik kapsamında olmayan cinsel suçlardan hükümlü veya tutuklu olanlar için psiko-sosyal servisi ve eğitim iyileştirme bürosu tarafından uygulanmakta olan benzer programlara devam olunur.

Suçun mağdurunun oturduğu ve çalıştığı yerleşim bölgesinde ikamet etmekten yasaklanmak

MADDE 9 - (1) Suçun mağdurunun oturduğu ve çalıştığı yerleşim bölgesinde ikamet etmekten yasaklanma, hükümlünün mağdurun korunması amacıyla mağdurun oturduğu ve çalıştığı yerleşim bölgesine mazereti olmaksızın ve izin olmaksızın ikamet etmekten yasaklanması yükümlülüğüdür.

(2) Hakkında suçun mağdurunun oturduğu ve çalıştığı yerleşim bölgesinde ikamet etmekten yasaklanma kararı verilen hükümlülerin denetim ve takibi, Denetimli Serbestlik Hizmetleri Yönetmeliğinde belirlenen esaslar çerçevesinde denetimli serbestlik müdürlüklerince yerine getirilir.

(3) Yükümlülerin toplum içinde denetimi ve takibi gerektiğinde kolluk kuvvetleri ve nüfus müdürlükleri ile işbirliği yapılır. Özellikle tehlikeli ve riskli olduğu tespit edilen yükümlülerin bilgileri gerekli önlemlerin alınabilmesi için kollukla paylaşılır.

(4) Yükümlülerin topluma veya mağdura zarar verme durumu ile tekrar suç işleme riski açısından yoğun denetim altında tutulması söz konusu ise yükümlünün denetim ve takibinde elektronik cihazlar da kullanılabilir.

(5) Yaptırımın infazı, hazırlanan denetim planının yükümlüye tebliği ile başlar, denetim süresinin tamamlanmasıyla sona erer.

Mağdurun bulunduğu yerlere yaklaşmaktan yasaklanmak

MADDE 10 - (1) Mağdurun bulunduğu yerlere yaklaşmaktan yasaklanmak, hükümlünün mağdurun korunması amacıyla mağdurun olağan hayatını sürdürdüğü yerlere mazereti olmaksızın ve izin olmaksızın yaklaşmaması ve gitmemesi yükümlülüğüdür.

(2) Hakkında mağdurun bulunduğu yere yaklaşmaktan yasaklanma kararı verilen yükümlülerin denetim ve takibi, Denetimli Serbestlik Hizmetleri Yönetmeliğinde belirlenen esaslar çerçevesinde denetimli serbestlik müdürlüklerince yerine getirilir.

(3) Açık ceza infaz kurumunda bulunan hükümlüler hakkında da bu yükümlülük kararı verildiği takdirde kişi ceza infaz kurumundan

izinli olarak çıkmış ise yukarıdaki takip işlemlerini ceza infaz kurumu müdürlüğü yükümlünün iznini geçireceği yerdeki denetimli serbestlik müdürlüğünden yardım almak suretiyle yerine getirir.

(4) Yükümlülerin toplum içinde denetimi ve takibi kolluk kuvvetleri ile işbirliği yapmak suretiyle yerine getirilir. Özellikle tehlikeli ve riskli olduğu tespit edilen yükümlülerin bilgileri gerekli önlemlerin alınabilmesi için kollukla paylaşılır.

(5) Yükümlülerin topluma veya mağdura zarar verme durumu ile tekrar suç işleme riski açısından yoğun denetim altında tutulması söz konusu ise yükümlünün denetim ve takibinde elektronik cihazlar kullanılabilir.

(6) Yaptırımın infazı, hazırlanan denetim planının yükümlüye tebliği ile başlar, denetim süresinin tamamlanmasıyla sona erer.

Çocuklarla bir arada olmayı gerektiren bir ortamda çalışmaktan yasaklanmak

MADDE 11 - (1) Çocuklarla bir arada olmayı gerektiren bir ortamda çalışmaktan yasaklanmak, hükümlünün toplumun ve çocukların korunması amacıyla kişinin kişisel ve sosyal durumu ile tekrar suç işleme riski göz önüne alınarak çocuklar ile bir arada olmayı gerektiren bir ortamda çalışmaktan yasaklanması yükümlülüğüdür.

(2) Bu yükümlülüğe ilişkin işlemler denetimli serbestlik müdürlüklerince yerine getirilir. Gerekğinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından yardım alınır.

(3) Hakkında bu tedbire karar verilen yükümlü, denetimli serbestlik tedbiri altında kamu hizmetinde çalıştırılacak ise tedbire aykırı işlerde çalıştırılmaz.

(4) Yükümlünün tedbir süresince çalıştığı yerlerin durumunu belirten belgeyi işe başladığı ilk hafta içerisinde tedbirin takibinden sorumlu denetimli serbestlik müdürlüğüne vermesi gerekir. Bu durum ayrıca müdürlük tarafından da ilgili kurumlardan sorgulanır.

(5) Yaptırımın infazı, hazırlanan denetim planının yükümlüye tebliği ile başlar, denetim süresinin tamamlanmasıyla sona erer.

Çocuklar hakkında bakım ve gözetim yükümlülüğünü gerektiren faaliyet icra etmekten yasaklanmak

MADDE 12 - (1) Çocuklar hakkında bakım ve gözetim yükümlülüğünü gerektiren faaliyet icra etmekten yasaklanmak, hükümlünün toplumun ve çocukların yararı ve korunması amacıyla kişinin kişisel ve sosyal durumu ile tekrar suç işleme riski göz önüne alınarak çocuklar hakkında bakım ve gözetim yükümlülüğünü gerektiren faaliyet icra etmekten yasaklanması yükümlülüğüdür.

(2) Yükümlü hakkında bu tedbire karar verilmesi durumunda, kişi denetim süresi içerisinde çocuklar üzerinde bakım ve gözetim

yükümlülüğü gerektiren faaliyetleri icra edemez.

(3) Yükümlünün kendi çocuğu üzerindeki bakım ve gözetim yükümlülüğü konusunda Denetimli Serbestlik Hizmetleri Yönetmeliğinin 100 üncü maddesi uyarınca işlem yapılır.

(4) Bu yükümlülüğe ilişkin işlemler denetimli serbestlik müdürlüklerince yerine getirilir. Gerekğinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından yardım alınır.

(5) Yükümlü hakkında bu tedbire karar verilmesi durumunda kişi, kamu kurumu veya kamu yararına hizmet veren bir özel kuruluştaki görev yapacaksa hakkında verilen tedbir kararı göz önünde bulundurulur.

(6) Yükümlünün tedbir süresince çalıştığı yerlerin durumunu belirten belgeyi işe başladığı ilk hafta içerisinde tedbirin takibinden sorumlu denetimli serbestlik müdürlüğüne vermesi gerekir.

(7) Yaptırımın infazı, hazırlanan denetim planının yükümlüye tebliği ile başlar, denetim süresinin tamamlanmasıyla sona erer.

Hükümlü veya yükümlülerin uyması gereken kurallar

MADDE 13 - (1) Hükümlüler, cezalarının infazı sırasında ve koşullu salıverildikleri takdirde denetim süresi içinde;

a) Yapılan çağrılara, düzenlenen programlara ve hazırlanan denetim planına,

b) Tedavi ve iyileştirme çalışmaları kapsamında belirlenen yükümlülüklerle,

c) Kararın infazı ve denetim için belirlenen kurallara,

ç) İnfazın yerine getirilmesinde görev alan personelin uyarı ve önerilerine,

uymak zorundadır.

(2) Yükümlülüğün elektronik cihazlar kullanılmak suretiyle yerine getirilmesine karar verilmesi durumunda, yükümlü elektronik kelepçe ve diğer cihazlar ile ilgili üniteyi usulüne uygun olarak kullanır ve korur.

(3) Yükümlü, ceza infaz kurumu, denetimli serbestlik müdürlüğü ve cezaların infazında görev alan diğer kurumların personeline saygılı davranır, müdürlüğün ve diğer kurumların işleyişinin bozulmaması ve güvenliğinin tehlikeye düşürülmemesi için gerekli özeni ve dikkati gösterir.

(4) Yükümlü yerleşim yeri adresini değiştirir ise yeni adresini denetimli serbestlik müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdür. Yeni adresin bildirilmemesi durumunda tebligat, 19/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanununun hükümlerine göre yapılır.

(5) Askere alınan yükümlü, denetimli serbestlik müdürlüğüne durumunu bildirir ve ilgili belgeleri iletir. Yükümlü, hükümlülük ya da

askerlik durumunun sona ermesinden itibaren on gün içerisinde denetimli serbestlik müdürlüğüne müracaat etmek zorundadır.

İzin ve nakiller

MADDE 14 - (1) Ceza infaz kurumunda bulunan ve hakkında tıbbi tedavi kararı verilen hükümlüler, tedavileri süresince sadece tedavileri için yapılabileceği kurumlara nakil edilebilir.

(2) 5275 sayılı Kanununun 93 ilâ 96 ncı maddeleri kapsamında izne gönderilen hükümlüler, izinleri süresince tabi oldukları yükümlülüklere uymak zorundadır. Bu yükümlülüklere uymayanlar hakkında disiplin soruşturması başlatılır.

(3) Yükümlü başka denetimli serbestlik müdürlüğüne naklini gerektirecek şekilde yerleşim yeri adresini değiştirmek isterse bu durumu ve yeni adresini önceden denetimli serbestlik müdürlüğüne gerekçeyle birlikte yazılı olarak bildirir.

(4) Adres değişikliği talebi komisyon tarafından değerlendirilip dosyanın başka bir denetimli serbestlik müdürlüğüne gönderilmesine karar verilene kadar yükümlülüklerin yerine getirilmesine devam edilir. Yükümlünün daha önce müdürlüğe bildirdiği eski adresine yapılan tebligat geçerli sayılır.

(5) Yükümlünün yerleşim yeri adresi değişikliği veya başka bir nedenle infazının başka bir denetimli serbestlik müdürlüğünde yapılmasına ilişkin talebi değerlendirilirken, ileri sürülen mazeretin doğruluğu ile gerekliliği araştırılır. İnfazdan kaçmak, yükümlülüğü etkisiz kılmak amacıyla yapıldığı anlaşılan nakil talepleri reddedilir.

(6) Nakil talebi kabul edilen yükümlü, nakil kararının tebliğinden itibaren beş gün içinde yeni yerleşim yeri adresinin bulunduğu denetimli serbestlik müdürlüğüne müracaat etmek zorundadır.

(7) Yükümlü, hakkında belirlenen yükümlülükleri etkisiz kılacak ya da aksatacak şekilde müdürlüğün yetki sınırları dışına izinsiz olarak çıkamaz. Yükümlünün haklı bir mazerete dayanan talebi ve vaka sorumlusunun uygun görüşü doğrultusunda denetimli serbestlik müdürü tarafından yükümlüye beş güne kadar izin verilebilir. Denetim süresi boyunca toplam kullanılan izin süresi, yükümlünün ikinci derece dâhil kan veya kayın hısımlarından birinin ya da eşinin ölümü veya ağır hastalığı hariç olmak üzere, on beş günü geçemez. İzinde geçen süreler infazdan sayılır.

(8) İzin kullanan yükümlüye izin belgesi verilir. Yükümlü, iznini geçirdiği yerdeki denetimli serbestlik müdürlüğüne müracaat eder ve yükümlünün izin belgesi bu denetimli serbestlik müdürlüğüne imzalanır.

Hükümlü veya yükümlülerin uyarılması

MADDE 15 - (1) Hükümlü hakkında verilen tedavi ve tedbir ka-

rarlarının yerine getirilmesi için uyulması gereken kurallar ile karara uygun olarak hazırlanan programa ve ceza infaz kurumu personelinin bu kapsamdaki uyarı ve çağrılarına uyulmaması yükümlülüğün ihlali sayılır. Yükümlülüğün ihlal edilmesi durumunda, psiko-sosyal servis görevlilerinin hazırladığı rapor üzerine hükümlü idare ve gözlem kurulunca uyarılır.

(2) Yükümlülüğün yerine getirilmesi için uyulması gereken kurallar ile karara uygun olarak hazırlanan programa ve denetimli serbestlik personelinin bu kapsamdaki uyarı ve çağrılarına uyulmaması da yükümlülüğün ihlali sayılır. Yükümlülüğün ihlal edilmesi durumunda vaka sorumlusunun teklifi üzerine yükümlü, komisyon tarafından uyarılır.

(3) Uyarı, bir yazı ile hükümlü veya yükümlüye tebliğ edilir. Gerktiğinde yükümlü çağırılarak yükümlülüklerine ilişkin hususlar ve ihlalin sonuçları psiko-sosyal servis görevlileri veya vaka sorumlusu tarafından kendisine sözlü olarak da açıklanır. Yükümlünün gelmemesi durumunda daha önce yapılmış olan yazılı uyarı yeterli sayılır.

(4) Uyarı için yapılan tebligatta, yeni bir ihlal durumunun tespit edilmesi halinde tekrar bir uyarının yapılmayacağı, ceza infaz kurumunda bulunanlar hakkında disiplin cezası uygulanacağı, denetimli serbestlik altında olanlar için ise dosyanın gereği için infaz hâkimliğine gönderileceği, bu durumda koşullu salıverilme kararının da bu hususa göre değerlendirileceği, koşullu salıverilmiş olanların ise ihlal durumlarının mahkemelerine bildirileceği ve koşullu salıvermelerinin kaldırılabilmesi ihtar edilir.

(5) Tedbir kararlarının gereklerini mazereti olmaksızın ve kasıtlı bir şekilde ihlal eden hükümlü uyarılmaz, varsa mazereti komisyon veya idare ve gözlem kurulu tarafından değerlendirilir.

Tedbir kararlarının değiştirilmesi, durdurulması ve kaldırılması

MADDE 16 - (1) Tedbir kararının;

a) Sonradan ortaya çıkan ve hükümlünün elinde olmayan şartlar sebebiyle yerine getirilmesinin imkânsızlaşması veya önemli ölçüde güçleşmesi,

b) İnfazının mümkün olmaması,

c) Yükümlünün tutuklanması, hapis cezasının infazına başlanması veya askere alınması nedeniyle infazının imkânsız hale gelmesi,

durumlarında kanunda aksine bir düzenleme yoksa infaz hâkimliğinden kararının değiştirilmesi, kaldırılması veya uygun olan başka karar verilmesi talep edilebilir.

(2) Yükümlünün işlediği bir suç nedeniyle; tutuklanması veya mahkûm olduğu hapis cezasının infazına başlanması durumunda infaz hâkimliğince aksine bir hüküm verilmedikçe yükümlünün dosyası

kapatılır ve ilgilinin bulunduğu ceza infaz kurumuna gönderilir. Yü-
kümlü denetim süresi içerisinde serbest bırakılır ise yükümlülüğün
yerine getirilmesine devam edilir. Denetim süresinin sonunda yüküm-
lünün hükümlülük halinin devam etmesi durumunda dosya kapatıla-
rak mahkemesine gönderilir. Ceza infaz kurumunda geçirilen süreler
denetim süresinden sayılır.

(3) Yükümlünün askere alınması durumunda mahkemece aksine
bir hüküm de verilmez ise yükümlülüğün yerine getirilmesi durdurul-
tur. Yükümlünün denetim süresi içerisinde askerlik hizmeti sona ererse
yükümlülüğün yerine getirilmesine devam edilir. Denetim süresinin
sonunda yükümlünün askerlik durumunun devam etmesi durumunda
dosya kapatılarak mahkemesine gönderilir. Askerlikte geçirilen süreler
denetim süresinden sayılır.

Yükümlülüklerin sonlandırılması

MADDE 17 - (1) Yükümlülüğün;

a) Usulüne uygun olarak tebliğ edilmesine rağmen yerine getiril-
meye başlanmaması,

b) Uyarılara rağmen ihlal edilmesi,

c) İnfaz edilmesi,

hallerinde yükümlülüklerin sonlandırıldığı Cumhuriyet başsavcılı-
ğı aracılığıyla infaz hâkimliğine bildirilir.

(2) Tedbir veya yükümlülüğün infazının tamamlanması ya da yü-
kümlülüğün herhangi bir nedenle sona ermesi halinde, ilgili kurum
ya da kuruluştan yükümlüyle ilgili yapılan işlemlere dair belgelerin
gönderilmesi istenir.

Şikâyet ve itiraz

**MADDE 18 - (1) Yükümlüler ile kanuni temsilcileri, infaz hizmet-
lerinin yürütülmesi sırasında kurumca hazırlanan denetim planları
ve raporları ile müdürlükçe yapılan uyarılar gibi işlem ve eylemlerin
kanun, tüzük ve yönetmelik hükümleri ile genelgelere aykırı olduğu
gerekçesiyle kuruma itirazda, infaz hâkimliğine ise şikâyette bulunabi-
lirler.**

(2) Yükümlü, hakkındaki işlem ve eylemleri öğrendiği tarihten
itibaren on beş gün, her halde işlem ve eylemlerin yapıldığı tarihten
itibaren otuz gün içinde şikâyet yoluyla infaz hâkimliğine başvurabilir.

(3) Şikâyet, dilekçe ile doğrudan infaz hâkimliğine yapılabileceği
gibi Cumhuriyet başsavcılığı veya kurum aracılığıyla da yapılabilir.
Doğrudan infaz hâkimliğine yapılmayan başvurular hemen ve en geç
üç gün içinde infaz hâkimliğine gönderilir. Sözlü yapılan şikâyet tuta-
nağa bağlanır ve tutanağın bir sureti başvurana verilir.

(4) Şikâyet yoluna başvurulması, yapılan işlem veya faaliyetin ye-
rine getirilmesini durdurmaz. İnfaz hâkimi giderilmesi güç veya imkân-

sız sonuçların doğması ve işlem veya faaliyetin açıkça hukuka aykırı olması koşullarının birlikte gerçekleşmesi durumunda işlem veya faaliyetin ertelenmesine veya durdurulmasına karar verebilir.

(5) Kurum işlemlerine karşı yapılan itirazlar ceza infaz kurumu idare ve gözlem kurulu veya komisyon tarafından incelenerek sonuçlandırılır. Kararlara karşı infaz hâkimliğine şikâyette bulunulabilir.

(6) Yükümlüyle ilgili birinci fıkra kapsamında yapılan karar ve işlemlere ilişkin yazışmalarda veya belgelerde, yükümlülerin şikâyet ve itiraz hakkı ile süresi açıkça belirtilir.

Yürürlük

MADDE 19 - (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 20 - (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.

G.2

İNFAZ HAKİMLİĞİ KANUNU

Kanun Numarası	: 4675
Kabul Tarihi	: 16/5/2001
Yayımlandığı Resmi Gazete	: 23/5/2001, Sayı: 24410
Yayımlandığı Düstur	: Tertip: 5 Cilt: 40

DEĞİŞİKLİK YAPAN KANUNLARIN LİSTESİ

(1) 2010 - 6008	(3) 2018 - 7078
(2) 2017 - KHK/694	(4) 2018 - KHK/700

KANUNUN DEĞİŞEN MADDELERİ

(Maddeyi değiştiren Kanunun numarası için yukardaki listeye bakınız).

Madde; Değiştiren Kanun	4; 4
1; 4	5; 4
2; 1	6; 1, 2, 3

G.2

CEZA MUHAKEMESİ KANUNUNUN YÜRÜRLÜK VE UYGULAMA ŞEKLİ HAKKINDA KANUN

Amaç ve kapsam

Madde 1 - Bu Kanunun amacı, infaz hâkimliklerinin kuruluş, görev, çalışma esas ve usullerini düzenlemektir.

Bu Kanun, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlere yönelik şikâyetleri incelemek, karara bağlamak ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere kurulan infaz hâkimliklerine ilişkin hükümleri kapsar.

Askerî ceza infaz kurumları ve tutukevlerine ilişkin hükümler saklıdır.

İnfaz hâkimliklerinin kuruluşu

Madde 2 - İnfaz hâkimlikleri, Adalet Bakanlığınca Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü alınarak, yargı çevresinde ceza infaz kurumu ve tutukevi bulunan ağır ceza mahkemeleri ile coğrafi durum ve iş yoğunluğu göz önünde tutularak ilçe asliye ceza mahkemeleri nezdinde kurulur. İnfaz hâkimliğinin yetki alanı, kurulduğu yer ağır ceza veya asliye ceza mahkemesinin yargı çevresi ile sınırlıdır.

Gerektiğinde birinci fıkradaki usule göre bir yerde birden çok infaz hâkimliği kurulabilir. Bu durumda infaz hâkimlikleri numaralandırılır.

(Mülga üçüncü fıkra: 22/7/2010 - 6008/10 md.)

İnfaz hâkimliklerinde bir yazı işleri müdürü ile yeteri kadar personel bulunur.

İnfaz hâkimlerinin nitelikleri ve atanmaları

Madde 3 - İnfaz hâkimliğine, atanacakları bölgeye veya bir alt bölgeye hak kazanmış adlî yargı hâkim ve Cumhuriyet savcılarları arasından Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca iş ve kadro durumuna göre atama yapılır veya o yerdeki hâkimlerden birine infaz hâkimliği yetkisi

verilebilir.

Doğrudan doğruya infaz hâkimi olarak atanmaların yükselmeleri, müfettiş hal kâğıtları ile çıkardıkları iş miktarına göre Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından yapılır. Yetki verilenlerin bu çalışmalarını ise, yükselmelerinde ayrıca değerlendirilir.

İnfaz hâkimliklerinin görevleri

Madde 4 - İnfaz hâkimliklerinin görevleri şunlardır :

1. Hükümlü ve tutukluların ceza infaz kurumları ve tutukevlerine kabul edilmeleri, yerleştirilmeleri, barındırılmaları, ısıtılmaları ve giydirilmeleri, beslenmeleri, temizliklerinin sağlanması, bedensel ve ruhsal sağlıklarının korunması amacıyla muayene ve tedavilerinin yaptırılması, dışarıyla ilişkileri, çalıştırılmaları gibi işlem veya faaliyetlere ilişkin şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak.

2. Hükümlülerin cezalarının infazı, müşahadeye tâbi tutulmaları, açık cezaevlerine ayrılmaları, izin, sevk, nakil ve tahliyeleri; tutukluların sevk ve tahliyeleri gibi işlem veya faaliyetlere ilişkin şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak.

3. Hükümlü ve tutuklular hakkında alınan disiplin tedbirleri ve verilen disiplin cezalarının kanun, tüzük veya yönetmelik hükümleri ile genelgelere aykırı olduğu iddiasıyla yapılan şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak.

4. Ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurullarının kendi yetki alanlarına giren ceza infaz kurumları ve tutukevlerindeki tespitleri ile ilgili olarak düzenleyip intikal ettirdikleri raporları inceleyerek, varsa şikâyet niteliğindeki konular hakkında karar vermek.

5. Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

Kanunlarda başka bir yargı merciine bırakılan konulara ilişkin hükümler saklıdır.

İnfaz hâkimliğine şikâyet ve usulü

Madde 5 - Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlerin kanun, tüzük ve yönetmelik hükümleri ile genelgelere aykırı olduğu gerekçesiyle bu işlem veya faaliyetlerin öğrenildiği tarihten itibaren onbeş gün, herhalde yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içinde şikâyet yoluyla infaz hâkimliğine başvurulabilir.

Şikâyet, dilekçe ile doğrudan doğruya infaz hâkimliğine yapılabilirceği gibi; Cumhuriyet başsavcılığı veya ceza infaz kurumu ve tutukevi müdürlüğü aracılığıyla da yapılabilir. İnfaz hâkimliği dışında yapılan başvurular hemen ve en geç üç gün içinde infaz hâkimliğine gönderilir. Sözlü yapılan şikâyet, tutanağa bağlanır ve bir sureti başvuru verilir.

Şikâyet yoluna, kendisi ile ilgili olmak kaydıyla hükümlü veya tutuklu ya da eşi, anası, babası, ayırt etme gücüne sahip çocuğu veya

kardeşi, müdafii, kanunî temsilcisi veya ceza infaz kurumu ve tutukevi izleme kurulu başvurabilir.

Şikâyet yoluna başvurulması, yapılan işlem veya faaliyetin yerine getirilmesini durdurmaz. Ancak, infaz hâkimi giderilmesi güç veya imkansız sonuçların doğması ve işlem veya faaliyetin açıkça hukuka aykırı olması koşullarının birlikte gerçekleşmesi durumunda işlem veya faaliyetin ertelenmesine veya durdurulmasına karar verebilir.

İnfaz hâkimliğince şikâyet üzerine verilen kararlar

Madde 6 - Şikâyet başvurusu, 5 inci maddede yazılı sürenin geçmesinden sonra veya infaz hâkimliğinin görev ve yetki alanı dışında kalan bir işlem veya faaliyete karşı ya da başvuru hakkı olmayan kimselerce yapılmışsa infaz hâkimi, başvuru dilekçesini esasa girmeden reddeder; şikâyet başvurusu başka bir yargı merciinin görevi içerisinde ise o mercie gönderir.

Şikâyet başvurusu üzerine infaz hâkimi, duruşma yapmaksızın dosya üzerinden bir hafta içinde karar verir; ancak, gerek gördüğünde karar vermeden önce şikâyet konusu işlem veya faaliyet hakkında re'sen araştırma yapabilir ve ilgililerden bilgi ve belge isteyebilir; ayrıca ceza infaz kurumu ve tutukevi ile ilgili Cumhuriyet savcısının da yazılı görüşünü alır. **(Ek cümleler: 22/7/2010 - 6008/5 md.)** Disiplin cezasına karşı yapılan şikâyet üzerine infaz hâkimi, hükümlü veya tutuklunun savunmasını aldıktan ve talep edilen diğer delilleri toplayıp değerlendirdikten sonra kararını verir. Hükümlü veya tutuklu, savunmasını, hazır bulunmak ve vekaletnamesini ibraz etmek koşuluyla avukatıyla birlikte veya avukatı aracılığıyla yapabilir. İnfaz hâkimi gerekli görmesi durumunda hükümlü veya tutuklunun savunmasını ceza infaz kurumunda da alabilir.

İnfaz hâkimi, inceleme sonunda şikâyeti yerinde görmezse reddine; yerinde görürse, yapılan işlemin iptaline ya da faaliyetin durdurulmasına veya ertelenmesine karar verir.

İnfaz hâkimi, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 4.4.1929 tarihli ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümlerine göre inceleme ve işlemlerini yürütür ve kararını verir.

İnfaz hâkiminin kararlarına karşı şikâyetçi veya ilgili Cumhuriyet savcısı tarafından, tebliğden itibaren bir hafta içinde Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümlerine göre acele itiraz yoluna gidilebilir.

İtiraz, infaz hakimliğinin kurulduğu yer ağır ceza mahkemesine (...) yapılır. İnfaz hâkimi aynı zamanda bu mahkemenin üyesi olduğu takdirde itirazla ilgili karara katılamaz.

Madde 7 - (Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 116 ncı maddesi ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

Geçici Madde 1 - Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren

iş ve kadro durumu dikkate alınarak, 2 nci madde hükümlerine göre Adalet Bakanlığınca kurulacak infaz hâkimliklerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca atama yapılır. Bu atamalar yapılıncaya kadar Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca yetki ile görevlendirme yapılır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılan işlem veya faaliyetlere karşı ilgili infaz hâkimliğine şikâyet yoluyla başvurulabilir.

Madde 8 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 9 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

G.3

DENETİMLİ SERBESTLİK HİZMETLERİ KANUNU

Kanun Numarası : 5402
Kabul Tarihi : 3/7/2005
Yayımlandığı Resmî Gazete: : Tarih : 20/7/2005 Sayı : 25881
Yayımlandığı Düstur: : Tertip : 5 Cilt : 44

DEĞİŞİKLİK YAPAN KANUNLARIN LİSTESİ

(1) 2006 - 5560 (3) 2018 - KHK/703
(2) 2012 - 6291 (4) 2019 - 7188

KANUNUN DEĞİŞEN MADDELERİ

(Maddeyi değiştiren Kanunun numarası için yukardaki listeye bakınız).

Madde; Değiştiren Kanun	12; 2, 4
1; 2	13; 2, 4
2; 2	14; 1, 2
3; 2	15; 2
5; 1, 2	15/A; 2
6; 2	16; 2
7; 2	17; 2, 4
9; 2	18; 2
10; 2	19; 2
11; 1, 2	20; 2

Denetimli Serbestlik Hizmetleri K.

20; 3	Geçici Madde 2; 2
21; 2	Geçici Madde 3; 2
23; 2	Geçici Madde 4; 2
24; 2	Geçici Madde 5; 2
25; 2	Geçici Madde 6; 2
26/A; 2	Kanunun adı; 2
27; 2	2. Kısım, 3. Bölüm başlığı; 2
Geçici Madde 1; 2	

G.3

DENETİMLİ SERBESTLİK HİZMETLERİ KANUNU

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam, Tanımlar, İlkeler ve Yükümlülükler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 - (1) Bu Kanunun amacı; denetimli serbestlik ve koruma kurullarının kuruluş, görev ve çalışma esas ve usûllerini düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 - (1) Bu Kanun; Denetimli Serbestlik Hizmetleri Danışma Kurulu, Denetimli Serbestlik Daire Başkanlığı, denetimli serbestlik müdürlükleri ile koruma kurullarınca yapılacak yardım ve infaz işlemleri hakkındaki kurallar ile bu sürece katılan kişilerin görev, yetki, hak ve yükümlülüklerini düzenler.(3)

(2) (İptal)

Tanımlar

Madde 3 - (1) Bu Kanunda yer alan;

- a) Bakan: Adalet Bakanı,
 - b) Bakanlık: Adalet Bakanlığını,
 - c) Danışma Kurulu: Denetimli Serbestlik Hizmetleri Danışma Kurulunu,
 - d) Genel Müdürlük: Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünü,
 - e) Daire Başkanlığı: Denetimli Serbestlik Daire Başkanlığını,
 - f) Adalet Komisyonu: Adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonunu,
 - g) Müdürlük: Denetimli serbestlik müdürlüğünü,
 - h) Koruma Kurulu: Adli yargı ilk derece mahkemeleri adalet komisyonlarının bulunduğu yerde oluşturulan kurulu,
- İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Temel İlkeler ve Yükümlülükler

Temel ilkeler

Madde 4 - (1) Denetimli serbestlik ve yardım ile koruma hizmetlerinde aşağıdaki ilkeler dikkate alınır:

a) İnsan onuruna saygı ve dürüstlük: Bu Kanunun uygulanmasında görev alanlar; insan haklarına saygı, dürüstlük ve kararlılık çerçevesinde hareket eder; görevlerini yerine getirirken aşağılayıcı, onur kırıcı veya küçük düşürücü davranışlarda bulunamaz.

b) Gizlilik: Bu Kanunun uygulanmasında görev alanlar; suçtan zarar gören, şüpheli veya sanık, hükümlü ya da bunların ailesi hakkında öğrenmiş olduğu bilgilerin gizliliğini korumak zorundadır. Bu bilgiler kanunun zorunlu kıldığı hâller dışında hiçbir kurum ve kişiye verilemez.

c) Tarafsızlık: Bu Kanunun uygulanmasında görev alanlar; görevleri ile ilgili belgeleri inceleyebilir; ancak buradan elde ettiği bilgilerle ilgili olarak soruşturmanın gizliliği ilkesine uymak, tarafsızlığına gölge düşürecek davranış ve ilişkilerden kaçınmak ve davanın taraflarına eşit uzaklıkta olmak zorundadır.

Yükümlülük

Madde 5 - (1) Hakkında herhangi bir tedbire hükmedilen kişi, karara uygun olarak müdürlüğün hazırladığı programa ve denetimli serbestlik görevlilerinin bu kapsamdaki uyarı ve önerilerine uymak ve katlanmak zorundadır.

(2) Denetimli serbestlik müdürlüğü tarafından yapılan çağrılara veya hazırlanan denetim planına uyarıya rağmen uyulmaması, denetimli serbestlik tedbirine ilişkin yükümlülük ihlali sayılır.

İKİNCİ KISIM

Kuruluş, Teşkilât ve Görev

BİRİNCİ BÖLÜM

Kuruluş ve Teşkilât

Kuruluş

Madde 6 - (1) Bu Kanunda belirtilen görevleri yerine getirmek üzere, Genel Müdürlük bünyesinde Denetimli Serbestlik Daire Başkanlığı, adalet komisyonunun bulunduğu yerlerde denetimli serbestlik müdürlüğü ile koruma kurulu kurulur.

(2) Denetimli serbestlik ve yardım ile koruma hizmetlerine ilişkin danışma organı olarak Bakanlıkta Denetimli Serbestlik Hizmetleri Danışma Kurulu oluşturulur.

Teşkilât

Madde 7 - (1) Denetimli serbestlik ve yardım ile koruma hizmetleri, Bakanlık merkez teşkilâtında daire başkanlığı, taşra teşkilâtında müdürlükler ve koruma kurulları tarafından yürütülür.

İKİNCİ BÖLÜM**Daire Başkanlığı***Daire Başkanlığı*

Madde 8 - (1) Daire Başkanlığı; bir Daire Başkanı, yeteri kadar tetkik hâkimi, uzman personel ve en az üç şubeden oluşur.

Daire Başkanlığının görevleri

Madde 9 - (1) Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Müdürlükler ile koruma kurullarının genel amaç ve politikalar çerçevesinde düzenli ve verimli çalışmalarını sağlamak.

b) Denetimli serbestlik, yardım ve koruma hizmetlerini geliştirmek, hükümlülerin yeniden suç işlemesinin önlenmesi ve topluma kazandırılmasını sağlayıcı etkenleri güçlendirmek amacına yönelik çalışmalar yapmak.

c) Müdürlükler ve koruma kurullarınca hazırlanan yıllık iş programları ve projeleri ile çalışma raporlarını Genel Müdürlüğe sunmak; Genel Müdürlükçe yayınlanacak yıllık faaliyet raporunu hazırlamak.

d) Müdürlük bulunmayan ilçelerde büroların kurulmasını veya kaldırılmasını Genel Müdürlüğe önermek.

e) Müdürlükler ve koruma kurullarının yönetim, denetim ve gözetim görevlerini yürütmek.

f) Müdürlükler ve koruma kurullarının çalışmaları ile ilgili her türlü karar ve işlemleri yürütmek ve görevleri ile ilgili bakanlık, diğer kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan vakıf ve dernekler ile uygun görülen gönüllü gerçek ve tüzel kişilerle işbirliği yapmak.

g) Görev alanına giren kanun ve düzenleyici işlemlerdeki ihtiyaçlara ilişkin inceleme ve araştırma yaparak Genel Müdürlüğe öneride bulunmak, bu konuda gerekli tasarıları hazırlamak.

h) Toplum için tehlike hâli taşıyanlara özel dikkat gösterilmesini sağlamak ve bunlara özgü iyileştirme tedbirlerini geliştirmek.

i) Görev alanına giren konularda çocuk ve gençlere özel dikkat gösterilmesini, özellikle uyuşturucu, uyarıcı veya bu etkiyi doğuran her türlü madde kullanma ve aile içi şiddet söz konusu olduğunda, koruyucu ve tedavi edici yöntemlerin özenle uygulanmasını sağlamak.

i) Danışma Kurulunun yazı işleri hizmetlerini yürütmek.

j) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Müdürlük

Müdürlük

Madde 10 - (1) Adalet komisyonunun bulunduğu yerdeki Cumhuriyet başsavcılığına bağlı olarak bir müdürlük kurulur. İş durumu ve coğrafi konum göz önüne alınarak Genel Müdürlüğün önerisi ve Bakanlık onayı ile müdürlük bulunmayan ilçelerde de denetimli serbestlik ve yardım hizmetlerini yürütmek üzere müdürlüğe bağlı büro kurulabilir.

(2) Müdürlükler ve koruma kurullarının yetki alanı adalet komisyonunun, büroların yetki alanı buldukları ilçenin yargı çevreleri ile sınırlıdır.

(3) Müdürlüklerde bir müdür, bürolarda bir şef, yeterli sayıda psikolog, sosyal çalışmacı, sosyolog, öğretmen, benzeri alanlarda eğitim alan personel ile bu alanda özel hizmet içi eğitim almış diğer unvanlardaki personel ve yönetim hizmetlerini yürütecek görevliler bulunur.

(4) Müdürlüğe, denetimli serbestlik, yardım ve koruma hizmetleri için infaz ve koruma memuru atanması veya görevlendirilmesinde bu hizmetlere yönelik en az iki ay süreli hizmet içi eğitimi başarı ile tamamlamış olmaları koşulu aranır. Müdürlüklerden ceza infaz kurumlarına veya adliyelere, ceza infaz kurumlarından veya adliyelerden müdürlüğe atama veya görevlendirmeye ilişkin adalet komisyonu kararları, ilgisine göre Genel Müdürlük veya Personel Genel Müdürlüğüne gönderilerek alınacak Bakanlık onayı ile tamamlanır.

Müdürlüğün görevleri

Madde 11 - (1) Müdürlüğün görevleri şunlardır:

a) Bu Kanunla ve diğer kanunlarla verilen görevleri, soruşturma ve kovuşturma evreleri ile hükümden ve salıverilmeden sonra bir denetim plânı çerçevesinde yerine getirmek.

b) Çocuk mahkemeleri ile aile mahkemelerine denetimli serbestlik, yardım ve koruma hizmetleri alanında gözetim esaslarına göre yardımda bulunmak.

c) Kanunlarla öngörülen denetimli serbestlik tedbirine ilişkin görevleri yapmak.

Soruşturma evresindeki görevler

Madde 12 - (1) Müdürlüğün soruşturma evresindeki görevleri şunlardır:

a) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 109 uncu maddesine göre adli kontrol altına alınan şüphelilerle ilgili olarak, kararda belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesine ilişkin çalışmaları yürütmek.

b) Cumhuriyet başsavcılığınca gerekli görüldüğünde, şüpheli hak-

kında sosyal araştırma raporu düzenleyip sunmak.

c) Suçtan zarar gören kişilerin karşılaştıkları psiko-sosyal ve ekonomik sorunların çözümünde danışmanlık yapmak ve bu kişilere yardımcı olmak.

d) İstek hâlinde şüpheliye psiko-sosyal danışmanlık yapmak.

Kovuşturma evresindeki görevler

Madde 13 - (1) Müdürlüğün kovuşturma evresindeki görevleri şunlardır:

a) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 109 uncu maddesine göre adlî kontrol altındaki sanıklarla ilgili olarak, kararda belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesine ilişkin çalışmaları yürütmek.

b) Karar öncesinde mahkeme veya hâkimin isteği üzerine; sanığın geçmişi, ailesi, çevresi, eğitimi, kişisel, sosyal ve ekonomik durumu, ruhsal ve psikolojik durumu, topluma ve mağdura karşı taşıdığı risk hakkında ayrıntılı sosyal araştırma raporu hazırlayıp sunmak.

c) Suçtan zarar gören kişilerin karşılaştıkları psiko-sosyal ve ekonomik sorunların çözümünde danışmanlık yapmak ve bu kişilere yardımcı olmak.

d) İstek hâlinde sanığa psiko-sosyal danışmanlık yapmak.

Kovuşturma evresinden sonraki görevler

Madde 14 - (1) Müdürlüğün kovuşturma evresinden sonraki görevleri şunlardır:

a) Haklarında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının;

1) (c) bendinde belirtilen bir meslek veya sanat edinmeyi sağlamak amacıyla gerektiğinde barınma imkânı da bulunan bir eğitim kurumuna devam etme,

2) (d) bendinde belirtilen belirli yerlere gitmekten veya belirli etkinlikleri yapmaktan yasaklanma,

3) (e) bendinde belirtilen ilgili ehliyet ve ruhsat belgelerinin geri alınması, belli bir meslek ve sanatı yapmaktan yasaklanma,

4) (f) bendinde ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 105 inci maddesinde belirtilen kamuya yararlı bir işte çalışma ile ilgili işlemleri yapma,

Biçiminde seçenek yaptırımların gerektiğinde kolluk ve ilgili diğer makamlarla işbirliği içinde kanunda belirtilen usûl ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak.

b) Haklarında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 51 inci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen hapis cezasının ertelenmesi hükmüne bağlı olarak;

1) (a) bendinde belirtilen bir meslek veya sanat sahibi olmayan hükümlünün bu amaçla bir eğitim programına devam etmesi,

2) (b) bendinde belirtilen bir meslek veya sanat sahibi hükümlünün bir kamu kurumunda veya özel olarak aynı meslek veya sanatı icra eden bir başkasının gözetimi altında ücret karşılığında çalışması,

3) (c) bendinde belirtilen çocuk hükümlülerin, bir meslek veya sanat edinmelerini sağlamak amacıyla gerektiğinde barınma imkânı da bulunan bir eğitim kurumuna devam etmesi,

Kararı verilenlerin, denetim sürelerini, kanunda belirtilen usûl ve esaslara uygun olarak geçirmelerini, güvenlik tedbirlerinin yerine getirilmesini gerektiğinde kolluk ve ilgili diğer makamlarla işbirliği içinde sağlamak.

c) 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinin beşinci fıkrası gereğince belli bir hak veya yetkinin kullanılmasının yasaklanması ve altıncı fıkrası gereğince meslek veya sanatın icrasının yasaklanması ya da sürücü belgesinin geri alınması kararı verilenlerin denetim sürelerini, kanunda belirtilen usûl ve esaslara uygun olarak geçirmelerini, güvenlik tedbirlerinin yerine getirilmesini gerektiğinde kolluk ve ilgili diğer makamlarla işbirliği içinde sağlamak.

d) 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 51 inci maddesinin beşinci fıkrası ile 191 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince rehberlikle ilgili görevleri yerine getirmek.

e) (a), (b), (c) ve (d) bentlerindeki tedbirlerin uygulanması sürecince hükümlüleri izlemek, denetlemek ve yönlendirmek, hükümlülerin psiko-sosyal sorunlarını çözmek ve bunlara yardımda bulunmak, izleme ve denetleme sonucunu ve yükümlülüğe uymayanları ya da suç işleyenleri mahkeme, hâkim veya Cumhuriyet başsavcılığına bildirmek.

f) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 96 ncı maddesi gereğince salıverilmesine bir ay kalmış olan hükümlülere, verilen iş arama izni süresince yardımcı olmak.

g) Hükümlülerin topluma kazandırılmasında ve salıverilmeye hazırlanmasında ceza infaz kurumlarının psiko-sosyal servisleriyle işbirliği yapmak, gerektiğinde hükümlü ile görüşerek salıverilme öncesi değerlendirme raporunun hazırlanmasına katılmak.

h) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 110 uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında düzenlenen hapis cezasının konutta infaz edilmesi sırasında hükümlünün psiko-sosyal sorunlarının çözümüne yardımda bulunmak, bu konuda rapor düzenlemek, hükümlünün infazın gereklerine uymadığının belirlenmesi durumunda Cumhuriyet başsavcılığına bildirmek.

ı) 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa göre etkin pişmanlık hükümlerinden yararlanıp da haklarında güvenlik tedbirine hükmolunanlarla ilgili bu tedbirlerin uygulanmasını sağlamak.

(2) Kamu yararına çalışma yaptırımının infazında 17/7/1964 tarihli

ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu hükümleri uygulanmaz.

Salıverme sonrası görevler

Madde 15 - (1) Müdürlüğün salıverme sonrası görevleri şunlardır:

a) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 107 nci maddesinin;

1) Yedinci fıkrasında düzenlenen denetim süresinde hükümlünün kamu kuruluşunda veya bir başkasının gözetiminde ücretle çalıştırılması,

2) Sekizinci fıkrasında düzenlenen çocuk hükümlülerin, gerektiğinde barınma imkânı da bulunan bir eğitim kurumuna yerleştirilmesi,

3) Dokuzuncu fıkrasında düzenlenen uzman bir kişinin görevlendirilmesi ve hükümlünün davranışlarının izlenerek hâkime rapor verilmesi,

4) Onikinci fıkrasında düzenlenen denetim süresinde hükümlünün yükümlülüklerine uyması veya hapis cezasını gerektiren kasıtlı bir suç işlememesi,

5) Ondördüncü fıkrasında düzenlenen denetim süresini iyi hâlde geçirmesi,

Biçimindeki yükümlülüklerin denetimi kapsamında kendisine verilen görevleri, gerektiğinde kolluk ve ilgili diğer makamlarla işbirliği yaparak yerine getirmek.

b) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 108 inci maddesinin dördüncü ve altıncı fıkraları gereğince düzenlenen denetim süresinin iyi hâlde geçirilmesi yükümlülüğünün denetimi kapsamında kendisine verilen görevleri, gerektiğinde kolluk makamlarıyla işbirliği yaparak yerine getirmek.

c) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 107 nci maddesinin onuncu fıkrasında belirtilen denetimli serbestlik tedbirinin veya belirlenen yükümlülüklerin kaldırılması konusunda düzenleyeceği bir raporla görüş bildirmek.

d) Koruma kurulları; kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan vakıf ve dernekler ile uygun görülen gönüllü gerçek ve tüzel kişilerle işbirliği yaparak 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 90 ve 91 inci maddelerinde düzenlenen, salıverilen kişilerin iş bulmalarına veya meslek ve sanatlarıyla ilgili bir iş kurmalarına, çevre ve aileleriyle olabilecek psiko-sosyal sorunların çözümüne yardımcı olmak.

e) Hükümlülerin yeniden suç işlemesinin önlenmesi ve topluma kazandırılmasını sağlayıcı etkenleri güçlendirme amacına yönelik çalışmalar yapmak.

Elektronik cihazların kullanılması suretiyle takip

Madde 15/A - (1) Şüpheli, sanık ve hükümlülerin toplum içinde izlenmesi, gözetimi ve denetimi elektronik cihazların kullanılması suretiyle de yerine getirilebilir.

(2) İzleme, gözetim ve denetime ilişkin esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Koruma Kurulları

Koruma kurulları

Madde 16 - (1) Koruma kurulları; adalet komisyonunun bulunduğu yerlerde Cumhuriyet başsavcısının veya görevlendireceği Cumhuriyet başsavcı vekili ya da Cumhuriyet savcısının başkanlığında; baro temsilcisi, belediye başkanı veya görevlendireceği yardımcı, Cumhuriyet başsavcısı tarafından belirlenecek bir ceza infaz kurumu müdürü, denetimli serbestlik müdürü, milli eğitim müdürü, sosyal hizmetler müdürü, sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakfı temsilcisi, teşkilâtı bulunan yerlerde Türkiye İş Kurumu müdürü, Ziraat ve Halk Bankası müdürleri, varsa ticaret ve sanayi odaları, ziraat odaları, borsalar, esnaf ve sanatkârlar birliği yöneticileri ile; varsa kamuya ait fabrikalar ile istekleri hâlinde o yerde şubesi bulunan kamuya yararlı dernek veya vakıflar ve özel bankaların yönetici seviyesindeki temsilcilerinden Cumhuriyet başsavcısı tarafından uygun görülenlerin katılımı ile oluşur.

(2) Koruma kurullarının yazı işleri hizmetleri, müdürlükçe yürütülür.

Koruma kurullarının görevleri

Madde 17 - (1) Koruma kurullarının görevleri şunlardır:

a) Müdürlüklerden iletilen suçtan zarar gören kişilerin karşılaştıkları sosyal ve ekonomik sorunların çözümü ile ceza infaz kurumlarından salıverilen hükümlülerin meslek veya sanat edinmelerinde, iş bulmalarında, sanat sahibi olanlar ile tarım işletmeciliği yapmak isteyenlere araç ve kredi sağlanmasında, işyeri açmak isteyenlere yardım edilmesinde ve karşılaştıkları diğer güçlüklerin çözümünde yardımcı olmak, çocuk ve genç hükümlülerin öğrenimlerine devam etmelerini sağlamak, diğer hükümlülere bu konuda yardımcı olmak.

b) Kanunla verilen diğer görevleri yapmak.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Şikâyet ve İtiraz

Şikâyet ve itiraz

Madde 18 - (1) Müdürlükler ile koruma kurullarının idarî nitelik-

teki eylem ve işlemlerine karşı infaz hâkimliğine şikâyetle bulunulabilir.

(2) Bu Kanunun uygulanması kapsamında verilmiş olan hâkim kararları ile kanunun gösterdiği hâllerde mahkeme kararlarına karşı itiraz yolu açıktır. Diğer kanunlarda belirtilen kanun yolları saklıdır.

ALTINCI BÖLÜM

Danışma Kurulu

Danışma Kurulunun oluşumu

Madde 19 - (1) Denetimli serbestlik, yardım ve koruma hizmetlerine ilişkin olarak danışma organı niteliğinde görev yapmak üzere Bakanlıkta, Bakanlık Müsteşarının başkanlığında Denetimli Serbestlik Hizmetleri Danışma Kurulu kurulur.

(2) Danışma Kurulu aşağıdaki üyelerden oluşur:

a) Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü.

b) Bakanlık Kanunlar Genel Müdürü.

c) Bakanlık Personel Genel Müdürü.

d) Türkiye Barolar Birliğinin görevlendireceği bir temsilci.

e) Yükseköğretim Kurulunca görevlendirilecek, üniversitelerin hukuk fakültelerinin ceza ve ceza usûl hukuku ana bilim dalından bir, sosyal hizmetler yüksek okulu veya bölümünden bir, fakültelerin sosyoloji ve psikoloji bölümlerinden birer profesör veya doçent unvanına sahip, öncelikle bu Kanunun içerdiği konularda çalışmaları bulunan öğretim üyesi.

f) Türkiye İş Kurumu Genel Müdürü.

g) Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürü.

h) Kadının Statüsü Genel Müdürü.

ı) Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürü.

j) Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürü.

k) Milli Eğitim Bakanlığı Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürü.

l) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında üst düzey bir temsilci.

m) Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanı.

n) Jandarma Genel Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün asayişten sorumlu genel müdür yardımcısı veya daire başkanı.

o) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinden bir temsilci.

p) Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonundan bir temsilci.

r) Denetimli Serbestlik Daire Başkanı.

(3) Danışma Kurulu her takvim yılında en az bir defa toplanır. Başkan, gerekli gördüğü hâllerde Danışma Kurulunu toplantıya çağırabilir.

(4) Danışma Kurulunun başkan vekili Bakanlık müsteşar yardımcısıdır. Bakanlık Müsteşarının bulunmadığı zamanlarda Danışma Kuruluna, Bakanlık müsteşar yardımcısı başkanlık eder.

(5) Danışma Kurulunun yazı işleri hizmetleri Genel Müdürlükçe

yürütülür.

Danışma Kurulunun görevleri

Madde 20 - (1) Danışma Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Denetimli serbestlik, yardım ve koruma hizmetlerine ilişkin temel ilkeleri belirlemek, öneri niteliğinde kararlar almak ve bu kararları ilgili kurum ve kuruluşlara iletmek.

b) Genel Müdürlük tarafından sunulan, müdürlükler ve koruma kurullarının yıllık faaliyetlerini değerlendirmek ve önerilerde bulunmak.

c) Müdürlükler ve koruma kurullarının görevleri ile ilgili olarak hazırlanan mevzuat taslaklarını incelemek ve önerilerde bulunmak.

d) Kanunla verilen diğer görevleri yapmak.

ÜÇÜNCÜ KISIM Çeşitli ve Son Hükümler

Müdürlük personelinin özlük işleri

Madde 21 - (1) Müdürlüklerde görev yapan müdür, şef, psikolog, sosyal çalışmacı, sosyolog, öğretmen ve benzeri personelin her türlü özlük işlemleri Genel Müdürlükçe, diğer personelin ise adalet komisyonlarınca yürütülür.

Gönüllü çalışanlar

Madde 22 - (1) Denetimli serbestlik, yardım ve koruma hizmetlerinde bu Kanunda belirtilen ilkeler gözetilerek gönüllü kişilerden de yararlanılabilir. Bu durumda gönüllü çalışanlara görev, yetki ve sorumluluk yönünden kamu görevlilerine ilişkin hükümler uygulanır.

(2) Görevleri nedeniyle gönüllü çalışanlara karşı işlenen suçlar hakkında kamu görevlilerine karşı işlenen suçlara, gönüllü çalışanların görevleri nedeniyle işledikleri suçlar hakkında kamu görevlilerinin işledikleri suçlara ilişkin hükümler uygulanır. Bunların görevleri sebebiyle işlemiş oldukları suçlar hakkında 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. Gönüllü çalışanların görevleri sebebiyle işlemiş oldukları suçlarla ilgili olarak soruşturma izni adalet komisyonu başkanı tarafından verilir.

Denetim

Madde 23 - (1) Müdürlüklerin denetimleri, adalet müfettişleri tarafından yapılır.

(2) Koruma kurullarının işlemleri, adalet müfettişleri tarafından denetlenir.

Personelin eğitimi

Madde 24 - (1) Müdürlüklerde görevli personele, Ceza İnfaz Ku-

rumları ve Tutukevleri Personeli Eğitim Merkezlerinde hizmet öncesi, aday memurluk, hizmet içi ve görevde yükselme eğitiminin yanı sıra görevleri ile ilgili eğitim uygulanır. Gerekliğinde gönüllü çalışanlara da eğitim verilebilir.

Diğer kurumların görevleri, teşvik ve işbirliği

Madde 25 - (1) Cumhuriyet başsavcılığı aracılığı ile müdürlüklerin görevlerine ilişkin olarak iletilen istemler, kolluk görevlilerince yerine getirilir.

(2) Kamu kurum ve kuruluşları, denetimli serbestlik ve yardım ile koruma hizmetinin görülmesine katkıda bulunurlar ve denetimli serbestlik görevlilerine yardımcı olurlar.

(3) Psikolog, sosyal çalışmacı, sosyolog, eğitim uzmanı, öğretmen ve benzeri personeli çalıştıran kurum ve kuruluşlar ihtiyaç hâlinde müdürlüğün bu nitelikte personel istemine yardımcı olurlar.

(4) Aile ve çocuk mahkemelerinde görevli benzeri personel, müdürlüğün önerisi ve Cumhuriyet başsavcılığının talebi üzerine denetimli serbestlik ve yardım ile koruma hizmetlerine yardımda bulunur.

(5) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan vakıf ve dernekler, gönüllü gerçek ve tüzel kişiler denetimli serbestlik ve yardım ile koruma hizmetlerine katkıda bulunmaya teşvik edilir.

Malî hükümler

Madde 26 - (1) Denetimli serbestlik ve yardım ile koruma hizmetlerini yürütmek üzere bu Kanun ile oluşturulan taşra teşkilâtında görevli Devlet memurları; hizmet sınıfı, unvan ve derecelerine göre ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde görev yapan emsallerine 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 152 nci maddesi uyarınca ödenen zam ve tazminatlarından yararlanırlar.

(2) Danışma Kurulunun toplantılarına katılan üyelere 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre harcırah ödenir.

(3) Denetimli serbestlik ve yardım ile koruma hizmetleri için Bakanlık bütçesine yeterli ödenek konulur. Bu hizmetlerde çalışan gönüllülere, talepleri üzerine fiilen çalıştıkları her gün için ulaşım ve iaae giderleri karşılığı olarak yapılacak günlük ödeme tutarı ve tüm gönüllülere ödeme yapılabilecek yıllık toplam gün sayısı bütçe kanunlarıyla belirlenir. Bu ödemelerden herhangi bir vergi ve kesinti yapılmaz.

Müdür ve müdür yardımcılığına atanma

Madde 26/A - (1) Denetimli serbestlik müdürlüklerine, en az dört yıllık eğitim veren fakülte ve yüksekokullardan veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulunca kabul edilmiş yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olanlar arasından yazılı ve Bakanlıkça yapılacak

mülakat sınav sonucuna göre denetimli serbestlik müdür yardımcısı atanır.

(2) Denetimli serbestlik müdür yardımcılığı yazılı ve mülakat sınavı ile denetimli serbestlik müdür yardımcılarının denetimli serbestlik müdürlüğüne, denetimli serbestlik müdürlerinin denetimli serbestlik müdür yardımcılığına atanmalarına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Yönetmelik

Madde 27 - (1) Danışma Kurulu, Daire Başkanlığı, müdürlükler ve koruma kurullarının teşkilât, görev, çalışma, disiplin ve denetimine ilişkin esas ve usûller, kadrolu veya gönüllü çalışanların sınav, atama, görevde yükselme, görev, yetki ve sorumlulukları, nitelikleri, nakil, sicil, disiplin, eğitim ve benzeri özlük işlemleri ile malî hükümlere ilişkin esas ve usûller ile diğer hususlar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşleri alınarak Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

Kadro ihdası

Madde 28 - (1) Ekli (1), (2) ve (3) sayılı listelerde yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usûlü Hakkında Kanun Hükümünde Kararnameye ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerin Adalet Bakanlığına ait bölümlerine eklenmiştir.

Geçici Madde 1 - (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde teşkilâtlanma tamamlanır.

(2) Kuruluşunda müdür ihtiyacını karşılamak üzere, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içerisinde, müdürlüklere; hukuk, siyasal bilgiler ve eğitim bilimleri fakülteleri ile fakülte ve yüksek okulların kamu yönetimi, sosyal hizmetler, sosyoloji, psikoloji gibi dört yıllık eğitim veren bölümlerinden mezun, olumlu sicil almış, mesleğin niteliklerini taşıyan ve adliye ve ceza infaz kurumlarında en az dört yıldan beri görev yapmakta olan personelden Bakanlıkça yazılı ve mülakat sınavından başarılı olanlar arasından atama yapılır.

Geçici Madde 2 - (1) Müdürlüklerin araç, gereç ve diğer ihtiyaçları bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde satın alma veya kiralama yoluyla sağlanır, bu amaçla Bakanlık bütçesine yeteri kadar ödenek aktarılır.

Geçici Madde 3 - (1) Bu Kanunla öngörülen müdürlüklerin kuruluşu, buralarda görev yapacak personelin atanması, göreve başlaması ve eğitimi gibi işlemler sonuçlanıncaya kadar bu Kanunla verilen görevler; psikolog, sosyal çalışmacı, sosyolog, eğitim uzmanı ve benzeri personeli çalıştıran kamu kurum ve kuruluşlarından veya aile ve çocuk

mahkemelerinde görevli benzeri personelden geçici görevlendirme veya yardım suretiyle yerine getirilir.

(2) Birinci fıkra hükmüne göre kamu kurum veya kuruluşlarından geçici görevlendirme suretiyle yararlanılan personelin her türlü malî ve özlük hakları saklı olup, malî ve özlük hakları kendi kurumları tarafından karşılanır.

(3) Bu Kanunda öngörülen müdürlükler teşkilâtlanıncaya kadar denetimli serbestlik ve yardım hizmetlerini yürütmek üzere adalet komisyonlarının bulunduğu Cumhuriyet başsavcılıkları nezdinde geçici bürolar kurulur. Büroların amirlik görevini yürütmek üzere, Bakanlık onayı ile ceza infaz kurumu personelinden bu görevi yürütebilecek olanlardan biri ve adalet komisyonunca yönetim hizmetlerini yürütecek yeteri kadar personel geçici olarak görevlendirilir. Müdürlüklerin teşkilâtlanmasından sonra bu bürolardaki her türlü araç-gereç müdürlüklere devrolunur.

(4) Geçici görevlendirme talepleri, geçici büro amirinin önerisi ve bağlı oldukları Cumhuriyet başsavcılığının talebi üzerine ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca yerine getirilir. Çocuk ve aile mahkemelerinde görevli benzeri personelin geçici görevlendirilmesinde ilgili hâkimin muvafakati aranır.

(5) Geçici görevlendirme altı ay süreyle yapılabilir. Bu süre, görevlendirmedeki usûle uygun olarak bir defaya mahsus olmak üzere altı aya kadar uzatılabilir.

(6) Asıl memuriyet mahalli veya yerleşim yerleri dışında, bürolarda geçici olarak görevlendirilen personele 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre kazanmış oldukları dereceye uygun olarak Devlet memurlarına ödenen miktarda harcırah ödenir.

Geçici Madde 4 - (1) Adalet Bakanlığının boş memur kadrolarından 3490 adedine 2012 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunundaki sınırlamalara tabi olmadan atama yapılabilir.

Geçici Madde 5 - (1) Diğer mevzuatta “Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları Kanunu”na yapılmış atflar “Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanunu”na, “denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğü”ne yapılmış atflar “denetimli serbestlik müdürlüğü”ne yapılmış sayılır.

Geçici Madde 6 - (1) Bu Kanunla kadroları kaldırılan denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürleri, başka bir işleme gerek kalmaksızın denetimli serbestlik müdür yardımcılığı kadrolarına atanmış sayılırlar. Bu madde uyarınca atanmış sayılan personelin yeni kadrolarına atanmış sayıldıkları tarih itibarıyla eski kadrolarına ilişkin olarak en son ayda aldıkları aylık, ek gösterge, her türlü zam ve

tazminatlar, görev tazminatı, ek ödeme ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti hariç) toplam net tutarının (Bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır.); yeni atandıkları kadrolara ilişkin olarak yapılan aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatlar, görev tazminatı, ek ödeme ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti hariç) toplam net tutarından fazla olması hâlinde aradaki fark tutarı, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın fark kapanıncaya kadar ayrıca tazminat olarak ödenir. Atanmış sayıldıkları kadro unvanlarında isteğe bağlı olarak herhangi bir değişiklik olanlarla, kendi istekleriyle başka kurumlara atanana fark tazminatı ödenmesine son verilir.

Yürürlük

Madde 29 - (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 30 - (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

G.3a

DENETİMLİ SERBESTLİK HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ

Yayımlandığı Resmi Gazete : 5/3/2013 Sayı :28578

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Denetimli Serbestlik Daire Başkanlığı, denetimli serbestlik müdürlükleri, Denetimli Serbestlik Hizmetleri Danışma Kurulu ile koruma kurullarının teşkilat, görev, yetki, çalışma, toplantı usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Yönetmelik; Denetimli Serbestlik Daire Başkanlığının ve denetimli serbestlik müdürlükleri ile bürolarının teşkilât, görev, çalışma ve denetimine ilişkin usul ve esaslar ile denetimli serbestlik kararlarının infaz işlemleri hakkındaki kuralları, bu sürece katılan kişilerin görev, yetki, hak ve yükümlülüklerini kapsar.

(2) Sırf askerî suçlar ile askerî disiplin suçları hariç olmak üzere, askere alınmadan önce veya askerlikleri sırasında işledikleri suçlardan dolayı aksine bir düzenleme yoksa er veya erbaşlar ile yedek subaylar hakkında mahkemelerce verilen seçenek yaptırımlar ile diğer tedbir ve denetimli serbestliğe ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmesi askerlik hizmetlerinin sonuna bırakılır. Bu süreler içinde zaman aşımı işlemez.

(3) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 105/A maddesi gereğince ceza infaz kurumundan saliveri-

len hükümlüler, cezalarının koşullu salıverilmeye kadar olan kısmını denetimli serbestlik altında tamamladıktan sonra askere alınırlar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Yönetmelik, 3/7/2005 tarihli ve 5402 sayılı Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanununun 15/A ve 27 nci maddeleri, 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 105/A maddesi ile 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 47 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

a) Adalet komisyonu: Adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonunu,

b) Araştırma ve değerlendirme formu: Sanık veya hükümlüyü suçta iten nedenleri, hükümlünün tekrar suç işleme ve başkasına zarar verme riski ile ihtiyaçlarını belirleyen değerlendirme aracını,

c) Bakanlık: Adalet Bakanlığını,

ç) Büro: Denetimli serbestlik müdürlüklerindeki bürolar ile müdürlük bulunmayan ilçelerde denetimli serbestlik hizmetlerini yürütmek üzere denetimli serbestlik müdürlüğüne bağlı olarak kurulan büroyu,

d) Daire başkanlığı: Denetimli Serbestlik Daire Başkanlığını,

e) Danışma Kurulu: Denetimli Serbestlik Hizmetleri Danışma Kurulunu,

f) Denetimli serbestlik: Şüpheli, sanık veya hükümlünün toplum içinde denetim ve takibinin yapıldığı, iyileştirilmesi ve topluma kazandırılması için ihtiyaç duyulan her türlü hizmet, program ve kaynakların sağlandığı alternatif bir ceza ve infaz sistemini,

g) Denetimli serbestlik kararı: Şüpheli, sanık veya hükümlüler hakkında verilen seçenek ceza veya tedbirler ile denetimli serbestlik müdürlüğüne belirlenen tedbir veya yükümlülükleri,

ğ) Denetimli serbestlik memuru: Denetimli serbestlik müdürlüğü veya bürosunda kadrolu veya sözleşmeli olarak görev yapan infaz ve koruma memurunu,

h) Denetimli serbestlik personeli: Denetimli serbestlik müdürünü, müdür yardımcısını, şefi, denetimli serbestlik uzmanını ve denetimli serbestlik memuruyla diğer görevlileri,

ı) Denetimli serbestlik uzmanı: Denetimli serbestlik müdürlüğünde kadrolu veya geçici olarak görev yapan psikolog, sosyal çalışmacı, sosyolog ve öğretmeni,

i) Elektronik izleme: Şüpheli, sanık veya hükümlülerin elektronik yöntem ve araçlar ile toplum içinde izlenmesini, gözetim ve denetim altında tutulmasını sağlayan, mağdurun veya toplumun korunmasını

destekleyen uygulamaları,

j) Genel Müdürlük: Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünü,

k) Gönüllü çalışan: Denetimli serbestlik müdürlüğünde bilgi, beceri ve ilgi alanları doğrultusunda gönüllülük esasına göre çalışan kişiyi,

l) İzleme merkezi: Şüpheli, sanık veya hükümlülerin elektronik yöntem ve araçlarla toplum içinde izlenmesi, gözetimi ve denetimi için oluşturulan elektronik izleme merkezini,

m) Kamu hizmeti cezası: 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde öngörülen, bir kamu kurumunun veya kamu yararına hizmet veren bir özel kuruluşun belirli hizmetlerinde ücretsiz olarak çalıştırılmayı,

n) Kanun: 5402 sayılı Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanununu,

o) Koruma Kurulu: Adli yargı ilk derece mahkemeleri adalet komisyonlarının bulunduğu yerde oluşturulan kurulu,

ö) Komisyon: İnfaz işlemleri değerlendirme komisyonunu,

p) Mağdur: Kendisine veya birinci dereceden aile üyelerinden birine karşı işlenen suçun fiziksel, duygusal veya maddi sonuçları sebebiyle desteğe ihtiyaç duyan kişiyi,

r) Müdahale ekibi: Müdürlüklerde denetim bürosunda görevli personel içerisinde, izleme merkezi ile birebir çalışmak ve iletişimi sağlamak üzere oluşturulan elektronik izleme müdahale ekibini,

s) Müdür: Denetimli serbestlik müdürünü,

ş) Müdürlük: Adli yargı ilk derece mahkemeleri adalet komisyonlarının bulunduğu yerde kurulan denetimli serbestlik müdürlüğünü,

t) Rehberlik: Hükümlünün; yeniden suç işlemesini önlemek amacıyla iyileştirilmesini, topluma yeniden kazandırılmasını ve uyum sağlamasını, doğru seçim yapmasını, problemlerini etkili çözmesini, kapasitesini geliştirmesini sağlamak için yapılan çalışmaları,

u) Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP): Adalet hizmetlerinin elektronik ortamda yürütülmesi amacıyla oluşturulan bilişim sistemini,

ü) Vaka sorumlusu: Yükümlülere yönelik iyileştirme ve denetime ilişkin belirlenen programlar ile kararların infazına ilişkin çalışmaların yürütülmesini koordine eden denetimli serbestlik memurunu,

v) Yükümlü: Haklarında yükümlülük kararı verilen, denetim altına alınan veya tedbir kararı verilen ve denetimli serbestlik müdürlüğüne toplum içinde denetim, takip ve iyileştirilmesi yapılan şüpheli, sanık veya hükümlüyü, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Temel İlkeler

Temel ilkeler

MADDE 5 - (1) Denetimli serbestlik hizmetlerinde aşağıdaki ilke-

ler dikkate alınır:

a) İnsan onuruna saygı ve dürüstlük: Bu Yönetmeliğin uygulanmasında görev alanlar; insan haklarına saygı, dürüstlük ve kararlılık çerçevesinde hareket eder; görevlerini yerine getirirken aşağılayıcı, onur kırıcı veya küçük düşürücü davranışlarda bulunamaz.

b) Gizlilik: Bu Yönetmeliğin uygulanmasında görev alanlar; mağdur, şüpheli, sanık, hükümlü ya da bunların ailesi hakkında öğrenmiş olduğu bilgilerin veya düzenlediği raporların gizliliğini korumak zorundadır. Bu bilgiler Kanunun veya bu Yönetmeliğin zorunlu kıldığı hâller dışında hiçbir kurum ve kişiye verilemez.

c) Tarafsızlık: Bu Yönetmeliğin uygulanmasında görev alanlar; görevleri ile ilgili belgeleri inceleyebilir; ancak buradan elde ettiği bilgilerle ilgili olarak soruşturmanın gizliliği ilkesine uymak, tarafsızlığına gölge düşürecek davranış ve ilişkilerden kaçınmak ve davanın taraflarına eşit uzaklıkta olmak zorundadır.

Çocuğun yüksek yararı

MADDE 6 - (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında, yetişkin ve çocuklar hakkında yürütülecek işlemler ayrı ayrı yapılır ve çocukların yüksek yararının korunmasına özen gösterilir.

İKİNCİ KISIM Teşkilat ve Personel

BİRİNCİ BÖLÜM Teşkilat

Teşkilat

MADDE 7 - (1) Denetimli serbestlik hizmetleri, Bakanlık merkez teşkilatında Daire Başkanlığı, taşra teşkilatında denetimli serbestlik müdürlükleri, müdürlüğe bağlı bürolar ve koruma kurulları tarafından yürütülür.

Daire Başkanlığı

MADDE 8 - (1) Daire Başkanlığında; bir Daire Başkanı, yeterli sayıda tetkik hâkimi, şube müdürü, denetimli serbestlik uzmanı, denetimli serbestlik memuru görev yapar.

(2) Daire Başkanlığı altı şube müdürlüğünden oluşur. Şube müdürlükleri:

- Değerlendirme ve planlamadan sorumlu şube müdürlüğü,
- İnfaz ve iyileştirmeden sorumlu şube müdürlüğü,
- Çocuk hizmetlerinden sorumlu şube müdürlüğü,
- Elektronik izlemeden sorumlu şube müdürlüğü,
- Koruma kurulları ve mağdur destek hizmetlerinden sorumlu şube müdürlüğü,

şeklinde adlandırılır.

Daire Başkanlığının görevleri

MADDE 9 - (1) Daire Başkanlığı 5402 sayılı Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanununun 9 uncu maddesinde sayılan ve ilgili mevzuatta verilen görevleri yerine getirir.

İKİNCİ BÖLÜM

Denetimli Serbestlik Müdürlüğü

Müdürlük

MADDE 10 - (1) Müdürlüklerde; bir müdür, yeterli sayıda müdür yardımcısı, bürolarda birer şef, yeterli sayıda denetimli serbestlik uzmanı ve memuru, benzeri alanlarda eğitim almış ve denetimli serbestlik hizmetlerinde geçici olarak görevlendirilen uzman personel ile diğer hizmetleri yürütecek görevliler bulunur.

(2) Müdürlüklerin yetki alanı, adalet komisyonunun; müdürlük bulunmayan ilçelerde kurulan büroların yetki alanı, buldukları ilçenin yargı çevresi ile sınırlıdır.

(3) Müdürlüklerde;

- a) Gelen evrak bürosu,
 - b) Kayıt kabul bürosu,
 - c) Değerlendirme ve planlama bürosu,
 - ç) İnfaz bürosu,
 - d) Eğitim ve iyileştirme bürosu,
 - e) Denetim bürosu,
 - f) Mağdur destek hizmetleri bürosu,
 - g) Koruma kurulları bürosu,
 - ğ) İdari ve mali işler bürosu,
- bulunur.

Müdürlüğün görevleri

MADDE 11 - (1) Müdürlük 5402 sayılı Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanununun 11, 12, 13, 14 ve 15 inci maddesinde sayılan ve ilgili mevzuatta verilen görevleri yerine getirir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Denetimli Serbestlik Büroları

Bürolar

MADDE 12 - (1) Müdürlükler, denetimli serbestlik kararlarının infazı ile diğer işlerini bürolar aracılığı ile yürütürler. Müdür, büroların etkin, verimli ve işbirliği içinde çalıştırılmasından sorumludur.

(2) Müdür, işin gerektirdiği bilgi ve beceriye sahip, çalışacağı konuda eğitim almış denetimli serbestlik personelinin işin yoğunluğunu

ve özelliğini dikkate alarak bürolarda görevlendirir.

(3) Müdür gerekli görürse denetimli serbestlik uzmanlarını bürolarda işleri koordine etmek üzere görevlendirebilir.

(4) Müdür yardımcılarının iş bölümü yapılırken sorumlu oldukları bürolar belirtilir.

Gelen evrak bürosu

MADDE 13 - (1) Denetimli serbestlik müdürlüğüne, mahkemelerden, Cumhuriyet başsavcılıklarından ve diğer kurumlardan gelen evrak ve tüm yazılar gelen evrak bürosuna gönderilir. Gelen evrak bürosu ilgisine göre bu yazı ve evrakı ilgili diğer bürolara dağıtır.

(2) Denetimli serbestlik müdürü, iş yoğunluğuna göre gelen evrak bürosunda yeteri kadar denetimli serbestlik memuru görevlendirir.

(3) Gelen evrak bürosunun görevleri şunlardır:

a) Evrak, yazı, dilekçe veya zarfı kabul ve kontrol etmek, açmak, ayırmak, kayıt etmek, havale etmek, dağıtmak, dosyalamak ve göndermek.

b) Fiziki olarak gelen evrakı, elektronik ortamda taramak ve UYAP bilişim sistemine aktarmak.

c) Yanlış gelen evrak ile ilgili gerekli işlemi yapmak.

ç) Gizli veya özel evrakın niteliğini korumak.

(4) Gelen evrak bürosu, denetimli serbestlik müdürüne, müdür yardımcısına veya kişiye özel gelen evrakı açmadan ilgisine ulaştırır. Gizli kaşeli gelen evrakı doğrudan müdüre veya görevli müdür yardımcısına iletir.

(5) Denetimli serbestlik kararlarına ilişkin ilâmlar, mahkeme kararları ya da Cumhuriyet başsavcılığından gelen yazılar aynı gün kayıt kabul bürosuna gönderilir.

Kayıt kabul bürosu

MADDE 14 - (1) Haklarında denetimli serbestlik kararı verilen yükümlülerin kayıt ve kabul işlemleri, kayıt kabul bürosunca yapılır.

(2) Denetimli serbestlik müdürü, iş yoğunluğuna göre kayıt kabul bürosunda yeteri kadar denetimli serbestlik memuru görevlendirir.

(3) Kayıt kabul bürosunun görevleri şunlardır:

a) Müdürlüğe infaz için gönderilen kararların kayıt işlemlerini yapmak.

b) Yükümlülerin adreslerini ve iletişim bilgilerini teyit etmek veya araştırmak.

c) Yükümlülerin ilk müracaatı için yazılı veya elektronik tebligat göndermek ya da yükümlüleri uygun araç ve yöntemlerle müdürlüğe davet etmek.

ç) Süresinde müracaat etmeyen yükümlülerin varsa mazeretini tutanakla kayıt altına alarak komisyona bildirmek.

d) Süresinde müracaat etmeyenlerin dosyalarını komisyonun onayından sonra kapatmak.

e) Denetimli serbestlik müdürlüğünün görev alanına girmeyen kararları iade etmek.

f) Müracaat eden yükümlüleri; denetimli serbestlik uygulamaları, hak ve yükümlülükler, ihlal durumları ve bunun sonuçları hakkında bilgilendirmek.

(4) Kayıt ve kabul işlemleri tamamlanan yükümlüler değerlendirme ve planlama bürosuna, adli kontrol, belli hakları kullanmaktan yoksun bırakılma ve cezanın konutta çektirilmesi kararları ile haklarında tedavi ve denetimli serbestlik kararı verilen yükümlüler ise doğrudan vaka sorumlusuna yönlendirilir.

Değerlendirme ve planlama bürosu

MADDE 15 - (1) Yükümlülerin risk ve ihtiyaçlarının belirlenmesi, risk ve ihtiyaçlarına uygun olarak toplum içinde denetim ve takibi ile iyileştirilmesine yönelik yapılacak çalışmaların planlanması, değerlendirme ve planlama bürosunca yapılır.

(2) Denetimli serbestlik müdürü, işin gerektirdiği bilgi ve yeterli beceriye sahip, değerlendirme ve planlama konusunda eğitim almış, yeteri kadar denetimli serbestlik memurunu değerlendirme ve planlama bürosunda görevlendirir. Büroda danışmanlık yapmak, değerlendirme ve planlamanın uygunluğunu kontrol etmek ve gerektiğinde değerlendirme ve planlama yapmak üzere denetimli serbestlik uzmanı da görevlendirilebilir.

(3) Büroya gelen yükümlüler hakkında önce risk ve ihtiyaç değerlendirmesi yapılır, daha sonra belirlenen risk ve ihtiyaçlara uygun olarak denetim planı hazırlanır. Değerlendirme ve planlama aynı personel tarafından yapılabileceği gibi, değerlendirmeyi yapan personelle planlamayı yapan personel farklı olabilir.

(4) Büroda görevli denetimli serbestlik personeli, yükümlü hakkında denetim planı hazırlarken;

a) Toplumun ve mağdurun korunmasını,

b) Kararın infaz kabiliyetini,

c) Yükümlünün ihtiyaçlarını, uygunluğunu ve becerilerini,

ç) Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu yararına çalışan sivil toplum kuruluşlarının katkı ve desteğini, dikkate alır.

(5) Değerlendirme ve planlama bürosunun görevleri şunlardır:

a) Kayıt kabul bürosundan gönderilen yükümlülerin risk ve ihtiyaçlarını değerlendirmek.

b) Yükümlüler hakkında verilen denetimli serbestlik kararlarının infazını planlamak.

c) 5275 sayılı Kanununun 105/A maddesi gereğince haklarında denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı kararı verilen hükümlüler hakkında uygulanacak tedbirleri belirlemek ve bu tedbirlerin infazını planlamak.

ç) Yükümlülerin toplum içinde denetim ve takibi ile topluma kazandırılmasına ve iyileştirilmesine yönelik programları belirlemek ve planlamak.

d) Kararların infazı sırasında yükümlülerin uyması gereken kuralları belirlemek.

e) Yükümlülerin risk ve ihtiyaçlarını en geç altı ayda bir vaka sorumlusunun görüş ve önerilerini de dikkate alarak yeniden değerlendirmek ve gerekli görülmesi halinde yeni bir denetim planı hazırlamak.

(6) Hazırlanan denetim planları, büroda görevli uzman ya da memur tarafından infaz işlemleri değerlendirme komisyonunun onayına sunulur.

(7) Hakkında denetim planı hazırlanan yükümlünün infaz dosyası ve ilgili tüm belgeler denetim planının komisyon tarafından onaylanması beklenmeksizin aynı gün infaz bürosuna gönderilir.

İnfaz bürosu

MADDE 16 - (1) Değerlendirme ve planlama bürosunca hazırlanan denetim planı doğrultusunda, yükümlüler hakkında belirlenen denetimli serbestlik kararlarının infazı ile yükümlülerin toplum içinde denetimine, takibine ve iyileştirilmesine yönelik çalışmaların koordinasyonu infaz bürosunca yapılır.

(2) Denetimli serbestlik müdürü, hizmetin gerektirdiği bilgiye ve yeterli beceriye sahip olan, bu konuda eğitim almış, yeteri kadar denetimli serbestlik memurunu infaz bürosunda görevlendirir.

(3) Değerlendirme ve planlama bürosu tarafından, haklarında denetim planı hazırlanan yükümlüler, infaz bürosuna yönlendirilir. Her yükümlü için büroda görevli bir denetimli serbestlik memuru, vaka sorumlusu olarak belirlenir.

(4) Vaka sorumlusu, denetim planının uygulanmasında; yükümlünün özel hayatının gizliliğini ve ihtiyaçlarını dikkate alır ve yükümlü ile iyi niyet çerçevesinde işbirliği yapar.

(5) Vaka sorumlusu;

a) Denetim planının uygulanmasından,

b) Yükümlüyü, denetim planının uygulanması, yükümlülükleri, hakları, ihlalleri ve sonuçları hakkında bilgilendirmekten,

c) Yükümlünün, iyileştirilmesine ve toplumla bütünleştirilmesine yönelik programlara katılımının sağlanmasından,

ç) Yükümlünün toplum içinde denetim ve takibinin gerçekleştirilmesinden,

- d) Yükümlü hakkında verilen denetimli serbestlik kararlarının yerine getirilmesinden,
- e) Kararın infazına ilişkin yazışmaların yapılmasından,
- f) Yükümlülüklerle uymayanlar ile denetimli serbestlik personelinin uyarı, öneri ve çağrılarını dikkate almayanların uyarılması için gerekli yazıların hazırlanmasından ve komisyon onayından sonra gerekli olanların ilgili hâkime gönderilmesinden,
- g) Hâkim veya komisyon tarafından uyarılmasına karar verilen yükümlülere uyarı kararını tebliğ etmekten ve gerektiğinde yükümlünün müdürlüğe davet edilerek ihlalin sonuçlarının açıklanıp sözlü olarak uyarılmasından,
- ğ) Denetim planının uygulanması için kurumlar arası yazışmaların yapılmasından,
- h) Kararların infazı ile ilgili mahkemelere ve savcılıklara gönderilecek rapor ve yazıların hazırlanmasından,
- ı) Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezası infaz edilen hükümlülerden, koşullu salıverilmelerine bir aydan az süre kalanlar hakkında koşullu salıverilme kararı alınması için gerekli hazırlıkların yapılmasından ve koşullu salıverme öncesi değerlendirme raporunun hazırlanmasından,
- i) Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezası infaz edilen hükümlüler hakkında bir soruşturma veya kovuşturma olup olmadığının takibinden,
- j) Haklarında uyuşturucu, uyarıcı veya uçucu maddeler ile alkol bağımlılığından arınmak amacıyla tedavi kararı verilen yükümlülerin sevklerinin yapılmasından ve tedavi süreçlerinin takip edilmesinden,
- k) Gerektiğinde yükümlünün devam ettiği eğitim kurumu ile çalıştığı kurumun ya da işin değiştirilmesinden,
- l) İnfaz dosyalarının kapatılmasına yönelik işlemlerin yapılmasından ve dosyaların Cumhuriyet başsavcılığına veya ilgili mahkemeye gönderilmesinden,
- m) Risk ve ihtiyaçlarının yeniden değerlendirilmesi gereken yükümlülerin listesinin, görüş ve önerilerle birlikte değerlendirme ve planlama bürosuna gönderilmesinden,
- n) İnfaz sürecinin işleyişi ve diğer çalışmaların yürütülmesini değerlendirmek üzere yükümlü ile en az ayda bir görüşme yapılmasından ve aldığı geri bildirimlerin ilgili büroya iletilmesinden, sorumludur.

(6) İnfaz bürosu, yükümlünün denetim süreci içinde yürütülen denetim ve iyileştirme çalışmalarını düzenli olarak takip eder; yükümlünün durumu, gösterdiği gelişme ve benzeri durumlar hakkında geri bildirimler alır. Yükümlünün denetim süreci içinde, denetim planında değişiklik yapılmasını gerektiren bir durum olduğu tespit edilirse, altı

aylık gözden geçirme süresi beklenmeksizin, değerlendirme ve planlama bürosundan denetim planının yeniden hazırlanması talep edilir.

(7) Müdür infaz bürosunda, kararların niteliğine göre, kamu hizmeti, adli kontrol, tedavi ve denetimli serbestlik, çocuk hizmetleri gibi özel infaz birimleri oluşturabilir.

Eğitim ve iyileştirme bürosu

MADDE 17 - (1) Eğitim ve iyileştirme bürosu, vaka sorumlusu tarafından gönderilen yükümlülerin topluma kazandırılmasına, eğitim ve iyileştirilmesine yönelik denetim planında belirlenen çalışmalarını yürütür. Büroda eğitim ve iyileştirme çalışmalarını yürütmek üzere yeteri kadar uzman personel görev yapar.

(2) Eğitim ve iyileştirme bürosunda görevli denetimli serbestlik uzmanlarının görevleri şunlardır:

a) Yükümlülere yönelik bireysel görüşmeler ile grup çalışmalarını yürütmek.

b) Müdahale programlarını uygulamak.

c) İyileştirme çalışmaları kapsamında özel hayatın gizliliğine dikkat ederek yükümlülerin aile, okul ve iş yerleriyle iş birliği yaparak çalışmalar yürütmek.

ç) Diğer kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşlarının iş birliğinde eğitim ve iyileştirmeye yönelik programlar hazırlamak ve yürütmek.

d) Kurumlar ile sivil toplum kuruluşlarının eğitim ve iyileştirmeye yönelik yürüttükleri sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler ile eğitim programlarını tespit etmek; iyileştirme çalışmaları kapsamında yükümlüleri bu tür programlara yönlendirmek.

e) Haklarında çalışma yükümlülüğü veya eğitim kurumuna ya da programına devam etme tedbiri verilen yükümlülerin kuruma yerleştirilmesinde, gerektiğinde yükümlülere refakat etmek.

f) Müdür tarafından iyileştirme kapsamında verilen diğer görevleri planlamak ve yapmak.

Denetim bürosu

MADDE 18 - (1) Yükümlülerin toplum içinde denetim ve takibi, gerektiğinde kollukla işbirliği içerisinde denetim bürosunda görevli denetimli serbestlik memurları tarafından yerine getirilir.

(2) Denetimli serbestlik müdürü, yükümlü sayısını ve yükümlülerin risk durumlarını göz önünde bulundurarak, yeteri kadar denetimli serbestlik memurunu denetim bürosunda görevlendirir.

(3) Denetim bürosunda görevli personel içerisinden, izleme merkezi ile birebir çalışmak ve iletişimi sağlamak üzere elektronik izleme müdahale ekibi oluşturulur.

(4) Denetimli serbestlik personeli denetim ve kontrollerde, yüküm-

lülerin özel hayatlarının gizliliğine dikkat ederler, yükümlülere onur kırıcı ve aşağılayıcı muamelede bulunamazlar.

(5) Denetim bürosunda görevli denetimli serbestlik memurları, denetime ihtiyaç duyulan hallerde iş durumu gözetilerek müdürlüklerde mesai saatleri içinde veya mesai saatleri dışında vardiya usulü ile çalıştırılabilirler.

(6) Denetim bürosunda görevli denetimli serbestlik memurları, işin niteliğine göre üniformalı olarak da çalıştırılabilirler.

(7) Denetim bürosunda görevli denetimli serbestlik memurlarının görevleri şunlardır:

a) Yükümlülerin denetim ve takiplerini yapmak.

b) Denetim sonuçları hakkında vaka sorumlusuna bilgi vermek.

c) Yükümlülere elektronik kelepçe takmak ve elektronik izleme cihazlarını kurmak.

ç) Elektronik izleme merkezinden yükümlülerin denetim ve kontrolüne ilişkin iletilen talepleri yerine getirmek.

d) Yükümlüyü çalışacağı kuruma yerleştirmek, eğitim kurumuna ya da programına kaydettirmek.

e) Hakkında hapis cezasının konutta çektirilmesine karar verilen hükümlünün, ikametgâh adresine gidilerek infaza ilişkin işlemleri başlatmak.

f) Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezalarının infazına karar verilen hükümlülerden kendi işini kuran ve işletenler ile bir iş sözleşmesine dayalı olarak çalışanları, koşullu salıverilme tarihine kadar çalıştıkları yerlerde düzenli olarak denetlemek.

g) Görevlendirilmeleri halinde denetimli serbestlik müdürlüğünün ve denetimli serbestlik çalışanlarının güvenliğini sağlamak.

ğ) Müdürün denetime ilişkin vereceği diğer görevleri yapmak.

Mağdur destek hizmetleri bürosu

MADDE 19 - (1) Denetimli serbestlik müdürlüklerinde, mağdurlara yönelik hizmetleri koordine etmek ve yürütmek üzere mağdur destek hizmetleri bürosu oluşturulur. Mümkün olması durumunda büro, müdürlüğün diğer birimlerinden ve yükümlülere yönelik çalışmaların yürütüldüğü kısımlardan ayrı bir yerde kurulur. Uygun yer tahsis edilmesi halinde mağdur destek hizmetleri bürosu adliye içerisinde görev yapabilir.

(2) Mağdurlara yönelik hizmetleri yürütmek üzere, mağdur destek hizmetleri bürosunda mağdur hizmetleri konusunda özel eğitim almış yeteri kadar denetimli serbestlik uzmanı ve memuru görevlendirilir. Müdürlüğün iş durumu uygun ise büroda görevli uzman ve memurlara mağdurlara yönelik hizmetler dışında başka görevler verilmaz.

(3) Mağdur destek hizmetleri bürosunun görevleri şunlardır:

- a) Mağdurların taleplerini kabul etmek ve incelemek.
- b) Yardım alabileceği kişi ve kuruluşlar hakkında bilgi vermek.
- c) Mağdurun talep etmesi halinde;
- 1) Yargılama süreci hakkında bilgilendirmek,
- 2) Psiko-sosyal destek programlarını uygulamak.

(4) Mağdur destek hizmetleri bürosu, müdürlüğün yetki sınırları içerisinde mağdurlara yönelik çalışma yürüten tüm kurum kuruluş ve kişilerle tam bir koordinasyon içinde çalışır. Mağdurların bilgilendirilmelerine yönelik tanıtıcı çalışmalar yürütür.

Koruma kurulu bürosu

MADDE 20 - (1) Koruma kurulu bürosu, koruma kurulunun sekreteryaya işlerini yürütür, koruma kuruluna başvuran mağdurlar ile hükümlülerin taleplerini değerlendirir. Büroda yeteri kadar denetimli serbestlik personeli görevlendirilir.

(2) Koruma kurulu bürosunca, ceza infaz kurumlarından iş arama izni alarak çıkan hükümlülerin talep etmeleri halinde çalışabileceği işler ya da çalışacağı yerler hakkında hükümlü bilgilendirilir, koşullu salıverme sonrasında da koruma kurullarına müracaat edebileceği hükümlüye bildirilir.

İdari ve mâli işler bürosu

MADDE 21 - (1) İdari ve mâli işler bürosu, müdürlüğün görevlerini etkin ve verimli bir şekilde yürütebilmesi için ihtiyaç duyduğu idari işleri planlar ve yürütür; mal ve hizmet alımlarını gerçekleştirir. Büroda yeteri kadar denetimli serbestlik memuru görevlendirilir.

(2) İdari ve mâli işler bürosu;

- a) Ödeneklerin takibi ile tahakkuk iş ve işlemlerini,
- b) Gerekli araç, gereç ve malzeme ile hizmet teminini,
- c) Temizlik, aydınlatma, ısıtma ve güvenlik hizmetlerini,
- ç) Bakım ve onarım işlerini,
- d) Mutemetlik işlemlerini,
- e) Personel işlemleri ile idari ve mâli işlerle ilgili diğer iş ve işlemleri,

yürütmekle görevlidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Denetimli Serbestlik Personeli**

Denetimli serbestlik müdürünün görevleri

MADDE 22 - (1) Denetimli serbestlik müdürü, müdürlüğün en üst amiri olup, görevlerinden dolayı sıralı amirlerine karşı sorumludur. Müdürün görevleri şunlardır:

- a) İşlerin aksatılmadan yürütülmesini, denetimli serbestlik personelinin iş birliği içerisinde etkili ve verimli bir şekilde çalışmasını,

maiyetindeki memurların yetiştirilmesini sağlamak.

b) Denetimli serbestlik personeli üzerinde mevzuatın öngördüğü şekilde gözetim ve denetim yetkisini kullanmak.

c) Mevzuat ve yetkili mercilerce verilen emirler çerçevesinde müdürlüğün genel idaresine ait hesap işlerinin yürütülmesini sağlamak ve denetimini yapmak.

ç) Müdürlüğün hizmetleriyle ilgili genel ihtiyaçları, öncelikleri, bir sonraki yılda yapılacak işleri belirlemek ve bu konularla ilgili tahmini gider verilerini hazırlayarak Genel Müdürlüğe sunmak.

d) Kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliğini geliştirmek ve müdürlüğü temsil etmek.

e) Komisyonun toplantı zamanı ile görüşülecek konuları belirlemek.

f) Müdürlükte görev yapan denetimli serbestlik personelinin iş bölümünü personelin görev tanımlarına uygun bir şekilde yaparak, tüm personele tebliğ etmek.

g) Asayiş, güvenlik ve benzeri konularda ortaya çıkan sorunlarla ilgili gecikmeksizin önlem almak, önlemlerin yetersiz kalması halinde, durumu derhal Cumhuriyet başsavcılığı aracılığıyla Genel Müdürlüğe bildirmek.

ğ) Mevzuatla verilen diğer görevleri yapmak.

Denetimli serbestlik müdür yardımcısının görevleri

MADDE 23 - (1) Müdür yardımcısı, kendisine verilen görevlerin mevzuata uygun olarak yürütülmesinden, kendisine bağlı büro ve personelin etkin ve verimli şekilde çalışmasından müdüre karşı sorumludur.

(2) Müdür yardımcısının görevleri şunlardır:

a) Kendisine bağlı büroların koordineli bir şekilde çalışmasını sağlamak.

b) Büronun çalışmalarını izlemek, denetlemek ve sonuçlarını değerlendirmek.

c) Gerektiğinde müdürlüğü temsil etmek, müdürün yokluğunda müdüre vekâlet etmek.

ç) Müdüre ait görevlerin yürütülmesinde müdüre yardımcı olmak ve müdür tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Denetimli serbestlik uzmanının görevleri

MADDE 24 - (1) Denetimli serbestlik uzmanı, hükümlülerin iyileştirilmesi ve topluma kazandırılmalarına yönelik denetim planında belirlenen çalışmaları yürütmekle yükümlüdür.

(2) Denetimli serbestlik uzmanının görevleri şunlardır:

a) Yükümlülerle bireysel görüşmeler yapmak ve grup çalışmalarını yürütmek.

- b) Yükümlülerin boş zamanlarının yapılandırılmasına yönelik eğitim ve sosyal çalışmaları diğer kurumlarla iş birliği içinde yürütmek.
- c) Yükümlülerin; iyileştirilme süreçlerini izlemek ve yükümlünün durumu hakkında vaka sorumlusunu sözlü ya da gerektiğinde yazılı olarak bilgilendirmek.
- ç) Sosyal araştırma raporu hazırlamak.
- d) Gerektiğinde hizmetler listesinin oluşturulmasında görev almak.
- e) Yükümlülerin risk ve ihtiyaçlarının değerlendirilmesi ile denetim planlarının hazırlanmasında danışmanlık yapmak, değerlendirme ve planlamanın uygunluğunu kontrol etmek ve gerektiğinde değerlendirme ve planlama yapmak.
- f) Yükümlülerin iyileştirilmesi ve topluma kazandırılması ile mağdurların desteklenmesine yönelik projeler hazırlamak ve yürütmek.
- g) İyileştirilme çalışmalarına esas olmak üzere, denetim altındaki hükümlülerle ev, okul veya iş yerinde özel hayatın gizliliğine dikkat ederek görüşmeler yapmak.
- ğ) Koruma kurulları çalışmaları kapsamında, gerektiğinde denetimli serbestlik memuru ile birlikte ev ve iş yeri ziyaretlerine gitmek.
- h) Ceza infaz kurumundan salıverilen hükümlüler ile suç mağdurlarına rehberlik hizmeti vermek ve müdahale programları uygulamak.
- ı) Yükümlülerin iyileştirilmesi ve yeniden topluma kazandırılması ile mağdurların desteklenmesine yönelik müdür tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Denetimli serbestlik memurunun görevleri

MADDE 25 - (1) Denetimli serbestlik memuru, müdürlüğün idari işleri ile infaz işlerinin yürütülmesinden, kalem hizmetlerinden ve yükümlülerin toplum içinde denetim ve takibinin yapılmasından sorumludur.

(2) Denetimli serbestlik memurunun görevleri şunlardır:

- a) Kararların kayıt işlemleri ile dosyayla ilgili yazışmaları yapmak ve diğer kalem hizmetlerini yürütmek.
- b) Araştırma ve değerlendirme formunu doldurmak.
- c) Denetim planını hazırlamak.
- ç) Yükümlülerin toplum içinde denetim ve takibini yapmak.
- d) Hizmetler listesi, kurumsal eğitimler ve programlar listesi ile çalışma protokolünün hazırlanmasında görev almak.
- e) Koruma kurulları talep ve takip formunu doldurmak, koruma kurullarınca uygun bulunan projeleri hazırlamak.
- f) Denetimli serbestlik ve koruma kurulları çalışmaları kapsamında ev ve iş yeri ziyaretleri yapmak.
- g) Denetimli serbestlik hizmetlerinin yerine getirilmesi ile ilgili, müdür tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Müdürlük dışından görevlendirilen uzmanın görev ve sorumlulukları

MADDE 26 - (1) Müdürlük dışından görevlendirilen uzman en az on beş gün süre ile bir denetimli serbestlik uzmanının refakatinde çalışır. Bu süre içerisinde görevlendirilen uzmana iyileştirme ve denetim sürecinde yapılan tüm çalışmalar ile ilgili bilgi verilir.

(2) Görevlendirilen uzmanın denetimli serbestlik, yardım ve koruma hizmetleri kapsamında yetersiz olması, çalışma usul ve esaslarına uymaması, görevlerini aksatması veya görevlendirmenin gereklerinin ortadan kalkması durumunda görevine müdür tarafından son verilebilir.

(3) Görevlendirilen uzman, eğitim ve iyileştirme bürosunda çalışır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Denetimli Serbestlik Personelinin Çalıştırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar

Denetimli serbestlik personelinin atanması ve görevlendirilmesi

MADDE 27 - (1) Müdürlüğe, Kanununun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, denetimli serbestlik yardım ve koruma hizmetleri için, infaz ve koruma memurluğuna ilk defa atama veya ceza infaz kurumlarından görevlendirme yapılmasında; bu hizmetlere yönelik en az iki ay süreli hizmet içi eğitimi başarı ile tamamlamış olma koşulu aranır. Müdürlüklerden ceza infaz kurumlarına veya adliyelere, ceza infaz kurumlarından veya adliyelerden müdürlüklere atama veya görevlendirmeye ilişkin adalet komisyonu kararları, ilgisine göre Genel Müdürlük veya Personel Genel Müdürlüğüne gönderilerek alınacak Bakanlık onayı ile tamamlanır.

Denetimli serbestlik personelinin çalıştırılması

MADDE 28 - (1) Denetimli serbestlik personeli, bu Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslara, yapılan iş bölümüne ve yaptıkları görevin gereklerine uygun olarak çalıştırılır.

(2) Müdürlüklerde ilk defa çalışmaya başlayan denetimli serbestlik memurları, sırasıyla gelen evrak, kayıt ve kabul, denetim bürolarında, daha sonra da diğer bürolarda çalıştırılırlar. Mevcut iş durumu ve personel sayısı ile ilk defa çalışmaya başlayan personelin niteliklerine ve eğitimine göre müdür farklı bir görevlendirme de yapabilir.

(3) Denetimli serbestlik personeli bürolarda, öncelikle aldıkları hizmet içi eğitime göre görevlendirilirler.

Farklı çalışma usulü ve süresi

MADDE 29 - (1) Denetim bürosunda görevli denetimli serbestlik memurları, çalışma süresi, günlük çalışmanın başlama ve bitiş saatleri ve fazla çalışma hususlarında genel hükümlere tabidir.

(2) Yürütülen hizmetin niteliğinin, normal mesai saatleri dışında çalışmayı gerekli kılması halinde, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 99 uncu maddesi uyarınca haftalık kırk saati geçmemek üzere farklı çalışma saatleri belirlenebilir.

(3) Denetim bürosunda görevli denetimli serbestlik memurları, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 178 inci maddesi ve 19/2/1975 tarihli ve 7/9493 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Fazla Çalışmanın Uygulama Esaslarını Gösterir Yönetmelik uyarınca, müdürün gerekli görmesi halinde, günlük çalışma saatleri dışında fazla çalışma ücreti verilmeksizin çalıştırılabilir. Bu durumda personele yaptırılacak fazla çalışmanın her sekiz saati için bir gün izin verilir. Fazla çalışma izninin kullanımı konusunda genel hükümler uygulanır.

(4) Çalışma çizelgeleri müdürlükçe düzenlenir.

Mesai sonrası ve hafta sonları çalışma

MADDE 30 - (1) Eğitim ve iyileştirme bürosunda görevli denetimli serbestlik uzmanları, yükümlülerin iyileştirilmeleri ve topluma kazandırılmalarına yönelik çalışmalar kapsamında, günlük çalışma saatleri dışında, mesai sonrası ve hafta sonları hükümlülerle grup çalışması veya bireysel görüşmeler kapsamında çalışabilirler.

(2) Mesai sonrası ve hafta sonları çalışma, önceden müdürlüğe yazılı olarak iletilir ve müdürün onayının ardından çalışma yapılır.

(3) Mesai sonrası ve hafta sonları çalışma yapılması halinde, gerekli güvenlik önlemlerinin alınması için yeteri kadar denetimli serbestlik memuru görevlendirilir.

(4) Mesai sonrası ve hafta sonları çalışma durumunda, denetimli serbestlik uzmanı ile güvenlik önlemlerinin alınması için görevlendirilen denetimli serbestlik memuruna fazla çalışma ücreti verilmez.

ÜÇÜNCÜ KISIM

İyileştirme ve Denetim Çalışmalarına İlişkin Genel Esaslar

BİRİNCİ BÖLÜM

İnfaz İşlemleri Değerlendirme Komisyonu

İnfaz işlemleri değerlendirme komisyonu

MADDE 31 - (1) Denetimli serbestlik müdürlüğünde; şüpheli, sanık veya hükümlüler hakkında verilen kararları ve bu kararların yerine getirilmesine ilişkin hususlar ile komisyona yapılan başvuruları değerlendirmek ve bu konuda karar vermek üzere, müdürün veya müdürün görevlendireceği müdür yardımcısının başkanlığında, değerlendirme ve planlama, infaz, eğitim ve iyileştirme ile denetim bürolarında görevli birer personelin katılımıyla infaz işlemleri değerlendirme komisyonu oluşturulur.

(2) Komisyon listesi bir yıl için oluşturularak Genel Müdürlüğün

onayına sunulur. Komisyon listesi onaylanana kadar eski Komisyon görevine devam eder. Üyelerden birinin yokluğunda toplantıya aynı bürodan başka bir personel katılır.

İnfaz işlemleri değerlendirme komisyonunun görevleri

MADDE 32 - (1) Komisyon;

a) Yükümlüler hakkında hazırlanan denetim planının ve belirlenen yükümlülüklerin, Kanun ve bu Yönetmelik hükümleri ile yükümlünün ihtiyaçlarına uygun olup olmadığının incelenmesine, hazırlanan denetim planının onaylanmasına veya reddine,

b) Denetimli serbestlik uzmanları tarafından veya sivil toplum kuruluşlarınca ya da gönüllü kişiler tarafından grup çalışmasında uygulanacak programın onaylanmasına,

c) Vaka sorumlusu tarafından yükümlülerin uyarılmasına ilişkin yapılan taleplerin değerlendirilmesine,

ç) Elektronik izleme ile denetim ve takibi yapılacak yükümlülerin belirlenerek elektronik izleme şube müdürlüğüne önerilmesine,

d) Yükümlülüğün kaldırılmasına veya değiştirilmesine ya da yükümlülüğe ara verilmesine ilişkin taleplerin değerlendirilmesine,

e) Yükümlünün başka denetimli serbestlik müdürlüğüne nakil taleplerinin değerlendirilip karara bağlanmasına,

f) İhlal nedeniyle dosyanın kapatılarak mahkemeye gönderilmesine,

g) Yükümlüler tarafından yapılan itirazların değerlendirilmesine,

ğ) Müdürlükte gönüllü çalışmak isteyenlerin başvuru taleplerinin kabulüne, reddine ve gönüllü çalışanın görevine son verilmesine,

h) Konutta infaz kararlarının yerine getirilmesinde, konutun değiştirilmesi ile yükümlünün evden ayrılabilceği sürelerle ilişkin vaka sorumlusunun önerisinin incelenerek karara bağlanmasına,

ı) Kurumsal eğitimler ve programlar listesi ile çalışılacak sivil toplum kuruluşlarının onaylanmasına veya reddine,

ilişkin işlemleri yapar.

(2) Komisyon, gerekli gördüğünde denetim planlarının bu Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslara uygun olup olmadığını inceleyebilir. Eksik bulunan hususların, değerlendirme ve planlama bürosu tarafından tamamlanmasını ve denetim planının yeniden düzenlenmesini ister.

(3) Hazırlanan denetim planının bu Yönetmeliğe ve yükümlünün ihtiyaçlarına uygun olmadığı gerekçesiyle komisyon tarafından onaylanmaması halinde, bu süreçte yükümlülüğün ihlal edilip edilmediğinin değerlendirilmesinde onaylanmama gerekçeleri de göz önünde bulundurulur.

Komisyunun toplanması ve kararların alınması

MADDE 33 - (1) Komisyonun toplantı zamanı ve gündemi diğer üyelerin de görüşü alınarak müdür tarafından belirlenir. Komisyon önüne gelen işleri yedi gün içerisinde karara bağlar.

(2) Komisyon, müdürlükte yeterli sayıda personel bulunmaması halinde başkan hariç en az iki üyeye toplanır. Komisyon kararları, katılanların oy çokluğu ile alınır, oyların eşitliği halinde başkanın bulunduğu tarafa üstünlük tanınır. Karara muhalif olan üye muhalefetine ilişkin gerekçeyi kararın ekine yazar. Komisyon kararları, infaz işlemleri değerlendirme komisyonu karar kartonuna konulur.

(3) Müdür komisyonun sekretarya işlerini yürütmek üzere yeteri kadar denetimli serbestlik personeli görevlendirebilir.

(4) Görevlendirilen personel, gündeme alınacak talepleri inceler, araştırır, toplantı gündemini hazırlayarak müdüre sunar, komisyon kararlarını ilgisine iletir.

İKİNCİ BÖLÜM**Yükümlülerin Değerlendirilmesi ve İyileştirme Çalışmaları***Risk ve ihtiyaçların belirlenmesi*

MADDE 34 - (1) Denetimli serbestlik hizmetleri kapsamında, toplum içinde denetim, takip ve iyileştirilmesine karar verilen sanık veya hükümlülerin, yeniden topluma kazandırılmalarına yönelik çalışmalara temel oluşturması amacıyla objektif bir değerlendirme sistemi ile risk ve ihtiyaçlarının belirlenmesi, denetimli serbestlik uygulamalarının temelini oluşturur.

(2) Denetimli serbestlik uygulamalarında risk değerlendirmesi; sanık veya hükümlünün kendisine, ailesine, mağdura, topluma ve denetimli serbestlik personeline karşı taşıdığı zarar verme riski ile tekrar suç işleme riskinin belirlenmesidir.

(3) Denetimli serbestlik uygulamalarında ihtiyaçların belirlenmesi; sanık veya hükümlülerin suç tekrarının ve zarar verme risklerinin en aza indirilmesi ve topluma kazandırılması amacıyla kişinin ihtiyaç duyduğu hizmet ve programların belirlenmesidir.

(4) Sanık veya hükümlüye yönelik yürütülecek iyileştirme çalışmaları, risklerinin ve ihtiyaçlarının değerlendirilmesinin ardından belirlenir. Sanık veya hükümlülerin değerlendirilmesi araştırma ve değerlendirme formu ile yapılır.

(5) Araştırma ve değerlendirme formu, sanık veya hükümlü müdürlüğe ilk başvurduğunda değerlendirme ve planlama bürosunda görevli denetimli serbestlik personeli tarafından doldurulur.

(6) Araştırma ve değerlendirme formu, en geç altı ayda bir gözden geçirilir. Yükümlünün infazının sona ermesine üç aydan daha az süre kalmışsa gözden geçirme yapılmaz.

(7) Araştırma ve değerlendirme formu doldurulduktan sonra, yükümlü hakkında denetim planı hazırlanır.

(8) Haklarında;

a) Tedavi ve denetimli serbestlik,

b) Adli kontrol,

c) Belli hakları kullanmaktan yoksun bırakılma,

ç) Cezanın konutta çektirilmesi,

kararı verilen yükümlülerin risk ve ihtiyaç değerlendirilmesi yapılmaz.

Denetim planı

MADDE 35 - (1) Denetim planı; sanık veya hükümlü hakkında verilen kararların toplum içinde infazının, denetim sürecinin, hükümlünün iyileştirilmesi ve topluma kazandırılmasına yönelik çalışmaların planlandığı, denetimli serbestlik personelinin çalışma yöntemini belirleyen belgedir.

(2) Sanık veya hükümlünün belirlenen risk ve ihtiyaçları göz önüne alınarak denetim planı hazırlanır. Sanık ve hükümlüler için hazırlanan denetim planında; iyileştirme ve topluma kazandırma için belirlenen risk ve ihtiyaçlara yönelik müdahale çalışmaları, denetim ve kontrole ilişkin hususlar, uyulması gereken kural ve yükümlülükler, denetimin ve yükümlülüklerin süresi, çalışmaların yürütülmesinde iş birliği yapılacak kişi ve kuruluşlara ilişkin hususlar yer alır.

(3) Denetim planı, risk ve ihtiyaç değerlendirmesinin yapıldığı gün, bunun mümkün olmaması durumunda en geç beş iş günü içinde hazırlanır. Denetim planında, planı hazırlayan denetimli serbestlik memuruyla, denetim ve planlama bürosunda görevli uzman ile sanık veya hükümlünün imzası bulunur. İmzadan imtina halinde denetim planını imzalamamanın yükümlülükten muafiyet anlamına gelmediği sanık veya hükümlüye bildirilerek bu husus denetim planının altına yazılıp imzalanır. Çocuklar hakkında hazırlanan denetim planında öngörülen yükümlülükler ve çocuğun katılması gereken programlar kanuni temsilcisine de açıklanır.

(4) Sanık veya hükümlüye, denetim planında belirlenen yükümlülükler ile uyması gereken kurallar ve dikkat etmesi gereken hususları içeren bilgilendirme formu verilir. Yükümlünün; yükümlülüklerinin neler olduğu, hangi durumların ihlal sayılacağı ile plan süresince dikkat etmesi gereken hususları doğru ve yeterli olarak anlayıp anlamadığı teyit edilir.

(5) Denetim planı, hazırlandığı andan itibaren yürürlüğe girer ve derhal komisyonun onayına sunulur. Planın onaya sunulması yürürlüğü durdurmaz.

(6) Risk ve ihtiyaçların yeniden değerlendirilmesinden sonra, ge-

rekli görülmesi halinde denetim planı da yenilenir.

(7) Haklarında;

- a) Tedavi ve denetimli serbestlik,
- b) Adli kontrol,
- c) Belli hakları kullanmaktan yoksun bırakılma,
- ç) Cezanın konutta çektirilmesi,

kararı verilenler için denetim planı hazırlanmaz. Bu yükümlülere yükümlülükleri ile uyması gereken kuralları ve dikkat etmesi gereken hususları içeren bilgilendirme formu tebliğ edilir. Bu form denetim planı yerine geçer.

Denetim raporu

MADDE 36 - (1) Denetim raporu; sanık veya hükümlünün, denetim sürecinin, uygulanan iyileştirme programları kapsamında topluma uyumdaki başarısının, olumsuz davranışlarını değiştirmek için gösterdiği çabanın ve bu doğrultuda genel gelişiminin değerlendirildiği rapordur.

(2) Haklarında mahkemece;

- a) Rehberlik çalışmalarına katılma yükümlülüğü,
- b) Tedavi ve denetimli serbestlik tedbiri,

verilen yükümlüler için üç ayda bir ilgili hâkime verilmek üzere denetim raporu hazırlanır.

(3) Denetim raporu, infaz ve denetim ile iyileştirme çalışmalarının değerlendirildiği iki bölümden oluşur. Rapor, vaka sorumlusu tarafından; denetim ile eğitim ve iyileştirme bürosundan, sanık veya hükümlü hakkında bilgi alınarak hazırlanır. Raporun iyileştirme çalışmaları ile değerlendirme ve önerilerine ilişkin bölümü, ilgili denetimli serbestlik uzmanı tarafından doldurulur.

İyileştirme çalışmaları

MADDE 37 - (1) Denetimli serbestlik hizmetleri kapsamında, risk ve ihtiyaç değerlendirmesi sonucunda gerek duyulması veya mahkeme tarafından rehberlik çalışmalarına hükmedilmesi halinde, sanık veya hükümlünün riskleri göz önünde bulundurularak, ihtiyaçlarına uygun iyileştirme çalışmaları yapılır. Bu çalışmalar, eğitim ve iyileştirme bürosunda görevli denetimli serbestlik uzmanları tarafından yürütülür.

(2) Yükümlülerin iyileştirilmesi ve topluma kazandırılmasında sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapılmasına ve toplumsal katılım sağlanmasına önem verilir.

(3) Toplum içinde denetim ve takibi yapılan sanık veya hükümlülerin iyileştirilmesi ve topluma kazandırılması; diğer kurumlarla ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği içerisinde, bireysel görüşme ve grup çalışması yapılması, boş zamanların yapılandırılması, yükümlülerin meslek kursları ve eğitim programlarına katılmalarının sağlanması gibi

faaliyetlerle yerine getirilir.

(4) İyileştirme çalışmalarına sanık veya hükümlüleri tanımak amacıyla, bireysel görüşme yapılması ile başlanır. Sanık veya hükümlünün grup çalışmasına hazır hale gelmesi ve gerekli görülmesi halinde iyileştirme çalışmalarına grup çalışması ile devam edilebilir.

(5) Bireysel görüşme, sanık veya hükümlü ile birebir ve uygun fiziki koşullarda, önceden belirlenmiş bir amaç ve plan çerçevesinde yürütülür. Bireysel görüşme sayısı on ikiden, görüşme aralıkları üç haftadan fazla olamaz. Her bir görüşme otuz dakikadan az, kırk beş dakikadan fazla yapılamaz. Bireysel görüşmeyi planlamak ve gerçekleştirmek, eğitim ve iyileştirme bürosunda görevli denetimli serbestlik uzmanının sorumluluğundadır. Bireysel görüşmeler hem süreç hem de oturumlar açısından başlangıç, gelişme ve sonlandırma olmak üzere üç aşamadan oluşacak şekilde planlanır. Bireysel görüşme, denetimli serbestlik uzmanı tarafından yapılandırılarak yürütülebileceği gibi müdahale programı kapsamında da yapılabilir.

(6) Grup çalışması, uygun fiziki koşullarda, en az dört en fazla on altı kişilik gruplar halinde en fazla on beş gün arayla yapılır. Müdürlüğün grup çalışmalarına uygun fiziki mekâna sahip olmaması halinde, başka kurum ya da kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşlarına ait uygun mekânlar, grup çalışmaları için kullanılabilir. Grupların oluşturulmasında, sanık ve hükümlülerin yaş gruplarına, benzer sorun alanlarına ve benzer risk düzeyine sahip olmalarına dikkat edilir. Sanık ve hükümlüler, haklarında verilen yükümlülük kararlarının niteliğine bakılmaksızın, rehberlik ve iyileştirme çalışmaları kapsamında aynı grup içerisinde yer alabilirler. Grup çalışması sürecinde sanık veya hükümlülerin durumu periyodik olarak değerlendirilir ve ihtiyaç duyulması halinde iyileştirme çalışmaları bireysel görüşmelerle de desteklenir. Grup çalışması, müdahale programı kapsamında yürütülebileceği gibi denetimli serbestlik uzmanı tarafından yapılandırılarak da yapılabilir. Yükümlüler, diğer kurum ve kuruluşlar ile gönüllü kişilerce yürütülen yapılandırılmış grup çalışmalarına da yönlendirilebilir.

(7) Yükümlülerle yapılan bireysel görüşmeler ile grup çalışmaları, görüşme formu ile kayıt altına alınır. Görüşme formuna, yükümlülerle ilgili tüm görüşme içeriği ve yapılan çalışmalar yazılır. Yükümlülere ilişkin bilgiler, özel hayatın gizliliği gerekçesiyle kayıt altına alınmazlık yapılamaz. Görüşmelerin içeriği ve yapılan çalışmalar denetlenebilir ve hesap verilebilir şekilde forma yansıtılır. Görüşmeler sırasında öğrenilen özel hayata ilişkin bilgilerin gizliliğine özen gösterilir ve bu bilgiler ilgili olmayan kişi veya kurumlarla paylaşılmaz.

(8) Grubun işleyişini bozabilecek özelliğe sahip olan sanık veya hükümlüler grup çalışmasına dâhil edilmezler. Bu sanık veya hükümlülerle bireysel görüşme yürütülür. Sanık veya hükümlünün grup çalış-

masına hazır hale gelmesi halinde iyileştirme çalışmaları grup çalışması ile yürütülebilir.

(9) Boş zamanların yapılandırılması; sanık veya hükümlünün, toplumla bütünleşmesini desteklemek, olumlu sosyal davranışlarını, ilgi alanlarını ve becerilerini geliştirerek uyumlu bir birey olmasını sağlamak amacıyla, sanık veya hükümlünün ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda eğitsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif etkinliklere yönlendirilmesidir. Boş zamanların yapılandırılması çalışmaları; diğer kurumların ve sivil toplum kuruluşlarının programlarına yönlendirme şeklinde yürütülebileceği gibi müdürlük içinde de yapılabilir. Boş zamanların yapılandırılmasında kurumsal eğitimler ve programlar listesinden de yararlanılır.

(10) Yükümlüye yönelik yürütülen eğitim, iyileştirme ve rehberlik çalışmalarının, müdürlük dışında diğer kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşlarının veya gönüllü kişilerin yürütmüş olduğu programlara yönlendirmek suretiyle yapılmasına karar verilmesi halinde, yükümlünün bu programlara katılması bir yükümlülük olarak belirlenebilir.

(11) İyileştirme faaliyetlerinin tamamlanmasından sonra on gün içerisinde tüm süreçlerin izlenmesine imkân veren bir belge düzenlenir ve ilgili vaka sorumlusuna iletilir.

Sosyal araştırma raporu

MADDE 38 - (1) Sosyal araştırma raporu; şüpheli veya sanığın geçmişi, ailesi, çevresi, eğitimi, kişisel, sosyal, ekonomik, ruhsal ve psikolojik durumu ile çevresinin sistemli bir bakış açısıyla değerlendirildiği, topluma ve mağdura karşı taşıdığı risk ile ihtiyaçlarının belirlendiği ve bu ihtiyaçlara yönelik hizmet, program ve kaynaklarla ilgili önerileri içeren hüküm öncesi rapordur.

(2) Rapor; soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısının talep etmesi veya kovuşturma evresinde hâkim ya da mahkemenin isteği üzerine denetimli serbestlik uzmanı tarafından hazırlanır.

(3) Rapor; şüpheli veya sanık ile bunların aile ve sosyal çevreleriyle görüşülerek hazırlanır. Gerekli görülmesi halinde mağdur ile de görüşülebilir.

(4) Raporda; şüpheli veya sanığın kimlik bilgileri, varsa önceki suç bilgileri, sağlık bilgileri, ailesi, yaşadığı yer, arkadaş çevresi, eğitimi, kişisel özellikleri, sosyal ve ekonomik durumu, bilişsel ve psikolojik durumu, topluma ve mağdura karşı taşıdığı risk ile tutum ve davranışları belirtilir. Raporun sonuç bölümünde, suç işlenmesinde risk oluşturabilecek unsurlar ve kişinin topluma ve kendisine zarar verme riski değerlendirilir.

(5) Denetimli serbestlik uzmanı, kişinin hapis dışı ceza veya tedbir

kararı ile toplum içinde iyileştirilmesinin mümkün olduğu kanaatinde ise hapis cezası verilmesinin kişi üzerinde oluşturabileceği olumsuz etki ve sonuçları değerlendirerek, hapis dışı ceza veya tedbir kararı verilmesi durumunda şüpheli veya sanığın iyileştirilmesi ve yeniden topluma kazandırılması için ihtiyaç duyacağı hizmet, program veya kaynakları belirtir. Raporun sonunda takdirin mahkemeye ait olduğu açıkça yazılır.

(6) Raporun hazırlanması sürecinde kişinin yanlış beyan verdiğiğine dair izlenim edinilmesi veya verilen cevapların çelişkili olması durumunda bu husus gerekçeleri ile birlikte raporun sonuç bölümünde açıklanır. Ayrıca raporun hazırlanmasıyla ilgili bütün kaynaklar ve bilgi toplama biçimleri ile gerekli olduğu halde yapılamayan işlemler, görüşmelerin yerine getirilememe gerekçesi ile birlikte raporda belirtilir.

(7) Rapor hazırlanırken şüpheli veya sanığın ceza infaz kurumunda bulunması hâlinde, rapor, ceza infaz kurumuna gidilerek hazırlanır. Raporu hazırlayan denetimli serbestlik uzmanı, ceza infaz kurumuna giderek şüpheli veya sanık ile konuşulanları başkalarının duymayacağı ancak görüşmenin güvenlik nedeniyle ceza infaz kurumu görevlilerince izlenebileceği bir ortamda açık görüş usulüne tabi olarak yapar. Denetimli serbestlik uzmanının talep etmesi halinde görüşmede, ceza infaz kurumu görevlisi hazır bulunur. Ceza infaz kurumu, denetimli serbestlik uzmanının şüpheli veya sanık ile görüşebilmesi için gerekli işlemleri yerine getirir.

(8) Denetimli serbestlik uzmanı tarafından iki nüsha olarak düzenlenen sosyal araştırma raporu, müdürlüğe sunulur. Bir nüshası talep eden ilgili makama iletilir, diğer nüshası sosyal araştırma raporu kartonunda ve UYAP bilişim sistemi ortamında saklanır. Sosyal araştırma raporu, kişisel bilgiler içerdiğinden bu raporun saklanmasında özel hayatın gizliliğine dikkat edilir.

(9) Şüpheli ve sanıkların sadece kişisel ve ekonomik durumlarının tespitine ilişkin talepler sosyal araştırma raporu kapsamında değerlendirilmez, bu talepler kolluk ya da ilgili birimlerce yerine getirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Denetimli Serbestlik Kararlarının Yerine Getirilmesinde Genel Hükümler

Kayıt işlemleri

MADDE 39 - (1) Mahkemelerce Cumhuriyet başsavcılığına gönderilen denetimli serbestlik kararları en geç üç gün içerisinde UYAP bilişim sistemine kaydedilir.

(2) Adli kontrol tedbirleri kapsamında verilen yurt dışına çıkış yasasına ilişkin kararlar, Cumhuriyet başsavcılığı tarafından aynı zamanda

derhal kolluğa da gönderilir.

(3) Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına ilişkin kararlar, ceza infaz kurumu idaresince tüm ekleri ile birlikte ilgili denetimli serbestlik müdürlüğüne gönderilir ve denetimli serbestlik müdürlüğüne bu karar, aynı gün kaydedilir.

(4) Denetimli serbestlik kararlarının kayıt işlemleri, kayıt kabul bürosunda görevli personel tarafından yapılır.

(5) Denetimli serbestlik personeli, UYAP bilişim sistemine veya Genel Müdürlükçe belirlenen defter ile belgelere, sorumlu oldukları işlerle ilgili kayıtları doğru, eksiksiz ve zamanında girmek, sıralı amirler ise bu kayıtları kontrol ederek hata veya eksikliklerin giderilmesini sağlamak ve eksikliklerin tespiti halinde sorumlular hakkında gerekli yasal işlemleri başlatmakla görevlidir.

Tebliğat

MADDE 40 - (1) Denetimli serbestlik kararlarının kaydedilmesinden itibaren şüpheli, sanık veya hükümlülere üç iş günü içerisinde yapılacak yazılı veya elektronik tebligatta, tebliğden itibaren on gün içerisinde müdürlüğe başvurulması gerektiği belirtilir.

(2) Haklarında;

a) Adli kontrol tedbirine,

b) Belli hakları kullanmaktan yoksun bırakılmasına,

ilişkin karar verilen yükümlülerin müdürlüğe başvurması istenmez.

(3) Düzenlenen tebligatta, yükümlünün haklı, geçerli ve gerektiğinde belgelendirilebilen bir mazereti olmadan müdürlüğe gelmemesi veya hakkında belirlenen yükümlülüklerin gereğini yerine getirmemesi halinde, denetimli serbestlik kararının niteliğine göre kapalı ceza infaz kurumuna gönderilmesine karar verilebileceği, seçenek yaptırım veya tedbirin hapse çevrilebileceği ya da koşullu salıverilme kararının geri alınabileceği gibi gelmemenin hukuki sonuçları yükümlüye bildirilir.

(4) Usulüne uygun olarak yapılan tebligata rağmen yükümlü on gün içerisinde müdürlüğe müracaat etmezse komisyonun onayından sonra kayıt kapatılarak infaz dosyası Cumhuriyet Başsavcılığına geri gönderilir.

(5) Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına karar verilmesi halinde, hükümlüye ayrıca müdürlüğe müracaat etmesi için tebligat yapılmaz. Hükümlünün süresi içinde müdürlüğe gelmesi beklenir.

(6) Cezanın konutta çektirilmesine karar verilmesi halinde hükümlüye tebligat yapılmaz. Kayıt işlemlerinin tamamlanmasından itibaren denetim bürosunda görevli denetimli serbestlik memuru hükümlünün adresine giderek kararın infazına ilişkin çalışmalarını başlatır.

(7) Adli para cezasını ödememesi nedeniyle haklarında kamuya yararlı bir işte çalıştırılma kararı verilen hükümlülere ilgili Cumhuriyet savcılığı tarafından on gün içinde Cumhuriyet başsavcılığına müracaat etmesi, etmediği takdirde kamuya yararlı bir işte çalıştırılma kararına uymamış sayılacağı ve hapis cezasının açık ceza infaz kurumunda infaz edileceğini belirten çağrı kağıdı gönderilir. Hükümlünün yapılan çağrıya on günlük süre içinde başvurması halinde kamuya yararlı bir işte çalıştırılma kararının yerine getirilmesi için evrak bağlı bulunan denetimli serbestlik müdürlüğüne, hükümlünün başka yerde ikamet etmesi veya başka adres bildirmesi durumunda, dosya bu yer denetimli serbestlik müdürlüğüne iletilmek üzere ilgili Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir. Cumhuriyet savcılığınca kararın denetimli serbestlik müdürlüğüne iletilmesi sonrası müdürlük bu madde hükümlerine göre tebligat işlemini gerçekleştirir. Hakkında adli para cezasını ödememesi nedeniyle kamuya yararlı bir işte çalıştırılma kararı verilmiş hükümlünün ceza infaz kurumunda olması durumunda, hükümlü hakkında verilen denetimli serbestlik altında kamuya yararlı bir işte çalıştırılma yaptırımı hükümlünün ceza infaz kurumundan salıverilmesine müteakip infaz edilmek üzere kararı veren mahkemenin bulunduğu Cumhuriyet başsavcılığı ilamat bürosunda bekletilir.

(8) Denetimli serbestlik kararlarının yerine getirilmesi sırasında kayıt işlemlerinin tamamlanmasından sonra yükümlülerin ilk müracaatı için yapılacak tebligat işlemleri, bu madde hükümlerine göre kayıt kabul bürosunca yerine getirilir

Risk ve ihtiyaçların değerlendirilmesi

MADDE 41 - (1) Kayıt işlemlerinin tamamlanmasından sonra müdürlüğe müracaat eden yükümlülerin risk ve ihtiyaçları belirlenir. Yükümlü ile işbirliği içerisinde, risk ve ihtiyaçlara uygun iyileştirme çalışmalarını içeren bir denetim planı hazırlanır.

(2) Yapılan değerlendirme sonucunda yükümlünün iyileştirme çalışmalarına katılması gerektiğinin tespit edilmesi halinde, yükümlü iyileştirme çalışmalarına katılmaya teşvik edilir. Yükümlünün kabul etmemesi halinde denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı kapsamında belirlenen yükümlülükler ile rehberlik çalışmalarına katılma yükümlülüğü hariç olmak üzere, iyileştirme çalışmaları yapılmaz ve bu durum denetim planında belirtilir.

Yükümlülerin uyması gereken kurallar

MADDE 42 - (1) Hakkında denetimli serbestlik kararı verilen yükümlü;

- a) Yapılan çağrılara ve hazırlanan denetim planına,
- b) İyileştirme çalışmaları kapsamında belirlenen yükümlülüklerle,
- c) Kararın infazı ve denetim için belirlenen kurallara,

ç) Denetimli serbestlik personelinin uyarı ve önerilerine, uymak ve katlanmak zorundadır.

(2) Yükümlülüğün elektronik cihazlar kullanılmak suretiyle yerine getirilmesine karar verilmesi durumunda, yükümlü elektronik kelepçe ve diğer cihazlar ile ilgili üniteyi usulüne uygun olarak kullanmak ve korumak zorundadır.

(3) Yükümlü, denetimli serbestlik personeli ile cezaların infazında görev alan diğer kurumların personeline saygılı davranmak, müdürlüğün ve diğer kurumların işleyişinin bozulmaması ve güvenliğinin tehlikeye düşürülmemesi için gerekli özeni ve dikkati göstermek zorundadır.

(4) Yükümlü, müdürlüğe alkol, uyuşturucu veya uyarıcı madde etkisi altında ya da kesici, delici aletler ve ateşli silahlarla gelemes ve bu şekilde yükümlülüklerin yerine getirilmesine yönelik çalışmalara katılamaz.

(5) Yükümlü yerleşim yeri adresini değiştirir ise yeni adresini müdürlüğe bildirmekle yükümlüdür. Yeni adresin bildirilmemesi ve adres kayıt sisteminden de tespit edilememesi halinde, yükümlünün eski adresine yapılan tebligat geçerli sayılır.

(6) Askere alınan yükümlü, müdürlüğe durumunu bildirmek ve ilgili belgeleri iletmek, mahpusluk ya da askerlik durumu sona eren yükümlü on gün içerisinde denetimli serbestlik müdürlüğüne müracaat etmek zorundadır.

(7) Bu maddede belirtilen kurallar yükümlülük yerine geçer. Yükümlü bu kurallara uymak ve katlanmak zorundadır.

İzin ve nakiller

MADDE 43 - (1) Yükümlü başka denetimli serbestlik müdürlüğüne nakli gerektirecek şekilde yerleşim yeri adresini değiştirmek isterse bu durumu ve yeni adresini önceden denetimli serbestlik müdürlüğüne yazılı olarak ve gerekçesiyle birlikte bildirmekle yükümlüdür.

(2) Adres değişikliği talebi komisyon tarafından değerlendirilip dosyanın başka bir denetimli serbestlik müdürlüğüne gönderilmesine karar verilene kadar yükümlülüklerin yerine getirilmesine devam edilir. Yükümlünün daha önce müdürlüğe bildirdiği eski adresine yapılan tebligat geçerli sayılır.

(3) Yükümlünün yerleşim yeri adresi değişikliği veya başka bir nedenle infazının başka bir denetimli serbestlik müdürlüğünde yapılmasına ilişkin talebi değerlendirilirken, ileri sürülen mazeretin doğruluğu ile gerekliliği araştırılır. İnfazdan kaçmak veya yükümlülüğü etkisiz kılmak amacıyla yapıldığı anlaşılan nakil talepleri reddedilir.

(4) Nakil talebi kabul edilen yükümlü, nakil kararının tebliğinden itibaren beş gün içinde yeni yerleşim yeri adresinin bulunduğu

denetimli serbestlik müdürlüğüne müracaat etmek zorundadır.

(5) Yükümlü, hakkında belirlenen yükümlülükleri etkisiz kılacak ya da aksatacak şekilde müdürlüğün yetki sınırları dışına izinsiz olarak çıkamaz. Yükümlünün haklı bir mazerete dayanan talebi ve vaka sorumlusunun uygun görüşü doğrultusunda denetimli serbestlik müdürü tarafından yükümlüye beş güne kadar izin verilebilir. Denetim süresi boyunca toplam kullanılan izin süresi, yükümlünün ikinci derece dâhil kan veya kayın hısımlarından birinin ya da eşinin ölümü veya ağır hastalığı hariç olmak üzere, on beş günü geçemez. İzinde geçen süreler infazdan sayılır.

(6) İzin kullanan yükümlüye izin belgesi verilir. Yükümlü, iznini geçirdiği yerdeki denetimli serbestlik müdürlüğüne müracaat ederek izin belgesini denetimli serbestlik müdürlüğüne imzalatmak zorundadır.

(7) Haklarında adli kontrol tedbiri verilen şüpheli veya sanıkların izin ya da başka denetimli serbestlik müdürlüğüne nakil talepleri değerlendirilmek üzere ilgili Cumhuriyet savcılığına veya mahkemeye gönderilir.

Yükümlülerin uyarılması

MADDE 44 - (1) Yükümlülüğün yerine getirilmesi için uyulması gereken kurallar ile karara uygun olarak hazırlanan programa ve denetimli serbestlik personelinin bu kapsamdaki uyarı ve çağrılarına uyulmaması yükümlülüğün ihlali sayılır. Yükümlülüğün ihlal edilmesi durumunda vaka sorumlusunun teklifi üzerine yükümlü, komisyon tarafından veya kanunda yazılı hallerde komisyonun önerisi üzerine ilgili hâkim tarafından uyarılır.

(2) Uyarı bir yazı ile yükümlüye tebliğ edilir. Gerektiğinde yükümlü, müdürlüğe davet edilerek yükümlülüklerine ilişkin hususlar ve ihlalin sonuçları vaka sorumlusu tarafından kendisine sözlü olarak da açıklanır. Yükümlünün gelmemesi durumunda daha önce yapılmış olan yazılı uyarı yeterli sayılır.

(3) Denetimli serbestlik kararlarının infazında, yükümlülüğün bir yıl içerisinde iki defa ihlal edilmesi yükümlülüğe uymamada ısrar etme sayılır. Yükümlünün uyarılmasının ardından bir yıl içerisinde ikinci ihlal tespit edilmesi halinde infaza son verilerek kayıt kapatılır.

(4) Uyarı için yapılan tebligatta, bir yıl içerisinde yeni bir ihlal durumunun tespit edilmesi halinde tekrar bir uyarının yapılmayacağı, dosyanın kapatılarak gereği için mahkemeye gönderileceği yükümlüye ihtar edilir.

(5) Bu Yönetmeliğin dördüncü kısmının dördüncü bölümü ile beşinci kısmının üçüncü bölümünde düzenlenen yükümlülüklerin ihlali halinde yükümlünün uyarılmasına hâkim tarafından, diğer yükümlülüklerin ihlalinde ise komisyon tarafından karar verilir.

(6) Adli kontrol tedbirlerinin infazında tedbir kararının gereklerini mazereti olmaksızın ve kasıtlı bir şekilde ihlal eden şüpheli veya sanık uyarılmaz, varsa mazereti komisyon tarafından değerlendirilir.

Denetimli serbestlik kararlarının değiştirilmesi, durdurulması veya kaldırılması

MADDE 45 - (1) Denetimli serbestlik kararının;

- a) Yükümlünün elinde olmayan nedenlerle yerine getirilememesi,
 - b) İnfazının mümkün olmaması,
 - c) Yükümlünün tutuklanması, hapis cezasının infazına başlanması veya askere alınması nedeniyle infazının imkânsız hale gelmesi,
 - ç) 5395 sayılı Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrası uyarınca tebirden beklenen yararın elde edilmesi,
 - d) Hapis cezasından daha ağır sonuçlar doğurması,
- durumunda kanunda aksine bir düzenleme yoksa, vaka sorumlusunun önerisi üzerine komisyon tarafından ilgili mahkemeden denetimli serbestlik kararının değiştirilmesi, kaldırılması veya uygun olan başka karar verilmesi talep edilebilir.

(2) Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına karar verilen hükümlüler hakkında belirlenen yükümlülüklerin değiştirilmesine komisyon tarafından karar verilir.

(3) Bu Yönetmeliğin dördüncü kısmının ikinci ve dördüncü bölümü ile beşinci kısmının üçüncü ve dördüncü bölümünde yer alan yükümlülüklerin yerine getirilmesi sırasında yükümlünün işlediği bir suç nedeniyle; tutuklanması veya mahkûm olduğu hapis cezasının infazına başlanması ya da askere alınması durumunda mahkemece aksine bir hüküm de verilmez ise yükümlülüğün yerine getirilmesi durdurulur. Yükümlü denetim süresi içerisinde serbest bırakılır veya askerlik hizmeti sona ererse yükümlülüğün yerine getirilmesine devam edilir. Denetim süresinin sonunda yükümlünün mahpusluk halinin veya askerlik durumunun devam etmesi durumunda dosya kapatılarak mahkemesine gönderilir. Ceza infaz kurumunda veya askerlikte geçirilen süreler denetim süresinden sayılır. Bu süre içinde rehberlik kapsamında verilen yükümlülüğün yerine getirilmesinde mahkemeye verilecek raporlar ceza infaz kurumu ile işbirliği içerisinde hazırlanır. Hâkime gönderilecek rapora esas olmak üzere üç ayda bir kişinin gelişimi ve davranışları hakkında ceza infaz kurumu idaresinden bilgi istenir.

Denetim ve takip

MADDE 46 - (1) Yükümlülerin toplum içinde izlenmesi, denetimi ve takibi, denetim bürosunda görevli denetimli serbestlik memurları tarafından yerine getirilir.

(2) Tehlikeli veya mükerrir suçlular ile uyuşturucu veya uyarıcı

madde imal ve ticareti, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma, cinsel saldırıda bulunma, çocukların cinsel istismarı ve cinsel taciz gibi suçlardan hüküm giyenlerin denetim ve takibinde kollukla işbirliği yapılır.

(3) Denetlenecek yükümlülerin listesi ve denetim usulü vaka so-
rumlularınca belirlenerek, müdürün onayına sunulur. Denetim görevli-
leri kendilerine verilen listeye uygun olarak denetim görevini yerine
getirirler. Yapılan denetimler tarih, saat ve yer belirtilmek suretiyle
tutanak altına alınır.

(4) Şüpheli, sanık veya hükümlü hakkında belirlenen tedbirin tü-
rüne, denetimin yoğunluğuna, suçun özelliğine ve yükümlünün duru-
muna göre, geceleri ve hafta sonlarını da kapsayacak şekilde denetim
yapılır.

(5) Yükümlülerin topluma veya mağdura zarar verme durumu
ile tekrar suç işleme riski açısından yoğun denetim altında tutulması
söz konusu ise yükümlünün denetim ve takibinde elektronik cihazlar
kullanılabilir.

(6) Hükümlülerin müdürlüklere girişlerinde gerek duyulması ha-
linde üstleri aranabilir, alkol kontrolü yapılabilir.

Kayıdın kapatılması

MADDE 47 - (1) Denetimli serbestlik yükümlülüğünün;

a) Usulüne uygun tebligata rağmen yerine getirilmesine başlanma-
ması,

b) Uyarılara rağmen ihlal edilmesi,

c) Mahkeme tarafından kaldırılması,

ç) İnfaz edilmesi,

halinde kayıt kapatılarak durum Cumhuriyet başsavcılığı aracılı-
ğıyla mahkemeye bildirilir.

(2) Tedbir veya yükümlülüğün infazının tamamlanması ya da yü-
kümlülüğün herhangi bir nedenle sona ermesi halinde, ilgili kurum
ya da kuruluştan yükümlüyle ilgili yapılan işlemlere dair belgelerin
gönderilmesi istenir.

(3) Denetimli serbestlik kararlarının infazının tamamlanması veya
ihlal nedeniyle dosyanın kapatılması yükümlüye tebliğ edilerek ilgili
mahkemeye itiraz hakkı olduğu bildirilir.

Şikâyet ve itiraz

MADDE 48 - (1) Yükümlüler ile kanuni temsilcileri, infaz hizmet-
lerinin yürütülmesi sırasında müdürlükçe hazırlanan denetim planları
ve raporları ile müdürlükçe yapılan uyarılar gibi işlem ve eylemlerin
kanun, tüzük ve yönetmelik hükümleri ile genelgelere aykırı olduğu
gerekçesiyle müdürlüğe itirazda ya da infaz hâkimliğine şikâyette bu-
lunabilirler.

(2) Yükümlü, hakkındaki işlem ve eylemleri öğrendiği tarihten itibaren on beş gün, her halde işlem ve eylemlerin yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içinde şikâyet yoluyla infaz hâkimliğine başvurabilir.

(3) Şikâyet, dilekçe ile doğrudan infaz hâkimliğine yapılabileceği gibi; Cumhuriyet başsavcılığı veya denetimli serbestlik müdürlüğü aracılığıyla da yapılabilir. Doğrudan infaz hâkimliğine yapılmayan başvurular hemen ve en geç üç gün içinde infaz hâkimliğine gönderilir. Sözlü yapılan şikâyet, tutanağa bağlanır ve tutanağın bir sureti başvurana verilir.

(4) Şikâyet yoluna başvurulması, yapılan işlem veya faaliyetin yerine getirilmesini durdurmaz. Ancak, infaz hâkimi giderilmesi güç veya imkânsız sonuçların doğması ve işlem veya faaliyetin açıkça hukuka aykırı olması koşullarının birlikte gerçekleşmesi durumunda işlem veya faaliyetin ertelenmesine veya durdurulmasına karar verebilir.

(5) Müdürlük işlemlerine karşı yapılan itirazlar komisyon tarafından, koruma kurulu kararlarına karşı itirazlar koruma kurulu tarafından incelenerek sonuçlandırılır. Kararlara karşı infaz hâkimliğine şikâyetle bulunulabilir. Müdürlük işlemlerine ve koruma kurulu kararlarına yapılan itirazlar şikâyetteki usullere tabidir.

(6) Yükümlüyle ilgili birinci fıkra kapsamında yapılan karar ve işlemlere ilişkin yazışmalarda veya belgelerde, yükümlülerin şikâyet ve itiraz hakkı ile süresi açıkça belirtilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kararların İnfazında Kişi ve Kurumlarla İşbirliği

Diğer kurumların görevleri, teşvik ve işbirliği

MADDE 49 - (1) Denetimli serbestlik kararlarının infazı, diğer kurumlar ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği içerisinde, toplumsal katılım sağlanarak yerine getirilir. Kamu kurum ve kuruluşları, denetimli serbestlik hizmetlerinin yerine getirilmesine katkıda bulunurlar ve denetimli serbestlik personeline yardımcı olurlar.

(2) Cumhuriyet başsavcılığı aracılığı ile müdürlüklerin görevlerine ilişkin olarak iletilen istemler, kolluk görevlilerince yerine getirilir.

(3) Yükümlülerin toplum içinde denetim ve takibi gerektiğinde kollukla işbirliği içerisinde yapılır. Özellikle tehlikeli ve riskli olduğu tespit edilen yükümlülerin bilgileri kollukla paylaşılır ve gerekli önlemlerin alınması sağlanır.

(4) Psikolog, sosyal çalışmacı, sosyolog, eğitim uzmanı, öğretmen ve benzeri personeli çalıştıran kurum ve kuruluşlar ihtiyaç hâlinde müdürlüğün bu nitelikte personel istemine yardımcı olurlar.

(5) Aile veya çocuk mahkemelerinde görevli benzeri personel, müdürlüğün önerisi ve Cumhuriyet başsavcılığının talebi üzerine denetimli serbestlik hizmetlerine yardımcı bulunur.

(6) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan vakıf ve dernekler, gönüllü gerçek ve tüzel kişiler denetimli serbestlik hizmetlerine katkıda bulunmaya teşvik edilir.

İş birliği protokolü

MADDE 50 - (1) Kamu hizmeti cezası veya gözetim altında ya da 5275 sayılı Kanununun 105/A maddesinin beşinci fıkrasında düzenlenen kamuya yararlı bir işte ücretsiz olarak çalışma yükümlülüğü kapsamında yükümlü çalıştıracak olan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu yararına hizmet üreten özel kuruluşlarla, yükümlünün çalıştırılması, çalışılacak işin nitelikleri, çalışma süresinin belirlenmesi ve diğer hususlarla ilgili protokol imzalanır. İş birliği protokolünü müdür ile kurum yetkilisi imzalar.

(2) İş birliği protokolünde; kurumun adı, hizmetlerin türü, çalışma saatlerinin müdürlük ve kurumun ortak kararı ile belirleneceği, takip çizelgesinin iş yerindeki yükümlünün çalışmasından sorumlu kişi tarafından doldurulacağı, protokolün yürürlük süresi, protokolün sona ereceği haller, cinsiyet ve çocuk/yetişkin ayrımı da dikkate alınarak çalıştırılabilecek yükümlü sayısı, iş yerinin yükümlüye veya çocuğa iş güvenliği ve sağlığı ile işin yapılması için gerekli olan araç ve gereçleri sağlayacağı, işveren ve diğer çalışanlar tarafından yükümlünün insan haklarına ve kişilik haklarına saygı gösterileceği gibi bilgiler yer alır.

Hizmetler listesi

MADDE 51 - (1) Hizmetler listesi; kamu kurum ve kuruluşları ile kamu yararına hizmet üreten özel kuruluşların, sanık veya hükümlüleri hangi işlerde ne kadar süreyle çalıştırabileceklerine dair bilgilerin bulunduğu listedir.

(2) Hizmetler listesi kamu kurum ve kuruluşları ile kamu yararına hizmet üreten özel kuruluşların yetkilileriyle görüşmeler yapılarak hazırlanır. Sanık veya hükümlülerin toplum içinde kamuya yararlı işlerde çalıştırılmasıyla ilgili olarak kurum yetkilileri bilgilendirilir.

(3) Hizmetler listesinde; çalışmanın yapılacağı yerleşim yeri, işin türü, çalışmanın sürekli olup olmadığı, çalışma saatleri ile çalışma süresine ilişkin bilgiler yer alır. Hizmetler listesinde kurumun adı belirtilmez.

(4) Hizmetler listesi, her yıl Ocak ayının ikinci haftasına kadar yargı çevresindeki tüm ceza mahkemelerine gönderilmek suretiyle mahkemeler bilgilendirilir. Hizmetler listesi gerekli görülmesi halinde güncellenerek ceza mahkemelerine tekrar gönderilir.

Çalışma protokolü

MADDE 52 - (1) Hakkında kamu hizmeti cezası, gözetim altında çalıştırma veya 5275 sayılı Kanununun 105/A maddesinin beşinci fık-

rasında düzenlenen kamuya yararlı bir işte ücretsiz olarak çalışma yükümlülüğü verilen sanık veya hükümlülerin kurumda işe başlatılmalarından önce müdürlüğün, işyerinin ve hükümlünün görev ve sorumluluklarının yer aldığı çalışma protokolü, denetimli serbestlik personeli, sanık veya hükümlü ile iş yeri temsilcisi arasında imzalanır.

(2) Çalışma protokolünde; sanık veya hükümlünün çalıştırılacağı işin türü, mahiyeti ve süresi, uyması gereken güvenlik tedbirleri, yükümlülüklerine aykırı davranması durumunda yapılacak işlemler, iş yerinde kime karşı sorumlu olduğu, iş güvenliği ve sağlığı için gerekli önlemlerin işveren tarafından alınacağı gibi bilgiler yer alır.

(3) Gözetim altında çalışma protokolünde yukarıdaki bilgilere ek olarak iş, vergi ve sosyal güvenlik mevzuatına ilişkin yükümlülüklerin işverenler tarafından yerine getirileceği, sanık veya hükümlülere ücret ödeneceği bilgisine yer verilir.

(4) Çalışma protokolü, sanık veya hükümlünün dosyasında saklanır.

Kurumsal eğitimler ve programlar listesi

MADDE 53 - (1) Müdürlük, eğitim programına devam etme kararlarının yerine getirilmesi, yükümlülerin topluma kazandırılması ve iyileştirme çalışmaları kapsamında, bulunduğu yargı çevresindeki kamu kurumlarının, özel sektörün ve sivil toplum kuruluşlarının yürüttükleri eğitim programları, iş ve meslek kursları ile yükümlülerin boş zamanlarının yapılandırılacağı eğitsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif etkinliklere yönelik faaliyet ve programları tespit eder.

(2) Müdürlük tarafından her yılın Aralık ayının sonuna kadar oluşturulan veya yıl içerisinde güncellenen programlar listesi, değerlendirme ve planlama bürosunda görevli personele ve vaka sorumlusuna bildirilir.

(3) Hazırlanan kurumsal eğitimler ve programlar listesi ile çalışılacak sivil toplum kuruluşları infaz işleri değerlendirme komisyonunun onayına sunulur.

Gönüllü çalışanlar

MADDE 54 - (1) Denetimli serbestlik, yardım ve koruma hizmetlerinde bu Yönetmelikte belirtilen ilkeler gözetilerek gönüllü kişilerden de yararlanılabilir.

(2) Gönüllü çalışabilmek için aşağıdaki koşullar aranır:

a) Türk vatandaşı olmak,

b) Başvuru tarihinde on sekiz yaşını bitirmiş olmak,

c) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (5) numaralı alt bendinde sayılan suçlardan hükümlü bulunmamak.

(3) Çalışmak isteyen gönüllüler müdürlüğe dilekçe ile başvurur.

Gönüllülerden; gönüllü başvuru formunu doldurmaları ve yerleşim yeri belgesi istenir. Başvurana ait adli sicil belgesi müdürlük tarafından temin edilir. Başvurular, komisyon tarafından incelenerek karara bağlanır. Başvurusu kabul edilen gönüllülere müdürlükçe tanıtım kartı verilir.

(4) Gönüllü çalışanlar hakkında görev, yetki ve sorumluluk yönünden kamu görevlilerine ilişkin hükümler ile 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanunun ilgili hükümleri uygulanır. Gönüllü çalışanların görevleri sebebiyle işlemiş oldukları suçlarla ilgili olarak soruşturma izni, soruşturmaya konu eylemin gerçekleştiği yer adalet komisyonu başkanı tarafından verilir.

(5) Gönüllülerin hizmet verecekleri alana yönelik programların hazırlanması, takibi ve değerlendirilmesi müdürün görevlendirdiği uzmanın rehberliğinde olur. Gönüllüler çalışmak istedikleri alanı seçme konusunda bilgi, beceri ve ilgi alanları göz önüne alınarak yönlendirilir.

(6) Gönüllü çalışanlardan; psikolog, sosyal çalışmacı, sosyolog, pedagog, eğitim uzmanı, psikolojik danışmanlık ve rehberlik öğretmenliği unvanına sahip olanlara, sosyal araştırma raporu düzenleme ve sorumluluğunu yazılı olarak kabul etmeleri hâlinde rapor hazırlama görevi verilebilir.

(7) Gönüllülerin çalışmalarından en iyi şekilde yararlanabilmek için onları hizmete teşvik edecek ortam müdürlük tarafından sağlanır.

(8) Gönüllülerin beşinci ve altıncı fıkraya göre belirlenen çalışma programı, sorumlulukları, müdürlüğün genel işleyişi ve kuralları ile bunlara uymamanın sonuçları gönüllü çalışana yazılı olarak bildirilir. Gönüllü çalışmaya başlayanların listesi müdürlük tarafından Daire Başkanlığına bildirilir.

(9) Gönüllüler, çalıştıkları müdürlüğün genel işleyişi ile çalışma usul ve esaslarına doğrudan veya dolaylı müdahalede bulunamaz.

(10) Belirlenen kurallara ve çalışma programına uymayan gönüllülere yazılı uyarı yapılır. Uyarıya rağmen kurallara ve çalışma programına uygun davranmayan gönüllülerin görevine müdürün teklifi üzerine komisyon tarafından son verilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Denetimli Serbestlik Kararlarının İnfazı

BİRİNCİ BÖLÜM

Adli Kontrol Tedbirleri ve Adli Kontrol Tedbirlerinin Yerine Getirilmesi

Adli kontrol

MADDE 55 - (1) Adli kontrol, şüpheli veya sanığın tutuklanması

yerine bir veya birden fazla yükümlülüğe tâbi tutularak, toplum içinde denetimini öngören bir koruma tedbiridir.

Adli kontrol tedbirleri

MADDE 56 - (1) Adli kontrol tedbirlerinden;

a) Yurt dışına çıkamamak: Ülke sınırları dışına çıkamamayı,

b) Hâkim tarafından belirlenen yerlere, belirtilen süreler içinde düzenli olarak başvurmak: Şüpheli veya sanığın kararda belirlenen yerlere, belirtilen aralıklarla düzenli olarak başvurmasını,

c) Hâkimin belirttiği merci veya kişilerin çağrılarına ve gerektiğinde meslekî uğraşlarına ilişkin veya eğitime devam konularındaki kontrol tedbirlerine uymak: Şüpheli veya sanığın müdürlük ya da bir başka kişi veya merciye, kararda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde çağrılmasını ve bu kişiye veya mercie gerektiğinde çalıştığı iş veya meslek uğraşı hakkında ya da devam etmekte olduğu eğitim hakkında bilgi vermesini ve bu konuda denetlenmesini,

ç) Her türlü taşıtı veya bunlardan bazılarını kullanamamak ve gerektiğinde kaleme makbuz karşılığında sürücü belgesini teslim etmek: Şüpheli veya sanığın her türlü taşıtı veya bazılarını kararda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde kullanamamasını ve kararda öngörölmüş ise sürücü belgesinin makbuz karşılığında alınmasını,

d) Tedavi veya muayene tedbirine uymak: Özellikle uyuşturucu, uyarıcı veya uçucu maddeler ile alkol bağımlılığından arınmak amacıyla, hastaneye yatmak dâhil, tedavi veya muayene tedbirlerine tâbi olmayı ve bunları kabul etmeyi,

e) Güvence: Şüphelinin parasal durumu göz önünde bulundurularak, miktarı ve bir defada veya birden çok taksitlerle ödeme süreleri, Cumhuriyet savcısının isteği üzerine hâkimce belirlenecek bir güvence miktarını yatırmayı,

f) Silâh bulunduramamak veya taşıyamamak: Şüpheli veya sanığın mahkeme veya hâkim kararı ile silah taşımamasının veya bulundurmasının yasaklanması ile gerektiğinde sahip olduğu silahların Cumhuriyet başsavcılığına bağlı adli emanet memurluğuna teslimini,

g) Suç mağdurunun haklarını güvence altına almak: Cumhuriyet savcısının istemi üzerine hâkim tarafından miktarı ve ödeme süresi belirlenecek parayı, suç mağdurunun haklarını güvence altına almak üzere aynı veya kişisel güvenceye bağlamayı,

ğ) Aile yükümlülüklerini yerine getireceğine ve adli kararlar gereğince ödemeye mahkûm edildiği nafakayı düzenli olarak ödeyeceğine dair güvence vermek: Aile yükümlülüklerini yerine getireceğine ve adli kararlar gereğince ödemeye mahkûm edildiği nafakayı düzenli olarak ödeyeceğine dair güvence vermeyi,

h) Konutunu terk etmemek: Şüpheli veya sanığın mahkeme tara-

findan belirlenen konutunu mazereti olmaksızın veya izin olmaksızın terk etmemeyi,

ı) Belirli bir yerleşim bölgesini terk etmemek: Şüpheli veya sanığın mahkeme tarafından belirlenen yeri veya yerleşim bölgesini mazereti olmaksızın veya izin olmaksızın terk etmemeyi,

ı) Belirlenen yer veya bölgelere gitmemek ya da ancak bazı yerlere gidebilmek: Şüpheli veya sanığın mahkeme tarafından belirlenen yere veya yerleşim bölgesine mazereti olmaksızın veya izin olmaksızın gitmemeyi ya da ancak bazı yerlere gidebilmesini,

ı) Belirlenen kişi ve kuruluşlarla ilişki kurmamak: Mahkeme kararında belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde suça sürüklenen çocuğun belirlenen kişi ve kuruluşlarla ilişki kurmamasını, ifade eder.

Adli kontrol tedbirlerinin yerine getirilmesi

MADDE 57 - (1) Adli kontrol kararı kaydedildikten sonra, infaz işlemlerinin başlatılması için karar doğrudan vaka sorumlusuna gönderilir. Hakkında adli kontrol kararı verilen şüpheli veya sanığa gönderilen tebligatta; adli kontrol tedbirinin türü, tedbirin ne şekilde ve ne zaman yerine getirileceği, uyulması gereken kurallar, tedbire uymamanın sonuçları ile adli kontrol tedbirinin gereklerinin derhal yerine getirilmesi gerektiği açıklanır. Kararın niteliğine göre gerekli ise ilgili kişi, kurum veya kuruluşa derhal yazı yazılarak adli kontrol tedbirinin içeriği açıklanır; şüpheli veya sanığın hakkındaki adli kontrol tedbirinin gereklerini süresinde yerine getirip getirmediği ve adli kontrol tedbirine devam edip etmediği hususlarında bilgi istenir.

(2) Tebligata rağmen mazereti olmaksızın ve kasıtlı olarak adli kontrol tedbirinin gereklerini yerine getirmeyen, tedbirin infazına başlandıktan sonra tedbirin gereklerini yerine getirmeye devam etmeyen veya tedbiri ihlal eden şüpheli veya sanık uyarılmaksızın hakkında karar verilmesi için dosya Cumhuriyet başsavcılığına veya mahkemesine gönderilir.

(3) Suça sürüklenen çocuklara yönelik adli kontrol kararlarının infazında çocuğun ailesi veya sosyal çevresi ile iş birliği yapılmasının gerekli olması halinde her aşamada özel hayatın gizliliğine dikkat edilir ve çocuğun ifşa olmaması için gerekli önlemler alınır.

(4) Adli kontrol tedbirlerinin yerine getirilmesinde, şüpheli veya sanık hakkında risk ve ihtiyaç değerlendirilmesi yapılmaz, denetim planı hazırlanmaz.

(5) Haklarında bu Yönetmeliğin 56 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a), (h), (ı) ve (i) bentlerinde sayılan adli kontrol tedbirlerine karar verilen şüpheli veya sanıkların toplum içinde izlenmesi, denetim ve takibi elektronik kelepçe takılmak suretiyle yerine getirilebilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması Kararı Kapsamında
Hükmedilen Denetimli Serbestlik Tedbirleri ve
Bu Tedbirlerin Yerine Getirilmesi

Eğitim programına devam etme

MADDE 58 - (1) Eğitim programına devam etme; mahkemelerce kişisel, sosyal ve eğitim durumu dikkate alınarak, meslek veya sanat sahibi olmayan sanığın bir meslek veya sanat edinmesini sağlamak amacıyla, mahkemenin belirleyeceği süreyle, bir eğitim programına devam etmesini zorunlu kılan yükümlülüktür.

(2) Eğitim programına devam etme yükümlülüğünün infazında; sanığın yaşı, eğitim ve sağlık durumu, bilgi ve becerileri ile kurumların yürüttükleri eğitim programları dikkate alınır. Bu yükümlülük kararları, örgün eğitime devam eden çocuk ve gençlerin eğitimlerine, fiziksel ve duygusal gelişimlerine engel olmayacak şekilde yerine getirilir.

(3) Eğitim programına devam etme yükümlülüğünün yerine getirilmesi kapsamında sanığın eğitim programına kayıt işlemleri gerektiğinde eğitim ve iyileştirme bürosunda görevli denetimli serbestlik uzmanı refakatiyle yapılır. Programlar belirlenirken kurumsal eğitimler ve programlar listesinden yararlanır. Sanığın programlara devam etmesi ve topluma kazandırılmasına yönelik çalışmalarda programın uygulandığı kurum yetkilisi veya program yöneticisi ile iş birliği yapılır.

(4) Bu yükümlülüğün yerine getirilmesinde; sanığın durumu, kurum yetkilisi veya program yöneticisi haricinde kimseyle paylaşamaz. Kurum yetkililerinden sanığın ifşa olmaması ve dışlanmaması için gerekli önlemlerin alınması istenir.

(5) Eğitim programına devam etme yükümlülüğünün infazı, sanığın denetim planında belirlenen programa başlaması ile başlar ve mahkeme kararında belirtilen sürenin tamamlanmasıyla sona erer.

Gözetim altında çalışma

MADDE 59 - (1) Gözetim altında çalışma yükümlülüğü; bir meslek veya sanat sahibi sanığın, bir kamu kurumunda veya özel olarak aynı meslek veya sanatı icra eden bir başkasının gözetimi altında ücret karşılığında çalıştırılmasıdır.

(2) Günlük çalışma süresi, sanığın çalıştığı kurumun bu konuda tabi olduğu mevzuata göre belirlenir. Sanığın mevcut işi, eğitime devam durumu gibi hususlar dikkate alınarak kişinin çalıştırılacağı kurumla iş birliği içerisinde farklı çalışma rejimleri de uygulanabilir. Her halükarda sanık günde en az iki, en fazla sekiz saat çalıştırılır.

(3) Gözetim altında çalışma yükümlülüğünün infazı, sanığın çalışmaya başladığı tarihte başlar ve mahkemece belirlenen sürenin biti-

minde sona erer.

(4) Bu yükümlülüğün yerine getirilmesinde, bu Yönetmeliğin 66 ncı maddesindeki ilgili diğer hükümler uygulanır.

Belli yerlere gitmekten yasaklama veya belli yerlere devam etme

MADDE 60 - (1) Belirli yerlere gitmekten yasaklama veya belirli yerlere devam yükümlülüğü; mahkemece belirlenen süreyle sanığın kişisel, sosyal ve eğitim durumu ile suç işlemindeki nedenler göz önüne alınarak iyileştirilmesini ve suçun tekrarını önlemeyi esas alan bir yükümlülüktür.

(2) Gidilmesi yasaklanan belli yerler; sanığın suç işleminde, suça yönelmesinde, zararlı alışkanlıklar edinmesinde, bağımlılık yapan maddeler kullanmasında çevresel, psikolojik, sosyal, ekonomik etkisi bulunan veya sanığın yeniden suç işleminde tetikleyecek yerleri, devam edilmesi gereken belli yerler ise; sanığın kişisel, psikolojik, sosyal gelişimi ile eğitimine katkı sağlayacak ve diğer ihtiyaçlarına uygun nitelikteki yerleri ifade eder.

(3) Yükümlülüğün infazı, hazırlanan denetim planının sanığa tebliği ile başlar, mahkemece belirtilen sürenin tamamlanmasıyla sona erer.

Mahkeme tarafından takdir edilen diğer yükümlülükler

MADDE 61 - (1) Sanık hakkında mahkeme tarafından 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 231 inci maddesinin sekizinci fıkrasının (c) bendi gereğince takdir edilen başka bir yükümlülüğün yerine getirilmesinde, yükümlülüğün içeriğine göre bu Yönetmeliğin ilgili maddeleri esas alınır ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına ilişkin tedbirlerin yerine getirilmesine ilişkin hükümler uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kısa Süreli Hapis Cezasına Seçenek Yaptırımlar ve Bu Yaptırımların Yerine Getirilmesi

Kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırımlar

MADDE 62 - (1) Seçenek yaptırımlar; suçlunun kişiliği, sosyal ve ekonomik durumu, yargılama sürecinde duyduğu pişmanlık ve suçun işlenmesindeki özellikler dikkate alınarak, hükümlülerin toplum içinde belli koşullar altında denetime tabi tutularak bazı yükümlülükler konulmak suretiyle hürriyetlerinin belli şekilde kısıtlanmasını öngören kısa süreli hapis cezası yerine verilen kamusal yaptırımlardır.

(2) 5237 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (c), (d), (e) ve (f) bentlerindeki seçenek yaptırımların infazı müdürlükçe yerine getirilir.

(3) Kamusal cezaların yerine getirilmesi sırasında; hükümlülerin

temel ihtiyaçlarına, özel hayatın gizliliğine ve toplumda rencide edilmemesine dikkat edilir.

Eğitim kurumuna devam etme

MADDE 63 - (1) Eğitim kurumuna devam etme; mahkemelerce hükümlünün kişisel, sosyal ve eğitim durumu dikkate alınarak, en az iki yıl süreyle, bir meslek veya sanat edinmesini sağlamak amacıyla, gerektiğinde barınma imkânı da bulunan bir eğitim kurumuna devam etmeyi zorunlu kılan seçenek yaptırımdır.

(2) Eğitim kurumuna devam etme yaptırımının infazında; hükümlünün yaşı, eğitim ve sağlık durumu, yaşadığı yerde bulunan eğitim kurumlarının kapasitesi ve kuruma kabul şartları dikkate alınır.

(3) Eğitim kurumuna devam etme yaptırımının yerine getirilmesi kapsamında hükümlünün eğitim kurumuna kayıt işlemleri gerektiğinde eğitim ve iyileştirme bürosunda görevli denetimli serbestlik uzmanı refakatiyle yapılır.

(4) Bu yaptırımın infazı için, okul yönetimi veya rehberlik servisi ile iş birliği yapılır. Eğitim kurumundan işbirliği yapılacak rehber ya da sorumlu öğretmenin belirlenmesi istenir. İşbirliği yapılacak öğretmene; yaptırımın amacı, süresi ve yapılacak çalışmalar konusunda eğitim ve iyileştirme bürosunda görevli denetimli serbestlik uzmanı tarafından bilgi verilir. İşbirliği yapılacak öğretmenden; hükümlünün okuldaki durumu, davranışları, sosyal uyumu, sorumluluk bilincindeki gelişmeleri ile ailesi hakkında bilgi alınır ve yürütülecek rehberlik çalışmalarına destek vermesi istenir.

(5) Bu yaptırımın uygulanmasında; hükümlünün durumu okul idaresi ve iş birliği yapılan öğretmenler haricinde kimseyle paylaşılmaz. Okul idaresi ve iş birliği yapılan öğretmenler ifşa olmaması ve dışlanmaması için hükümlünün durumunu okul çalışanları ve diğer kişiler ile paylaşamaz. Bu konuda okul idaresi ve iş birliği yapılan öğretmenler bilgilendirilir.

(6) Eğitim kurumuna devam etme yaptırımının infazı; hükümlünün denetim planında belirlenen kurumdaki programa başlaması ile başlar ve mahkeme kararında belirtilen sürenin tamamlanmasıyla sona erer.

Belirli yerlere gitmekten veya belirli etkinlikleri yapmaktan yasaklanma

MADDE 64 - (1) Belirli yerlere gitmekten veya belirli etkinlikleri yapmaktan yasaklanma; mahkemelerce hükümlünün kişisel, sosyal ve eğitim durumu ile tekrar suç işleme riski göz önüne alınarak iyileştirmeyi ve suçun tekrarını önlemeyi esas alan, hükümlünün mahkûm olduğu hapis cezasının yarısından bir katına kadar süreyle, belirli yerlere gitmesini veya belirli etkinlikleri yapmasını yasaklayan seçenek yaptırımdır.

(2) Belirli yerler veya etkinlikler; hükümlünün suç işlemede, suça yönelmesinde ya da zararlı alışkanlıklar edinmesinde veya bağımlılık yapan maddeler kullanmasında; çevresel, psikolojik, sosyal veya ekonomik etkisi bulunan ya da hükümlünün yeniden suç işlemesine yol açan etkenleri tetikleyecek yerler veya etkinliklerdir.

(3) Yaptırımın infazı, hazırlanan denetim planının sanığa tebliği ile başlar, mahkemece belirtilen sürenin tamamlanmasıyla sona erer.

Sürücü ve ruhsat belgelerinin geri alınması, belli bir meslek ve sanatı yapmaktan yasaklanma

MADDE 65 - (1) Sürücü ve ruhsat belgelerinin geri alınması, belli bir meslek ve sanatı yapmaktan yasaklanma; sağladığı hak ve yetkiler kötüye kullanılmak suretiyle veya gerektirdiği dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırı davranılarak suç işlenmiş olması durumunda; mahkûm olunan cezanın yarısından bir katına kadar süreyle, ilgili sürücü ve ruhsat belgelerinin geri alınması, belli bir meslek ve sanatı yapmaktan yasaklanması seçenek yaptırımdır.

(2) Sürücü veya ruhsat belgesi ile meslek veya sanat; hükümlünün, sağladığı hak ve yetkileri kötüye kullanmak suretiyle veya gerektirdiği dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırı davranarak suç işlemesine neden olan sürücü veya ruhsat belgesi ile meslek veya sanattır.

(3) Hükümlünün sürücü ve ruhsat belgeleri teslim alınarak dosyasında saklanır, ayrıca yasaklamaya ilişkin yükümlülük ilgisine göre ilgili meslek kuruluşuna, mahalli idareye ve kolluğa yazıyla bildirilir.

(4) Yaptırımın infazı, sürücü ve ruhsat belgelerinin teslim edilmesiyle veya belli bir meslek ve sanatı yapmaktan yasaklanmanın ilgili kurum veya kuruluşa bildirilmesiyle başlar, mahkemece belirtilen sürenin tamamlanmasıyla sona erer.

Kamu hizmeti cezası

MADDE 66 - (1) Kamu hizmeti cezası; toplumsal katılım ile hükümlünün iyileştirilmesini ve topluma kazandırılmasını amaçlayan, hükümlünün topluma verdiği zararı kamu hizmetinde ücretsiz çalışarak geri ödemesini ve bu şekilde kamu düzeninin sağlanmasını esas alan bir seçenek yaptırımdır.

(2) Kamu hizmeti cezası, kamu kurumu veya kamu yararına hizmet veren bir özel kuruluşta yerine getirilir. Çalıştırılacak iş belirlenirken; hükümlünün iyileştirilmesi, kamuya verilen zararın ödetilmesi, hükümlünün becerileri, mağdurun ve toplumun güvenliği ve çalışmanın ceza niteliğinde olduğu dikkate alınır. Çalıştırılacak gün ve saatler, hükümlünün işi, aile yaşamı veya eğitimi dikkate alınarak belirlenir.

(3) Kamu hizmeti cezasının infazında dört saat çalışma bir gün sayılır. Hükümlü günde en az iki, en çok sekiz; haftada en az on dört, en çok kırk saat çalıştırılır. Kamu hizmeti cezasının infazı, toplam ceza

süresinin iki katını geçemez.

(4) Kamu hizmeti cezasının yerine getirilmesinde; hükümlünün durumu, çalıştırılacağı kurum ya da kuruluş haricinde kimseyle paylaşamaz. Kurum ya da kuruluş yetkilileri, hükümlünün ifşa olmaması ve dışlanmaması için hükümlünün durumunu diğer çalışan ve kişiler ile paylaşamaz. Bu konuda kurum ya da kuruluş yetkilileri bilgilendirilir.

(5) Suça sürüklenen çocuklar hakkında kamu hizmeti cezası kararı verilmişse, kamu hizmeti cezasının infazında hükümlünün çalışmaya başlayacağı tarihteki yaşı dikkate alınır. Hükümlünün on sekiz yaşından küçük olması halinde çalıştırılacak iş; çocuğun bedensel, zihinsel ve ahlaki gelişimi ile eğitimine engel olmayacak ve destekleyecek şekilde belirlenir. On sekiz yaşını tamamlayıncaya kadar çalışılan her iki saat bir gün sayılır. Bu şartların sağlanamaması halinde çocuk hakkında verilen bu yaptırımın değiştirilmesi mahkemesinden istenebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Hapis Cezasının Ertelenmesi Halinde Hükmedilen Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesi

Eğitim programına devam etme

MADDE 67 - (1) Eğitim programına devam etme; mahkemelerce hükümlünün kişisel, sosyal ve eğitim durumu dikkate alınarak, belirlenen denetim süresince, bir meslek veya sanat edinmeyi sağlamak amacıyla, meslek veya sanat sahibi olmayan hükümlünün bir veya birden fazla eğitim programına devam etmesini zorunlu kılan yükümlülüktür.

(2) Bu yükümlülüğün yerine getirilmesinde, bu Yönetmeliğin 58 inci maddesindeki ilgili diğer hükümler uygulanır.

Gözetim altında çalışma

MADDE 68 - (1) Gözetim altında çalışma yükümlülüğü; bir meslek veya sanat sahibi hükümlünün, bir kamu kurumunda veya özel olarak aynı meslek veya sanatı icra eden bir başkasının gözetimi altında ücret karşılığında çalıştırılmasıdır.

(2) Bu yükümlülüğün yerine getirilmesinde, bu Yönetmeliğin 59 uncu ve 66 ncı maddelerindeki ilgili diğer hükümler uygulanır.

Eğitim kurumuna devam etme

MADDE 69 - (1) Eğitim kurumuna devam etme yükümlülüğü; suça sürüklenen çocuğun, bir meslek veya sanat edinmesini sağlamak amacıyla, gerektiğinde barınma imkânı da bulunan bir eğitim kurumuna devam etmesini zorunlu kılan yükümlülüktür.

(2) Bu yükümlülüğün yerine getirilmesinde, bu Yönetmeliğin 63 üncü maddesindeki ilgili diğer hükümler uygulanır.

Rehberlik çalışmalarına katılma yükümlülüğü

MADDE 70 - (1) Rehberlik çalışmalarına katılma yükümlülüğü; yeniden suça karışmayı önleme, iyileştirme ve topluma kazandırma amacıyla denetimli serbestlik uzmanının yürüttüğü çalışma ve programlara katılma konusunda hükümlünün yükümlü kılınmasıdır.

(2) Rehberlik çalışmaları; hükümlünün suç işlemesine neden olan etkenlerin ele alınarak belirlenen risk ve ihtiyaçlar doğrultusunda hükümlünün zararlı alışkanlıklar edinebileceği çevrelerden uzak kalmasına, sorumlu ve uyumlu bir birey olmasına, kendisine ve topluma yararlı bir birey olabilmesine yönelik çalışmalardır. Bu çalışmalar, eğitim ve iyileştirme bürosunda görevli denetimli serbestlik uzmanı tarafından yürütülür. Bu kapsamda; bireysel görüşme, grup çalışmaları, müdahale programları, hükümlünün ailesi ve sosyal çevresiyle iş birliği yapılması ile diğer kurum ve kuruluşlar tarafından yürütülen iyileştirme niteliğindeki kurs, program, eğitim gibi çalışmalar yürütülür.

(3) Denetimli serbestlik uzmanı iyileştirme ve topluma kazandırmaya yönelik rehberlik yükümlülüğünü, bu Yönetmeliğin 37 nci maddesinde belirtilen iyileştirme çalışmalarındaki esaslara göre yerine getirir. Hükümlünün davranışları, sosyal uyumu ve sorumluluk bilincindeki gelişmeler takip edilerek üçer aylık sürelerle düzenlenen rapor mahkemesine gönderilir.

Yükümlülüklerin başlaması ve sona ermesi

MADDE 71 - (1) Bu bölümde düzenlenen yükümlülükler, denetim süresi içerisinde yerine getirilir. Yükümlülüklerin infazı, belirlenen yükümlülüğün fiilen yerine getirilmeye başlanmasıyla başlar, yükümlülüğün yerine getirilmesi veya denetim süresinin sona ermesiyle biter.

BEŞİNCİ BÖLÜM**Tedavi ve Denetimli Serbestlik Tedbiri ve
Bu Tedbirin Yerine Getirilmesi**

Tedavi ve denetimli serbestlik tedbiri ve bu tedbirin yerine getirilmesi

MADDE 72 - (1) Tedavi; uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri kullanan kişinin bağımlılık yapan maddeden vücudunun arındırılmasına, bu maddelere olan ihtiyacı sonucunda ortaya çıkan yoksunluk belirtilerinin giderilmesine yönelik resmi veya özel kurumlarca yürütülen işlemleri ifade eder.

(2) Denetimli serbestlik tedbirine ilişkin çalışmalar; uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanan ya da kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alan, kabul eden veya bulunduran kişinin, uyuşturucu kullanmasına neden olan veya kullanma isteğine yol açan etkenlerin değerlendirilerek, kişinin maddeye olan ihtiyacını kontrol et-

mesi, yaşam standardını artırması, belirlenen ihtiyaçları doğrultusunda kendisine ve topluma yararlı bir birey olabilmesi amacıyla yürütülen rehberlik çalışmalarını ifade eder.

(3) Tedavi ve denetimli serbestlik kararının kayıt işlemleri tamamlandıktan sonra sanık veya hükümlünün müdürlüğe müracaat etmesi için tebligat çıkartılır. Müdürlüğe müracaat eden sanık veya hükümlü, kayıt kabul bürosunca infaz bürosunda görevli vaka sorumlusuna gönderilir. Vaka sorumlusu, tedavi tedbirinin yerine getirilmesi için aynı gün ilgili kuruma sevk işlemlerini başlatır ve yükümlüden beş iş günü içerisinde tedavi için ilgili kuruma başvurmasını ister. Sevk yazısında kişinin kuruma başvurduğu tarih ile tedavinin olumlu ya da olumsuz sonuçlandığına ilişkin nihai raporun müdürlüğe iletilmesi istenir. Rehberlik çalışmalarının takibi ile gerektiğinde rehberlik çalışmalarının planlanması ve yürütülmesi için karar eğitim ve iyileştirme bürosuna gönderilir.

(4) Tedavi tedbirinin infaz işlemleri vaka sorumlusu tarafından takip edilir. Tedavi tedbiri, uyuşturucu veya uyarıcı madde tedavisine ilişkin mevzuat hükümleri uyarınca ilgili kurum tarafından ve kurum yetkililerinin o kişi hakkında uygun görecekları tedavi programına göre yerine getirilir. Tedavi süresince veya tedavi sona erdikten sonra sanık veya hükümlünün, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanıp kullanmadığını takip amacıyla tedavi kurumuna tekrar sevk edilmesi ya da kontrole gönderilmesi gibi işlemler yapılmaz.

(5) Tedavi süresince rehberlik çalışmalarının, tedavinin yürütüldüğü kurum tarafından yapılıp yapılmadığı denetimli serbestlik uzmanı tarafından takip edilir. Gerek görülmesi halinde rehberlik çalışmaları denetimli serbestlik uzmanınca yapılır. Tedaviden sonra sanık veya hükümlü hakkında uygulanan rehberlik çalışmalarına bir yıl süreyle devam olunur.

(6) Rehberlik çalışmaları, eğitim ve iyileştirme bürosunda görevli denetimli serbestlik uzmanı tarafından, bu Yönetmeliğin 37 nci maddesinde belirtilen iyileştirme çalışmalarındaki esaslara göre yerine getirilir. Sanığın veya hükümlünün davranışları, sosyal uyumu ve sorumluluk bilincindeki gelişmeler takip edilerek, üçer aylık sürelerle hazırlanacak denetim raporunun iyileştirme çalışmaları ile değerlendirme ve önerilere ilişkin bölümü görevli denetimli serbestlik uzmanı tarafından doldurulur ve vaka sorumlusuna gönderilir.

(7) Sanık veya hükümlü tedavi ve denetimli serbestlik tedbirinin yerine getirilmesi sırasında başka bir suçtan ceza infaz kurumunda ise; sanığın veya hükümlünün tedavi için ilgili kuruma gönderilmesi ceza infaz kurumu idaresince yerine getirilir. Bu kişilerin rehberlik çalışmaları ceza infaz kurumlarında uygulanan iyileştirme faaliyetleri kapsamında ceza infaz kurumundaki görevliler tarafından gerçekleştirilir.

Mahkemeye gönderilecek rapora esas olmak üzere vaka sorumlusu tarafından, üç ayda bir, kişinin gelişimi ve davranışları hakkında ceza infaz kurumu idaresinden bilgi istenir.

(8) Sanık veya hükümlünün beş iş günü içerisinde ilgili kuruma tedavi için müracaat etmediğinin veya belirlenen tedavi programına uymadığının bildirilmesi ya da rehberlik çalışmalarına katılmaması halinde sanık veya hükümlü bu Yönetmeliğin 44 üncü maddesine göre uyarılır. Uyarılara ilişkin tebligatta ihlal durumunun tekrarı halinde bunun yükümlülüğün ihlali sayılacağı ve dosyanın kapatılarak mahkemesine gönderileceği sanık veya hükümlüye bildirilir.

(9) Tedavi ve denetimli serbestlik veya sadece denetimli serbestlik tedbiri, sanık veya hükümlünün müdürlüğe müracaat ettiği tarihte başlar. Tedavi ile birlikte verilen denetimli serbestlik tedbiri, tedavinin sona ermesinden bir yıl sonra, sadece denetimli serbestlik tedbiri ise mahkemenin belirlediği sürenin sonunda biter.

ALTINCI BÖLÜM

Diğer Denetimli Serbestlik Tedbirleri ve Bu Tedbirlerin İnfazı

Belli hakları kullanmaktan yoksun bırakılma

MADDE 73 - (1) Belli hakları kullanmaktan yoksun bırakılma; hükümlünün işlediği bir suç nedeniyle mahkûmiyetin sonucu olarak, mahkeme tarafından belirlenen süreler içerisinde, 5237 sayılı Kanununun 53 üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılan hak ve yetkilerin bir kısmının veya tamamının kullanılmasını ya da bir meslek veya sanatın icrasının yasaklanmasını veya sürücü belgesinin geri alınmasını öngören güvenlik tedbirleridir.

(2) Belli hak ve yetkinin kullanılmasının ya da belli bir meslek veya sanatın icrasının yasaklanması ile sürücü belgesinin geri alınmasına ilişkin kararlar, kayıt işlemi tamamlandıktan sonra, üç iş günü içerisinde gereği yapılmak üzere, ilgisine göre kamu kurum ve kuruluşu ile meslek kuruluşlarına bir yazıyla bildirilir. Yazılan yazıda kararın ne şekilde yerine getirileceği ve yasaklamanın veya geri almanın yürürlüğe girdiği tarih açıkça belirtilir. Bu durum hükümlüye bir tebligatla bildirilir, hükümlü ceza infaz kurumunda bulunuyor ise ayrıca ceza infaz kurumu idaresi de bilgilendirilir.

(3) Yasaklama kararlarının yerine getirilmesine başlandığı tarihten itibaren üç ayda bir ilgili kamu kurumu ile meslek kuruluşlarına yazı yazılarak yasaklama kararının yerine getirilmesine ilişkin süreçler hakkında bilgi istenir.

(4) Belli hak ve yetkinin kullanılmasının ya da belli bir meslek veya sanatın icrasının yasaklanması ile sürücü belgesinin geri alınmasına ilişkin kararların yerine getirilmesine dair işlemler infaz bürosunda görevli denetimli serbestlik memurları tarafından yapılır.

(5) 5237 sayılı Kanununun 53 üncü maddesinin beşinci veya altıncı fıkrası gereğince verilen hak ve yetkinin kullanılmasının ya da meslek veya sanatın icrasının yasaklanmasına ya da sürücü belgesinin geri alınmasına ilişkin kararların yerine getirilmesine, cezanın infazının tamamlanmasından itibaren başlanır.

(6) Bu maddede sayılan güvenlik tedbirlerinin infazı tamamlandıktan sonra dosya kapatılarak mahkemesine gönderilir. İlgili kurum ve kuruluşa, yasaklama veya geri alma süresinin sona erdiği yazıyla bildirilerek hükümlü hakkındaki kısıtlamaların kaldırılması ya da sürücü belgesinin ve ruhsatın iade edilmesi istenir. Hükümlü tedbirin sona erdiği konusunda bilgilendirilir.

Etkin pişmanlıktan yararlanan kişiler hakkında verilen denetimli serbestlik tedbirinin infazı

MADDE 74 - (1) Etkin pişmanlıktan yararlanan kişiler hakkında verilen denetimli serbestlik tedbiri; örgütü dağıtan veya verdiği bilgilerle örgütün dağılmasını sağlayan, gönüllü olarak örgütten ayrılan veya teslim olan ya da yakalanan, pişmanlık duyarak örgütün dağılmasını veya mensuplarının yakalanmasını sağlayan kurucu, yönetici ve örgüt üyeleri hakkında mahkemelerce etkin pişmanlık hükümleri kapsamında verilen ve etkin pişmanlıktan yararlanan hükümlülerin toplum içinde denetim, takip ve iyileştirmesini öngören tedbirlerdir.

(2) Hükümlünün müracaatından sonra risk ve ihtiyaçları belirlenir. Değerlendirme neticesinde hükümlü ile iş birliği içerisinde hükümlünün ihtiyaçlarına uygun bir denetim planı hazırlanır. Denetim planı içeriğinde ihtiyaç duyulması halinde müdahale programları uygulanmasına ve periyodik görüşmeler yapılmasına yer verilir.

(3) Denetim planında yapılacak rehberlik çalışmaları açıkça belirtilir, hükümlünün ilgisi ve ihtiyaçları belirlenerek, hükümlü, uygun etkinliklere ve meslek edindirmeye yönelik kurs ya da programlara yönlendirilir. Bu çalışmalar kapsamında müdürlükçe, ilgili kurum ve sivil toplum kuruluşlarının yürüttükleri faaliyetler belirlenerek ve gönüllü kişilerle iş birliği yapılarak toplumda var olan tüm kaynaklardan faydalanılır ve bu hükümlülere topluma uyum konusunda destek verilir.

(4) Hükümlü belirtilen süre içerisinde müdürlüğe müracaat etmez veya denetim planında belirlenen programlara katılmaz ya da rehberlik çalışmalarını kabul etmezse, ilgili kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ya da gönüllü kişilerle iş birliği içerisinde etkin pişmanlıktan yararlanan hükümlünün toplum içinde denetim ve takibine devam edilir.

(5) Denetimli serbestlik tedbiri hükümlüye bildirildiği tarihte başlar, kararda belirtilen sürenin bitmesiyle sona erer. Denetimli serbestlik

tedbirine ilişkin süre sona erdiğinde dosya kapatılarak mahkemesine gönderilir. Tedbirin yerine getirilmesi süresince hükümlüye yönelik yapılan çalışmalar rapor edilerek mahkemeye gönderilen dosyaya konur.

Hapis cezasının konutta infazı

MADDE 75 - (1) Hapis cezasının konutta infazı;

a) Kadın veya altmış beş yaşını bitirmiş kişilerin mahkûm oldukları altı ay,

b) Yetmiş yaşını bitirmiş kişilerin mahkûm oldukları bir yıl,

c) Yetmiş beş yaşını bitirmiş kişilerin mahkûm oldukları üç yıl,

veya daha az süreli hapis cezasının tamamının veya kalan kısmının belli şartlar altında mahkeme kararıyla belirtilen bir konutta yerine getirilmesidir.

(2) Bu kararın yerine getirilmesinde konut; hükümlünün ailesiyle birlikte veya tek başına yaşamını devam ettirdiği, kendisine ait veya kiracı olarak oturduğu ve bu kararın yerine getirilmesinde mahkemeye bildirdiği veya mahkeme kararında belirtilen yeri ve eklentilerini ifade eder.

(3) Hapis cezasının konutta infazında, hükümlünün risk ve ihtiyaçları, kurallara uymadaki başarısı ve işbirliği dikkate alınarak;

a) İlk altı ay için günde bir,

b) İkinci altı ay için günde iki,

c) Üçüncü altı ay için günde üç,

ç) On sekizinci aydan sonra günde dört,

saat süreyle evden ayrılmasına vaka sorumlusunun önerisi üzerine komisyon tarafından karar verilebilir.

(4) Hapis cezasının konutta infazına ilişkin kararın kaydedilmesinden itibaren on gün içerisinde denetim bürosunda görevli denetimli serbestlik memuru hükümlünün adresine giderek konutu inceler. Hükümlünün belirlenen ihtiyaçları dikkate alınarak hükümlü ile iş birliği içerisinde hükümlünün uyması gereken kurallar belirlenir ve vaka sorumlusuna iletilir. Vaka sorumlusu üç gün içerisinde bir planlama yaparak konutta infazın ne şekilde yerine getirileceğini ve uyması gereken kuralları hükümlüye tebliğ eder.

(5) Cezanın konutta infazı sırasında hükümlüyle iletişim sağlanacak araçlar tespit edilir. İletişim araçları, hükümlünün denetlenmesine ilişkin esaslar ve denetimli serbestlik personeli ile kolluk görevlilerinin denetimle ilgili görevleri hükümlüye açıkça bildirilir.

(6) Cezanın konutta infazında, hükümlünün sağlık, eğitim, ibadet gibi temel ihtiyaçları dikkate alınır. Hükümlünün acil sağlık durumu, depresyon, yangın, doğal afetler gibi öngörülemeyen nedenlerden dolayı konuttan ayrılması ihlal sayılmaz. Zaruret nedeniyle konutunu terk eden hükümlü, bu zorunluluğun ortadan kalkmasından itibaren üç

gün içerisinde müdürlüğe başvurmak zorundadır. Bu durumda konut dışında geçen süreler infazdan sayılır.

(7) Hükümlü, denetim bürosunda görevli denetimli serbestlik memuru veya kolluk tarafından bizzat eve gidilmek suretiyle kontrol edilebilir. Yapılan kontroller kayıt altına alınarak vaka sorumlusuna iletilir.

(8) Hükümlü, mazereti olmaksızın infaz süresince kararın yerine getirildiği konutu değiştiremez. Hükümlü, bir mazeret nedeniyle konutunu değiştirme talebini müdürlüğe yazılı olarak iletmek zorundadır. Komisyon hükümlünün talebini değerlendirerek konutun değiştirilip değiştirilmeyeceğine karar verir.

(9) Hükümlünün haklı, geçerli ve gerektiğinde belgelendirilebilen bir mazereti olmaksızın yirmi dört saatten fazla süreyle izinsiz olarak konuttan ayrılması veya iznin bitmesinden itibaren bu süre içerisinde konuta dönmemesi halinde uyarı yapılmaksızın dosya kapatılarak mahkemesine gönderilir.

(10) Cezanın konutta infazı, cezanın konutta çektirilmesi kararına ilişkin hazırlanan planın hükümlüye tebliğinden on gün sonra başlar ve kararda belirtilen sürenin dolmasıyla sona erer.

(11) Cezanın konutta çektirilmesine ilişkin kararların infazı, elektronik kelepçe kullanılması suretiyle de yapılabilir.

Denetim altına alınan çocukların iyileştirilmesi

MADDE 76 - (1) Haklarında;

a) Çocuklara özgü güvenlik tedbirleri kapsamında koruyucu ve destekleyici tedbir kararı,

b) Kamu davasının ertelenmesi kararı,

c) Hükümün açıklanmasının geri bırakılması kararı,

verilen ve 5395 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi gereğince denetim altına alınan suça sürüklenen çocukların, toplum içinde denetimi, takibi ve iyileştirilmesine yönelik rehberlik çalışmaları, ilgili kurumlarla işbirliği içinde yerine getirilir.

(2) Haklarında;

a) Koruyucu ve destekleyici tedbir kararı verilen,

b) Suç tarihinde on iki yaşını bitirmemiş suça sürüklenen,

c) Ailesine teslim edilmesi yönünde karar verilen,

çocuklar hakkında denetim görevi; gözetim esaslarına göre 5395 sayılı Kanunun 37 nci maddesi gereğince aile ve sosyal politikalar il müdürlüğü tarafından yerine getirilir.

(3) Suça sürüklenen çocuk, müdürlüğe geldiğinde; risk ve ihtiyaçlarının belirlenmesi için değerlendirilir. Değerlendirme neticesinde suça sürüklenen çocuk ile iş birliği içerisinde, çocuğun ihtiyaçlarına uygun bir denetim planı hazırlanır. Hazırlanan denetim planı içeriğinde bu

Yönetmeliğin 37 nci maddesi gereğince iyileştirme çalışmalarına yer verilir. Hazırlanan denetim planı üç gün içerisinde hâkimin onayına sunulur. Denetim planının hazırlanmasında ve iyileştirme çalışmalarının yürütülmesinde 5395 sayılı Kanununun 38 inci ve 39 uncu maddeleri dikkate alınır.

(4) Hakkında çocuklara özgü güvenlik tedbirleri kapsamında koruyucu ve destekleyici tedbir kararı verilen ve denetim altına alınan suçta sürüklenen çocuğun, denetim planında belirlenen eğitim ve iyileştirme çalışmalarına katılmaması veya çalışmaları reddetmesi halinde, durum bir raporla kararı veren hâkime bildirilir. Bu durumda, ilgili kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ya da gönüllü kişilerle iş birliği içerisinde suçta sürüklenen çocuğun toplum içinde denetim ve takibine devam edilir.

(5) Çocuğun; programlara katılımı, denetimli serbestlik personeli ile işbirliği, sosyal uyumu ve davranış değişikliği konusunda gösterdiği çaba göz önünde bulundurularak, mahkemedен denetimin kaldırılması gerekçeli bir raporla talep edilebilir. Üç ayda bir hazırlanan değerlendirme raporunda denetimin kaldırılması talebine ilişkin gerekçeler yazılarak da denetimin kaldırılması istenebilir.

(6) Denetim altına alınan çocuğun toplum içinde takibine ve iyileştirilmesine yönelik çalışmalar ile denetim altına alma kararının yerine getirilmesinde, 24/12/2006 tarihli ve 26386 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Çocuk Koruma Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usûl ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin ilgili hükümleri uygulanır.

BEŞİNCİ KISIM

Salıverme Sonrası Hükümlülerin Toplum İçinde Denetimi, Takibi ve İyileştirilmesi

BİRİNCİ BÖLÜM

Hükümlülerin Salıvermeye Hazırlanması

Değerlendirme raporu

MADDE 77 - (1) Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezasının infazını talep eden hükümlü hakkında, ceza infaz kurumu psiko-sosyal ve eğitim servisinde görevli uzman veya öğretmen tarafından değerlendirme raporu düzenlenir.

(2) Hazırlanan raporda hükümlünün;

- a) Eğitim ve iyileştirme programlarına katılımı ve bu konudaki çaba ve gayreti,
- b) Ceza infaz kurumundaki uyumu ve iş birliği,
- c) Kişisel tutum ve davranışları,
- ç) Tekrar suç işleme riski,

- d) Topluma veya mağdura zarar verme riski,
 e) Hükümlünün toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı,
 f) Salıverme sonrasına kendini ne kadar hazırladığı,
 g) Olası sorunlarının farkında olup olmadığı ve bunları çözmek için ne tür planlar yaptığı,
 değerlendirilir.

(3) Değerlendirme raporunda hükümlünün, tekrar suç işleme, topluma veya mağdura zarar verme riskinin bulunup bulunmadığı, toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı gerekçeleri ile birlikte açıkça belirtilir.

(4) Yabancı uyruklu hükümlünün ülkede kalmasının, siyasi, idari ve kamu güvenliği açısından, sakıncalı olup olmadığı, sınır dışı edilmesi gerekip gerekmediği hususunda Cumhuriyet başsavcılığı aracılığıyla İçişleri Bakanlığından görüş sorulur.

Hükümlünün talebinin değerlendirilmesi

MADDE 78 - (1) Hükümlünün, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezasının infazını talep etmesi halinde, ceza infaz kurumu idaresi, hükümlünün 5275 sayılı Kanunun 105/A maddesinde belirtilen süre şartlarını taşıyıp taşımadığını araştırır.

(2) Mevzuatta belirtilen süre şartlarını taşımayan hükümlünün talebi, ceza infaz kurumu idaresi tarafından reddedilir. Ret kararı hükümlüye tebliğ edilir. Hükümlü; ret kararına karşı kanun veya bu Yönetmeliğe aykırı olduğu gerekçesiyle bu işlemi öğrendiği tarihten itibaren on beş gün, her halde işlemin yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içinde şikâyet yoluyla infaz hâkimliğine başvurabilir.

(3) Süre yönünden mevzuatta belirtilen şartları taşıyan hükümlünün; iyi halli olması ve değerlendirme raporuna göre suç işleme, mağdura veya topluma zarar verme riskinin bulunmaması durumunda infaz hâkiminden talebin kabulüne, aksi halde reddine karar vermesi istenir.

(4) İnfaz hâkimi, içerisinde iyi hal kararı veya değerlendirme raporu olmayan infaz dosyalarını eksikliğin ikmali için iade eder.

Hükümlüye verilecek belgeler

MADDE 79 - (1) Ceza infaz kurumu, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezasının infazına karar verilen hükümlülere;

- a) İnfaz hâkimliği kararının onaylı bir suretini,
 b) Hükümlü bilgi formunun onaylı ve fotoğraflı bir suretini,
 c) Nüfus cüzdanı, sürücü belgesi, pasaport, evlilik cüzdanı gibi kişinin kimliğini ispata yarayan belgeyi,
 verir.

(2) Hükümlünün kimliğini ispata yarayan herhangi bir belgenin bulunmaması halinde ceza infaz kurumunca bunun nedenini açıklayan

bir yazı hükümlüye verilir.

İnfaz dosyasının gönderilmesi

MADDE 80 - (1) Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına karar verilen hükümlülere ait infaz dosyaları, ceza infaz kurumu idaresince nakil nedeni ile tahliye evrakı düzenlenerek, hükümlünün talep ettiği denetimli serbestlik müdürlüğüne, kararın verildiği gün UYAP bilişim sistemi üzerinden gönderilir.

(2) Hükümlüye ait fiziki infaz dosyası, kararın verildiği gün, ceza infaz kurumunca ilgili denetimli serbestlik müdürlüğüne gönderilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Denetimli Serbestlik Tedbiri Uygulanarak Cezaların İnfazı

Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezaların infazı

MADDE 81 - (1) Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezaların infazı; koşullu salıverilmesine bir yıl ve daha az süre kalan iyi halli hükümlülerin dış dünyaya uyumlarını sağlamak, aileleriyle bağlarını sürdürmelerini ve güçlendirmelerini temin etmek amacıyla cezanın koşullu salıverilme tarihine kadar olan kısmının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edilmesidir.

(2) Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezalarının infazına karar verilen hükümlüler hakkında;

- a) Kamuya yararlı bir işte ücretsiz olarak çalıştırılma,
 - b) Bir konut veya bölgede denetim ve gözetim altında bulundurulma,
 - c) Belirlenen yer veya bölgelere gitmeme,
 - ç) Belirlenen programlara katılma,
- yükümlülüklerinden bir veya birden fazlasına tâbi tutulmasına hazırlanan denetim planına göre komisyon tarafından karar verilir.

Hükümlünün müdürlüğe müracaat etmesi

MADDE 82 - (1) Hakkında denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına karar verilen hükümlü ceza infaz kurumundan çıktıktan sonra üç gün içerisinde talebinde belirttiği denetimli serbestlik müdürlüğüne müracaat etmek zorundadır.

(2) Müdürlüğe müracaat için gereken üç günlük süre, hükümlünün ceza infaz kurumundan ayrılışını takip eden günden itibaren başlar. Son gün bir tatile rastlarsa, süre tatilin ertesi günü mesai saati bitiminde sona erer.

(3) Hükümlü müracaatında kimliğini ispata yarayan bir belgeyi ibraz etmek zorundadır. Müracaat edenin, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezasının infazına karar verilen hükümlü olup olmadığı, ceza infaz kurumundan alınan fotoğraflı hükümlü bilgi formu ile de teyit edilir.

(4) Kimliğini ispata yarayan bir belgeyi ibraz edemeyen hükümlülerin kayıtları yapılmaz, müracaatları tutanakla tespit edilerek hükümlüye müdürlüğe müracaat etmesi gereken tarihin sonuna kadar kimliğini ispata yarayan bir belgeyle müracaat etmesi için süre verilir. Hükümlünün son gün içerisinde müracaat etmesi halinde nüfus cüzdanını çıkartarak müdürlüğe başvurması için üç güne kadar süre verilir. Süresi içerisinde müracaat etmeyen hükümlüler hakkında bu maddenin altıncı ve yedinci fıkralarına göre işlem yapılır.

(5) Hakkında denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına karar verilen hükümlünün, talebinde belirttiği denetimli serbestlik müdürlüğü dışında başka bir müdürlüğe müracaat etmesi halinde, hükümlü bilgilendirilir ve ilgili müdürlüğe yönlendirilir. Hükümlünün mazereti ve varsa başka talebi tutanakla tespit edilerek ilgili müdürlüğe gönderilir.

(6) Hükümlü, denetimli serbestlik müdürlüğüne üç gün içerisinde müracaat etmezse beşinci günü mesai bitimine kadar beklenir. Beşinci günden sonra kayıt kapatılarak herhangi bir işlem yapılmadan infaz hâkiminden hükümlünün kapalı ceza infaz kurumuna iadesi istenir.

(7) Hükümlünün dördüncü veya beşinci günü müracaat etmesi ve mazeret bildirmesi halinde kayıt kapatılmaz; hükümlünün beyanı, varsa mazereti ve buna ilişkin belge, bilgi veya beyan tutanak altına alınarak, hazırlanan tutanak dosyası ile birlikte karar verilmek üzere infaz hâkimine gönderilir. İnfaz hâkiminin kararına göre işlem yapılır.

(8) Denetimli serbestlik müdürlüğüne müracaat etmesi gereken sürenin bitiminden itibaren iki gün geçmiş olmasına karşın müracaat etmeyen hükümlüler hakkında 5237 sayılı Kanununun 292 nci ve 293 üncü maddeleri uyarınca işlem yapılmak üzere evrakın bir sureti Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir.

(9) Hükümlünün kayıt işlemleri tamamlandıktan sonra infaz dosyası incelenir, dosya içeriğinden, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına dair kararın süre yönünden ilgili mevzuata uygun olmadığı anlaşılırsa, durum bir tutanakla tespit edilerek, karar verilmek üzere infaz dosyası Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir.

Yükümlülüklerin belirlenmesi

MADDE 83 - (1) Denetimli serbestlik müdürlüğüne süresinde müracaat eden hükümlünün risk ve ihtiyaçları dikkate alınarak; toplum içinde denetimine ilişkin esaslar ile eğitim ve iyileştirilmesine yönelik programlar belirlenir, bu doğrultuda hükümlü hakkında uygulanacak yükümlülükler tespit edilir.

(2) Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezasının infazına karar verilen her hükümlü hakkında kamuya yararlı bir işte ücretsiz olarak çalıştırılma yükümlülüğünün uygulanmasına karar verilir.

(3) Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezasının infazına karar verilen yüksek riskli hükümlüler hakkında ayrıca bir konutta denetim ve gözetim altında bulundurulma yükümlülüğü verilir.

(4) Hakkında kamuya yararlı bir işte çalışma yükümlülüğü uygulanmayan her hükümlü hakkında belirlenen bir bölgede denetim ve gözetim altında bulundurma yükümlülüğüne karar verilir.

(5) Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezasının infazına karar verilen hükümlünün risk ve ihtiyaçları dikkate alınarak, ihtiyacı olduğu belirlenen her hükümlü hakkında eğitim ve iyileştirilmeye yönelik belirlenen programlara katılmasına karar verilir.

(6) Hükümlünün risk durumu, işlediği suçun nitelikleri, özellikle çocukların ve suç mağdurlarının korunması göz önünde bulundurulurken diğer yükümlülükler ek olarak belirlenen yer veya bölgelere gitmekten yasaklama ya da belirlenen bir bölgede denetim ve gözetim altında bulundurma yükümlülüklerinden birine veya her ikisine birlikte karar verilebilir.

(7) Hükümlüler hakkında belirlenen yükümlülükler; hapis cezasından daha ağır sonuçlar doğuracak şekilde uygulanamaz. Yükümlülükler, hükümlünün denetimine, topluma kazandırılmasına ve iyileştirilmesine imkân verecek ve infazı mümkün olacak şekilde belirlenmelidir.

Kamuya yararlı bir işte ücretsiz olarak çalıştırılma

MADDE 84 - (1) Kamuya yararlı bir işte ücretsiz olarak çalıştırılma; hükümlünün kurallara uyma becerisi ve çalışma disiplini kazanmasını, başkalarının haklarına saygı göstermesini, zamanı planlamasını, bir meslek edinerek kendi işini kurmasını veya bir iş edinmesini amaçlayan, iyileştirme ve topluma kazandırmayı esas alan bir yükümlülüktür.

(2) Hükümlü, denetimli serbestlik altında geçireceği toplam sürenin üçte birini kamuya yararlı bir işte çalışmak suretiyle tamamlar. Çalışma süreleri günde dört, haftada yirmi saat olarak belirlenir. Hükümlü hafta sonları da çalıştırılabilir.

(3) Yükümlülüğün infazı, hükümlünün müdürlüğe başvurmasından itibaren on gün içinde başlatılır, belirlenen sürenin sona ermesiyle, her halde koşullu salıverme süresinin tamamlanmasıyla sona erer. Kamuya yararlı bir işte çalıştırma yükümlülüğü bu Yönetmelikte düzenlenen özel nedenler hariç kesintisiz olarak uygulanır.

(4) Hükümlüler, bir kamu kurumunun veya kamu yararına hizmet veren bir özel kuruluşun belirli hizmetlerinde, bireysel olarak veya bir görevlinin nezaretinde grup halinde çalıştırılabilirler. Hükümlülerin grup halinde çalıştırılması durumunda, çalışma yapılan yerde veya grupların başında denetim bürosunda görevli yeteri kadar denetimli serbestlik memuru bulundurulur.

(5) Denetim planında, hükümlünün hangi gün ve saatlerde çalış-

cağı, yükümlülüğün başlayış ve bitiş tarihleri belirtilir. Yükümlülüğün başlama tarihi, hükümlünün fiilen çalışmaya başladığı tarihtir.

(6) Çalıştırılacak iş belirlenirken; hükümlünün iyileştirilmesi, mesleği, becerileri, mağdurun ve toplumun güvenliği dikkate alınır. Çalıştırılacak gün ve saatler, hükümlünün işi, aile yaşamı veya eğitimi dikkate alınarak belirlenir. Hükümlünün çalıştığı iş, kurum veya yer denetimli serbestlik müdürlüğüne değiştirilebilir.

(7) Hükümlünün;

- Çalışmasına engel bir sağlık problemi olduğunu,
- Örgün eğitime devam ettiğini,
- Bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştığını,
- Kendi işini kurduğunu ve işlettiğini,

belgelendirmesi ve bu nedenle kamuya yararlı işte çalışma yükümlülüğünün kaldırılmasını talep etmesi durumunda, ileri sürülen mazeretlerin doğruluğu ve haklılığı araştırılır. Gerekirse komisyon tarafından yükümlülüğün infazına ara verilir. Bu durumda, hükümlünün sağlık problemi, eğitime devam etme durumu, belirttiği işte bir iş sözleşmesine dayanarak çalışıp çalışmadığı ya da kurduğunu ve işlettiği işi devam ettirip ettirmediği, koşullu salıverme süresinin sonuna kadar denetlenir. Hükümlünün, yanlış beyanda bulunduğuun anlaşılması veya mazeretin ortadan kalkması halinde yükümlülüğün kalan kısmının infazına devam edilir.

(8) Bu yükümlülük, müdürlüğe müracaat tarihi itibarıyla on sekiz yaşından küçük suça sürüklenen çocuklar ile sıfır-altı yaş arasında çocuğu bulunan kadınların bu durumları devam ettiği sürece uygulanmaz. Bu durumun ortadan kalktığı tarihten itibaren, koşullu salıverilme tarihine kadar olan sürenin üçte biri kamuya yararlı bir işte çalıştırılma yükümlülüğü olarak uygulanır.

(9) Bu yükümlülük;

- Altmış yaş ve üstü,
- Hayatlarını yalnız başına idame ettiremeyen,
- Doğumuna on hafta kalan hamile kadın, hükümlüler hakkında uygulanmaz.

Bir konutta denetim ve gözetim altında bulundurulma

MADDE 85 - (1) Belirlenen bir konutta denetim ve gözetim altında bulundurulma; toplumun ve mağdurun korunması için hükümlünün belirlenen bir konuttan çıkmaması suretiyle denetimini esas alan bir yükümlülüktür.

(2) Yüksek riskli hükümlüler, denetimli serbestlik altında geçirecekleri toplam sürenin en az üçte birini konuttan çıkmamak suretiyle tamamlarlar. Bu yükümlülük, günde en az on, en fazla on iki saat süreyle yerine getirilir. Bu süre, 18:00 ilâ 08:00 saatleri arasında uygulanır.

Hükümlünün konutunda bulunacağı süre ile saat aralığı, hükümlünün işi, eğitimi veya aile durumu dikkate alınarak belirlenir.

(3) Elektronik yöntemlerle takip edilmeyen hükümlüler, evde bulunduğu sürenin başlangıç ve bitiş saatleri arasında belirsiz zamanlarda denetim bürosunda görevli denetim memurları tarafından denetlenir. Bu yükümlülüğün uygulandığı hükümlülerin bilgileri denetim için ilgili kolluk birimlerine de gönderilir.

(4) Hükümlünün denetimli serbestlik müdürlüğüne başvurmasından itibaren on gün içinde yükümlülüğün infazına başlanır. Bu yükümlülük belirlenen sürenin sona ermesi ile tamamlanır. Hükümlünün risk durumunun değişmesi halinde komisyon tarafından belirlenen süre tamamlanmadan da konutta bulunma yükümlülüğü kaldırılabilir.

(5) Hükümlünün tekrar suç işleme riski, topluma veya mağdura zarar verme riskine göre daha önce karar verilmese dahi hükümlü hakkında bu yükümlülüğe sonradan karar verilebileceği gibi daha önce verilmiş olan yükümlülüğün süresi de uzatılabilir.

(6) Bu yükümlülüğün yerine getirilmesinde, bu Yönetmeliğin 75 inci maddesindeki ilgili diğer hükümler uygulanır.

Bir bölgede denetim ve gözetim altında bulunma

MADDE 86 - (1) Bir bölgede denetim ve gözetim altında bulunma; toplumun ve mağdurun korunması amacıyla bir bölgede bulunmayı esas alan, belirlenen yere belirlenen tarih ve saatlerde başvurma veya belirlenen bölge sınırları dışına çıkmama yükümlülüğüdür.

(2) Hükümlüden, belirlenen tarih ve saatlerde, denetimli serbestlik müdürlüğüne, kolluğa, muhtarlığa veya müdürlüğün belirleyeceği bir kamu görevlisine başvurması istenir.

(3) Belirlenen yerlere başvurma;

a) Yüksek riskli hükümlülerin denetimli serbestlik tedbiri altında geçireceği süre içerisinde;

- 1) İlk üç ay her gün,
- 2) Üç ila altı ay arası haftada üç gün,
- 3) Altı aydan sonra haftada iki gün,

b) Orta riskli hükümlülerin denetimli serbestlik tedbiri altında geçireceği süre içerisinde;

- 1) İlk üç ay haftada dört gün,
- 2) Üç ila altı ay arası haftada iki gün,
- 3) Altı aydan sonra haftada bir gün,

c) Düşük riskli hükümlülerin denetimli serbestlik tedbiri altında geçireceği süre içerisinde;

- 1) İlk üç ay haftada iki gün,
 - 2) Üç aydan sonra haftada bir gün,
- olarak uygulanır.

(4) Bu yükümlülük, hükümlünün denetimli serbestlik müdürlüğüne başvurmasından itibaren on gün içinde başlar, koşullu salıverme süresinin sona ermesi ile tamamlanır.

(5) Bu yükümlülük; ağır bir hastalık, sakatlık veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız başına idame ettiremeyen hükümlüler hakkında uygulanmaz.

(6) Bu yükümlülük, yüksek riskli hükümlüler bakımından belirlenen bölge sınırları dışına çıkmama şeklinde de belirlenebilir.

Belirlenen yer veya bölgelere gitmeme

MADDE 87 - (1) Belirlenen yer veya bölgelere gitmeme; hükümlünün suç işlemesine veya suça yönelmesine etkisi bulunan yerlere gitmekten yasaklanmasını, özellikle çocukların ve suç mağdurunun korunmasını amaçlayan bir yükümlülüktür.

(2) Bu yükümlülük; hükümlünün, çocuklara, topluma ve mağdura karşı zarar verme riski ile işlediği suçun özelliklerine göre diğer yükümlülüklerle birlikte verilebilir. Yasak getirilen yer veya bölge ile yasaklama süresi denetimli serbestlik müdürlüğüne takdir edilir.

Belirlenen programlara katılma

MADDE 88 - (1) Belirlenen programlara katılma; hükümlülerin iyileştirilmesi ve topluma kazandırılması için ihtiyaç duydukları ve denetimli serbestlik müdürlüğüne belirlenen, bireysel görüşme, grup çalışması, tedavi ve iyileştirme programları, diğer kurumlarca yürütülen meslek ve sanat edindirmeye yönelik faaliyetler, seminer, sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler, sivil toplum kuruluşlarınca kamu yararına yürütülen program ve çalışmalarına katılma yükümlülüğüdür.

(2) Bu yükümlülük, ihtiyacı tespit edilen her hükümlü hakkında uygulanır ve hükümlünün denetimli serbestlik müdürlüğüne başvurmasından itibaren en geç üç ay içinde başlar, belirlenen sürenin veya program ya da programların tamamlanması ile sona erer.

(3) Hükümlü hakkında yapılan risk ve ihtiyaç değerlendirmesine göre hükümlünün herhangi bir eğitim ve iyileştirme programına katılmasının gerekmediği değerlendiriliyor ise bu durum denetim planının rehberlik ve iyileştirme bölümüne açıkça yazılır.

Yabancı uyruklu hükümlüler hakkında yapılacak işlemler

MADDE 89 - (1) Yabancı uyruklu hükümlüler; barınma, sağlık ve ekonomik durumları ile işledikleri suçun nitelikleri bakımından müdürlük tarafından değerlendirilir.

(2) Ülkede kalmasında sakınca görülen, oturma izni olmayan, sabit bir ikametgâhı bulunmadığı gibi İçişleri Bakanlığı tarafından da kalacak bir yer gösterilmeyen veya yaşamını idame ettirecek bir geliri bulunmayan yabancı uyruklu hükümlüler hakkında denetimli serbest-

lik tedbiri olarak, koşullu salıverilme süresi sonuna kadar ülke sınırları içine girmeme yükümlülüğü verilerek durum İçişleri Bakanlığına bildirilir.

(3) Yabancı uyruklu hükümlülere ait bilgiler, Daire Başkanlığı ile yazılı olarak karşı çıkmaması halinde hükümlünün vatandaşı olduğu devletin diplomatik temsilcilik veya konsoloslusuna bildirilir.

Kapalı ceza infaz kurumuna iade

MADDE 90 - (1) Hükümlünün;

a) Ceza infaz kurumundan ayrıldıktan sonra, talebinde belirttiği denetimli serbestlik müdürlüğüne üç gün içinde müracaat etmemesi,
 b) Hakkında belirlenen;
 1) Yükümlülükler,
 2) Denetimli serbestlik müdürlüğünün hazırladığı denetim ve iyileştirme programına,
 3) Denetimli serbestlik personelinin uyarı ve önerilerine,
 4) Denetim planında yükümlülüklerin infazına ilişkin belirlenen kurallara,
 uymamakta ısrar etmesi,
 c) Ceza infaz kurumuna geri dönmek istemesi,
 hâlinde, komisyonun kararı üzerine, koşullu salıverilme tarihine kadar olan cezasının infazı için kapalı ceza infaz kurumuna gönderilmesine karar verilmesi, infaz hâkiminden talep edilir.

(2) Hükümlü hakkında;

a) İşlediği iddia olunan başka bir suçtan dolayı, 5271 sayılı Kanunun 100 üncü maddesinde sayılan nedenlerle tutuklama kararı verilmesi,

b) Denetimli serbestlik tedbiri uygulanmaya başlanmasından önce işlediği iddia olunan ve cezasının üst sınırı yedi yıldan az olmayan bir suçtan dolayı soruşturma veya kovuşturma devam edilmesi,

c) Denetimli serbestlik tedbiri uygulanmaya başlandıktan sonra işlediği iddia olunan ve cezasının alt sınırı bir yıl veya daha fazla olan kasıtlı bir suçtan dolayı soruşturma veya kovuşturma başlatılması,

halinde, komisyonun talebi üzerine, infaz hâkimi tarafından, hükümlünün kapalı ceza infaz kurumuna gönderilmesine karar verilir.

(3) Hükümlü hakkında soruşturma sonucunda kovuşturmaya yer olmadığı veya kovuşturma sonucunda beraat, ceza verilmesine yer olmadığı, davanın reddi veya düşme kararı verilmesi hâlinde, hükümlünün cezasının infazına denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak devam olunmasına infaz hâkimi tarafından karar verilir.

(4) Başka bir mahkûmiyet kararı nedeniyle ceza infaz kurumuna alınan hükümlünün kaydı kapatılarak, 5275 sayılı Kanunun 107 nci maddesinin uygulanabilmesi yönünden toplama kararı alınması ve

müteakip infaz işlemlerinin buna göre yapılması amacıyla dosya hükümlünün bulunduğu ceza infaz kurumuna gönderilmek üzere Cumhuriyet başsavcılığına iletilir.

Koşullu salıverilme

MADDE 91 - (1) Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezasının infazına karar verilen ve koşullu salıverilmesine bir aydan az süresi kalan hükümlüler hakkında vaka sorumlusu tarafından, salıverme öncesi değerlendirme raporu hazırlanmasına başlanır. Hazırlanan raporda hükümlünün denetimli serbestlik altında geçen süre içerisinde tutum ve davranışlarıyla kurallara ve yükümlülüklere uyumundaki gayret ve çabası değerlendirilir.

(2) Salıverme öncesi değerlendirme raporunda; suçun mağduru bakımından tehlike oluşturan veya tekrar suç işleme riski yüksek bulunan hükümlüler hakkında, koşullu salıverme sonrası denetim süresi içerisinde yükümlülük belirlenmesi önerilir.

(3) Koşullu salıverme tarihine kadar olan süresini, yükümlülüklerin gereklerine ve denetim planına uygun davranarak geçiren hükümlünün salıverme öncesi değerlendirme raporu ile infaz dosyası, 5275 sayılı Kanunun 107 nci ve 108 inci maddelerine göre işlem yapılmak üzere ilgili mahkemeye gönderilir.

(4) Koşullu salıverme süresinin sonunda yükümlülüğün uygulanmasına son verilir, ilgili mahkemenin kararı üzerine kayıt kapatılır.

(5) Askerlik çağına giren ve askerliğini yapmamış hükümlülerin koşullu salıverilmeleri halinde durum, kayıtlı buldukları askerlik şubesine bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Koşullu Salıverilme Sonrası Denetim ve Takip

Koşullu salıvermede denetim altına alma

MADDE 92 - (1) Koşullu salıvermede denetim altına alma; mahkeme tarafından koşullu salıverilmesine karar verilen hükümlü hakkında salıverme sonrası denetim süresi içerisinde tedbir veya yükümlülük uygulanmasına karar verilmesidir.

(2) Mahkemelerce koşullu salıverilen hükümlüler hakkında;

- a) Bir başkasının gözetimi altında çalışmaya,
 - b) Eğitim kurumuna devam etmeye,
 - c) Rehberlik çalışmalarına katılmaya,
- ilişkin yükümlülükler belirlenebilir.

(3) Hükümlüler hakkında koşullu salıverme sonrası için belirlenen tedbir veya yükümlülüklerin yerine getirilmesinde, hükümlünün toplum içinde denetimi, takibi ve iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülür.

(4) Yükümlülük kararının yerine getirilmesi sırasında; hükümlünün işlediği kasıtlı bir suçtan dolayı hapis cezasına mahkûm olması veya kendisine yüklenen yükümlülüklerle, hâkimin uyarısına rağmen uymamakta ısrar etmesi hâlinde koşullu salıverilme kararının geri alınması için mahkemeden talepte bulunulur, koşullu salıverme kararının geri alınması veya yükümlülüğün kaldırılması durumunda dosya kapatılır.

Gözetim altında çalışma yükümlülüğü

MADDE 93 - (1) Gözetim altında çalışma yükümlülüğü; koşullu salıverilen hükümlünün, mahkemelerce belirlenen denetim süresinde, infaz kurumunda veya denetimli serbestlikte öğrendiği meslek veya sanatı icra etmek üzere, bir kamu kurumunda veya özel olarak aynı meslek veya sanatı icra eden bir başkasının gözetimi altında, ücret karşılığında çalıştırılmasıdır.

(2) Bu yükümlülük, denetim süresi içerisinde yerine getirilir. Yükümlülük, kişinin çalışmaya başlamasıyla başlar, mahkemenin belirlediği sürenin veya denetim süresinin sona ermesiyle ya da mahkemenin yükümlülüğü kaldırmasıyla sona erer.

(3) Bu yükümlülüğün yerine getirilmesinde, bu Yönetmeliğin 59 uncu ve 66 ncı maddelerindeki ilgili diğer hükümler uygulanır.

Eğitime devam etme yükümlülüğü

MADDE 94 - (1) Eğitime devam etme yükümlülüğü; on sekiz yaşından küçük hükümlülerin, örgün ve yaygın eğitim ile diğer kurs ve programlara koşullu salıverildikten sonra gerektiğinde barınma imkânı bulunan bir kurumda devam etmeleridir.

(2) Hükümlünün devam edebileceği örgün ve yaygın eğitim ile diğer kurs ve programlar, hükümlünün risk ve ihtiyaçlarının değerlendirilmesi ile ceza infaz kurumunda veya denetimli serbestlikte katıldığı programlar ve meslek edindirme kursları gibi aldığı eğitimler dikkate alınarak hükümlü ile iş birliği içerisinde belirlenir.

(3) Koşullu salıverilen hükümlünün örgün eğitime devam etme durumunun bulunması halinde öncelikle örgün eğitime yönelik bir eğitim kurumuna devam etmesi istenir. Hükümlünün örgün eğitime devam konusunda başarısız olması veya başka nedenlerle örgün eğitime devam edememesi halinde durumuna uygun başka bir meslek edindirme kursuna veya programına yönlendirilir. Belirlenen eğitim programı veya kursların hükümlünün ihtiyaçlarına cevap vermemesi veya hükümlüye uygun olmadığını tespit edilmesi durumunda vaka sorumlusu tarafından ilgili eğitim programı ya da kurs değiştirilebilir.

(4) Hükümlünün kalacak bir yerinin olmaması veya eğitimine devam edebilmesi için bir kuruma yerleştirilmesinin gerekmesi halinde çocuğun ve kanuni temsilcisinin rızası da alınarak barınma imkânı

bulunan uygun bir eğitim kurumuna yerleştirilebilir.

(5) Eğitime devam yükümlülüğünün yerine getirilmesinde kurum-sal eğitimler ve programlar listesi göz önünde bulundurulur.

(6) Bu yükümlülüğün uygulanmasında; hükümlünün durumu, eğitim kurumu yetkilileri ile iş birliği yapılan görevliler haricinde kim-seyle paylaşılabilir. Kurum yetkilileri ve görevliler ifşa olmaması ve dışlanmaması için hükümlünün durumunu kurum çalışanları ve diğer kişiler ile paylaşamaz. Bu konuda ilgililer bilgilendirilir.

(7) Eğitime devam yükümlülüğü, hükümlü hakkında denetim planının hazırlandığı tarihte başlar. Mahkemenin belirlediği sürenin veya denetim süresinin sonunda ya da yükümlülük kararının kaldırılması ile sona erer.

Rehberlik çalışmalarına katılma yükümlülüğü

MADDE 95 - (1) Rehberlik çalışmalarına katılma yükümlülüğü; koşullu salıverilme sonrası, iyileştirme ve topluma kazandırma amacıyla, denetimli serbestlik uzmanının yürüttüğü çalışma ve programlara katılma konusunda hükümlünün yükümlü kılınmasıdır.

(2) Rehberlik çalışmalarına katılma yükümlülüğü; hükümlü hakkında denetim planının hazırlandığı tarihte başlar; mahkemenin belirlediği sürenin veya denetim süresinin bitmesiyle ya da yükümlülüğün kaldırılmasıyla sona erer.

(3) Bu yükümlülüğün yerine getirilmesinde, bu Yönetmeliğin 37 nci ve 70 inci maddelerindeki ilgili diğer hükümler uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Salıverilen Mükerrirlerin Toplum İçinde Denetim ve Takibi

Salıverilme sonrası mükerrirler hakkında verilen denetimli serbestlik tedbirinin infazı

MADDE 96 - (1) Mükerrirler hakkında verilen denetimli serbestlik tedbiri; salıverilme sonrası hükümlünün, toplum içinde denetim ve takibinin yapılarak, iyileştirilmesi ve topluma yeniden kazandırılması ile yeniden suç işleme riskinin azaltılmasına yönelik rehberlik çalışmalarına katılma yükümlülüğüdür.

(2) Salıverilme sonrası mükerrir hakkındaki denetimli serbestlik tedbirine ilişkin karar, hapis cezasının infazından önce gönderilirse bu karar kaydedilmeyerek, Cumhuriyet başsavcılığına iade edilir. Kararın, 5237 sayılı Kanununun 58 inci maddesinin altıncı fıkrası ile 5275 sayılı Kanununun 108 inci maddesinin dördüncü fıkrası gereğince hapis cezasının tamamen infazından sonra gönderilmesi istenir.

(3) Salıverilme sonrası mükerrir hükümlü hakkında verilen denetimli serbestlik tedbirine ilişkin kararda, denetimli serbestlik tedbirinin süresinin belirtilmemesi durumunda, karar kaydedilmeden önce mah-

kemeye geri gönderilerek tedbirin süresinin belirlenmesi istenir.

(4) Salıverilme sonrası mükerrer hakkında verilen denetimli serbestlik tedbirinin kayıt işlemleri tamamlandıktan sonra hükümlüye tebligat çıkartılır. Hükümlünün, müdürlüğe müracaat etmesinden sonra risk ve ihtiyaçları belirlenir. Hükümlü ile iş birliği içerisinde hükümlünün ihtiyaçlarına uygun bir denetim planı hazırlanır. Hazırlanan denetim planı içeriğinde, hükümlünün ihtiyaçları dikkate alınarak uygun iyileştirme çalışmaları yürütülmesine yer verilir.

(5) Hükümlünün tebligatta belirtilen süre içerisinde başvuruda bulunmaması veya denetimli serbestlik tedbirlerini yerine getirmemesi ya da denetim planında belirlenen programlara katılmaması halinde; hükümlü, müdürlüğe gelmesi ve yükümlülüğe uyması konusunda uyarılır. Uyarıya rağmen hükümlünün yükümlülüğünün gereklerini yerine getirmemesi halinde ilgili kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ya da gönüllü kişilerle iş birliği içerisinde hükümlünün topluma yeniden kazandırılmasına, toplum içinde denetim ve takibine devam edilir.

(6) Bu madde kapsamında; yürütülecek iyileştirme çalışmaları bu Yönetmeliğin 37 nci maddesinde belirtilen esaslara göre yerine getirilir.

(7) Mükerrirlere özgü infaz rejimi kapsamında hükümlü hakkında belirlenen denetimli serbestlik tedbiri, hapis cezasının tamamen infazından sonra denetim planının hazırlanmasıyla, hazırlanamama durumunda kararın hükümlüye tebliği ile başlar, mahkemece belirtilen sürenin tamamlanması ile sona erer.

ALTINCI KISIM

Mağdurun ve Aile Bireylerinin Korunması

BİRİNCİ BÖLÜM

Mağdurlara Yönelik Destek Hizmetleri

Mağdura yönelik psiko-sosyal destek hizmetleri

MADDE 97 - (1) Mağdurların yapılan destek hizmetlerini tanımları, yürütülen programlardan haberdar edilmeleri, broşür, afiş ve diğer iletişim kanallarının kullanılması suretiyle sağlanır. Mağdurların müdürlüğe kolayca müracaat etmelerini sağlayacak tedbirler alınır. Mağdurlara yönelik yapılan hizmetleri tanıtan broşür, afiş ya da el kitapları özellikle kolluk birimlerine ve adliyelere bırakılır.

(2) Müdürlükçe mağdurlara yönelik hizmetleri yürütmek üzere, mağdurların kendilerini güvende hissetmelerini sağlayacak uygun fiziki mekânlar oluşturulur. Uygun fiziki mekânın bulunmaması durumunda mağdur ile şüpheli, sanık veya hükümlülerin karşılaşmaması için gerekli tedbirler alınır.

(3) Mağdurun müdürlüğe müracaat etmesi durumunda, kayıt iş-

lemleri tamamlandıktan sonra mağdur destek hizmetleri bürosuna yönlendirilir. Mağdurun talebi alınarak ihtiyaçları belirlenir. Mağdur, destek alacağı ilgili kurum, kuruluş veya sivil toplum kuruluşlarına yönlendirilir. Mağdurun istemesi halinde dava ve yargılama süreci ile ilgili bilgi verilir.

(4) Mağdurun talep etmesi halinde, mağdurlara yönelik müdahale programlarından ihtiyaç duyulan program uygulanır. Müdürlükte mağdura psiko-sosyal destek verebilecek uzmanın bulunmaması veya vakanın ileri düzeyde bir müdahaleyi gerektirmesi ya da mağdurun on sekiz yaşından küçük olması durumunda, mağdur bu desteği alabileceği ilgili kurumlara veya sivil toplum kuruluşlarına yönlendirilir.

(5) Mağdura destek olunmasının gerektirmesi halinde, bazı özel bilgilerinin ilgili kurumlarla paylaşılacağı konusunda mağdur bilgilendirilir ve rızası alınır. Denetimli serbestlik personeli, mağdur hakkında elde ettiği bilgileri mağdurun rızası olmadan üçüncü kişi, kurum ya da kuruluşlarla paylaşamaz. Elektronik ve fiziksel ortamda tutulan bilgilerin saklanması için gerekli tedbirler alınır. Ancak herhangi bir suç vakasının varlığı tespit edilmişse, mağdura bilgi verilerek, Cumhuriyet Başsavcılığına durum bildirilir.

Mağdura yönelik sosyal ve ekonomik destek verilmesi

MADDE 98 - (1) Sosyal ve ekonomik destek talebiyle müdürlüğe müracaat eden mağdurun kendisine veya birinci dereceden aile üyelerinden birine karşı işlenen suçun, ekonomik kayba yol açması, sonraki yaşantısını olumsuz etkilemesi ve bu zararın başka türlü telafisinin mümkün olmaması halinde, talep kaydedildikten sonra mağdur kuruma kurulları bürosuna yönlendirilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Çocukların ve Aile Bireylerinin Korunması

Korunma altına alınması gereken çocuklarla ilgili yapılacak işlemler

MADDE 99 - (1) Denetimli serbestlik hizmetleri kapsamında toplum içinde denetim ve takibi yapılan suça sürüklenen çocuğun korunma ve destek ihtiyacının olması veya sonradan böyle bir ihtiyacın ortaya çıkması halinde müdürlük, korunma ve desteğe ihtiyacı olan çocuğu, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı İl Müdürlüğüne ihbar etmekle yükümlüdür. Çocuğun korunma ve destek ihtiyacına ilişkin tespitler, ihbar yazısında açıkça belirtilir.

(2) Çocuk hakkında danışmanlık tedbiri ihtiyacı nedeniyle ihbarda bulunulmaz. Bu kapsamdaki çalışmalar iyileştirme ve topluma kazandırma çerçevesinde eğitim ve iyileştirme bürosunda görevli denetimli serbestlik uzmanları tarafından yerine getirilir.

Aile içi şiddet vakalarında yapılacak işlemler

MADDE 100 - (1) Yükümlülerin, eşine veya diğer aile bireyelerine karşı şiddet uygulaması veya şiddet uygulama tehlikesinin bulunması ya da yükümlünün şiddete maruz kalması veya şiddete maruz kalma ihtimalinin bulunması halinde, 8/3/2012 tarihli ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun gereğince koruyucu ve önleyici tedbir alınmak üzere ilgili kuruma durum bildirilir.

(2) Şiddete maruz kalan veya risk altında bulunan mağdur ya da diğer aile bireyleri ile görüşülür ve bu husus planlamada göz önünde bulundurulur. Aile içi şiddete uğrayan mağdurun talep etmesi halinde mağdur destek hizmetleri bürosunca mağdura psiko-sosyal destek verilir.

YEDİNCİ KISIM**Elektronik Cihazların Kullanılması Suretiyle Takip****BİRİNCİ BÖLÜM****Elektronik İzleme***Elektronik izleme*

MADDE 101 - (1) Elektronik izleme; şüpheli, sanık veya hükümlülerin elektronik yöntem ve araçlar ile toplum içinde izlenmesini, gözetim ve denetim altında tutulmasını sağlayan, mağdurun ve toplumun korunmasını destekleyen kararların infaz edilmesinde kullanılan bir yöntemdir.

Elektronik izleme merkezi

MADDE 102 - (1) Şüpheli, sanık veya hükümlülerin elektronik yöntem ve araçlarla toplum içinde izlenmesi, gözetimi ve denetimi için elektronik izleme merkezi oluşturulur.

(2) İzleme merkezinde bu konuda eğitim almış yeteri kadar denetimli serbestlik memuru yirmi dört saat esasına ve vardiya usulüne göre çalışır. Elektronik izleme şube müdürlüğünce her vardiya için izleme merkezinin çalışmalarından sorumlu bir personel belirlenir.

(3) İzleme merkezinde görevli bir personelin kaç yükümlünün takibinden sorumlu olacağı elektronik izleme şube müdürlüğünce belirlenir.

(4) Genel Müdürlüğün izni olmadan görevli ve yetkililer hariç, üçüncü kişiler izleme merkezine giremez. İzleme merkezi çalışanlarının, izleme merkezine cep telefonu, bilgisayar, fotoğraf makinesi gibi araçlarla girmeleri yasaktır.

(5) İzleme merkezi çalışanları, yükümlülerle yaptıkları iletişimin ve yükümlülerin ihlal durumunun sisteme kaydedilmesini kontrol ederler ve ihlal durumlarını elektronik izleme şube müdürlüğüne aynı gün

iletirler.

Elektronik izleme müdahale ekibi

MADDE 103 - (1) Müdürlüklerde ihtiyaç olması halinde denetim bürosunda elektronik izleme konusunda eğitim almış yeteri kadar denetimli serbestlik memuru görevlendirilir. Elektronik izleme müdahale ekibi yirmi dört saat esasına ve vardiya usulüne göre çalıştırılabilir.

(2) Müdahale ekibi;

- a) Elektronik cihazların takılmasından ve sökülmesinden,
- b) İzleme merkezi ile gerekli koordinasyonun sağlanmasından,
- c) İzleme merkezince iletilen taleplerin yerine getirilmesinden,
- ç) Elektronik cihazlarla takip edilen yükümlülerin takip ve denetiminden,
- d) Elektronik cihazlarda meydana gelen arızalara ilişkin gerekli işlemlerin yapılmasından,
- e) İzleme merkezinden gelen ihlal durumunun tespit edilmesinden, sorumludur.

İKİNCİ BÖLÜM

Elektronik Cihaz ile Takip Edilecek Yükümlülerin Belirlenmesi, Elektronik Cihazların Takılması ve Sökülmesi

Elektronik cihaz ile takip edilecek yükümlülerin belirlenmesi

MADDE 104 - (1) Haklarında belirli yerlere gitmekten yasaklama veya belirlenen konut, yer veya bölgeden çıkmama ya da belirlenen kişilere yaklaşmamaya dair verilen denetimli serbestlik kararları, elektronik cihaz kullanılmak suretiyle yerine getirilebilir.

(2) Mevcut risk durumu, tedbir, yükümlülük ve denetimin gereklilikleri, mağdurun veya toplumun korunma ihtiyacı dikkate alınarak, vaka sorumlusunun talebi üzerine komisyon, yükümlünün elektronik cihaz ile takibini elektronik izleme şube müdürlüğüne önerir.

(3) Elektronik cihaz takılması önerilen yükümlünün bilgileri elektronik izleme şube müdürlüğüne iletilir. Şube müdürlüğüne, izleme merkezinin kapasitesi, yükümlünün durumu, mahkeme kararının niteliği ve infaz kabiliyeti teknik yönden değerlendirilerek yükümlünün elektronik cihaz ile izlenip izlenmemesine karar verilir.

Elektronik cihazların kurulması ve kelepçe takılması

MADDE 105 - (1) Elektronik cihazlar kullanılmak suretiyle izlenmesine karar verilen yükümlüler, görevli denetimli serbestlik personeli tarafından bilgilendirilir. Elektronik cihazın özelliğine göre yükümlü müdürlüğe davet edilerek veya yükümlünün evine gidilerek elektronik izleme ünitesi kurulur ve devreye sokulur. Elektronik cihazlarla takip edilecek yükümlünün kimlik bilgileri görevli personel tarafından kontrol edilir.

(2) Yükümlü, elektronik kelepçe, diğer cihazlar ve ilgili ünitenin kullanımı ile uyulması gereken kurallar ve uymamanın sonuçları konusunda yazılı olarak bilgilendirilir.

(3) Elektronik cihazlar kullanılmak suretiyle takibine karar verilen yükümlü, elektronik kelepçe takılmasına ve ilgili ünitenin kurulmasına rıza göstermek, cihazları kullanılabilir durumda bulundurmamak, kararın infazı için gerekli olan kısıtlamalara ve cihazların kullanımına ilişkin belirlenen kurallara uygun hareket etmek zorundadır. Bu kurallara aykırı davranış yükümlülüğünün ihlali sayılır.

(4) İzleme merkezi tarafından yükümlünün kurallara aykırı davranışının belirlenmesi halinde, müdahale ekibi durumdan derhal haberdar edilir. Elektronik izleme şube müdürlüğü, yükümlünün kurallara aykırı davranışını denetimli serbestlik müdürlüğüne yazılı olarak bildirir. Kurallara aykırı davranışın vaka sorumlusu tarafından yükümlülüğünün ihlali olarak değerlendirilmesi halinde durum komisyona iletilir.

Elektronik cihazların ve kelepçenin sökülmesi

MADDE 106 - (1) Yükümlülüğün sona ermesi veya ihlal edilmesi, yükümlünün ceza infaz kurumuna alınması ya da yükümlünün elektronik cihazların kullanılması suretiyle takibinden vazgeçilmesi durumunda, elektronik cihazlar ve kelepçe görevli denetimli serbestlik personeline sökülür. Cihaz, gerekli kontroller yapılarak yükümlüden tutanak karşılığında teslim alınır.

(2) Elektronik cihaz ve kelepçe izleme merkezi bilgilendirilmeden sökülmez. Elektronik cihaz ve kelepçe sökülmesine ilişkin talep üzerine izleme merkezi tarafından sistemden elektronik takip sonlandırılır ve elektronik takibe ilişkin gerekli bilgiler ilgili müdürlüğe iletilir.

SEKİZİNCİ KISIM

Danışma Kurulu ve Koruma Kurulları

BİRİNCİ BÖLÜM

Danışma Kurulunun Oluşumu, Gündeminin Hazırlanması ve Toplanması

Danışma Kurulunun oluşumu

MADDE 107 - (1) Denetimli serbestlik hizmetlerine ilişkin olarak danışma organı niteliğinde görev yapmak üzere Bakanlıkta, Denetimli Serbestlik Hizmetleri Danışma Kurulu kurulur.

(2) Danışma Kurulunun başkanı Adalet Bakanlığı müsteşarı, vekili müsteşar yardımcısıdır. Müsteşarın bulunmadığı zamanlarda Danışma Kuruluna müsteşar yardımcısı başkanlık eder.

(3) Danışma Kurulu aşağıdaki üyelerden oluşur:

a) Bakanlık Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü.

- b) Bakanlık Kanunlar Genel Müdürü.
 c) Bakanlık Personel Genel Müdürü.
 ç) Türkiye Barolar Birliğinin görevlendireceği bir temsilci.
 d) Yükseköğretim Kurulunca görevlendirilecek, üniversitelerin hukuk fakültelerinin ceza ve ceza usul hukuku ana bilim dalından bir, sosyal hizmet, sosyoloji ve psikoloji bölümlerinden birer kişi olmak üzere profesör veya doçent unvanına sahip, öncelikle denetimli serbestlik hizmetleri alanında çalışmaları bulunan öğretim üyesi.
 e) Türkiye İş Kurumu Genel Müdürü.
 f) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının;
 1) Çocuk Hizmetleri Genel Müdürü.
 2) Kadının Statüsü Genel Müdürü.
 3) Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürü.
 4) Sosyal Yardımlar Genel Müdürü.
 5) Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürü.
 g) Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürü.
 ğ) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında üst düzey bir temsilci.
 h) Jandarma Genel Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün Asayişten Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı veya Daire Başkanı.
 ı) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinden bir temsilci.
 i) Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonundan bir temsilci.
 j) Denetimli Serbestlik Daire Başkanı.
 (4) Danışma Kurulu toplantılarına gündeme göre, ilgili kişiler ile kurumların temsilcileri katılımcı olarak davet edilebilir.
 (5) Danışma Kurulunun yazı işleri hizmetleri Daire Başkanlığı tarafından yürütülür.

Danışma Kurulunun gündeminin hazırlanması

MADDE 108 - (1) Daire Başkanlığınca Danışma Kurulu toplantı tarihinden önce Danışma Kurulu üyelerine, toplantının yeri ve zamanını belirten davet yazısı yazılır. Davet yazısında toplantı tarihinden önce toplantıya katılacak kişi ile gündeme ilişkin öneri ve görüşlerin bildirilmesi istenir.

(2) Daire Başkanlığı tarafından müdürlüklerin ve koruma kurumlarının yıllık faaliyet raporları ile üye kurumların öneri ve görüşleri dikkate alınarak gündem hazırlanır.

(3) Hazırlanan gündem toplantı tarihinden önce üyelere gönderilir. Müdürlükler ve koruma kurumlarının görevleri ile ilgili hazırlanan kanun, tüzük ve yönetmelik tasarıları gündeme eklenir.

Danışma Kurulunun toplanması

MADDE 109 - (1) Danışma Kurulu her takvim yılında en az bir defa toplanır. Başkan, gerekli gördüğü hallerde Danışma Kurulunu

toplantıya çağırabilir.

(2) Danışma Kurulu, Bakanlık Müsteşarının uygun göreceği yer ve tarihte toplanır.

(3) Danışma Kurulu toplantısında gündem Daire Başkanlığınca takdim edilir.

(4) Toplantıda sunulan öneriler tutanağa bağlanır ve Danışma Kurulu üyelerince imzalanır. Kararlar Genel Müdürlükçe ilgili kurum ve kuruluşlara iletilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Danışma Kurulunun Görevleri ve Mâli Hükümler

Danışma Kurulunun görevleri

MADDE 110 - (1) Danışma Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Denetimli serbestlik hizmetlerinin geliştirilmesine, kurumlar arası işbirliğinin güçlendirilmesine, yeniden suç işlenmesinin önlenmesine ve toplumla bütünleşmeyi sağlayıcı politikaların üretilmesine ilişkin öneri niteliğinde kararlar almak.

b) Genel Müdürlük tarafından sunulan müdürlükler ve koruma kurullarının yıllık faaliyetlerini değerlendirmek ve önerilerde bulunmak.

c) Müdürlükler ve koruma kurullarının görevleri ile ilgili olarak hazırlanan kanun, tüzük ve yönetmelik taslaklarını incelemek ve önerilerde bulunmak.

ç) Kanunla verilen diğer görevleri yapmak.

Mâli hükümler

MADDE 111 - (1) Kanununun 26 ncı maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, Danışma Kurulunun toplantılarına katılan üyelere 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre harcırah ödenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Koruma Kurullarının Oluşumu, Gündemin Hazırlanması, Çalışma Usul ve Esasları

Koruma kurullarının oluşumu

MADDE 112 - (1) Cumhuriyet başsavcılığınca her yılın Ocak ayı içerisinde koruma kurulu oluşturulur. Koruma kurulunun kimlerden oluştuğu ve çalışma usul ve esasları üyelere bildirilir.

(2) Koruma kurulu; Cumhuriyet başsavcısı veya görevlendireceği Cumhuriyet başsavcı vekili ya da Cumhuriyet savcısının başkanlığında aşağıdakilerin katılımı ile oluşur:

a) Baro temsilcisi.

b) Belediye başkanı veya görevlendireceği yardımcısı.

c) Cumhuriyet başsavcısı tarafından belirlenecek bir ceza infaz kurumu müdürü.

ç) Denetimli serbestlik müdürü.

d) Millî eğitim müdürü.

e) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı il veya ilçe müdürü.

f) Sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakfı temsilcisi.

g) Teşkilatı bulunan yerlerde Türkiye İş Kurumu müdürü.

ğ) Ziraat ve Halk Bankası müdürleri.

h) Ticaret ve sanayi odaları, ziraat odaları, borsalar, esnaf ve sanatkârlar birliği yöneticileri.

ı) Kamuya ait fabrikaların yönetici seviyesindeki temsilcileri.

i) Kamuya yararlı dernek veya vakıfların yönetici seviyesindeki temsilcileri.

j) Özel bankaların yönetici seviyesindeki temsilcileri.

(3) Kamuya yararlı dernek ve vakıflar ile özel banka yöneticilerinin koruma kuruluna katılımı istekleri ve Cumhuriyet başsavcısının uygun görmesiyle mümkün olur.

(4) Koruma kurulu toplantısının gündemine göre, Cumhuriyet başsavcısı; ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurulu başkanı, sağlık müdürü veya sağlık grup başkanı, özel idare müdürü, kolluk amirleri ile ilgili kişi ve kurumların temsilcilerini koruma kurulu toplantısına davet edebilir.

(5) Koruma kurulunun yetki alanı adalet komisyonunun yargı çevresi ile sınırlıdır.

(6) Koruma kurulunun yazı işleri hizmetleri, müdürlük tarafından yürütülür.

Koruma kurulu gündeminin hazırlanması

MADDE 113 - (1) Koruma kurulunun gündemi, koruma kurulu başkanının görüşü alındıktan sonra müdürlük tarafından hazırlanır.

(2) Koruma kurulunun gündeminde; mağdurların sosyal ve ekonomik talepleri ile salıverilen hükümlülerin talepleri, şüpheli, sanık ve hükümlülerin toplum içinde denetim ve takibi konusunda kurumlar arası işbirliğini gerektiren durumlar, eski hükümlülere yönelik hazırlanan projeler, hizmetler listesi ile kurumsal eğitimler ve programlar listesinin güncellenmesi, koruma kurulu kararlarına itiraz gibi konular yer alır.

(3) Gündem, toplantı tarihinden en geç bir hafta önce koruma kurulu üyelerine ulaştırılır. Gündemin içerisinde toplantının nerede ve ne zaman yapılacağına dair bilgilere de yer verilir.

(4) Koruma kurulu çalışmalarına başlamadan önce müdür veya müdür yardımcısı tarafından gündem takdim edilir, müdürlük tarafından yürütülen infaz ve iyileştirme çalışmaları ve koruma kurulunca

alınan kararlara ilişkin yapılan işlemler ve sonuçları hakkında koruma kurulu üyelerine bilgi verilir.

Koruma kurullarının çalışma usul ve esasları

MADDE 114 - (1) Koruma kurulu üç ayda bir toplanır. Koruma kurulu başkanının gerekli görmesi hâlinde koruma kurulu her zaman toplanabilir.

(2) Koruma kurulu; üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır, toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Toplantı yeter sayısına ulaşılamazsa, bu husus bir tutanakla tespit edilerek toplantı bir hafta sonra çoğunluk aranmaksızın yapılır.

(3) Koruma kurulunda alınan kararlar bir tutanakla tespit edilerek katılanlarca imzalanır ve ilgisine bildirilir. Kararların yerine getirilmesini müdürlük takip ederek sonucu hakkında koruma kuruluna bilgi verir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Koruma Kurulunun Görevleri ve Başvuru

Koruma kurulunun görevleri

MADDE 115 - (1) Koruma kurulu, Kanunun 17 nci maddesine uygun olarak aşağıdaki görevleri yerine getirir:

a) Mağdurların suç nedeniyle karşılaştıkları sosyal ve ekonomik sorunlarının çözümünde bu kişileri ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirmek.

b) Ceza infaz kurumundan salıverilen hükümlülerin meslek veya sanat edinmelerinde, iş bulmalarında, bir meslek veya sanat sahibi olanlar ile tarım işletmeciliği yapmak veya işyeri açmak isteyenlere araç ve kredi sağlanmasında bu kişileri ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirmek.

c) Müdürlükçe hazırlanacak mesleki eğitim projeleri ile başvuru sahibinin kendi işini kurma projelerini karara bağlamak, yürütülen projeleri izlemek ve bitirilen projelerin sonuçlarını değerlendirmek.

ç) Mağdurlar ile ceza infaz kurumundan salıverilenlerin öğrenimlerine devam etmelerini sağlamaya yönelik her türlü tedbiri almak ve bu konuda müdürlük tarafından hazırlanan projeleri görüşmek ve karara bağlamak.

d) Ceza infaz kurumundan salıverilenlerin aileleri ve sosyal çevreleriyle oluşabilecek psiko-sosyal sorunlarının çözümüne yardımcı olmak.

e) Müdürlük tarafından denetim ve takibi yapılan denetimli serbestlik kararlarının yerine getirilmesinde kurumlar arası işbirliği gerektiğinde müdürlüğe yardımcı olmak.

f) İş arama izni verilen hükümlüleri çalışabilecekleri işler ve yerler

konusunda bilgilendirmek.

g) Hizmetler listesi ile kurumsal eğitimler ve programlar listesinin hazırlanması ve güncellenmesinde müdürlüğe görüş ve öneride bulunmak.

ğ) Alınan kararların yürütülmesini temin etmek amacıyla kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan vakıf ve dernekler ile uygun görülen gönüllü gerçek ve tüzel kişilerle işbirliği yapmak.

Başvuru

MADDE 116 - (1) Ekonomik ve sosyal yönden mağdurlar ile ceza infaz kurumundan salıverilen veya denetimli serbestlik altında bulunan hükümlüler ya da kanunî temsilcileri dilekçe ile koruma kurulunun yetki alanındaki müdürlüğe başvurabilirler. Sözlü başvuru halinde buna ilişkin tutanak düzenlenir.

(2) Başvuru dilekçesi ile birlikte;

a) Başvuruyu yapan kişinin kimlik bilgilerini gösterir belge,

b) Mağdurlar bakımından kesinleşmiş mahkeme kararı ya da soruşturma veya kovuşturma evresinde ilgili merciin yazısı,

c) Ceza infaz kurumundan salıverilen hükümlüler için verilen Salıverilen Hükümlüye Ait Durum Bildirme Formu, istenir.

(3) Eksik belge ile yapılan müracaatlar kayıt altına alınır ve ilgili den on beş gün içinde eksikleri tamamlaması istenir. Hakkı, geçerli ve gerektiğinde belgelendirilebilen mazereti olmaksızın eksikliklerini tamamlamaması durumunda dilekçelerinin değerlendirilmeyeceği kişiye bildirilir.

(4) Başvuruda bulunan her kişi için bir dosya açılır. Dosyanın içerisinde, yapılan çalışmaların bulunduğu talep formu ile başvuru belgeleri yer alır. Dosya üzerine talep sahibinin adı soyadı, talep konusu ve koruma kurulu kayıt ekranındaki kayıt numarası yazılır.

(5) Koruma kurulunun yetki alanında ikamet etmeyenlerin başvuruları müdürlük muhabere defterine kaydedildikten sonra yetkili koruma kurulunun bulunduğu müdürlüğe gönderilir ve durum kişiye bildirilir.

(6) Koruma kurulunun görev alanına girmeyen başvurular müdürlük muhabere defterine kaydedildikten sonra ilgili kuruma gönderilir ve durum kişiye bildirilir.

(7) Koruma kuruluna başvuruda maddi yardım isteminde bulunma hakkı, mağdurlar için suçun işlendiği tarihten, salıverilen hükümlüler için ceza infaz kurumundan salıverilme tarihinden itibaren bir yıl geçmekle düşer.

Talep formu

MADDE 117 - (1) Başvuruda bulunan mağdurlar ile salıverilen hükümlüler hakkında kendileri ile görüşme yapan denetimli serbestlik memuru tarafından talep formu düzenlenir.

(2) Talep formu, mağdurların suç nedeniyle karşılaştıkları sosyo-ekonomik sorunların çözümüne yardımcı olunmasına ilişkin bilgiler ile salıverilen hükümlülerin gerekli toplumsal kaynaklardan faydalanılarak topluma yeniden kazandırılmaları ve toplumla bütünleşmelerine olanak tanınması amacıyla yürütülecek çalışmalara temel oluşturan bilgileri içerir. Bu formda kişisel bilgiler, sağlık, aile, iş ve sosyo-ekonomik durum, sosyal çevre ve ilişkiler ile kişi hakkında görüşmelerden elde edilen izlenim ve kişinin talebine ilişkin mevcut sertifika, diploma, çalışma deneyimi ile değerlendirmeler yer alır.

(3) Talep konusu dikkate alınarak talepte bulunanın ekonomik, eğitim ve mesleki durumunu gösteren belgeler, varsa Türkiye İş Kurumu kayıt belgesi veya numarası ile müdürlükçe gerekli görülen diğer belgeler talep formuna eklenir.

(4) Talep formu, bireysel görüşmeler ve gerektiğinde ev ziyareti yapılması suretiyle düzenlenir ve kişinin dosyasında saklanır. Bu formların saklanmasında özel hayatın gizliliğine dikkat edilir.

Taleplerin değerlendirilmesi

MADDE 118 - (1) Koruma kurulu tarafından talepler değerlendirilirken kişinin yapması gereken çalışmalar ile katkı sağlayacağı hususlar gözden geçirilir ve kişilerin çalışmalara aktif olarak katılımı sağlanır.

(2) Salıverilen hükümlülerin talepleri değerlendirilirken hizmetler listesi ile kurumsal eğitimler ve programlar listesi göz önünde bulundurularak bu kişilerin iş bulmalarına veya kendi işlerini kurmalarına ya da bu amaçla mesleki eğitim almalarına öncelik verilir.

(3) Koruma kurulunca, dosyanın daha ayrıntılı hazırlanmasına veya başka çalışmaların yapılmasına karar verilmesi halinde, eksikliklerin veya yapılacak çalışmaların müdürlük tarafından yerine getirilmesi istenir.

Takip formu

MADDE 119 - (1) Kendi işini kuranlar veya işe yerleştirilenlerin işyerlerindeki durumları ile eğitim kurumuna yerleştirilenlerin kurumlardaki durumları denetimli serbestlik memuru tarafından belirli aralıklarla denetlenerek takip formu düzenlenir. Kendi işini kuranlar ile işe yerleştirilenler en az bir yıl süreyle takip edilir.

(2) İşe yerleştirilenlerin işyerlerindeki uyum süreçleri ile eğitim kurumuna devam edenlerin kurumlardaki uyum süreçleri denetimli serbestlik memurları tarafından işyerleri veya kurumları ziyaret edilerek kontrol edilir ve işyeri ile kurum yetkililerinin görüşleri takip

formunda belirtilir.

(3) Takip formu kişinin dosyasında saklanır. Bu formların saklanması özel hayatın gizliliğine dikkat edilir.

Projelerin hazırlanması

MADDE 120 - (1) Salıverilen hükümlülerin yeniden suç işlemelerinin önlenmesi ve topluma kazandırılmaları amacıyla iş ve meslek edinmelerine, mağdurların ise suç nedeniyle karşılaştıkları sosyo-ekonomik sorunlarının etki ve sonuçlarının azaltılmasına yönelik projeler hazırlanabilir.

(2) Projeler, ilgili kurum veya kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşlarının iş birliğinde hazırlanır. Bu projelerde ilgili kurum veya kuruluş ya da sivil toplum kuruluşlarının mevzuatları dikkate alınır.

(3) İş ve meslek edindirme projelerinin, işgücü piyasası ihtiyaç analizleri doğrultusunda, en kısa sürede iş imkânı sağlayacak nitelikte olmasına dikkat edilir. Ayrıca mesleki eğitim projelerinde, katılımcılara sertifika verilmesi sağlanır. Projeler hazırlanırken o bölgede faaliyet gösteren kamu ve özel kurum veya kuruluşların hangi nitelikte personel ihtiyacı olduğu araştırılır ve bu doğrultuda mesleki eğitimler verilerek, istihdam konusunda ilgili kurumlarla çalışmalar yapılır.

(4) Hazırlanan projelere ilişkin koruma kurulu onayı projeye eklenir. Ayrıca onaylı projelerin bir örneği Daire Başkanlığına gönderilir.

DOKUZUNCU KISIM

Kayıt İşlemleri, Tutulacak Defter ve Kartonlar ile Çeşitli ve Son Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Kayıt İşlemleri, Tutulacak Defter ve Kartonlar

Denetimli serbestlik kararlarının kaydı

MADDE 121 - (1) Denetimli serbestlik kararları UYAP bilişim sisteminde oluşturulan elektronik ortama kaydedilir.

(2) Elektronik ortamda oluşturulan kayıt ekranında; yükümlünün kimlik bilgileri, suçu, uygulanan kanun maddesi, kararın türü, konusu, tarihi ve numarası, süresi, geldiği tarih, kararı veren mahkemenin adı ve diğer hususlar ile ilgili bölümler bulunur

Dayanıklı taşınır ekranı

MADDE 122 - (1) Müdürlüğe ait veya müdürlüğün tasarrufunda bulunan ve kullanma süresi bir yıldan fazla olan demirbaş eşyalar elektronik ortama kaydedilir.

(2) Dayanıklı taşınır ekranı; demirbaş sıra numarası, demirbaş eşyanın bulunduğu yer, demirbaş eşyanın türü ve özellikleri, alındığı tarih ve terkin tarihi sütunlarını içerir.

Koruma kurulu kayıt ekranı

MADDE 123 - (1) Ekonomik ve sosyal yönden mağdurlar ile ceza infaz kurumundan salıverilen hükümlüler veya kanunî temsilcilerinin talepleri elektronik ortama kaydedilir.

(2) Koruma kurulu kayıt ekranında; mağdurlar ile salıverilen hükümlülerin kimlik bilgileri, talebin konusu, talep edilen ve yapılan yardımın türü ve tarihi, yardım yapan kişi veya kurum ile düşünceler bölümü bulunur.

Kütüphane kayıt ekranı

MADDE 124 - (1) Müdürlüklere gönderilen veya dışarıdan temin edilerek kütüphaneye konulan kitaplar ile diğer dokümanlar elektronik ortama kaydedilir.

(2) Kütüphane kayıt ekranı; sıra numarası, kitabın adı, yazarı, yayınevi, geldiği yer ve basım tarihi sütunlarını içerir.

Mağdur kayıt ekranı

MADDE 125 - (1) Denetimli serbestlik müdürlüğüne müracaat eden mağdurların talepleri ve mağdurlara yönelik destek hizmetleri elektronik ortama kaydedilir.

(2) Mağdur kayıt ekranında; mağdurun kimlik bilgileri, mağduriyeti, talebi ve düşünceler ile ilgili bölümler bulunur.

Muhabere kayıt ekranı

MADDE 126 - (1) Bakanlıktan, Cumhuriyet başsavcılıklarından, mahkemelerden, diğer kurum veya kuruluşlardan gelen ya da bu kurum veya kuruluşlara gönderilen yazılar ile belgeler elektronik ortama kaydedilir.

(2) Muhabere kayıt ekranında; sıra numarası, evrakın tarih ve numarası, gönderilen veya gönderen daire, geliş ve sevk tarihi, evrakın konusu ve düşünceler ile ilgili bölümler bulunur.

Zimmet defteri

MADDE 127 - (1) Zimmet defteri; müdürlüklerden diğer kurum ya da kuruluşlara elektronik ortamda gönderilemeyen evrakın kaydedildiği defterdir.

(2) Zimmet defteri; sıra numarası, evrak numarası, gönderildiği daire, alındığı tarih, evrakı alanın adı ve soyadı, evrakı alanın imzası ile düşünceler sütunlarını içerir.

Tutulacak kartonlar

MADDE 128 - (1) Müdürlüklerde;

a) Müdürlüklerden Bakanlığa gönderilen yıllık iş cetveli örneklerinin konulduğu iş cetvelleri kartonunun,

b) Yıllık olarak düzenlenen çalışma raporlarının konulduğu çalışma

raporları kartonunun,

c) Teftiş sonucunda düzenlenen tavsiye raporlarının konulduğu teftiş tavsiye raporları kartonunun,

ç) Müdürlük tarafından diğer kurumlarla yapılan iş birliği protokollerinin konulduğu protokoller kartonunun,

d) Komisyon tarafından alınan kararların konulduğu infaz işlemleri değerlendirme komisyonu karar kartonunun,

e) Müdürlüğün yetki alanı içindeki resmi ve özel kurum ve kuruluşlarca yürütülen eğitim programlarına, iş ve meslek kursları ile sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlere ilişkin düzenlenen listelerin konulduğu kurumsal eğitimler ve programlar kartonunun,

f) Gözetim altında veya kamu yararına çalışma yaptırımının ya da yükümlülüğünün infazına ilişkin işlerin ve bu işlerin yerine getirilebileceği kurumların listesinin konulduğu hizmetler listesi kartonunun,

g) Cumhuriyet başsavcılığı veya mahkemeler tarafından soruşturma veya kovuşturma evresinde talep edilmesi halinde düzenlenen sosyal araştırma raporlarının konulduğu sosyal araştırma raporu kartonunun,

ğ) Koruma kurulu kararlarının tarih sırasıyla konulduğu koruma kurulu karar kartonunun,

h) Koruma kurulu gündemine alınan projelerin düzenli bir şekilde tarih sırasıyla konulduğu koruma kurulu proje kartonunun, tutulması zorunludur.

İKİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İş cetvelleri ile çalışma raporlarının hazırlanması

MADDE 129 - (1) Her yılın Ocak ayı içerisinde; kaydedilen karar türlerine göre bir önceki yıl içerisinde gelen, kapatılan ve bir sonraki yıla devreden dosya sayısını gösterir iş cetveli hazırlanır.

(2) Çalışma raporu, bir önceki yıl gelen kararların infazına, yükümlülerin toplum içinde denetim ve takibine ve iyileştirilmesine yönelik çalışmalar ile kurumlar arası işbirliğine ilişkin tespit, değerlendirme ve önerilerden oluşur.

(3) Genel Müdürlüğe sunulacak yıllık faaliyet raporuna esas teşkil etmek üzere, müdürlükler tarafından düzenlenen iş cetveli ile çalışma raporları her yılın Şubat ayının ikinci haftasında Daire Başkanlığına gönderilir.

Elektronik ortamda kayıt

MADDE 130 - (1) Müdürlükte her türlü veri, bilgi ve belge akışı ile dokümantasyon işlemleri ve bunlara ilişkin her türlü kayıt, dosyalama, saklama ve arşivleme işlemlerinde UYAP bilişim sisteminin sağladığı

imkânlardan, güvenli elektronik imza da kullanılmak suretiyle yararlanılır. Güvenli elektronik imza ile oluşturulan belgeler ayrıca fizikî olarak gönderilmez.

(2) Diğer kişi, kurum veya kuruluşlara verilmek üzere elektronik ortamdan fizikî örnek çıkartılması gereken hâllerde, tutanak veya belge aslının aynı olduğu belirtilerek ad, soyad, unvan ve sicil numarası yazılmak suretiyle görevli personel tarafından imzalanır ve gerekirse mühürlenir.

(3) Müdürlüğe elektronik ortam dışında gelen evrak, taranıp elektronik ortama aktarılarak UYAP bilişim sistemine kaydedilir. Kurum ve kuruluşlardan elektronik ortam dışında gelen evrak ile fiziken muhafazası gereken diğer belgeler ayrıca mahsus kartonlarında muhafaza edilir.

(4) Kişisel verilerin kaydı ve paylaşılmasında bu verilerin yetkisiz kişilerce elde edilmesini veya hukuka aykırı kullanılmasını önlemek için her türlü tedbir alınır.

Defterlerle basılı evrakın temini

MADDE 131 - (1) Elektronik ortamda kayıt için UYAP bilişim sisteminde yer alan şablonlar kullanılır, ayrıca fiziki defter ve basılı evrak kullanılmaz. Müdürlüklerde kullanılacak fiziki defter ve basılı evrakın örnekleri Bakanlıkça tespit edilerek bastırılır ve dağıtılır.

(2) Bu Yönetmelikte yer alan form, plan, rapor ve gerekli diğer dokümanlar Daire Başkanlığınca oluşturularak denetimli serbestlik müdürlüklerine gönderilir.

Büroların çalışma usul ve esasları

MADDE 132 - (1) Müdürlük bulunmayan yerlerde kurulan büroların çalışma usul ve esasları hakkında bu Yönetmeliğin ilgili hükümleri uygulanır.

Atıflar

MADDE 133 - (1) Daha önce diğer düzenlemelerde, 18/4/2007 tarihli ve 26497 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları Yönetmeliğine yapılan atıflar, bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 134 - (1) 18/4/2007 tarihli ve 26497 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

31/12/2015 tarihine kadar denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı kararı verilmesi şartı

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) 5275 sayılı Kanununun 105/A maddesinin

birinci fıkrasının (a) bendinde ve ikinci fıkrasında belirtilen altı aylık süre şartı ile birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen cezanın belirli bir süre infaz edilmesine ilişkin şart 31/12/2015 tarihine kadar uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 135 - (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 136 - (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.

G.4

ADLÎ SİCİL KANUNU

Kanun Numarası: 5352

Kabul Tarihi: 25/5/2005

Yayımlandığı R.Gazete: Tarih : 1/6/2005 Sayı : 25832

DEĞİŞİKLİK YAPAN KANUNLARIN LİSTESİ

(1) 2006 - 5560	(5) 2012 - 6353
(2) 2008 - 5739	(6) 2016 - 6763
(3) 2012 - 6290	(7) 2018 - KHK/698
(4) 2012 - 6352	

KANUNUN DEĞİŞEN MADDELERİ

(Maddeyi değiştiren Kanunun numarası için yukardaki listeye bakınız).

Madde; Değiştiren Kanun	13; 5, 7
4; 2, 6	13/A; 1
6; 4, 7	17; 2, 5
8; 1, 3	Geçici Madde 2; 3
12; 3, 6	

G.4

ADLÎ SİCİL KANUNU

Amaç ve kapsam

Madde 1 - (1) Bu Kanun, kesinleşmiş ceza ve güvenlik tedbirlerine mahkûmiyete ilişkin bilgilerin otomatik işleme tâbi bir sistem kullanılarak toplanmasına, sınıflandırılmasına, değerlendirilmesine, muhafaza edilmesine ve gerektiğinde en seri ve sağlıklı biçimde ilgililere bildirilmesine dair usul ve esasları belirler.

Adlî sicil kayıtlarının tutulması

Madde 2 - (1) Hakkında Türk mahkemeleri veya yabancı ülke mahkemeleri tarafından kesinleşmiş ve Türk Hukukuna göre tanınan mahkûmiyet kararı bulunan Türk vatandaşları ile Türkiye’de suç işlemiş olan yabancıların kayıtları da dahil tüm adlî sicil bilgileri; mahallinde bilgisayar ortamına aktarılmasını takiben, Adalet Bakanlığı Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğündeki Merkezî Adlî Sicilde tutulur.

Merkezî ve mahalli adlî sicillerin görevleri

Madde 3 - (1) Merkezî Adlî Sicil, adlî sicil kayıtlarının güncelleştirilmesi, düzenlenmesi, düzeltilmesi ve mahalli adlî sicillere ulaştırılması ile görevlidir.

(2) Mahalli adlî sicil, bulunduğu yer ile gerektiğinde diğer yerlere ait adlî sicil bilgilerinin bilgisayara girilmesi, bu bilgilerin merkezî adlî sicile aktarılması ile merkezî adlî sicilden bilgilerin alınıp ilgili şahıs ve kurumlara iletilmesi ile görevlidir.

Adlî sicile kaydedilecek bilgiler

Madde 4 - (1) Türk mahkemeleri tarafından vatandaş veya yabancı hakkında verilmiş ve kesinleşmiş mahkûmiyet hükümleri adlî sicile kaydedilir. Bu bağlamda;

- a) Hapis cezaları ile ilgili olarak;
 1. Hapis cezasına mahkûmiyet kararı,
 2. Koşullu salıverilme kararı,
 3. Koşullu salıverilmede denetim süresinin uzatılmasına ilişkin karar,
 4. Koşullu salıverilme kararının geri alınmasına dair karar,
 5. Hapis cezasının infazının tamamlandığı hususu,
- b) Hapis cezasının ertelenmesi halinde;

1. Denetim süresi,
 2. Denetim süresinin yükümlülüklerle uygun veya iyi halli olarak geçirilmesi dolayısıyla cezanın infaz edilmiş sayıldığı hususu,
 3. Ertelenen hapis cezasının infaz kurumunda çektirilmesine ilişkin karar,
 - c) Adlî para cezası ile ilgili olarak;
 1. Adlî para cezasına ilişkin mahkûmiyet hükmü,
 2. Adlî para cezasının ödenmek suretiyle infaz edildiği hususu,
 3. Adlî para cezasının tazyik hapsi suretiyle kısmen veya tamamen infaz edildiği hususu,
 4. Adlî para cezasının tazyik hapsinden sonra kalan kısmının ödenmek suretiyle infaz edildiği hususu,
 - d) Kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırıma mahkûmiyet halinde;
 1. Kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırım olarak, adlî para cezasına mahkûmiyet veya güvenlik tedbiri uygulanması hükmü,
 2. Kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırım olarak hükmedilen güvenlik tedbirinin gereklerinin yerine getirilmemesi dolayısıyla hapis cezasının infazına ilişkin karar,
 3. Kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırım olarak hükmedilen güvenlik tedbirinin değiştirilmesine ilişkin karar,
 - e) Belli hakları kullanmaktan yoksun bırakılma ile ilgili olarak;
 1. Kasten işlenen bir suç nedeniyle hapis cezasına mahkûmiyetin kanunî sonucu olarak yoksun kalınan haklara cezanın ertelenmesi dolayısıyla getirilen istisnaya ilişkin karar,
 2. Mahkûmiyet hükmüyle bağlantılı olarak verilen, belli bir hak veya yetkinin kullanılmasının veya belli bir meslek veya sanatın icrasının yasaklanmasına ya da sürücü belgesinin geri alınmasına ilişkin karar,
 - f) Türk vatandaşı hakkında yabancı mahkemeden verilmiş ve kesinleşmiş olan mahkûmiyet kararının Türk hukuku bakımından doğruduğu hak yoksunluklarına ilişkin olarak Cumhuriyet savcısının istemi üzerine mahkemece verilen karar,
 - g) Ceza mahkûmiyetini bütün sonuçlarıyla ortadan kaldıran şikâyetten vazgeçme veya etkin pişmanlık dolayısıyla verilen karar,
 - h) Ceza zamanaşımının dolduğunun tespitine ilişkin karar,
 - i) Genel veya özel affa ilişkin kanun; özel affa ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararı,
 - j) Askerî Ceza Kanununa göre verilmiş mahkûmiyet kararlarındaki ferî cezalar,
 - k) Akıl hastalığı nedeniyle hükmedilen güvenlik tedbirlerine ilişkin kararlar,
- Adlî sicile kaydedilir.
- (2) Kanun yararına bozma veya yargılamanın yenilenmesi sonu-

cunda verilen mahkûmiyet hükmü ya da eski hükümde değişiklik yapan tüm hüküm ve kararlar açısından da birinci fıkra hükümleri uygulanır.

(3) Kanun gereği olarak gerçek kimliği saklı tutulan kişilerin adlî sicil ve arşiv kayıtlarına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Adlî sicile kaydedilmeyecek bilgiler

Madde 5 - (1) Türk mahkemeleri tarafından verilmiş olsa bile;

a) Disiplin suçlarına ve sırf askerî suçlara ilişkin mahkûmiyet hükümleri,

b) Disiplin veya tazyik hapsine ilişkin kararlar,

c) İdarî para cezasına ilişkin kararlar,

Adlî sicile kaydedilmez.

Diğer bilgilerin kaydı

Madde 6 - (1) Kamu davasının açılmasının ertelenmesine ve hükümün açıklanmasının geri bırakılmasına ilişkin kararlar, ancak bir soruşturma veya kovuşturmayla bağlantılı olarak mahkeme, hâkim, askerî hâkim, Cumhuriyet Başsavcılığı veya askerî savcılık tarafından istenmesi halinde verilmek üzere kaydedilir.

(2) Karşılıksız yararlanma suçunda etkin pişmanlıktan yararlanma dolayısıyla şüpheli, sanık veya hükümlü hakkında verilen kararlar adlî sicilde bunlara mahsus bir sisteme kaydedilir. Onbeş yıl süreyle muhafaza edilen bu kayıtlar, ancak bir soruşturma veya kovuşturmayla bağlantılı olarak Cumhuriyet savcısı veya mahkeme tarafından istenmesi halinde verilebilir.

Adlî sicil bilgileri verilebilecek olanlar

Madde 7 - (1) Adlî sicil bilgileri, kullanılış amacı belirtilmek suretiyle;

a) İlgili kişiye veya vekâletnamede açıkça belirtilmek koşuluyla vekiline,

b) Kamu kurum ve kuruluşlarına, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına,

Verilebilir.

(2) Yabancı devletler tarafından istenilen adlî sicil bilgileri müteakibiye esasına göre verilir.

Adlî sicil bilgilerini verebilecek merciler

Madde 8 - (1) Adlî sicil bilgileri; mahalli adlî sicillerde Cumhuriyet başsavcılıklarınca, kaymakamlıklarca yurt dışında elçilik ve konsolosluklarca, merkezî adlî sicilde ise Adalet Bakanlığı Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünce verilir.

Adlî sicil bilgilerinin silinmesi**Madde 9** - (1) Adlî sicildeki bilgiler;

- Cezanın veya güvenlik tedbirinin infazının tamamlanması,
- Ceza mahkûmiyetini bütün sonuçlarıyla ortadan kaldıran şikâyetten vazgeçme veya etkin pişmanlık,
- Ceza zamanaşımının dolması,
- Genel af,

Halinde Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünce silinerek, arşiv kaydına alınır.

(2) Adlî sicil bilgileri, ilgilinin ölümü üzerine tamamen silinir.

(3) Türk vatandaşları hakkında yabancı mahkemelerce verilmiş olup 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (f) bendine göre adlî sicile kaydedilen hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûmiyet hükümleri, kesinleştiği tarihten itibaren mahkûmiyet kararında belirtilen sürenin geçmesiyle, Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünce adlî sicil kayıtlarından çıkartılarak arşiv kaydına alınır. Adlî para cezasına mahkûmiyet hükümleri ile cezanın ertelenmesine ilişkin hükümler, adlî sicil kaydına alınmadan doğrudan arşive kaydedilir.

Arşiv bilgilerinin istenmesi**Madde 10** - (1) Arşiv bilgileri;

- Kullanılış amacı belirtilmek suretiyle, kişinin kendisi veya vekâletnamede açıkça belirtilmiş olmak koşuluyla vekili,
- Bir soruşturma veya kovuşturma kapsamında Cumhuriyet başsavcılıkları, hâkim veya mahkemeler,
- Yetkili seçim kurulları,
- Özel kanunlarda gösterilen hallerde ilgili kamu kurum ve kuruluşları,

Tarafından istenebilir.

(2) Kanunda açıkça belirtilmediği takdirde, kişi hakkında alınacak bir karar veya yapılacak bir işlemle ilgili olarak, bir yakınının adlî sicil ve arşiv kayıtları istenemez ve bu bilgiler, kişiyi herhangi bir haktan yoksun bırakmak için dayanak olarak kullanılamaz.

(3) Onsekiz yaşından küçüklerle ilgili adlî sicil ve arşiv kayıtları; ancak soruşturma ve kovuşturma kapsamında değerlendirilmek üzere Cumhuriyet başsavcılıkları, hâkim veya mahkemelerce istenebilir.

Adlî sicil ve arşiv bilgilerinin gizliliği

Madde 11 - (1) Adlî sicil ve arşiv bilgileri gizlidir. Bu bilgiler, görevlilerce açıklanamaz ve bu Kanun hükümlerine göre verilen kişi, kurum ve kuruluşlarca verilmiş amacı dışında kullanılamaz.

Adlî sicil ve arşiv bilgilerinin silinmesi**Madde 12** - (1) Arşiv bilgileri;

- a) İlgilinin ölümü üzerine,
- b) Anayasanın 76 ncı maddesi ile Türk Ceza Kanunu dışındaki kanunlarda bir hak yoksunluğuna neden olan mahkûmiyetler bakımından kaydın arşive alınma koşullarının olduğu tarihten itibaren;
1. Yasaklanmış hakların geri verilmesi kararı alınması koşuluyla onbeş yıl geçmesiyle,
 2. Yasaklanmış hakların geri verilmesi kararı alınması koşulu aranmaksızın otuz yıl geçmesiyle,
- c) Diğer mahkûmiyetler bakımından kaydın arşive alınma koşullarının olduğu tarihten itibaren beş yıl geçmesiyle, tamamen silinir.
- (2) Fiilin kanunla suç olmaktan çıkarılması halinde, bu suçtan mahkûmiyete ilişkin adli sicil ve arşiv kayıtları, talep aranmaksızın tamamen silinir.
- (3) Kanun yararına bozma veya yargılamanın yenilenmesi sonucunda verilen beraat veya ceza verilmesine yer olmadığı kararının kesinleşmesi halinde, önceki mahkûmiyet kararına ilişkin adli sicil ve arşiv kaydı tamamen silinir.
- (4) Akıl hastalığı nedeniyle hükmedilen güvenlik tedbirlerine ilişkin kayıtlar, infazının tamamlanmasıyla tamamen silinir.

Adli sicil ve arşiv kayıtlarında sorgulama yetkisi verilmesi

Madde 13 - (1) Bir suçla ilişkin soruşturma ve kovuşturma kapsamında adli sicil ve arşiv kayıtlarında;

- a) Mahkeme, hâkim, askerî hâkim, Cumhuriyet Başsavcılığı ve askerî savcılık doğrudan doğruya,
 - b) Kolluk ve diğer kamu kurum ve kuruluşları Adalet Bakanının onayı ile,
- Sorgulama yapabilirler.

(2) **(Ek: 4/7/2012-6353/32 md.)** Kamu kurum ve kuruluşları, mevzuatın adli sicil ve arşiv kaydı alınmasını öngördüğü hallerde, Adalet Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde ilgili kişiler hakkında adli sicil ve arşiv kayıtlarında sorgulama yapabilirler. Gerçek kişiler de kendileriyle ilgili adli sicil ve arşiv kayıtlarını, Adalet Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde ve güvenli kimlik doğrulama araçlarını kullanarak sorgulayabilir, sonucu fiziki veya elektronik ortamda merciine verebilirler.

Yasaklanmış hakların geri verilmesi

Madde 13/A - (1) 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu dışındaki kanunların belli bir suçtan dolayı veya belli bir cezaya mahkûmiyete bağladığı hak yoksunluklarının giderilebilmesi için, yasaklanmış hakların geri verilmesi yoluna gidilebilir. Bunun için; Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları saklı kalmak kaydıyla,

a) Mahkûm olunan cezanın infazının tamamlandığı tarihten itibaren üç yıllık bir sürenin geçmiş olması,

b) Kişinin bu süre zarfında yeni bir suç işlememiş olması ve hayatını iyi halli olarak sürdürdüğü hususunda mahkemede bir kanaat oluşması,
gerekir.

(2) Mahkûm olunan cezanın infazına genel af veya etkin pişmanlık dışında başka bir hukukî nedenle son verilmiş olması halinde, yasaklanmış hakların geri verilmesi yoluna gidilebilmesi için, hükmün kesinleştiği tarihten itibaren beş yıl geçmesi gerekir. Ancak, bu süre kişinin mahkûm olduğu hapis cezasına üç yıl eklenmek suretiyle bulunacak süreden az olamaz.

(3) Yasaklanmış hakların geri verilmesi için, hükümlünün veya vekilinin talebi üzerine, hükmü veren mahkemenin veya hükümlünün ikametgâhının bulunduğu yerdeki aynı derecedeki mahkemenin karar vermesi gerekir.

(4) Mahkeme bu husustaki kararını, dosya üzerinde inceleme yaparak ya da Cumhuriyet savcısını ve hükümlüyü dinlemek suretiyle verebilir.

(5) Yasaklanmış hakların geri verilmesi talebi üzerine mahkemenin verdiği karara karşı, hükümlü ile ilgili olarak Ceza Muhakemesi Kanununda öngörülen kanun yoluna başvurulabilir.

(6) Yasaklanmış hakların geri verilmesine ilişkin karar, kesinleşmesi halinde, adlî sicil arşivine kaydedilir.

(7) Yasaklanmış hakların geri verilmesi yoluna başvurulması nedeniyle oluşan bütün masraflar hükümlü tarafından karşılanır.

Komisyon

Madde 14 - (1) Adlî sicil ve arşiv kayıtlarının silinmesiyle ilgili kararları almak ve kanunla verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere, Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün teklifi ve Bakan onayı ile üç hâkimden oluşan bir komisyon kurulur.

Yönetmelik

Madde 15 - (1) Bu Kanunun uygulama usul ve esasları, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde Adalet Bakanlığınca çıkartılacak yönetmelikte belirlenir.

Merkezî ve mahalli adlî sicildeki atamalar

Madde 16 - (1) Merkezî ve mahalli adlî sicildeki şube müdürü, mühendis, çözümleyici, programcı, istatistik uzmanı, tercüman, şef, bilgisayar işletmeni ile veri hazırlama ve kontrol işletmenleri Adalet Bakanlığınca atanırlar; gerektiğinde sözleşmeli olarak da çalıştırılabilirler.

Malî hükümler**Madde 17 - (Mülga)****Yürürlükten kaldırılan hükümler**

Madde 18 - (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 22.11.-1990 tarihli ve 3682 sayılı Adlî Sicil Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- (1) Bu Kanunda öngörülen adlî sicil sistemi ile mevcut kayıtların bu Kanuna uyarlanması bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl içinde tamamlanır.

Geçici Madde 2- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Adalet Bakanlığı Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne toplanmış olsun veya olmasın, suç tarihi itibarıyla bu Kanunun yürürlük tarihinden önceki kayıtlar hakkında, 3682 sayılı Kanuna göre süre yönünden silinme koşulu oluşanlar silinir; diğer kayıtlar için bu Kanun hükümlerine göre işlem yapılır. **(Mülga)**

(2) Bu Kanunun yayımı tarihinde, Anayasanın 76 ncı maddesi ile bazı özel kanunlarda yer alan ve bir hak yoksunluğuna neden olan mahkûmiyetler bakımından, arşive alınan veya şartları olduğu halde ya da henüz şartları oluşmadığı için arşive alınmayan kayıtlar hakkında 12 nci maddenin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

(3) İkinci fıkrada sayılanlar dışında, birinci fıkra gereğince işlem yapılarak arşive alınan kayıtlar 3682 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde öngörülen sürelerin dolduğu veya ertelenmiş olan mahkûmiyetin esasen vaki olmamış sayıldığı hallerde bu tarih esas alınarak Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne silinir.

Yürürlük

Madde 19 - (1) Bu Kanun 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 20 - (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

G.4a

ADLÎ SİCİL YÖNETMELİĞİ

Resmi Gazete Tarihi: 07.09.2005 Resmi Gazete Sayısı: 25929

Amaç ve kapsam

Madde 1 - Adlî sicil ve arşiv bilgilerinin oluşturulması, saklanması, ilgililere verilmesi ve silinmesi hususlarını kapsayan bu Yönetmeliğin amacı, 25/5/2005 tarihli ve 5352 sayılı Adlî Sicil Kanununun uygulamasındaki usul ve esaslar ile adlî sicil hizmetlerini yürütecek birimler arasındaki görev ilişkilerini belirlemek, hizmetin yürütülmesinde izlenecek yöntemleri saptamak, uygulamada işbirliği ve koordinasyonu sağlamaktır.

Dayanak

Madde 2 - Bu Yönetmelik, 5352 sayılı Adlî Sicil Kanununun 15 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 3 - Bu Yönetmelikte geçen;

Bakan: Adalet Bakanını,

Bakanlık: Adalet Bakanlığını,

Genel Müdürlük: Adalet Bakanlığı Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünü,

Kanun: 25/5/2005 tarihli ve 5352 sayılı Adlî Sicil Kanununu,

Ceza Fişi (Ek-1): Türk mahkemelerince verilerek kesinleşen, disiplin cezaları, sırf askerî suçlar ve tazyik hapsi ile idarî para cezası dışında kalan ceza mahkûmiyetleri, fer'î cezalar ve güvenlik tedbirlerinin adlî sicile bildirimini için düzenlenecek fişi,

Tâli Karar Fişi (Ek-2):Ceza fişiyle adlî sicile bildirilmiş olan hüküm ve kararlarda değişiklik yapan kararlar ile etkin pişmanlık, kamu davasının açılmasının ertelenmesi ve hükmün açıklanmasının geri bı-

rakılması kararlarının bildirileceği fişi,

Yerine Getirme Fişi (Ek-3): Hürriyeti bağlayıcı cezalar ile para cezalarının infaz edildiğini, fer'i cezalarda, güvenlik tedbirlerinde sürenin bittiğini, para cezalarının hürriyeti bağlayıcı cezaya çevrildiği hallerde infazın bittiğini bildiren fişi,

Bilgi İstek Fişi (Ek-4, 5):**Mülga**

Adli Sicil Paylaşım Sistemi: Genel Müdürlük tarafından merkezi veri tabanından ayrı olarak elektronik ortamda tutulan, kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek kişilerin istifadesine sunulan sınırlandırılmış adli sicil kayıtlarını içeren ve bunların belirlenen şartlar çerçevesinde paylaşımını sağlayan sistemi, ifade eder.

Merkezî adli sicil

Madde 4 - Hakkında Türk mahkemeleri veya yabancı ülke mahkemeleri tarafından kesinleşmiş ve Türk hukukuna göre tanınan mahkûmiyet kararı bulunan Türk vatandaşları ile Türkiye’de suç işlemiş olan yabancılara ait bütün adli sicil kayıtları, Genel Müdürlükteki merkezî bilgi işlem sisteminde tutulur. Anılan kayıtların güncelleştirilmesi, düzenlenmesi, düzeltilmesi ve on-line sistemle mahallî adli sicillere ulaştırılması görevi de merkezi adli sicil tarafından yerine getirilir.

Mahallî adli sicil

Madde 5 - Mahallî adli sicil, bulunduğu yer ile gerektiğinde diğer yerlere ait adli sicil bilgilerinin bilgisayara girilmesi, bu bilgilerin merkezî adli sicile aktarılması ile merkezî adli sicilden bilgilerin alınıp ilgili şahıs ve kurumlara iletilmesi ile görevlidir.

Mahallî adli sicillerin kurulacağı yerler ile buralara bağlanacak mahallî adli siciller Genel Müdürlükçe belirlenir. Mahallî adli sicillerde merkezi adli sicille haberleşmeyi sağlayacak adli sicil bilgi işlem sistemleri kurulur.

Mahallî adli sicillerde, adli sicil bilgilerine ait veri girişi ve sorgulama hizmetleri o yer Cumhuriyet başsavcılığı nezdindeki adli sicil müdürlüğü, şeflik veya memurluğunca yürütülür.

Adli sicile kaydedilecek bilgilerin gönderileceği makamlar

Madde 6 - Doğrudan merkezî adli sicile gönderilecek bilgiler;

Anayasa Mahkemesinin Yüce Divan sıfatıyla; Yargıtayın özel kanun hükümleri uyarınca yaptığı yargılama sonunda verdiği mahkûmiyetlere dair kararlar, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca,

Türk vatandaşları hakkında yabancı mahkemelerde verilmiş mahkûmiyet kararlarının Türk hukuku bakımından doğurduğu hak yoksunluklarına ilişkin olarak Cumhuriyet savcısının istemi üzerine mahkemece verilen kararlar, Cumhuriyet başsavcılıklarınca,

İlgili yasaları gereği savcılık ve mahkemelerce verilen düşme ve ortadan kaldırma kararları, o yer Cumhuriyet başsavcılıklarınca, gönderilir.

Mahallî adli sicillere gönderilecek bilgiler;

Kanunun 4 üncü maddesinde belirtilen kararlarla ilgili olarak düzenlenecek ceza ve tâli karar fişleri,

Özel kanunlar ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 171 ve 231 inci maddeleri gereğince savcılıklarca verilen kamu davasının açılmasının ertelenmesine, mahkemelerce verilen kamu davasının ertelenmesine ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına ilişkin kararlara dair tanzim edilecek talî karar fişleri,

kararı veren merci tarafından gönderilir.

İkinci fıkrada yer alan erteleme kararlarına dair adli sicil bilgileri, sadece soruşturma ve kovuşturma konusu olan işler nedeniyle savcılıklar ve mahkemelerce istenildiğinde verilir.

Mahkemeler tarafından kararlara uygun olarak düzenlenen ceza ve tâli karar fişleri, üç gün içerisinde mahkemenin bulunduğu yer Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir. Cumhuriyet başsavcılıkları mahkemelerden gönderilen ceza ve tâli karar fişleri ile kendilerince düzenlenecek talî karar ve yerine getirme fişlerini üç gün içerisinde, bilgi işlem sistemi kurulmuş ise mahallî adli sicile; kurulmamış ise, o yerin bağlı bulunduğu ağır ceza merkezindeki mahallî adli sicile gönderir.

Askerî mahkemelerden verilip infaz için Cumhuriyet başsavcılıklarına gönderilmiş mahkûmiyet kararlarına ilişkin ceza ve tâli karar fişleri Cumhuriyet başsavcılıklarınca düzenlenerek ilgili makamlara gönderilir.

Adli sicile kaydedilecek bilgilerin bildirilme usulü

Madde 7- Ceza fişleri, kanun yoluna başvurulmaması halinde hüküm ve kararların kesinleştiği, kanun yoluna başvurulması halinde ise, başvurunun üst mahkemece reddi veya hüküm ve kararın onanması üzerine evrakın mahkemeye geldiği tarihte düzenlenir. Temyiz talebinin mahkemece reddi halinde ceza fişi bir haftalık sürenin müracaatsız geçtiği tarihte düzenlenir.

Yukarıdaki usuller çerçevesinde tanzim olunacak örneği bu Yönetmeliğe ekli ceza, yerine getirme ve tâli karar fişlerinin mahsus bölümüne tüm kimlik bilgileriyle birlikte, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık Genel Müdürlüğünce merkezi nüfus idaresi sistemi projesi çerçevesinde belirlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının da yazılması zorunludur.

Bir hükümle birden fazla kişiler mahkûm edildiği takdirde her kişi için,

Bir hükümle bir kişi birden fazla suçları nedeniyle mahkûm edildiği

takdirde de her suça ait mahkûmiyet için, ayrı ayrı bildirme fişi düzenlenir.

Şartla ertelenen mahkûmiyetlere ait bildirme fişi, şartın tahakkuk ettiği mahkemeye bildirilip mahkemece karar verildiği tarihte, şart tahakkuk etmediği takdirde şart için belirlenen sürenin sona erdiği veya cezanın infazının tamamlandığı tarihte düzenlenir.

Bilgileri eksik veya yanlış olan fişler, eksiklikler giderilip doğru olarak düzenlenmesi için aynen iade edilir. Yeniden doğru olarak düzenlenen bildirme fişleri eskisi ile birlikte adlî sicile gönderilir. Eksik veya yanlış olanlar adlî sicil tarafından imha edilir.

Usulüne uygun düzenlenerek adlî sicile gönderilen fişlerin derhal adlî sicil sistemine girişi ve transferi yapılır.

Adlî sicile bildirilmeyecek kararlar

Madde 8- Türk mahkemeleri tarafından verilmiş olsa bile; disiplin suçlarına ve sırf askerî suçlara ilişkin mahkûmiyet hükümleri, disiplin veya tazyik hapsine ilişkin kararlar, idarî para cezasına ilişkin kararlar, adlî sicile kaydedilmez.

Adlî sicil bilgileri verilebilecek olanlar

Madde 9- Adlî sicil bilgileri, kullanılış amacı ve verileceği merci belirtilmek suretiyle; ilgili kişiye veya vekâletnamede açıkça belirtilmek koşuluyla vekiline, kamu kurum ve kuruluşlarına, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına verilebilir.

Taleplerin yazılı olarak yapılması sırasında, adlî sicil bilgisinin niçin istendiğinin belirtilmesi ve nüfus kimlik bilgilerini içeren belgenin dilekçeye eklenmesi; kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarınca da kimlik bilgilerinin tereddüde yer vermeyecek şekilde bildirilmesi zorunludur.

Yabancı devletler tarafından istenilen adlî sicil bilgileri taraf olduğumuz ikili ve çok taraflı sözleşmeler uyarınca, sözleşme olmayan ülkeler için de karşılıklılık esaslarına göre verilir.

Adlî sicil bilgilerini verebilecek merciler

Madde 10 - Adlî sicil bilgileri, merkezî adlî sicilde Genel Müdür-lükçe; mahallî adlî sicillerde Cumhuriyet başsavcılıklarınca; kaymakamlıklarca; yurtdışında elçilik ve konsolosluklarca verilir.

Adlî sicil bilgilerinin silinmesi

Madde 11 - Adlî sicildeki bilgiler; cezanın veya güvenlik tedbirinin infazının tamamlanması, ceza mahkûmiyetini bütün sonuçlarıyla ortadan kaldıran şikayetten vazgeçme veya etkin pişmanlık, ceza zamanlaşımının dolmasına ilişkin bildirme fişinin Genel Müdürlükteki merkezi sisteme girilerek güncellenmesini müteakip Genel Müdürlük tarafından silinerek arşiv kaydına alınır.

Genel af halinde silme işlemi Genel Müdürlükçe re'sen yapılarak kayıtlar arşive alınır.

İlgilinin ölümü halinde, kişinin ölümünü tevsik eden resmî belgenin Genel Müdürlüğe ulaşmasını müteakip adli sicil kaydı tamamen silinir.

Ceza infaz kurumlarındaki hükümlü ölüm bilgileri ise nüfus kayıt bilgileri ile birlikte en geç üç gün içinde ilgili Cumhuriyet başsavcılıklarınca Genel Müdürlüğe bildirilir.

Türk vatandaşları hakkında yabancı mahkemelerce verilmiş olup Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendine göre adli sicile kaydedilen hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûmiyet hükümleri, kesinleştiği tarihten itibaren mahkûmiyet kararında belirtilen sürenin geçmesiyle, Genel Müdürlükçe adli sicil kayıtlarından çıkartılarak arşiv kaydına alınır. Adli para cezasına mahkûmiyet hükümleri ile cezanın ertelenmesine ilişkin hükümler, adli sicil kaydına alınmadan doğrudan arşive kaydedilir.

Arşiv bilgilerinin istenmesi

Madde 12 - Arşiv bilgileri;

Kullanılış amacı belirtilmek suretiyle, kişinin kendisi veya vekâletnamede açıkça belirtilmiş olmak koşuluyla vekili,

Bir soruşturma veya kovuşturma kapsamında mahkeme, hâkim veya savcılıklar,

Yetkili seçim kurulları,

Özel kanunlarda gösterilen hâllerde ilgili kamu kurum ve kuruluşları,

tarafından istenebilir.

Kanunda açıkça belirtilmediği takdirde, kişi hakkında alınacak bir karar veya yapılacak bir işlemle ilgili olarak, bir yakınının adli sicil ve arşiv kayıtları istenemez ve bu bilgiler, kişiyi herhangi bir haktan yoksun bırakmak için dayanak olarak kullanılamaz.

Onsekiz yaşından küçüklerle ilgili adli sicil ve arşiv kayıtları; ancak soruşturma ve kovuşturma kapsamında değerlendirilmek üzere mahkeme, hâkim veya savcılıklarca istenebilir.

Adli sicil ve arşiv bilgilerinin silinmesi

Madde 13 - Arşiv kayıtları;

İlgilinin ölümü üzerine,

Anayasanın 76 ncı maddesi ile Türk Ceza Kanunu dışındaki kanunlarda bir hak yoksunluğuna neden olan mahkûmiyetler bakımından kaydın arşive alınma koşullarının oluştuğu tarihten itibaren;

Yasaklanmış hakların geri verilmesi kararı alınması koşuluyla onbeş yıl geçmesiyle,

Yasaklanmış hakların geri verilmesi kararı alınması koşulu aran-

maksızın otuz yıl geçmesiyle,

Diğer mahkûmiyetler bakımından kaydın arşive alınma koşullarının oluştuğu tarihten itibaren beş yıl geçmesiyle,

Fiilin kanunla suç olmaktan çıkarılması hâlinde, bu suçtan mahkûmiyete ilişkin adlî sicil ve arşiv kayıtları, talep aranmaksızın,

Kanun yararına bozma veya yargılamanın yenilenmesi sonucunda verilen beraat veya ceza verilmesine yer olmadığı kararının kesinleşmesi hâlinde, önceki mahkûmiyet kararına ilişkin adlî sicil ve arşiv kaydı,

Genel Müdürlükçe tamamen silinir.

Birinci fıkrada belirtilen hâllerde silme işlemi, Genel Müdürlüğün teklifi ve Bakanın onayı ile kurulan komisyonca re'sen yapılır.

Adlî sicil bilgilerinin sınırlı olarak verilebileceği haller

Madde 14 - Onsekiz yaşından küçüklerle ilgili adlî sicil ve arşiv kayıtları ancak soruşturma ve kovuşturma kapsamında değerlendirilmek üzere mahkeme, hâkim veya savcılıklara talep halinde verilir.

Haklarında özel kanun hükümleri uygulanmak suretiyle koruma tedbirlerinden yararlanarak kimlikleri değiştirilen bazı suç faillerinin yeni kimlikleri adlî sicil kayıtlarına işlenmek üzere Genel Müdürlüğe gönderilir.

Koruma tedbirlerinden yararlanarak kimlikleri değiştirilenleri merkezi adlî sicile bildirmekle görevli makamlar, bu kişilerin eski kimlikleri ile yeni kimliklerini ve varsa haklarında kesinleşmiş mahkûmiyet kararlarını birlikte gönderir. Bu kişilere ait adlî sicil bilgileri de ancak soruşturma ve kovuşturma konusu olan işler sebebi ile mahkeme, hâkim, askerî hâkim, Cumhuriyet başsavcılıkları, askerî savcılıklar veya yetkili seçim kurullarınca istendiği takdirde yeni kimlikleri ile bildirilir.

Adlî sicil ve arşiv bilgisi sorgulama yetkisi

Madde 15 - Bir suçla ilişkin soruşturma ve kovuşturma kapsamında adlî sicil ve arşiv kayıtlarında;

Mahkeme, hâkim, askerî hâkim, Cumhuriyet başsavcılığı ve askerî savcılık doğrudan doğruya,

Kolluk ve diğer kamu kurum ve kuruluşları Adalet Bakanının onayı ile,

sorgulama yapabilirler.

Kamu kurum ve kuruluşları, görev ve yetkileri kapsamında, mevzuatın adlî sicil ve arşiv kaydı alınmasını öngördüğü hâllerde, Adalet Bakanlığının izniyle, kendi iş ve işlemlerine esas olmak üzere ve sadece o iş ve işleme münhasır olarak, ilgili kişiler hakkında, Adlî Sicil Paylaşım Sisteminden sorgulama yapabilir.

Gerçek kişiler, kendileriyle ilgili adlî sicil ve arşiv kaydını, güvenli elektronik imza veya güvenli kimlik doğrulama araçlarını kullanarak

sorgulayabilirler. Sorgulama sonucu oluşturulan elektronik imzalı doğrulama kodunu da içeren adli sicil ve arşiv kaydı belgesi, elektronik ortamda ilgisine güvenli şekilde ulaştırılır.

Adli Sicil Paylaşım Sistemi veritabanındaki bilgilerin tamamı hiçbir kuruma veya kişiye verilemez.

Adli Sicil Paylaşım Sisteminin işletilmesinde, kanunlarda ve uluslararası sözleşmelerde yer alan özel hayatın gizliliğine ilişkin hükümler esas alınır. Kamu kurum ve kuruluşları, adli sicil bilgilerinin gizliliğini korumakla yükümlüdürler.

Adli Sicil Paylaşım Sistemine erişecek kamu kurum ve kuruluşları ile bağlantı, e-Devlet Kapısı üzerinden ve/veya noktadan noktaya iletişim şekillerinden biri kullanılarak sağlanır. Veri iletişiminin doğru, hızlı, kesintisiz ve güvenli olması için gerekli tedbirler alınır.

Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek kişilerin, Adli Sicil Paylaşım Sistemine erişimleri, internet tarayıcıları veya internet servisleri üzerinden gerçekleştirilir.

Adli Sicil Paylaşım Sisteminden yapılabilecek sorgulamalar, sorgulama sonucu olarak gönderilen bilgiler, kamu kurum ve kuruluşlarının erişeceği internet servisleri ve gerçek kişilerce erişilebilecek internet sayfaları, Genel Müdürlükçe belirlenir ve verilen yetkiler dışında işlem yapılması ve bilgi alınması engellenir.

Adli Sicil Paylaşım Sistemi veri tabanından yedi gün - yirmidört saat hizmet verilir.

Genel Müdürlük, Adli Sicil Paylaşım Sistemine erişecek kamu kurum ve kuruluşları kullanıcıları ile gerçek kişilerin kontrol edilmesi, verilen yetki çerçevesinde bilgi alınması ve gerekli bilgilerin Adli Sicil Paylaşım Sistemi veri tabanında tutulması için her türlü tedbiri alır. Adli Sicil Paylaşım Sisteminden yapılan her türlü işlemin tarihi, saati, işlemi yapan birim ve kullanıcı, yapılan sorgulama bilgileri izleme bilgisi olarak tutulur. Tutulan izleme bilgisi sorgu sonucunu da içerir.

Adli Sicil Paylaşım Sisteminden yararlanmak isteyen kamu kurum ve kuruluşlarının, Bakanlığa yazılı olarak başvurması ve başvurularda, talep edilen bilgilerin kullanılma gerekçesinin ve yasal dayanağının belirtilmesi zorunludur.

Bakanlık, Adli Sicil Paylaşım Sistemi veri tabanında tutulan bilgileri, bu Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslara göre Bakanlık ile kamu kurum ve kuruluşları arasında yapılacak protokol çerçevesinde paylaşımına açabilir. Bu bilgilerin protokollerde belirtilen esaslar doğrultusunda kullanılması zorunludur.

Onikinci fıkrada belirtilen protokolde aşağıda belirtilen hususlara yer verilir:

Kamu kurum ve kuruluşları ve kullanıcıların yetkileri,
Bilgilere erişim şekli,

Bilgilere erişim süresi,
Kamu kurum ve kuruluşlarının Adli Sicil Paylaşım Sistemi veri tabanını kullanma amacı,
Sorumluluk,
Eğitim,
Taraflarca uygun görülecek diğer hususlar.
Sorgulamanın usul ve esasları Bakanlık ile sorgulama talep eden kamu kurum ve kuruluşları arasında yapılacak protokolde belirlenir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

Madde 16 - 13/11/1991 tarihli ve 21050 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Adli Sicil Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 17 - Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 18 - Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.